Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes fagblad
Udgiver: Dansk Arbejdsmands Forbund
Udgivelsesår: 1926-1927

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 1 | 14. April | 1926 | 31. Aarg.

Vore Overenskomster og deres Fortolkning.

Den faste Voldgiftsret.

I.

Naar vore Forbund og Fagforeninger igennem Tiderne har sluttet Overenskomster med Arbejdsgiverne for længere eller kortere Perioder, har Organisationernes Opgave i disse Hvileperioder været at haandhævde de bestaaende Overenskomster samt drage Omsorg for, at de paagældende Arbejdere ikke paa noget Punkt blev forfordelt hvad angik den overenskomstmæssige Udbetaling af fortjent Arbejdsløn.

For Aar tilbage gik det maaske med disse Sager, som det bedst kunde, og Tilbøjeligheden fra Arbejdsgivernes Side til at reducere og stille sig vrangvillige var næppe saa stor som de senere Aars umættelige Profitbegær har ført med sig.

Ved Indførelsen af Loven om Den faste Voldgiftsret og de dermed i Forbindelse staaende Retsbestemmelser blev Arbejdere og Arbejdsgivere i høj Grad henvist til at lade Stridigheder om Forstaaelse af Overenskomsterne afgøre ad retslig Vej, og der var herigennem skabt et Retsgrundlag, hvorpaa Overenskomsterne i Realiteten hvilede i de forskellige Lønperioder.

Det tør vel ikke skjules, at det har været med blandede Følelser, Arbejderne igennem Tiderne har afleveret deres Overenskomsters Fortolkninger til de forskellige Domstoles Afgørelse, og man har ikke sjældent hørt de paagældende Arbejdere, naar en Kendelse var afsagt, komme med Udtalelser om, at noget godt eller streng Retfærdighed kunde man ikke vente fra den Side, da Dommerne jo altid var udgaaet af en anden Klasse end Arbejderne og saa paa Arbejdsforhold ud fra et Overklasse-Synspunkt, og i Ny og Næ hørte man Udtryk som «Klassedomme» og lignende.

Vi tror dog at turde sige, at i Almindelighed har Den faste Voldgiftsret været respekteret som Arbejdernes Højesteret, til hvis Afgørelser man ikke med Føje turde rejse Indvendinger, men ogsaa paa dette Punkt spores der nu Usikkerhed, og det er med en vis Utryghed, at mangen Gruppe af Arbejdere for Tiden lægger deres Ve og Vel i Den faste Voldgiftsrets Hænder.

For vort Forbunds Vedkommende er der i den sidste Tid afsagt Domme, der i høj Grad har opskræmt Sindene og gjort, at vore Folk har sagt til sig selv, ja, hvad kan det nytte, selv om vi mener at have den soleklareste Ret, er en Indankning for Den faste Voldgiftsret dog noget af et Lotterispil.

En Grund til at dømme Arbejderne kan der jo altid findes, og i denne Forbindelse skal vi nævne et Par Sager, der har gjort et *dybt Indtryk* paa D. A. F.s Afdelingsrepræsentanter:

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

Den 18. Marts 1926 afsagdes Kendelse i Sag Nr. 968, der i Virkeligheden drejede sig om 2 Sager, der var anlagt af «Foreningen af Arbejdsgivere i Københavns Havn» imod «Dansk Arbejdsmands Forbund» og «Havnearbejdernes Fællesforbund», København.

For den første Sags Vedkommende havde der i Forvejen været Kendelser, hvor Sagen var henvist til en faglig Voldgift, der havde dømt Havnearbejderne for det paaklagede Forhold angaaende Losning af Koks fra S/S «Aase».

Den anden Sag, der var anlagt af samme Organisation imod Forbundet og Havnearbejderne, drejede sig ogsaa om Losning af et Skib ved Navn «Aase», men ikke samme Skib, og her finder man dette vidunderlige Forhold, som det er svært for Arbejderne at forstaa, at Retten kunde dømme os.

Sagen drejer sig i Korthed om, at Ladningsmodtageren af en eller anden Aarsag har haft vanskeligt ved at faa paamønstret saa mange Hold af Kularbejdere, som man ønskede for at faa Skibet færdigt før Helligdagene, idet Losningen begyndte den 21. December 1925, og da man saa uden videre paastod, at det var Organisationens Skyld, at Arbejdet var gaaet langsommere end ønsket, gik man til Den faste Voldgiftsret og klagede over vor Organisation og krævede den dømt.

Under Retsproceduren fremgaar det af Præmisserne, at Forbundet med Glans kunde afvise alle Paastande som sig uvedkommende, men desuagtet maatte betale Sagens Omkostninger med Kr. 300,00.

I Præmisserne hedder det:

«Klagerne gør nu gældende, at der fra Arbejdernes Side har foreligget Obstruktion overfor dette Lossearbejde, formentlig fordi det drejede sig om lette Koks, svarende til dem, der var Tale om i Sag Nr. 931 og under I i nærværende Sag, samt at Fællesforbundet maa være ansvarligt herfor, fordi det har forsømt sin Pligt til at sørge for, at Arbejderne udførte dette Lossearbejde. Det gøres endvidere gældende, at Forbundets Formand har vægret sig ved at paalægge Arbejderne at fortsætte Arbejdet den 24. December til sædvanlig Ophørstid eller dog i alt Fald udover Kl. 12, samt at Forbundet ligeledes maa være ansvarlig for, at der nægtedes Søndagsarbejde den 27. s. M.

De Indklagede bestrider, at der har foreligget Obstruktion overfor dette Lossearbejde, og hævder, at der var Mangel paa Kularbejdere, i hvilken Henseende det særlig benægtes, at der den 23. befandt sig ledige Kularbejdere i Nærheden af Skibet. Endvidere bestrides det, at Forbundet har forsømt nogen Pligt til at skaffe Arbejdere, idet Forbundsformanden har henvist Losseentreprenøren til den i Havnen etablerede Arbejdsanvisning og ikke har været i Stand til at gøre mere for at fremskaffe Arbejdskraft. Det benægtes endvidere, at Forbundet har været anmodet om at formaa de i Arbejde værende Hold til at fortsætte Arbejdet efter Kl. 12 den 24., og *det er uimodsagt anført, at der ikke til Forbundet har været rettet Henvendelse om, at der skulde arbejdes Søndag den 27.*, idet saadan Henvendelse kun er sket til Folkene i de antagne Hold.

Kontrollør Andersen, der gjorde Tjeneste i Arbejdsanvisningen, har som Vidne forklaret, at der den 22. blev telefoneret fra Losseentreprenøren om at skaffe 2 Hold a 9 Mand, at Andersen hertil svarede, at saa mange Kularbejdere kunde der ikke skaffes, men at man kunde stille nogle enkelte samt iøvrigt andre Havnearbejdere, der ikke var specielle Kularbejdere, *men at Entreprenøren ikke ønskede at modtage disse Folk.*

Fællesforbundets Formand har afgivet personlig Forklaring og herunder benægtet, at han er blevet anmodet om at formaa Folkene til den 24. at arbejde efter Kl. 12.

Efter alt foreliggende er der vel nogen Grund til at antage, at Kularbejderne har været uvillige til at paatage sig det omhandlede Lossearbejde. *Men der savnes overfor Forbundsformandens og Kontrollør Andersens Forklaringer tilstrækkelig Føje til at gøre Forbundet ansvarligt herfor.* Hvad angaar Spørgsmaalet om at standse med Arbejdet Kl. 12 den 24. December, bemærkes, at der ikke haves nogen overenskomstmæssig Hjemmel for, at Arbejderne kan stille noget Krav i saa Henseende, og omend det efter det oplyste maa anses for ret almindeligt, at Arbejdet paa denne Dag

ophører tidligere end normalt paa Skibe, der — som det heromhandlede — ikke skal være færdige til Afgang samme Dag, maa det statueres, at Arbejderne har været ubeføjede til egenmægtigt at forkorte Arbejdstiden, som sket. *Men da det overfor Forbundsformandens bestemte Benægtelse ikke er godtgjort, at han har været opfordret til at formaa Folkene til at fortsætte efter Kl. 12, findes der heller ikke for dette Punkts Vedkommende at kunne paalægges Forbundet Ansvar.* Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne har været berettigede til at vægre sig ved Søndagsarbejdet den 27., ligger ikke klart oplyst for Retten, men da det — som foran bemærket — er ubestridt, at ingen Opfordring i saa Henseende er fremsat overfor Forbundets Ledelse, *vil der ej heller i denne Anledning kunne blive Spørgsmaal om at paalægge Forbundet Ansvar.* For den under II. omhandlede Klages Vedkommende vil Forbundet herefter være i det Hele at frifinde, dog at det under Hensyn til, at de paagældende Arbejdere maa antages at have været i nogen Grad uvillige til at paatage sig Lossearbejdet, og at de ikke har haft Føje til at standse Arbejdet Kl. 12 den 24. December, *findes billigt,* at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede med 300 Kr.»

Man ser her:

«Det er uimodsagt anført, at der ikke til Forbundet har været rettet Henvendelse om, at der skulde arbejdes Søndag den 27.,

man ser:

«at Entreprenøren ikke har ønsket at modtage disse Folk»,

man ser:

«der savnes overfor Forbundsformandens og Kontrollør Andersens Forklaringer tilstrækkelig Føje til at gøre Forbundet ansvarligt»,

man ser:

«da det overfor Forbundsformandens bestemte Benægtelse ikke er godtgjort, at han har været opfordret til at formaa Folkene til at fortsætte efter Kl. 12, findes der heller ikke for dette Punkts Vedkommende at kunne paalægges Forbundet Ansvar»,

og til sidste Klagepunkt:

«vil der ejheller i denne Anledning kunne blive Spørgsmaal om at paalægge Forbundet Ansvar»,

og endelig som Slutsten:

«finder Retten det billigt, at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede med 300 Kr.». —

Det er den Slags Domme, der gør, at Arbejderne vidt over Landet er ved at tabe Troen paa deres egen Retsstilling i Samfundet. Selv om der ikke mere anføres Udtalelser som Klassedomme og lignende, kan selv Arbejderne og mange af deres Tillidsmænd ikke frigøre sig for den Tanke, at Konjunkturerne maaske ubevidst spiller ind ved Sagernes Afgørelse, og Udtalelser som «Konjunkturdomme» høres oftere og oftere.

Vi vil saa længe som muligt holde for, at vore Overenskomster vedblivende bør hvile paa det Retsgrundlag, der er skabt, men Sager som denne og Sager af lignende Art gør det svært for vore Folk med den hidtidige Respekt at modtage Afgørelser fra Den faste Voldgiftsret.

I næste Nummer af vort Fagblad skal vi komme ind paa en anden Sag, der for os er endnu mere ufattelig.

To faglige Voldgiftsdomme.

I to Tvistemaal, som hvad Beløbene angaar ikke er særlig store, men som hvad Principperne angaar er saa meget større, er der fornylig faldet efterstaaende Kendelse, der ikke er uden Interesse:

Opmandskendelse
i Voldgiftssag: Dansk Arbejdsmands Forbund paa dets Næstved- Afdelings Vegne mod Centralforeningen af Murermestre i Østifterne paa dens Medlem Murermester L. Christensen & Søn, Næstved's, Vegne.

Imellem nogle Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbunds Næstved-Afdeling og

Murermesterfirmaet L. Christensen & Søn i Næstved er der opstaaet Uoverensstemmelse med Hensyn til en Akkord vedrørende Nedbrydning med Stenrensning paa den saakaldte Brandts Kaserne i Næstved samt vedrørende et Spadserepenge-Spørgsmaal paa samme Arbejdsplads.

Da der ikke blandt Voldgiftsmændene i den paagældende faglige Voldgiftsret har kunnet opnaas et Resultat, paahviler det undertegnede Opmand at afgøre Tvisten.

I.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der pr. 16. og 18. Januar 1926 er udbetalt de to Arbejdsmænd, hvem Sagen angaar, hver et Beløb af 14 Kr. 49 Øre, nemlig for den 16. Januar hver 8 Timer a 1 Kr. 38 Øre og den 18. hver 2½ Time a 1 Kr. 38 Øre, tilsammen altsaa 28 Kr. 98 Øre.

Der er derhos senere — uvist hvornaar — truffet skriftlig Aftale om Akkord 12 Kr. pr. 1000 Sten, men medens Firmaets Fremstilling gaar ud paa, at der før — eller samtidig med — Arbejdet den 16.—18. Januar blev tilkendegivet Arbejderne, at der skulde være saadan Akkord, og at denne derfor omfattede ogsaa dette Arbejde, gaar Arbejdernes Fremstilling ud paa, at Akkorden først blev aftalt senere og kun omfattede Arbejde, som derefter skulde udføres.

Uenigheden herom førte til, at de 2 Arbejdsmænd, efter at de havde renset 4500 Sten og derfor havde faaet betalt 54 Kr., ikke kom til at fortsætte, da de ikke vilde erkende, at de betalte 28 Kr. 98 Øre var at anse som Forskud paa Akkorden. Imidlertid antog Firmaet en anden Arbejdsmand til at fuldføre Arbejdet, og ifølge en af ham udstedt Kvittering har han modtaget 12 Kr. pr. 1000 Stkr. af 4000 rensede Sten.

Klagerne hævder, at der ialt var ca. 12,000 Sten at rense, og da de 2 Arbejdsmænd kun har faaet 54 Kr. af de 144 Kr., som den dem overdragne Akkord vilde give, paastaar de Firmaet dømt til at betale indtil 90 Kr. som Erstatning til vedkommende for tabt Arbejdsfortjeneste, paa Grund af Firmaets uberettigede Brud paa indgaaet Akkord.

De Indklagede paastaar Frifindelse. De gør gældende, *at* Firmaet var berettiget til at gaa ud fra, at de 28 Kr. 98 Øre var Akkord-Forskud, *at* det derfor er Arbejdernes egen Skyld, at de ikke kom til at fortsætte Arbejdet, *at* Arbejdet den 16.—18 Januar iøvrigt har vist sig at være saa daarligt udført, at en Afskedigelse var berettiget samt — i anden Række — at der i det hele ikke var 12,000 Sten, men kun 8,500.

Naar henses til, at der pr. 16. og 18. Januar er betalt Kr. 1,38 pr. Time, o: Kr. 1,21 + 15 pCt., maa det saaledes som Fagets Lønningsregler er have Formodningen for sig, at denne Udbetaling er Timeløn og ikke Akkord-Forskud, og da Firmaet ikke har bevist, at Akkorden omfattede mere end af Arbejderne erkendt, samt da der er Enighed om, at det netop var denne Tvist, der førte til, at Arbejderne ikke kom til at fuldføre den Akkord, som de var begyndt paa, findes Firmaet pligtig at yde Arbejderne Erstatning for tabt Fortjeneste. Denne Erstatning vil, da der paa den ene Side ikke kan tages Hensyn til det først nu under Sagen fremsatte Anbringende om daarlig Udførelse af Arbejdet og paa den anden Side ikke med Sikkerhed har kunnet fastslaas, hvor mange Sten, der var udover de 8,500, medens dog noget tyder paa, at der har været i al Fald ca. 10,000, være skønsmæssig at anslaa til 66 Kr.

II.

Med Hensyn til Uoverensstemmelsen angaaende Spadserepenge er Forholdet det, at Murersvendene en nærmere angiven Dag Kl. 10 Form. standsede Arbejdet. Der blev ikke anvist Arbejdsmændene andet Arbejde før efter Kl. 12, og Klagerne paastaar derfor Firmaet dømt til at betale for 3 Mand i 2 Timer a 1 Kr. 06 Øre, ialt 6 Kr. 36 Øre.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de hævder, at der ikke har været nogen Grund til at anvise Arbejdsmændene andet Arbejde, saalænge de ikke henvendte sig til Firmaets Repræsentant paa Pladsen om saadan Anvisning.

Under Sagen er det oplyst, at Arbejdsmændene henvendte sig til deres Fagforening, og dennes Formand har for Retten forklaret, at han faa Minutter over Kl. 11 kom tilstede paa Pladsen og af Firmaets Repræsentant forgæves krævede Arbejde anvist til Arbejdsmændene.

Da Arbejdsmændene maa antages straks ved Svendenes Standsning at have været paa det

rene med, at Firmaets Repræsentant var klar over Situationen, havde de ingen Pligt til positivt at forlange andet Arbejde, men det maatte være Arbejdsledelsens Sag at skaffe Arbejde frem, hvis man vilde undgaa Risikoen for at kunne komme til at betale Erstatning for Ventetid. Det krævede Beløb vil altsaa paa dette Punkt være at tilkende Klagerne.

Herefter vil Firmaet være at dømme til i det hele at betale Klagerne 72 Kr. 36 Øre. Centralforeningen vil derhos have paa Firmaets Vegne at betale Opmandshonoraret 100 Kr.

Herefter dømmes:

Murermesterfirmaet L. Christensen & Søn, Næstved, bør til Dansk Arbejdsmands Forbund paa dettes Næstved-Afdelings Vegne betale 72 Kr. 36 Øre.

Opmandshonorar som ovennævnt betales af Centralforeningen af Murermestre i Østifterne paa ovennævnte Murermesterfirmas Vegne.

København, den 12. April 1926.

sign. *Søren Hansen.*

Statsbanerne og Feriespørgsmaalet.

En Resolution fra Arbejdsmændene ved Statsbanerne og Trafikministerens Svar.

Vi har modtaget følgende:

Sidste Sommer indgav undertegnede Afdelinger Andragende til Ministeren for offentlige Arbejder om Sommerferie, et Andragende, som vi ventede, vilde blive behandlet paa en særdeles imødekommende og velvillig Maade. For det første, fordi det gav det nuværende Mnisterium en Anledning til at rette lidt paa den Uretfærdighed, der paa dette Punkt hidtil har fundet Sted mod Statsbanernes Ekstraarbejdere, som ingen Sommerferie har, i Modsætning til Fastansatte og Ekstraarbejdere ved andre Statsvirksomheder, ligesom nogle Dages Sommerferie vilde ligestille os med en større Del Arbejdere i de private Erhverv.

For det andet, fordi Sommerferie saa ofte og med rette af den socialdemokratiske Presse er fremhævet som et stort kulturelt Gode, Arbejderne absolut maatte og burde have Del i, senest i «Social-Demokraten»s Kronik den 31. Marts d. A.

Efter en Konference med Ministeren blev vi dog berøvet dette Haab, idet Ministeren, efter at Sagen havde været forelagt i et Ministermøde, gav os et blankt Afslag under Henvisning til Statens daarlige økonomiske Forhold osv.

Ting, som kan være meget rigtige; men det forekommer dog os at være overdreven Sparsommelighed, naar det tages i Betragtning, at Udgiften kun vilde betyde meget lidt paa Statens Budget. Samme Sparsommelighed synes ikke at være gældende, naar man ser paa Normeringsloven, efter hvilken der udnævnes et større Antal nye Kontrollører samt oprettes nye Embeder i højere Lønningsklasser.

Om det skyldes forannævnte Forhold, skal vi ikke kunne sige; men det ser unægtelig meget mærkeligt ud, at Statsbanerne i Tider som disse, hvor den almindelige Opfattelse er, at Staten bør afhjælpe Arbejdsløsheden, er gaaet den modsatte Vej, idet vi ikke tidligere har været udsat for saa mange Afskedigelser som i afvigte Vinter.

Idet vi paa det skarpeste protesterer imod de Ekstraarbejderne vedrørende Forhold, stiller vi Spørgsmaalet: Findes der ikke andre Veje at gaa med Hensyn til Sparebestræbelser end at afslaa Arbejdernes berettigede og beskedne Krav om Ferie og trykke Ekstraarbejdernes Livsvilkaar længere ned, end de er i Forvejen?

Skulde det ikke være Tilfældet, da er vi tildels berøvet Glæden ved Systemskiftet.

Saaledes vedtaget paa Generalforsamlingen i Jernbanearbejdernes Afdelinger B og T. henholdsvis den 12. og 13. April 1926.

Mødets Dirigent: Kaj Olsen.

A. C. Larsen,
Formand, Afd. T.

Mødets Dirigent: *Ole Pedersen.*

S. Christensen,
Formand, Afd. B.

Trafikminister Friis-Skotte udtaler sig.

Vi har forelagt ovenstaaende Artikel for Trafikminister *Friis--Skotte* og bedt ham udtale sig derom. Ministeren svarede:

— Feriespørgsmaalet for de løse Arbejdere er jo drøftet mange Gange. Jeg forhandlede i Efteraaret med Arbejdsmændenes Organisation og er personlig i højeste Grad stemt for, at der ydes saa mange Arbejdere som muligt Adgang til en Ferie. Men det drejer sig ikke alene om de to Organisationers Medlemmer, det faar Konsekvenser for alle Arbejdere i lignende Stillinger. Vi undersøgte, hvor meget det kunde blive, og det viste sig at blive en Udgift paa 700,000 Kr. aarlig. Ministeriet var klar over, *at det var umuligt at faa Rigsdagen med til en saadan Bevilling* under de nuværende økonomiske Forhold, hvor vi stiller saa store Krav om Midler til Hjælp for Arbejdsløse og til Igangsættelse af Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Derfor maa vi ud over den nuværende Krisetilstand, forinden Feriekrav med saa vidtrækkende Konsekvenser rejses.

Det er rigtigt, at Statsbanerne beskæftiger færre Løsarbejdere nu end tidligere, men man bør huske, at Statsbanerne i høj Grad rammes af den nuværende Krise. Naar man har mindre Trafik, maa der desværre afskediges Folk, og det maa desværre først gaa ud over de løse Folk, men det kan ingen Minister og ingen Administration forandre. Derimod har det nuværende Ministerium søgt at sætte saa meget Arbejde i Gang som paa nogen Maade muligt. Det er blevet sinket ved Landstingets Behandling af forskellige Forslag, men der er dog sat Arbejder i Gang for meget store Summer.

Det er fuldstændigt urigtigt, slutter Friis-Skotte, at der paa Normeringsloven oprettes nye Embeder. Der er kun Tale om Omflytninger til andre Lønklasser. Men Statsbanernes Indskrænkninger har ikke alene berørt de løse Arbejdere. Der er nedlagt mange af de saakaldte højere Embeder. Jeg skal blot nævne, at i Generalsekretariatet, hvor der før var 3 Kontorer, er der nu kun ét, Ilgodsekspeditionen med alle dens Stillinger er ophævet, og der er netop i de sidste Dage ophævet 4 Fuldmægtig-Stillinger i Generaldirektoratet. Det er kun Eksempler paa, hvorledes vi ogsaa indskrænker blandt det højere Personale.

Sociallovgivningens Forenkling.

Af Typograf *Axel Andersen*, Aarhus.

(Socialt Tidsskrift).

Da «Socialt Tidsskrift» har været saa elskværdig at stille Plads til Raadighed angaaende Sociallovgivningens Forenkling, vil jeg tillade mig at fremkomme med nogle faa Betragtninger over de Erfaringer, jeg har høstet som Medlem af Hjælpekassens Bestyrelse. Noget af det første, man støder paa under Arbejdet er, hvor forskelligt de forskellige sociale Love griber ind i hinanden. Alene dette maa føre Tanken hen paa en Centralisation af de sociale Love, saa der kan opnaas mere ensartede Regler og dermed mere Retfærdighed, uden at Skønnet helt forsvinder. Det er for Eksempel underligt, at der maa ydes Hjælp af en Hjælpekasse til en Invaliderentenyder, men ikke til en Aldersrentenyder, skønt der ydes den førstnævnte 800 Kr. aarlig og den sidstnævnte maaske kun det halve. At der er Adgang for Aldersrentenyderen til at søge ekstra Hjælp, ved jeg vel, men Vejen til denne Hjælp er mere trang og besværlig end for Invaliderentenyderen til Hjælpekassen. Disse to sociale Love maa ved en Forenkling gøres mere retfærdige, idet Nydere fra begge Love kan være lige daarligt stillede og lige arbejdsføre.

At det ogsaa er uheldigt, at en Enke, der faar Enkebørnsunderstøttelse, ikke kan faa en ekstra Hjælp i en vanskelig Situation, er selvsagt; og lige saa akavet er det, at hvis hun har Sygdom i Hjemmet, skal hun have den Hjælp, hun i saa Tilfælde kan faa, ikke paa den Lov, hvor hun i Forvejen faar, men henvises til en anden Lov (Hjælpekasseloven). Dette maa ogsaa ændres ved de sociale Loves Forenkling.

Et Par Eksempler, som ganske vist er lokale, men som formodentlig ogsaa forekommer i andre Kommuner, vil vise, at den nuværende spredte Sociallovgivning virker noget besynderlig. En Mand søger Hjælpekassen (Kommunen) om Hjælp til et Barns Ophold paa Kommunens Børnehjem. Men da Manden ikke selv kan betale, var det jo naturligt, at Forsørgelsesvæsenet uden Fattighjælps Virkning bevilgede Manden frit Ophold for Barnet. Men nu siger Forsørgelsesvæsenet (Kommunen): vi maa have vore Penge, og Hjælpekassen (atter

Kommunen) maa saa træde til. Eller: En Mand skal paa Kuranstalten ved Hald. Sygekassen kautionerer for 2 Kr. om Dagen, og da det koster 5,50, maa han til at finde en anden social Lov, hvorfra han kan faa Resten af Pengene, og søger da Hjælpekassen. Men da det er en ret stor Udgift for denne Kasse, forsøger den at faa en Del af Udgiften over paa Sygehuset (igen Kommunen) for selv at slippe billigere. Som man ser, gaar der ved den spredte sociale Lovgivning meget Arbejde tabt ved, at den ene sociale Lov søger at vælte Byrderne fra sig og over paa en anden og denne igen over paa en tredie o. s. v. Og var dette endda saa det eneste, at en Del Arbejde var spildt. Men det er maaske det mindste; thi hvem gaar alt dette ud over? Det gaar ud over den ganske sagesløse, der staar og trænger til Hjælpen og som alle véd skal hjælpes, og for hvem det er en Pine at gaa fra den ene Institution til den anden, for at blive henvist til den tredie, og naar det kommer til Stykket, gaar Pengene jo af samme Kasse. Ogsaa derfor maa vi have de sociale Love centraliseret, saa det nuværende Kineseri bortfalder.

Hvis det ikke falder udenfor dette Emne, vil jeg gerne knytte et Par Bemærkninger til to andre sociale Love, der ogsaa bliver Tale om ved en eventuel Forenkling, nemlig Sygekasseloven og Invaliderenteloven. Disse burde rettes derhen, at de begge blev obligatoriske. Det er nemlig ikke nok, at den ubemidlede Del af Befolkningen til Dels er under disse to Love, thi den Mand, der i Dag er bemidlet og har Raad til at staa udenfor, kan i Morgen være ubemidlet og syg, og da er der kun Samfundet som saadant til at tage sig af ham. Altsaa, den Mand, der har haft Raad til at staa udenfor Sygekasse og Invaliderente, bliver en Byrde for Samfundet, skønt han burde og skulde have været tilsluttet disse to Institutioner og derigennem ydet den Skærv til Forsikring, der gør, at han ikke bagefter maa snylte paa andre.

Aarhus, Marts 1926.

Arbejdsminister-Konferencen i London.

(Socialt Tidsskrift).

I 1921 rettede den engelske Regering Henvendelse til det internationale Arbejdsbureau om at undersøge, om en Revision af Washington-Overenskomsten om 8-Timers-Arbejdsdagen var mulig. Dette gav Anledning til en Konference i Bern i 1924 mellem Arbejdsministrene i England, Tyskland, Frankrig og Belgien om Gennemførelsen af Overenskomsten.

Som Fortsættelse af disse Forhandlinger er der i Dagene 15.—19. Marts holdt en Konference i London mellem Arbejdsministrene i de nævnte Lande og Italien samt Direktøren for det internationale Arbejdsbureau, hvor man er enedes om en *Fortolkning* af forskellige Punkter i Washington-Overenskomsten om 8-Timers-Arbejdsdagen*).

Om Resultatet af Konferencen skriver The Times**): «Konferencen har truffet Afgørelser, som giver god Udsigt til Ratifikation og Gennemførelse af Overenskomsten i alle de vigtigere Industrilande i Europa.

De Regeringer, der var repræsenterede ved Konferencen, er ikke bundne ved nogen af dennes Bestemmelser til at ratificere Overenskomsten, men Konsekvensen af den Enighed man er naaet til er, at Ratifikationen skal følge efter uden unødig Forsinkelse».

I en officiel tysk Beretning om Mødet fremhæves, at det ikke drejer sig om en autentisk Fortolkning, endsige en Revision af Overenskomsten, men om en Fortolkning, som de paagældende førende Stater med Arbejdsbureauets Billigelse er blevne enige om at lægge til Grund. Den endelige Fortolkning ligger stadig hos den internationale Domstol, og Revision af Overenskomsten maa foretages af Arbejdskonferencen. Deltagerne i Londonkonferencen har ikke paataget sig nogen Pligt til at ratificere,

---

*) Washington-Overenskomstens Tekst findes i Betænkning afgiven af Arbejdstidskommissionen af 1919, S. 83 og i Rigsdagstidende 1924—25, Bilag A, Sp. 3641. — Officiel Beretning om Londonkonferencen findes paa Engelsk i Industrial and Labour Information XVII Nr. 13, paa Fransk i det tilsvarende Nr. af Informations Sociales og paa Tysk i Reichsarbeitsblatt 1926 Nr. 13, hvor Oberregierungsrat Kuttig ogsaa har skrevet en her benyttet Artikel om Mødet.

**) Industrial and Labour Information XVII S. 370

men Spørgsmaalet vil blive taget op paa Grundlag af Konferencens Resultater.

Af Spørgsmaal, Konferencen har beskæftiget sig med, kan nævnes Begrebet Arbejdstid, Begrebet Arbejdsberedskab, for hvilke Arter Overarbejde, der skal gives Løntillæg, Beregningen med Hensyn til almindelige Fridage og Søndagsarbejde, de særlige Forhold ved Jernbaner og i Byggefagene og — hvad der har spillet en særlig Rolle for Tyskland — Udstrækningen af Undtagelsen med Hensyn til Krig og Kriser, der truer Landets Sikkerhed.

Om Konferencens Resultat er udsendt følgende officielle Beretning, hvori man i Parantes og med Petit har indføjet nogle af de omhandlede Bestemmelser i Washington-Overenskomsten eller Oplysning om disses Indhold.

Konferencen mellem Arbejdsministrene om Arbejdstiden i Industrien, som begyndte Mandag den 15. Marts Kl. 11, holdt sit afsluttende Møde Fredag Kl. 2,30, hvor Sir Arthur Steel Maitland fremkom med følgende Udtalelse:

«Storbritanniens Regering besluttede at sammenkalde denne Konference, fordi den ønskede at undersøge, hvorvidt det var muligt at opnaa Overenskomst mellem de vigtigste Industrilande med Hensyn til de Principer, som kunde lægges til Grund for en international Overenskomst til Regulering af Arbejdstiden. Dette skete uden derved at ville binde andre Stater. Det er uden Tvivl ønskeligt at opnaa Enighed mellem andre Lande end dem, der har været indbudt til Konferencen, men Muligheden for Enighed mellem de fire Lande, som her er tilstede, og vort Land er nødvendig, hvis videregaaende Enighed skal opnaas.

Navnlig den engelske Regering fandt, at det var nødvendigt at undersøge de Vanskeligheder, der var knyttet til Washington-Overenskomsten, og undersøge, i hvilken Grad det vilde være muligt at sikre Ensartethed ved Fortolkningen i Forbindelse med Sikkerhed for en effektiv Gennemførelse og Gennemtvingelse.

Jeg er sikker paa, at vi alle er enige om, at Konferencen har været i Stand til i høj Grad at fremme Behandlingen af hele Spørgsmaalet om Arbejdstid set fra et internationalt Synspunkt, og jeg anerkender med dyb Taknemlighed det Samarbejde, mine Kolleger har vist for at opnaa dette Formaal. Jeg er glad ved at forsikre Dem, at jeg for min Del skal forelægge Konferencens Resultater for min Regering, og jeg drister mig til at udtrykke Haabet om, at de andre Ministre, som er tilstede, vil være i Stand til at gøre lige saadan.»

Svar blev afgivet for de andre Delegationer af M. Durafour, Dr. Brauns, M. Wauters og Hs. Exc. M. de Michelis samt af M. Thomas for den internationale Arbejdsorganisation. Efter disse Taler blev følgende Beretning om Konferencens Resultater, der fastslog den Overenskomst, man var naaet til, undertegnet.

Konferencens Beslutninger:

*Artikel I.***)*

Man er enig om, at Konventionen gælder for alle industrielle Foretagender, uanset hvilket Antal Personer de beskæftiger, undtagen saadanne, hvor der kun beskæftiges Medlemmer af den samme Familie.

Man er enig om, at det ordinære Post-, Telegraf- og Telefonvæsen falder udenfor Overenskomstens Rammer, men at Anlægs-, Vedligeholdelses- og Reparationsarbejde i Forbindelse med Post-, Telegraf- og Telefonvæsen falder ind under den.

Artikel II.

Man er enig om, at Arbejdstiden er den Tid, i hvilken de beskæftigede Personer er til Disposition for Arbejdsgiveren. Den omfatter ikke Hvileperioder, hvorom der er gjort Opslag i Overensstemmelse med Art. VIII, i hvilke Perioder de beskæftigede Personer er til Disposition for Arbejdsgiveren.

Artikel V.

Man er enig om, at Bestemmelserne i Artikel V kan anvendes med Hensyn til Byggeindustrien.

(Art. V. I særlige Tilfælde, i hvilke Bestemmelserne i Art. II skønnes ikke at kunne anvendes, men ogsaa kun i saadanne, kan Overenskomster mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer angaaende den daglige Begrænsning af Arbejdstiden for en længere Periode ved Regeringsbeslutning faa Gyldighed som Regulativer. Den gennemsnitlige Arbejdstid pr. Uge i samtlige det Antal Uger, der omfattes af saadan Overenskomst, maa ikke overstige 48 Timer om Ugen).

***) d. v s. ad Artikel i Washington-Overenskomsten.

Artikel VI a.

Udtrykket «essentially intermittent work» (Arbejde, som i særlig Grad foregaar med Afbrydelser), som bruges i Artikel VI, skal fortolkes i indskrænket Betydning. Det finder kun Anvendelse ved saadanne Beskæftigelser som Portnere, Vagter, Brandmænd og andre Arbejdere, som ikke har med den egentlige Produktion at gøre, og hvor Arbejdet ifølge sin Natur er afbrudt af lange Perioder af Uvirksomhed, hvorunder disse Arbejdere hverken skal udøve legemligt Arbejde eller udvise stadig Opmærksomhed og kun skal være paa deres Post for, hvis det kræves, at kunne gribe ind.

Artikel VI b.

Man er enig om, at Maksimalgrænsen for det Antal Tillægstimer, som der maa arbejdes i ifølge Artikel VI b, hører under de enkelte Landes Lovgivnings Kompetence.

Man er enig om, at Forpligtelsen med Hensyn til Betalingsforholdet for Overarbejde, som er paalagt efter Konventionen, kun gælder for Tillægstimer med Hensyn til Artikel VI b.

Man er enig om, at den laveste Tillægstakst af 25 pCt. for Overarbejde, som er foreskrevet i Art. VI, er obligatorisk.

(Art. VI. De offentlige Myndigheder skal fastsætte Regler for industrielle Foretagender angaaende

a) vedvarende Undtagelser, som kan tillades med Hensyn til forberedende eller afsluttende Arbejder, der nødvendigvis maa foretages udenfor Grænserne for en Virksomheds almindelige Arbejde, eller med Hensyn til visse Klasser af Arbejdere, hvis Arbejde i særlig Grad foregaar med Afbrydelser.

b) temporære Undtagelser, som kan tillades for, at Virksomheden kan møde overordentlige Tilfælde, i hvilke forøget Arbejde udkræves.

Disse Regler kan kun fastsættes efter Forhandling med de interesserede Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, hvor saadanne Organisationer findes. Disse Regler skal fastsætte Maksimum af Overarbejdstimer i ethvert Tilfælde, og Betalingen for Overtidsarbejde maa ikke være mindre end 1¼ Gang den normale Betaling).

5 Dags ugentligt Arbejde.

En Tabel, der fastsætter Arbejdstiden for en længere Periode end en Uge, kan fastsættes paa en Maade, der svarer til den, der er foreskrevet i Artikel V, for derved at fordele Arbejdstiden i hver Uge over 5 Dage eller i 2 Uger over 11 Dage, idet det forudsættes, at Gennemsnitsarbejdstiden i intet Tilfælde maa overskride 48 Timer pr. Uge.

Ugentlig Hviledag.

Man er enig om, at enhver Arbejdstid ud over den ugentlige Grænse af 48 Timer, som efter sin Beskaffenhed nødvendigvis maa blive udført paa den ugentlige Hviledag, bortset fra den Arbejdstid, der kommer ind under Artiklerne II c, III, IV og V, skal behandles enten som Arbejdstid, hørende ind under Landets Helligdagslovgivning eller som Arbejdstid, der hører under Bestemmelserne i Artikel VI.

(Art. II c. Personer beskæftigede i Skifter, Artikel III Ulykker og vis major, Artikel IV kontinuerlig Drift, Artikel V og VI er citerede ovenfor).

Jernbaner.

Man er enig om, at Jernbaner hører under Overenskomsten. Forsaavidt Artikel V og Artikel VI a ikke er tilstrækkelige for Jernbanernes Behov, er den nødvendige Overarbejdstid tilladt efter Art. VI b.

Tab af Arbejdstid ved Fridage.

Man er enig om, at i Tilfælde, hvor en Stat tillader Arbejde udover 48 Timer om Ugen for derved at opveje Arbejdstid, der er tabt ved Fridage (bortset fra Landets almindelige Fridage eller Ferie med Udbetaling af Løn) skal saadan Arbejdstid medregnes i det højeste Antal Overarbejdstimer, der kan fastsættes i H. t. Artikel VI og skal lønnes efter den Betaling for Overarbejde, som er fastsat i denne Artikel.

Artikel XIV.

1) Man er enig om, at enhver Regering for at gennemføre Overenskomsten skal indsætte Artikel XIV i sin Lovgivning.

2) Man er enig om (England har dog kun givet foreløbig Tilslutning hertil), at man kun kan bruge Artikel XIV i Tilfælde af en Krise, som rammer Landets Økonomi i en saadan Udstrækning, at den truer Befolkningens Mulighed for at leve. En økonomisk eller forretningsmæssig Krise, som kun angaar visse Grene af Erhvervslivet, kan imidlertid ikke betragtes som en Fare for den nationale Sikkerhed i den Betydning, hvori dette er taget i Artikel XIV, saaledes at en Suspension af Overenskomsten ikke vil være tilladt i dette Tilfælde.

(Art. XIV. Denne Konvention kan af ethvert Lands Regering tilsidesættes i Tilfælde af Krig eller anden Fare for den nationale Sikkerhed).

Man er enig om, at den engelske, franske og tyske Tekst i lige Grad skal være autoritative.

Der er endvidere opnaaet Enighed mellem Repræsentanter for de Regeringer, der har deltaget i Konferencen, om, at de vil indberette Resultaterne, saaledes som de ovenfor er gengivne, til deres respektive Regeringer, saaledes at de Regeringer, som ikke har ratificeret Overenskomsten, maa være i Stand til, idet de tager Hensyn til det, man er bleven enig om, at fortsætte deres Overvejelser om Spørgsmaalet om Ratificering af Washington-Overenskomsten.

Konferencens Resultater vil ogsaa officielt blive indberettede til det internationale Arbejdsbureau af den engelske Regering, som tog Initiativet til Sammenkaldelsen af Konferencen.

Fra Udlandet.

8 Timers Dagen.

Et af de sidste Numre af Det internationale Arbejdsbureaus Maanedskrift «Revue internationale du Travail» indeholder en interessant Undersøgelse over Resultaterne af 8 Timers Dagens Gennemførelse i Industrien. Undersøgelsen skyldes den kendte Professor Edgard Milhaud ved Genéves Universitet.

Forfatteren viser paa Grundlag af Materiale hidrørende fra forskellige Kilder, hvorledes Gennemførelsen af 8 Timers Dagen i en Række Lande er blevet efterfulgt af en Reformering af Arbejdsmetoderne og af Forbedringer af Maskiner og Værktøj. Professor Milhaud hævder først og fremmest, at det i Tilfælde af en væsentlig Reduktion af Arbejdstiden kun er muligt at opretholde Produktionen ubeskaaret, naar Nedsættelsen af Arbejdstiden ledsages dels af en Intensificering af Arbejdsydelsen, dels af tekniske Forbedringer. Professor Milhaud tilføjer: «At vente sig, at den blotte Forøgelse af Arbejdernes Ydeevne ganske skulde kunne opveje Nedsættelsen af Arbejdstiden, vilde sikkert være Udtryk for en fejlagtig Opfattelse af den virkelige økonomiske Betydning og Rækkevidde af en Nedsættelse af Arbejdstiden og særlig af 8 Timers Dagens Indførelse.» Efter Professor Milhauds Opfattelse ligger Værdien af saadanne Reformer først og fremmest i de Impulser, de giver paa den ene Side Arbejderne til at yde en kraftigere Indsats og paa den anden Side Arbejdsgiverne til at bryde sig nye Baner. De virker saaledes paa dobbelt Vis som Stimulanser for Produktionen

Forfatteren henviser til de Erfaringer, man har høstet i Czekoslovakiet, Frankrig, U. S. A., Svejts og flere andre Industrilande, der for at kompensere Nedsættelsen af Arbejdstiden har grebet til Foranstaltninger som Omorganisation af Arbejdsmetoderne og Forbedringer af de maskinelle Anlæg.

Det lader sig ikke bestride, at de Industrigrene, hvis Ledere har indset Nødvendigheden af disse Foranstaltninger, ogsaa har formaaet at bringe deres Virksomheders Produktionskapacitet i Vejret. Forfatteren støtter denne Opfattelse paa Uddrag af Beretninger, afgivet f. Eks. af den engelske «Hoalth of Munition Workers' Committee», det preussiske og den svenske Socialstyrelse.

I et følgende Nummer af «Revue internationale du Travail» redegør Professor Milhaud for 8 Timers Dagens Indvirken paa den menneskelige Arbejdskraft i Industrien.

Arbejdsforholdene i den russiske Metalindustri.

Et af de sidste Numre af det internationale Arbejdsbureaus Tidsskrift «Industrial and Labour Information» indeholder en interessant Redegørelse for den nuværende Situation i den russiske Metalindustri.

Ifølge en Oversigt af Dzejinsky, Formanden for det øverste økonomiske Raad, ved Metalarbejderforbundets 7. Kongres, androg Værdien af den nationaliserede Metalindustri i Finansaaret 1924—25 (1. Oktober til 30 September) ca. 384 Millioner Rubler eller 48 pCt. af det tilsvarende Tal før Krigen. Produktionen er fordoblet i Løbet af et Aar. Aaret 1925's gode Høstudbytte forøgede ganske væsentligt Landbefolkningens Købekraft og følgelig dets Efterspørgsel efter Metalindustriens Produkter. En stor Del af det foreliggende Behov har imidlertid ikke kunnet dækkes. For at undgaa alvorlige Forstyrrelser paa Hjemmemarkedet maatte man paa Produktionsplanen for 1925—26 optage en Forøgelse paa ikke mindre end 66 pCt., hvilket var den største Forøgelse, der under de foreliggende Forhold kunde være Tale om. Det er imidlertid ikke sikkert, at denne Plan kan realiseres i fuldt Omfang. Efter Dzejinsky's Opfattelse ligger Vanskelighederne i en Række forskellige Forhold, hvoraf han navnlig fremhævede Manglen paa virkeligt faguddannede Arbejdere, Umuligheden af at tilvejebringe Boliger for de fornødne 120,000 nye Arbejdere, mangelfulde tekniske Anordninger og Knaphed paa Raavarer og Brændsel. Han understregede, at disse Vanskeligheder kun kunde overvindes, hvis Metalarbejderne indsaa, «hvilken Betydning hvert Puds Produktionsforøgelse betyder for Landets Genopbyggelse, og hvis de virkelig vilde gennemføre en forøget Produktion gennem intensivt Arbejde».

Det internationale Arbejdsbureau og Emigrationsproblemet.

Den internationale Arbejdsorganisation har straks fra Begyndelsen givet sig i Kast med Studiet af Emigrationsproblemet. Dette er da ogsaa nærmere beset en af de Hovedopgaver, der paalagdes Organisationen, idet Indledningen til Verseillestraktatens XIII. Del,

der omhandler Arbejdsorganisationen, bl. a. udtaler følgende:

«Da Arbejdsforholdene er saaledes beskafne, at de medfører Uretfærdighed, Fattigdom og Elendighed for et stort Antal Mennesker, og da det er paatrængende nødvendigt at forbedre disse Forhold, f. Eks. gennem .....Regulering af Arbejdsmarkedet, Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, ...Beskyttelse af Børn, unge Mennesker og Kvinder, ...Beskyttelse af de i Udlandet beskæftigede Arbejderes Interesser.....»

I Fredstraktatens Art. 427 gives de nærmere Regler herfor:

«Blandt disse Metoder og Grundsætninger (for Arbejdsvilkaarenes Regulering, som alle Industrisamfund bør bestræbe sig for at bringe til Anvendelse i det Omfang, i hvilket deres særlige Forhold tillader det) anser de høje kontraherende Parter de følgende for særlig vigtige:.....8) de i det enkelte Land udstedte Forskrifter angaaende Arbejdsvilkaarenes Ordning bør sikre samtlige Arbejdere, som lovligt opholder sig indenfor Landets Grænser en retfærdig Behandling i økonomisk Henseende.»

Skønt Dagsordenen for den første internationale Arbejdskonference (Washington 1919) ikke officielt indeholdt noget selvstændigt Emigrationsspørgsmaal, maatte Konferencen ganske naturligt komme ind paa dette Problem i Forbindelse med Behandlingen af Spørgsmaalet om Arbejdsløshedens Forebyggelse og Bekæmpelse. Saaledes indeholder Art. 3 i den af Konferencen vedtagne Konvention om Arbejdsløshed nærmere Bestemmelser om Ligebehandling af indfødte og fremmede Arbejdere i Henseende til Arbejdsløshedsforsikring. En Henstilling omhandlende samme Emne behandler bl. a. Spørgsmaalet om gruppevis Hvervning af Arbejdere til Udlandet og en anden Spørgsmaalet om almindelig Gensidighed i Henseende til Behandlingen af indfødte og udenlandske Arbejdere.

I 1921 samledes i Genéve en international Emigrationskommission bestaaende af ca. 20 Sagkyndige paa dette Omraade fra de forskellige Lande. Ved denne Lejlighed vedtog man henved 30 Resolutioner, der næsten alle var Udtryk for Kompromis'er mellem meget forskelligartede Synspunkter og som bl. a. behandlede følgende Spørgsmaal: Statistik, international Koordination af Foranstaltninger til Beskyttelse af Emigranter, Emigrant-Arbejdsanvisning, offentlig Kontrol af Udvandringsagenter, kollektiv Hvervning af Arbejdere i fremmed Land, Tilbageholdelse i Lønnen af det Emigranten eventuelt ydede Forskud, Foranstaltninger til Bekæmpelse af Handel med Kvinder og Børn, Undersøgelse af Emigranten forud for Afrejsen, Emigranternes Sundhedsforhold, Forsikringsspørgsmaal, Undervisning og faglig Uddannelse, Anvendelse af restriktive Ind- og Udvandringslove, o. s. v.

Den internationale Arbejdskonference i 1922 tog et af disse Spørgsmaal op til Behandling, idet den vedtog en «Henstilling» om at de forskellige Stater skal forsyne det internationale Arbejdsbureau med statistiske Oplysninger og andet Materiale angaaende Ud- og Indvandringsforhold. Der er herigennem skabt en solid Basis for Bureauets fortsatte Studium af Emigrationsspørgsmaalet.

Arbejdskonferencen i 1925 genoptog Ligebehandlingsspørgsmaalet og vedtog en Konvention om Ligebehandling af indfødte og fremmede Arbejdere i Henseende til Erstatning for Ulykkestilfælde, indtrufne under Arbejdet.

Paa sin forestaaende Samling (Genéve, Maj 1926) kommer Arbejdskonferencen til at behandle Spørgsmaalet om «Forenkling af Tilsynet med Emigranter om Bord.»

Af forestaaende vil man se, at Emigrationsproblemet spiller en betydelig Rolle i Arbejdsbureauets Virksomhed. Bureauet har da ogsaa maattet oprette en særlig Afdeling under Ledelse af den belgiske Professor Varlez, der tidligere var Formand for den internationale Forening til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. For et Par Aar siden vedtog Arbejdsbureauets Styrelsesraad endvidere at nedsætte en permanent Emigrationskommission. Denne Kommission, som har optaget henved 100 Emigrationssagkyndige fra de forskellige Lande, begyndte sit Arbejde i Fjor. Endelig kan det nævnes, at Arbejdsbureauets Emigrationsafdeling staar i stedlig Forbindelse med de forskellige offentlige og private Institutioner, der interesserer sig for Emigrationsspørgsmaal, særlig den internationale Konference af private Organisationer til Beskyttelse af Emigranter.

Det internationale Arbejdsbureau har allerede udsendt en Række betydningsfulde Arbejder om Udvandrerspørgsmaal. I første Række kan nævnes den i 1922 udgivne Samling af Love, administrative Bestemmelser og mellemstatlige Overenskomster i 76 Lande «Legislation and Treaties of Emigration and Immigration». Endvidere kan nævnes «Monthly Record of Migration», en fortløbende Fremstilling af de vigtigere Foreteelser paa følgende Omraader: Internationale Overenskomster, nationale Foranstaltninger, private og offentlige Institutioners Virksomhed, foretagne Undersøgelser og deres Resultater, etc.

Bureauet har hidtil udgivet to emigrationsstatistiske Arbejder, nemlig «Methode of Compiling Migration Statistics» (1922 og «Migration Movements 1920—23» (1925). Denne sidste Publikation bringer officielle Oplysninger hidrørende fra 60 forskellige Lande eller Territorier. Endvidere har Bureauets Maanedsskrift «International Labour Review» bragt flere længere Artikler angaaende Emigrationsspørgsmaalet i Tyskland, Polen, Czekoslovakiet, o. s. v.

Sluttelig kan nævnes, at Det internationale Arbejdsbureau for Tiden i Samarbejde med det amerikanske National Board of Economic Research foretager en større Undersøgelse angaaende den officielle Emigrationsstatistik i de forskellige Lande op til 1920. Resultatet af denne Undersøgelse menes at kunne foreligge færdigt til Offentliggørelse inden Udgangen af dette Aar.

Siden sidst.

Chaufførerne, Kbhvn. Ring-Bilen: Overenskomst oprettet. Løn pr. Dag Kr. 2,50 plus 20 pCt. af Kørselsindtægten. Arbejdstid 20 Timer i Døgnet fordelt mellem 2 Mand. Overarbejde udført i Følge Ordre betales med 125 Øre pr. Time. Arbejderne erholder Ferie efter følgende Regler: Efter 3 Maaneders Arbejde 2 Dage, efter 6 Maaneder 4 Dage, efter 9 Maaneder 6 Dage og efter 12 Maaneder 7 Dage. Ferien betales med 7 Kr. pr. Dag. Under Reparation af Vogne erholder Chaufføren den første Dag (eller Nat) 5 Kr. Chaufføren skal selv anskaffe og vedligeholde Uniformsgenstande. Gensidig Opsigelsesfrist er 2 Dage (10 Kr.). Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Fra 15. Juni beskæftiges kun organiserede Arbejdere. Gælder til 1. Oktober 1926 eller en senere 1. April. (2 Maaneders Varsel).

Skaade. 5 Gartnere: Overenskomst oprettet. Timeløn 100 Øre. For Entreprenørarbejde betales Timeløn som hos Medlemmer af Entreprenørforeningen. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 50 pCt. Tillæg, Nat-, Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Arbejde udover 4 Kilometer fra Arbejdsgiverens Bopæl betales med en Sjettedel Timeløn pr. km indtil 10 km eller en Forkortelse af Arbejdstiden med 10 Minutter pr. km. Kun organiserede Arbejdere maa anvendes. Regulering som vedtaget mellem Hovedorganisationerne. De første 6 Points er fri for begge Parter.

Brønderslev. Entreprenørfirmaet Sørensen & Bach, Brønderslev Mergelleje: Afdelingen indberetter, at Firmaet ikke vil betale for Lægningen af 96 Meter Spor udført af 8 Mand. Nægtelsen begrundes med, at Arbejderne ikke har lagt Sporet i H. t. den af Entreprenør Bach givne Ordre, der blev paahørt af Mergelselskabets Kontrol, medens Arbejderne heroverfor hævder, at de har hørt Ordren blive givet og lagt Sporet i Overensstemmelse med den. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Kravet andrager Kr. 33,60. Ved et Møde den 2. Januar opnaaedes ikke Enighed, men efter at det var meddelt Firmaet, at Sagen vil blive indbragt for Den faste Voldgiftsret, indgik dette paa at betale 20 Kr. til fuld Afgørelse af Sagen og fremtidig, for at undgaa Misforstaaelser, at sætte Stokke eller Pæle i den Retning, Sporet skal lægges.

Næstved. Rønnebækholms Skovdistrikt: Afdelingen klager over, at 2 Mand er blevet afskediget, fordi de nægtede at arbejde efter Overenskomsten ÷ 10 pCt. i Stedet for Overenskomsten + 3 pCt. Afdelingen betragter Afskedigelserne som en ulovlig Lockout og anmoder Forbundet om at foranledige, at de 2 Mand bliver aflønnet paa overenskomstmæssig Maade for det af dem udførte Arbejde og at der bliver ydet dem Erstatning for tabt Fortjeneste, indtil de bliver genantagne. Efter at Sagen var paatalt overfor Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug paalagde den Rønnebækholms Skovdistrikt at betale efter Overenskomsten.

Pinstrup. Inspektør Petersen, Ryomgaard: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Inspektøren nægter at betale et Medlem for 18 Timers Arbejde ved Rømning af Overjord for Mergel, han begrunder det med, at det er de 2 Vognmænd, der har aftaget Mergelen, som skal betale Arbejdslønnen Kr. 21,78. Senere klagede Afdelingen over, at 2 andre Medlemmer, der arbejdede hos Inspektøren, havde 250 Kr. tilgode. Efter en Del Korrespondance med Inspektøren, der stadig nægtede at skylde det paagældende Medlem de krævede Kr. 21,78, overgaves Sagen til en Sagfører. Den 10. Februar meddeler Afdelingen, at Sagen var for Forligskommissionen i Randers den 8. Februar. Forlig opnaaedes ikke, men Retten dømte Inspektøren til at betale Kr. 21,78 + 5 pCt. Rente samt alle paaløbne Omkostninger.

Kastrup. Svovlsyrefabriken: Afdelingen klager over, at Fabriken for Losning af 2 Partier Fosfat fra M/S «Louosa» betalte een Pris for det ene Parti (68 pCt. Fosfat) og en anden Pris for det andet Parti (75 pCt. Fosfat), medens Afdelingen hævder, at det hele i H. t. Overenskomsten skal betales med samme Gennemsnitspris. Endvidere klager Afdelingen over, at Fabriken nægter at betale almindelig Overtidsbetaling for 1 Dag til 15 Mand, der har arbejdet i 2 Holds Drift, som standsedes paa Grund af Motorskade en Torsdag Aften, og Lønningsugen slutter Onsdag. Afdelingen anmoder Forbundet om at foranledige Sagerne behandlet i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Ved Mæglingsmødet den 25. Januar opnaaedes ikke Enighed, men Parterne lod Spørgsmaalene gaa direkte til Voldgift. Den 23. Februar afsagde Voldgiftens Opmand følgende Kendelse: 1. Det nævnte Losningsarbejde vil være at betale overensstemmende med den af Fabriken nedlagte Paastand. 2. Arbejdernes her fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.

Strøby. Fm. Scheitel & Co., Dansk Flinteksport: Overenskomst oprettet. 35 Mand. Timeløn 104 Øre. Arbejdstid 8 Timer, dog i Decbr., Jan. og Febr. 7½ Time. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time og Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for alt forefaldende Arbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Marts 1927 eller senere med 3 Maaneders Varsel. Efter August 1926 skal der forhandles om Regulering.

Haslev. Sydøstsjællands Elektricitetsværk: Afdelingen indberetter, at 4 af dens Medlemmer har udført 3 Akkorder med Montering af 3 Transformatorer. De 2 første Akkorder, der omfattede Montering af de 2 Transformatorer, gav et Underskud paa godt 300 Kr., medens den 3die Akkord gav et Overskud paa ca. 270 Kr. Dette Overskud nægtede Værket at udbetale, idet det hævdede, at Underskudet fra de 2 første Akkorder skulde dækkes af Overskuddet fra den 3die Akkord. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Mæglingsmøde den 6. Marts opnaaedes Enighed om, til fuld Afgørelse af Sagen at betale 200 Kr. til Arbejdsmændene som Erstatning for Tab ved Ventetid for manglende Materialer. **Hermed kan ikke rejses Krav fra Elektrikernes Side.** I Fremtiden skal ved lignende Arbejder altid træffes Aftale mellem Parterne ved Arbejdets Paabegyndelse om Omfanget af Akkorderne.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 2 | 28. April | 1926 | 31. Aarg.

Vore Overenskomster og deres Fortolkning.

Den faste Voldgiftsret.

II.

I sidste Nummer af «Arbejdsmændenes Fagblad» var vi inde paa en Omtale af Den faste Voldgiftsrets Kendelser i Sagen angaaende Losning af S/S «Aase» og gjorde opmærksom paa, at Præmisserne, der formentlig frikendte Havnearbejderne paa alle Punkter, daarlig rimede med selve Dommen, hvori Arbejderne paalagdes Sagens Omkostninger.

Vi skal i Dag beskæftige os med Sag Nr. 964, der for os er endnu mere uforstaaelig, idet denne drejer sig om et af de allerstørste Principper Arbejdere og Arbejdsgivere imellem, nemlig: Arbejdstiden.

Sagen drejer sig i Korthed om følgende:

Firmaet A/S J. Lütken Frigast & Co. i Nykøbing Falster, der har Overenskomst med vor derværende Afdeling, fandt det i Efteraaret 1925 opportunt at indskrænke Arbejdstiden fra 8 til 6 Timer daglig.

Det fremgaar ikke ganske klart af Sagen, om man har forhandlet med de paagældende Arbejdere om Arbejdstidens Indskrænkning og endnu mindre, om man har faaet disses Tilslutning, men et staar fast: Fagforeningen i Nykøbing har straks protesteret og protesteret under Henvisning til den bestaaende Overenskomsts § 1, hvori det hedder:

«Arbejdstiden er fra 7 Morgen til 5 Aften med 2 Timers Spisetid, ialt 48 Timer pr. Uge.»

Man indførte nu ikke straks den 6 Timers Arbejdstid, men i den følgende Tid blev efterhaanden en Del af Arbejderne afskediget, og i Slutningen af December, da man kun havde 4 Arbejdere tilbage, og Valget stod mellem at afskedige en af dem eller eventuelt sætte Arbejdstiden ned, gik man den sidste Vej og nedsatte Arbejdstiden til 7 Timer, trods Fagforeningens Protest, og Fagforeningen gik herefter med Klage til Forbundet over Brud paa Overenskomstens Arbejdstids-Bestemmelse, idet man var sikker paa, at paa dette Punkt kunde der under ingen Omstændigheder træffes egenmægtige Ændringer fra Arbejdsgivernes Side.

Forbundet fremmede Klagen til Den faste Voldgiftsret, og her skete dette, at Retten gav Arbejdsgiverne Medhold, idet man efter nogel, efter vor Formening, vidtsvævende Præmisser, fandt ud af, at de paagældende Arbejdere «i Gerning» har været indforstaaet hermed, og at Arbejdstidens Nedsættelse kan antages at være sket i Arbejdernes egen Interesse, ligesom man fremlagde en gammel Overenskomst, hvori der stod noget om, at Arbejdstiden under visse Omstændigheder kunde forskydes, men Fagforeningen gør heroverfor

gældende, at netop den Bestemmelse havde man taget Sigte paa at faa fjernet under de nye Overenskomstforhandlinger, hvilket, som det fremgaar af § 1, ogsaa var lykkedes.

Ikke desto mindre har man tilsyneladende fundet Hjemmel til at dømme Arbejderne efter den forrige Overenskomst, idet Præmisserne netop tager Sigte paa Forholdene under den forrige Overenskomst.

Det hedder herom ordret:

«Arbejdsgiverforeningens Paastand gaar ud paa Frifindelse under Anbringende af, at den skete midlertidige Nedsættelse af Arbejdstiden ikke er i Strid med Overenskomsten.

Til Støtte for sin Paastand henviser Klagerne til, at § 1 ved sin Affattelse viser, at Arbejdstiden, 48 Timer ugentlig, ikke kan fraviges uden Samtykke af begge Parter i Overenskomstforholdet, hvilket yderligere skal fremgaa af, at den nuværende Affattelse efter Fagforeningens Ønske er traadt i Stedet for Affattelsen i en ældre Overenskomst, hvori det hed: «Arbejdstiden..... er fra Kl. 7 Morgen til Kl. 5 Aften med 2 Timers Spisetid.

Afvigelser herfra efter Overenskomst, dog ikke udover 48 Timers ugentlig Arbejdstid.»

Denne Affattelse aabnede saaledes Adgang for Arbejdsgiveren til indenfor den angivne Grænse med de hos ham beskæftigede Arbejdere at enes om en Ændring i den overenskomstmæssige Arbejdstid, men da denne Affattelse efter Fagforeningens Ønske er erstattet med den nuværende, og da Fagforeningen paa Forhaand havde meddelt Firmaet, at den ikke godkendte den ønskede Nedsættelse af Arbejdstiden, formenes dennes Iværksættelse at være et Brud paa Overenskomsten.

Under Sagen er det imidlertid oplyst, at Ønsket om Ændringen i § 1 var foranlediget ved, at en Arbejdsgiver med Hjemmel i den tidligere Affattelse kunde træffe Aftale med sine Folk om en Omlægning af Arbejdstiden, hvorved de overenskomstmæssige Tidspunkter for Arbejdets Begyndelse og Ophør blev forandrede, eller hvorved Arbejdstiden paa enkelte Ugedage gjordes længere, paa andre kortere end 8 Timer. Derimod havde der ikke været Tale om en Nedsættelse af den daglige Arbejdstid, og Ændringen har derfor ikke taget Sigte paa at afskære Muligheden heraf. Det er endvidere oplyst, at de paagældende Timelønsarbejdere vel for saa vidt er faste Folk, som de i aarevis stadig har haft Arbejde for Aktieselskabet, men at de paa den anden Side kan afskediges til enhver Tid uden Varsel og atter antages til Arbejde eventuelt kun timevis, dog saaledes, at der da efter Overenskomsten mindst skal betales dem Timeløn for 4 Timer. Endelig maa det efter alt Foreliggende antages, at den paaklagede midlertidige Indskrænkning i Arbejdstiden er fremkaldt af de faktiske Forhold i Forretningen og ikke har haft andre, Driften uvedkommende Formaal.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder findes det overvejende betænkeligt at statuere, at der ved den af Aktieselskabet iværksatte midlertidige og kortvarige Indskrænkning af den daglige Arbejdstid, med hvis Iværksættelse de paagældende Arbejdere i Gerningen har været indforstaaet, og som kan antages at være sket i Arbejdernes egen Interesse for at undgaa Afskedigelse af nogle af dem, er begaaet et Brud paa den bestaaende Overenskomst. De Indklagede vil herefter være at frifinde. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes af begge Parter med Halvdelen, 150 Kr., af hver.»

Naar vi har gjort denne Sag til Genstand for saa indgaaende Omtale, er det, fordi det her som i forrige Sag er ufatteligt for mange af vore Folk, at Sager af lignende Art for Arbejdernes Højesteret kan finde slige Afgørelser, og den Tanke ligger jo nær, om man i modsat Tilfælde kunde vente samme liberale Fortolkning af en Overenskomst, hvis § 1 klart og tydeligt fastsætter en Arbejdstid paa 8 Timer, dersom den paagældende Fagforening havde fundet det betimeligt at indføre en kortere Arbejdstid, f. Eks. dersom man fra en Fagforenings Side havde ræsonneret, at under Hensyn til de mange Arbejdsløse vilde det være rigtigt at indskrænke Arbejdstiden for at faa flere Folk i Arbejde, eller maaske af anden Aarsag, f. Eks. Arbejdets strenge eller sundhedsfarlige Karakter, og saa ganske ro-

ligt meddelte, at nu var Arbejdstiden ikke længere 8 Timer daglig, men maaske 6 eller 7, alt som det maatte passe for den paagældende Fagforening.

Vi har ondt ved at tro, at Arbejderne i et saadant Tilfælde ikke øjeblikkelig vilde blive dømt til nøje at overholde Overenskomstens herhenhørende Bestemmelser. — Ja vi maa jo sige, at var Sagen med Hensyn til Arbejdstidens Fastsættelse saa simpel, kunde mangen Forhandling og mange Arbejdskampe i de sidste 50 Aar været sparet.

25 Aar som Fagforeningsleder.

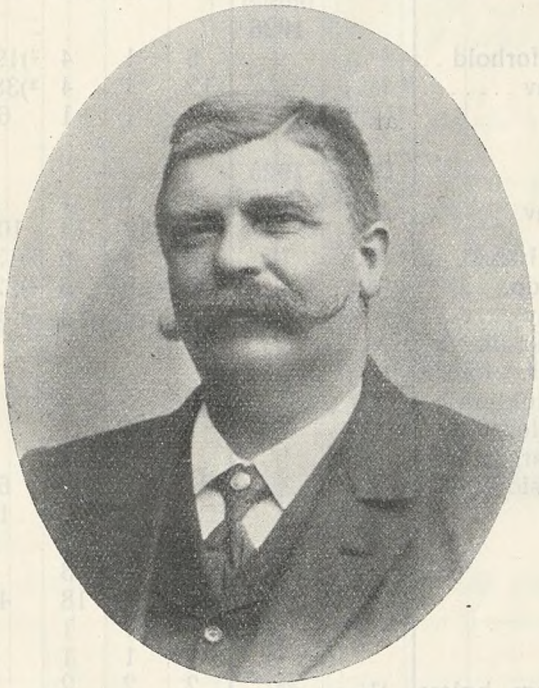

Peter Johansen fejrer 25 Aars Jubilæum.

Dansk Arbejdsmands Forbunds statistiske Sekretær, *Peter Johansen,* kan Søndag den 30. Maj fejre 25 Aarsdagen for sit Valg som Tillidsmand indenfor D. A. F., idet P. J. den 30. Maj 1901 valgtes til Formand for Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Afdeling.

Peter Johansen havde endda i en kortere Periode i Tiden fra 1897 til sidst paa Aaret 1898 været Formand, men efter at to andre Formænd havde forsøgt sig, genvalgtes P. J. som sagt igen nu for 25 Aar siden. Han har fra ganske ung udført et meget stort Arbejde i Arbejderklassens Tjeneste vi skal saaledes nævne:

Peter Johansen var Medlem af D. A. F.s Hovedbestyrelse fra 1906—1916. Medlem af Lovudvalget ved Arbejdsløshedskassens Start i 1907. Medlem af Vælgerforeningsbestyrelsen og af Ligbrændingsforeningen. Var endelig med ved D. A. F.s første Kongres i Odense 1897 og har siden overværet enhver af de senere afholdte Kongresser, og paa adskillige af dem har vi jo set ham som Sekretær.

Der er ingen Tvivl om, at den 30. Maj vil blive en stor Dag for «Støberi Peter».

«Den Dag laver vi ingen Statistik, du gamle, men da lyder der mangen et velment «Til Lykke!»

Jubilarens Adresse er Fensmarksgade 22.

Siden sidst.

Skibsværftsarb., Kbhvn. A/S Burmeister & Wains Skibsværft: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning klager paa Aktieselskabets Vegne over, at Medlemmerne af Skibsværftsarbejdernes Afdeling (og en Række andre Organisationer) den 10. December har standset Arbejdet ½ Dag uden Varsel efter Forlydende for at holde Klubmøder i Anledning af en Uoverenstemmelse mellem Arbejderne og Værftets Ledelse m. H. t. Befordringen i Motorbaaden fra Refshaleøen til Toldboden. Sammenslutningen meddeler tillige, at den har anmodet Arbejdsgiverforeningen om at indklage de paagældende Organisationer og disses paagældende Medlemmer for Den faste Voldgiftsret med Krav om Bod og Erstatning for det ved Standsningen forvoldte Tab. Paa Forespørgsel oplyser Afdelingen, at Værftsledelsen har nægtet Arbejdernes Tillidsmænd Tilladelse til, naar de blev opholdt paa Værftet efter Arbejdstidens Ophør, at sejle med Motorbaaden til Toldboden. Der har været forhandlet med Værftsledelsen om Spørgsmaalet, men Forhandlingerne er strandet, da Værftsledelsen ikke har gjort den ringeste Indrømmelse. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. December opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen af Arbejdsgiverforeningen indbragtes for Den faste Voldgiftsret. Den 3. Marts afsagde Retten en Kendelse, hvori der siges: «Arbejdsstandsningen har været ulovlig. De Indklagede (samtlige paagældende Organisationer og disses Medlemmer) bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være. Der vil være at optage Forhandling mellem Burmeister & Wain og dets Arbejdere (Tillidsmændene) om de nærmere Betingelser for at faa Adgang til at benytte Motorbaaden «Expres».

Odense F. A/S Alex Wittenborgs Fabriker: Afdelingen indberetter, at den har forhandlet med Aktieselskabet om Regulering i H. t. Pristallet, og at Enighed er opnaaet om følgende: Almindelige Timelønninger og Akkordlønninger reduceres med 10 pCt. ligesom

(Fortsættes Side 20)

Over-

over Konflikter, til hvilke Forbundet

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Konfliktens Aarsag	Konflikten		Strejker				
					Antal Mand			Udbetalt Understøtt.	
			Traadt i Kraft	Afsluttet	1ste Uge	Sidste Uge	Gennemsnit	Kr.	Øre
			1924	**1925**					
Aarhus M.	Centralforen. af Murermestre i Jylland og Østifterne	Krav om højere Betaling for Kloakarbejde		4/2					
[1]) Odder			2/10	7/6					
Viborg				4/3					
Korsør	Emballagefabrikken	Lønkrav	6/11	7/1	8	8	8	203	25
[2]) Lynge	Entr. Thorning Christensen	Lønkrav	10/10	8/7 fortsattes	9	1	5	[2])2246	19
				1926					
[3]) Esbjerg	De hellige Murermestre	Organ.forhold	30/10		6	1	4	[3])1955	69
[2]) Jyderup	Cementv.fabr. W. Jensen	Lønkrav	28/11		12	1	4	[2])3870	07
Viskinde	do.		17/6 25		1	1	1	687	51
			1925	**1925**					
Brahetrolleborg	Svanninge Stenbrud og Cementvarefabr.	Lønkrav	12/2	26/2	1	1	1	82	50
Faaborg					10	18	14	1011	46
[1]) Kalundborg	Entrepr. Melchior	Krav om Vandb.till.	6/1	7/6	6	4	6	[1])1342	43
[2]) Vordingborg	„ Erik Bruun	do.	18/1	7/6	7	5	6	[2])2206	63
[1]) Svendstrup	„ Eriksen	Lønkrav	26/2	7/6	4	4	4	[1]) 362	00
(259 Afdelinger) D. A. F.	Dansk Arbejdsgiverforen.	Lønreduktion (Ikke Forhøjelse i H. t. Pristallet)	18/3	7/6					
Hillerød	Hillerød Hundested Banen	Lønreduktion	11/6	14/6	5	5	5	63	25
Holstebro	F/m Astrup	Organ.forhold	21/8	28/6	1	1	1	32	08
Horsens A.	Jysk Ilt- og Acetylèngasfabr.	Lønspørgsmaal	8/6	1/7					
Vejle F.	Bøgager Teglværk	Arbejdsforhold	24/6	1/7	34	36	35	678	96
Aarhus J. B.	Entreprenørforeningen	Krav om højere Betaling for Asfaltbetonarb.	13/8	26/8	6	5	6	165	80
Brahetrolleborg					2	2	2	54	79
Hvalsø					3	3	3	82	02
Korsør					18	18	18	424	42
Næstved					1	1	1	21	88
Randers A.					1	1	1	33	83
Randers J.					2	2	2	43	76
Randers M.					1	1	1	29	25
Sorø					4	4	4	109	50
Stilling					2	2	2	63	76
Thisted					10	10	10	225	30
Taarnborg					1	1	1	46	88
Viby Sj.					1	1	1	31	88
Fabrikarb., Kbh.	A/S Schwanenflügels Gummifabrik	Lønkrav	2/7	19/8	4	2	3	403	75
Frederikssund	Sejlskibsrederiforeningen	Sympatistrejke	10/9	16/9	4	4	4	86	00
Neksø			3/9	9/9	22	22	22	635	25
Jord- og Betonarb. Glostrup	Grevinde Rathlow	Lønspørgsmaal			11	11	11	363	54
Jord- og Betonarb. Taastrup	Entreprenørfirmaet Rasmussen & Schiødt	Lønspørgsmaal	24/9	8/10	27	27	27	992	90
					15	5	10	222	79
Husby	Vognm. Hansen & Jensen	Lønkrav	13/8	18/8	4	4	4	96	25
Nexø	Vognmændene	Lønkrav	17/9	23/9	3	3	3	40	82
Nørre Sundby A.	Entrepr. Elselingen & Brinck	Krav om Vandbygn.tillæg	20/8	2/9	22	22	22	1005	76

[1]) 11 Mand fik desuden Lockoutunderstøttelse fra 19/3 til 7/6 25
[2]) 18 — — 16/4 » 7/6 «
[3]) 6 — — 16/4 » 1/7 »

sigt

i 1925 har udbetalt Understøttelse.

Lockouter og [1])Afskedigelser					Blokader					Tilsammen			Afslutnings-Resultatet
Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Største Antal Mand i en Uge	Udbetalt Understøttelse		
1ste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre	1ste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre		Kr.	Øre	
					2	1	2	341	25				
					1	1	1	[1]) 299	63	13	2968	72	vundet
					10	10	10	2327	84				
										8	203	25	ubekendt
										9	2246	19	vundet
										6	1955	69	fortsættes
										13	4557	58	fortsættes
										19	1093	96	vundet
										6	1342	43	vundet
										7	2206	63	vundet
										4	362	00	vundet
12580	38355	37994	7.941.805	46						[4]) 38427	7.941.805	46	delvis vundet
										5	63	25	vundet
										1	32	08	vundet
					7	5	5	486	04	7	486	04	vundet
										36	678	96	vundet
										52	1333	07	vundet
										4	403	75	vundet
										26	721	25	Sympati
					1	1	1	105	75	1	105	75	tabtes
										53	1579	23	vundet
										4	96	25	vundet
										3	40	82	vundet
										22	1005	76	vundet

[4]) De under [1]), [2]) og [3]) opførte 35 Mand er ikke medregnet.

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Konfliktens Aarsag	Konflikten		Strejker				
					Antal Mand			Udbetalt Understøtt.	
			Traadt i Kraft	Afsluttet	Iste Uge	Sidste Uge	Gennemsnit	Kr.	Øre
			1925	**1925**					
Odense A.	Odense Kommune	Lønkrav	6/8	26/8	67	7	51	3411	69
Odense F.					4	1	3	194	77
Randers K.	Vognmændene	Lønkr. f. Chauff.	3/9	11/9	16	15	16	3756	64
Skaade	Kragelund Teglværk	Brænderes Arbejdstid	10/9	16/9	21	21	21	419	16
Sorø	Iversens Fabrikker	Betalingsstandsning	30/9	14/10	16	14	14	812	04
Sønderborg	Amtsbanerne paa Als	Lønkrav	13/10	19/10	18	18	18	783	56
Auning	Fousing Kommune	Lønreduktion	5/11	11/11					
Kerteminde	Jernstøberiet	Arbejdsforhold	4/9	9/9	11	11	11	257	04
Søby Sall	Sall Savværk	Lønkrav	28/10	16/12	9	8	9	1655	10
Taastrup	Murerm. Laugesen	Akkordspørgsm.	6 Uger	9/10	2	2	2	385	50
Trælagerarb.	A/S Silvan	Afskedigelse af Tillidsmand	4/12	16/12					
Tønder	Entrepr. Petersen	Organ.forhold	28/10	28/10	5	5	5	54	75
			1925	fortsattes					
Ulstrup	Hvorslev Teglværk	Lønreduktion	13/8	**1926**					
Aarhus J. B.	Entrepr. R. Jensen	Lønkrav	5/11		8	5	7	1465	30
Bylderup	Murerm. Gremnitz	Lønspørgsmaal	12/11		12	2	3	494	25
Esbjerg	Entrepr. Hoffmann & Sønner	Tillæg for Pæleramning	3/12		6	6	6	1419	54
Give	Entrepr. Østergaard	Lønspørgsmaal	24/12		3	3	3	92	75
Horsens A.					1	1	1	43	75
Kolding A.	Tømrerm. Enevoldsen	Tillæg for Rambukarb.	3/12		13	14	13	1932	73
Nykøbing Jyll. A.	Entrpr. Kastrup Nielsen	Till. for Beslagning af Pæle	10/12		2	2	2	127	50
Stenvad	Fjellerup Kommunen	Lønreduktion	24/12						
269 Afdelinger	41 Konflikter				482	372	437	33228	22

Samlet

over **Konflikterne 1925, deres Antal og Art. Antal Mand, der har**

Konflikterne		Strejker														Lockouter	
Begyndt Aar	Afsluttet Aar	Vundne		Sympati		Ubekendt Resultat		Tabte		Fortsattes 1926		Ialt		Udbetalt Understøttelse		delvis vundet	
		Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kr.	Øre	Antal	Antal Mand
1924	1925	1	9			1	8					2	17	2449	44		
1924	fortsattes 1926									2	19	2	19	6513	27		
1925	1925	20	369	1	26	1	11	1	5			23	411	22689	69	1	38427
1925	fortsattes 1926									6	46	6	46	5575	82		
Ialt																	
Afsluttet 1925		21	378	1	26	2	19	1	5			25	428	25139	03		
Fortsættes 1926										8	65	8	65	12089	19		
Tilsammen		21	378	1	26	2	19	1	5	8	65	33	493	37228	22		

I Understøttelsen til Lockouten: Kr. 7.941.805.46 er indbefattet Understøttelse til 35 Mand, der var ude i Konflikt, da Lockouten blev iværksat (Se den specificerede Oversigt: [1] [2] [3]).

Lockouter og [1])Afskedigelser					Blokader					Tilsammen			Afslutnings-Resultatet
Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Største Antal Mand i en Uge	Udbetalt Understøttelse		
1ste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre	1ste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre		Kr.	Øre	
										} 71	3606	46	vundet
										16	3756	64	vundet
										21	419	16	vundet
										16	812	04	vundet
										18	783	56	vundet
					2	2	2	88	14	2	88	14	delvis vundet
										11	257	04	ubekendt
										9	1655	10	vundet
										2	385	50	vundet
[1]) 27	27	27	1115	16						27	1115	16	vundet
										5	54	75	tabtes
[1]) 14	20	20	10107	93						20	10107	93	
										8	1465	30	
										12	494	25	
										6	1419	54	
										} 4	136	50	fortsattes 1926
										14	1932	73	
										2	127	50	
					3	3	3	376	66	3	376	66	
12621	38402	37991	7953028	55	26	23	24	4025	31	38993	7994282	08	

Oversigt

været i Konflikt, den udbetalte Understøttelse samt Resultaterne.

og [1])Afskedigelser								Blokader												Tilsammen			
Vundet		Fortsattes 1926		Ialt		Udbetalt Understøttelse		Vundne		delvis vundne		Tabte		Forts. 1926		Ialt		Udbetalt Underst.		Antal Konflikter	Antal Mand	Udbetalt Understøttelse	
Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kr.	Øre	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kr.	Øre			Kr.	Øre
								1	13							1	13	2968	72	3	30	5418	16
																				2	19	6513	27
[1])1	27			2	38454	7942920	62	1	7	1	2	1	1			3	10	679	93	28	38897	7966290	24
		[1])1	20	1	20	10107	93							1	3	1	3	376	66	8	47	16060	41
				2	38454	7942920	62	2	20	1	2	1	1			4	23	3648	65	31	38905	7971708	40
				1	20	10107	93							1	3	1	3	376	66	10	88	22573	68
				3	38474	7953028	55	2	20	1	2	1	1	1	3	5	26	4025	31	41	38993	7994282	08

Den samlede Understøttelse fremkommer ved, at der til den regnskabsmæssige Understøttelse er lagt Kr. 5374.51, som er refunderet Arbejdsløshedskassen for udbetalt Lockoutunderstøttelse og fradraget Kr. 1258.79, som er tilbagebetalt af Afdelingerne.

(Fortsat fra Side 15)

Akkordbasisen reduceres med 10 pCt. fra 165 Øre. Timelønnen er herefter henholdsvis 106 og 111 Øre. For 2 Arbejdere fastsattes en Ugeløn paa 46 Kr. og 55 Kr. Blikafbæringen betales med 135 Øre pr. Time. Ved den kommende Augustregulering (1926) reduceres 2 pCt. ekstra. Iøvrigt gælder Overenskomsten uforandret.

Svendborg. A/S L. Lange & Co.: Afdelingen indberetter den 23. November, at Aktieselskabets Direktør har haft sammenkaldt samtlige Tillidsmænd en Dag, meddelt dem at det gik sløjt med Virksomheden og sluttet med at spørge dem, om Arbejderne vilde gaa med til 10 pCt. Lønreduktion. Hvis Arbejderne vilde gaa med dertil, vilde Aktieselskabet beskæftige det nuværende Antal Arbejdere i 3 Dage om Ugen, i modsat Fald vilde en stor Del af dem straks blive afskediget. Arbejdsmændene besvarede Spørgsmaalet med «Nej». Afdelingen henstiller, at Forbundet sender en Skrivelse til Jern- og Metalindustriens Sammenslutning med Protest mod Aktieselskabets Forsøg paa overenskomststridige Lønreduktioner, hvilket Smedeforbundet allerede havde gjort. (Sagen vedrører samtlige Organisationer, som har Medlemmer beskæftiget hos Aktieselskabet). Efter at Sagen var paatalt overfor Jern- og Metalindustriens Sammenslutning uden Resultat, indbragtes den for Den faste Voldgiftsret. Retten afsagde den 25. Februar følgende Kendelse: Den Indklagede bør i denne Sag fri at være.

Støberi-, Special- og Maskinfabrikarbejderne. General Motor International A/S: Overenskomst oprettet. 185 Mand. Timeløn 250 Øre (var 225 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. og 2. Time 30 pCt., 3. Time 50 pCt. 4. Time og derudover 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdagsarbejde til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Hvis Overarbejdet, der paa Fredag Aftener kun kan finde Sted i Tilfælde af Driftsforstyrrelser, strækker sig ud over 1 Time, har Arbejderne Krav paa 15 Minutters Pause med fuld Betaling. Etableres Dag- og Nathold betales for første Daghold almindelig Timeløn, for andet Hold og Natholdet betales Timeløn + 25 pCt. Regler for Samarbejde (Tillidsmandsregler). Gælder uden Regulering til 31. December 1927.

Fabrikarbejderne, København, har afsluttet Overenskomst med 8 **Røgeriejere:** 30 Mand. Arbejdere med indtil 1 Aars Anciennitet erholder en Ugeløn af Kr. 55,00. Arbejdere med over 1 Aars Anciennitet Kr. 65,00 pr. Uge. (Reduktionen udgør 9 pCt.) Arbejdstid 8 Timer. For Søndags Staldtjeneste betales 2 Kr. Overarbejde 2 Timer a 33 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage 50 pCt. Tillæg. Arbejdere, som mellem sidstforløbne 1. September og 1. Juni har været beskæftiget i Forretningen i 6 Maaneder, erholder med fuld Løn 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering 15. August d. A. med 1 pCt. pr. Procent, dog kun for saa vidt Forandringen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til 1. Marts 1927 eller senere, naar den opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Københavns Røgeriejerforenings faglige Afdeling: Overenskomst oprettet. 15 Mand. Ugeløn for Arbejdere med indtil 1 Aars Anciennitet Kr. 55,00, derefter Kr. 65,00. Arbejdstid 8 Timer. For Søndags Staldtjeneste betales 2 Kr. Overarbejde 2 Timer a 33 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdagsarbejde 50 pCt. Tillæg. Arbejdere, som mellem sidstforløbne 1. September og 1. Juni har været beskæftiget i Forretningen i 6 Maaneder, erholder med fuld Løn 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering 15. August 1926 med 1 pCt. pr. Procent, dog kun forsaavidt Forandringen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til 1. Marts 1927 eller senere, naar den opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Skarehage, Ejerslev Molérbrud: Overenskomst oprettet. Timeløn 96 Øre. For Nedgravning og Lastning af Molér inclusive Bortfjernelse af Stendannelser, Vedligeholdelse og Flytning af Spor paa Jernsveller betales 125 Øre pr. Ton. Kørsel af Molér samt Pasning af Elevator og Maskine hører ind under Akkorden. Lastning skal finde Sted i Forholdet 400 Tons lig 20 Timer. Regulering August 1926 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til 1. Februar 1927.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. A/S C. Schous Fabriker: Overenskomst oprettet. 60 Mand. Minimalugeløn Kr 70,19 + 100 Øre i Sæbepenge (8 pCt. Reduktion). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 75 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. I 2 Holds Drift erholder Arbejderne i det ene Hold 50 pCt. Tillæg den første Uge og derefter 25 pCt. Ved 3 Holds Drift erholder Arbejderne i de 2 Hold dette Tillæg. Arbejdere med 10 Aars Anciennitet erholder Ferie i 14 Dage, med 5 Aars 9 Dage, med 1 Aars 6 Dage og med ½ Aars 3 Dage. Anciënniteten regnes fra 1. September til 1. September. I Sygdoms- og Ulykkestilfælde erholder Arbejderne i 13 Uger aarlig Differencen mellem Sygekasseunderstøttelsen og Ugelønnen. Regulering med 1 pCt. pr. Procent. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til den 1. i en Maaned.

Aarhus St. A/S De forenede Jernstøberier: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer paa Aktieselskabets Vegne Mægling afholdt i Anledning af, at dette har klaget over, at de timelønnede Arbejdsmænd — ialt 17 Mand — efter at Firmaet har indskrænket Arbejdstiden saaledes, at den begynder 1 Time senere end sædvanlig, nægter at møde ½ Time før Formerne for at kaste Sandet, ligesom de ogsaa nægter at slaa Kasserne ud efter Arbejdstidens Ophør, hvis dette ikke kan naas inden Fyraften. Ved Mæglingsmødet den 18. Februar indgik Arbejdernes Repræsentanter paa at opfordre Arbejderne til paa normal Vis at udføre Sandblanding om Morgenen og Udslagning om Aftenen, og Firmaet lovede at bestræbe sig for at beskæftige de timelønnede Arbejdere saa mange Timer som muligt.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Form. N. Christiansen, privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Priv.-Tlf. Hellerup 2843 y. Kasserer H. F. Augustinussen.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. B. Kass. Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.

Brændselsafbærernes Afdl. Form. Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. Telf. Vester 9252 v. Kasserer: A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. Central 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N., privat Sindshvilevej 23, 2., F. Telf. 3404. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund. Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v, Skydebanegade 7, 1., B. Kasserer Frits Højer, Høtoftevej 5, Søborg.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. t. h. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nyelandsvej 63, 3. F. Telf. Godth. 1429 v.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Kapelvej 56, 3. Sal, N.

Havnearbejdernes Fællesforbund. Form. Axel Jørgensen, Kontor Dr. Tværgade 40. K. Telf. Palæ 282. Privat: Gudrunsvej 19 Taarnby, Telf. Kastrup 260. Kasserer Th. Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat: Borgergade 69 K.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. og Kasserer Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Telf. Vester 6859.

Hærens og Flaadens Afdl. Form. A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Telf. Amager 4103 x, Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kass. J. H. Hoppe, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Telf. Vester 9316 y. Kass. V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger F. 4. V.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. A. C. Larsen, Saxogade 90, 2. B. Tlf. Eva 138 v. Kasserer P. M. Christensen, Malthe Bruunsvej 8, 2. tv. F.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. Rich. Ludwig, privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kass. Johannes Schach, Svend Dyringsvej 5, S.

Kontor- og Forretningsbudenes Organisation. G. Madsen, Studiestræde 16, Telf. Byen 4722, Budstuen Telf. Central 14721.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Vald. Larsen, Larslejstræde 1, K. Telf. 5640. Kass. Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.

Københavns Banegaards priv. Arbejderes Afdl. Form. J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavnen 194 x. Kasserer Jens Hansen, Blanketforvaltningen, Hovedbanegaarden.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Tlf. 10,147. Kasserer Gottfred Petersen, St. Hansgade 4, St. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. N. Pehrson, Ll. Marstrandsvej 6, 4. Ø. Kasserer: F. Andersen, Hejmdalsgade 13, 1. L.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Alfred Jensen, Ndr. Fasanvej 29, 1., F. Telf. Godth. 2133 x. Kasserer M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2, F. Telf. Godth. 4784.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4., Ø. Telf. Str. 340 x, privat Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Clematisvej 13, S.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13, V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Valdemarsgade 13, St.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amager 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf Amager 3275 x.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kasserer: H. L. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.

Skibsværftsarbejdernes Afdl. Form. A. Adamsen, Kronprinsessegade 42, Telf. Palæ 45 y, privat Telf. Palæ 2140 y.

Støberi-, Special- og Maskinfabrikarb. Forbund. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgaden o. V. 54, 1. C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Jens L. Nielsen, Lyongade 6, 2. Telf. Amager 2536. Kasserer Holger Jørgensen, Tingvalla Alle 13, S.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer C. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød,, Fischersgade 21, 1. S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. privat Telf. Øbro 2664 x.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Kontor: Enghavevej 44, Telf. Eva 38, aabent 3-6, Fredag og Lørdag til Kl. 8. Formand Rasmus Steen, Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.

Vagtfunktionærernes Afdl. Form. H. P. Lauritzen, Nygade 6, Valby. Kasserer: H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1 Str.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, 1. Telf. Central 2140, Lokal 2.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa A. Hans Henrichsen, Sønderport 5 A. 1.

Aabenraa T. Anton Iversen, Nygade 34.

Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødsgade 17. Telf. 3361.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb. Telf. 2849.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518.

Aalborg H. Søren Jacobsen, Christiansgade 3, 2. Telf. 3957.

Aalborg K. H. K. Andersen, Islandsgade 13, Tlf. 2380.

Aalbæk. Ejner Nielsen, Bannerslund Mark pr. Strandby.

Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 31, 1.

Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Kontor: Børsen, Telf. 5087, privat Sønderalle 19. Telf. 6119.

Aarhus J. Hans Larsen, Max Müllersgade 18

Aarhus J. B. Poul Jensen, Kontor: Mørksgade 7, Telf. 5848, privat Dr. Margrethesvej 111.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.

Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Tlf. 3278.

Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.

Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.

Aarhus St. P. Thorndahl, Vestergade 25 B, II. o. G.

Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.

Aarslev-Hørning. Søren Knudsen, Hørning Volk Mølle St.

Agerbæk. Chr. Christiansen, Storup pr. Tofterup.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig, Jyll.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Alheden. Fr. Jensen, Skræ pr. Kjellerup.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Arrild. Nis Nielsen, Fiskholm pr. Toftlund.
Assens, Fyn. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Aulum. Jens Nielsen, Ljørring pr. Aulum.
Auning. S. Chr. Sørensen, Auning pr. Auning.
Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Beder-Malling. Andreas Petersen, Malling.
Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.
Bjerringbro. Chr. Hornbæk, Gullev Bjerringbro.
Blaahøj. Peter Petersen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej.
Bov. Henrik Petersen, Frøslev, (Nørregade) pr. Padderborg.
Brabrand. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinth.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade. Telf. 162.
Bredebro. Anton Hansen, Bovej pr. Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup St.
Brædstrup. Hans Peter Nielsen, Søgade 25, Brædstrup.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. S. Hansen Jørgensen, Bylderup Bov St.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Harald Larsen, Dybvad.
Ebeltoft. Carl Feldballe Pedersen, Nedergade.
Egernsund. Aug. Hilmer, Egernsund. Tlf. Broager 214 x.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm
Esbjerg. Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36.
Faarup. Rasmus Holm Christensen.
Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. H. Møller Egeskovvej 2, Telf. 574
Fredericia F. J. Norge, Kongensstræde 59.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Niels Jensen (Højen), Sønderg. 101.
Fur. Alf. Mortensen, Fur pr. Roslev St.
Fussingø. Niels Rasmussen ,Svinding pr. Randers.
Galten. Thomas Madsen, Galten St.
Gl. Ry. Andreas Rasmussen, Hjærsbæk pr. Ry St.
Give. Niels Nielsen, Torvegade.
Gjelsted: A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl-Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Karl Rasmussen, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejbjerg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejbjerg.
Gram. Peter Hansen, Gram pr. Gramby.
Graasten. Johs. Koch, Nalmadebro, Graasten.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland 35. Grenaa.
Grindsted. Martin Christensen, Nollundsvej.
Haderslev. Carl Hansen, Storegade 83.
Hadsten. Jens Sørensen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj pr. Viborg. Telf. Hammershøj 41.
Handsted-Lundum. Ejnar Falk, Raadved pr. Lundum.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Henry Vestentoft, Harlev St.
Haslund-Ølst. Kresten Petersen, Haslund pr. Randers.
Hee. Jesper Sørensen, Hoved, Mulbjerg St.
Hellum. Anders Hansen, Hellum St.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Niels M. Jensen, Hirtshals pr. Hjørring. Telf. Hirtshals 41.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Otto Pedersen, Østergade 66. Tlf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73, Telf. 284.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej, Holstebro.
Holstebro St. Chr. Andersen, Skjernvej.
Holsted. Chr. Nielsen, Holsted By.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Langelandsgade 9 Telf. 459.
Horsens H. Simon Dam, Aaboulevard 102, Telf. 1183.
Horsens K. Ludvig Jørgensen. Spedalsø 2 B Telf. 1830.
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Lauerberg.
Hovedgaard. C. E. Petersen, Hovedgaard St.
Hvalpsund. Magnus Rosenvinge, Hvalpsund.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højer. Jens Fr. Hansen, Højer.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Jelling. Rudolf Elstrøm, Jelling, Jylland.
Juelsminde. Thorvald Aslak, Klakring St.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Kolding A. Frants Thomsen, Læssøgade 41, Kolding. Telf. 1305
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kristiansfeld. Morten Riis.
Kvissel. Marius Thomsen, Øster Holmen pr. Kvissel.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Laurberg. Valdemar Gabriel, Laurberg.
Laven. Søren Sørensen, Laven St.
Lem. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej, Lemvig.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade.
Løgumkloster. Martin Outzen, Løgumkloster.
Løkken, Niels Andersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Løsning St. Telf. 67.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade.
Middelfart. Albert Madsen, Assensvej 18 y.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anton Kristensen, De jydske Kalkværker pr. Sparkær.
Mørke. Søren Nielsen, Gl. Mørke pr. Mørke St.
Nibe. Frants Holm, St. Tranegade.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. Jens Poulsen, Nørrebro, Nykøbing, Jyll.
Nykøbing, Jyll. F. Andreas Jacobsen, Niels Quistgaardsgade 22.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Telf. 133.
Nørre Sundby A. Peder Knudsen, Vestergade 1. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Albert Christensen, Kirkegade 4.
Odder. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Baumgartens Alle 2, 2. Telf. 5359.
Odense F. C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62, St. Telf. 3158.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2.
Odense H. Anders Jensen, Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortebrødrestræde 6.
Odense L. P. Emil Christensen, Hjallesvej 41, Tlf. 4761.

Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8, Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Tlf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Otterup. Rasmus Hansen, Jernbanegade.
Oue. Marius Jensen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Marstrup.
Pandrup. N. Steffensen, Skadebæk pr. Kaas.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordsgade 9, 1. Telf. 2208.
Randers J. S. A. Nielsen, Snaregade 1. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1.
Ranum. Julius Olsen, Ranum.
Ribe. Jørgen Johansen, Præstegade 390, Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Villavej.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej. Telf. 233.
Romø. Viktor Nielsen, Sønderby, Romø.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren P. Jensen, Korupskov pr. Ryomgaard.
Rødding, Nørrejylland. Elfsenius Høgh, Rødding, Spøttrup St.
Rødding, Sønderjylland. Chr. Jegsen, Rødding, Sdr. Jylland.
Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Seest. Johs. Ahrendt, Vonsild ved Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33, Tlf. 659.
Silkeborg St. Charley Johnsen, Aagade 8.
Sindal. Laurits Jensen, Fredensgade 4.
Skaade. Kr. Nielsen, Langballe pr. Maarslet.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Tlf. 401.
Skarehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. A. Laursen, Ellensminde, Skelund St.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7.
Skive K. Vald. Jensen, Odsgaardsvej 2.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.
Skjød. Magnus Hansen, Haurum pr. Bødstrup.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Lystrup pr. Stenderup.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping. Ole Christensen, Vogterhus 35, Skørping St.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenstrup. Rasmus Hansen, (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Jens V. Jensen, Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75. Kontortid 12—1 og 6—7.
Stoholm. Kr. Balling.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4.
Støvring. Otto Venneberg, Støvring.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningsholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor: Teaterpassagen. Telf. 361.
Svendstrup. Marinus Madsen, Voldsted pr. Ellidshøj.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Sønderborg. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7. Telf. 16.
Sdr. Felding. Niels Kjergaard. Sdr. Felding.
Sønder Omme. Carl Hansen, Sdr. Omme Teglværk, Sdr. Omme.
Taars. Chr. Risborg, Taars.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Østerbækken 17, 1. Telf. 373.
Thorsager. Vilh. Petersen, Thorsager St.
Thorsø. Alfred Thomsen, Thorsø.
Tilst. Jens Pedersen, Geding pr. Mundelstrup
Tinglev. Peter Laursen, Tinglev.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Vinderup.
Tistrup. Johs. Thomsen, Gaarde St.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Tolne: Elvin Andersen, Skørbæk Hede pr. Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede. Carl Bevensee, Troldhede.
Trustrup. Søren Press.
Tylstrup. Jens Grønborg, Tylstrup.
Tønder. Chr. Jensen, Søndergade 1.
Tørring. Peter Christensen, Staugaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Christensen, Floes Skov pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke.
Varde. Nikolai Toft, Kiervej 12.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. K. H. Molbech, Vedelsgade 69.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585.
Vejle H. Therkel Pedersen, Vedelsgade 113.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Otto Mortensen, Gormsgade 21, 3.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Vestergaardsvej, Viby, Jyll.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard.
Vinderup. Niels Steffensen, Nørregade.
Vojens. Marius Lorenzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vraa. Niels Chr. Nielsen, Vestergade 1. Vraa St.
Ølgod. Andres Dam, Slotsgade.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Karl Christensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE.

Aakirkeby. Ejnar Bohn, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig. Johs. Kofoed, Kalkværket, Allinge.
Asnæs. J. P. Sørensen Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Nygaardsvej 3, Ballerup. Telf. 145
Bandholm. Henrik Ruhof, Bandholm.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Telf. 174.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Bornh. Skovarb. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Borup. Jens Ottosen, Nørre Dalby, Borup St.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Hans Bay Hansen, Egedevej, Faxe.
Faxe Ladeplads. Ole Olsen, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Hans Jakobsen, Sipperup pr. Olstrup.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Godsbanevej 11, Glostrup, Telf. 89.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Grænge. Vilh. Olsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. Emil Sonne, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20, prv. Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Husejer Lars Nielsen, Haarlev By, Haarlev St.
Hammersholt: Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Vald. Jørgensen, Kirkepladsen, Haslev.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hedehusene. Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene
Helsingør A. Jens Andersen, Sudergade 13, St. th Telf. 1221.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herf. 65.
Herlev. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herlev.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle
Hillerød. Richard Børgesen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.

Horbelev. Chr. Hansen, Horreby, Karleby.
Hvalsø. Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Jens Zachariasen, Hørve.
Ivigtut. August Larsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adr. Gl. Torv 22).
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen. Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Hans P. Andersen, Haarlev Overdrev pr. Karise.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kongsted. Oluf Jensen, Lestrup Str. pr. Faxe.
Korsør. Alfred Sørensen, Baggade 18. Telf. 308 (privat 411.)
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19.
Langebæk. Peter Chr. Skov, Kallehave pr. Kallehave St.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev, pr. Storehedinge.
Lyngby. Carl Petersen, Virumstræde 7, Virum pr. Lyngby, Telf. Lyngby 519. Alle Dage 10—11.
Lynge. Nicolai Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Maarum. Vald. Petersen, Kagerup, Kagerup St.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Møen. Vald. Nordbo, Udby pr. Stege.
Nexø. Niels Koefoed, Brogade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nykøbing F. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads, Telf. 681. Kontortid 9—12 og 4—6. Privat: Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj. Fr. Petersen, Algade 74, Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11.
Næstved. Frands Petersen, Amtmandsgade 9. Telf. 880. (Privat 813).
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Odsherred. L. Bernhardt Clausen, Kildehusene pr. Nykøbing Sj. St.
Ousted. Niels Nielsen Guldbeck, Ousted pr. Lejre.
Præstø. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup Kalundborg.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1. Telf. 419
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby. Carl Hansen, Ruds-Vedby.
Rødby. Marius Jørgensen, Sædinge pr. Rødby.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen ,Kontor Rosengade 6, Telf. 503, privat Olsgade 1, Telf. 642.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Nykøbingvej, Rørbæk pr. Sakskøbing
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skibby. Laurits Sørensen, Mandlerup pr. Skibby.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14.
Sorø. Vald. Andersen, Slagelsevejen, Sorø, Telf. 365.
Stenlille. J .P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge. Jens P. Thomassen, Bjælkerup pr. Storehedinge.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby pr. Strøby.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum Telf Nærum 109.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup Telf. 276.
Thoreby. Johan Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Tikøb. Vilh. Larsen, Horserød pr. Hellebæk.
Tillitze. S. P. Hjorth, Tillitze pr. Nakskov.
Tingsted. Jens Korfitsen, Taaderup pr. Tingsted.
Tureby. Ejnar Nielsen, Høstentorp pr. Tureby.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Veggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Veggerløse.
Vejby-Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vemmelev. Karl Jensen, Forlev.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viby. Anton Jensen, Øster Syv, Viby Sj.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiesensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Værløse. Elias Jørgensen, Hareskov Villaby pr. Hareskov.

HOVEDKONTOR & SEKRETÆRERNE,
H. C. Andersensgade 14.

Telf. **Central 2140** med Omstilling til samtlige Kontorer.
Formand M. C. Lyngsie, (Bolig, Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen, H. C. Andersensgade 14, Kbhvn. K. Telf. 2140, (Bolig Telf. B. 3534).
Sekretær Robert Nielsen, (Bolig Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Georg Hansen, (Bolig, Telf. Bagsværd 81).
Sekretær N. P. Hansen, (Bolig, Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen. (Bolig, Telf. Nora 4366)
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen. (Bolig, Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder Chr. Nielsen.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.

Forretningsførere: Sophus Mortensen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig, Telf. Nora 3212).
Hans Nielsen, Adrs. Hovedkontoret, (Bolig, Løkkegade 27, Aalborg, Telf. 1515).
Sekretær Otto Jespersen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

C. Brun, Admiralgade 22, K., Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Str. 340 x (Privattelf. Øbro 1054 y).
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing F., Telf. 681.
C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62, Odense, Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen.

Forretningsførere:

Carl Drejer, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig Nylandsvej 37, 2. Kbhvn. F. Telf. 11240).
Vald. Pedersen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig I. Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus, Telf. 1948).
Sekretær Niels P. Hansen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, Kbhvn. K. Telf. 14033.
Vald. Larsen, Larslejstræde 1, Kbhvn. K. Telf. 5640.
Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus, Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Kontor Børsen, Aarhus, Telf. 5084. Privat Evaldsgade 8, Telf. 6119.
J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Esbjerg, Telf. 108.

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

Forretningsførere:

J. C. Larsen, Adrs. Hovedkontoret (Bolig Kildemarksvej 68, Næstved, Telf. 209).
Axel Olsen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig, Telf. Taga 3006).
Sekretær Georg Hansen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, Kbhvn. V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Vestergade 14, Aabenraa.
H. P. Jensen, Østergade 5, Hillerød.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde, Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn, Telf. 347.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen.
Næstformand Chr. Iversen.
Kasserer Chr. Pedersen.
Rejsesekretær J. P. Johannesen, Nørre Søgade 29, København K., Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningkontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 3 | 12. Maj | 1926 | 31. Aarg.

Kampen mod Sulten!

Det vil sikkert i denne Tid, hvor Arbejdsløsheden hærger og river i os, være paa god Plads at give et lille Overblik over den Gerning, der er udført af Arbejdsløshedskassen i det sidste Aar, saaledes at der for vore mange Tillidsmænd bliver Lejlighed til at bedømme Kassens Værdi for os Arbejdsmænd.

Da Storkonflikten for snart et Aar siden var forbi og Kaarene for Arbejdet var fastsat i nye Overenskomster, skete der det, som ikke ret mange af vore Folk — heller ikke vore ledende Mænd — var indstillet paa, nemlig at der ikke kom nævneværdigt Arbejde i Gang, og Arbejdsløshedskassen, der under Storkonflikten havde taget sin Hammel og sin store Part af Kampens Byrder og Besvær, blev, skønt det var Sommerdage, Genstand for et Run, som vi næppe har kendt Mage til, og allerede en Maaned efter, at Konflikten var afblæst, var Arbejdsløsheden blandt Kassens Medlemmer saa stor, at vi fik Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed, og Arbejdsløsheden steg og steg, saaledes at Sommeren, som vi naturligt skulde bruge til at øge Kassens Formue og samle Kapital til Vinterens strenge Tid, ingen Overskud gav — tværtimod — Udgifterne blev større og større, flere og flere af vore Folk kastedes ud i Ledigheden, og allerede før Nytaar stod det Hovedledelsen klart, at hele Kassens Formuebeholdning ikke engang vilde strække til til at dække de Krav om Understøttelse, som vore arbejdsløse Kammerater havde paa os.

For at give et Billede af Arbejdsløshedens frygtelige Omfang skal vi oplyse, at af vore 412 Afdelinger var Arbejdsløsheden paa dette Tidspunkt — altsaa allerede ved Nytaarstid — over det normale i de 400 Afdelinger, ja, Arbejdsløsheden havde endog en saadan Udstrækning, at 178 Afdelinger havde over Halvdelen af deres Medlemmer ledige, og i mange af disse Afdelinger var Ledigheden endog oppe paa 75 pCt., ja, i adskillige Afdelinger var Ledigheden helt oppe paa 90 pCt., ja, der var endog flere Afdelinger rundt om i Landet, der kun havde en eller to Mand i Arbejde. Resten, hele den store Flok, var arbejdsløse og gik til Kontrol hos os og fik Understøttelse.

Tiden var forfærdelig trang, store Landstrækninger laa hen som øde i Erhvervslivet, alt laa stille, Handel, Industri og Haandværk stagnerede i næsten alle Byer hele Landet over, kun hos os, paa vore Kontrolkontorer, var der Tilløb og Travlhed. Tusinder og atter Tusinder af nye Arbejdsløse rykkede frem fra de snævre Sidegader, fra de mørke Baghuse, og fra de krønede Huse ude paa Markerne og i Landsbyerne, og for dem alle gaar Vandringen den samme Vej — til *Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse,* deres Værn, naar alt andet glippede og brast for Bæreren af det lille Arbejdsmandshjem. Og midt i denne trange Tid kommer det forfærdelige, at Hovedledelsen kan indse, at Kassens Midler ikke kan strække til Vinteren ud.

Det stod Ledelsen klart, at med en saadan Ledighed vilde det være umuligt ved Udskrivning af Ekstrakontingent at faa de nødvendige Midler ind, de allerfleste af vore Afdelinger vilde ikke selv med alle Kræfter i Brug magte at faa Pengene ind, thi her var jo Tale om saadanne Beløb, at selv 100,000 Kr. om Ugen

end ikke paa langt nær vilde række til, saa vi kunde vedblive at holde Understøttelsen igang. Ledelsen gik derfor den eneste Vej, som — med god Bistand af Arbejdsdirektoratet og Socialministeren — var fremkommelig, nemlig at fremskaffe de nødvendige Midler ved Laan. Og det lykkedes for os baade at faa Laanene og ogsaa at faa dem paa rimelige Vilkaar. (Man har sagt, at vi kun har faaet Laanene til Aagerrente; dette er ikke sandt. Laanene skal kun forrentes med 4 pCt. p. a.).

Vi fik heldigvis ikke Brug for alle de Midler, vi havde gjort Udveje for; der skete nemlig i Slutningen af Februar og i Begyndelsen af Marts Maaned en underlig Forskydning i Ledigheden, saaledes at den paa faa Uger faldt med 10—12,000 Mand, men trods dette var vor Arbejdsløshed dog stadig over det normale, men naturligvis at spare Understøttelsen til saa mange Mand er jo paa det nærmeste en Besparelse paa ligesaa mange Gange 18 Kr. om Ugen. Dette medførte, at den Udskrivning af Ekstrakontingent, som vi var indgaaet paa for at faa Midler til Laanenes Tilbagebetaling og som vi tidligere har givet Afdelingerne udførlig Meddelelse om, kunde nedsættes betydeligt, og dette skete ogsaa omgaaende, efter at vi ved Forhandling med Arbejdsdirektoratet var bleven enige herom.

For at vi kan tilbagebetale vore Laan, er der nu udskrevet et Ekstrakontingent af 1 Kr. om Ugen. Vi ved, at det kan være drøjt nok for mange af vore Medlemmer at svare denne Paaligning, ja det kan være næsten mere end drøjt nok, særligt for de mange Tusinde, der har gaaet ledige Vinteren igennem, men vi maa særligt bede disse Medlemmer om at tænke paa, hvorledes Stillingen vilde have været i Vinter, hvis vi ingen Arbejdsløshedskasse havde haft. Tusinder efter Tusinder kan vi tælle Kammeraterne op, der har været ledige baade i 20 og 30 og i 35 Uger uafbrudt og som har opbrugt al Understøttelse baade vedtægtsmæssig og Fortsat Hjælp, og naturligvis er Tiden forbandet nok for dem, men hvormeget frygteligere vilde den ikke have været, om vi ikke havde haft vor solidariske Arbejdsløshedskasse. Ja, hvorledes vilde Stillingen saa have været? Det bør vi alle tænke paa nu, og vi bør tænke Tanken til Bunds, og vi bør ikke følge den gamle Regel om, at naar Krybben er tom o. s. v., og at det er saa fristende at skyde paa Vognen, naar den hælder.

Det er saa let at kalde Ulykker frem, naar der er Modgang, og at udsaa Tvivl i Kampens Tid, men blandt solidariske Kammerater gælder saadanne Regler ikke, nej, det, der gælder, og som gælder særligt, naar der er Modgang og Kamp, det er Enhed og Enighed, og derfor maa vi alle, hvad enten vi har været arbejdsløse i 100 Dage eller i 200 Dage eller om vi slet ikke har været arbejdsløse, først og fremmest tænke den Tanke ud: Hvorledes var det gaaet, hvis vi ingen Arbejdsløshedskasse havde haft i den strenge Tid, der har været og som vi endnu er i?

Forgæves har Socialministeren og Regeringen gjort sig kolosale Anstrengelser for at lette vore og alle andre Arbejdsløse deres meget trykkende Kaar. Forslag paa Forslag udarbejdedes og motiveredes saadan, at man skulde synes, at alle Mænd og Kvinder, som vilde være med at lette Forholdene for de Arbejdsløse, maatte kunde samles om disse Forslag, men alle blev de saboterede, og kom de endelig frem som vedtagne Love, var de rene Vantrivninge, næsten ubrugelige og betydningsløse overfor den mægtige Ulykke, som de skulde raade Bod paa.

Vi staar endnu midt i en drøj Tid, som vil kræve Ofre og slaa Saar i mange smaa Hjem, lad os da love hinanden, at vi nu som altid vil holde ubrydeligt sammen. Vi har selv valgt vor Ledelse, lad os stole paa den, den har altid gennem de mange Aar kunnet gøre Rede og Regnskab for alt sit Arbejde, det vil den ogsaa kunne i Fremtiden.

Johannes Nielsen.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. April 1926 i Sag Nr. 981: Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlemmer Firmaet Wright, Thomsen & Kiær og Entreprenør Carl Jensen mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds og dette igen paa Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens Vegne.

Den 15. Maj 1922 blev der mellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsmands Forbund og forskellige af dets Afdelinger og Entreprenørforeningen samt Entreprenørforeningerne i forskellige Købstæder, derunder Horsens, samt Vognmandsforeningen i Randers truffet forskellige Aftaler vedrørende Arbejdsforholdene i en Række Købstæder, derunder Horsens, og de sønderjydske Landsdele. Denne Vedtagelse blev optrykt den 10. April 1923 med senere Ændringer og blev da betegnet som gældende mellem Entreprenørforeningen og dens Lokalforeninger og Dansk Arbejdsmands Forbund og dets Lokalafdelinger for Arbejdsforholdene i Aalborg, Helsingør, Holbæk, Horsens, Kallundborg, Odense, Randers, Svendborg og de sønderjydske Landsdele. Formentlig pr. 1. Juli 1923 udmeldte Horsens Entreprenørforening sig af Arbejdsgiverforeningen. Den 20. November 1924 oprettedes der en Overenskomst, der betegnes som værende mellem Entreprenørerne og Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens. Den er underskrevet af 3 Entreprenører «for Entreprenørerne», og det er uomtvistet under Sagen, at disse Entreprenører ikke er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen. Denne Overenskomst fornyedes den 13. August 1925.

Efter at Horsens Kommune havde vedtaget, at et større Jordarbejde skulde sættes i Gang som Nødhjælpsarbejde til Afhjælpning af den herskende Arbejdsløshed, blev Arbejdet, der var udbudt i bunden Licitation, overdraget til Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kiær og Entreprenør Carl Jensen. Efter Sagens Oplysninger ligger Arbejdspladsen omkring Bygrænsen, og Dele af den gaar ind over samme. Afstanden fra Bygrænsen til den fjernest liggende Spids af Arbejdspladsen overskrider ikke 350 Meter, og Tyngdepunktet for det Areal, der skal afgraves, ligger ca. 250 Meter fra Bygrænsen. Entreprenør Carl Jensen paabegyndte sin Del af Arbejdet den 4. Marts d. A., Wright, Thomsen & Kiær sin Del den 5. s. M. Den 6. s. M. meddelte Fagforeningsformanden Firmaerne, at han paa Arbejdernes Vegne stillede Krav om 15 pCt. Tillæg til den almindelige Timeløn, fordi Arbejdet laa uden for Bygrænsen. Han henviste herved til den ovenomtalte Overenskomst af 13. August 1925 mellem Entreprenørerne og Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens, der i § 5 indeholder følgende Bestemmelse: «Til nedenstaaende Arbejder betales et Tillæg af 15 pCt. til den normale Timeløn.....o: For Arbejder udenfor Bygrænsen indtil 4 km. Undtagen fra denne Bestemmelse er dog Grusgraven i Bygholm Park.» Entreprenørfirmaerne afviste dette Krav, idet Overenskomsten var dem uvedkommende, og henviste paa deres Side til Overenskomsten af 15. Maj 1922 mellem Entreprenørforeningerne og Dansk Arbejdsmandsforbund, der intet indeholder om Tillæg af 15 pCt. til Timeløn. Fagforeningsformanden fastholdt sit Krav og meddelte den 9. Marts Firmaerne, at, saafremt de ikke inden den 10. om Aftenen havde meddelt ham, at man vilde betale de 15 pCt. Tillæg, vilde han standse Arbejdet ved Arbejdstidens Ophør den 10. Marts. Da ogsaa Arbejdsgiverne fastholdt deres Standpunkt, blev Arbejdet standset den 10. om Aftenen, og Arbejdsstandsningen, der for Wright, Thomsen & Kiærs Vedkommende omfatter 66 Mand og for Entreprenør Carl Jensens Vedkommende 30 Mand, er endnu løbende. Paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 24. Marts forhandledes der om at faa Arbejdet sat i Gang igen. Fra Arbejdernes Side blev der her stillet følgende Forslag: «Arbejderne foreslaar, at Den faste Voldgiftsret afgør, hvorvidt den af Entreprenørforeningen i Brev af 17. Marts fremholdte Paastand om, at det omhandlede Arbejde skal betales efter Vedtagelsen af 15. Maj 1922 med senere tilkomne Ændringer og Tilføjelser, skal tages til Følge.

Saafremt Retten underkender denne Paastand betaler Entreprenørerne Arbejdet efter Overenskomsten mellem Entreprenørerne og Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens af 13. August 1925. Arbejdet genoptages straks.»

Arbejdsgiverne stillede følgende Forslag: «Arbejdet genoptages straks. Til Afgørelse af

det faglige Stridsspørgsmaal mellem Parterne nedsættes en faglig Voldgiftsret i Overensstemmelse med Overenskomsten af 15. Maj 1922 § 4.»

Ingen af Parterne kunde imidlertid tiltræde den anden Parts Forslag.

Idet Klagerne gør gældende, at den skete Arbejdsstandsning maa anses for ganske ulovlig, allerede fordi den er uvarslet, har de i Klageskriftet nedlagt Paastand paa, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig som stridende mod Septemberforligets Punkt 2 og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, og at der for denne ulovlige Arbejdsstandsning paalægges De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og Forbundet solidarisk med dets Horsens-Afdeling en klækkelig Bod, fastsat efter Rettens Skøn. Endvidere er Sagens Omkostninger paastaaet paalagt de Indklagede.

Under den mundtlige Forhandling har Klagerne udvidet deres Paastand derhen, at de yderligere ønsker statueret, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund fremdeles er gældende ogsaa forsaavidt angaar Arbejdsforholdene i Horsens.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, saaledes at Sagens Omkostninger paalægges Klagerne. De gør gældende, at der ikke foreligger nogen Art af Overenskomst mellem de vedkommende Entreprenørfirmaer og Arbejderne, og at der derfor ikke har paahvilet Arbejderne nogen Varselspligt, idet Septemberforliget maa forudsætte en bestaaende faglig Overenskomst. De hævder nærmere, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 er ophørt at eksistere for Horsens derigennem, at Entreprenørforeningens Lokalafdeling i Horsens er ophævet. Vedtagelsen af 15. Maj 1922 omfattede kun visse Hovedregler og var kun gældende for bestemte Byer, nemlig saadanne, hvor der i Forvejen eksisterede lokal Overenskomst, indeholdende detaillerede Bestemmelser. Arbejdsgiverne ønskede en Landsoverenskomst, men herpaa vilde Arbejderne ikke gaa ind. Følgen af, at Entreprenørernes Lokalforening i Horsens blev ophævet, var, at ogsaa den lokale Overenskomst faldt bort, men hermed faldt igen Forudsætningen for 15. Maj Overenskomsten for Horsens Vedkommende bort, og det kan saaledes ikke hævdes længere, at denne Overenskomst er gældende.

De Indklagede vil heller ikke hævde, at Overenskomsten mellem Entreprenørerne og Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens af 13. August 1925 er gældende for de klagende Entreprenørfirmaer. Ganske vist har disse Firmaer ved at paatage sig Arbejde for Kommunen forpligtet sig til at udføre Arbejdet bl. a. efter «almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer til Horsens Kommune», og disse Betingelser indeholder i § 15 følgende Bestemmelse: «Entreprenørerne er forpligtet til at overholde de Priskuranter og Overenskomster, der i Horsens normalt gælder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i vedkommende Fag, og til under Forudsætning af, at der foreligger tilstrækkeligt Tilbud af Arbejdskraft fra Horsens kun at benytte Arbejdere her fra Byen...». Men de Indklagede vil dog ikke paa Grundlag heraf hævde, at Entreprenørfirmaerne i Forhold til Arbejderne er juridisk forpligtede til at følge Overenskomsten af 13. August 1925. Dette maa blive et Spørgsmaal mellem Horsens Kommune og Entreprenørfirmaerne. Naar Forholdet saaledes er det, at der ikke gælder nogen Overenskomst mellem Parterne, maa Arbejderne staa frit, og det kan ikke bebrejdes dem, at de søger at opnaa samme Betaling for det her omhandlede Arbejde som Entreprenørerne i Horsens maa betale.

Retten maa i Lighed med, hvad der Gang paa Gang er udtalt i tidligere Kendelser, senest i Sag Nr. 920, fastslaa, at den uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig. Antager man, at enten Overenskomsten af 15. Maj 1922 eller Overenskomsten af 13. August 1925 var gældende, burde der være gaaet frem efter Reglerne for faglig Strid, og hvis ingen Overenskomst er gældende, burde der her, hvor begge Parter henhører under Hovedorganisationerne, være varslet i Overensstemmelse med Reglerne i Septemberforligets § 2. Spørgsmaalet om, hvorvidt Overenskomsten af 15. Maj 1922 fremdeles er gældende for Horsens finder Retten ikke tilstrækkelig Anledning til at tage Stilling til. Klagernes Paastand i saa Henseende er først fremsat under den mundtlige Forhandling, og de Indklagede har henstillet, at Retten ikke tager Hensyn til de forskellige Dokumenter, Klagerne har fremlagt til Støtte for deres Paastand. Hertil kommer, at

det i bedste Fald er ganske uklart, om Besvarelsen af dette Spørgsmaal har nogen Betydning i den foreliggende Strid. Fra Klagernes Side er det i hvert Fald udtalt, at Overenskomsten kun kan være gældende for Horsens, men ikke for den Arbejdsplads udenfor Bygrænsen, som her er Tale om, og endelig kommer dertil Spørgsmaalet om Følgerne af, at Entreprenørfirmaerne er indgaaet paa at udføre Arbejdet efter «almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer til Horsens Kommune», hvilket Spørgsmaal ligeledes henstaar uklart.

For det begaaede Retsbrud findes der at burde paalægges de Indklagede en Ordensbod paa 500 Kr., ligesom de vil have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning er ulovlig. De Indklagede bør til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod paa 500 Kr. Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Iøvrigt afvises Sagen.

Kendelse.

Den gældende Overenskomst mellem A/S Fabriken «Fiducia» og Fabrikarbejdernes Forbund under Dansk Arbejdsmands Forbund, efter hvilken den normale, ugentlige Arbejdstid er 48 Timer, indeholder i § 4 endvidere følgende Bestemmelse:

«For 2- og 3-Holds Drift gælder iøvrigt følgende, jfr. Nævnskendelsen af 22. December 1922: Der er almindelig Adgang til at træffe Særaftaler under Hensyn til særlige Forhold, herunder Arbejdstidens Lægning ved 2- og 3-Skift. Dersom Arbejdstiden paa et Hold som Følge af Skiftordningen bliver mindre end 8 Timer pr. Døgn, har Arbejderne Ret til den normale Timeløn for den manglende Tid.....»

Mellem Selskabet og Forbundet er opstaaet Strid om Lønberegningen for en Arbejder, der under Overgangen fra 3-Holds Drift til Dagdrift kun arbejdede 5 Vagter i den sidste Uge af 3-Holds Driften, fordi han i denne Uge var beskæftiget i 3. Hold, idet Forbundet har hævdet, at der i Medfør af ovenanførte Bestemmelse tilkommer ham Løn ogsaa for den Vagt paa 8 Timer, i hvilken han ikke kom i Arbejde, medens Fabriken har nægtet at betale dette Lønbeløb.

For en i denne Anledning nedsat faglig Voldgift mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Industrifagene paa Selskabets Vegne har Parterne nedlagt Paastande i Overensstemmelse med foranstaaende Standpunkter. Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene opnaaedes ikke, og Afgørelsen er herefter overgaaet til Kendelse af underskrevne Opmand i Voldgiften.

Forbundet har til Støtte for sin Paastand henvist til, at den citerede Bestemmelse, der sikrer Arbejderne Betaling for den i 8 Timer pr. Døgn manglende Arbejdstid, maa i Forbindelse med Bestemmelsen om den normale, ugentlige Arbejdstid af 48 Timer indeholde en Garanti for, at der ikke berøves Arbejderen en hel Arbejdsdag uden Løn, hvilket vilde give et ganske urimeligt Resultat i Forhold til det Tilfælde, at Arbejdstiden som Følge af Skiftordningen i et Døgn kun var en ringe Del af 8 Timer, i hvilket Tilfælde Betaling givet skulde ydes for den manglende Del af de 8 Timer; Bestemmelsen maa derfor sikre Arbejderen Betaling saavel for manglende Arbejdsdage som for manglende Timer. Forbundet har dernæst anført, at Selskabet i tilsvarende Tilfælde har betalt for en saadan manglende Arbejdsdag.

Hvad sidstnævnte Anbringende angaar, har Selskabet oplyst, at saadan Betaling i det sidste Aar er ydet een Gang, og Forbundet har heroverfor ikke oplyst, at Betaling er ydet i videre Omfang end af Selskabet anført, hvorfor der ikke kan anses at foreligge en Selskabet forbindende Kotume i Forholdet.

Overfor Forbundets Anbringender iøvrigt har Industrifagene gjort gældende, at udfra den Regel, at en Timelønsoverenskomst kun giver Arbejderen Krav paa Betaling for den Tid, i hvilken der arbejdes, maa Selskabet, selvom det efter den anførte Bestemmelse er pligtig at betale for den Tid af en Vagt i Holddrift, der mangler i 8 Timer, være berettiget til ved en Omlægning af Driften som den foreliggende at foretage en ved Omlægningen nød-

vendiggjort Inddragning af en Arbejdsdag for vedkommende Arbejder; Industrifagene har i saa Henseende henvist til, at Tidsbestemmelsen i den citerede Regel — der tilsigter at hindre en Omgaaelse af Overarbejdsbestemmelserne — ved den ovennævnte Nævnskendelses Tilblivelse fra «48 Timer for en Uge» endeligt ændredes til «8 Timer pr. Døgn», hvorved efter forelagte Oplysninger skal være tilsigtet at begrænse Betalingspligten til manglende Arbejdstid i den enkelte Vagt.

Der kan nu vel ikke med nogen Sikkerhed gaas ud fra, at de Betragtninger, der har ført til fornævnte Ændring, efter det herom oplyste kan finde Anvendelse paa et Forhold som det foreliggende, hvor den manglende Arbejdstid ikke er begrundet i en anden normal Arbejdstid pr. Uge end 48 Timer og ej heller i Arbejdstidens Lægning under 3-Skift, men i Holddriftens Ophør. Afgørelsen af Spørgsmaalet findes imidlertid at kunne træffes efter selve det paagældende Forholds Beskaffenhed i Forbindelse med Bestemmelsens Indhold. Selskabet bestemte ved Meddelelse herom til Arbejderne en Fredag — Lønningsugens sidste Dag — at man fra den følgende Dags Morgen vilde gaa over til Dagdrift; den omhandlede Arbejder udgjorde 3die Hold i 3-Skiftet og arbejdede som saadan Natten mellem Fredag og Lørdag, arbejdede herefter ikke Lørdag, og kom efter Holdskiftets Ophør ikke i Arbejde Natten mellem Lørdag og Søndag, men først Mandag Morgen, hvorved han mistede 8 Timer af den normale, ugentlige Arbejdstid. Da Overenskomsten betinger Garantien for 8 Timers Løn pr. Døgn af, at «*Arbejdstiden paa et Hold som Følge af Skiftordningen* bliver *mindre end 8 Timer pr. Døgn*», og da disse Betingelser ved den stedfundne, i Holddriftens Ophør begrundede Afkortning af 8 Timer i den normale Ugearbejdstid, udenfor Holddrift efter Skiftordningens Ophør, ikke er til Stede, vil Industrifagenes Paastand om Selskabets Frifindelse være at tage til Følge.

Herefter bestemmes:

Industrifagene paa A/S Fabriken «Fiducia»s Vegne bør for Dansk Arbejdsmands Forbunds Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 150 Kr., udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Den 10. December 1925.

sign. *Axel Rasmussen.*

Voldgiftssag.

Dansk Arbejdsmands Forbund mod Foreningen af Tændstikfabriker i Danmark.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Foreningen af Tændstikfabriker i Danmark er der opstaaet en Uoverensstemmelse angaaende Aflønningen af unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar. Tvisten er forelagt for en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret, og da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

Den mellem Parterne gældende Overenskomst af 29. December 1924 bestemmer i § 5:

«Alle Arbejdere over 20 Aar lønnes med 117 Øre pr. Time.

Unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar lønnes med 97 Øre pr. Time.»

Det af Forligsinstitutionen den 3. Juni 1925 foreslaaede Forlig, der tiltraadtes af alle Parter, indeholder under Afsnit B, Andre Overenskomster, følgende:

«1) Samtlige Lønninger forhøjes med 3 pCt., forsaavidt der ikke allerede er ydet Februarregulering.

2) Udover de 3 pCt. gives iøvrigt undtagen for Holmegaards Glasværk følgende yderligere Forhøjelse:

Timelønninger i København under 115 Øre 4 Øre pr. Time, paa 115 Øre 3 Øre pr. Time, paa 116 Øre 2 Øre pr. Time og paa 117 Øre 1 Øre pr. Time.»

I Henhold til Forliget har de paa Tændstikfabrikerne arbejdende unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar faaet et Tillæg af 3 pCt. til deres Lønning og har yderligere faaet et Tillæg af 1 Øre pr. Time, saaledes at Lønnen er forhøjet til 101 Øre pr. Time. Fra Forbundets Side gøres det imidlertid gældende, at da de her omhandlede Lønninger var under 115 Øre, skal der ifølge Forligets Punkt 2 gives et Tillæg af 4 Øre pr. Time, og i Overensstemmelse her-

med har Forbundet under nærværende Sag krævet, at disse Lønninger nu forhøjes med 3 Øre pr. Time.

Fabrikantforeningen paastaar sig frifundet og har til Støtte herfor anført følgende:

Forliget — og da navnlig dets Punkt 2 — maa antages alene at tage Sigte paa de almindelige Arbejdere paa lave Lønninger, hvilket efter Forliget vil sige Lønninger under 118 Øre pr. Time, men kan, hvor saadant ikke er udtrykkelig fremhævet, ikke antages at have tænkt paa specielle Grupper af Arbejdere, der af særlige Grunde, i nærværende Tilfælde ung Alder, oppebærer en lavere Løn end den for almindeligeArbejdere gældende. Det modsatte Standpunkt vilde ogsaa have til Følge, at det ved Overenskomsterne fastslaaede Forhold mellem Lønningsgrupperne vilde blive forrykket, og det kan ikke formodes at have været Tanken med Forliget at tilvejebringe en saadan Skævhed i den bestaaende Lønordning, som i sine Konsekvenser vilde kunne føre til, at Aftaler om Lønstigning, f. Eks. efter en vis Tids Arbejde i Virksomheden, blev gjort illusorisk, idet alle straks fik samme Løn. Endelig fremhæver Foreningen, at man ved tidligere generelle Ændringer i Lønningerne har fulgt det samme, her som rigtigt hævdede Princip.

Det maa erkendes, at disse Betragtninger har en vis Vægt, men om Forligsinstitutionen, hvis det her foreliggende Spørgsmaal havde været særligt rejst, af Hensyn til disse Betragtninger vilde have begrænset Punkt 2 for de unge Personers Vedkommende, er det i Virkeligheden umuligt at have nogen begrundet Mening om. Og som Forliget er affattet, kan det ikke bestrides, at det ogsaa omfatter den her omhandlede Overenskomsts § 5, 2. Stk. Fabrikantforeningen har heller ikke taget Konsekvensen af sit Standpunkt, som maatte være dette, at Lønningerne efter § 5, 2. Stk. overhovedet ikke omfattedes af Forliget. Thi ikke blot erkendes det, at Punkt 1 kommer til Anvendelse paa disse, men man har yderligere givet de Unge det samme Tillæg, som er givet Fabrikens ældre Arbejdere i Henhold til Punkt 2. Naar dette Tillæg for disse sidstes Vedkommende er stoppet ved 1 Øre, skyldes dette alene, at deres Lønninger dermed var naaet op til Grænsen af de «lave Lønninger», d. v. s. 118 Øre pr. Time. Men denne Grænse kommer Lønningerne efter § 5, 2. Stk. jo ikke til at naa med et Tillæg af 4 Øre.

Endnu skal anføres, at Overenskomstens § 5, 2. Stk. i sin Affattelse afviger fra Overenskomsternes sædvanlige Bestemmelse om Aflønning af unge Mennesker. Affattelsen, som den her er, har visse Fordele, men det bliver da nødvendigt ogsaa at tage Konsekvensen i den modsatte Retning. Det kan ogsaa bemærkes, at en lignende Forrykkelse i de ved Overenskomsterne fastlagte Lønningers indbyrdes Forhold som den, hvorom der her er Tale, vil Forliget ogsaa paa andre Punkter kunne medføre, bl. a. i Forholdet mellem Timeløn og Akkorder.

I Henhold til det saaledes anførte findes Arbejdernes Paastand at maatte tages til Følge.

Kendelse:

Den af Arbejderne hævdede Forstaaelse af Forligets og dets Anvendelse paa Overenskomstens § 5, 2. Stk. maa anses som den rigtige, og deres Paastand vil derfor være at give Medhold.

Honoraret til Opmanden, 150 Kr., udreder Parterne, hver med Halvdelen.

København, den 3. Maj 1926.

sign. *Jul. Møller.*

Fra Udlandet.

Misforholdet mellem Løn og Underholdsomkostninger.

At der mellem Udgifterne til Livsfornødenheder og Lønningerne bestaar et Misforhold i næsten alle Lande fremgaar af en Tabel offentliggjort i Tidsskriftet for det tyske Udlandsinstitut i Stuttgart. Der stilles her overfor hinanden «det maanedlige Behov ved sparsommelig Livsførelse» og de maanedlige Nødvendigheder for Arbejdere, Haandværkere, Handelsmedhjælpere, Ingeniører og ledende Forretningsfolk. Maanedslønnen for Arbejderne er i de allerfleste Tilfælde lavere end Behovet for en ugift selv med den sparsommeligste Livsførelse. Medens f. Eks. Maanedsbehovet i **Østrig** angives til 200—250 Schilling, oppebærer Arbejderen kun gennemsnitligt 150—200 Schilling. I **Ungarn** faar en Arbejder i Gennemsnit 2—3 Millioner Kr., medens der regnes med et Maanedsbehov paa 3—4 Millioner Kroner. I **Sydslavien** faar Arbejderen 2000—3000 Dinar, medens han behøver 3000—5000 til sit Underhold, i **Czecko-Slovakiet** faar han 700—800 Kroner og behøver 800—1200 Kr. For **Polen** angives en Maanedsløn paa 200—300 Zloty, medens Maanedsbehovet angives til 350—500 Zloty. I **Portugal** stiller

Livsfornødenhederne sig paa 9 engelske Pund, medens Arbejderen gennemsnitligt oppebærer kun 5—6 Pund. Noget lignende viser sig for et stort Antal Lande, medens kun i faa Lande, f. Eks. i **Holland, England, Lettland** og **Schweiz** Arbejderens Behov nogenlunde kan staa Maal med det til en sparsommelig Livsførelse opgivne Beløb, og kun i U. S. A. og Kanada naas derop over. Dette Misforhold mellem Løn og Underholdsomkostninger forklares af den i næsten alle Lande bestaaende Mangel paa Købeevne, som atter foraarsager Økonomikriser og Arbejdsløshed. Endnu værre end for den ugifte Arbejder stiller Forholdet sig for den gifte, naar han skal ernære en Familie. Af denne Grund maa der absolut kræves Familietillæg — Socialløninger.

Forskelligt vedrørende Arbejdernes Stilling i Østasien.

I «Arbejde og Økonomi» giver Michael Frühwirth en Oversigt over Arbejdsforhold og de politiske Forhold, under hvilke Kulierne i Indien og Kina lever. Det drejer sig i denne Artikel hovedsageligt om Arbejderne i Tekstilindustrien, fordi denne Industri, der er den førende, og fordi den vedrørende Eksistensbetingelserne giver temmeligt tilforladelige Oplysninger om de i Industrien beskæftigede Arbejdere. Oplysningerne er taget fra Konsulatsberetninger, specielt fra den engelske Generalkommissær Bortons, i hvilket bl. a. siges:

«Den moderne Industri indføres i hurtigt Tempo i Kina, til Trods for at der i Landet endnu ikke findes Forudsætninger for at gøre det. Der findes i Kina egentlig ikke nogen borgerlig Lovgivning, intet statistisk Kontor, ingen Sundhedsautoritet, ingen Fabriksinspektion, ingen virksom Maade, hvorpaa de arbejdende Mennesker kan give deres Ønsker Udtryk, ingen paalidelige Statsembedsmænd og ingen central Regering, der gennem en fælles Lovgivning kan gøre sig gældende. Den virkelige Myndighed og Magt er momentant i Hænderne paa de militæriske Guvernører i Provinserne, og disses Holdning overfor Arbejderne er paa den ene Side dikteret af Ønsket om Underkastelse, naar de forskellige Arbejderorganisationer gennem Strejker og Agitation søger at gennemføre deres strategiske Forholdsregler til Opnaaelse af økonomiske Fordele, og paa den anden Side af Opmuntring af disse Organisationer, naar deres egne politiske Maal menes at kunne naas her igennem. Eksempler paa denne dobbeltsidige Holdning er Henrettelsen af Arbejderførerne af Wo Pei-Fu i Centralkina og den Opmuntring, som Dr. Sun Yat-Sen i Zwantung og Lia Yunghsiang i Geksang gav Socialisterne og Kommunisterne.»

Naar der under saadanne Tilstande tales om Arbejdernes Ret og deres Beskyttelse, skal der ogsaa henvises til andet fra Konsulatberetningerne. Saaledes beretter, at i Zinnobergruberne ved Hunar gaar hele Landsbyer, Mænd, Kvinder og Børn, til Grunde af Forgiftning lidt efter lidt som Følge af de usunde Arbejdsforhold. Ifølge Rockefeller-Institutets Beregninger lider 81 pCt. af Bjergarbejderne i en bestemt Grube af en særligt blandt Bjergarbejdere grasserende Ormesygdom. Der er blevet fremsat en Række Forslag for at blive Herre over Infektionsfaren i Bjergværkerne. **Den 7 Dages Arbejdsuge er helt igennem bragt til Anvendelse.** I Chefoo, hvor der findes mange Silkespinderier, arbejder Arbejderne 10, 11 og endog 15 Timer under nogle forberedende Processer, alt efter Arbejdernes Hurtighed og Velegnethed. Den arme Arbejder, der ikke kan naa sit bestemte Arbejdspensum — han faar et bestemt Stykke Arbejde tildelt — og altsaa ikke faar nogen Tid til Søvn, bliver ganske stille afskediget. Arbejdernes Gennemsnitsløn andrager pr. Maaned 14 engelske Shilling og det endda nu, efter at der for kort Tid siden er opnaaet Lønforbedring.

Det er meget almindeligt rundt om paa Fabrikerne, at der anvendes Lærlinge. Det paastaas, at Lærlingene saa at sige er vedkommende Fabrikherres Ejendom.

Noget bedre end i Kina, men alligevel daarlige nok, ligger Forholdene i **Indien.** Børnedødeligheden er f. Eks. i Bombay forfærdende stor. Det paastaas at de officielle Tal ikke er ganske korrekte, fordi ikke hele Befolkningen omfattes af Statistiken, men selv om man gør alle tænkelige Indrømmelser overfor Unøjagtigheden, maa man antage, at de 500 af 1000 Børn dør i det første Leveaar. Saa sent som i 1911 maatte 11aarige Børn beskæftiges paa Fabriker 7 Timer pr. Dag. Siden denne Tid er der indført Forbedringer, saaledes at et Barn nu skal være over 12 Aar, førend det maa anvendes til Halvdagsarbejde. Nedenstaaende Tabel giver ikke alene en Oversigt over Børnenes Arbejdstid, men ogsaa over de Voksnes i forskellige Industricentrer:

Distrikt	Antal Timer		
	Mænd:	Kvinder:	Børn:
Byen Bombay	10	$9^1/_2$	$4^2/_3$
Ahmebadad	10	$9^5/_6$	5
Shelupur	10	10	5
Byen Baroda	$11^1/_3$	$10^5/_6$	$5^1/_2$
Provinsen Bombay	$10^1/_{12}$	$9^3/_5$	5
Andre Distrikter	$10^1/_3$	$9^5/_6$	$5^1/_{10}$

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Siden sidst.

Nørre Sundby A. Cementfabriken «Ø. K.»: Afdelingen indberetter, at Fabriken har indført en ny Metode ved Udrensning af Roterovnene. Arbejderne har, da den gamle Akkordpris saaledes foranlediget giver en langt ringere Fortjeneste end hidtil, krævet Akkordprisen forhøjet, og Afdelingen har forhandlet med Fabriken om Sagen, men uden Resultat; hvorfor den anmoder Forbundet om at foranledige Regler for Behandling af faglig Strid bragt i Anvendelse. Ved et Mæglingsmøde den 20. Februar henvistes Parterne til at bringe Hovedoverenskomstens § 5 i Anvendelse (15 Øre Tillæg pr. Time, indtil ny Akkordpris er fastsat).

Viby, Jyll. A/S Atlas, København: Afdelingen klager over, at Firmaet, der udfører et Maskinanlæg for Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger i Viby, har nedsat Timelønnen for 4 hos det beskæftigede Arbejdsmænd fra 139 Øre til 122 Øre, uagtet der ved Antagelsen var Enighed om en Timeløn af 139 Øre. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning fremsender en af Aktieselskabet afgivet Erklæring, hvori hævdes, at dets Montør i Viby ikke ved Arbejdernes Antagelse er gaaet med til at betale en Timeløn af 139 Øre og at Arbejderne ved 2den Lønningsuges Udbetaling ikke protesterede mod, at Ugelønnen for 1ste Uges Arbejde var fradraget det Beløb, den udgjorde udover 122 Øre pr. Time. Ved et Mæglingsmøde den 18. Februar enedes man om at fastsætte en Timeløn af 127 Øre fra Arbejdets Begyndelse at regne og at denne Timeløn reguleres med 12 pCt. i H. t. Februarreguleringen.

Odense F. Firma Th. B. Thrige: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet i Anledning af, at de Forhandlinger, der siden Akkordprisernes Udløb den 1. Oktober har været ført mellem Parterne lokalt om Reduktion af Akkordpriserne i Hovedfabrikens og Normalfabrikens Vikleri, ikke har ført til Enighed om nye Akkordpriser.

Følgende Krav begæres behandlede: 1) Krav om Reduktion af Akkordpriserne i Vikleriet i Forhold til Kronens Stigning. 2) Krav om 25 pCt. Nedsættelse af Akkordpriserne for de i Transformatorafdelingen beskæftigede Viklere.

Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Firmaet har nægtet at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om Forhøjelse af Akkordpriserne samt om Firmaets Optræden overfor vore Tillidsmænd. Senere begærer Afdelingen paa samme Mæglingsmøde behandlet et Spørgsmaal til, nemlig «Fastsættelse af Timelønnen for Arbejdere, der er beskæftiget ved Ledningsnettet samt Fastsættelse af enten Betaling for Udearbejde eller Godtgørelse for Befordring til disse Arbejdere, da Firmaet har nægtet at yde Vejpenge eller Cyklegodtgørelse.

Ved et Mæglingsmøde den 19. September enedes man om det sidste Spørgsmaal, idet Firmaet erklærede sig villigt til efter en Prøvetid af 2 Maaneder at give de vedkommende Arbejdere et Tillæg af 3 Øre pr. Time for Brug af egen Cykle; de øvrige Spørgsmaal henvistes til Lokalforhandling. Den 19. Oktober indberetter Afdelingen, at der er opnaaet Enighed om de øvrige Uoverensstemmelser.

Et nyt opstaaet Stridsspørgsmaal om, hvorlænge Priskuranten (Akkordpriserne i Transformatorafdelingen undtagen) skulde gælde, idet Afdelingen hævdede, at de skulde gælde til 1. April, medens Firmaet hævdede, at de kun var gældende til 1. Februar, afgjordes af en faglig Voldgift, hvis Opmand gav Firmaet Medhold i dets Opfattelse.

Esbjerg. Esbjerg Oliekagefabrik: Afdelingen indberetter, at der paa Foranledning af Oliekagefabriken har været ført lokale Forhandlinger om Ændringer i «Overenskomsten vedrørende Søndagsarbejde», foranlediget ved, at Fabriken søgte Dispensation. Ved et Fællesmøde den 26. Februar enedes man om Formuleringen af en Overenskomst vedrørende Søndagsarbejde paa Esbjerg Oliekagefabrik.

Storehedinge. Kommunens Gasværksudvalg: Afdelingen indberetter, at Gasværksudvalgets Formand har tilstillet Gasværksarbejderne et Udkast til en Overenskomst, hvorefter bl. a. Ugelønnen vilde blive reduceret med 7 pCt. fra Kr. 76,50 til Kr. 70,00 og anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Møde den 28. Marts enedes man om — da Gasværket skal ombygges — at stille Sagen i Bero foreløbig imod, at Ugelønnen Kr. 76,50 bibeholdes. Ingen Regulering August d. A. Arbejderne erholder 1 Uges Sommerferie med fuld Løn. Under Sygdom erholder Arbejderne fuld Løn den første Uge og derefter halv Løn de efterfølgende 3 Maaneder.

Sønderborg. A/S Nordisk Byggekompagni: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet, der udfører Bolværksarbejde m. v. ved Oliemøllens Tankanlæg og som har betalt Vandbygningstillæg, saalænge Arbejdsmændene var beskæftiget ved Rambukken, ikke betaler Vandbygningstillæg til de Arbejdsmænd, der delvis er beskæftiget ved Transport af Planker og andre Arbejder paa Svømmeflaaden mellem Pælene, medens derimod Tømrerne erholder Vandbygningstillæg. Afdelingen anmoder i den Anledning om Forbundets Bistand eventuelt til at faa afholdt Mæglingsmøde om Sagen. Ved et Mæglingsmøde den 16. April enedes man om, at der betales Vandbygningstillæg for alt Broarbejdet undtagen for Sortering og Udlægning af Jernbjælker paa Land og for Transport af Tømmer, der er sejlet med Motorbaaden «Sandormen». Desuden betalte Aktieselskabet Kr. 40,00 som Tillæg for Rambukarbejdet.

Vejle A. Entreprenørfirmaet Kampmann, Kiærulff & Saxild: Afdelingen klager over, at Firmaet, der har Udvidelsen af Vejle Havn i Entreprice, har fradraget Februarreguleringen (12 pCt.) af nogle Slumpakkorder for Binding af Jernskelettet til Bropælene, uagtet disse Slumpakkorder, der blev afsluttet mundtlig mellem Ingeniøren og de paagældende Arbejdere i Forsommeren 1924, ikke fik Reguleringstillæg August 1924 og Februar 1925. Afdelingen hævder, at Fradraget ikke er berettiget og anmoder om Forbundets Bistand. Efter nogen Korrespondance med Afdelingen om Sagen og

efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen med Begæring om Mægling, saafremt Sagen ikke blev ordnet som krævet af Afdelingen, meddelte Afdelingen den 17. April, at Sagen var ordnet, idet Firmaet havde udbetalt de fradragne 12 pCt.

D. A. F. (de sønderjydske Afdelinger). Generaldirektoratet for Telegrafvæsenet: Paa Foranledning af Haderslev Afdeling, der klagede over, at de ved Telegrafvæsenet beskæftigede løse Arbejdere ikke fik Ferie i 1925, uagtet de tidligere har haft Sommerferie, har der været forhandlet med Telegrafvæsenet om det fremtidige Ferieforhold til Løsarbejdere, med det Resultat, at Generaldirektoratet i Skrivelse af 12. April meddeler Forbundet, at det er villigt til at gennemføre følgende Ferieordning som gældende for Medlemmer af Forbundets sønderjydske Afdelinger, der beskæftiges ved Telegrafvæsenet: Ferieaaret regnes fra 1. Juli til 30. Juni. Enhver Arbejder, der i Juli, August og September Maaneder er i Arbejde har Ret til Ferie i 1 Arbejdsdag for hver 26 Arbejdsdage, han har arbejdet i det forrige Ferieaar, dog højst 6 Arbejdsdage. Den 17. April meddelte Forbundet Generaldirektoratet, at Forretningsudvalget havde tiltraadt den tilbudte Ordning.

Svendborg. Sørup-St. Jørgens Gasværk: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 77,00. Timeløn 161 Øre. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. og derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejderne skal have 1 Fridøgn om Ugen. 8 Dages Sommerferie, hvoraf de 2 skal være Søndage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Arbejderne er forsikret under Ulykkestilfælde til en Dagpenge af 3 Kr. mod dertil at betale 10 Øre pr. Dag. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, tidligst til 1. Maj 1927.

Skærbæk, Tønder Amts Vejvæsen: Afdelingen klager over, at Amtet vægrer sig ved at udbetale Overskud (Opgørelse) paa en Akkord for et Vejudbygningsarbejde, som 20 Mand har udført, samt over at Amtet kun har udbetalt 80 Øre pr. Time i Forskud paa den omhandlede Akkord, uagtet Staten har givet et Tilskud af 20 pCt. af Udgifterne til Vejarbejdet. Afdelingen anmoder Forbundet om at forhandle med Amtet om Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Amtet, afholdtes den 19. og 20. Februar et Møde om Sagen. Paa dette indgik Amtet paa at efterbetale 16 Øre pr. Time som Overskud paa det udførte Arbejde. Endvidere opnaaedes Enighed om, at alt Timelønsarbejde i Tønder Amt skal betales med den Timeløn, som er gældende med Entreprenørforeningen (for Tiden 106 Øre). Al Forhandling om Akkordpriser skal ske mellem Amtsvejinspektøren og Arbejderne eller en af Arbejderne valgt Tillidsmand paa Pladsen.

Stilling. Blegind-Hørning Kommune: Overenskomst oprettet. Timeløn 106 Øre. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Slagning af Skærver ikke over 4 cm Størrelse pr. m³ Kr. 12,00, for 5 cm pr. m³ Kr. 10,00 og for 6 cm pr. m³ Kr. 8,25. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Arbejdsløse organiserede Arbejdere skal saa vidt muligt foretrækkes. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, tidligst til 1. April 1927.

Stilling. Skanderup-Stilling Kommune: Overenskomst oprettet. Timeløn 106 Øre. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Slagning af 39× 23 cm Sten til 1½" Skærver Kr. 11,00, for 2" Kr. 7,50. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent i Forhold til Pristallet. Traadt i Kraft 1. Marts og kan opsiges med 1 Maaneds Varsel til Ophør den 1. i en Maaned.

Skive A. Murermestrene i Skive: Afdelingen indberetter, at samtlige Murermestre i Skive nægter at betale Løn for mere end 7 Timers dagligt Arbejde i November Maaned, da Svendenes Arbejdstid overenskomstmæssigt er fastsat til 7 Timer daglig. Arbejderne kræver Betaling for 8 Timers Arbejde daglig og Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand til at fremskaffe Betaling for den 8de Time. Ved et Mæglingsmøde den 10. April enedes man om, at der betales for Halvdelen af den 8de Time til de Arbejdsmænd, der har været beskæftiget hos Murermestrene indtil 20. November, og at Udbetaling finder Sted førstkommende Lønningsuge.

Rønne. Murermester Janus Kofoed: Afdelingen klager over, at Mesteren, der har Udvidelsen af Rønne Elektricitetsværk i Entreprice, aflønner Murarbejdsmændene med alm. Timeløn (121 Øre) uagtet Svendene arbejder i Akkord, den hævder, at Mesteren i hvert Fald maa være forpligtet til at betale «Tillæg til Timelønnen» i H. t. en mellem Mesterforeningen og Afdelingen i 1922 oprettet Tillægsoverenskomst, men spørger samtidig Forbundet om Mesteren — nu da Mesterforeningen er indmeldt i Centralforeningen — ikke er forpligtet til at betale efter den landsmæssig gældende Akkordpriskurant. Sluttelig anmoder Afdelingen om Forbundets Bistand til at faa Arbejdet betalt efter Akkordpriskuranten. Sagen blev derefter paatalt overfor Centralforeningen, der ogsaa henstillede til Rønne Murermesterforening, at Murermesteren betalte efter Lands-Akkordpriskuranten. Henstillingen blev resultatløs. Ved et Mæglingsmøde den 21. Marts opnaaedes Enighed om, at Arbejdet beregnes efter den lokale Tillægsoverenskomst plus 50 Øre pr. Time for samtlige Arbejdstimer. Beløbet udgør ca. 160 Kr. pr. Mand. Endvidere opnaaedes Enighed om, at fremtidig gælder den lokale Tillægsoverenskomst, dog kan enkelte Arbejder, der egner sig hertil, udføres i Akkord, men denne skal aftales ved Arbejdets Begyndelse og godkendes af Organisationerne.

Ringsted. Ingeniørerne A. & E. Kayser: Entreprenørforeningen klager paa Firmaets Vegne over, at Arbejderne har nægtet at udføre Fortsættelsen af en Afvandingsledning i Tunellens Bund paa Ringsted Jernbanestation, medmindre de bliver aflønnet med Timeløn plus 15 pCt. Tillæg. Endvidere kræver Firmaet Erstatning for Tab, foranlediget ved den ulovlige Arbejdsvægring samt at Arbejdet straks skal genoptages. Ved et Møde i Entreprenørforeningen den 18. Marts enedes man om, at Arbejdet ved Kloaker, Trykvandsledninger og Dræn (undtagen naar Udgravningen af disse sidste foregaar i Forbindelse med Sporkasserne)

udføres i Akkord og betales efter Københavns Priskurant §§ 7—12 ÷ 10 pCt. Jernbetonarbejdet betales, naar det ikke udføres i Akkord, med Timeløn plus 15 pCt.

Odense A. Entreprenør J. Nielsen: I Anledning af en Uoverensstemmelse om Betalingen for et Brolægningsarbejde afholdtes den 22. Marts et Mæglingsmøde, ved hvilket man enedes om, at det af Arbejderne paastaaede Tilgodehavende, stort Kr. 125,89 udbetales dem med Kr. 112,48 til fuld Afgørelse af Sagen.

Nykøbing Jyll. A. De danske Statsbaner: Afdelingen klager over, at de Arbejdere, der er beskæftiget ved Statsbanernes Færge, er blevet fradraget ½ Times Løn, som de hidtil har faaet betalt for Spisetiden. Endvidere meddeler Afdelingen, at det er Statsbanernes Hensigt ogsaa at fradrage ¾ Times Løn, som de hidtil har faaet, naar Færgen ligger i Glungøre, og anmoder om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette, at Statsbanerne efter Omstændighederne mener at kunde gaa ind paa, at der intet Fradrag sker for Spisetiderne om Natten. Det fradragne efterbetales. Generaldirektoratet meddelte samtidig, at Statsbanerne ikke har tænkt paa at fradrage noget, naar Færgen ligger i Glungøre.

Jernbanearbejderne T. Overpostmesterembedet: Overenskomst oprettet, gældende fra 1. April til 30. September 1926. Stedfortrædertjeneste for Postbude betales for fuld Dag med Kr. 10,25. For al anden Posttjeneste betales 145 Øre pr. Time og mindste Betaling er Kr. 4,35. Vedrører 4 Mand.

Herløv. Entreprenør Carl E. Hansen: Afdelingen indberetter, at der er opstaaet Uoverensstemmelse om Opmaalingen af den Jordmængde, der er medgaaet til Udvidelse af Amts-Landevejen, hvilket Arbejde Firmaet har udført. Amts-Vejvæsenet har udmaalt Jordmængden til 7542 m³. Amtet har betalt Entreprenøren i H. hertil og denne har atter afregnet med Arbejderne for 7542 m³. Arbejderne mente dog, der var medgaaet mere Jord til Udvidelsen og at de derfor havde Krav paa en større Betaling for Arbejdet. Der blev foretaget en ny Opmaaling af Grusgraven, hvorfra Jorden var taget, men uagtet begge Parter (Entreprenør og Arbejdere) var enige om at bøje sig for Resultatet, vægrede Entreprenøren sig derved, da Resultatet fremkom, og ønskede Sagen afgjort af en Voldgift. Efter en Del Forhandling tilbød Entreprenøren at ordne Sagen ved at betale Kr. 110,70 ekstra, svarende til 82 m³ Jord a Kr. 1,35 pr. m³ samt at frafalde sit Krav om Tilbagebetaling af et Underskud, som var fremkommet paa en senere Reguleringsakkord. Tilbudet tiltraadtes af Arbejderne.

Fredericia A. Grauerslev Sogneraad: Overenskomst oprettet angaaende det for Tiden foreliggende **Nødhjælpsarbejde.** Arbejdstid 8 Timer. Grusharpning pr. m³ Kr. 3,00, Frasortering af store Sten pr. m³ Kr. 3,00, Skærveslagning pr. m³ Kr. 9,00. Til Nybegyndere eller uøvede Arbejdere betales for de første 20 m³ et Tillæg af 25 pCt. til ovenanførte Priser. Jordarbejde betales i H. t. Overenskomsten mellem Fredericia A og Kommunen. Skur skal forefindes paa Arbejdspladsen.

Horsens A. Jysk Andels Foderstofforretning: Overenskomst oprettet. Timeløn 105 Øre (var 119). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter 75 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 10 Form. 50 pCt., derefter 75 pCt. Tillæg. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12 Middag. Forlanges Arbejderne til at arbejde derudover, betales for de første 2 Timer 50 pCt., derudover 75 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Arbejderne er ulykkesforsikrede for en Dagpenge af 3 Kr. i de første 13 Uger efter Ulykkestilfælde. Arbejdere, der har været beskæftiget 6 Maaneder i Løbet af 1 Aar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forliget af 3. Juni 1925. Gælder til 1. Maj 1927.

Arden. Tørvefabrikant L. Larsen, Vejrholt: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 106 Øre. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt. Arbejdstid 10 Timer. Overarbejde 50 pCt., Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg til Timeløn og Akkordpriser. Kun organiserede Arbejdere maa benyttes. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. August 1926.

Arden. Tørvefabrikant S. Laursen, Gandrupgaard: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Timeløn 106 Øre. Akkordpriserne reduceret med 11 pCt. Arbejdstid 10 Timer. Overarbejde 50 pCt., Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg til Timeløn og Akkordpriser. Kun organiserede Arbejdere maa benyttes. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. September 1926.

Rønbjerg. Tørvefabrikanterne i Rønbjerg: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Timeløn 90 Øre (var 112 Øre). Akkordpriserne, der i 1925 gav en Dagfortjeneste paa 16 Kr. for 10 Timers Arbejde, reduceredes med 21 pCt. Gælder til 1. September 1926.

Grindsted. Jaltha Mergelleje: Overenskomst oprettet. 60 Mand. Timeløn 106 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. og 4. Time 33 pCt., 5. og 6. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for Lægning og Optagning af Spor, dog kan der træffes Aftale om andre Akkorder. Arbejderne er ulykkesforsikrede i de første 13 Uger for en Dagpenge af 3 Kr. mod dertil at betale 10 Øre pr. Dag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering som med Entreprenørforeningen i Provinserne. Gælder til 1. Februar 1927 eller en senere 1. Februar.

Blaahøj og Give. De jyske Kultørvsfabriker, Blaahøj: Overenskomst oprettet. 60 Mand. Timeløn 106 Øre. Akkordpriserne, der i 1925 gav en Dagfortjeneste paa Kr. 13,80 for 10 Timers Arbejde, reduceredes med 14 pCt. Arbejdstid fra 1. April til 1. Oktober 10 Timer. Resten af Aaret 8 Timer. Overarbejde fra Kl. 6—10 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdsgiveren kan forlange Dobbeltdrift i 10 Timer pr. Hold mod at betale et Tillæg af 12 pCt. for de Lønninger, Dobbeltdriften berører. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Marts 1927.

Bramminge. Bramminge Teglværk: Overenskomsten af 5. April 1925 fornyet til 1. Februar 1927. 22 Mand. Timeløn 100 Øre (var 112 Øre). Brændere Kr. 50,00 pr. Uge (var Kr. 55,00). Maskinfolkenes Akkordpriser

reduceret med 6 pCt., de øvrige Akkordpriser reduceredes med 10 pCt. (Akkordfortjenesten 1925 var 10 Kr. pr. Dag).

Pandrup. Lundergaards Kalkværk: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timelønnen forhøjet fra 80 til 90 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i Forhold til Pristallet med 1 pCt. pr. Procent, dog kun hvis Svingningerne udgør mindst 6 Points. Gælder til 1. Marts 1927.

Viskinde. Gammelrand Skærvefabrik: Ved et Møde den 27. Marts enedes man om, at Overenskomsten af 27. Marts 1924 mellem Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker og D. A. F. med Ændringer i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925 bliver gældende for Gammelrand Skærvefabrik i Brejninge. Prisen for Udgravning, Flækning og Opstilling af Sten og Fjernelse af Jord, dog ikke udover en Afstand af 30 Meter, er Kr. 3,55 pr. m³. Samtlige strejkende Arbejdere skal genantages, før nye Arbejdere antages. Skruebrækkerne fjernes forsaavidt Indmeldelsen i Afdelingen ikke ordnes. Vedrører 10 Mand.

Horsens A. Hessellund Teglværk: Overenskomst oprettet, idet Overenskomsten af 2. April 1925 mellem Teglværksforeningen og D. A. F. bliver gældende. 22 Mand. Timeløn 92 Øre (var 60 Øre). Brændere pr. Uge Kr. 50,00 (var Kr. 35,00). Kusken Kr. 45,00 plus fri Bolig (var Kr 35,00). Akkordpriserne forhøjedes med 20 pCt. (Akkordfortjenesten var Kr. 6,00 pr. Dag). Gælder til 1. Februar 1927.

Ikast. Frisenborg Fabriker: Overenskomst opretiet. 9 Mand (deraf 4 uorganiserede). Ugeløn Kr. 52,50 (var Kr. 55,00). Akkordpriser fastsatte. Ugelønnen er garanteret ved Akkord. For Timelønsarbejde betales den gængse Timeløn. Arbejdstid 9 Timer. Arbejderne er ved Ulykkestilfælde forsikrede i de første 13 Uger med en Dagpenge af 3 Kr. Under Sygdomstilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i indtil 6 Uger. Gælder indtil Februarreguleringen 1927. (Paa Grund af Arbejdstidens Længde har Forbundet ikke godkendt Overenskomsten).

Grenaa. A/S. De jydske Kalkværker, Grenaa Kalkbrud: Overenskomst oprettet i Tilslutning til Landsoverenskomsten med Teglværksforeningen. 24 Mand. Timeløn 93 Øre. Akkordpriser fastsatte, som kan give en Dagfortjeneste af 800—1100 Øre. Gælder til 1. Februar 1927.

Til Afdelingsformændene

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Ansvarhavende Redaktør: T h. P e d e r s e n.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 4 | 26. Maj | 1926 | 31. Aarg.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. Marts 1926 i Sag Nr. 977:

De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne

mod

Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmarks Vegne.

I Sag Nr. 933 havde De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Købmændenes Arbejdsgiverforening i Kerteminde's, Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense's og Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866's Vegne i Anledning af en Tvist om, hvorvidt der hos visse Virksomheder i de nævnte Byer, for Odenses Vedkommende hos to navngivne Firmaer, tilkommer de dersteds beskæftigede Arbejdere Ferie. Ved det forberedende Retsmøde den 15. Januar 1926 enedes Parterne om at lade de verserende Stridsspørgsmaal angaaende Ferie i Odense, Kerteminde og Rønne afgøre ved faglig Voldgift, saaledes at det blev den samme Opmand — udpeget af Den faste Voldgiftsret — der fungerede i alle tre Sager, hvorefter Klagen blev taget tilbage. Under Forberedelsen til Afholdelsen af den faglige Voldgiftsret gjorde Dansk Arbejdsmands Forbund opmærksom paa, at et formentlig tilsvarende Spørgsmaal forelaa hos et tredie Firma i Odense, nemlig Odense Kulkompagni, hvorom der ikke tidligere havde foreligget Indberetning fra den paagældende Fagforening, og det oplystes, at Formanden for Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense, Grosserer P. L. Poulsen, der fra Arbejdsgiversiden var udpeget som det ene af Medlemmerne i den faglige Voldgiftsret, er Medindehaver af Odense Kulkompagni.

Under nærværende Sag har nu De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne æsket Rettens Udtalelser for, at Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmarks Vegne er pligtig til ogsaa at lade Spørgsmaalet om Ferie hos Odense Kulkompagni afgøre af den oftnævnte faglige Voldgiftsret og til at udpege en anden Voldgiftsmand i Stedet for Grosserer Poulsen, der anses for inhabil, idet denne sidste Paastand opretholdes ogsaa for det Tilfælde, at der ikke maatte blive givet Paastanden om Inddragelse af Forholdet hos Odense Kulkompagni Medhold. Til Støtte for disse Paastande gør Klagerne gældende, at Forholdet hos Odense Kulkompagni med Hensyn til Feriespørgsmaal er ensartet med Forholdene hos de andre to Odense-Firmaer, og at Grosserer Poulsen følgelig i alt Fald har Interesse i, hvilket Udfald Voldgiftssagen faar.

De Indklagede paastaar disse Krav i det hele kendt uberettigede og har i saa Henseende bl. a. anført, at Forholdene ikke ligger ens hos de 3 Odense-Firmaer, idet der ikke her er Tale om overenskomstmæssige Krav paa Ferie, men om, hvorvidt der paa hver en-

kelt Virksomhed har uddannet sig en Kotume i saa Henseende, og da hvilken.

Selv om det maatte kunne synes naturligt, at de omhandlede Tvistigheder fandt deres Afgørelse under en og samme faglige Voldgiftssag, er de Indklagede dog berettigede til at modsætte sig en Udvidelse, som den af Klagerne begærede af det mellem Parterne aftalte Omraade for Voldgiftsretten, og der kan derfor ikke gives denne Del af Klagernes Paastand Medhold. Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Grosserer Poulsens Habilitet som Voldgiftsdommer i Sagen, forsaavidt den angaar de 2 ham uvedkommende Firmaer i Odense, bemærkes, at § 10 i Normen for Regler for Behandling af faglig Strid ikke hjemler den fremsatte Indsigelse, og at der ej heller er oplyst andre Omstændigheder, som kan føre til at nægte de Indklagede Ret til at fastholde Grosserer Poulsens Valg, naar de ikke finder at kunne imødekomme Klagernes i og for sig forstaaelige Ønske om at faa ham erstattet med en Voldgiftsmand, i hvis Virksomhed et Feriespørgsmaal overhovedet ikke foreligger.

Herefter vil de Indklagede i det hele være at frifinde. Sagens Omkostninger findes at burde paalægges Klagerne med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmarks Vegne frifindes i det Hele for Tiltale af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne i denne Sag.

Klagerne betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Opmandskendelse i 3 Voldgiftssager.

OPMANDSKENDELSE I VOLDGIFTSSAG:

Dansk Arbejdsmands Forbund paa Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense's Vegne

mod

Sammenslutning af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense's Vegne.

Under denne Sag, hvis Afgørelse, da intet Resultat har kunnet opnaas ved de paagældende Voldgiftsmænds Stemmeafgivning i nærværende ifølge Vedtagelse mellem Organisationerne nedsatte faglige Voldgiftsret, paahviler undertegnede Opmand, har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* 2 Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense, nemlig Firmaerne „C. T. og P. Jensen" og „J. J. Larsen" dømmes til at yde deres Arbejdere Ferie for 1925 og 1926 i samme Omfang som det er sket i tidligere Aar, eller i al Fald det kendes uberettiget, at Firmaerne har undladt at give Ferie i 1925.

De Indklagede paastaar Frifindelse i det hele.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at der ikke i de paagældende kollektive Overenskomster findes nogen Feriebestemmelser, men at der, medens ca. 9 a 10 Firmaer under den nævnte Odense-Arbejdsgiverforening aldrig har givet Ferie — hvilken ejheller hos dem er forlangt — hos ca. 20 a 22 Firmaer under Foreningen, derunder de 2 ovennævnte Firmaer, er givet Ferie hvert Aar — antagelig gennem en Aarrække — til de faste ugelønnede Folk. Forholdet har i Enkeltheder været noget forskelligt, aabenbart saavel med Hensyn til Tidsfrist som med Hensyn til Varighed, Maksimum maa antages at have været 4 Dages Sommerferie med fuld Løn.

Medens i 1925 Ferie blev givet som sædvanlig af Størstedelen af de paagældende Firmaer, tog Firmaerne „C. T. og P. Jensen" og „J. J. Larsen", der begge har Repræsentanter i titnævnte Odense-Forenings Bestyrelse, en anden Stilling overfor de hos dem beskæftigede Medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening. De paagældende Repræsentanter mente at vide, at der ved de for 1925 stedfundne Overenskomstforhandlinger mellem Odense Afdelingerne — som iøvrigt ogsaa ved tidligere Overenskomstforhandlinger — var sagt til Arbejderrepræsentanterne, der forlangte Feriebestemmelser indført i Overenskomsten, *at* det vilde man ikke indgaa paa, og *at* Ferie var og skulde vedblive at være et Velvilje-Spørgsmaal og ikke blive et Rets-Spørgsmaal. Prokuristen i Firmaet J. J. Larsen, Mortensen, har for Voldgiftsretten forklaret, at han vilde ikke give Ferie, efter at der i Foraaret 1925 havde været en saa lang Arbejdsstandsning over Landet, som der var, og da Fagforeningens Formand henvendte sig paa vedkommende Arbejderes Vegne, afviste Mor-

tensen ham med den Bemærkning, at det ikke var noget, der vedkom Fagforeningen. Indehaver af Firmaet C. T. og P. Jensen, Poul Jensen, har forklaret, at Arbejderne en eller flere ad Gangen plejede at henvende sig til Pladsformanden, der saa forelagde ham Feriespørgsmaalet, f. Eks. en Ferie-Plan, idet der altid ved de i saa Henseende skete Overvejelser er taget Hensyn til Travlhedsgraden. I 1925 mente han, at der paa Grund af den overmaade lange Arbejdsstandsning var paaløbet saa mange uekspederede Ordrer, at der ikke var Tid til at give Ferie. Han har paa Anledning bestemt nægtet. at der fra dette Firmas Side tilsigtedes nogen „Hævn" eller „Straf", idet Ferienægtelsen alene skyldtes Driftshensyn.

Klagerne gør til Støtte for deres Paastand gældende, at Sædvanen — Kutymen — hos selve de 2 Firmaer har skabt en Ret til Ferie for de faste Arbejdere i det hos hver af Firmaerne hidtil benyttede Omfang, idet det sædvanemæssige Forhold er indgaaet som et Led i Arbejdsvilkaarene, der ikke uden videre kan — specielt for 1925 ikke har kunnet — ensidig ændres uden videre, i hvilken Forbindelse Klagerne fremhæver, at de i denne Sag ikke alene optræder som Organisation, men som repræsenterende de enkelte Arbejdere, hvis af selve Arbejdsforholdet flydende økonomiske Ret er krænket ved Ferienægtelsen.

Yderligere har Klagerne fremhævet — særlig med Henblik paa Firmaet J. J. Larsen — at der i al Fald foreligger ved Ferienægtelsen en saadan „Fortrædigelse i Anledning af Forhold under Konflikten", som er forbudt ved sidste Stykke i det af Organisationerne vedtagne Forligsmandsforslag af 3. Juni 1925.

De Indklagede benægter, at der paa noget Punkt er indrømmet Arbejderne, endsige disses Organisation, nogen *Ret* til Ferie, som, være sig ved faglig Voldgiftsret eller ved almindelig Domstol kan gøres gældende mod Firmaerne eller disses Organisation, idet Firmaerne maa have frit Skøn over, hvorvidt Driftsforholdene hindrer Ferie eller tillader den, og da i hvilket Omfang. Yderligere benægter de, at den paaberaabte Fortrædigelsesbestemmelse har noget med de foreliggende Spørgsmaal at gøre, hvorhos de fremhæver, at det, selv bortset fra alt andet, maa føre til Frifindelse, at der, som det er oplyst — og iøvrigt i alt væsentlig uomtvistet — ved Overenskomstforhandlinger mellem Odense Organisationerne i 1925 fra Arbejdersiden blev rejst Krav om Ferieret-Indførelse i Overenskomsten, hvilket Krav det overfor Arbejdsgiversidens bestemte Modstand ikke lykkedes at gennemføre.

Dette sidste Moment skønnes der ved en faglig Voldgiftsret at maatte tillægges afgørende Betydning. Det kan ikke lade sig gøre ad voldgiftsretlig Vej at gennemføre et Krav, som vedkommende Organisation kort før Overenskomstperioden forgæves har søgt gennemført ad Forhandlingsvejen, og som begge Parter er enig om ikke har Hjemmel i den nu gældende Overenskomst. Ganske vist maa det indrømmes Klagerne, at Sædvane kan være af en saadan Karakter, at den kan gælde ved Siden af — eller rettere som Led i — Overenskomsten, men om noget saadant ses der ikke her at kunne være Tale, bl. a. fordi saadanne Forhold, der kan gøre en faktisk Sædvane til en organisationsmæssig retsforbindende, ikke ses paa noget Punkt at have foreligget.

Nogen Tvivl synes at foreligge med Hensyn til det Spørgsmaal, om ikke den enkelte Arbejders af selve det indgaaede Arbejdsforhold flydende mulige Ret til Ferie — eller til Erstatning for uberettiget Nægtelse af Ferie i 1925 — af ham kan gøres gældende f. Eks. ved de almindelige Domstole, men det ses dog ikke rettere end, at som Sagen foreligger, maa en bindende Afgørelse træffes ved nærværende faglige Voldgiftsret efter sædvanlige organisationsmæssige Synspunkter, bl. a. fordi der intet som helst er oplyst om de enkelte Arbejderes mulige Særaftaler med det Firma, hos hvilket de arbejdede i 1925, eller de særlige Forhold, der iøvrigt for den enkelte Arbejder maatte gøre sig gældende, og det kan da ikke føre til noget andet Resultat end foran angivet, at Klagerne fremhæver deres Repræsentation af de enkelte Arbejdere.

Sluttelig bemærkes, at Forholdet fra Firmaet J. J. Larsens Side i og for sig maaske kunde være egnet til at anses som „Fortrædigelse", men naar der, som ovenfor udvikles, maa gaas ud fra, at der ikke foreligger nogen Arbejderne eller deres Organisation tilkommende juridisk Ret til Ferie, findes der, *dels* under Hensyn til de i Forligsmandsforslaget benyttede Udtryks noget usikre Omfang, *dels* under Hensyn til den Omstændighed, at det ikke paa

det foreliggende kan fastslaas, at der fra Firmaets Side er nægtet Ferie alene for at fortrædige Arbejderne, ikke at kunne tillægges det heromhandlede Punkt nogen Betydning for Sagen.

De Indklagedes Frifindelsespaastand vil herefter være at tage til Følge.

Opmandshonoraret 150 Kr. vil efter Omstændighederne være at betale med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund paa Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense's Vegne og med Halvdelen af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense's Vegne.

HEREFTER DØMMES:

I denne Sag bør Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark være fri for Tiltale af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Omkostningerne betales som ovennævnt.

København, den 24. April 1926.

(sign.) *Poul Hansen.*

OPMANDSKENDELSE I VOLDGIFTSSAG:

Dansk Arbejdsmands Forbund paa dens Afdeling: Arbejdsmændenes Fagforening for Kerteminde og Omegn's Vegne

mod

Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Købmændenes Arbejdsgiverforening i Kerteminde's Vegne.

I den gældende Overenskomst mellem Købmændenes Arbejdsgiverforening, Kerteminde, og Arbejdsmændenes Fagforening for Kerteminde og Omegn, dateret 17. Februar 1923, men senere fornyet, findes i § 7 bestemt:

„De fastansatte Folk har skiftevis 3 Dages Ferie aarlig uden Afkortning i Lønnen. De 3 Feriedage skal ligge op mod en Søndag."

I § 2 omhandles „ugelønnede Arbejdere", hvis Løn fastsættes til et Kronebeløb om Ugen, hvorhos der er fastsat: „Opsigelse med 1 Maaneds Varsel fra hver Side."

I § 3 omhandledes „timelønnede Arbejdere", hvis Løn fastsættes til et Kronebeløb pr. Time.

Ved de i § 7 nævnte „fastansatte Folk" maa der antages oprindelig at være sigtet til de i § 2 omhandlede ugelønnede Arbejdere, for hvem Opsigelsesfristen gælder. Imidlertid har man i Tiden fra 1919 til nu, dels ved Opsigelser, dels ved Aftaler mellem Arbejdsgiver og Arbejder nedbragt Antallet af ugelønnede Arbejdere hos Arbejdsgiverne i Kerteminde ret betydelig, og der er nu — efter at Arbejdsgiverne under visse Forhandlinger med Henblik paa Overenskomsten for 1925 havde nægtet at indgaa paa et fra Fagforeningens Side fremsat Ønske om en Ferieregel for timelønnede Folk, som ifølge Forholdene i Kerteminde plejer at være lige saa „fast ansatte" som ugelønnede, rejst Krav om Ferie ogsaa for andre end ugelønnede.

For nærværende, ifølge Vedtagelse mellem Organisationerne nedsatte faglige Voldgiftsret har det ved de foretagne Afhøringer vist sig, at hos et Kerteminde-Firma har man bl. a. i 1925 undladt at give Ferie ogsaa til ugelønnede, og Klagerne har da under Sagen nedlagt saalydende Paastand:

a) Medlemmerne af Købmændenes Arbejdsgiverforening, Kerteminde, kendes pligtig at give deres ugelønnede Folk Ferie efter Overenskomstens § 7.

b) Det fastslaas, at denne Pligt ogsaa omfatter de Folk, som efter tidligere at have været paa Ugeløn, i 1925 var timelønnede.

Med Hensyn til Paastanden under a) gør de Indklagede ingen Indsigelse, og under Voldgiftsbehandlingen er dette Punkt ordnet saaledes, at de paagældende ugelønnede, der ikke har haft Ferie i 1925, faar i 1926 5 Feriedage i Stedet for 3, hvorhos der er truffet visse nærmere Aftaler, saa at denne Del af Sagen maa antages ikke at ønskes indbefattet under Kendelsen.

Med Hensyn til Paastanden under b) paastaar de Indklagede Frifindelse, idet de henholder sig til Overenskomstens Regel om, at Ret til Ferie kun er givet „fast ansatte Folk", hvorved efter Overenskomstbestemmelsens Ordlyd og Sammenhæng kun kan forstaas saadanne Folk, om hvem den i § 2 nævnte Opsigelsesfrist af 1 Maaned er gældende.

Da der ikke ved Voldgiftsmændenes Stemmeafgivning har kunnet naas et Resultat, er Afgørelsen henskudt til Opmanden.

Klagerne har end ikke forsøgt at hævde,

at den skete Overgang fra Ugeløn til Timeløn skyldes noget uberettiget Tryk fra Arbejdsgiverorganisationen eller dens enkelte Medlemmers Side, eller iøvrigt er foregaaet paa ulovlig Maade, og da der maa gives de Indklagede Medhold i den af dem hævdede Forstaaelse af „fastansatte" i Overenskomstens § 7, og der saaledes ikke foreligger Grundlag for at fastslaa nogen overenskomstmæssig Ret til Ferie for de timelønnede Arbejdere — hvilket iøvrigt ej heller ville stemme med, at Fagforeningen under de ovenfor nævnte Forhandlinger arbejdede paa at faa indført en saadan Ret — vil de Indklagede være at frifinde.

Af Opmandshonoraret 100 Kr. vil Sammenslutningen under Hensyn til det under a) omhandlede Forhold have at betale paa Købmændenes Arbejdsgiverforening i Kerteminde's Vegne 25 Kr., medens 75 Kr. betales af Dansk Arbejdsmands Forbund paa dets Kerteminde-Afdelings Vegne.

HEREFTER DØMMES:

I denne Sag bør Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark gaa fri for Tiltale af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Omkostningerne betales som ovennævnt.

København, den 24. April 1926.

(sign.) *Poul Hansen.*

OPMANDSKENDELSE I VOLDGIFTSSAG:

Dansk Arbejdsmands Forbund paa Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegns Vegne mod Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa A/S Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866's Vegne.

Under denne Sag, hvis Afgørelse, da intet Resultat har kunnet opnaas ved de paagældende Voldgiftsmænds Stemmeafgivning i vedkommende ifølge Vedtagelse mellem Organisationerne nedsatte faglige Voldgiftsret, paahviler undertegnede Opmand, har Klagerne nedlagt Paastand om, at A/S Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866 dømmes til at yde dets Arbejdere Ferie for 1925 og 1926 i samme Omfang, hvori det er sket i tidligere Aar eller i al Fald, at det kendes uberettiget, at A/S har undladt at give saadan Ferie i 1925.

De Indklagede paastaar Frifindelse i det hele.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at der ikke i de mellem Fagforeningen og Aktieselskabet gældende Overenskomster — den seneste af 13. Juni 1925 — findes nogen Feriebestemmelse, men de ugelønnede Folk, hvis Antal angives til 3, har faktisk faaet aarlig Ferie i mange Aar. Dog har ingen Ferie været givet i 1920, og i 1922 blev Ferie først nægtet, men senere dog givet hen ad Efteraaret. I 1923 fik alle Arbejderne — 15 i Tallet — derunder ogsaa de timelønnede 3 Dages Sommerferie. I 1924 var Forholdet det, at alle 15 nu var timelønnede, og de fik 4 Dages Ferie. I 1925 nægtedes Ferie, fordi Aktieselskabets Direktør mente — som han for Voldgiftsretten har forklaret — at der under den store Arbejdsstandsning havde været «Ferie nok», men han vil iøvrigt have tilføjet, at det jo altid var kedeligt at sige nej, og «man kunde jo se det an senere hen i Aaret.»

Under de lokale Overenskomstforhandlinger har der fra Arbejdernes Side været stillet Forslag om en Feriebestemmelse, som ønskedes optaget, men Forslaget blev taget tilbage, idet Aktieselskabets Direktør sagde, at han altid vilde stille sig velvillig til Feriespørgsmaalet. Direktøren har iøvrigt forklaret, at han udtrykkelig præciserede, at han ikke vilde være bundet, men i dette Forhold «staa frit», og at dette sidste Udtryk er brugt, er for Voldgiftsretten bekræftet af Selskabets Ekspeditør Th. Herrig.

Klagerne gør til Støtte for deres Paastand gældende, *at* Forslaget netop blev taget tilbage, *fordi* Direktøren afgav et Tilsagn, der maatte opfattes som et bindende Løfte, *at* de tidligere Forhold med Hensyn til Ferie, specielt Ferien i 1923 og 1924 til alle, maa anses som en bindende Sædvane, *at* det af nævnte Grunde ikke kan være overladt til Aktieselskabets eget Forgodtbefindende, om det vil give Ferie, samt *at* det navnlig har været uberettiget at nægte Ferie i 1925 med den af Aktieselskabets Direktør omforklarede Motivering, idet saadan Ferienægtelse maa anses som «Fortrædigelse i Anledning af Forhold under Konflikten», jfr. sidste Stykke i det af Organi-

sationen vedtagne Forligsmandsforslag af 3. Juni 1925.

De Indklagede hævder, at det har været klart nok baade for Arbejderne og for Fagforeningsledelsen, at man ikke vilde paatage sig nogensomhelst Forpligtelse til at give Ferie, og at alt i saa Henseende maatte vedblive at være et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket Direktørens frie Skøn var eneafgørende, navnlig ogsaa over hvorvidt Driftsforholdene hindrer Ferie eller tillader den i det enkelte Aar. De har derved fremhævet, at der aldrig før nu er stillet formeligt Krav om Ferie, navnlig ejheller af Formanden for Aktieselskabets Arbejderes Klub. De benægter dernæst, at den af Klagerne paaberaabte Fortrædigelsesbestemmelse har noget med de foreliggende Spørgsmaal at gøre.

Som det tidligere er udtalt i faglig Voldgiftskendelse angaaende Ferie-Spørgsmaal, kan det ikke lade sig gøre ad voldgiftsretlig Vej at gennemføre et Krav, som kort før Overenskomstperioden forgæves er søgt gennemført ad Forhandlingsvejen, og vel ligger Forholdene i nærværende Tilfælde saaledes, at Arbejderne tog Forslaget om Feriebestemmelses Indførelse i Overenskomsten tilbage, men der er intet rimeligt Holdepunkt for at antage, at de kunde have gennemført det, selv om det var blevet fastholdt.

Da det dernæst saa langtfra er bevist, at Direktøren har bundet Aktieselskabet eller sig selv til nogen retslig Forpligtelse i den omspurgte Henseende, at det tværtimod maa anses godtgjort, at han udtrykkeligt har taget Forbehold om at ville staa frit, samt da der intet Støttepunkt findes for Tilstedeværelse af en retslig forbindende Sædvane med Hensyn til Ferie for de nu timelønnede Arbejdere, vil der ikke kunne gives Klagerne Medhold i, at Arbejderne hos Aktieselskabet har noget retsligt Krav paa Ferie.

Tilbage staar da kun det Spørgsmaal, om der uanset det saaledes anførte kan statueres at foreligge en «Fortrædigelse» derved, at Direktøren, skønt der intet særligt Driftshensyn er paaberaabt, i Sommeren 1925 nægtede at give Ferie med den ovenfor angivne til den lange Arbejdsstandsning sigtende Motivering. Det i Forligsmandsforslaget benyttede Udtryk: «Fortrædigelse i Anledning af Forhold under Konflikten» har for det første et usikkert Omfang, og der er dernæst ved Afhøringen i Voldgiftsretten af Fagforeningsformanden, Klubformanden, Ekspeditøren, Pakmesteren og Direktøren selv ikke fremkommet noget, der tyder paa, at Nægtelsen er sket for at udøve Hævn, Straf eller lignende overfor Arbejderne eller paa anden Maade faa Ram paa disse, hvorimod det snarere maa antages, at Direktøren har ment bogstaveligt, hvad han har sagt, idet efter hans Opfattelse et Arbejdshvil paa ca. 2 Maaneder gjorde et umiddelbart paafølgende Feriehvil overflødigt.

Efter det saaledes foreliggende findes det betænkeligt at fastslaa, at der her kan tales om Fortrædigelse.

De Indklagedes Frifindelsespaastand vil herefter være at tage til Følge.

Opmandshonoraret 100 Kr. vil være at betale med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund paa Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegns Vegne og med Halvdelen af Sammenslutningen af Havne- og Købmands-Organisationer i Danmark paa A/S Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866's Vegne.

Herefter dømmes:

I denne Sag bør de Indklagede være fri for Klagernes Tiltale.

Omkostningerne betales som ovennævnt.

København, den 19. Maj 1926.

sign. *Poul Hansen.*

Fra Udlandet.

8-Timersdagens Indflydelse paa Arbejdsydelsen.

Af de Kendsgerninger, som vi allerede tidligere har nævnt, gaar man ikke fejl, naar man er klar over, at Indførelsen af 8-Timersdagen har udøvet en velgørende Indflydelse paa «den menneskelige Faktor» i Arbejdsprocessen. Nu skal ogsaa fastslaas den Indflydelse, som den stedfundne Forkortelse af Arbejdstiden har udøvet paa Arbejdernes Arbejdsydelse.

Herunder kommer i første Række den negative Side af dette Spørgsmaal i Betragtning, navnlig Træthedens Indflydelse paa Produktionen, og vi kan da skelne imellem: Overtidsarbejde, Søndagsarbejde og i Almindelighed en længere Arbejdsdag.

Overtidsarbejde. Den engelske Professor Stanley Kent kostaterede i Aaret 1916, efter at han havde anstillet en dybtgaaende Undersøgelse: Overarbejde er skadeligere for Arbejderen end den sædvanlige, daglige Arbejdstid, det er derfor et Spild af fysisk Energi. I denne Sammenhæng henviser han til et Til-

fælde med en Arbejderske, der i Reglen nægtede at yde Overarbejde og som i Modsætning til sine Medarbejdersker foretrak 8-Timersdagen for 12-Timersdagen. Hun erklærede, at hun ved Stykarbejde kunde præstere lige saa meget paa en kortere Arbejdsdag som paa en meget længere. Undersøgelsen blev fortsat for et stort Antal Arbejdere, og et af de Slutresultater, hvortil man naaede, var, at medens Arbejdstiden blev formindsket med 16,6 pCt., var den absolute Produktion steget med mere end 5 pCt. Et slaaende Eksempel i denne Forbindelse er ogsaa den af en fransk, officiel Kommission konstateret Kendsgerning, at endskønt 8-Timersdagen i December blev forlænget med 1 Time, steg Produktionen ikke. I Maanederne Februar, Marts, Maj, Juni og Juli blev denne Ekstratime atter sat ud af Kraft, og Produktionen var højere end i December, hvor der blev arbejdet i 9 Timer.

Søndagsarbejde. Med Hensyn til Søndagsarbejdet kommer man til de samme Slutresultater. Den engelske «Sundhedskommission for Munitionsarbejdere» opdagede snart, at Indførelsen af Søndagsarbejde, hvorfor der i Regelen betaltes dobbelt Løn, var en stor Fejl.

«Vedrørende de af Søndagsarbejde udmattede Arbejdere erklærede en Formand, at han ingen Tillid havde til «en Feriedag med dobbelt Løn». En anden Formand var af den Mening, at Søndagsarbejde havde til Følge: «Seks Dages Produktion for syv Dages Arbejde og 8 Dages Betaling.»

Den længere Arbejdstid i Almindelighed. Fra den nævnte «Sundhedskommission»s Beretning tager vi følgende Meddelelse:

«Særdeles betegnende er den Kendsgerning, at i hele vort Lands industrielle Historie er det største Onde ikke Ulykkestilfældene, Forgiftningerne eller Erhvervssygdommene, men derimod Trætheden og Udmattelsen, der medfører det altfor store Antal Arbejdsforstyrrelser. Thi Arbejderen er som Følge af den lange Arbejdsdag ikke mere i Stand til at kunne udhvile sig og til at kunne ernære sig og til at kunne leve saaledes, som det er nødvendigt. Med eet Ord: Det er ikke Arbejdet, men dets ustandselige Vedvaren, der dræber Arbejderen.»

Og ogsaa her er Slutningsresultatet igen, at den psykiske Konstitution er en Hæmning for denne lange Arbejdstid, da Indflydelsen paa Arbejdsydelsen selvfølgelig gør sig gældende.

Den positive Indflydelse af en Forkortelse af Arbejdstiden paa Arbejdsydelsen fremgaar i Almindelighed af de ovennævnte Kendsgerninger; naar Trætheden, som foraarsages af de længere Arbejdsdage, medfører Produktionsformindskelse pr. Tidsenhed, saa er det klart, at en Formindskelse eller Undgaaelse af denne Træthed vil have lige det modsatte til Følge.

For det første kommer her almindelige Faktorer i Betragtning, nemlig de der vedrører: a) Forhøjelsen af Arbejderens Arbejdsydelse og b) gunstige psykologiske Omstændigheders Indflydelse.

Vi har allerede set, at Forkortelsen af Arbejdstiden udøvede en velgørende Indflydelse paa Sundheden hos Arbejderne; denne Sundhedsforbedring medfører nødvendigvis en Forøgelse af Arbejdsydelsen med sig. I Slutningsberetningen fra «Sundhedskommissionen for Munitionsarbejdere» hedder det:

«Uden god Sundhed ingen Energi, og uden Energi ingen Produktion. Den nuværende Forretningsførelse afhænger derfor i første Række af den fysiske Sundhed. Desuden er Sundheden paa det nøjeste forbundet med Tilfredsheden og Velegnetheden og med Mangelen paa Træthed og Modvilje, altsaa med Faktorer, der udøver direkte Indflydelse paa den industrielle Virksomhed.»

De psykologiske og fysiske Faktorer er paa det nøjeste forbundet med hverandre, saaledes at det ofte falder vanskeligt at skelne mellem disse to Kategorier. Den oftnævnte «Sundhedskommission» konstaterede, at Sundheden, den fysiske Udvikling og en god Moral var en Garanti for godt og reelt Arbejde.

For det andet har vi at gøre med specielle Faktorer, nemlig 1) Formindskelse i Forsømmelserne og 2) Forøgelse af Arbejdsintensiteten.

Indflydelsen paa Formindskelsen i Forsømmelserne kan man aabenbart kun konstatere paa Dag-, Uge- eller Maaneds- og ikke paa Timeproduktionen. Forbedringen af Arbejdernes Sundhedstilstand er en af Aarsagerne til Formindskelse i Forsømmelserne. En anden Aarsag er den Kendsgerning, at Arbejderne som Følge af Arbejdstidens Forkortelse bedre er i Stand til at kunne varetage deres hjemlige Forpligtelser. Saaledes skriver Hovedinspektøren for Fabrikerne i England i en Aarsberetning: «Der er ingen Tvivl om, at en kortere Arbejdsdag har til Følge, at Arbejderne ikke saa ofte er fraværende. For nogle Aar siden var Antallet af fraværende paa en stor Fabrik gennemsnitlig 40 pr. Dag, nu er det ved den 44-Timersuges Hjælp dalet til 10.»

Hvad Forøgelsen af Arbejdsintensiteten angaar kan vi skelne mellem to Former: a) Undgaaelse eller Formindskelse af spildt Tid og b) Forøgelse af Produktionen pr. Tidsenhed.

Vi har allerede ofte omtalt, at Arbejdsgiverne, da Arbejdstiden blev forkortet forsøgte at gøre den spildte Tid saa kort som muligt, og at de i Almindelighed blev støttet heri af Arbejderne.

Ogsaa tekniske Faktorer gør her deres Indflydelse gældende. Dr. Vernon konstaterede f. Eks. (for «Sundhedskommissionen»), at en af ham fastslaaet Forøgelse af Timeproduktionen paa 29 pCt. (medens Arbejdstiden var nedsat fra 72,5 til 54,5 Timer pr. Uge) kun kunde være opnaaet, fordi Maskinerne under hele Arbejdstiden uafladeligt var blevet passet.»

Vi hidsætter endvidere nogle flere Eksempler fra nævnte «Sundhedskommission»s Beretning:

I en Geværfabrik blev Arbejdstiden nedsat fra 66,2 til 45,6 Timer pr. Uge, altsaa med 20,6 Timer eller 31 pCt. Den samlede ugentlige Produktion steg med 9 pCt., og Timeproduktionen steg med 50 pCt.

I en Fabrik, hvor man fremstiller Skruegevind, blev den ugentlige Arbejdstid nedsat fra 64,9 til 48,1 Time, altsaa med 16,8 Time eller 26 pCt. Den ugentlige Produktion formindskedes med 1 pCt., men Timeproduktionen steg med 33 pCt.

Et andet Eksempel er det af Herr Ernst Abbe, Di-

rektøren for Zeiss-Værket. Han sammenligner to Tidsrum, nemlig Aaret fra 1. April 1899 til 31. Marts 1890 da der arbejdedes 9 Timer, og Aaret fra 1. April 1900 til 31. Marts 1901, da der arbejdedes 8 Timer pr. Dag. Det blev konstateret, at Produktionen var steget med 3,3 pCt. Timelønnen var for 233 Akkordarbejdere steget med 16,2 pCt.

Det svenske Socialraad har i Aarene 1920 og 1921 foretaget en Undersøgelse over Ændringerne i Arbejdsintensiteten paa Karl-Gustav-Vaabenfabriken. Denne Fabrik fremstillede i disse Tidsrum Geværer af samme Sort ved Hjælp af de samme Maskiner. Resultatet kan omskrives som følger:

«Vedrørende Forbedringen i Arbejdsintensiteten i Aarene 1919—1921 fremgaar det af de sammenlignende Tal, at Timeproduktionen uafbrudt er forøget. Denne Forøgelse har ganske vist ikke fundet saa hurtigt Sted som under Krigsaarene, men den er paa det nærmeste lig med Forøgelsen i de sidste Aar før Krigen. Timeproduktionen er dermed naaet til et Standpunkt, hvortil det ikke tidligere har været muligt at faa den.»

De omtalte Beretninger finder deres Bekræftelse i to Rækker af Kendsgerninger, hvormed Udtalelserne ligeledes beskæftigede sig, nemlig a) Produktionsstigningens almindelige Karakter og b) Arbejderferiernes Indflydelse paa Produktionsstigningen.

Formindskelsen af Arbejdstiden havde næsten øjeblikkelig Aftagen af Trætheden til Følge, saaledes at dens Indflydelse direkte var mærkbar paa Produktionskapaciteten. Arbejdstidsforkortelsens hele Indflydelse gør sig imidlertid først senere gældende. Arbejdernes Tilbagevenden til normale Forhold fører kun langsomt til en Forøgelse af deres fysiske Kraft. Først efterhaanden kan forskellige Omstændigheder — saasom Sportsøvelse, den forbedrede almindelige Erhvervsoplysning, Forbedring af Familielivet og det sociale Liv, og et formindsket Alkoholforbrug — udøve deres fulde Indflydelse paa Arbejdernes fysiske og moralske Tilstand og altsaa ogsaa derigennem paa en dertil svarende Produktionsstigning. Som Følge heraf kan man ikke umiddelbart, men først efterhaanden konstatere Produktionsstigningen. I Beretningen fra den britiske «Sundhedskommission for Munitionsarbejdere» meddeles herom:

«Produktionen ændredes efterhaanden, og først efter 4 Maaneders Forløb opnaaedes i Almindelighed en Ligevægtstilstand. Tilsyneladende støtter denne trinvise Forandring Anskuelsen om, at Indflydelsen paa Produktionen fra Arbejdstidsforkortelsens Side helt ud var en Følge af Ønsket om at opnaa den samme Ugeløn som før Arbejdstidsforkortelsen. Forklaringen herfor maa søges i den Kendsgerning, at Arbejderne erfaringsmæssigt efterhaanden og ubevidst indser, at der ved en kortere Arbejdsuge arbejdes intensivere og hurtigere end ved en længere Arbejdsuge.»

Hvad angaar Arbejderferiernes Indflydelse paa Produktionen konstaterede Sundhedskommissionen, at Ferierne ledsages af en Formindskelse i Sygdomstilfældene og en Stigning i Timeproduktionen fra 9 til 44 pCt. Derfor «anser Kommissionen det for raadeligt, at de sædvanlige Ferier bibeholdes paa Fabrikerne.» Et Fagforeningsmedlem sagde engang: «Hvis en Arbejder kunde faa 2 eller 3 Fridage en Gang eller to om Maaneden, saa vilde det være det bedste Hjælpemiddel og være langt bedre end en Ekstrapræmie.» Kendsgerningerne lader ingen Tvivl mulig med Hensyn til saadanne Feriers gavnlige Indflydelse saavel paa Arbejdernes Sundhed som paa Produktionen.

Den af de forenede Stater i Amerika dannede Højnelseskomité konkluderede ogsaa, at «Feriedagene havde en Produktionsstigning til Følge». Her konstaterer vi øjensynligt det samme som ved en Formindskelse af Antallet af Arbejdstimer, navnlig en ringere Træthed, forbedret Sundhed, Forbedring af Moralen og slutteligt en forøget Ydevne og Totalproduktion.

En forkortet Arbejdstids Indflydelse gør sig ogsaa gældende paa Produktionens Kvalitet. Herr L. G. Froment konstaterer, efter at han har paavist, at Kvantiteten forøges, at de fremstillede Produkter ikke taber i Kvalitet, men derimod viser sig at være særdeles omhyggeligt udført.

Ifølge Beretningen fra den preussiske Fabrikinspektør fra 1920 var der en Forbedring i Produktionens Kvalitet at spore, takket være Kendsgerningen, at den korte Arbejdstid ikke trætter Øjne og Nerver saa meget som 10-Timersdagen. I direkte Forbindelse hermed staar 8-Timersdagens Indflydelse paa Formindskelsen af Ulykkestilfældenes Antal. Det er klart, at naar en Formindskelse af Trætheden fører til en Nedgang i Ulykkestilfældene, saa kan det kun forklares gennem den Kendsgerning, at Arbejderne har faaet bedre Kontrol over deres Bevægelser. (Der findes et Tilfælde, hvor Nedgangen i Antallet af Ulykkestilfælde staar i direkte Forbindelse med det ydede Arbejdes Kvalitet, og det er i Transportvirksomhed, hvor Sikkerheden betyder et væsentligt Element i Produktionens Kvalitet).

At 8 Timersdagens Resultater staar i Forbindelse med de industrielle Virksomheders Art fortjener speciel Opmærksomhed. Det er klart, at en Forøgelse af Ydeevnen hos Arbejderne kun kan have Forøgelse af Produktionen til Følge, saafremt denne kan være under Indflydelse af Arbejderne, og de Omstændigheder, hvorunder han arbejder. Derfor maa man skelne mellem de forskellige Arter af industrielle Virksomheder. Der gives Eksempler, hvor Arbejderen spiller den betydeligste Rolle, og der gives Eksempler, hvor Maskinen næsten yder hele Arbejdet. Den engelske Fabriksinspektør skriver i sin Beretning: «Naar Produktionen næsten helt er afhængig af Maskinernes Hastighed — som f. Eks. i Bomulds- og Uldspinderierne — viser det sig, at Produktionen er formindsket næsten lige saa meget, som Forkortelsen af Arbejdstiden andrager. Ved andre maskinelle Indretninger, der fordrer Arbejdernes stadige Opmærksomhed (s. f. Eks. Vævning) har Produktionen ikke taget af i samme Grad, men blev i nogle Tilfælde uforandret. I endnu større Forretninger, hvor Produktionen helt eller mestendels er afhængig af Arbejdernes Produktion, findes der ofte ikke at foreligge Nedgang i Produktionen. I en Klædningsvirksomhed en gros, blev der oven i Købet konstateret en Forøgelse paa 40 pCt. (hvilket til Dels

skyldtes Reorganisation), medens Fabrikationen i en Skotøjsfabrik, hvor Arbejdstiden nedsattes fra 52 til 48 Timer ugentlig, steg betydeligt. I U. S. A. konkluderede det industrielle Nationalraad omtrent det samme. Ogsaa den japanske Regering gør i sit Svar af 9. Februar 1922 opmærksom paa de forskellige Beskæftigelsesomraaders Indflydelse. Resultatet af en paa en bestemt Fabrik indledet Undersøgelse viste da ogsaa, at der ved Maskinarbejdet ikke var nogen betydende Forandring, hvorimod der ved Haandarbejdet kunde konstateres en stor Forøgelse af Produktionen.

Det svenske Træarbejderforbund fastslaar, at «i Almindelighed bliver Udbyttet ved en kortere Arbejdstid det samme, med Undtagelse af Arbejde, hvor det meste ydes af Maskiner». Altsaa skal man ved Bedømmelsen af Indflydelsen paa Produktionen tage tilstrækkeligt Hensyn til Arbejdets Karakter.

Prof. Milhaud bringer sluttelig sin Tilfredshed til Udtryk vedrørende den indledede Undersøgelse. Resultaterne viser, at Arbejdstiden ikke alene har haft moralsk, inteilektuel og social Vækst til Følge, men at den foretagne Forkortelse ogsaa samtidigt har foraarsaget en Vækst paa det tekniske Omraade, medens den desuden har bevirket, at den menneskelige Arbejdskraft forbruges mere rationelt, men ogsaa mere økonomisk.

Kampen om 8-Timersdagen.

(I.G.B.) Bortset fra Czecko-Slovakiet, der kan betragtes som et vigtigt Industriland, har indtil nu kun enkelte mindre Lande ratificeret Washington-Overenskomsten vedrørende 8-Timersdagen. Ogsaa Italien har ratificeret, men da der ved Ratifikationen er gjort nogle Undtagelser, lader Gennemførelsen af Konventionen endnu meget tilbage at ønske i enkelte Industrier. De vedvarende Anstrengelser fra Arbejdernes og det internationale Arbejdsraads Side har i den nyeste Tid bevirket, at nogle Regeringer atter har foretaget Skridt for at fremstille Umuligheden af Ratifikationen. Et stadigt tilbagevendende Argument fra nogle Herrer Ministres Side gaar ud paa, at Konventationen lader for ringe Spillerum aabent. Saaledes gjorde frem for alt den konservative engelske Regering Indvendinger imod Konventationens Bestemmelser, hvorved Frygten for Dumping fra enkelte europæiske Stater spiller en ikke ringe Rolle. Man synes i England at være af den Mening, at i de af Kontinentets Lande, hvor 8-Timersdagen har lovmæssig Gyldighed, bliver der intet gjort for at overholde Loven. Til trods for, at den engelske Regering allerede midt i forrige Aar planlagde en Indkaldelse af Arbejdsministrene fra de betydeligste Lande til Drøftelse af Spørgsmaalet, saa er denne Drøftelse blevet udsat lige til forrige Uge. Denne Konference, der nu er blevet afholdt i London, har dog været indledet af en Beslutning fra Forvaltningsraadet i det internationale Arbejdsraad, gaaende ud paa, at der paa enhver international Arbejdskonference skal vælges en Kommission, der skal undersøge, hvorledes de ratificerede Konventioner kan omsættes i Praksis i de forskellige Lande.

I det omtalte Møde deltog Arbejdsministrene fra Belgien, Tyskland, England, Frankrig og Italien. Forud for Konferencen gik en livlig Brevveksling. De deri stillede Krav vedrørende den gode Fortolkning af Konventionen divergerer for en stor Del stærkt fra hverandre.

For at muliggøre en Kontakt med de kompetente Instanser begav Bestyrelsesmedlemmerne i I. G. B., nemlig Jouhaux, Mertens og Oudegeest, sig til London. Efter langvarige Forhandlinger og efter Overvindelse af talrige Vanskeligheder enedes man sluttelig om Fortolkningen af forskellige Artikler. Det er Fortolkninger, som ligger fast, men som tilsyneladende alligevel trænger til en yderligere fælles Drøftelse. England var f. Eks. ikke klar, hvad man dog i Almindelighed turde antage for givet. Tyskland troede, at det i Henhold til DawesPlanen ingen Frihed havde vedrørende Fastsættelsen af Arbejdstiden paa Jernbanerne, medens Italien var af den Mening, at der ifølge Konventionen maatte bestaa den Mulighed, at man udover 8-Timersdagen kunde arbejde saaledes, at man fik indvundet Tiden, der medgik til Ferier og Helligdage. Endelig var der stor Meningsforskel vedrørende Forstaaelsen af Artikel 14 i Konventionen, der forudsætter, at denne i Tilfælde af Krig, eller «naar Staten staar i Fare» træder ud af Kraft. Tyskland og England var af den Mening, at denne Klausul, om man kan sige saa, ogsaa maatte gælde for alvorlige økonomiske Kriser. Dette var Opfattelserne vedrørende enkelte vigtige Punkter, men derhos blev der ytret talrige Ønsker af mere underordnet Natur. Resultatet af Konferencen var, at der Natten til den 13. Marts efter talrige Divergenser i Spørgsmaalet om den fælles Fortolkning opnaaedes Enighed, hvorved Arbejdernes Rettigheder forbliver bevaret saaledes, som de hidtil har været opfattet. Konferencen var altsaa herefter ret overflødig, og de fremsatte Indvendinger mod Ratifikationen maa betragtes som søgte Indvendinger. Det er blot lykkedes et Par Regeringer at forringe Konventionen som Følge af denne Fortolkning, idet «Frikvartererne», der i nogle Lande og Virksomheder ydes i Morgen- og Middagstimerne, ikke skal betragtes som Arbejdstid. Iøvrigt er det takket været Arbejdsministrene i Frankrig og Belgien samt ved Anstrengelser fra Albert Thomas, Direktøren for Arbejdsraadet, lykkedes at fortolke Konventionen saa godt, at 8-Timersdagens Princip bliver bevaret.

Det maa nu afventes, om den engelske Regering i Virkeligheden vil gaa til en Ratifikation af Konventionen, hvilket maa betvivles alvorligt. Naar der tales om Afrustning, saa bliver der bestandig henvist til, at den materielle Afrustning maa følge efter den moralske. Noget tilsvarende gælder for Ratifikationen af Konventionen om 8-Timersdagen. Før de konservative Regeringer overgaar til Ratifikationen maa deres Moral først have forandret sig. Saa langt er vi imidlertid for Tiden hverken i England eller i Italien.

Siden sidst.

Fabrikarbejderne, København. A. Rindoms Asfalt- og Tjærefabrik: Overenskomst oprettet. 16 Mand. Dagløn Kr. 13,00. Arbejdstid 48 Timer pr. Uge. Overarbejde 4 Timer a 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage 2 Timer a 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. For Arbejde paa Søn- og Helligdage garanteres 5 Timers Løn. For Arbejde ved Pasning af Tjæredyssen, Colasmixer og Smelteovn samt Aftapning af Colas og Tjære erholdes 100 Øre ekstra pr. Dag. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Ved Skifteholdsarbejde faar 2. Hold 15 Øre og 3. Hold 25 Øre Tillæg pr. Time. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent, dog kun hvis Svingningen i Pristallet er over 6 Points. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel dog tidligst til 1. Maj 1927.

Kvissel. Kvissel Teglværk og Sysselhavns Teglværk: Overenskomsten af 1. Maj 1925 fornyet til at gælde til 1. April 1927. 33 Mand. Timeløn 92 Øre, Brændere Kr. 45,00 pr. Uge. Akkordpriserne reguleres saa de giver en Akkordfortjeneste paa 30 pCt. over Timelønnen. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925.

Ringsted. Sigersted Teglværk: Overenskomst oprettet. 40 Mand. Timeløn 93 Øre (var 107 Øre). Brændere Kr. 49,33 pr. Uge. Akkordpriserne, der gav en Dagfortjeneste af 13 Kr., reduceret med 13 pCt. Arbejdstid 8 Timer, Brændere 53⅓ Time. Overarbejde 50 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering 1 pCt. pr. Procent. Gælder til 1. April 1927.

Løsning. Ølsted Teglværk: Overenskomst oprettet. 16 Mand. Timeløn 96 Øre. For Fabrikation af store Rør, Tagsten og Hvælvingrør dog 106 Øre. Brændere Kr. 49,28 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Brændere 53⅓ Time. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt. Teglværket benytter kun Medlemmer af D. A. F. Regulering i H. t. Landsoverenskomsten med Teglværksforeningen. Gælder til en 1. Februar.

Kalundborg. Ubberup Teglværk: Overenskomst oprettet. 14 Mand. Timeløn 104 Øre. Brændere Kr. 55,73 pr. Uge. Akkordpriserne reguleret. Arbejdstid 8 Timer. Brændere 53⅓ Time. Overarbejde 2 Timer a 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Bestemmelser fastsat angaaende Behandling af Uoverensstemmelser. Regulering 1 pCt. pr. Procent, dog kun forsaavidt Pristallet svinger over 3 pCt. fra det Pristal, Reguleringen skal beregnes fra. Gælder til 1. Marts 1927.

Ølgod. Østbæk og Harkis Teglværker: Overenskomst oprettet. 22 Mand. Timeløn 106 Øre. Brændere Kr. 52,00 pr. Uge. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt. Arbejdstid 7½ Time. Brændere 53⅓ Time. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt. Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Gælder til 1. Februar 1927.

Varde. Baunhøj Teglværk: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Timeløn 92 Øre. Brændere Kr. 49,00 pr. Uge. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage. Gælder til 1. Marts 1927.

Vejen. A/S Tagpapfabriken «Phønix»: Overenskomt oprettet. 30 Mand. Timeløn 106 Øre. I 2 Holdsdrift betales 1 Kr. ekstra pr. Dag. Arbejde udenfor Fabriken betales med 1 Kr. ekstra pr. Dag. Smudstillæg 1 Kr. pr. Maaned pr. Mand. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12 med fuld Dagløn. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925, dog reguleres Tillæget paa 1 Kr. fra 88 Øre Øre pr. 1. Februar 1927 og Tillæget for 2 Holdsdrift reguleres ikke pr. 1. Februar 1927. Gælder til en 1. Februar.

Ulstrup, Molérfabriken i Hollerup: Overenskomst oprettet. 12 a 14 Mand. Timeløn 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 10 pCt., 2. Time 33 pCt., 3. Time 50 pCt. Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Kun organiserede Arbejdere maa antages til Arbejde. Regulering August 1926 og Februar 1927 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. April.

Brovst. Arbejdsgiverforeningen for Hanherred: Overenskomst oprettet vedrørende Løn- og Arbejdsforhold paa Brovst og Skovgaard Teglværker og paa Brovst og Skovgaard Cementstøberier. 65 Mand. Timelønnen paa Teglværkerne reduceredes fra 90 til 82 Øre og paa Cementstøberierne fra 90 til 80 Øre. Akkordpriserne reduceredes henholdsvis 15 og 9 pCt. Arbejdstid 8 Timer. Gælder til 1. April 1927.

Fredericia F. A/S De danske Blodmøller: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 105 Øre. Ugeløn Kr. 50,74. Hvis Autoriteterne kræver Natarbejde i Stedet for Dagarbejde, betales 25 pCt. Tillæg. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time og Søn- og Helligdagsarbejde til Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering 1 pCt. pr. Procent. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til Udløb 1. April 1927.

Fredericia F. Fredericia Mælkekondenseringsfabrik: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Timeløn 112 Øre (var 123 Øre). Ugeløn Kr. 53,91. Akkordpriserne reduceret med 9 pCt. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Der maa ikke være over 4 Timers Arbejde Søndag Formiddag indenfor normal Arbejdstid. **I Holddrift** betales 12½ pCt. Tillæg til begge Hold. For 3 Overtimer betales Timeløn + 50 pCt. Tillæg. I Sygdomstilfælde betales ½ Ugeløn i 6 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist for ugelønnede er 1 Uge. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Gælder til en 1. April.

Svendstrup, Nørre Flødals Fabriker i Svendstrup og Ellidshøj: Overenskomst oprettet. Ca. 40 a 50 Mand. Timeløn 95 Øre. Maskinpasseren 110 Øre. 1 Snedker 100 Øre. Akkordpriserne reduceret med 7 pCt. Timelønnen er garanteret i Akkord. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt. (Maskinpasseren 2 Timer a 30 pCt. og 3. Time 50 pCt.), derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Maskinpasseren erholder ikke Overarbejdstillæg for Opfyring til Gasmotoren. Regulering August 1926 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til 1. Februar 1927.

Bjerringbro. Hesselbjerg Teglværk: Overenskomst oprettet. 12 a 14 Mand, Timeløn 96 Øre. Brændere Kr. 50,00 pr. Uge. Akkordpriser fastsatte, hvorved Ugefortjenesten forhøjes med ca. 20 Kr. pr. Mand. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter og Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejderne er ulykkesforsikrede for en Dagpenge af 5 Kr. i de første 13 Uger mod dertil at betale 5 Kr. pr. Mand. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Kun Medlemmer af D. A. F. kan antages til Arbejde. Regulering med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. April.

Fabrikarb. Kbh. Foreningen af Tændstikfabriker i Danmark: Afdelingen klager over, at Tændstikfabrikerne ved Lønordningen 1925 (Forligsforslaget af 3. Juni) ikke har overholdt Forligets Bestemmelser m. H. t. Forhøjelse af Timelønnen for unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar, idet Aktieselskabet kun har forhøjet disses Timeløn fra 97 Øre til 101 Øre, altsaa med 3 pCt. + 1 Øre pr. Time, medens Forligets Bestemmelse gik ud paa en Forhøjelse af 3 pCt. + 4 Øre pr. Time. Sagen er forhandlet lokalt mellem Parterne uden at Enighed er opnaaet; Afdelingen anmoder derfor om, at Spørgsmaalet bliver afgjort af en faglig Voldgift. Den 3. Maj afsagde Voldgiftsrettens Opmand Kendelse, hvorefter Tændstikfabrikerne skal betale et Tillæg af 3 pCt. til Timelønnen + 4 Øre pr. Time, hvorefter Timelønnen blev 104 Øre.

Hammersholt. Hammersholt Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværket nægter at betale den for Entreprenørarbejde gældende Timeløn for Anlæg af et nyt Spor fra Teglværkets Lergrav i Kollerød til en ny Lergrav i Lynge. Teglværket vil kun betale den i den lokale Priskurant fastsatte Betaling af 97 Øre pr. m³ Jord, uagtet denne Betaling kun gælder for Tril indtil 35 Meter. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at resultatløst Mæglingsmøde og Møde mellem Hovedorganisationerne var afholdt, indankedes Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret. Ved Voldgiftsrettens Møde den 10. April enedes Parterne om et Forlig, hvorefter Teglværket betaler et Tillæg af 10 pCt. udover den i Priskuranten fastsatte Betaling for den Del af Sporet, der kommer til at ligge mellem den østlige Side af Lillerød-Kollerød-Vejen og den nordlige Side af Røjle-Vejen.

Hadsund. Fm. Johan & Axel Hornbech: Afdelingen klager over, at Firmaet har sat en ældre uorganiseret Snedker til at arbejde i Skylleriet til en Løn, der ligger under den overenskomstsmæssige, samt over at Firmaet stadig bestræber sig paa at antage billig Arbejdskraft (dels Kvinder dels ældre Arbejdere) og anmoder om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Firmaet, meddelte dette den 31. Marts, at den ældre Snedker ikke mere vil blive sat til at udføre Arbejdsmandsarbejde.

Hammersholt. Hammersholt Teglværk: Afdl. indberetter, at der ved Reguleringen af Akkordpriserne i Maj Maaned 1925 er opstaaet Uoverensstemmelser om nogle Beregninger og anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Mæglingsmøde den 23. Februar opnaaedes Enighed om de ny Akkordpriser.

Bloustrød. Bloustrød Teglværk: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af, at Teglværket nægter at betale Afrømningsarbejde, hvor ½ Meter er Muldjordlag og 3½ Meter er Sand- og Mergellag. Afdelingen kræver Betaling for Mergel og Teglværket vil kun betale som for Muldjord. Ved et Mæglingsmøde den 21. Marts tilbød Teglværket at betale 5 Øre ekstra pr. m³. Dette Tilbud blev senere tiltraadt af Arbejderne.

Sukkerhusarb. A/S De danske Sukkerfabriker: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet nægter at betale den for Entreprenørarbejde gældende Timeløn for Gravning af en Rende 1 Meter dyb, ¾ Meter bred og ca. 50 Meter lang, for Nedlægning af et Rør og for Tilfyldningen af Renden, uagtet Priskuranten indeholder en saalydende Bestemmelse: «Ved Udførelsen af Arbejder, der falder ind under andre Fags Priskuranter, betales der efter disse, naar Arbejdet giver rimelig Grund derfor. Reparationsarbejde som hidtil.» Endvidere klager Afdelingen over, at Aktieselskabet nægter at betale 25 pCt. Tillæg til Timelønnen for Arbejde i Norritafdelingen. Tillægene har hidtil været 10, 20, a 50 pCt., men der blev ved Lønforhandlingerne i Foraaret 1925 ikke fastsat Betalingsvilkaar, da Direktøren dengang hævdede, at denne Afdeling ikke mere skulde sættes igang. Afdelingen anmoder derfor Forbundet om at tage sig af disse 2 Sager. Ved et Mæglingsmøde den 13. Marts indgik Aktieselskabet paa at betale et Beløb af 50 Kr. til fuld Afgørelse af Differencen om Jordarbejdet; og for Arbejdet i Norritafdelingen fastsattes Tillægene i indeværende Overenskomstsperiode til henholdsvis 15, 20 og 50 pCt.

Viby, Jyll. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Afdelingen klager over, at Fabriksledelsen har sat Kvinder til at aflæsse Kasser fra Banevogne og Biler, medens dette Arbejde hidtil er udført af Afdelingens Medlemmer samt anmoder om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt. Efter at Sagen var paatalt overfor Fællesforeningens Direktør, meddelte denne, at Aflæsningen for Fremtiden vil blive udført af mandlige Arbejdere.

Skærrehage. A/S Molérindustri: Ved et Forhandlingsmøde den 18. Marts opnaaedes Enighed om Brændernes Ugeløn, der fastsattes til Kr. 56,00 (hidtidige Ugeløn Kr. 60,06 inclusive Løn til Reservebrænder) saaledes at Værket nu betaler Frivagten. Ovnsfolkene betales med Kr. 27,00 pr. Kammer. Ved Strygemaskinen fastsattes enkelte nye Akkordpriser. Smørepenge betales med 2 Øre pr. 1000 Sten til 4 Mand. Kullosning pr. Tons Kr. 2,50.

Værløse. Fm. E. Frogne Knudsen: Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker meddeler, at Firmaet nu er Medlem af Foreningen og derfor, saasnart Overenskomstforholdet mellem den og D. A. F. er bragt i Orden, vil aflønne Arbejderne i H. t. denne Overenskomst, da Overenskomsten mellem Glostrup Afdeling og den derværende lokale Murer- og Tømrermesterforening, efter hvilken Firmaet hidtil har betalt, er opsagt til Ophør den 1. Marts d. A.

Forbundet protesterede imod, at Firmaet, ved at indmelde sig i Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker, kunde frigøre sig for et kotumemæssigt Betalingsforhold, men erklærede sig villigt til at deltage

i en Forhandling om Sagen, dog med Forbehold i enhver Henseende. Da Mæglingsmødet endte resultatløst, begærede Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker Spørgsmaalet indanket for en faglig Voldgiftsret, men D. A. F. afviste Begæringen. Arbejdsgiverforeningen indbragte derefter Spørgsmaalet om Afvisningens Berettigelse for den faste Voldgiftsret. Ved det forberedende Møde den 4. September 1924 oplystes det, at Firmaet skyldte Arbejdsløn, Kr. 381,36, til 4 Mand, hvorefter Sagen stilledes i Bero. Firmaet har senere afregnet med de 4 Mand og betaler fremdeles samme Timeløn, som Murermestrene betaler.

Roskilde. Chromlæderfabriken: Afdelingen klager over, at Fabriken nu aflønner en Mand, der hidtil har været aflønnet med Ugeløn, med Timeløn for Jule- og Paaskeugerne, og anmoder om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Læderfabrikantforeningen, betalte Fabriken ogsaa Løn for Helligdagene.

Isoleringsarbejderne, Kbh. Københavns Isolerings Comp.: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at betale (ekstra) for Understrygning af Grus og 30 mm Molérskaale med den Begrundelse, at et saadant Krav ikke har Hjemmel i Priskuranten. Afdelingen henviser til, at den i Priskuranten fastsatte Pris kun gælder for Arbejde med Molérskaale som er tilsluttede Rørene, men ikke for Skaale, der er saa store, at der skal Understrygning til, for at faa dem til at ligge fast, hvorfor Afdelingen anmoder Forbundet om at foretage det fornødne i Sagen. Ved Mæglingsmødet den 20. April enedes man om, at den paagældende Montør fik udbetalt et Beløb af Kr. 6,89, idet hver af Parterne dog forbeholdt sig deres principielle Standpunkt.

Støberi-, Special- og Maskinfabrikarb. A/S De forenede Jernstøberiers Udsalg: Afdelingen klager over at Aktieselskabet nægter at betale 3½ Times Løn som Ventetidsbetaling til en Mand, der blev tilsagt til at give Møde Kl. 7½ Aften (3½ Time efter normal Arbejdstids Ophør) for at udføre noget Arbejde, der ikke kunde udføres paa et tidligere Tidspunkt, og begærer Sagen fremmet i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Ved Mæglingsmødet den 17. April opnaaedes ikke Enighed, men den 26. April meddeler Afdelingen, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed og at den krævede Betaling for Ventetid er udbetalt den paagældende Arbejder.

Samme Afdeling. A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, Christianshavn: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet ikke overholder en i 1922 truffen Aftale om, at Motorbaadførerne skal have udleveret Tøj i Lighed med Aktieselskabets Portnere, Natvægtere og Bude, idet det nægter at forny det udslidte Tøj og Kasketter og begærer Mæglingsmøde foranlediget afholdt snarest. Aktieselskabet meddeler, at det ikke erindrer, at en saadan Aftale er truffen, men eksisterer den, kan den kun vedrøre den ene Motorbaadfører, da de 2 andre er antaget senere, men indrømmer dog, at Motorbaadførerne skal have udleveret Kasketter.

Ved Mæglingsmødet den 29. April opnaaedes Enighed om, at Baadførerne paa Ugeløn var antaget med 8 Dages Opsigelse til en Lønningsdag, Løn i Sygdomstilfælde for den Uge, i hvilken de bliver syge, og hele den følgende Uge, 6 Dages Sommerferie med Løn efter 1 Aars Ansættelse. Der udleveres Uniformskasket, Oliefrakke, Søstøvler og Sydvest.

Slagelse A. Sydøstsjællands Elektricitets Aktieselskab: Afdelingen klager over, at 3 af dens Medlemmer, der har været beskæftiget hos Aktieselskabet ved forskellige Lavspændingsarbejder har faaet Kr. 340,21 tilgode, som Akkordoverskud, men ikke kan faa Overskudet udbetalt hverken af Aktieselskabets Repræsentant, med hvem Akkorderne er afsluttet, eller af Aktieselskabet og anmoder Forbundet om Bistand til Sagens Ordning. Ved et Mæglingsmøde den 22. April opnaaedes Enighed paa følgende Grundlag: Efter at Direktøren havde faaet en Ordning med Montør Christensen, indgik man paa at udbetale Arbejdsmandsforbundets Afdeling i Slagelse Kr. 285,00 til Fordeling mellem de paagældende Arbejdere til fuld Afgørelse.

Aalborg C. Cementfabriken «Norden»: Afdelingen klager over, at Fabriken nægter at imødekomme et af Arbejderne, der var beskæftiget ved et Kullosningsarbejde (i Land) rejst Krav om Tillægsbetaling udover Akkordpriser, fordi Arbejdet blev sinket paa Grund af, at Lossegrejerne ikke var i Orden. Arbejderne henviser til, at de Havnearbejdere, der var beskæftiget ved Losningen (i Skibet), har faaet Ekstrabetaling. Endvidere klager Afdelingen over, at Fabriken nægter at betale højere Akkordpris end den fastsatte for Afrømning af Jord i Kridtgraven, uagtet det forlanges, at Arbejderne skal kaste Jorden over en Vold (den almindelige Akkordpris gælder, naar Jorden bliver læsset paa Vogne). Afdelingen anmoder om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt om begge Sagerne. Ved et Mæglingsmøde den 30. Marts opnaaedes ikke Enighed, men ved et Møde den 16. April mellem Cementfabrikantforeningen og D. A. F. indgik Fabriken paa at betale 250 Kr. til Deling mellem de Arbejdere, der har deltaget i Kullosningsarbejdet, medens det andet Spørgsmaal henvistes til Lokalforhandling saaledes, at der skal betales et Tillæg «for 3 Tønders Læs», der dog ikke giver en større Fortjeneste end 10 Øre pr. Time udover den normale Timeløn.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 5 | 9. Juni | 1926 | 31. Aarg.

Dommen.

Som man har set i Dagspressen er der faldet Højesteretsdom i den gamle Sag fra Kolindsund, og Dommen er gaaet Arbejderne og Forbundene imod, stik mod det Resultat, som Landsretten var kommet til.

Vi skal ikke prøve at kommentere denne Dom, da den jo har været gjort til Genstand for en indgaaende Omtale andre Steder; kun maa vi hævde, at der ikke her er skabt noget Retsgrundlag for fremtidige Arbejdskampe, men at denne Sag heldigvis er et isoleret Tilfælde.

Dommen i sin Helhed lyder som følger:

UDSKRIFT

af Højesterets Domprotokol i Sagen Nr. 196/1925,

Købmand N. Kjær eller nu hans Dødsbo

mod

Landarbejderforbundet i Danmark, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Stævning dateret 4. Juli 1925.

Ved Østre Landsrets Dom af 27. Juni 1925 blev kendt for Ret:

«De Sagsøgte, Landarbejderforbundet i Danmark, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund i Danmark, bør for Tiltale af Sagsøgeren Købmand N. Kjær i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte med 250 Kr.....»

Af Højesteret afsagdes Onsdag den 9. Juni 1926 saalydende

DOM:

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Landsretsdommens Afsigelse er Købmand Kjær afgaaet ved Døden, og hans Dødsbo er derefter indtraadt i Sagen i hans Sted.

Under Hensyn til den Maade, hvorpaa de Indstævnte er gaaet frem ved Iværksættelsen af Blokaden overfor de paagældende Gaardejere og overfor Købmand Kjær findes Blokaden overfor Kjær at maatte betegnes som retsstridig. Herved lægges bl. a. Vægt paa, *at* de Indstævnte, som det maa antages usandfærdigt, offentligt har sigtet Ejerlaget for at have lockoutet Lagets Arbejdere, *at* de Indstævnte adskillige Gange har offentliggjort Navnene paa Personer, der var Gaardejerne behjælpelige med Afsættelsen af deres Produkter, og *at* de Indstævnte paa den i Dommen nærmere beskrevne Maade — bl. a. ved Henvendelser til og Trusler om Strejke og Blokade overfor Kjærs Forretningsforbindelser — har søgt helt at standse hans Handel med de i Blokadeerklæringen overfor ham nævnte Artikler. Herefter vil de Indstævnte være at dømme til in solidum at erstatte Kjærs Dødsbo det Tab, som de ved deres Blokade har tilføjet Kjær i Tiden indtil den Dag — den 10. Juni 1925 — da Sagen optoges til Dom ved Landsretten. Denne Erstatning findes efter Omstændighederne at burde sættes til 30,000 Kr. med Renter, og der vil herefter være at give Dom i Overensstemmelse hermed.

Sagens Omkostninger for begge Retter fin-

des de Indstævnte in solidum at burde betale til Dødsboet med 3000 Kr.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Landarbejderforbundet i Danmark, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund i Danmark, bør En for Alle og Alle for En til Appellanten, Købmand N. Kjær eller nu hans Dødsbo, betale 30,000 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 1. Maj 1925, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 3000 Kr.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Conform Højesterets Domprotokol.
Højesterets Justitskontor, den 9. Juni 1926.
sign. *Birger Clausen.*

UDSKRIFT

af Højesterets Domprotokol i Sagen

Nr. 197/1925:

Gaardejerne Niels Andersen, Mads Eriksen, Kristen Herskind, Jens Knudsen, Jens Legarth, Jens Munkedal, I. B. Østergaard Pedersen, Laurits Pedersen, Peter Petersen, Otto Precht, A. Sørensen, Johannes Sørensen og Theodor Sørensen

mod

Landarbejderforbundet i Danmark, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Stævning dateret 4. Juli 1925.

Ved Østre Landsrets Dom af 27. Juni 1925 blev kendt for Ret:

«De Sagsøgte, Landarbejderforbundet i Danmark, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund i Danmark, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Gaardejerne Niels Andersen, Mads Eriksen, Kristen Herskind, Jens Knudsen, Jens Legarth, Jens Munkedal, I. B. Østergaard Pedersen, Laurits Pedersen, Peter Petersen, Otto Precht, A. Sørensen, Johannes Sørensen og Theodor Sørensen, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne, En for Alle og Alle for En, til de Sagsøgte med 500 Kr.....»

Af Højesteret afsagdes Onsdag den 9. Juni 1926 saalydende

DOM:

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Under Hensyn til den Maade, hvorpaa de Indstævnte er gaaet frem ved Iværksættelsen af Blokaden overfor Appellanterne, findes Blokaden at maatte betegnes som retsstridig: Herved lægges bl. a. Vægt paa, *at* de Indstævnte, som det maa antages usandfærdigt, offentlig har sigtet Ejerlaget for at have lockoutet Lagets Arbejdere, *at* de Indstævnte adskillige Gange har offentliggjort Navnene paa Personer, der var Appellanterne behjælpelige med Afsættelse af deres Produkter, og *at* de Indstævnte paa den i Dommen nærmere beskrevne Maade — saaledes bl. a. ved Henvendelser til og ved Trusler om Strejke og Blokade overfor Appellanternes Forretningsforbindelser — har tilstræbt helt at afskære Appellanterne fra Afsættelsen af deres Avl. Herefter vil de Indstævnte være at dømme til in solidum at erstatte Appellanterne det Tab, som de Indstævnte ved deres retsstridige Blokade har tilføjet Appellanterne i Tiden indtil den Dag — den 10. Juni 1925 — da Sagen optoges til Dom ved Landsretten. Denne Erstatning findes efter Omstændighederne at burde sættes til 100,000 Kr. med Renter, og der vil herefter være at give Dom i Overensstemmelse hermed.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes de Indstævnte in solidum at burde betale til Appellanterne med 6000 Kr.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Landarbejderforbundet i Danmark, Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund i Danmark, bør, En for Alle og Alle for En, til Appellanterne, Gaardejerne Niels Andersen, Mads Eriksen, Kristen Herskind, Jens Knudsen, Jens Legarth, Jens Munkedal, I. B. Østergaard Pedersen, Laurits Pedersen, Peder Petersen, Otto Precht, A. Sørensen, Johannes Sørensen og Theodor Sørensen, betale 100,000 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 15. April 1925, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 6000 Kr.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Conform Højesterets Domprotokol.
Højesterets Justitskontor, den 10. Juni 1926.
sign. *Birger Clausen.*

De samvirkende Fagforbund og de udenforstaaende Organisationer.

I «Arbejderen» for 12. Juni d. A. findes aftrykt følgende Korrespondance, som vi her gengiver:

I Tilslutning til Begivenhederne paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres, hvor Forbundet vedtog at udmelde sig af De samvirkende Fagforbund, har der fra alle Sider indenfor Fagbevægelsen været Kræfter i Bevægelse for at hindre dette Brud paa den danske Fagbevægelses Enhed.

Disse Kræfter resulterede i, at der paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde vedtoges en Resolution, hvorved det manifesteredes, at der burde tilstilles samtlige udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Organisationer en Opfordring til at samles om Landsorganisationen.

Dette er nu sket og vi refererer her den Henvendelse, der er tilstillet Dansk Arbejdsmands Forbund, og udtaler Haabet om, at den vil afføde gunstigere Betingelser for den store Fløj, der indenfor Dansk Arbejdsmands Forbund er og altid har været imod en Søndring af den faglige Enhed i den danske Arbejderbevægelse.

De samvirkende Fagforbund
i Danmark.

København, den 21. Maj 1926.

Til
Dansk Arbejdsmands Forbund.

Paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 10. Maj d. A. fandt der i Anledning af det ærede Forbunds Beslutning om at udtræde af De samvirkende Fagforbund en indgaaende Diskussion Sted om Rækkevidden af denne Beslutning og om Nødvendigheden af Samarbejdet mellem Fagforbundene.

Under Diskussionen kom man ganske naturlig ogsaa ind paa en Omtale af de Organisationer, som ikke er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, og Repræsentantskabet vedtog at rette en Opfordring til disse om at opfylde deres Solidaritetspligt og søge Samarbejde med de øvrige Fagforbund ved at indtræde i De samvirkende Fagforbund.

Endvidere vedtog Repræsentantskabet at rette en Opfordring til Dansk Arbejdsmands Forbund om at tilbagetage sin Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund.

De Tanker, som blev fremførte som Begrundelse for den tagne Beslutning, fandt Udtryk i en Udtalelse angaaende Fagorganisationens Samarbejde.

I den vedtagne Beslutning, som vi tillader os at vedlægge, peges der paa den stadig mere tilspidsede Kamp mellem Kapital og Arbejde og paa Nødvendigheden af solidarisk Sammenhold mellem Arbejderne for at Arbejderklassen derved kan gaa sejrrigt ud af Kampen med deres Modstandere.

I Overensstemmelse med Repræsentantskabets Beslutning og i den samlede Arbejderklasses Interesse, tillader vi os ved nærværende at rette en indtrængende Opfordring til det ærede Forbund om at tage sin Udmeldelse tilbage.

Det ligger i Forholdenes Natur, at vi er rede til Forhandling med det ærede Forbund, hvis saadan maatte ønskes.

P. F. V.
sign. *Carl F. Madsen.*
/ sign. Hans Jacobsen.

Der er endvidere til de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Forbund udsendt et saalydende Cirkulære:

Til
Fagforbundene, som ikke er tilsluttet De samvirkende Fagforbund.

Paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 10. og 11. Maj d. A. fandt der i Anledning af Dansk Arbejdsmands

Forbunds Beslutning om at udtræde af Samvirksomheden en indgaaende Diskussion Sted om Rækkevidden af denne Beslutning og om Nødvendigheden af Samarbejdet mellem Fagforbundene.

Behandlingen af denne Sag resulterede i Vedtagelsen af vedlagte Udtalelse angaaende Fagorganisationernes Samarbejde.

I Resolutionen peges der paa den stadig mere tilspidsede Kamp mellem Kapital og Arbejde og paa Nødvendigheden af Enighed og solidarisk Sammenhold mellem Arbejderne, for at Arbejderklassen derved kan gaa sejrrig ud af Kampen med dens Modstandere, og der rettes en indtrængende Opfordring til de Forbund, der staar udenfor Samvirksomheden, om at indtræde i denne, og til Dansk Arbejdsmands Forbund rettes en Opfordring om at tage sin Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund tilbage.

Idet vi gør det ærede Forbund bekendt med den af Repræsentantskabet saaledes vedtagne Beslutning, tillader vi os at fremsætte et Par oplysende Bemærkninger:

I Begyndelsen af Aaret 1898 blev som bekendt De samvirkende Fagforbund oprettet som en paakrævet Nødvendighed, efter at Arbejdsgiverne havde dannet deres Landsorganisation i 1896 og faaet en ikke ringe Tilslutning til denne. Den Magt, Arbejdsgiverforeningen derved mente sig i Besiddelse af, gav sig Udslag i Lockouten i 1899, hvorved man i 4 Maaneder holdt ca. 40,000 Arbejdere ude fra Fabrikerne, Værkstederne og Byggepladserne.

Det Samarbejde mellem Forbundenes Ledelser, som var tilvejebragt ved Oprettelsen af De samvirkende Fagforbund gjorde det muligt for disse daglig at raadslaa om, hvilke Veje der skulde følges, og hvilke Midler, der skulde anvendes under Kampen, og det lykkedes gennem enigt Samarbejde mellem Fagforbundene at tilbageslaa Arbejdsgiverforeningens Angreb.

Siden den Tid har De samvirkende Fagforbund haft mange Sammenstød med Arbejdsgiverforeningen; men den mest omfattende Kamp fandt som bekendt Sted sidste Aar. I denne blev der efterhaanden inddraget ca. 97,000 af De samvirkende Fagforbunds Medlemmer og ca. 10,000 Medlemmer af Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund.

Ved Hjælp af den økonomiske Støtte, der fremskaffedes i Kraft af Samarbejdet, lykkedes det baade at tilbageslaa Arbejdsgiverforeningens Angreb og dens Krav om Lønreduktioner, hvorimod De samvirkende Fagforbund gennemførte sine Krav om fuld Dækning for Prisstigningen og om særlige Tillæg til lave Lønninger samt Forhandling om en Regulering af Overenskomsternes almindelige Bestemmelser.

Det ligger iøvrigt i Sagens Natur, at De samvirkende Fagforbund — selv om Lønspørgsmaalene udgør Hovedvirksomheden — øver en betydelig Indflydelse paa mange andre Forhold, som er til Held og Gavn for Arbejderne. Men den Indflydelse, som Arbejderne i Kraft af deres Samarbejde saaledes udøver paa mange Omraader, synes imidlertid ikke at være blevet forstaaet overalt.

Der synes ogsaa at herske megen Misforstaaelse angaaende De samvirkende Fagforbunds Virksomhed under Lønkampe. Navnlig synes det, som om man i enkelte Organisationer vil tillægge Centralorganisationen Skylden for, at Ønsker, som næres, ikke kan nyde Fremme, ligesom man er tilbøjelig til at ville vælte Skylden for et mindre godt Resultat af en Konflikt over paa Centralorganisationen, idet man ganske ser bort fra de virkelige Aarsager.

Der er ogsaa, som Grund til at nogle Forbund ikke vil staa tilsluttet De samvirkende Fagforbund, anført, at de da ikke selv er Herre over, naar de vil have deres Forhold forbedrede. Men det er man nu heller ikke uden Centralisation; thi man vil altid være afhængige af baade Konjunkturerne og den Styrke, Arbejdsgiverne har.

Af De samvirkende Fagforbunds Love, hvoraf følger nogle Eksemplarer, fremgaar det iøvrigt, at Forbundenes Selvstændighed indenfor Samvirksomheden er sikret i størst mulig Udstrækning.

Det maa ogsaa erindres, at Arbejdsgiverne er stærkt centraliserede og føler heri deres Styrke, og det vil derfor være letsindigt, hvis Arbejderne vilde opgive deres Centralisation. Dette vilde kun betyde en Svækkelse af vore Organisationer, idet Arbejdsgiverne fremtidig vil have langt lettere ved at bekæmpe disse.

Arbejderne har som Klasse at arbejde for, at de hæves op til fuld Ligeberettigelse i politisk, kulturel og social Henseende. Derfor skal Ar-

bejderne søge at finde hinanden overalt, hvor Betingelserne er til Stede, og derfor skal de værne om de Fremskridt, der ligger i den faglige Centralisation og styrke dennes Slagkraft og Indflydelse mest mulig.

I den samlede danske Arbejderstands Interesse retter De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg derfor Opfordring til den ærede Organisations Ledelse om at overveje de Tanker, der er nedlagt i den af Repræsentantskabet vedtagne Resolution og i vor Henvendelse til Forbundet, samt virke for, at Forbundet snarest slutter sig til De samvirkende Fagforbund. Maalet maa være: *Alle danske Arbejdere i én faglig Landsorganisation.*

Til Opnaaelse heraf er vi selvfølgelig altid rede til Forhandling.

P. F. V.:

Carl F. Madsen.

/ Hans Jacobsen.

Kendelse.

I Lønregulativ for Orlogsværftets Arbejdsmænd, der gennem Arbejdsmændenes Fagforening for Hær og Flaade er tilsluttede Dansk Arbejdsmands Forbund, fastsættes i § 5 en Række særlige Tillæg, derunder:

1. *Sjakførertillæg af 3 Øre pr. Time* gives for den Tid, Arbejdsmænd virker som Sjakførere for en Gruppe paa mindst 2 Mand (foruden Sjakføreren) og selv deltager i Arbejdet.
2. *Tanktillæg af 5 Øre pr. Time* gives for den Tid, Arbejdsmænd arbejder i »halvlukkede« Tanke, og Arbejdet nødvendiggør, at de opholder sig inde i Tanken. Ved halvlukkede Tanke forstaaes:
   a) Tanke i Undervandsbaade, hvor en Del af Tankvæggen mangler.

Efter Fastsættelse af forskellige andre Tillæg bestemmes det i § 5 endvidere:

Ved Maskinværkstederne gives følgende Tillæg

7. *Akkumulatorværkstedet:*

a. Akkumulatortillægget fastsættes til 25 Øre pr. Time, hvorhos der under b., c. og d. fastsættes forskellige andre Ydelser ved Arbejde i Akkumulatorværkstedet: Arbejdstøj, Træsko m. m., Mælk og en særlig Respittid til Omklædning og Vask.

Til 2 Undervandsbaade under Nybygning har Orlogsværftet ladet et privat Firma levere og installere ved Firmaets Montør færdige Akkumulatorer saaledes, at Værftet stiller Hjælpearbejdere for Montøren til Transport af Akkumulatorerne fra Transportbilerne og til deres Anbringelse paa Plads i Tanke i Undervandsbaadene. Til dette Arbejde har Orlogsværftet anvendt Arbejdere fra dets Elektro-Afdeling, og ovennævnte Fagforening har derefter fordret, at der ydes disse Arbejdere dels det fornævnte Akkumulatortillæg, dels Tanktillægget og dels en af Arbejderne Sjakførertillæg. Orlogsværftet har nægtet at opfylde disse Krav, og Uoverensstemmelsen er derfor i Henhold til de mellem Orlogsværftet og Dansk Arbejdsmands Forbund gældende Regler for Behandling af faglig Strid indbragt for en Voldgiftsret, for hvilken Parterne har nedlagt Paastande i Overensstemmelse med deres ovenanførte Standpunkter. Da Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene ikke opnaaedes, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

Akkumulatortillægget.

Forbundet har til Støtte for sin Paastand henvist til, at selv om Lønregulativet anfører Tillægget som knyttet til Akkumulatorværkstedet, har det været fast Praxis, at Tillægget ogsaa ydedes Arbejderne, naar de beskæftigedes udenfor Værkstedet, bl. a. i Undervandsvandsbaade ved Arbejde svarende til det nu af Arbejderne fra Elektro-Afdelingen udførte, samt at Arbejderne maa være berettigede til ved samme Arbejde at faa samme Tillæg, uanset fra hvilken af Værftets Afdelinger de tages. Forbundet har dernæst hævdet, at Tillægget er ydet 1912—14 for samme Arbejde under Levering af Akkumulatorer fra et privat Firma, og at Risikoen for Beskadigelse af Tøj m. m. ogsaa er til Stede ved dette Arbejde udenfor Værkstedet.

Orlogsværftet har heroverfor gjort gældende, *at* Tillægget er knyttet til Akkumulatorværkstedets Arbejdere, dels som Tillæg for specielt Kendskab til Arbejdet og dels som Tillæg for forskellig Risiko, hvilket ogsaa fremgaar af de ovennævnte Bestemmelser om forskellige Ydelser udover Pengetillægget, *at* Tillægget ogsaa derfor er givet

Værkstedets Arbejdere, naar de i Undervandsbaade skal transportere, optage eller nedsætte og forbinde Akkumulatorer der er forfærdigede paa Værkstedet, idet dette er et Led i Værkstedets Arbejde, *og at* det under Sagen omhandlede Arbejde er almindeligt Arbejdsmands-Arbejde, der hverken kræver speciel Kendskab eller medfører Sundheds- eller Tøjbeskadigelsesrisiko, fraset et en Akkumulator ved et særligt Uheld kan være bleven læk under Transporten, i hvilket Tilfælde Værftet ikke vil have vægret sig ved at yde en Erstatning for beskadiget Tøj. Værftet har derhos henvist til, at der i 1912—14 ikke var etableret noget Akkumulatorværksted, og at et da ydet Tillæg for et Arbejde som det omhandlede i hvert Fald er bortfaldet ved den først i 1922 sluttede Overenskomst med Arbejderorganisationen, idet det i denne bestemmes, at alle tidligere Tillæg og Aftaler, der ikke fornyes, bortfalder.

Da Pengetillæget og de øvrige i Forbindelse hermed fastsatte Ydelser efter Lønregulativet tilkommer de ved Akkumulatorværkstedet beskæftigede Arbejdsmænd, kan den Omstændighed, at disse Arbejdere bevarer denne særlige Aflønning, naar Værkstedets Arbejde udføres eller fuldføres udenfor Værkstedet, ikke berettige Arbejdsmænd, der fra en anden af Værftets Afdelinger anvendes til et Arbejde som det omhandlede, til at fordre det med Akkumulatorværkstedet forbundne Tillæg, og idet der under Hensyn til det af Orlogsværftet i saa Henseende anførte ikke kan tillægges Forbundets Henvisning til et i 1912—14 ydet Tillæg nogen Betydning, vil Værftets Paastand vedrørende det heromhandlede Tillæg være at tage til Følge.

Forsaavidt Forbundet subsidiært har paastaaet, at det omhandlede Arbejde ikke omfattes af de gældende Overenskomster, maa det efter det oplyste antages, at de paagældende Arbejdere i Henhold til de for Orlogsværftet gældende Værkstedsregler og Lønregulativet har været pligtige til at udføre Arbejdet for den ydede Lønning med det givne for Elektro-Værstedet bestemte Opstillertillæg, naar Arbejdet udføres om Bord i Skibene.

Tanktillæget.

Orlogsværftets Indsigelse mod Ydelse af dette Tillæg ved det omhandlede Arbejde støtter sig paa, at de paagældende Tanke ikke kan betegnes som »halvlukkede«, idet der ikke mangler en Del af Tankvæggen, men de er aabne oventil, saaledes at Adgang til og Arbejdet i dem derved er lettere end hvor Tankvæggen mangler.

Da det imidlertid er ubestridt, at de paagældende Tanke i Henseende til det omhandlede Tillæg forhen har været henregnet til »halvlukkede« Tanke, og da denne Forstaaelse maa anses at have sin Berettigelse i, at Beskaffenheden af de paagældende Tanke maa antages i det væsentlige ligestillet med Definitionen af »halvlukkede« Tanke i Lønregulativet, findes dette Tillæg at tilkomme Arbejderne for den Tid, de arbejder i Tanken, og Arbejdet nødvendiggør, at de opholder sig inde i Tanken.

Sjakførertillæget.

Orlogsværftet har med Hensyn til dette Tillæg henvist til, at Arbejdet udføres under Ledelse af det private Firmas Montør, medens Forbundet har hævdet, at en af Arbejderne faar de nærmere Ordrer af Montøren, der ikke tilser Arbejdet til Stadighed, ligesom af Mesteren fra Akkumulatorværkstedet, naar Installeringen sker fra dette.

Da det ikke af Orlogssværftet er bestridt, at Forholdet kan være ligestillet, som af Forbundet anført, vil det omhandlede Tillæg være at give den paagældende Arbejder for den Tid, han har virket som Sjakfører for mindst 2 andre Arbejdere.

Herefter bestemmes:

Det i Lønregulativ for Orlogsværftets Arbejdsmænd fastsatte Akkumulatortillæg tilkommer ikke de ved det ovenomhandlede Arbejde anvendte Arbejdsmænd fra Værftets Elektro-Afdeling, medens de i Lønregulativet fastsatte Tanktillæg og Sjakførertillæg tilkommer de nævnte Arbejdsmænd under de ovenfor anførte Betingelser

Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 150 Kr., udredes med Halvdelen

af Orlogsværftet og med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund.

den 3. Juni 1926.

(sign.) *Axel Rasmussen.*

Principielle Betragtninger over Kolindsunddommen.

Den, d. 9. Juni afsagte Dom i Kolindsundsagen, hvor den af Landarbejderforbundet under Støtte af Hovedorganisationerne etablerede Blokade blev erkendt ulovlig og Arbejdsgiverne derfor tilkendt Erstatning, kom for mange — og vel særlig blandt Fagforeningernes Tillidsmænd — som en stor Overraskelse, idet man havde troet, at det juridiske Grundlag for den stik modsatte Landsretsdom, ogsaa vilde kunde bære en Højesteretskendelse.

Men mon det ikke allerede var fejlagtigt at tro, at Arbejderklassens Kamp mod Kapitalens Overgreb nogen Sinde skulde faa Anerkendelse som lovlig eller berettiget fra det Borgerskab, der netop ser sit bærende Grundlag i den kapitalistiske Samfundsordning.

Forholdet er vel snarest det, at saavel denne Højesteretsdom som ogsaa en hel Række af den senere Tids Voldgiftsdomme er et Udtryk for det borgerlige Samfunds bevidste Arbejde for af afstikke Arbejderklassens Kamp saa snævre Grænser som mulig.

Og set rent objektivt maa dette ikke forundre, fordi enhver Kendelse over Arbejdsstridigheder, der er afsagt af en eller flere borgerligt sindede Mænd, altid vil hvile paa en anden Samfundsmoral end den, der ligger til Grund for Arbejderklassens Frigørelseskamp. Det, der først og sidst vil skille, er deres og vor væsensforskellige Opfattelse af den private Ejendomsret til og deraf følgende uindskrænkede Herredømme over Produktionsmidlerne og Anvendelsen af disse.

Organisationernes Anerkendelse og den deraf følgende Medbestemmelsesret for Arbejderne over Løn- og Arbejdsforhold har ingen Udtryksform i den borgerlige Lovgivning. — Tværtimod gaar Næringsloven vel nærmest disse Forhold imod — og at det dog eksisterer, skyldes kun en hel Række omend overenskomstmæssigt ordnede saa dog i Forhold til Landets Lov privat indgaaede Overenskomster, og disse rækker netop saa langt, som Arbejdernes organisationsmæssige Indflydelse har evnet at naa.

Men trods de under Kamp fremtvungne Indrømmelser vedbliver Grundnerven i den kapitalistiske Samfundshusholdning at være den, at det Kapitalen ejer, det være sig Jorden eller Fabrikerne, det hersker den over, og Indskrænkninger ad Lovens Vej foretages kun, naar det er i selve det kapitalistiske Samfunds Interesse, at faa saadanne gennemført.

Derfor er det haabløst, at tro paa, at dette samme Samfund nogen Sinde vil give os anden lovhjemlig Medhold, end den vor egen Magt kan diktere.

Vi faar vel i det praktiske Fagforeningsarbejde indrette os paa det en Gang givne Grundlag og herunder ogsaa rette os efter den afsagte Dom og dens Konsekvenser — men netop denne Dom bør samtidig være os en Spore til ikke i Dagliglivets Kaar at glemme det, der er Kampens Endemaal: *„Samfundets Overtagelse af Produktionsmidlerne"*.

Først naar dette sker, har vi ført vor Samfundsopfattelse til Sejr.

A, Engelbert Nielsen.

Arbejdsløsheden i April 1926.

Nedenstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Ved Udgangen af April var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 17,7 pCt. mod 23,2 pCt ved Udgangen af Marts.

April 1926	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		2. Apr.	9. Apr.	16. Apr.	23. Apr.	29. Apr.
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings- Industri	11903	25,7	24,6	22,2	17,7	16,1
2. Anden Indust.m.v.	65532	19,4	19,1	18,1	17,2	16,8
3. Handel	5410	10,4	10,7	10,5	10,3	10,2
4. Arbejdsmænd ...	31979	19,1	17,8	16,1	16,9	16,6
Ialt...	113824	19,6	18,9	17,6	16,9	16,4
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri	19976	39,1	29,7	23,9	19,6	17,0
2. Anden Indust.m.v.	59936	22,4	21,7	20,8	19,8	19,0
3. Handel	6450	10,7	10,7	11,1	11,0	10.8
4. Arbejdsmænd ...	68448	26,1	24,3	22,4	20,3	19,8
Ialt...	154630	25,7	23,4	21,5	19,6	18,7
Hele Landet...	268454	23,1	21,5	19,9	18,5	17,7

For samtlige de i ovenstaaende Tabel anførte Grupper var der Nedgang i Arbejdsløsheden i hele April Maaned saavel i Hovedstaden som i Provinsen, bortset fra en mindre Stigning for Arbejdsmænd i Hovedstaden omkring Midten af Maaneden og for Gruppen Handel i Provinsen i Maanedens sidste Halvdel. Nedgangen skyldes Aarstiden og var størst for Bygningsindustrien, og indenfor denne Industri størst i Provinsen.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af April 1926 var ligesom for de nærmest foregaaende Maaneder langt større end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Aarene 1923—25, men betydelig lavere end i 1922, og sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var den over $2^1/_2$ Gange saa stor. Dette skyldtes hovedsagelig Fabrikfagene m. v., hvor Arbejdsløsheden i Hovedstaden var omtrent 3 Gange saa stor som før Krigen og i Provinsen endog over 5 Gange saa stor. For Bygningsindustrien var Arbejdsløsheden i Hovedstaden kun $^1/_2$ Gang større end før Krigen, men i Provinsen 4 Gange saa stor. I det hele taget skyldes den i Sammenligning med Aarene før Krigen større Arbejdsløshed ganske særligt Forholdene i Provinsen, hvor Arbejdsløsheden som Helhed var ca. $3^1/_2$ Gange saa stor ved Udgangen af April 1926 som ved Udgangen af samme Maaned i Aarene 1910—13 gnstl., medens den i Hovedstaden kun var ca. dobbelt saa stor.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Fra Udlandet.

Kvinden i den amerikanske Fagbevægelse.

I «Internationale Rundschau der Arbeit» beskriver Anny G. Maher Stillingen for Kvinden i de amerikanske Fagforeninger. Vi tager af Artiklen følgende Oplysninger:

«Efter Folketællingen af 1920 androg Antallet af de selverhvervende Kvinder 8,549,511; deraf var 1,758,037 eller 20,6 pCt. under 20 Aar gamle og 3,567,112 eller 41,7 pCt. under 25 Aar, medens af samtlige beskæftigede Mænd kun 9,8 pCt. var under 20 Aar og kun 22,3 pCt. under Alderen 25 Aar.

Vedrørende Lønningerne for Arbejderskerne i Industrien gav en Undersøgelse foretaget af De forenede Staters Arbejdsraad følgende Enkeltheder for bestemte Landsdele og Byer:

By eller Landsdel:	Tidsrum:	Gennemsnitlig Ugefortjeneste i Dollars:
Chicago*)	Febr.-April 1921	14,65
St. Louis*)	—	11,90
Kentucky	Okt.-Novbr. 1921	10,75
South Carolina	Nov.-Marts 1922	9,50
Arkansas	Febr.-Marts 1922	11,60**)
Ohio	September 1922	13,80

Her overfor stilles til Sammenligning de ugentlige Udgifter til Livsfornødenheder, saaledes som de er fastslaaet af de forskellige Minimalløns-Udvalg:

Landsdel:	Industri:	Tidspunkt	Mindstesats for de ugentlige Livsfornødenheder i Dollars:
Kansas	Alle Industr.	1921	16,93
Massaschusetts	Børstenbinderi	1921—1922	14,40
—	Kvindebeklædning	—	13,97
—	Underbeklædning	—	13,75
Columbien	Handel	Juni 1922	16,50
Kalifornien	Alle Industr.	1922	15,00

Saa ubelejlige, disse faa Oplysninger end maatte være, saa viser de i hvert Fald, at Kvinderne udgør en slet betalt Arbejderskare, naar man tager Mændenes Lønninger og Priserne paa Livsfornødenhederne i Betragtning. Saa meget mere har de Brug for Organisationen eller Beskyttelseslovgivning, men Minimallønslove findes der kun i 12 Stater, og ogsaa her er Virkningen tvivlsom som Følge af de højeste Retsmyndigheders Afgørelse, der gaar ud paa, at en Stats Minimallønslovgivning maa erklæres som forfatningsstridig.

Kvinderne er for Størsteparten organiseret i en særlig, faglig Kvindeliga. Den fremkom i 1903 med Kravene: 8-Timersdag, forholdsvis Løn og Beskyttelse af Hjemmet og med følgende Program:

1. Sammenslutning af Arbejderne i Fagforeninger.
2. Lige Betaling for lige Arbejde uden Hensyn til Køn eller Race.
3. 8-Timersdag og 44-Timersuge.
4. En til amerikanske Livsvilkaar svarende Løn.
5. Fuld Borgerrettighed for Kvinderne.
6. Udryddelse af Krige.
7. En nøje Sammenslutning af Arbejdersker i alle Lande.

Ligaen afholder hvert 2det Aar en Kongres, paa hvilken de mest forskelligartede Spørgsmaal behandles. Ved Hjælp af dennes Bestræbelser lykkedes det bl. a. i 1920 at faa oprettet et særligt «Kvinde-Bureau» i Arbejdsministeriet. Særlig aktiv var Ligaen paa Omraadet med Hensyn til Opnaaelse af kvindelig Valgret. Hertil blev oprettet mange særlige Organisationer. Ogsaa efter, at Kvinderne har faaet Valgret, bestaar der to af disse Organisationer: «Vælgerindernes Liga», bestræber sig for skridtvis at udrydde de Uretfærdigheder, der findes i Lovgivningen, forsaavidt de angaar Kvinder, og paa den anden Side at bibeholde de Uligheder, der er i Lovene for at bringe Kvinderne særlig Beskyttelse paa forskellige Omraader, medens «Kvin-

---

*) Sukkervareindustrien.

**) For hvide Arbejdersker; Negerkvinder tjener i Gennemsnit 8,85 Dollars.

departiet» straks kræver den radikale Ligestilling mellem Mand og Kvinde i alle offentlige og almindelige Anliggender. I højeste Grad har Striden drejet sig om de Love, der vedrører Kvindernes Sundhedsbeskyttelse, Mindsteløn, kortere Arbejdstid og Forbud mod Natarbejde for Kvinder o. s. v. Saavidt saadanne Love har drejet sig om Mænd, har Domstolene forkastet dem som forfatningsstridende, og de organiserede Arbejdere foretrækker derfor at tilkæmpe sig Forkortelse af Arbejdstiden og højere Lønninger gennem deres Organisationer. Men med Hensyn til Kvinderne har Domstolene erklæret, at Beskyttelsen af deres Sundhed ligger i det Almenes Interesse, og at Staten derfor kunde regulere deres Arbejdsbetingelser.

Fordringen om radikal Ligestilling opfylder i Hovedsagen de Erfaringer og Meninger, som haves af selvstændige eller ved Kvindegerning beskæftigede Kvinder, og paa dette Omraade har Arbejdslovgivningen næsten aldrig fundet Anvendelse. Det amerikanske Fagforbund derimod er imod Bekæmpelsen af alle Beskyttelsesforskrifter for Kvinder, ligesom den faglige Kvindeliga. I 1922 beskæftigede en særlig Konference indenfor denne Liga sig med dette Spørgsmaal. Heri deltog ca. 50 kvindelige Medlemmer fra Fagforeningerne, og det blev her betonet, at Beskyttelseslovene ikke vilde indskrænke Kvindernes og Børnenes Rettigheder, men vilde beskytte dem imod Nød og Elendighed, saaledes som disse Ting har udviklet sig under den moderne Industri. De hidtidige Forsøg paa at tilkæmpe sig saadanne Rettigheder gennem Domstolenes Afgørelser, har ført til, at Lovene ikke er anvendt til Afgørelser, og Kvinderne er derfor blevet bebyrdet med uendelig mange Kvaler og længere Arbejdstid.

Ogsaa Forbrugernes Liga indtager dette Standpunkt; sammen med Vælgerindernes Liga og den faglige Kvindeliga kæmper den imod den «almindelige» (blanket) Lovgivning som ovenfor skildret. Det lykkedes ogsaa ved fælles Anstrengelser i 1923 at omstyrte saadanne Love i flere af Staterne. Derimod vil man bekæmpe de enkelte Ulemper, som har vist sig, gennem særlige Love.

Ligaen er ikke nogen egentlig Fagforening, endskønt det hovedsageligt er Fagforeningsmedlemmer, der er tilsluttet den og talrige Fagforeninger er tilsluttet den. Den arbejder derfor nøje sammen med Fagforbundene. De vedtog i 1924 deres Udtrædelse af Det internationale Arbejderskeforbund (Amsterdam), fordi det amerikanske Fagforbund ikke tilhører I. G. B. Af andre Beslutninger fra Ligaens Møder i Aar maa nævnes: Nøjere Samarbejde med det amerikanske Fagforbund og dettes Forbund, Udvidelse af Ligaens Oplysningsskoler, Disciplenes Deltagelse i Ledelsen af disse Skoler, Fremskaffelse af en Friplads til en Kineserinde, Krav om Lovgivning for Børnebeskyttelse, 8-Timersdag for Kvinderne, Mindsteløn, Indskrænkning af Natarbejde, ugentlig Hviledag, Udvidelse af Kvinde- og Børneafdelingen i Arbejdsministeriet, Krav om Erhvervsuddannelse, Ordning af Skolevæsenet for hele Landet o. s. v. Der blev ogsaa vedtaget Nedsættelse af et Udvalg, der skal undersøge de faglige Forhold i Orienten, navnlig forsaavidt de angaar Kvinder.

Vedrørende den talmæssige Betydning af de forskellige Forbunds kvindelige Medlemsskab foreligger kun ufuldkomne Oplysninger. Det henføres til, at Antallet af Ledere og Funktionærer i Fagforeningerne i Almindelighed er forholdsvis lille, saaledes at statistiske Arbejder ikke kan øves ret meget. Men selv hvor man gør dette, fremkommer man ikke gerne med Resultaterne. Trykte Underretninger fra Arbejderbevægelsen er endnu meget sparsomme, fordi Arbejderne ofte mangler den nødvendige Uddannelse og Tid til at kunne udtrykke sig skriftlig.

Kvinderne er desuden særlig vanskelige at organisere. I 1920 var 41,7 pCt. af Arbejderskerne under 25 Aar gamle. De betragter kun deres Lønarbejde som et forbigaaende Fænomen eller Onde, og deres lave Lønninger gør Opkrævningen af et passende Kontingent meget vanskelig. Dertil kommer Racefordommene, der i Reglen er stærkere end de fælles faglige Interessers Baand. Mændenes Fagforeninger har derfor ogsaa opgivet deres talrige Forsøg paa at faa Kvinderne ind i deres Organisationer. Under Krigen blev disse Forsøg fornyet, da der kunde befrygtes en stærk Tilstrømning af Kvinder til alle Fag, men Antallet af kvindelige Medlemmer gik hurtigt ned, da man ikke forstod at holde paa dem. De unge Kvinder er tilsyneladende mere modtagelige for Fornøjelser end de unge Mænd; det bedste Middel til at holde paa dem har derfor hidtil været Afholdelsen af Underholdninger og Fornøjelser af alle Slags.

I Betragtning af den Omstændighed, at den sociale Lovgivnings Fremgang kun er mulig for Arbejderskerne, naar de kan optræde organiseret, bliver Bestræbelserne for at føre dem til Fagforeningerne naturligvis fortsat. Beklædningsarbejderforbundet, der tilhører det amerikanske Fagforbund, tæller over 100,000 Medlemmer, deraf 2,000 Kvinder. Vaskeriarbejdernes Forbund har 4,000 kvindelige Arbejdere, det er rundt regnet 80 pCt. af det samlede Medlemstal; af de 60,000 Medlemmer i Skomagerforbundet falder ⅓ paa Kvinderne. I Ledelsen for Bogbinderforbundet, der tæller ca. 6,000 kvindelige Medlemmer, er 3 af de 11 Bestyrelsesmedlemmer Kvinder. Forbundet for Hotel- og Restaurationsfunktionærer har en Kvinde i Forbundsledelsen og har i mange Aar haft en Kvinde i Arbejdsanvisningen. Det lille Handskemagerforbund bestaar for Størsteparten af Kvinder, der ogsaa stærkt tager Del i Forbundsledelsen. Hatte- og Huemagerforbundet tæller blandt ca. 7,000 Medlemmer 2,000 Kvinder. Det har en Kvinde i Arbejdsanvisningen og adskillige Kvinder i de stedlige Ledelser. Det samme gælder for «Det forenede Beklædningsarbejderforbund». I Postfunktionærernes Forbund er 4,000 Kvinder organiseret; der er anden Viceformand en Kvinde.

En betydelig Andel udgør de kvindelige Medlemmer ogsaa hos Tekstilarbejderne (ca. en Tiendedel), hos Cigararbejderne (ca. 7,000 Kvinder af de 40,000 Medlemmer), hos Jernbane- og Dampskibsselskabernes Funktionærer (16—17,000 kvindelige Medlemmer), i Lærerforbundet, i Forbundet for Forbundsfunktionærer, og i Særorganisationen «Industrial Workers of the World». Mere ubetydeligt er Antallet af Kvinder hos Bogtrykkerne (2,000 af 75,000) og hos Elektricitetsar-

bejderne. I Læderindustrien og i Bager- og Konditorfaget, der beskæftiger mange Kvinder, er disse saa godt som ikke organiseret. Først naar deres stærke Sammenslutning i Fagforeningerne fremmes, vil Tempoet for den sociale Lovgivning til deres Beskyttelse i De forenede Stater fremskyndes.

Siden sidst.

Odder A. Christianslund Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværket nægter at betale Ovnfolkene Tillæg for Helligdagsarbejde, for udført Arbejde i Julehelligdagene 1925 og anmoder i den Anledning om Forbundets Bistand. Hverken ved Mæglingsmødet den 6. Februar eller ved Mødet mellem Hovedorganisationerne den 25. Februar opnaaedes Enighed. Spørgsmaalet indankedes derefter for en faglig Voldgiftsret. Ved Voldgiftsmødet den 28. April forligtes Sagen saaledes, at Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 til D. A. F. betaler 45 Kr., nemlig Halvdelen af det omtvistede Beløb. Det principielle Spørgsmaal om Forstaaelsen af Landsoverenskomstens Bestemmelse i § 1, 5. Stk., blev ikke afgjort.

Gørlev. A/S Sukkerfabriken «Vestsjælland»: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet til Rensning af Kedlerne i Aar i det gamle Kedelhus anvender 3 Kedelpassere og 3 Arbejdsmænd uden at ville forhøje den gældende Akkordpris, der er fastsat under den Forudsætning, at der ligesom hidtil udelukkende anvendes Arbejdsmænd til Kedelrensningsarbejdet. Forholdet er dette, at Arbejdsmændenes Akkordoverskud i Aar bliver i høj Grad forringet, idet Kedelpassernes Timeløn er 11 Øre højere end Arbejdsmændenes og deres Forskudsudbetaling er 15 Øre højere pr. Mand pr. Time. Endvidere klager Afdelingen over, at Fabriken foretager en systematisk Affolkning af Arbejdsmænd, der er beskæftiget i Maskinmesterens Afdeling og lader Arbejdsmandsarbejdet udføre af Smede- og Kedelpassere. Ved Mæglingsmødet den 8. Maj udtalte Aktieselskabets Direktør, at der ikke forelaa nogen Affolkning af Arbejdsmænd og at enhver Tanke herom altid havde været og stadig ligger udenfor hans Hensigt. Vedrørende Kedelrensningsspørgsmaalet opnaaedes ikke Enighed paa Mødet, men efter dettes Slutning tilbød Aktieselskabet at betale 50 Kr. til Deling mellem Arbejdsmændene for at undgaa Voldgift. Da Arbejdernes Krav var 60 Kr., blev Tilbudet accepteret.

Sparkær. Tørvefabrikant Bækgaard: Overenskomsten af 4. Maj 1925 fornyet til at gælde uden Opsigelse til 1. Marts 1927. 10 Mand. Timelønnen reduceret fra 115 til 100 Øre. Akkordprisen. der i 1925 gav en Dagfortjeneste af Kr. 14,20 for 10 Timers Arbejdsdag, reduceret for Fabrikation af Tørv med 15 pCt. og de øvrige Akkordpriser med 12 pCt. Timelønnen reduceres August 1926 med 1 pCt. pr. Procent.

Brahetrolleborg. Brahetrolleborg Skovdistrikt: Den 6. April d. A. meddeler Skovdistriktet, som Svar paa Afdelingens Anmodning om Forhandling om en ny Overenskomst, at det er villigt til indtil videre at yde Skovarbejderne Time- og Akkordbetaling efter den for Land- og Skovarbejdere gældende Overenskomst. (Landsoverenskomsten). Den 20. April meddeler D. A. F. til Skovdistriktet, at dets Tilbud er tiltraadt. Timeløn 79 Øre (var 85 Øre). Arbejdstid 9 a 8 Timer. Vedrører 18 Mand, desuden arbejder 8 uorganiserede Arbejdsmænd.

Pandrup. Briketfabriken «Kaas»: Overenskomst oprettet. 25 Mand. Timeløn 90 Øre (var 70 a 80 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1926 med 1 pCt. pr. Procent, dog kun hvis Svingningen i Pristallet udgør over 6 Points. Traadt i Kraft 6. Marts og gælder til 1. Marts 1927.

Lager- og Pakhusarb. Afd. og Chaufførernes Afd., Kbh. Sækkekompagniet: Overenskomst oprettet. 6 Lager- og Pakhusarb. Ugeløn Kr. 58,92. 1 Chauffør Ugeløn Kr. 67,12. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde de første 3 Timer efter Arbejdstidens Ophør 50 pCt., alle øvrige Timer 100 pCt. Tillæg. Arbejderne erholder 8 Dages Sommerferie. Sygeløn, dog uden Fastsættelse af Tid, bibeholdes. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1926 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. April.

Firmaet, der fra 12. Februar d. A. egenmægtigt havde reduceret Lønningerne med 12 pCt., indgik paa at tilbagebetale de saaledes fradragne Beløb, forinden Augustregulering kan finde Sted. Ophører en Arbejder med sin Beskæftigelse hos Firmaet, skal Tilgodehavendet samtidig betales ham.

Grenaa. Rederiselskabet «Anholt»: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Timeløn 125 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Mindste Betaling er for 4 Timers Arbejde, dog betales kun for 3½ Time, hvor Eftermiddagsvagten er 3½ Time. Arbejdsgiveren holder Arbejderne ulykkesforsikrede ogsaa for de første 13 Uger for en Dagpenge af 3 Kr. Gælder til 15. April 1927.

Aarhus A. Aarhus elektriske Sporveje A/S: Overenskomsterne af 19. April 1924 fornyet. 40 a 50 Mand. Lønningerne (undtagen Anciennitetstillægene) reduceret med 5 pCt., hvorefter de nu er: For maanedslønnede Arbejdere 1., 2. og 3. Aar Kr. 2150,00, for 4., 5. og 6. Aar Kr. 2300,00, for 7. 8. og 9. Aar Kr. 2450,00, for 10. Aar og derefter Kr. 2600,00 plus til alle de nævnte Lønninger et aarligt Dyrtidstillæg paa Kr. 1492,89. Remise- og Sporarbejdere 113 Øre pr. Time, timelønnede Reserver 121 Øre pr. Time, Bivognskonduktører paa Hverdage 123 Øre pr. Time, paa Søn- og Helligdage 140 Øre pr. Time. Arbejde i kontinuerlig Drift 123 Øre pr. Time. Ændring i Bestemmelsen om Udlevering af Uniformsgenstande. Lønningerne reguleres op eller ned i H. t. Statens Regulering for Tjenestemænd. Gælder til 1. April 1928 eller en senere 1. April.

Esbjerg. Vognmandsforeningen (ang. Renovationsarbejde): Overenskomst oprettet. Timeløn 127 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde betales i H. t. Kuskenes Overenskomst. Der optages Lokalforhandling om Indførelse af Akkord. Arbejderne erholder 6 Dages Som-

merferie i Forbindelse med 2 Søndage. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Overenskomsten skal udformes nærmere ved Forhandling mellem Parterne. Udløber samtidig med Overenskomsten mellem Vognmandsforeningen og Afdelingen vedrørende Kuskene.

Sønderborg. Vognmand Baumgardt (ang. Renovationsarb.): Overenskomst oprettet. Kuske (2 Mand) Ugeløn Kr. 51,00 plus 5 Kr. pr. Uge i Foderpenge. Arbejdsmænd (2 Mand) Ugeløn Kr. 60,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejdsbetalingen er den almindelige. Arbejderne erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne fuld Betaling for de første 3 Sygedage. Kun Medlemmer af Afdelingen maa beskæftiges. Regler for Behandling af faglige Uoverensstemmelser. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist. Gælder til 1. April 1927.

Haderslev. Kgl. Vejere og Maalere Hansen & Rasmussen: Overenskomst oprettet. For Vejning af Gødning, Kul og Salt betales 2½ Øre pr. 100 kg, for alle andre Varer 3 Øre pr. 100 kg. Ved Dampere garanteres Lossemandskabets Akkordfortjeneste som Mindstebetaling. For Tælning ved Losning og Vejning og for Prøvetagning ved Indladning betales Havnearbejderne Timeløn plus 20 pCt. Overarbejde fra Kl. 5—7 Aften 30 pCt. Tillæg, fra Kl. 7 Aften til Kl. 7 Morgen og for Søndage betales 75 pCt. Tillæg. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Fredericia K. A/S Fredericia Mælkekondenseringsfabrik: Overenskomst oprettet ang. Chauffører. 2 Mand. Ugeløn Kr. 58,73. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 4 Eftm. 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Der fradrages ikke for ekstra Helligdage. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne halv Løn i 6 Uger. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12 Middag. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Pristallet. Gælder til en 1. Maj.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Frederiksberg Smørrebrødsforretning: Overenskomsten fornyet for et Aar til 1. April 1927. 14 Mand. Maanedsløn Kr. 286,00 (var Kr. 325,00). Alle øvrige Bestemmelser gælder uforandret.

Nykøbing Fl. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Ugeløn Kr. 53,00 (var 105 Øre pr. Time). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, som har været uafbrudt beskæftiget siden 1. Januar erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Arbejdere, som har været beskæftiget 3 Maaneder, erholder i Sygdomstilfælde Forskellen mellem Sygekassehjælpen og Ugelønnen de første 4 Uger. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne samme delvise Løn i 4 Uger og derefter (9 Uger) 3 Kr. pr. Dag (Ugen regnes til 7 Dage). Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Nuværende personlige Lønninger maa ikke nedsættes som Følge af Overenskomsten. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Hver af de 7 Arbejdere, Overenskomsten omfatter, erholder straks et Gratiale stort 50 Kr. Overenskomsten gælder til en 1. Maj.

Auning. Auning Sav- og Høvleværk: Overenskomst oprettet. 15 Mand. Timeløn 99 Øre (var 97 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. Tillæg. Kun Medlemmer af D. A. F. maa beskæftiges. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Pristallet med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til 1. Maj 1927.

Vejle K. Fm. Brd. Larsen: Overenskomst oprettet angaaende Natrenovationskørsel for Kommunen. Ugeløn Kr. 59,56. Arbejdstid 48 Timer ugentlig plus ¾ Times Staldtjeneste pr. Dag. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter 50 pCt. Tillæg. Kuskene holdes ulykkesforsikrede i H. t. Loven og saaledes, at de i de første 13 Uger erholder 3 Kr. pr. Dag i Dagpenge. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Traadt i Kraft 1. April og gælder til en 1. April.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Statens Seruminstitut: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Ugeløn Kr. 70,45 (Timeløn 131 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 50 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været i Institutets Tjeneste i mindst 1 Aar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne fuld Løn i 3 Dage og derefter i 3½ Uge Forskellen mellem Sygekassehjælpen og Ugelønnen. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne de første 4 Uger Differencen mellem Sygekassehjælpen og Ugelønnen og derefter i 9 Uger 3 Kr. pr. Dag. Gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Pristallet med 1 pCt. pr. Procent. Reguleringen androg 9 pCt., men da Institutet den 1. April 1925 havde afdraget 3 pCt. af de da gældende Lønninger, indgik det paa som Erstatning derfor at efterbetale 912 Kr. Gælder til en 1. Maj.

Mælkeriarbejderne, Kbh. Mejeriet «Perfekt»: Overenskomst oprettet. 5 Mand. Hjemmearb. og Mejerister Ugeløn Kr. 70,05. Unge Arbejdere fra 18—20 Aar Kr. 60,12. Detailkuske Kr. 81,19. Kuske, som beskæftiges ved Fordeling af Mælk og Fløde og som er ansvarlige for Flasker og Emballage, Kr. 70,05 plus 100 Øre pr. Dag. For kortere Arbejdstid end 8 Timers betales 175 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde de første 4 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Falder den daglige Arbejdstid udenfor et samlet Tidsrum af 10 Timer, men indenfor 12 Timer, betales 3 Kr. ekstra pr. Uge. I Erstatning for Arbejdstøj erholder Arbejderne Kr. 25,00 pr. Halvaar. Time- og Ugelønnen stiger og falder (Regulering) som hos de store Mejerier. Højere Lønninger kan ikke nedsættes som Følge af Overenskomsten. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, men med Dagpenge fra den Dag, Ulykken indtræffer. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gensidig Opsigelsesfrist er mindst 8 Dage. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Det kgl. Teater: Overenskomsten af 1. Juli 1925 forlænget til 1. Juli 1927. 54 Mand. De hidtidige Lønninger med Undtagelse af Tillægene paa 8 Kr. reduceres med 8 pCt. straks og

med yderligere 2 pCt. fra 1. Juli d. A. Alle øvrige Bestemmelser uforandrede.

Aarhus K. Aarhus Vognmandsforening: Supplements-Overenskomst (omhandlende Flyttearbejde) til den gældende Overenskomst oprettet. Rejsende Pakmestre betales med Kr. 25,00 pr. Døgn. Landevejsflytning betales med Kr. 27,00 pr. Døgn eller 139 Øre pr. Time. Almindelig Flytning 139 Øre pr. Time. Klubbens Medlemmer skal fortrinsvis tages i Arbejde. Regulering i H. t. Pristallet. Gælder til en 1. April.

Chaufførerne, Kbh. Nørrebilen (Jagtvej 16): Overenskomst oprettet. 13 Mand. Chaufførerne lønnes med Kr. 2,50 pr. Dag (Nat) plus 20 pCt. af Kørselsindtægten. Højere Lønninger forringes ikke. Tjenestetid 10 Timer. Overarbejde efter Kl. 4 Nat betales med 125 Øre pr. Time. 25 pCt. af Vognantallet kan tilsiges til Telefonen Kl. 5½ Morgen uden Ekstrabetaling. Udelukkende Natkørsel kan ikke finde Sted. Nuværende Arbejdsforhold bibeholdes (uden Overarbejdsbetaling). Fridag hver 8. Dag. Chauffører, der har været ansat hos samme Vognmand, erholder Ferie efter følgende Regel: 3 Maaneder 2 Dage, 6 Maaneder 4 Dage, 9 Maaneder 6 Dage og 12 Maaneder 7 Dage. Under Reparation af Vognen (ikke foranlediget af Chaufføren) erholder han 5 Kr. den første Dag (Nat). Chaufførerne skal selv holde sig med Uniformsgenstande. Gensidig Opsigelsesfrist 2 Dage (= 10 Kr.). Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Oktober 1926 eller, hvis den ikke bliver opsagt, til en senere 1. April.

Løven. Anebjerg Teglværk: Overenskomst oprettet. 27 Mand. Timeløn 92 Øre. Brændere Kr. 47,00 pr. Uge. Arbejdstid 48 Timer pr. Uge. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt. Regulering i H. t. Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og D. A. F. Gælder til 1. Februar 1927.

Assens, Fyn. Vedstaarup Teglværk: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 94 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriserne fra 1925 gælder uforandret. Iøvrigt gælder samtlige Bestemmelser i Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og D. A. F. Gælder til 1. Februar 1927.

Stoholm. Lundgaards Teglværk A/S: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Timeløn 96 Øre. Brændere Kr. 51,97 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriserne reduceret med 10 pCt., saaledes at der kan tjenes ca. 70 Kr. pr. Uge. Angaaende Timeløn, Over-, Nat- og Helligdagsarbejde samt «De almindelige Bestemmelser» gælder de i Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og D. A. F. fastsatte Regler. Regulering af Timeløn og Akkordpriser foretages August 1926 og Februar 1927 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. April.

Skanderborg. Skanderborg Talgsmelteri: Overenskomst oprettet. Faste Arbejdere (efter 6 Maaneders Arbejde) Ugeløn Kr. 51,00. Løsarbejdere betales med Byens Timeløn (106 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 33⅓ pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Ingen Fradrag for Spisetiderne. Arbejdere, der har været beskæftiget paa Fabriken 6 Maaneder, erholder Sommerferie 6 Arbejdsdage med fuld Løn. Faste Arbejdere erholder i Sygdomstilfælde halv Løn i indtil 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Lønningerne reguleres **ikke nedad,** men følger den til enhver Tid stigende Regulering (1 pCt. pr. Procent). Gælder til 1. April 1927.

Skanderborg. Skanderborg Kalkværk: Overenskomst oprettet. 5 Mand. Timeløn 106 Øre. Brændere 57 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., fra Kl. 7—8 Aften 50 pCt., Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering som med Centralforeningen. Gælder til 1. April 1927.

Randers J. Carlsberg Teglværk: Ved Mæglingsmødet den 7. Maj enedes man om at forlænge Overenskomsten i Overensstemmelse med Landsoverenskomstens Løbetid (1. Februar 1927). Lønningerne reduceredes med 12 pCt. Timeløn 94 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde som hos Teglværksforeningen. Regulering i H. t. Forliget af 3. Juni 1925. Om Drænrørspriserne optages senere lokal Forhandling. Vedrører 35 Mand.

Odense F. Aktieselskabet Fyns Konservesfabrik: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 50,00. Løsarbejdere 106 Øre pr. Time. Arbejdstid 48 Timer pr. Uge. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. For Arbejde i Skiftehold betales for Tiden fra Kl. 6—11 Aften 15 Øre Tillæg pr. Time og fra Kl. 11 Aften til Kl. 6 Morgen 25 Øre Tillæg pr. Time. Gensidig Opsigelsesfrist for faste Arbejdere er 8 Dage til en Lønningsuges Ophør. Ved Ulykkestilfælde, som varer udover 3 Dage, betales 2 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1926 i H. t. Forliget af 3. Juni 1925. Reguleringen androg 9 a 10 pCt. og vedrører 5 faste Arbejdere og desuden i Kampagnen 20 Løsarbejdere. Gælder til en 1. April.

Odense F. Aktieselskabet Fyns Konservesfabrik: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet nægter at betale Løn til 6 ugelønnede Arbejdere for 5½ Time pr. Mand (Kr. 5,66), som Direktøren den 12. Marts meddelte, at de ikke skulde møde til Arbejde Lørdag den 13. Marts paa Grund af Kedelrensning. Endvidere klager Afdelingen over, at Aktieselskabet har reduceret «Tillæget for Hestepasning» med 12 pCt., uagtet dette i 1925 ikke blev forhøjet med 3 pCt. jvfr. Reguleringsbestemmelser og anmoder Forbundet om at foranledige, at de 2 Sager bliver behandlet i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Ved et Mæglingsmøde den 26. Maj enedes man om, at Aktieselskabet til fuld Afgørelse af det første Spørgsmaal betaler 30 Kr. til Fagforeningens Kasse, og at der i Fremtiden gives Arbejderne længere Varsel. Med Hensyn til det andet Spørgsmaal enedes man om, at den stedfundne Reduktion ikke finder Sted, hvorimod Tillæget er underkastet fremtidige Reguleringer.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 6 | 23. Juni | 1926 | 31. Aarg.

Tillidsmandssager i Jernindustrien.

I de i Overenskomsten med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning gældende Regler for Tillidsmænd er der fastsat nærmere Bestemmelser om Tillidsmandens Forhold til Arbejdsgiveren og Kammeraterne samt hans Pligter og Rettigheder, og det gælder naturligvis for Tillidsmanden at holde sig nøje til Bestemmelserne i disse Regler.

Imidlertid sker det — heldigvis sjældent — at Tillidsmændene misforstaar deres Opgave, og de faar den Opfattelse, at Tillidsmandsreglerne tilsiger dem en Myndighed, de efter disse slet ikke tilkommer, og naar saa Arbejdsgiverne af den Grund afskediger Tillidsmændene, er Forbundet ude af Stand til at yde dem den Beskyttelse, de iøvrigt efter Reglerne har Krav paa.

Nedenfor optrykker vi Udfaldet af 2 Voldgiftssager angaaende Tillidsmænds Afskedigelser indenfor Jernindustrien, og af Præmisserne til Kendelsen vedrørende Sagen A/S Glud & Marstrand fremgaar det klart og tydeligt, at naar Sagen har faaet det for Tillidsmanden saa kedelige Udfald, skyldes det ene og alene den Omstændighed, at han har tiltaget sig en Myndighed og blandet sig ind i Forhold, som Reglerne absolut ikke giver ham Ret til, og Kendelsen konkluderer derfor i, at Arbejdsgiverne fritages for at opfylde vort Krav om hans Genantagelse.

Til Gengæld viser Protokollen fra Voldgiftsmødet angaaende Sagen hos Firmaet Carl Cohns Sønner, at Forbundet er i Stand til, hvor en Tillidsmand holder sig Reglerne efterrettelig og ikke tiltager sig en større Myndighed end disse fastsætter, at yde ham den Beskyttelse, han tilkommer.

KENDELSE.

Den 19. April 1926 Kl. 3 sammentraadte en faglig Voldgiftsret til Afgørelse af en mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Sammenslutningen indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark opstaaet Uoverensstemmelse i Anledning af, at A/S Glud & Marstrands Fabriker, Løveallé, har afskediget en Tillidsmand for Fabrikarbejdere ved Fabriken.

Som Voldgiftsmænd mødte: udpegede af Klagerne, Forbundet, d'Herrer Forretningsfører Sophus Mortensen og Afdelingsformand Chr. Gram; udpegede af de Indklagede, Sammenslutningen, d'Herrer Direktør C. P. Gjellerup og Kontorchef Chr. Nansen; som Formand og Opmand, valgt af Parterne, undertegnede Landsdommer C. Bærentsen.

Endvidere mødte Direktør for Fabriken, Rasmussen, og den ovennævnte Tillidsmand, J. Clausen.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Paa et Parti Staalhjelme skulde der paa Fabriken foretages Buleretning, hvilket Arbejde først overdroges Blikkenslagere. Da der ikke opnaaedes Enighed med disse om Akkord, blev Arbejdet overdraget Arbejdsmænd. Efter at disse havde arbejdet med Retning Torsdag den 11. Februar d. A., paatalte vedkommende Værkfører, Kretzschmer, den næste Dag, at Arbejdet gik for langsomt, idet der kun blev

rettet 10 Stykker Hjelme i Timen (om Torsdagen var der blevet rettet 11 Stykker i Timen af hver Arbejder) og truede med Afskedigelse, idet han mente, at Arbejderne forsætlig forhalede (saboterede) Arbejdet. Arbejderne klagede til Tillidsmanden, som raadede dem til at tale med Værkføreren. Da denne om Lørdagen ved Middagstid mente at have konstateret, at Arbejdet yderligere blev saboteret, idet man kun kom op paa 9 Stykker i Timen, henvendte Værkføreren sig til Direktør Rasmussen, som gav ham Ordre til at afskedige dem, der saboterede Arbejdet. Arbejderne klagede paa ny til Tillidsmanden, som lovede at tale med Forbundet, men raadede Arbejderne til at søge at faa en Akkord; de holdt paa, at de maatte have 12 Øre pr. Stk. Kl. ca. 3½ om Eftermiddagen paatalte Værkføreren atter overfor Arbejderne, at der ikke blev udført tilstrækkeligt Arbejde, og da en af dem erklærede, at han ikke kunde udrette mere, end han havde udrettet, afskedigede Værkføreren ham. Der kom nu et Forslag fra de andre Arbejdere til Værkføreren om, at de skulde overtage Arbejdet i Akkord for 12 Øre pr. Stk., imod at den afskedigede Mand blev genantaget, og dette Forslag blev, efter at Værkføreren havde forelagt Direktør Rasmussen Sagen, antaget, dog at Prisen sattes til 11 Øre.

Mandag Morgen den 15. Februar Kl. ca. 7¾, paa hvilket Tidspunkt Arbejderne havde faaet deres Akkordsedler udfyldt i Overensstemmelse med den trufne Aftale og var gaaet i Gang med Arbejdet, kom Tillidsmanden, Clausen, der arbejdede i en anden Afdeling af Fabriken, ind paa det Værksted, hvor Buleretningen foregik. Han gik hen til de paagældende Arbejdere og sagde til dem, at han havde faaet den Besked fra Forbundet, at den Maade, paa hvilken Fabriken havde faaet Akkorden vedtaget, var overenskomststridig, og at Arbejdet skulde udføres paa Dagløn, men ikke i Akkord; han tilføjede, at nu vilde han tale med Værkføreren derom. Denne kom nu til Stede fra sit Kontor, der ligger lige op ad Værkstedet, og da Tillidsmanden bad om at faa ham i Tale, nægtede han at indlade sig derpaa og paalagde Tillidsmanden øjeblikkelig at forlade Værkstedet. Tillidsmanden sagde: ja, naar jeg har talt med de 2 Folk angaaende den Sag. Efter noget Ordskifte gik først Værkføreren og derefter Tillidsmanden ud af Døren.

Sagen blev nu forelagt Direktør Rasmussen, som gjorde gældende, at Tillidsmanden havde overskredet sin Kompetence ved hele sin Optræden, og henstillede til ham at tage nogle Dages Ferie, indtil Sagen gennem Jernindustriens Sammenslutning var blevet undersøgt, og Fabriken vilde da rette sig efter Sammenslutningens Skøn. Denne Henstilling nægtede Tillidsmanden at gaa ind paa, og Direktøren afskedigede ham da.

Klagernes Paastand gaar nu ud paa, at Afskedigelsen kendes uberettiget, at Clausen genantages, og at der tilkendes ham Erstatning for tabt Arbejdsløn.

De Indklagede paastaar sig frifundet, idet de hævder, at Afskedigelsen har været nødvendig af Hensyn til Orden og Disciplin i Fabriken og derfor har været berettiget ifølge den gældende Overenskomst.

Da Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene ikke kunde opnaas, er Afgørelsen overgaaet til undertegnede Opmands Kendelse.

I den gældende Overenskomst mellem Parterne findes bl. a. følgende Bestemmelser om Tillidsmands Valg og Hverv:

Afsnit A, § 1.

I enhver Virksomhed eller — for større Virksomheders Vedkommende — i enhver Afdeling af denne udvælger de dér beskæftigede Arbejdsmænd af deres Midte en Arbejdsmand til at være deres Tillidsmand (Repræsentant) og som saadan deres Talsmand overfor Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant.

Naar en eller flere af hans Kammerater, enten fordi de føler sig forurettet eller af andre Grunde, ønsker det, er han forpligtet til at forebringe deres Klager eller Henstillinger for Arbejdsgiveren, dog kun saafremt Sagen ikke bliver ordnet tilfredsstillende ved dennes Repræsentant paa Arbejdsstedet. Føler han sig heller ikke tilfredsstillet ved Arbejdsgiverens Afgørelse, staar det ham frit for at anmode sin Organisation om at tage sig af Sagen, men det er hans og hans Arbejdskammeraters Pligt at fortsætte Arbejdet uforstyrret, indtil anden Bestemmelse træffes af Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse.

§ 2.

Tillidsmanden skal vælges blandt de anerkendt dygtige Arbejdsmænd, der har arbejdet

mindst et halvt Aar paa det paagældende Arbejdssted; .....

.....

Valget er ikke gyldigt, før det er blevet approberet af Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse og af denne meddelt Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

.....

.....

Selvfølgelig har en Arbejdsgiver Ret til at afskedige en Tillidsmand som enhver anden Arbejdsmand, men samtidig maa det efter hele Forholdets Natur staa Arbejdsgiveren klart, at han ikke bør foretage et saadant Skridt uden at have tvingende Grunde dertil, ligesom det er en Selvfølge, at den Omstændighed, at en Arbejder fungerer som Tillidsmand, ikke bør give Anledning til, at hans Stilling forringes. Hvis den paagældende Arbejderorganisation skønner, at en saadan Afskedigelse er uberettiget, er Modparten pligtig til at underkaste sig voldgiftsretlig Afgørelse af Sagen.

§ 4.

Det er Tillidsmandens Pligt, saavel overfor sin Organisation som overfor Arbejdsgiveren, at gøre sit bedste for at vedligeholde og fremme et roligt og godt Samarbejde paa Arbejdsstedet.

Ved Udførelsen af de ham paahvilende Hverv er det ham dog ikke tilladt at forsømme sit Arbejde eller i Arbejdstiden at konferere med andre Arbejdsmænd, medmindre han er opfordret hertil i Henhold til Paragrafferne 1, 6 og 7 og i hvert enkelt Tilfælde har truffet Aftale med Arbejdsgiverens Repræsentant.

Endvidere indeholder § 6 følgende Regel om Enkelt-Akkorder:

Enkelt-Akkorder fastsættes gennem fri Forhandling mellem Arbejdsgiverens Repræsentant og den eller de Arbejdsmænd, hvem Akkorden tilbydes, uden at den enkelte Akkordafslutning maa bindes eller hindres ved en Klubbeslutning. Gælder Akkorden flere Arbejdsmænd, har den Mand, som skal indestaa for Akkordens Udførelse, Ret til at konferere med de øvrige Deltagere i Akkorden. Opnaas ikke Enighed om en Akkord, kan Tillidsmanden tilkaldes; opnaas alligevel ikke Enighed, udføres Arbejdet til Arbejderens sædvanlige Betaling for Timelønsarbejde.

De Indklagede, Sammenslutningen, gør til Støtte for deres Paastand gældende, at Tillidsmanden har overskredet sine Beføjelser ved, *efter at* der mellem Arbejdsgiverens Repræsentant og de vedkommende Arbejdsmænd *var* opnaaet Enighed om Akkorden, at indblande sig i Sagen, og dette endda ved at henvende sig direkte til Arbejderne og, under Paaberaabelse af en Besked fra Fagforeningen at paabyde dem at ophøre med at arbejde efter den afsluttede Akkord. De Indklagede mener, at Tillidsmanden herved har overtraadt de ham ifølge Paragrafferne 1, 4 og 6 paahvilende Pligter, og de hævder, at han, hvem de iøvrigt anerkender som en dygtig Arbejder, men som efter deres Fremstilling gentagne Gange i det sidste Aars Tid har givet Fabriken beføjet Anledning til Klage over hans Optræden *som Tillidsmand*, ved den her omhandlede Lejlighed er optraadt paa en saadan Maade, at Fabriken, hvis den skal kunne hævde Orden og Disciplin og navnlig Værkførerens berettigede Myndighed, har været nødt til at afskedige Tillidsmanden.

Klagerne, Forbundet, mener derimod, at det passerede ikke har afgivet tvingende Grund til Afskedigelse, idet Tillidsmanden, selv om det maatte findes, at han ikke ganske nøje har efterkommet Overenskomstens Bestemmelser om hans Stilling, dog i alt Fald ikke har begaaet noget saa groft Brud paa sine Pligter, at Sagen ikke fra Fabrikens Side kunde være bragt i Orden ved en mildere Forholdsregel end Afskedigelse.

Det maa nu efter alt det foreliggende anses for godtgjort, at Tillidsmanden paa flere Punkter har overtraadt sine Pligter. Han har *for det første* aldeles ikke Ret til at opfordre Arbejdere til at bryde en indgaaet Enkelt-Akkord. For saa vidt hans Kammerater maatte mene, at Arbejdsgiveren har forurettet dem ved at lægge et uberettiget Pres paa dem for at faa dem til at indgaa en for dem ugunstig Akkord, anviser § 1 ham en ganske klar Regel at gaa efter: han maa henvende sig til Arbejdsgiverens Repræsentant og, hvis dette ikke fører til noget, til Arbejdsgiveren selv, og i sidste Instans kan han gaa til sin Organisation; men § 1 paabyder udtrykkelig ham og hans Kammerater at fortsætte Arbejdet ufor-

styrret, indtil Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse har truffet anden Bestemmelse.

Overholdelsen af disse Regler er af største Vigtighed, ikke mindst for Arbejderne selv til Hævdelse af deres Ret til Beskyttelse af deres Hovedorganisation.

For det andet har Tillidsmanden overtraadt § 4. Det er ganske vist ikke med fuldstændig Sikkerhed bevist, at han, som det fra Fabrikens Side paastaas, optraadte ubehersket og uhøfligt ved den paagældende Lejlighed, — de for Voldgiftsretten afgivne Forklaringer er nemlig ikke overensstemmende paa dette Punkt, hvad der maaske finder sin Forklaring i, at der nu er gaaet saa lang Tid efter Begivenheden. Men det er givet, at han har indladt sig paa i Arbejdstiden at konferere med vedkommende Arbejdsmænd uden forud at have truffet Aftale med Arbejdsgiverens Repræsentant (Værkføreren), og det uagtet det vilde have været lige saa let for ham at henvende sig paa Værkførerens Kontor som at gaa til Arbejdsmændene. Det er ganske indlysende, at en saadan Optræden er egnet til at nedbryde Værkførerens Autoritet.

Det kunde nu maaske til Trods for det anførte være noget tvivlsomt, om der forelaa egentlig tvingende Grunde til Afskedigelsen, men der er een Omstændighed, som findes at sætte dette udenfor Tvivl. Hvis Tillidsmanden nemlig havde modtaget Fabrikens Tilbud om at underkaste sig Sammenslutningens Skøn, er det ikke helt usandsynligt, at Sagen kunde være blevet drøftet mellem Organisationerne og ved deres Medvirkning muligvis være blevet bilagt. Tillidsmanden har begaaet den yderligere Fejl at nægte at medvirke til at give Frist til en Undersøgelse, førend Afskedigelsesspørgsmaalet blev afgjort, og han har herved stillet Sagen paa Spidsen.

Naar alle de anførte Omstændigheder under eet tages i Betragtning, skønnes det ikke rettere end, at der maa gives Sammenslutningen Medhold i, at Arbejdsgiveren har haft tvingende Grunde til Afskedigelsen, og den vil derfor være at frifinde.

Herefter bestemmes:

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark bør for Tiltale af Dansk Arbejdsmands Forbund i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 150 Kr., udredes med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og med Halvdelen af Jernindustriens Sammenslutning.

København, den 21. April 1926.

C. Bærentsen.

PROTOKOL.

Onsdag den 9. Juni 1926 sattes Nørrevoldgade 30 en faglig Voldgift, som Dansk Arbejdsmands Forbund havde begæret afholdt overfor Jern- og Metalindustriens Sammenslutning i Anledning af Klage over den af Firmaet Carl Cohns Sønner foretagne Afskedigelse af Arbejdsmændenes Tillidsmand Svend Andersen.

Som Forbundets Voldgiftsmænd var mødt d'Herrer Otto Jespersen og Chr. Brun, som Sammenslutningens Voldgiftsmænd d'Herrer Charles Hansen og Carl Rasmussen. Som Voldgiftsrettens Formand og Opmand var Hr. Landsdommer C. Bærentsen til Stede.

Endvidere var mødt d'Herrer Helmuth og Armand Cohn samt den afskedigede Tillidsmand Svend Andersen.

Der fremlagdes Organisationernes Fælleshenvendelse af 25. Maj 1926 med 4 Bilag til Opmanden samt en af Arbejdsmand G. Schrøder afgiven Erklæring.

Sagen forhandledes ved Udtalelser af de mødte og forligtes saaledes, at der af de indklagede betales Klagerne paa Tillidsmanden Svend Andersens Vegne et Beløb af Kr. 400,00 til fuld Afgørelse. Sagens Omkostninger bæres af hver Part for sit Vedkommende, saaledes at Opmandshonoraret, 150 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

København, den 9. Juni 1926.

C. Bærentsen.

Feriesag.

KENDELSE

i Voldgiftssag mellem Chaufførernes Fagforening og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn.

Efter at der mellem Klagerne, Chaufførernes Fagforening, og de Indklagede, beskæftigede Medlemmer af Chaufførernes Fagforening, og Uoverensstemmelsen efter forgæves Mægling var henvist til faglig Voldgift, har Klagerne som Voldgiftsmænd udpeget Forretningsfører Carl Drejer og Formanden for Fagforeningen Th. Petersen, og de Indklagede Gross. O. Ancher Nielsen og Overforvalter S. Mammen. Parterne har derhos i Fællesskrivelse af 31. Maj 1926 anmodet undertegnede Byretsdommer Jesper Simonsen om at overtage Hvervet som Formand og Opmand for Voldgiftsretten.

Sagen behandledes i Voldgiftsretten den 2. Juli 1926 og blev indladt til Afgørelse ved Opmandens Kendelse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I den mellem Parterne bestaaende Overenskomst af 15. Maj 1924 § 6 bestemmes:

> «De Virksomheder, der hidtil har givet Ferie, ... vedbliver i indeværende Overenskomstperiode at yde disse Goder i samme Omfang som hidtil.»

De hos Firmaet Evers & Co., der driver Forretning med Bygningsmaterialer, beskæftigede «faste Arbejdere» har gennem flere Aar faaet Sommerferie, nemlig 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage. Blandt Firmaets Arbejdere er 2 Chauffører nemlig Frederik Hansen, som har været hos Firmaet gennem mange Aar, og Johannes Jacobsen, som har været hos Firmaet fra 1923. Da der i Foraaret 1925 — som det maa antages paa Grund af Konflikten i Byggefagene — var Stilstand i Firmaets Branche, opsagde Firmaet med overenskomstmæssigt 8 Dages Varsel Jacobsen til Fratræden den 25. April og Hansen til 1. Maj; det maa antages, at Firmaet stillede dem i Udsigt, at de kunde faa Arbejde igen, naar Forholdene bedrede sig. I Henhold til første Strejkevarsel af 23. April 1925 blev Firmaet inddraget i Konflikten fra 15. Maj. Ved det almindelige Ophør af Storkonflikten den 8. Juni tiltraadte Hansen og Jacobsen atter deres Pladser hos Firmaet.

Da de to Chaufførere mente sig berettigede til Sommerferie, men Firmaet vægrede sig ved at anerkende denne Ret, har Klagerne paa Chaufførernes Vegne rejst nærværende Sag, hvorunder de paastaar Kendelse for, at der tilkommer Chaufførerne Feriegodtgørelse, fordi Firmaet — efter Klagernes Formening med Urette — nægtede dem Sommerferie i 1925.

De Indklagede procederer til Frifindelse.

Begge Parter paastaar sig derhos tillagte Sagens Omkostninger.

Klagerne anfører navnlig, at Jacobsen i 1924 paa Grund af Forretningsstilstand paa lignende Maade var ude af Arbejde fra i Februar til henimod Slutningen af Marts, og at han ikke desto mindre fik den almindelige Sommerferie; de anbringer, at Chaufførerne under Hensyn til den saaledes i tidligere Tilfælde fulgte Regel i Henhold til foran citerede Overenskomstbestemmelse maa være berettigede til Sommerferie ogsaa i 1925; de henviser herved til, at det Tidsrum, hvori Firmaet selv var i Konflikten, ikke i heromhandlede Henseende kan komme i Betragtning til Skade for Chaufførerne, og at der i Tiden før den 15. Maj i Virkeligheden var Tale om indirekte Konflikt.

De Indklagede anbringer, at Retten til Ferie efter den hos Firmaet fulgte Praksis er betinget af, at vedkommende Arbejder har været i uafbrudt Arbejde hos Firmaet i Tiden fra 1. Januar til Ferieperiodens Indtræden den 15. Maj, samt at han er i Arbejde hos Firmaet sidstnævnte Dato, og disse Betingelser anser de ikke foreliggende i omhandlede Tilfælde. De fremhæver herved navnlig, at Chaufførerne før Konfliktens Indtræden, var fratraadte efter lovlig Opsigelse, saa at begge Parter var iritstillede overfor hinanden med Hensyn til Arbejdsforholdets Fortsættelse. At der i 1924 blev indrømmet Chauffør Jacobsen Sommerferie var en ren Velvillighedsakt, og de Indklagede bestrider Berettigelsen af at anføre dette Forhold til Støtte for den her under Sagen af Klagerne hævdede Ret til Ferie.

Naar Hensyn tages til, *at* Opsigelsen skete paa et Tidspunkt, da Stilstanden i Firmaets Forretning skyldtes den daværende Konflikt og derfor maatte anses for at være forbigaaende, og da det tilmed laa nær for Firmaet at antage, at det selv vilde blive inddraget i Konflikten, samt *at* det blev tilkendegivet Chaufførerne, at de kunde vente at genoptage Ar-

bejdet ved Konfliktens Slutning, saaledes at begge Parter faktisk har regnet med Forholdets Fortsættelse og indrettet sig derpaa, fremtræder Afskedigelsen som i Realiteten værende en Suspension af Tjenesteforholdet alene med det Formaal at frigøre Firmaet for Pligten til Lønbetaling i Konfliktperioden, selv om det ikke direkte skulde blive konfliktramt. Naar dernæst tages i Betragtning, at Chauffør Jacobsen fik sin Ferie i 1924, skønt han da var længere ude af Arbejde i Perioden 1. Januar til 15. Maj end i 1925, uden at der efter det oplyste blev ham tilkendegivet, at Firmaet ikke ansaa sig pligtig til at give ham Ferie, findes der at maatte gives Klagerne Medhold i, at Chaufførerne paa Grundlag af den Maade, Firmaet har forholdt sig, har haft tilstrækkelig Føje til at anse sig ferieberettigede, og Klagernes Paastand vil herefter i Henhold til den citerede Overenskomstbestemmelse være at tage til Følge.

Voldgiftssagens Omkostninger, herunder i Salær til Opmanden 100 Kr., findes Sagens Parter efter Omstændighederne at burde betale med Halvdelen hver.

Kendelse.

Firmaet Evers & Co. bør til Chaufførerne Frederik Hansen og Johannes Jacobsen betale Feriegodtgørelse for 1925.

Sagens Omkostninger, herunder Opmandshonoraret 100 Kr., betaler Chaufførernes Fagforening og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn med Halvdelen hver.

København, den 5. Juli 1926.

Jesper Simonsen.

Internationale Vandringkongres den 18-21 Maj i London.

En Ordning af Vandringsvæsenet.

Den siden Krigen indtraadte betydelige Nedgang i Antallet af europæiske Udvandrere til oversøiske Lande stiller Vandringsproblemet i et helt nyt Lys. I det 19. Aarhundrede og i de første 14 Aar af det 20. Aarhundrede udvandrede store Mængder af europæiske Emigranter til oversøiske Lande. For de fem Aar 1909—1913 beløb Antallet af disse Udvandrere sig til ikke mindre end 6 Millioner, medens det i Perioden 1920—1924 næppe naaede 3½ Million. Tidligere flokkedes Udvandrerne i de europæiske Havne for at afvente en Lejlighed til Overfarten. For Tiden er de fornødne Skibe forhaanden, men derimod har de i Betragtning kommende Lande sat en Stopper for Indvandringen. Selv Vandringsbevægelsen indenfor de europæiske Lande taber sin Betydning. Da Genopbygningen af de krigshærgede Egne i Nordfrankrig gaar sin Fuldendelse i Møde og det svigtende Forbrug har sat en Grænse for Landets industrielle Udvikling, bliver Muligheden for at modtage Emigranter stedse ringere, hvad der bl. a. ogsaa fremgaar af den Omstændighed, at Frankrig nu staar i Begreb med at træffe Foranstaltninger mod Tilstrømningen af fremmede Arbejdere. I Aarene 1922, 1923 og 1924 indvandrede ifølge de officielle Oplysninger 183,482, 262,877 og 223,485 Personer til Frankrig, i 1925 derimod kun 178,294. Luxemburg, der hører til det store Jern- og Kulomraade ved Saar, Longwy og Briey beskæftiger for Tiden et mindre Antal fremmede Arbejdere end i 1910. Mens 15 europæiske Lande i de første 14 Aar af indeværende Aarhundrede kunde sende ca. 17 Millioner Emigranter til oversøiske Lande, ligger for Tiden Tingene saaledes, at denne Mulighed er betydelig begrænset, og Udsigterne vil efter al Sandsynlighed ikke blive bedre. Indenfor Europa turde de samme Symptomer gøre sig gældende, omend i ringere Grad, da Lande, der befinder sig i en vanskelig økonomisk Situation vil være tvungne til at drage Omsorg for, at deres Arbejdsløshedstal ikke skrues i Vejret gennem Tilgang af fremmed Arbejdskraft.

At dømme efter de nu foreliggende Tal vil Antallet europæiske Emigranter i 1925 være endnu ringere end i afvigte Aar. Udvandringen fra Italien og Spanien til oversøiske Lande udviser en stærk Nedgang (omtrent 30,000 for hvert Land, endskønt for Italiens Vedkommende denne Nedgang delvis bliver udlignet gennem en betydelig Udvandring til Lande paa Kontinentet. I Forhold til Aarene 1923 og 1924 er dog ogsaa Antallet italienske Udvandrere til europæiske Lande sunket, nemlig med 201,591 og 170,136. Østrig, Tyskland, Czekoslovakiet og Sverige kan notere Opgang; i Norge, Belgien og Svejts er Forholdet uforan-

dret, medens Oplysninger for de andre Lande endnu ikke er tilgængelige.

Vandringsbevægelserne bestemmes altid af to Faktorer: Udvandrernes frie Beslutning og den økonomiske Nødvendighed til Udvandring. Den økonomiske Nødvendighed er for Tiden til Stede i udstrakt Grad, mens den frivillige Udvandring stadig aftager.

Indskrænkningen af Vandringsbevægelsen, saadan som denne nutildags overalt træder frem, betyder dog ikke Forhindring af enhver Udvandring. Saalænge der derfor bestaar Udvandringsmuligheder, faar netop paa Grund af denne Tingenes Tilstand Spørgsmaalet om en Ordning af og Kontrol med Udvandringen forøget Betydning. I endnu højere Grad end før Krigen indeslutter Manglen af en international Ordning store Farer. Da Udvandrerne nu til Dags i langt højere Grad er afhængig af de oversøiske Arbejdsgivere end disse af dem, er Arbejdsgiverne i visse Lande, der endnu giver Adgang for Emigranter, bestræbt for at antage de indvandrede Arbejdere til de slettest mulige Betingelser. En anden Omstændighed, der taler for Nødvendigheden af en Ordning, er den i den nyeste Tid, grundet paa den daarlige økonomiske Tilstand blandt Arbejderne, fremtrædende Tendens til at udvandre for enhver Pris, hvad der har til Følge, at disse Arbejdere giver sig tilfreds med Løn- og Arbejdsbetingelser, som betyder en stor Fare for Arbejderne i Indvandringslandet. Denne Fare bestod rigtignok ogsaa tidligere, men bliver dog bestyrket gennem de nuværende Forhold.

Naar det skal forhindres, Vandringsbevægelsen stadig mere antager Karakter af en vild Kamp om Arbejdsmulighederne eller uopdyrkede Landomraader, er det nødvendigt at gennemføre en international Ordning. Dertil hører en international Institution, hvori Arbejderne har en passende Repræsentation. Arbejderne i alle europæiske Lande lider endnu under den af Transportselskaber og Udvandringsagenter iværksatte Udbytning af Udvandrerne til oversøiske Lande, selv om Arbejds- og Lønbetingelserne i Bestemmelseslandet er langt slettere end Udvandringslandets. Der er gennem nationale Love gjort Forsøg paa at sætte en Stopper for disse Agenters Virksomhed. Disse Forsøg er dog af ren negativ Natur. Der bør i første Linie sørges for at fremskaffe nøjagtige Oplysninger om Forholdene paa de fremmede Arbejdsmarkeder, Løn- og Arbejdsbetingelser i Indvandringslandene og om Stillingen med Hensyn til Socialforsikringen; ligeledes maa der drages Omsorg for Betaling af sociale Understøttelser og Indvandrernes Tilslutning til Fagorganisationerne. Alle disse Spørgsmaal bør Arbejderne tage op til indgaaende Behandling, saaledes at der kan fastlægges en ensartet Politik. Af den Grund er den internationale Vandringskongres, som den faglige Internationale og den socialistiske Arbejder-Internationale afholdt i London i Dagene 18. til 21. Maj, af den største Vigtighed. I denne Kongres deltog Delegerede fra oversøiske og europæiske Lande, saa at der ved Fastsættelse af den Politik, Arbejderne i alle Lande bør følge i dette Spørgsmaal, kan tages tilbørligt Hensyn baade til Udvandrings- og Indvandringslandenes Fordringer og Ønsker og foretages effektive Skridt til Gennemførelse af en hensigtsmæssig og venskabelig Løsning af Vandringsproblemet.

(I. F. C.)

Voldgiftssag.

Dansk Arbejdsmands Forbund mod Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen er der opstaaet de nedenfor nævnte Uoverensstemmelser vedrørende nogle Lønspørgsmaal hos Firmaet Petersen & Albeck. Tvisten er forelagt for en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret, og da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

1.

I September Maaned 1925 afsluttede Firmaet en Akkord med nogle Arbejdere om Demonteringsarbejder paa 2 Søforter. Ved Opgørelsen af Akkorden har Arbejderne fremsat Krav om udenfor Akkorden at faa betalt med Timeløn:

a. Befordringstiden i Baad til og fra Forterne ..... ialt 1390 Timer
b. Ventetid paa Baaden .... » 158 —
c. Transport af Ilt og Karbid » 105 —
d. Flytning og Tilrigning .. » 186 —

ialt 1839 Timer

Firmaet er villigt til at betale de under Post d nævnte Timer, men protesterer imod de øvrige Poster under Henvisning til, at den hertil medgaaede Tid er indbefattet i Akkordtiden og derfor ikke skal betales særskilt. Firmaet har i saa Henseende anført, at det ved Akkordens Indgaaelse blev udtrykkelig aftalt, at Befordringstiden indgik i Akkordtiden. Arbejderne bestrider, at dette er bleven aftalt, og heroverfor kan Firmaet ikke anses at have paa fyldestgørende Maade bevist Rigtigheden af deres modstridende Paastand, hvorved særlig bemærkes, at det ikke kan blive afgørende, om Befordringstiden ved et tidligere Arbejde paa Prøvestenen har været indbefattet i Akkorden, eftersom Arbejderne ved de 2 Akkorder ikke har været de samme.

En Akkord, navnlig naar den som den nærværende skal strække sig over et længere Tidsrum, bør indgaas skriftlig med Fremhævelse af alle væsentlige Punkter, for at Misforstaaelser ved dens Afslutning kan undgaas. At sørge for saadan skriftlig Stadfæstelse af Vilkaarene maatte i første Række paahvile Firmaet, som derfor ogsaa er nærmest til at bære Følgen af, at det ikke er sket.

Den nærværende Sag maa, som nævnt ovenfor, afgøres ud fra den Antagelse, at der ikke har foreligget nogen Aftale om Transporttiden, og da under denne Forudsætning Arbejderne under Forhold som de foreliggende maa kunne kræve denne særlig betalt, vil deres Paastand i Princippet være at give Medhold, forsaavidt angaar Posterne a og b, hvorimod der ikke findes tilstrækkeligt Grundlag for den under Post c opstillede Paastand.

Firmaet har subsidiært protesteret imod det fremsatte Kravs Størrelse. Det har oplyst, at hele Arbejdet har omfattet ialt 464 «Mandedage», og da Transporten kan sættes til ½ Time frem og ½ Time tilbage, udgør Arbejdernes sammenlagte Transporttid 464 Timer. Endvidere hævdes det, at der afset fra en enkelt Dag ikke har været Ventetid paa Baaden. Rigtigheden af dette sidste er bekræftet af Kystartilleriet. Selv om der nu kan have været Forsinkelser af en eller anden Art, maa dette dog antages ikke at have været Reglen, saaledes at den samlede Transporttid efter alt foreliggende ikke kan sættes til mere end rundt til 525 Timer, der saaledes vil være at godtgøre Arbejderne med Timelønsbetaling.

2.

Den anden Uoverensstemmelse angaar det Spørgsmaal, hvorvidt en den 30. Oktober 1925 aftalt Akkord angaaende Ophugning af S/V «Hafrsfjord» er underkastet Februarreguleringen i indeværende Aar, hvilket Firmaet mener, hvorfor det har anset sig berettiget til at nedsætte Akkorden for den Dels Vedkommende, der ligger efter Reguleringens Ikrafttræden, med 12 pCt., hvilket Arbejderne protesterer imod.

Den her omhandlede Regulering af Lønningerne i Overenskomstperioden er fastsat ved Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af Juni 1925 og er derfra ordret optaget i Parternes Overenskomst af November samme Aar. Der gøres i denne Bestemmelse ikke nogen Undtagelse for nogen Art af Lønninger, og Reguleringen omfatter saaledes saavel Timelønninger som Akkorder. Hvis derfor en Akkord helt eller delvis skulde være undtaget fra Reguleringen, maatte dette bero paa en særlig Aftale herom mellem Parterne, og det gøres da ogsaa fra Forbundets Side gældende, at en saadan Aftale foreligger, idet der i saa Henseende henvises til, at den om Akkorden oprettede skriftlige Overenskomst indeholder blandt andet saalydende Bestemmelse: «Priserne gælder for hele «Hafrsfjord», men ogsaa kun for dette Skib». Firmaet hævder imidlertid, at denne Bestemmelse ikke har Hensyn til Regulering, men derimod til Arbejdet, at den samme Pris skal gælde for hele Ophugningen, før saavel som efter at Skibet var paa Bedding, og da det maa erkendes, at Bestemmelsen ogsaa herefter faar et rimeligt Indhold, og det ikke fra Forbundets Side er godtgjort, at den skulde have en anden og videre Betydning, kan den ikke blive afgørende ved Paadømmelsen af den foreliggende Tvist.

Der er under Sagen fremlagt en Voldgiftskendelse af Juni 1925, ved hvilken det er statueret, at det ved Forligsinstitutionens Mæg-

lingsforslag fastsatte Tillæg af 3 pCt. til alle Lønninger ikke kom til Anvendelse paa en i Maj Maaned samme Aar indgaaet Akkord hos samme Firma.

Det, som denne Kendelse fandt afgørende, var imidlertid dette, at der kort forinden Akkordens Indgaaelse var imellem Firmaet og dets Arbejdere afsluttet en almindelig Overenskomst om Akkordpriser, blandt andet vedrørende Skibsophugningsarbejde, i hvilken det udtrykkelig var aftalt, at det Tillæg af 3 pCt., som allerede paa det Tidspunkt var foreslaaet af Forligsmanden, skulde være includeret i Akkordsatserne, og at den under Sagen omhandlede kort efter uden noget Forbehold afsluttede Akkord angaaende et Ophugningsarbejde maatte antages indgaaet under Hensyntagen til denne Aftale.

Imidlertid foreligger der ikke i nærværende Tilfælde en tilsvarende særlig Reguleringsaftale, men der er her alene Tale om Anvendelse af Forligets almindelige Bestemmelser, der i Overensstemmelse med det ovenfor anførte maa føre til, at ogsaa den her omhandlede Akkord maa rammes af Reguleringen, ganske ligesom andre ved dennes Ikrafttræden løbende Akkorder.

3.

I Listen om gældende Akkordpriser findes blandt andet følgende Satser:

Lastning og Losning af Pram med 2 Kraner:
Plader og Vinkler samt Planker pr. Ton 81 Ø.
Panserplader samt Planker pr. Ton.... 47 Ø.

I Begyndelsen af 1925 traf Firmaet med de paa Hovedpladsen beskæftigede Arbejdere den Aftale, at der for Lastning af Plader og Vinkler kun skulde betales 47 Øre pr. Ton, naar de blev lastede i Slæng, og Firmaet vil nu afregne et saadant Arbejde, der er foregaaet paa Beddingen, med samme Pris. Da de der beskæftigede Arbejdere protesterede herimod og kræver Arbejdet betalt med 81 Øre pr. Ton, er ogsaa dette Spørgsmaal forelagt nærværende Voldgiftsret til Afgørelse.

Om det Arbejde, der paa Hovedpladsen betales med 47 Øre pr. Ton, er helt det samme som det, denne Sag angaar, er der ikke Enighed om, men selv om saa var, maa det erkendes, at den Aftale, Firmaet har truffet med Arbejderne paa Hovedpladsen, ikke uden videre kan være forbindende for Beddingen, hvor der er en særlig Arbejderstab med særlig Tillidsmand.

Det er nu nok saaledes, at 81 Øre pr. Ton er en ualmindelig høj Betaling, naar Pladerne lastes i Slæng, og at Firmaets Ønske om at faa denne Pris ned ikke savner Grund. Men dette maa ske ved Forhandling og kan ikke gøres ensidig af Firmaet, ligesom det vilde ligge udenfor Voldgiftsrettens Kompetence at fastsætte en ny Pris, der ikke er hjemlet ved Overenskomsten. Da denne ikke gør nogen Forskel imellem, om Pladerne er i Slæng eller ikke, og da Firmaet ikke har godtgjort, at det paa Beddingen udførte Arbejde, om hvis Betaling denne Sag handler, er nyt i den Forstand, at det ikke har været udført saaledes tidligere og navnlig inden den sidste Overenskomst blev oprettet, findes Firmaet ikke at kunne undgaa at betale det med den af Arbejderne forlangte Pris, idet Firmaet dog, hvis det mener at kunne godtgøre, at der her er Tale om et nyt og andet Arbejde end det i Overenskomsten nævnte, maa have Adgang til at faa Spørgsmaalet om dets Betaling taget op til Forhandling for fremtidige Tilfældes Vedkommende.

Kendelse:

ad Nr. 1: Ded tilkommer Arbejderne Godtgørelse efter Timelønsbetaling for 525 + 186, eller ialt 711 Timer.

ad Nr. 2: Akkorden er undergivet Februarreguleringen i indeværende Aar fra dennes Ikrafttræden at regne.

ad Nr. 3: Det her omhandlede, af Arbejderne paa Beddingen udførte Arbejde vil være at betale med 81 Øre pr. Ton.

Honoraret til Opmanden, 200 Kr., udreder Parterne, hver med Halvdelen.

København, den 18. Juni 1926.

sign. *Jul. Møller.*

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Siden sidst.

Skibsværftsarbejderne og Støberi-, Special- og Maskinfabrikarb., Kbh. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning meddeler, at den fra **Aktieselskabet Københavns Flydedok og Skibsværft** har modtaget Meddelelse om, at der saavel paa «Nordre Værft» som paa «Søndre Værft» har været ført Forhandlinger om et af Aktieselskabet fremsat Krav om Nedsættelse af Udearbejdstillæget (nu 12 Øre pr. Time), da Aktieselskobet betaler et betydeligt større Tillæg end Aktieselskabet Burmeister & Wain m. fl. Maskinfabriker betaler for lignende Udearbejde. Da disse Forhandlinger er endt uden at Enighed er opnaaet, og da Aktieselskabet har opsagt Overenskomsten om «Udearbejdstillæget» til Ophør den 1. Juni d. A. begærer Sammenslutningen Fælles-Mæglingsmøde med samtlige interesserede Organisationer afholdt om Sagen. Ved Fælles Mæglingsmødet den 31. Maj enedes man om, at fastsætte Udearbejdstillæget til 9 Øre pr. Time.

Kalundborg. Nordvestsjællands Højspændings-Elektricitetsværk i Svinninge: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Elektricitetsværket har nægtet at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om Forhøjelse af deres Timeløn, der er 101 Øre. Ved Mæglingsmødet den 1. Juni enedes man om at give et Løntillæg af 3 Øre pr. Arbejdstime samt et aarligt Vederlag af 36 Kr. pr. Mand, som har stadigt Arbejde paa Værket, for Smudsarbejde ved Kedelanlægets Drift og Vedligeholdelse samt for Rensning af de stedlige Kloakanlæg. Desuden blev der tildelt Folkene et Sæt Overtrækstøj.

Skibsværftsarb., Kbh. A/S Burmeister & Wain: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning klager paa Aktieselskabets Vegne over, at Skibsværftsarbejdernes Afdelings Generalforsamling har vedtaget, at de paa Skibsværftet paa Refshaleøen beskæftigede Skibsværftsarbejdere i intet Tilfælde maa arbejde over paa Generalforsamlingsaftener. Sammenslutningen protesterer mod denne Vedtagelse, som den hævder er i Strid med trufne Aftaler med Hensyn til «Omfanget af Overarbejde», og da det ved Forhandling mellem Værftledelsen og Arbejdsmændenes Tillidsmænd ikke er lykkedes at bringe Spørgsmaalet i Orden, begæres Mæglingsmøde afholdt. Ved Mæglingsmødet den 12. Maj erkendte Forbundets Repræsentanter, at Vedtagelsen er i Strid med den gældende Overenskomst og beklagede, at der i det foreliggende Tilfælde ikke var givet Værftet Meddelelse om Beslutningen. Herefter frafaldt Værftet yderligere Forfølgelse af Sagen og Forbundets Repræsentanter gav Tilsagn om, fremtidig at meddele Værftet Generalforsamlingens Afholdelse 3 Dage forinden og at Forbundsledelsen vil stille fornøden Arbejdskraft til Disposition for nødvendigt og paakrævet Arbejde.

Svendborg. De sydfynske Jernbaner, A/S. Afdelingen klager over, at Jernbaneselskabet har nægtet at imødekomme et af 2 i Remisen i Svendborg beskæftigede Arbejdere, der væsentligt arbejder i Kulgaarden og ved Paafyldning af Kul paa Lokomotiver, fremsat Krav om Forhøjelse af deres Timeløn, der er 99 Øre. Ved et Mæglingsmøde den 24. April opnaaedes ikke Enighed, idet Jernbaneselskabet ikke kunde indgaa paa noget som helst Krav om Lønforhøjelse. Ved Timandsmødet den 14. Maj opnaaedes heller ikke Enighed, hvorefter Forbundet afsendte 1ste Strejkevarsel den 19. Maj. Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Varslets Lovlighed. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. Maj enedes man om at Jernbaneselskabet yder de paagældende 2 Mand et Tillæg til Timelønnen af 4 Øre.

Odense F. M. P. Allerups Eftf., A/S: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet — uagtet der ved en Forhandling den 3. Februar d. A. var Enighed mellem Aktieselskabet og Tillidsmanden om, at fortsætte Arbejdet paa Vikleriet paa de gamle Betingelser, indtil Organisationerne har behandlet Aktieselskabets Krav om 15 pCt.s Reduktion af Akkordpriserne og at der fra begge Sider arbejdes hen til faa Sagen i Orden efter at Pristallet er konstateret — desuagtet har afdraget 12 pCt. i H. t. Februar-Pristallet, af Akkordpriserne, og anmoder om at faa Sagen behandlet i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Ved et Mæglingsmøde den 26. Maj enedes man om at slutte Mødet med de faldne Udtalelser, men efter Mødet enedes Forbundets Mæglingsmand med Aktieselskabets Direktør om at ordne Sagen med at Aktieselskabet betaler Halvdelen af det omstridte Beløb med 30 Kr.

Hammershøj. Aarup Teglværk. Overenskomst oprettet. 9 Mand. Timeløn 98 Øre. Brændere i de 2 Uger Kr. 50,16 pr. Uge, den 3. Uge Kr. 43,12. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde (reduceret med 12 pCt.). Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1926 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til 1. April 1927.

Esbjerg. Esbjerg Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværket nægter at betale den med Entreprenørforeningen gældende Timeløn (106 Øre) for et Kabelnedlægningsarbejde paa Teglværkets Grund, men kun har betalt den paa Teglværket gældende Timeløn. Afdelingen mener, at det til Arbejdets Udførelse vil være nødvendigt at anvende 15 Mand i hver 24 Timer, medens Teglværksejere hævder, at Forpligtelsen til at betale Entreprenørforeningens Timeløn først indtræder, hvis Arbejdet varer 40 Timer pr. Mand. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Efter at Sagen var paatalt overfor Kalk- og Teglværksforeningen, meddelte denne den 3. Juni, at da Klagen har vist sig at være berettiget, har Teglværksforeningen anmodet Teglværksejeren om at betale den højere Timeløn for ialt 336 Timer, der er medgaaet til Arbejdets Udførelse.

Aalborg A. Entreprenørfirmaet Brinck & Elselingen: Afdelingen indberetter, at Firmaet for et Uddybningsarbejde nægtede at imødekomme et af Arbejderne rejst Krav om 20 pCt. Tillæg til Timelønnenn, men derimod tilbød at betale 12 pCt. Tillæg. Efter at Afdelingen havde meddelt Firmaet, at Sagen vilde blive indberettet til D. A. F. afholdtes en ny Forhandling,

ved hvilken Firmaet indgik paa at betale det krævede 20 pCt. Tillæg.

Ringe. Ringe Gasværk (Nordisk Gasværks Komp.): Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 63,00. Ekstra-Vagt paa Søn- og Helligdage Kr. 12,72. Kasserensning og Pumpning af Tjære 125 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer pr. Dag paa de 6 Søgnedage plus en Søndagsvagt hver anden Uge. For Sætning af Retorter om Aftenen betales 1 Kr. pr. Retort. Kulaflæsning udføres i Akkord eller betales med 145 Øre pr. Time. Arbejderne erholder 1 Uges Sommerferie mellem 2 Søndage og med fuld Løn samt 12 hl Koks aarlig. Lønningerne ændres automatisk efter August-Pristallet. Gælder til 1. April 1927 eller en senere 1. April.

Aabenraa. Entreprenørerne Andersen & Svare, Korsør: Afdelingen klager over, at Firmaet, der har et Vejarbejde mellem Bovrup og Ulerup i Entreprice ikke vil betale Overarbejdstillæg for Arbejde udover 8 Timer daglig. Arbejdstiden er 9½ Time daglig. Endvidere klager Afdelingen over, at Arbejderne skal arbejde i Akkord efter en Akkordpris, som Firmaet har fastsat uden Forhandling med Arbejderne, og Akkordprisen er saa lav, at Arbejderne ikke i alle Tilfælde kan tjene Timelønnen, som dog bliver udbetalt til Arbejderne med Kr. 11,49,5 pr. Dag. Afdelingen har forhandlet med Firmaet uden Resultat, hvorfor den anmoder om Forbundets Bistand. Sagen paataltes derefter overfor Entreprenørforeningen med Krav om at paalægge Firmaet dels at betale Overarbejdstillæg for det Arbejde, der er udført udover 8 Timer daglig dels at indføre en rimelig Akkord, der giver Arbejderne Adgang til Fortjeneste udover Timelønnen. Firmaet hævder heroverfor, at da Arbejdet paabegyndtes i April Maaned 1924 var Arbejderne dels uorganiserede dels Medlemmer af Landarbejderforbundet, medens ingen af dem var Medlemmer af D. A. F., at det var Arbejderne selv, der fremsatte Ønske om at arbejde 9½ a 10 Timer daglig uden at fremsætte Krav om Overarbejdsbetaling og at Akkordpriserne blev fastsatte ved Forhandling med de paagældende Arbejdere. Det mener sig derfor ikke forpligtet til at betale Overarbejdstillæg, saameget mindre, som Arbejdstiden straks blev nedsat til 8 Timer, da Afdelingens Formand den 9. Oktober 1925 stillede Kravet om Overarbejdsbetaling. Ved et Møde den 14. Maj i Entreprenørforeningen enedes man om følgende: «Idet den Opgørelse Entreprenørerne har fremlagt ang. Overtid paa Akkordarbejde — Kr. 633,70 — fastlægges, vil Halvdelen af Resten af Betalingen for Overarbejdet være at indbetale til Aabenraa Afdeling til fuld Dækning af det foreliggende Stridsspørgsmaal og med Afdelingens Garanti mod at yderligere Efterkrav bliver rejst. Der udbetales som Forskud Kr. 950,00 senest den 22. Maj. Entreprenørforeningen forpligter sig til inden 14 Dage fra Dato at fremsende en specificeret Fortegnelse over alle de Arbejdere, der har Penge tilgode samt over Antallet af Overarbejdstimer hver enkelt Mand har arbejdet, og det dertil svarende Beløb.

Birkerød. Entreprenørerne Plinius & Sønderbye, København: Afdelingen indberetter, at 2 af dens Medlemmer har udført Nedbrydningsarbejde for Firmaet og derved faaet Løn tilgode for 50 Timer a 148 Øre, ialt 74 Kr., som Firmaet vægrer sig ved at betale, hvorfor Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning, eventuelt ved at blokere et Nedbrydningsarbejde, Entreprenørerne f. T. udfører paa Orlogsværftet. Efter at Sagen var paatalt overfor Firmaet, betalte dette Beløbet.

Horsens A. Entreprenørerne Wright, Thomsen & Kiær: Afdelingen klager over, at Firmaet, der har Arbejdet ved Anlægning af et Dobbeltspor fra Horsens til Tvingstrup i Entreprice, nægter at betale Tillæg til Timelønnen for «Ramning af Træpæle», medens det, efter at have forhørt sig hos Entreprenørforeningen, er indgaaet paa at betale et Tillæg af 45 Øre pr. løb. m for «Ramning af Betonpæle», og anmoder om Forbundets Bistand til ogsaa at erholde et Tillæg for «Ramning af Træpæle». Efter at begge Strejkevarsler var afgivet til Arbejdsgiverforeningen, meddelte Entreprenørforeningen gennem Arbejdsgiverforeningen, at Sagen var ordnet ved et lokalt Forlig mellem Parterne paa den Maade, at Entreprenørerne har forpligtet sig til at udbetale til Arbejderne et Beløb af 200 Kr.

Esbjerg. Vandbygningsvæsenet: Afdelingen klager over, at Havneingeniøren nægter at betale Tillæg til Timelønnen til 4 Mand, der fra en Pram har opfisket gammelt Jern, Tovværk o. l. fra Havnebasinets Bund, og anmoder derfor Forbundet om at paatale Sagen overfor Vandbygningsdirektøren. Efter at Sagen var paatalt med Krav om 20 pCt.s Tillæg til Timelønnen for det paagældende Arbejde, meddelte Vandbygningsdirektøren den 7. Maj, at der allerede den 22. April var opnaaet Enighed mellem Havneingeniøren og Esbjerg Havns Arbejderklub om Udbetaling af det krævede Beløb.

Aalborg A. Ingeniørfirmaet Monberg & Thorsen, København: Afdelingen klager over, at Firmaet ved Afregningen af en indgaaet Slumpakkord for Tildannelse og Armering af Jern til et Stk. Havneanlæg har fradraget 240 Kr. af det Arbejderne tilkommende Overskud, hvilket Beløb svarer til 12 pCt. af Arbejdslønnen for den Del af Arbejdet, der er udført siden Februarreguleringen fandt Sted. Afdelingen mener ikke, Firmaet er berettiget til at fradrage 12 pCt. af Slumpakkorden og anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Møde i Entreprenørforeningen den 8. Maj opnaaedes Enighed mellem Parterne om, at Firmaet betaler 200 Kr. til Afvikling af Sagen.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:
P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.
Ny Tilkommende:
Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 12 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 8 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 5 Kr.

Kassebøger: 3 Kr. pr. Stk.

Forhandlingsprotokoller: 3 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og **Medlemsbøger:** Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 50 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker (Sølvnaale med Forbundets Symbol og smaa Rosetter til en Pris af 75 Øre pr. Stk. Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelinger gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelmuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret.

Andreas Nielsen,
Hovedkasserer.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 7 | 14. Juli | 1926 | 31. Aarg.

International Arbejdsmandskongres i København

29. Juni—1. Juli.

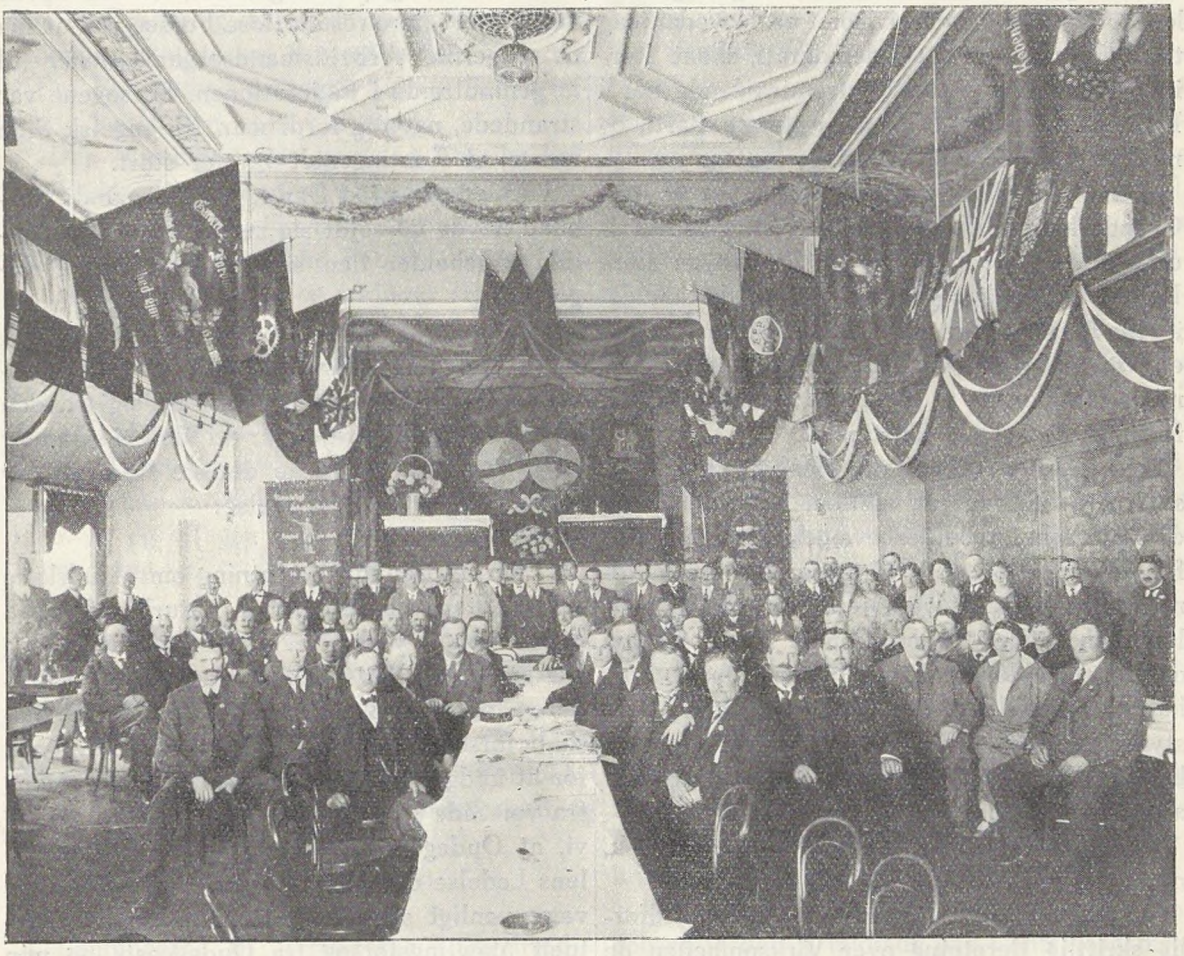

«Den internationale Grov- og Fabrikarbejder Føderation», der bestaar af 18 forskellige Organisationer med ca. 660,000 Medlemmer, repræsenterende 10 Nationer, afholdt sin ordinære Kongres i København i Dagene den 29.—30. Juni og 1. Juli.

Der var mødt omkring 100 Repræsentanter og en Del Gæster, hvoraf Alsing Andersen og Hans Jacobsen repræsenterede henholdsvis Socialdemokratisk Forbund og De samvirkende Fagforbund. I Danmark er Dansk Arbejdsmandsforbund, Kvindeligt Arbejderforbund og Papirindustriarbejderforbundet Medlemmer af Føderationen.

Ved Kongressens Aabning bød Jens Larsen, Dansk Arbejdsmands Forbund, Kongressen Velkommen til Danmark og udtalte Haabet om et godt Resultat af det internationale Stævnes Arbejde. Robert Nielsen oversatte Talen paa Tysk. Alsing Andersen takkede paa det danske Socialdemokratis Vegne for Indbydelsen, der havde glædet ham saa meget mere, som der i Danmark stadig har bestaaet et særligt godt Samarbejde mellem Fagbevægelsen og den politiske socialdemokratiske Bevægelse.

Ethvert Splittelsesforsøg er bleven slaaet ned, hvad enten det var rettet mod den faglige eller den politiske Bevægelse eller mod Samarbejdet mellem disse. Den danske Arbejderbevægelse staar derfor samlet og enig, hvilket er en Lykke og utvivlsomt en Hovedaarsag til, at det danske Socialdemokrati, skønt Storindustrien ikke er stærkt fremtrædende her i Landet, er bleven Danmarks største Parti, og nu i to Aar har haft Regeringsmagten.

Den socialdemokratiske Regering er paa Grund af sin parlamentariske Stilling indtil videre ude af Stand til at gennemføre de store Reformer, den har planlagt. Derimod staar det i dens Magt at forberede dette Reformarbejde, endvidere at gøre en betydelig Indsats i Administrationen og at forhindre Reaktionen i at forringe de sociale Tilstande.

Alsing Andersen udtalte Haabet om et fortsat nært Samarbejde mellem den faglige og den politiske Arbejderbevægelse baade inden for det enkelte Lands Grænser og internationalt, gennem et stedse nøjere Samarbejde mellem den faglige Internationale i Amsterdam og den socialdemokratiske Internationale. Forhaabentlig vilde denne Kongres bidrage til at styrke det Samarbejde, hvis Betydning for Arbejderklassens internationale Fremmarsch var afgørende.

Talen, der holdtes baade paa Tysk og Dansk, modtoges med stærkt Bifald.

Af Sekretæren R. Stenhuis forelaa en udførlig skriftlig Beretning over Virksomheden de sidste 3 Aar, hvoraf det fremgik, at der havde været mange Vanskeligheder at overvinde, og det vilde være nødvendigt at udvide Sekretariatets Virksomhed, saaledes at dette kunde optræde mere aktivt i større internationale Situationer.

Herom vedtoges følgende Forslag:

«Eksekutiv-Komitéen søger Midler og Veje til at forme Sekretariatets Arbejde mere fordelagtigt og resultatrigt.

Eksekutiv-Komitéen skal over sit Resultat af Undersøgelserne aflægge Beretning og rettidigt forelægge udarbejdede Forslag overfor de tilsluttede Forbund.

Beretningen og de tilsvarende Forslag er at behandle ved næste Kongres.

Indtil dette Tidspunkt faar Eksekutiv-Komitéen Bemyndigelse til at ændre det internationale Fabrikarbejderforbunds Kontor i Henhold til Punkterne I og II samt forestaa Ledelse heraf, uden at der dog foretages nogen Kontingentforhøjelse.»

Af Beretningen fremgik det, at der havde været gjort flere resultatløse Forsøg paa at faa de engelske Arbejdsmandsorganisationer til at genindtræde i Føderationen. Forsøgene var strandede, navnlig fordi man fra engelsk Side mente, at Kontingentet var for stort.

I Anledning af at Dansk Arbejdsmands Forbund havde udmeldt sig af sin Landsorganisation indeholder den skriftlige Beretning følgende:

« I Anledning af vor danske Broderorganisations Beslutning om at adskille sig fra den danske Landscentral, har vi den 4. Januar 1926 henvendt os til de danske Kammerater med en saalydende Skrivelse:

«Eders Forbunds Beslutning om at udskille sig fra Landscentralen har naturligvis ogsaa internationalt vakt stor Opmærksomhed. Jeg har om denne Sag talt med Oudegeest, Sekretæren for I. G. B., og vi vilde gerne i Fællesskab forsøge, om der skulde være Mulighed for at undgaa et saadant Brud. Førend vi dog fra vor Side foretog et saadant Skridt, vedtog vi, at Oudegeest skulde spørge Landscentralens Ledelse og jeg Eders Ledelse, om I vilde være venligt stemt overfor et saadant eventuelt Mæglingsforsøg fra Oudegeests og min Side, og om I, hvis det var muligt, vilde medarbejde til at finde Veje, hvorigennem denne Adskillelse kunde undgaas.

Jeg imødeser gerne Eders Meddelelse, ligesom jeg gerne vilde modtage Besked paa, hvornaar I bedst vil kunne modtage Oudegeest og mig, — i det mindste forventer jeg saadan

Meddelelse, naar Eders Ledelse har vedtaget at prøve vort Mæglingsforslag.»

Ledelsen tiltraadte anerkendende vort Skridt. I Juli d. A. vil en Konference finde Sted, for at det kan overvejes, hvorledes det tilsigtede Maal eventuelt kan naaes.»

Efter en udførlig Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Paa Kongressen var mødt 3 Russere som Gæster, repræsenterende en russisk Arbejdsmandsorganisation for den kemiske Industri, der tæller ca. 375,000 Medlemmer. Om denne Organisations Optagelse førtes en lang Diskussion, hvorunder der fra norsk Side stilledes Forslag om Russernes Optagelse imod at afgive en Erklæring om, at de anerkender Føderationens Statuter og Bestemmelser.

Fra Eksekutiv-Komitéens Side stilledes følgende Resolution, som vedtoges:

«Den internationale Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Kongres, afholdt den 29.—30. Juni og 1. Juli i København, har paahørt Diskussionen om de russiske Fabrikarbejderorganisationers Tilslutning og erklærer sig herefter parat til at optage de russiske Organisationer i det internationale Erhvervssekretariat, under Forudsætning af, at disse russiske Organisationer indenfor de russiske Fagforbunds Ledelse vil fremkomme med en Anmodning om, at Det russiske Fagforbund skal tilslutte sig I. G. B. og vil gaa i Brechen for en saadan Anmodning.»

De russiske Repræsentanter havde imidlertid erklæret, at de ikke kunde akceptere Resolutionen, hvorfor Indmeldelsen ikke vil ske.

Næste Punkt paa Dagsordenen var et Foredrag af Sekretæren om de særlige Forhold i Papirindustrien, der var meget interessant og affødte en livlig Diskussion.

Følgende Resolution vedtoges:

«Lønningerne til Arbejderne i Papirindustrien dækker ikke i et eneste Land de Krav, der stilles til en tilfredsstillende, menneskeværdig Eksistens; i mange Lande naar de end og ikke engang op til et taaleligt Eksistensminimum, men Papirfabrikarbejderne befinder sig i en Tilstand, hvorunder de stadig savner det nødvendige til Livets Ophold.

Da Papirindustrien er et internationalt Fag, hvis Produkter afsættes paa Verdensmarkedet, er en Udjævning af Lønningerne i de forskellige Lande ønskelig. Kongressen paalægger derfor det internationale Sekretariat at træffe de nødvendige Forholdsregler, saaledes at de tilsluttede Forbund stadig har en Oversigt over Lønningerne i de forskellige Lande staaende til deres Raadighed.

Desuden skal der snarest muligt iværksættes en Forespørgsel vedrørende Lønudgifterne pr. Ton Papir i de forskellige Lande.

Kongressen paalægger endvidere de tilsluttede Forbund betingelsesløst at opretholde 48-Timersugen i Papirfabrikerne, og hvor denne er gaaet tabt, maa man af al Kraft arbejde paa at generobre den.

Den staar fast paa, at Regeringerne snarest skal beslutte sig til at ratificere Washington-Konventionen, og den opfordrer I. G. B. til at overveje, paa hvilken Maade Aktionen for Ratificeringen af denne Konventation kan blive ført mere intensivt end det er sket hidindtil.

Den gør udtrykkeligt Papirfabrikarbejderne i alle Lande opmærksom paa, at saavel for Tilbageerobringen som for Bibeholdelsen af gunstige Arbejdsbetingelser er store, godt arbejdende og finansielt ydedygtige Fagforeninger uundværlige.»

Endvidere paalægger Kongressen de tilsluttede Forbund af al Kraft at bestræbe sig for Indførelsen af en Arbejdsuge paa 46 Timer for de i Holddrift beskæftigede Arbejdere samt for Undgaaelse af Søndagsarbejde.»

Som Formand for Føderationen valgtes Brey, Tyskland, og som Sekretær R. Stenhuis, Holland.

Som Medlem af Eksekutivkomitéen valgtes for Skandinavien Jane Jönsson, Sverige, med Robert Nielsen, Dansk Arbejdsmands Forbund, som Suppleant.

Ved Kongressens Afslutning tog Hans Jacobsen Ordet og takkede paa Centralorganisationens Vegne for Samværet i de tre Dage og benyttede Lejligheden til at takke for den store Hjælp, der blev ydet danske Arbejdere udefra under den store Kamp i 1925. Vi danske Arbejdere vil sætte en Ære i at hjælpe igen, naar Lejlighed gives!

Jeg véd ogsaa, at vi fuldt vel er i Stand

dertil. Thi vore Fagorganisationer staar stærkere nu end før Kampen, og jeg har ikke opgivet Haabet om at bevare Samarbejdet mellem alle Danmarks Arbejdere.

Hans Jacobsen udtalte til Slut Ønsket om, at Arbejdsmændenes Internationale fortsat maatte staa i trofast Samarbejde med Verdens andre Arbejdere.

Jacobsen holdt sin Tale baade paa Tysk og Dansk, og den hilstes med stærkt Bifald.

Brey erklærede derefter Kongressens Forhandlinger for sluttet og ligesom ved Begyndelsen lød nu ved Afslutningen «Internationale»s Toner paa 4—5 forskellige Sprog.»

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. Juni 1926 i Sag Nr. 991: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne mod Kammerherre Ad. Tesdorpf, Pandebjerg.

Efter at Kammerherre Ad. Tesdorpf, Pandebjerg paa Falster, i Juli 1925 havde købt Gjorslev Gods i Stevns, traf han den Beslutning, at Godsets Skovarbejdere indtil videre skulde lønnes som hidtil, og dette skete, indtil Landarbejderforbundets Tariffer fra den 1. December s. A. at regne blev nedsat med 10 pCt.; der blev da givet Skovarbejderne Meddelelse om, at deres Løn vilde blive formindsket med 10 pCt. Herover indgav Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdelinger i Strøby og Holtug Klage til Forbundet, som den 8. December overfor Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark fremsatte Krav om, at der som hidtil blev udbetalt Skovarbejderne Løn overensstemmende med den den 14. Oktober 1924 mellem den nysnævnte Forening, Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands Forbund afsluttede Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold for Skovarbejdere. Den 11. Januar 1926 svarede Foreningen, at Kammerherre Tesdorpf, der er Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt, men ikke af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark, ikke mente sig pligtig at aflønne Skovarbejderne paa Gjorslev Gods efter Overenskomsten af 14. Oktober 1924. Den 21. s. M. blev Sagen forhandlet paa et efter Forbundets Begæring afholdt Møde, men Enighed opnaaedes ikke; Kammerherren ønskede imidlertid, forinden han tog endelig Stilling til Sagen, at raadføre sig med sin Sagfører, Højesteretssagfører H. H. Bruun; denne tilskrev den 24. Marts Forbundet, at Kammerherren ikke kunde imødekomme det stillede Krav.

Under denne Sag har Klagerne, De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne nedlagt Paastand paa, at Indklagede, Kammerherre Ad. Tesdorpf kendes pligtig at efterleve Bestemmelserne i Overenskomsten af 14. Oktober 1924 og at efterbetale sine Skovarbejdere det for lidt betalte, samt at han idømmes en Bod for Brud paa Overenskomsten.

Indklagede har principalt paastaaet Sagen afvist som ikke henhørende under Den faste Voldgiftsret, subsidiært paastaaet Klagen kendt ubeføjet og Klagernes Krav tilbagevist.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der efter Ejerskiftet arbejdede ca. 8 Skovarbejdere paa Gjorslev, indtil der, da Skovarbejdet skulde paabegyndes i Begyndelsen af November, blev antaget yderligere ca. 20; af Arbejderne var enkelte fast ansatte, men de fleste løse Skovarbejdere, hovedsagelig Folk fra Egnen, der Aar efter Aar antages som saadanne; nogle af dem var Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund og nogle uorganiserede, medens det er usikkert, hvorvidt der blandt dem fandtes Medlemmer af Landarbejderforbundet. At Overenskomsten af 14. Oktober 1924 angaar alle, organiserede eller uorganiserede Skovarbejdere hos de Arbejdsgivere, som Overenskomsten omfatter, er ubestridt.

Til Begrundelse af deres Paastand har Klagerne anført, at Indklagede, som ikke straks efter Ejerskiftet tilkendegav sine Skovarbejdere, at han ikke ønskede at indtræde i den den tidligere Ejer af Gjorslev som Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark paahvilende Forpligtelse til at lønne Skovarbejderne efter Overenskomsten af 14. Oktober 1924, men tværtimod indtil December 1925 vedblev at lønne dem som hidtil, altsaa overensstemmende med Overenskomsten, i det hele har underkastet sig dennes Bestemmelser, for hvilke han kun kan frigøre

sig ved saadan Opsigelse, ved hvilken den kan bringes til Ophør af de paagældende Organisationer, nemlig Opsigelse med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Indklagedes principale Paastand støttes paa, at han som Arbejdsgiver for Skovarbejderne paa Gjorslev ikke er bunden ved Overenskomsten af 14. Oktober 1924. Da han imidlertid, saaledes som det fremgaar af det følgende, maa anses for stillet som den, der har tiltraadt den nævnte Overenskomst, er Sagen retteligt indbragt for nærværende Ret.

Subsidiært har Indklagede gjort gældende, at den tidligere Ejers Forpligtelser efter Overenskomsten ikke ved Ejerskiftet eo ipso er blevet overført paa ham, og at han, der ikke udtrykkeligt har underkastet sig disse Forpligtelser, heller ikke med Føje kan siges stiltiende at være indtraadt deri.

I dette sidste kan Retten — uden iøvrigt at ville tage Stilling til Spørgsmaalet om de ved kollektive Arbejdsaftaler stiftede Rettigheders og Forpligtelsers Overgang ved Ejerskifte — ikke give Indklagede Medhold. Ved indtil December 1925 uden noget Forbehold at lønne sine Skovarbejdere overensstemmende med Overenskomsten af 14. Oktober 1924, hvorved det fik Udseende af, at han agtede at respektere denne, har Indklagede forholdt sig saaledes, at Overenskomsten maa betragtes som stiltiende tiltraadt af ham som Arbejdsgiver. Deraf maa følge, at han kun vil kunne frigøre sig for de af Overenskomsten flydende Forpligtelser ved Opsigelse med samme Varsel som det, de kontraherende Organisationer kan opsige den med.

Indklagede har videre anført, at hans Skovarbejdere indgik paa Lønnedsættelsen, da der i Begyndelsen af December 1925 blev givet dem Meddelelse derom. Klagerne har benægtet Rigtigheden heraf og iøvrigt hævdet, at et af Arbejderne givet Samtykke til Nedsættelsen vilde være betydningsløst. Ved Sagens Paadømmelse vil der intet Hensyn kunne tages til dette Indklagedes Anbringende, allerede fordi de foreliggende Oplysninger i hvert Fald ikke taler for Rigtigheden deraf.

Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, dog at der ikke findes Grund til at anse Indklagede med nogen Bod. Sagens Omkostninger vil han derimod have at udrede.

Kendelse.

Indklagede, Kammerherre Ad. Tesdorpf, bør til Skovarbejderne paa Gjorslev Gods betale det Beløb, hvormed de i Overenskomsten af 14. Oktober 1924 fastsatte Takster overstiger, hvad de har oppebaaret siden Lønnedsættelsen i December 1925, og herefter i det hele overholde Overenskomsten.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 300 Kr.

Den internationale økonomiske Understøttelse ved Arbejdskonflikter.

Den britiske Regering, som har mattet høre adskilligt angaaende sin Optræden før og efter Generalstrejken, søger nu gennem alle Slags Spidsfindigheder at bringe Arbejderbevægelsen i Miskredit og bortlede Offentlighedens Opmærksomhed fra de Problemer, der ligger til Grund for Kulkonflikten. Først rejste man inofficielt og halvofficielt Spørgsmaalet om Fagforeningernes Retsstilling og forsøgte at fremstille Generalstrejken som en Art Komplot mod Forfatningen. Det andet Skaktræk er en Note fra den britiske Regering til Moskva, hvori det bebrejdes Sovjetregeringen, at den under Generalstrejken ikke forhindrede Pengeforsendelserne til England.

At Regeringerne og Kapitalisterne i de forskellige Lande betragter det som en Selvfølge, naar de aabenlyst eller hemmelig understøtter hinanden — og det i virkeligt politisk Øjemed — behøver vist ikke særlig at fremhæves. Vi erindrer kun om et Eksempel fra den allerseneste Tid, nemlig Englands Understøttelse af den kinesiske General Wu-Pei-Fu, som aabent blev indrømmet paa det Møde, som det britiske Handelskammer i Hankau fornyligt afholdt, og som nu er blevet gentaget gennem det Laan, det britiske Cigaretselskab har rejst for samme General. Man taler kun om rene Hænder, naar det drejer sig om Arbejdernes Anliggender, og kun i saadanne Tilfælde siger man, at disse Intriger «ikke kan bidrage til at skabe venskabelige Forbindelser.»

At den britiske Regering ikke har haft Held med sine temmelig søgte Argumenter, viser en Kommentar i «Manchester Guardian» af 11. ds., hvor det bl. a. hedder: Det kan være be-

gribeligt, men det er ikke klogt, naar man antager, at alt, hvad der kommer fra Rusland, er uærligt. Naar der sendes Penge fra Rusland til Understøttelse af Generalstrejken eller Bjergarbejderne, saa lægger de samme privatretslige Principer til Grund for en saadan Handling, som naar det drejede sig om Penge fra Frankrig eller Svejts. Det kan under visse Omstændigheder være i absolut Orden eller i det mindste undskyldes at modtage Penge, selv om Giverens Hensigter ikke er ærlige. Intet fornuftigt Menneske kan tage Grubearbejderne det ilde op, naar de tager de Penge, de kan faa, forudsat da, at der ikke knyttes Betingelser til Modtagelsen. De vilde være Taaber, naar de tilbageviste disse Beløb! Forøvrigt vilde intet være mere uærligt, end naar den russiske Regering under en Arbejdskonflikt understøttede den ene af Parterne og saaledes blandede sig i en fremmed Stats Anliggender.»

Naar Herbert Smith, den britiske Bjergarbejder-Føderations Formand, i Sammenhæng med Spørgsmaalet om de russiske Understøttelsesbeløb siger: Jeg er ingen Revolutionær og jeg tror ikke paa Revolutionen; vi har modtaget Pengene, fordi de kommer fra Arbejdere og skal tjene til Understøttelse af Bjergarbejderne og ikke til en Bolschevisering af England», saa havde Bjergarbejderne ifølge «Manchester Guardians» Grundsætninger ingen Grund til at nægte Modtagelsen af Pengene. Om Russerne sluttelig dog skulde have revolutionære Bihensigter med deres Pengeforsendelser, er under disse Omstændigheder fuldstændig ligegyldig.

Nærede den engelske Regering blot tilnærmelsesvis samme Opfattelser, vilde den antagelig aldrig have paabegyndt sin hysteriske Kampagne mod de russiske Pengeforsendelser. Derfor kan man heller ikke skænke den nogen Tiltro, naar den ligesom «Manchester Guardian» gør en foregiven Forskel mellem Pengebeløbene fra den russiske Regering og de af fremmede Arbejdere sendte Understøttelsesbeløb. Lord Birkenhead, Ministeren for Indien, sagde rigtignok for nogle Dage siden i en Tale, «at der bestaar en virkelig Forskel mellem Bidrag fra fremmede Statsborgere til Mildning af Nøden blandt Ofrene for en Arbejdskonflikt og Bidrag fra en fremmed Regering.» Dette Argument skulde imidlertid blot tjene Regeringen som Dækning i Tilfælde af, at den ikke saa sig i Stand til at bevise, at Pengene stammede fra den russiske Regering. Af den Grund gjorde den heller ingen direkte Antydninger i Noten. Er Forholdet det, at Regeringen ogsaa er imod Tilsendelse af Pengebeløb, som bevist stammer fra Arbejdere i andre Lande og skal anvendes til Understøttelse af de engelske Kammerater — hvad der er udenfor al Tvivl med Hensyn til de Understøttelser, der er ydet af I. F. C. — erholder Sagen en alvorlig Karakter. Thi i saa Tilfælde er det en Krænkelse af Statsborgernes individuelle Frihed og af Menneskerettighederne som Helhed. Det er imidlertid en Kendsgerning, at de af I. F. C. sendte Pengebeløb, hvis Tilsendelse skete, mens Generalstrejken stod paa, virkelig mødte forskellige Vanskeligheder. Det er derfor besynderligt, at den britiske Regering nu søger at fragaa, at den har haft noget at gøre med disse Vanskeligheder. Thi de efter Generalstrejkens Afslutning sendte Understøttelser har naaet og naar vedblivende uhindret deres Bestemmelsessted.

«Daily Herald» af 11. Juni melder, at Regeringen endnu ikke har taget nogen Afgørelse angaaende de under og efter Generalstrejken sendte Understøttelsesbeløb. Naar den britiske Regering virkelig vil konstruere en Forskel mellem Regeringsunderstøttelse og fremmede Arbejderes Understøttelsesbidrag, haaber vi, at den ogsaa med al ønskelig Tydelighed giver Udtryk for, at denne Grundsætning skal finde Anvendelse i alle Tilfælde.

(I. F. C.)

Fra Udlandet.

Hvorfor Storkampen i England blev afbrudt.

(I.F.C.) Storstrejken i England blev iværksat paa saglig Maade og afbrudt paa ligesaa taktisk Maade. Til Imødegaaelse af alle tendentiøse Fremstillinger maa der paany henvises til, at Strejken blev erklæret for at understøtte Bjergarbejderne i deres Modstand mod Lønnedsættelser, som i Strid med de i den kongelige Kulkommissions Beretning fremsatte Forslag skulde gaa forud for Forhandlingerne om selve Beretningen. Endvidere var Strejken en Protest mod Regeringens Fremgangsmaade, der afbrød Forhandlingerne og paa den Maade tillod, at 1 Million Grubearbejdere blev lockoutede og paa Naade og Unaade prisgivet Grubeejerne, der var fast besluttet paa at tvinge Arbejderne til Kapitulation.

Hvad angaar Strejkens Afbrydelse vil vi her give

Ordet til den britiske Landsorganisations Generalraad, som i Strejkebuletin Nr. 11 tager Stilling til den kapitalistiske Presses tendentiøse Fortolkninger af dets Beslutninger og med den størst mulige Klarhed giver Oplysning om, hvilke Grunde der var bestemmende for Strejkens Afbrydelse. Det hedder i denne Redegørelse bl. a.:

«Generalraadets Beslutning bliver paa skrupelløs Maade fremstillet som en betingelsesløs Kapitulation, hvorved de reaktionære Blade — Regeringsorganet indbefattet — ikke undser sig for at benytte Udtalelser af Folk indenfor vore egne Rækker for at diskreditere de Personer, som havde faaet tilvist den vældige Opgave med Hensyn til Kampens Førelse.

De Elementer, som vilde benytte Lejligheden til at ødelægge Fagbevægelsen, troede aabenbart, at Konflikten, uden at der fra nogen Side blev gjort Forsøg paa at naa det oprindelige Maal for Strejken og fremskaffe et fornuftigt Grundlag for Forhandlingernes Genoptagelse i Bjergværksindustrien, skulde fortsættes saalænge, indtil Landets produktionsmæssige Liv var gaaet fuldstændig i Staa og man paa dette Grundlag kunde fordre Fagorganisationernes fuldstændige Kapitulation.

Havde Strejkeledelsen ladet det komme saavidt, vilde den grundigt have misbrugt den Tillid, Organisationerne havde vist den.

Ifølge Regeringens taabelige Fremgangsmaade, som forsøgte at fremstille Strejken som en Krænkelse af Landets Forfatning, kom det saa vidt, at formelle Forhandlinger blev umulige og at der maatte findes et Middel til Bearbejdelse af den offentlige Mening. Baade Offentligheden og Strejkeledelsen fordrede dog, at der skulde findes Veje og Midler til Fremskaffelse af et tilfredsstillende Forhandlingsgrundlag for Bjergværksindustrien.

Sir Herbert Samuel, den kongelige Kulkommissions Formand tog denne Opgave op. Han forstod forsaavidt at stille Generalraadet tilfreds, som han i Tilfælde af Strejkens Ophævelse stillede Genoptagelse af Forhandlingerne i Udsigt. Generalraadet var af den Overbevisning, at denne Mulighed sammen med de af Ministerpræsidenten fremsatte Udtalelser kunde betragtes som en egnet Forhandlingsbasis.

Generalraadets Afbrydelse af Strejken var en modig Handling. Derigennem blev det muligt at genoptage Forhandlingerne paa det Punkt, hvor de grundet paa Regeringens Beslutning af 3. Maj ganske unødvendigt var blevet afbrudt. Det næste Skridt bør være Forslag fra Regeringen til Tilvejebringelse af en varig Fred i Grubeindustrien.»

Kampen om 8 Timers Arbejdsdagen.

(I.F.C.) Bortset fra Czekoslovakiet, der kan betragtes som et vigtigt Industriland, har hidtil kun enkelte Smaastater ratificeret Washington-Konventionen om 8 Timersdagen. Ogsaa Italien har ratificeret, men da der ved Ratifikationen blev gjort enkelte Undtagelser, lader Gennemførelsen af Konventionen i de enkelte Industrier endnu meget tilbage at ønske. De af Arbejderbevægelsen og Det internationale Arbejdsbureau udfoldede Bestræbelser har i den senere Tid bevirket, at enkelte Regeringer atter igen har foretaget Skridt til at bevise Umuligheden af en Ratifikation. Et stadigt tilbagevendende Argument, der fremføres af enkelte Ministre, er Paastanden om, at Konventationen ikke er tilstrækkelig elastisk. Saaledes har den konservative engelske Regering rejst Indsigelse mod enkelte af Konventionens Bestemmelser, hvorved Frygten for Dumping fra enkelte europæiske Stater synes at have spillet en stor Rolle. Man synes i England at være af den Mening, at der i de Lande paa Kontinentet, der har indført den lovordnede 8 Timersdag, ikke gøres noget for at fremtvinge Lovens Overholdelse. Tiltrods for, at den engelske Regering allerede i Midten af forrige Aar havde planlagt en Sammenkomst af Arbejdsministrene for de vigtigste Industrilande til Behandling af Spørgsmaalet om Konventionens Fortolkning, er denne Sammenkomst blevet udskudt indtil forrige Uge. Forud for denne Konference, der fandt Sted i London, er gaaet en Beslutning af Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad, der lød paa, at der ved hver international Arbejdskonference skal nedsættes en Kommission, der skal undersøge, hvorledes de forskellige Lande omsætter de ratificerede Konventioner i Praksis.

I den i afvigte Uge afholdte Konference deltog Arbejdsministrene for Tyskland, Belgien, England, Frankrig og Italien. Forud for Konferencen var gaaet en omfattende Brevveksling. De Fordringer, der herved blev gjort gældende med Hensyn til Konventionens rigtige Fortolkning, afveg delvis meget stærkt fra hinanden.

For at bevare en Kontakt med de kompetente Instanser begav tre Bestyrelsesmedlemmer for I. F. C., Jouhaux, Mertens og Oudegeest, sig til London. Efter langvarige Forhandlinger og Overvindelse af talrige Vanskeligheder opnaaedes der sluttelig Enighed om Fortolkningen af forskellige Bestemmelser. Det er Fortolkninger, som skulde synes ganske selvfølgelige, men som tilsyneladende dog nødvendiggjorde en fælles Drøftelse. England var t. Eks. ikke ganske klar over, hvad der skulde forstaas under en «Arbejdsuge», hvad man dog i Almindelighed skulde forudsætte som bekendt. Tyskland troede, at det under Hensyn til Dawes-Planen ikke havde Frihed til at bestemme, at Jernbanefunktionærerne falder ind under Konventionen, mens Italien var af den Mening, at der ifølge Konventionen fandtes Mulighed for at tillade Arbejde udover 8 Timer daglig for at indarbejde den tabte Arbejdstid som Følge af Ferie og Helligdage. Endelig bestod der stor Uoverensstemmelse angaaende Betydningen af § 14 i Konventionen, der forudser, at denne i Tilfælde af Krig og eller «naar Staten er i Fare» træder ud af Kraft. Tyskland og England var endvidere af den Opfattelse, at denne Klausul ogsaa gælder for alvorlige økonomiske Kriser. Dette var Opfattelserne over enkelte meget vigtige Punkter, men sideordnet dermed blev der fremført talrige Ønsker af mere underordnet Natur. Resultatet af Konferencen var, at der i Natten til 13. Marts, efter at talrige Uoverenssemmelser var ryddet af Vejen, opnaaedes Enighed om den endelige Fortolkning af Konventio-

nen, hvorved det i det store hele lykkedes at hævde Arbejdernes nugældende Rettigheder. Konferencen var saaledes temmelig overflødig og Indvendingerne mod en Ratifikation maa betegnes som ret søgte. Det er kun lykkedes et Par Regeringer at forringe Konventionen noget gennem disse Fortolkninger, idet det Frikvarter, som enkelte Lande og Bedrifter havde tilstaaet Arbejderne i Morgen- og Middagstimerne, ikke mere skal betragtes som Arbejdstid. Iøvrigt lykkedes det, takket været den franske og den belgiske Arbejdsministers samt Direktør Albert Thomas Holdning, at fortolke Konventionen saaledes, at 8 Timersdagens Princip er bevaret.

Det maa nu afventes, om den engelske Regering virkelig vil gaa over til en Ratifikation af Konventionen, hvad dog alvorligt maa drages i Tvivl. Naar der tales om Afrustning, henvises der stadig til, at den materielle Afrustning maa gaa forud for den moralske Afrustning. Det samme gælder dog ogsaa for 8 Timersdagen. Forinden konservative Regeringer gaar med til en Ratificering, maa først deres Moral have forandret sig. Saa vidt er vi dog for Tiden hverken i England eller Italien.

Kampen for Afrustningen i Holland.

(I.F.C.) En af den faglige Landscentral og det socialdemokratiske Arbejderparti i Holland nedsat Fælleskommission har for ganske nylig fremsendt en meget udførlig Beretning om Afrustningsspørgsmaalet, der ogsaa giver Oplysning om Omfanget af Rustningerne i de forskellige Lande og om de Skridt, som I. F. C. og S. A. I. har foretaget med Hensyn til Afrustningen. Det er en glædelig Kendsgerning, at Beretningens Forfattere enstemmigt og uden Forbehold udtaler sig til Gunst for den nationale Afrustning og dermed følger det af de danske Kammerater givne Eksempel. Ligesom i andre Lande gør der sig for Tiden ogsaa i Holland i de senere Aar en Bevægelse gældende, der i Teorien udtaler sig for den nationale Afrustning, men i Virkeligheden dog under Foregivende af, at denne Afrustning maa gennemføres samtidig i alle Lande, er afgjort Modstander af en øjeblikkelig Afrustning. Saaledes blev der bl. a. straks efter Indledningen af den hollandske Arbejderbevægelses Kamp for Afrustning dannet en «Komité mod den ensidige Afrustning».

I Beretningen fremhæves med stor Styrke, at det vilde være latterligt, at vente med Afrustningen, indtil de andre Lande vil have gennemført denne. Mens det paa den ene Side indrømmes, at et Land som Holland i Tilfælde af fuldstændig Afrustning er udsat for midlertidigt at miste sin nationale Selvstændighed, staar det paa den anden Side fast, at Rustningerne kun forøger Krigsfaren. Den nationale Afrustning kan efter Kommissionens Mening anbefales med saa megen større Ret, som Arbejderbevægelsens stadige Magtforøgelse og Folkeforbundets Omdannelse til en demokratisk Institution stedse vil forhindre den med Forsvarsløsheden forbundne Fare.

Uden at gaa ind paa eller anbefale Afrustningsmulighederne i andre Lande, henviser Kommissionen særlig til, at i de Lande, hvor Militarismen endnu er særlig kraftig, den moderne Arbejderbevægelse endnu har nok at gøre med at arbejde for en Nedsættelse af Rustningerne. «Arbejderpartierne i de smaa Lande bør dog ikke hvile, saalænge den fuldstændige Afrustning ikke er gennemført. De aflægger dermed Bevis for, at de i Fredens Interesse vil gøre alt, hvad man i denne Henseende forventer af Arbejderklassen. De giver dermed i den nationale Kamp mod Krigen og Militarismen et godt Eksempel, der før eller senere vil vise sig frugtbar for det internationale Socialdemokrati.»

Beretningen indeholder udførlige Oplysninger om Folkeforbundets Virksomhed og dens Indflydelse paa Afrustningspolitiken. Med Henblik paa de i Locarno afsluttede Overenskomster er Kommissionen af den Mening, at saadanne Traktater vil kunne være til megen Nytte, naar de ogsaa bliver fulgt i Praksis. «Ingen kan dog med Sikkerhed sige, at det ikke mere vil komme til krigerske Konflikter.» Af denne Grund kommer Kommissionen til samme Slutning som S. A. I.: Locarno-Overenskomsterne bør af Arbejderpartierne omformes til et Fredsinstrument. En Fortsættelse af den internationale Kappestrid med Hensyn til Rustningerne er ingenlunde i Overensstemmelse med Aanden i Locarno-Overenskomsterne. Det samme gælder for de Militær-Sagkyndiges Anstrengelser, som i deres Regeringers Opdrag gør alt for at fremme de tekniske Forberedelser for kommende Krige. Planen om Indkaldelse af ne international Afrustningskonference billiges, men Kommissionen tilføjer dog samtidig, at en Udsættelse eller Mislykkelse af denne Konference hos mange vil skuffe de paany vakte Forhaabninger om en bedre Fremtid for Europa.

Med Hensyn til Udenrigspolitiken opstilles følgende Fordringer: Afskaffelse af det hemmelige Diplomati, Indførelse af parlamentarisk Kontrol med Udenrigspolitiken og Parlamentets Medbestemmelsesret ved Sammensætningen af Delegationerne til Folkeforbundets Konferencer.

Vi vil ogsaa i Fremtiden med den største Interesse følge vore hollandske Kammeraters Kamp for Afrustningen og Freden.

Den britiske Regering spekulerer forgæves i Vankelmodighed og Uenighed blandt Bjergarbejderne. Fagforeningernes Sammenhold er stærkere end nogensinde.

(I.F.C.) Da Regeringen Baldwin aabent tog Parti for Grubeejerne, idet den foreslog Ophævelse af Loven om 7 Timersdagen og dermed en Forlængelse af Bjergarbejdernes Arbejdstid, var den ganske klar over, at dens Fremgangsmaade vilde blive betragtet mindre fjendtlig af Bjergarbejderne, saafremt den samtidig forelagde et Lovforslag angaaende Reorganisation af Grubeindustrien, endskønt dette Lovforslag er ret vagt og kun i ringe Grad vil kunne afhjælpe de værste Mangler. Men selv denne ringe Imødekommenhed gaar Grubeejerne og den Del af Regeringen for vidt, som uanset Kampens Længde ønsker denne fortsat

indtil de opsætsige Fagforeningers fuldstændige Underkastelse. I «Daily Herald» af 25. Juni henviser Bladets Parlamentskorrespondent til den Kendsgerning, at de konservative nu atter har Overhaand i Regeringen og at det er deres faste Hensigt at tage Regeringsforslaget tilbage, saafremt Arbejderpartiet skulde rejse alvorlig Modstand mod Reorganisationsloven. Bliver denne Trusel til Virkelighed, vilde dette kun være et yderligere Bevis for, at Regeringen — hvad der rigtignok allerede længe har staaet de indviede klart — hverken har Vilje eller Evne til at træffe saadanne Foranstaltninger, som den spændte Situation fordrer. Dens hele Visdom bestaar netop i at fordre en Nedsættelse af Bjergarbejdernes Lønninger, uden forøvrigt at bekymre sig om, hvilke Følger dette kan have.

Endvidere meddeles, at Regeringen vil forbigaa de kompetente Repræsentanter for Bjergarbejderne og forhandle med uansvarlige Personer, forudsat at disse er rede til at deltage i saadanne Forhandlinger. Fagforeningerne har forøvrigt allerede erklæret, at ethvert Forsøg paa at ville bryde de kæmpende Bjergarbejderes Sammenhold forud er dømt til at strande. Meningsdifferencerne indenfor Arbejderklassens Rækker med Hensyn til Spørgsmaalet om Taktiken har ikke noget at gøre med Beslutsomheden og Viljen til at beskytte Bjergarbejderne mod Regeringens og Arbejdsgivernes forenede Angreb. Et Bevis herfor er den fornylig fattede Beslutning om at udsætte det Møde af Bestyrelserne for de tilsluttede Fagorganisationer, der skulde drøfte de Tildragelser, der førte til Generalstrejken, samt Generalraadets Holdning under denne, til efter Bjergarbejderstrejkens Afslutning. Alle Organisationsrepræsentanter var enige om, at Diskussionen om hele denne Sag burde udsættes, og at man foreløbig burde koncentrere alle Anstrengelser om at støtte Bjergarbejdernes Kamp.

De britiske Fagforeningers Generalraad er for Tiden beskæftiget med at gennemføre et storstilet Kampagne for at fremskaffe Midler til Understøttelse af Bjergarbejderne, mobilisere den offentlige Mening mod Regeringen samt vinde den sidste Mand for Fagforeningerne. Fagbevægelsens hele Styrke og alle Midler skal anvendes for at gøre Grubeejernes og Regeringens forkastelige Hensigter til Skamme. Ingen er i Tvivl om, at det er den samlede Arbejderklasses Interesser, der staar paa Spil i denne Kamp. Det kan i denne Sammenhæng erindres om, at den samlede britiske Arbejderklasse i de første fem Maaneder af 1926 i Følge officielle Oplysninger har maattet tage en Lønnedgang af £ 37,210 om Ugen, hvad der betyder et aarligt Løntab af £ 2,000,000.

Bestyrelsen for den internationale Bjergarbejder-Føderation har paa sit sidste Møde enstemmigt vedtaget en Resolution, der stempler Regeringens Forsøg paa at forlænge de britiske Arbejderes Arbejdstid som en Trusel ikke blot mod de britiske Bjergarbejdere, men ogsaa mod Arbejderne i alle andre Industrier, et Forsøg, der kronet med Held, vilde betyde en alvorlig Fare for den internationale Kamp for Forkortelse af Arbejdstiden.

I Henhold hertil vedtoges det da ogsaa at sætte al Kraft ind paa at forhindre Indførslen af Kul fra Udlandet samt gøre alt for at yde Bjergarbejderne økonomisk Støtte.

Medens Arbejderne i alle Lande og Industrier har al Grund til at være stolte over deres Loyalitet og Solidaritet overfor de britiske Bjergarbejdere, undser Modstanderne sig ikke for at tage deres Tilflugt til de laveste og simpleste Midler. Som et Eksempel paa Modstandernes Kampmaade anfører «Daily Herald» Lady Ashwith taabelige Beskyldning, som i en offentlig Forsamling søgte at gøre Stemning mod Arbejdernes Førere ved at fortælle sine Tilhørere, at BjergarbejderforbundetsSekretær Cook og to andre Førere paa en Restauration havde betalt £ 5 for et Maaltid. Lady Ashwith turde ligesaalidt efterkomme Opfordringen om at bevise Rigtigheden af sin Beskyldning som bekvemme sig til at give en Undskyldning for sin taabelige som løgnagtige Bagvaskelse. Med saadanne smaalige Midler tror man at kunne saa Uenighed blandt Arbejderne.

Siden sidst.

Næstved. Ølhandler Georg Madsen: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 59,17 (intet Fradrag for Helligdage). Tærepenge betales som hidtil. Ugifte Arbejdere, der faar Kost og Logi hos Arbejdsgiveren, fradrages herfor ⅓ af Ugelønnen. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 143 Øre, 3. Time 148 Øre, derudover samt Søn- og Helligdage 178 Øre. Kun Medlemmer af Afdelingen maa beskæftiges. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. Maj.

Kastrup. Foreningen af Arbejdsgivere ved Kastrup Havn: Ved et Mæglingsmøde den 21. Maj angaaende Fastsættelse af Takst for Arbejde ved Pumpning af Tjære fra Tankskib til Tankvogn enedes man efter en Del Forhandling om, at Betalingen fastsættes til 14 Øre pr. Ton. Der anvendes 1 Mand.

Korsør. Foreningen af Arbejdsgivere ved Korsør Havn: Overenskomst oprettet angaaende Lager- og Pakhusarbejde. Timeløn 105 Øre. Ugeløn Kr. 49,98. Hos Th. Rasmussens Trælastforretning m. m. Kr. 49,67. Arbejdstiden er den samme som er gældende for Havnearbejde, hos Th. Rasmussens Trælastforretning m. m. bibeholdes den hidtidige gældende Arbejdstid. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter indtil Kl. 10 Aften 50 pCt. Natarbejde 60 pCt. Søn- og Helligdagsarbejde 75 pCt. Tillæg. Bestaaende højere Lønninger kan ikke nedsættes som Følge af denne Overenskomst. Faste Lager- og Pakhusarbejdere, der har arbejdet i Virksomheden 3 samlede Maaneder før 1. Maj, erholder 3 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog erholder de en Dagpenge af 3 Kr. fra den Dag, Ulykkestilfældet indtræffer. Akkordforhold bibeholdes som hidtil, hvor der arbejdes i Akkord. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i

H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Gælder til en 15. April.

Films- og Forlystelsesfunktionærerne. Biografteaterejerforeningen: Overenskomsten af 16. Juni 1924, jvf. Mæglingsaftale af 18. April 1924, fornyet til 1. Juni 1927. Samtlige Lønninger reduceredes med 12 pCt. fra og med Ugen 11.—18. Juni. Bestemmelsen om Prøvetid med lavere Løn for nyantagne Kontrollører udgik af Overenskomsten. Regulering med 1 pCt. pr. Procent, dog kun forsaavidt Stigningen eller Faldet i Pristallet i Forhold til det Pristal, der skal gaas ud fra ved Reguleringen, er over 6 Points. Vedrører 185 Mand.

Nykøbing Sj. Rederiet «Generalkonsul C. P. Jensen» ved Speditøren Købmand Culmsee: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Timeløn for Losning af Stykgods 140 Øre (var 150 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. 1 fast ansat Mand betales med 30 Kr. pr. Uge for i 2 Dage i Tiden mellem Kl. 7 Morgen og 8 Aften at deltage i Losning, Lastning og andet forefaldende Arbejde. For Arbejde mellem Kl. 8 Aften og 7 Morgen betales han med 50 pCt. Tillæg. For Lastning af Flæsk i Baller, andre Fedevarer og Stykgods betales 30 Øre pr. Tons pr. Mand i Lasten for Partier indtil 50 Tons. For hver 5 Tons derudover reduceres ovennævnte Pris med 1 Øre pr. Ton for hele Partiet, dog ikke under 25 Øre pr. Ton (var 37 Øre pr. Ton). Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Sparkær. Gaardejer Laurits Mønsted, Sparkær: Afdelingen klager over, at Gaardejeren har aflønnet en Mand, der har været beskæftiget med Afbarkning af Træ til Bygningstømmer, med 6 Kr. pr. Dag. Manden har krævet 106 Øre i Timeløn. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med at skaffe Medlemmet dets Tilgodehavende. Efter at Sagen var paatalt overfor Gaardejeren og Blokade iværksat, betalte Gaardejeren Beløbet.

Overenskomsten mellem A/S Kastrup Glasværk og D. A. F. fornyet til 1. April 1927 mod at de i Lokaloverenskomsterne mellem Aalborg F., Aarhus A., Fabrikarb., Kbh., Kastrup og Odense F. og A/S Kastrup Glasværk fastsatte Lønninger straks reguleres med 6 pCt. (6. April) og yderligere med 6 pCt. ved Lønudbetalingen den 2. Juli d. A. Augustregulering 1926 med Halvdelen fra og med den Uge, hvori 15. August falder og Resten i den 14. Lønningsuge derefter. Smeltere og enkelte andre faar et effektivt Løntillæg af Kr. 1,50 pr. Uge. Schürere 100 Øre pr. Uge. Smeltere i Odense erholder i Sygdomstilfælde 150 Øre pr. Dag i højst 3 Maaneder, der betales intet for Sygdomme, der ikke varer 3 Dage. Tillæg, der ikke hidtil har været pristalsregulerede, reguleres ikke. Interesse-Akkorden fradrages 2 pCt. den 2. Juli og underkastes Augustreguleringen 1926. Bestemmelsen om Ulykkesforsikring omredigeres i Overensstemmelse med en i 1925 afsagt Voldgiftskendelse. Der optages lokale Forhandlinger paa de enkelte Værker om mindre væsentlige Forhold. Forhandlingerne skal være afsluttede 14 Dage efter at Hovedoverenskomsten er afsluttet. Eventuelle Uoverensstemmelser, som ikke bliver bilagt lokalt, afgøres i H. t. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.

Ved et Mæglingsmøde den 14. Juni behandledes de tilbageværende Uoverensstemmelser og Enighed opnaaedes om at Flaskekontrollen paa Frederiksberg og Hellerup Glasværker fremtidigt foregaar paa den Maade, at naar vedkommende Udlægger har henvendt sig til Mesteren med Flasker, han mener, der er noget i Vejen med, og Mesteren godkender disse, er han fritaget for at lægge Kontrolseddel. Paa Kastrup Værket rundedes Oplæggerens Ugeløn op til Kr. 74,50 som Grundløn fra pr. 15. April 1926.

Støberi-, Special- og Maskinfabrikarb., Kbh. Fm. Carl Cohns Sønner: Afdelingen klager over, at Firmaet har afskediget Tillidsmanden, fordi han Onsdag den 31. Marts, da en af Fabrikanterne 15 Minutter før Fyraften beordrede ham til at arbejde over samme Dags Aften, bad sig fritaget derfor paa Grund af private Forhold, og da Fabrikanten paalagde ham at foranledige, at en af de andre Arbejdere arbejdede over i hans Sted, sagde de alle «Nej». Da Tillidsmanden havde meddelt Fabrikanten dette Resultat, henvendte denne sig til Arbejderne om at arbejde over, og nu sagde de alle «Ja». Derefter afskedigede Fabrikanten Tillidsmanden samme Aften og angav som Grund derfor Vægringen mod at arbejde over. Afdelingen kræver Tillidsmanden genantaget og Erstatning til ham i Forhold til den mistede Arbejdsfortjeneste, indtil Genantagelse finder Sted, og anmoder paa det Grundlag Forbundet om at foranledige Mæglingsmøde afholdt. Ved Mæglingsmødet den 20. April og ved Timandsmødet den 5. Maj opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen indankedes for en faglig Voldgiftsret. Ved Voldgiftsmødet den 9. Juni forligtes Sagen saaledes, at der af de indklagede betaltes Klagerne paa Tillidsmandens Vegne et Beløb af 400 Kr. til fuld Afgørelse.

Nykøbing Fl. Fælsters Margarinefabrik: Afdelingen klager over, at Fabriken kun vil betale 25 pCt. Tillæg til 5 Mand, der efter Tilsigelse har arbejdet over en Morgentime direkte før den normale Arbejdstids Begyndelse. Afdelingen har krævet 100 pCt. Tillæg, som de mener Arbejderne har Krav paa, og anmoder derfor Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Margarinefabrikantforeningen, meddelte denne den 7. Juni, at Sagen var i Orden, idet Fabriken havde betalt de krævede 100 pCt. Tillæg.

Odense F. A/S Odense Export Fløde Kompagni: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 55,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 33⅓ pCt., derefter 50 a 100 pCt. som hidtil. Søn- og Helligdage til Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt Tillæg. Arbejdes i Nathold er Normal-Arbejdstiden 43 Timer, som betales med Kr. 55,00. Udvides Arbejdstiden til 48 Timer, betales herfor, hvad de 55 Kr. udgør pr. Time + et Tillæg af 25 pCt. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge, fra Lønningsdag til Lønningsdag Ved Ulykkestilfælde betales der halv Løn de første 13 Uger. Arbejdere, der har været beskæftiget i Virksomheden i mindst 6 Maaneder, erholder en Sommerferie paa 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage og

med fuld normal Ugeløn. Tillidsmandssystemet. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Gælder til 1. Juni 1927.

Olie-, Sæbe- og Farveindustriarb., Kbh. Fm. Nordsig & Dyrup: Ved et Møde den 17. Maj tiltraadte Firmaet Overenskomsten af 4. Juni 1924 med efterfølgende Reguleringer mellem Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiver-Afdeling og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening, saaledes at nævnte Overenskomsts Lønbestemmelser er gældende med tilbagevirkende Kraft fra 1. Maj i Aar. Firmaet anskaffer og vedligeholder Overtrækstøj til de Arbejdere, der beskæftiges i Møllen og Klisterkogeriet. Firmaet betaler til Organisationerne 200 Kr. straks. Vedrører 8 Mand.

Hær og Flaade. Orlogsværftet: Afdelingen klager over, at Orlogsværftets Direktion har begaaet Brud paa den gældende Overenskomst ved at nægte at betale 25 Øre Tillæg pr. Time til 3 Mand, der udfører Akkumulatorarbejde i en Undervandsbaad. De 3 Mand er gennem Elektrisk Afdeling antaget til Udførelse af nævnte Arbejde. Til Sammenligning anføres, at 3 andre Mænd, der gennem Akkumulator-Afdelingen er antaget til i en anden Undervandsbaad at udføre akkurat samme Art Arbejde, faar udbetalt et Tillæg af 25 Øre pr. Time jvfr. Overenskomsten. Afdelingen har forhandlet uden Resultat og anmoder Forbundet om at paatale Sagen i H. t. de mellem Parterne gældende Voldgiftsregler. Ved Mæglingsmødet den 15. Maj opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen henvistes til voldgiftsretlig Behandling. Den 3. Juni afsagde Voldgiftsrettens Opmand Kendelse i Følge hvilken der ikke tilkommer de omhandlede 3 Mand det krævede Akkumulatortillæg, 25 Øre pr. Time. Derimod tilkommer der de 3 Mand Tanktillæg — 5 Øre pr. Time — for den Tid, de har arbejdet i «halvlukkede Tanke», og der tilkommer desuden den Mand, der har virket som Sjakfører for de 2 andre Arbejdsmænd, et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

Jernbanearb. M. og Aarhus J., De danske Statsbaner: Jernbanearb. M. meddeler, at den i Juni 1925 indsendte et Andragende til Generaldirektoratet om at faa en Del Akkordpriser i Akkordjournalen for Lokomotivværkstedet revideret samt fremsatte Ønske om, at det samlede Akkordudvalg fra Aarhus og København traadte sammen til en Forhaandsdrøftelse. Generaldirektoratet tilbød da Afdelingen, at den kunde faa enkelte Akkorder revideret paa Grund af ændrede Værkstedsforhold og Indførelse af ny Maskintyper, men det fandt ikke Anledning til at lade det samlede Akkordudvalg træde sammen. I Oktober fremsendte Afdelingen et fornyet Andragende og paa Grundlag af dette har der i indeværende Foraar været ført langvarige Forhandlinger om Revision af Akkordpriserne i Lokomotivværkstederne i Aarhus og København. Resultatet foreligger nu, idet Afdeling M. indberetter, at det drejer sig om Akkorder vedrørende 25 Mand og der opnaaedes 8 pCt. Forhøjelse af samtlige Akkorder. Aarhus J. indberetter, at det drejer sig om Akkorder vedrørende 24 Mand og der opnaaedes næsten 9 pCt. paa alle Akkorder. Aarhus J. opgør den samlede Merfortjeneste til ca. 1000 Kr. pr. Aar for Aarhus' Vedkommende.

Stevnstrup. Dræningsmester Jens Dahl, Knejste pr. Øster Forslev. Afdelingen klager over, at Dræningsmesteren nægter at udbetale Kr. 34,98 til 3 Mand, som de har tilgode for Tilfyldning af nogle Grøfter. Arbejdet udførtes i Akkord. Dræningsmesteren begrunder sin Nægtelse med, at Arbejdet ikke var ordentligt udført, men Arbejderne er villige til at gøre det om. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Dræningsmesteren, erklærede han sig villig til at betale Beløbet, saasnart Arbejderne havde færdiggjort Arbejdet. De 3 Arbejdere færdiggjorde saa Arbejdet, der godkendtes af den paagældende Gaardejer, men Folkene fik alligevel ikke deres Tilgodehavende. Sagen indbragtes derefter for Mariager Byrets Retskreds, der afsagde en Dom, hvorefter Dræningsmesteren skal betale Kr. 34,98 med 5 pCt. Rente fra 24. Februar d. A. inden 15 Dage fra Dommens Afsigelse; desuden fik han en Udeblivelsesdom paa 2 Kr.

Lunderskov. De danske Statsbaner: Afdelingen indberetter, at Statsbanerne gennem Overbanemesteren har vægret sig ved at imødekomme et af 5 Medlemmer, der kom til Skade ved det forulykkede Arbejdstog ved Ejstrup den 29. Oktober 1925 og som Følge deraf har været uarbejdsdygtige i henholdsvis 4—6—8—12 og 18 Dage, ialt 48 Dage, fremsendt Andragende om Erstatning for den saaledes foranledigede tabte Arbejdstid, og anmoder derfor Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette den 10. Juni, at det har brevvekslet med Statens Ulykkesforsikring, der har tiltraadt, at der udbetales en Pengehjælp pr. Arbejdsdag svarende til deres normale Dagløn med Fradrag af modtaget Sygekassehjælp, saaledes at der udbetales til 3 Mand 8 Kr. 20 Øre pr. Arbejdsdag og til 2 Mand 8 Kr. 70 Øre pr. Arbejdsdag. Det samlede Beløb udgjorde Kr. 406,60. Desuden refunderede Statens Ulykkesforsikring de Udgifter, 2 Mand har haft til Medicin, med Kr. 4,83.

Randers A. Entreprenørfirmaet N. C. Monberg, Saabye & Lerche: Afdelingen klager over, at Firmaet, da Februarpristallet var offentliggjort, har reduceret de i en den 21. August 1925 oprettet Overenskomst vedrørende Uddybningsarbejde i Randers fastsatte Arbejdspriser med 12 pCt., uagtet Overenskomsten ingen Reguleringsbestemmelse indeholder og anmoder Forbundet om at foranledige et Møde afholdt med Entreprenørforeningen om Sagen. Ved et Møde den 16. April opnaaedes ikke Enighed, idet Entreprenørforeningen ligesom Firmaet hævdede, at den omhandlede Overenskomst var afsluttet paa Basis af Vedtagelsen af 15. Maj 1922 mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. Sagen henvistes derefter til Voldgift. Ved Voldgiftsrettens Møde den 24. April opnaaedes Forlig, hvorefter Firmaet gaar ind paa fra det Tidspunkt, Februarreguleringen traadte i Kraft, at reducere Fradraget fra 12 pCt. til 6 pCt.

Aarhus M. Vognmand C. Knudsen, Aarhus: Afdelingen klager over, at Vognmanden, der har faaet overdraget et Udgravningsarbejde af en Murer- og en

Tømrermester, der havde paabegyndt Udgravningen for et Byggearbejde, hvorved var beskæftiget nogle Arbejdsmænd, der arbejdede i Akkord, har afskediget disse og antaget andre Arbejdere, som han lønner med Timeløn. Afdelingen hævder, at uagtet det er et Terræn, hvorigennem der skal gaa Gade, der udgraves og reguleres er Vognmanden pligtig til at betale Arbejdet i H. t. den mellem Murermestrenes Organisation og Afdelingen gældende Priskurant og anmoder Forbundet om Bistand eventuelt til at tage Folkene fra ham. Efter at Sagen var paatalt overfor Arbejdsgiverforeningen, da Vognmanden var Medlem af Aarhus Vognmandsforening, og Strejkevarsel afgivet, afholdtes den 8. December 1925 et lokalt Møde mellem Aarhus Vognmandsforening og Aarhus M.; her enedes man om, at Vognmand Knudsen betaler det omhandlede Arbejde i H. t. Priskuranten mellem Murermesterforeningen og Afdelingen.

Den 19. Marts anmoder Afdelingen atter om Forbundets Bistand i Anledning af, at Arbejdet forlængst er færdigt, men Arbejderne har et Overskud paa 1500 Kr. tilgode, som de endnu ikke har faaet udbetalt. Efter at Sagen var paatalt overfor Vognmanden og tilkendegivet ham, at han vilde blive blokeret fra den 29. Marts, saafremt han ikke senest den 27. Marts havde betalt Arbejderne deres tilgodehavende Overskud, betalte Vognmanden den 27. Marts de 1500 Kr.

Ringsted. Entreprenør Kayser, Kbh.: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at betale 15 pCt. Tillæg til Timelønnen for et Jernbetonarbejde, der udføres paa Ringsted—Sorø Banen, ½ Mil fra Ringsted, og anmoder om at der foranlediges et Møde afholdt i Entreprenørforeningen om Sagen. Ved et Møde i Entreprenørforeningen den 9. Juni ordnedes Sagen ved, at Firmaet indgik paa at betale det af Arbejderne krævede Beløb, Kr. 37,00.

Vojens. Cementstøberiet: Afdelingen indberetter den 15. Maj, at de af dens Medlemmer, der arbejder paa Cementstøberiet i Vojens, er bleven enige med Arbejdsgiveren om, at Overenskomsten mellem Cementstøberiet i Vejen og Vejen Afdeling bliver gældende paa Cementstøberiet i Vojens.

Roskilde. Entreprenør Nordberg & Petersen: Afdelingen indberetter, at Firmaet, der havde et Udgravningsarbejde paa Idrætspladsen i Entreprise, nægtede at betale efter den lokale Priskurant med Murermesterforeningen, uagtet der forelaa Mæglingskendelse derfor. Da Enighed ikke opnaaedes ved Forhandling, idet Firmaet tilbød 106 Øre pr. m³, medens Afdelingen krævede 139 Øre pr. m³, foretoges en kortere Arbejdsstandsning, hvorefter Firmaet indgik paa at betale 132 Øre pr. m³.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:
Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 8 | 28. Juli | 1926 | 31. Aarg.

Man generer sig ikke.

Hosstaaende to Voldgiftssager er forsaavidt lærerige, som de giver et Udsnit af den Fordragelighed og Loyalitet, man i Arbejdsgiverkredse i disse vanskelige Tider mener at maatte lægge for Dagen overfor Arbejderne med Hensyn til Forstaaelse og Fortolkning af indgaaede Overenskomster.

Den ene Sag drejer sig om Forstaaelsen af vor Randers Jord- og Betonarbejder Afdelings Overenskomst, der med Hensyn til Brostenslosning for Entreprenører har den korte og knappe Affattelse: «*For Losning ved Skib betales Havnens Pris.*»

En af Entreprenør Breedes Arbejdere kom til Skade under Losningen og gjorde gennem sin Afdeling Krav paa 3 Kr. daglig i Ulykkesforsikring i Tiden til de første 13 Uger var gaaet, saaledes som det er vedtaget mellem Havnearbejderne og Havnens øvrige Arbejdsgivere, henvisende til, at den knappe Affattelse, den heromhandlede Bestemmelse havde faaet i Overenskomsten, naturligvis skulde dække den Mening, at det var Havnearbejdernes Arbejdsvilkaar i det hele, der ogsaa skulde gælde, naar Entreprenører med deres egne Folk foretog Losningsarbejde, og at Entreprenørerne maatte vide og være indforstaaet med, at den ene Arbejdsmandsafdeling ikke gik hen og sluttede Overenskomst paa ringere Vilkaar for samme Arbejde ved den anden Arbejdsmandsafdeling og iøvrigt henvisende til, at Havnens Arbejderes Vilkaar med Hensyn til Arbejstid o. a. altid havde været gældende, naar Entreprenører med egne Folk tidligere havde foretaget Losningsarbejde. Men det hele hjalp intet, den tilskadekomne Arbejder skulde give Entreprenøren den Chance, der trods alt er tilstede, naar en ellers tilsyneladende oplagt Sag skal have sin Afgørelse af en Voldgift.

— — —

Den anden Sag drejer sig om en fra Entreprenørernes Side rejst Paastand om, at en endog detailleret udformet Priskurantbestemmelse ikke skulde forstaas saaledes, som den er affattet, idet Entreprenørerne kunde henvise til, at Arbejderne i enkelte Tilfælde havde ladet sig nøje med en Pris, der var under den der fremgik af Priskurantens klare Affattelse paa dette Punkt.

— — —

Om det er de vedkommende Arbejdsgiveres Organisation, der her lægger en saa ubehersket Appetit for Dagen, eller det er dens Mangel paa Evne til at holde Bordskik indenfor Familien, kan vi intet bestemt vide om, men ønskeligt var det, om man i nogen højere Grad vilde spare os for Tid og Udgifter og for en altfor velbegrundet Mistanke om, at man fra Arbejdsgiversiden uberettiget søger at udnytte den Vind, der fra visse Kredses Side i disse for Arbejderne saa vanskelige Tider lævnlig rejses mod Arbejdernes Organisationer og de Resultater disse har frembragt for Arbejderne.

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftssagen N. 160 Dansk Arbejdsmands Forbund mod Entreprenørfirmaet

C. Breede & Søn, Randers.

For Entreprenørfirmaet C. Breede & Søn, Randers, blev et Losningsarbejde af Brosten i Randers Havn udført af Firmaets egne Ar-

bejdere, der var Medlemmer af Jord- & Betonarbejdernes Fagforening i Randers. Under Losningen kom en Arbejder til Skade, saaledes at han blev arbejdsudygtig.

I den mellem Firmaet og Jord- & Betonarbejdernes Fagforening afsluttede Overenskomst hedder det i § 4 bl. a.:

«For Losning ved Skib betales Havnens Pris.»

Under Henvisning hertil samt til at det i den mellem Foreningen af Arbejdsgivere i Randers og Arbejdsmændenes Fagforening for Randers og Omegn afsluttede Overenskomsts § 11 er bestemt, at Arbejdsgiverne forpligter sig til at holde deres Arbejdere forsikrede mod Ulykkestilfælde for Dagpenge Kr. 3,00 ogsaa i de første 13 Uger efter Ulykkestilfældets Indtræden, har Dansk Arbejdsmands Forbund paa den paagældende Arbejders Vegne gjort gældende, at Entreprenørfirmaet C. Breede & Søn er pligtig at betale Arbejderen det anførte Dagpengebeløb. Firmaet har derimod hævdet, at der ikke paahviler det nogen Forpligtelse hertil, og Sagen er derefter efter de gældende Regler om Behandling af faglig Strid henvist til en Voldgiftsret. Da der ikke [illegible] naas noget Resultat ved Stem[illegible] som Opmand at Pris, som der betales til Havnearbejderne, hvorimod de i Overenskomsten mellem disse og Foreningen af Arbejdsgivere i Randers vedtagne almindelige Bestemmelser — derunder Bestemmelsen i § 11 — er dem uvedkommende.

Firmaet har i saa Henseende særlig gjort gældende, at Bestemmelsen i § 11 hidrører fra 1917, medens den anførte Bestemmelse i § 4 er fra 1914, og at der derfor ikke ved denne Bestemmelse kan være taget Hensyn til Bestemmelsen i § 11 om Dagpenge i Ulykkestilfælde.

Hertil er imidlertid at bemærke, at Bestemmelsen i § 4 om at Entreprenørfirmaet er pligtig at betale Havnens Pris naturligst maa forstaas saaledes, at Firmaet er pligtig at betale den Pris, der til enhver Tid betales Havnearbejderne. Endvidere ses Overenskomsten mellem Entreprenørfirmaet og Jord- & Betonarbejdernes Fagforening i Randers at være fornyet den 8. Marts 1919, og der havde da været Lejlighed til — om saadant skønnedes ønskeligt — at tage Forbehold med Hensyn til Bestemmelsen i § 11, hvilket imidlertid ikke ses at være sket.

Der bliver herefter tilbage at afgøre, hvad der ligger i Ordene, at der skal betales «Havnens Pris». Ordene er vel ikke helt klare, men [illegible] at Bestemmelsen er optaget i [illegible]ge af et Krav fra [illegible] Side om ved Losned Havnearbejder[illegible]gives Klagerne Medste Dagpengekrav er [illegible]vnearbejderne trufne da der ikke med Hen[illegible]get Forbehold fra Enmed Føje paa Grund[illegible].s § 4 kan stilles For[illegible]Dagpengebeløbet betalt. [illegible]e at afgøre i Overens[illegible]af Dansk Arbejdsmands [illegible]astand. [illegible]Omkostninger, derunder [illegible]nden og som Godtgørelse [illegible]rettens Medlemmer og [illegible].r. 70 Øre, findes at burde [illegible] Arbejdsmands Forbund [illegible]ntreprenørfirmaet C. Bree[illegible]Kr. 70 Øre.

Kendelse:

Entreprenørfirmaet C. Breede & Søn i Randers bør til Dansk Arbejdsmands Forbund paa vedkommende Arbejders Vegne betale Dagpenge med 3 Kr. om Dagen i de første 13 Uger efter at det vedkommende Arbejder overgaaede Ulykkestilfælde er indtraadt.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Entreprenørfirmaet med 221 Kr. 70 Øre og Dansk Arbejdsmands Forbund med 50 Kr.

København, den 16. Juli 1926.

sign. *N. H. Glarbo.*

OPMANDSKENDELSE.

Efter at der under et Arbejde i Aarhus' Havn var opstaaet Uenighed mellem Entreprenørfirmaet H. Hoffmann & Sønner og J. Eriksen og Firmaets Jord- og Betonarbejdere angaaende Betaling af Tillæg for Jern i lodrette Vægge under Støbning, og efter at der var foretaget forgæves Mæglingsforsøg fra Mæglingsudvalget blev Sagen henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, hvortil Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus hver valgte 2 Medlemmer, hvorefter disse 4 Voldgiftsmænd i Forening anmodede undertegnede Dommer John Knox, Aarhus, om som Opmand at lede Forhandlingerne fra første Møde og eventuelt afgøre Uenigheden. Der er afholdt Møde i Voldgiftsretten paa Tinghuset i Aarhus Fredag den 4. Juni 1926. Der opnaaedes ved den Lejlighed ikke Enighed om eller Stemmeflerhed for nogen Afgørelse, hvorfor Sagen i sin Helhed blev indladt til Opmandens Afgørelse. Opmanden har, som han tilkendegav det i Mødet, fundet det fornødent at skaffe tilvejebragt fra begge Sagens Parter forskellige nærmere Oplysninger om, hvorledes der i tidligere Tilfælde er beregnet Betaling af det omstridte Tillæg. De sidste af disse Oplysninger er først kommen Opmanden i Hænde under 16. ds.

Uenigheden mellem Parterne drejer sig om Forstaaelsen af Overenskomst af 15. Maj 1924 mellem Aarhus Entreprenørforening og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus § 6, III C, Poss. 1391, hvorefter der pr. m² Forskalling af lodrette Vægge pr. Net ydes et Tillæg af 6 Øre.

Fra Fagforeningens Side hævdes, at nævnte Poss. i Tilslutning til § 6, III C, hvor det hedder: «Støbning betales i Henhold til Priser for almindelig Betonarbejde med Tillæg for Ulejligheden af Jernet og for at holde Jernet i den rette Stilling under Støbningen», maa være at forstaa efter sin Ordlyd, saaledes at der beregnes Tillæg pr. m² af det forskallede Areal og ikke pr. m² Net, hvorimod Entreprenørfirmaet hævder, at Betalingen skal være 6 Øre pr. m² Forskalling, hvortil der hører et Net.

Fra Fagforeningens Side henvises til Poss. 1396, hvorefter der betales pr. m² Net ved Kloakstøbning, heraf maa det modsætningsvis fremgaa, at m² Net ikke spiller nogen Rolle i Poss. 1391, ligesom det ogsaa for andre Støbningers Vedkommende i Jernbeton (Poss. 1392—1395) er fastslaaet, at det er forskallet Areal, som er det afgørende.

Etreprenørfirmaet henviser navnlig til, at der altid i København har været betalt paa den af det hævdede Maade, altsaa pr. m² Net, og at Priskuranten for Aarhus er taget efter Københavns Priskurant. Entreprenørfirmaet henviser endvidere til, at Arbejdet ved Jernet er nøje knyttet til den Forskalling, hvoraf det styres.

Der har som anført været tilvejebragt en Række Udtalelser og Oplysninger saavel fra Entreprenørfirmaer som fra Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København angaaende Beregning af det ommeldte Tillæg ved tidligere Arbejder, men der er ikke gennem disse Oplysninger tilvejebragt Bevis for, at den til den ovenfor anførte Bestemmelse i Overenskomsten mellem Aarhus Fagforeningen og Aarhus Entreprenørforening svarende Bestemmelse i den københavnske Overenskomst stedse er blevet forstaaet som af Entreprenørforeningen hævdet, idet de tilvejebragte Erklæringer og Oplysninger synes at udvise, at der har hersket Usikkerhed med Hensyn til Forstaaelsen af Bestemmelsen, og at den i alt Fald i en Del Tilfælde er blevet forstaaet som nu fra Fagforeningens Side hævdet. Opmanden maa herefter formene, at den omstridte Bestemmelse maa forstaas efter sin naturlige Ordlyd, og da denne ikke efter Opmandens Skøn giver Anledning til Tvivl, men stemmer over-

ens med den af Arbejderne hævdede Forstaaelse, findes denne at maatte gives Medhold.

De med Voldgiftssagen forbundne Omkostninger, 425 Kr. nemlig Voldgiftsmændenes Honorar og Rejseudgifter, 296 Kr., og Opmandens Honorar og Udgifter til Skrivearbejde, Porto m. v., 129 Kr., udredes med Halvdelen af hver af Sagens Parter.

Kendelse:

Det i Overenskomst af 15. Maj 1924 mellem Aarhus Entreprenørforening og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus § 6, III C, Poss. 1391, ommeldte Tillæg af 6 Øre betales pr. m² forskallet Areal. Voldgiftssagens Omkostninger, 425 Kr., udredes med Halvdelen af hver af Sagens Parter.

Aarhus, den 19. Juli 1926.

(sign.) *John Knox.*

Lyngsie raskmeldt.

Vi har den Glæde at kunne meddele vore mange Læsere og Afdelingsrepræsentanter, at vor Formand *M. C. Lyngsie* nu har overvundet sin langvarige Sygdom, og tilsyneladende i fuld Vigeur har overtaget sin Stilling som vort Forbunds Leder. Baade paa egne og vore tusindtallige Medlemmers Vegne ønsker vi vor Formand til Lykke med sin Helbredelse, og haaber, han endnu i mange Aar maa kunde virke til Arbejdsmændenes Gavn.

Velkommen tilbage!

Skærveslagning ved Amterne.

I Anledning af, at der ikke mellem vort Forbund eller dets Afdelinger er Overenskomst med Landets Amter om Betaling m. v. for Skærveslagning, er der i Tidens Løb opstaaet en Række af organisatoriske Vanskeligheder af forskellig Art, hvilket har gjort det i høj Grad ønskeligt for vort Forbund, at Skærveslagning for Amterne bliver underlagt Overenskomst med disse m. H. t. Priser og Arbejdsvilkaar iøvrigt. De ovenfor nævnte Vanskeligheder rækker i mange Tilfælde ogsaa ind paa Arbejdsløshedsunderstøttelsesomraadet, idet Uenighed om Prisen for Arbejdet og heraf følgende Nægtelse af at udføre dette kan føre og har ført til Standsning af Udbetaling af saakaldt «Fortsat Hjælp» m. v.

Paa Initiativ af vort Forbund har Arbejdsdirektoratet, som af ovenfor nævnte Grunde ogsaa er interesseret i Sagen, skriftligt henvendt sig til Socialministeriet for at formaa dette til at gøre Forestilling overfor Amterne om det ønskelige i, at der oprettedes Overenskomster, og Socialministeriet har efterkommet Arbejdsdirektoratets Henvendelse og opfordret Amterne til at træde i Forhandling med Arbejdernes Organisation, hvis Ønske derom bliver fremsat.

Uagtet vort Forbund uden Held tidligere har søgt saadan Forhandling med visse Amter, er det klart, at vi, efter at det Offentlige nu ogsaa viser Interesse for Sagen, vil forsøge paany, da vi ved, at mangfoldige af vore Afdelinger har maattet døje mange Fortrædeligheder ved Manglen af Overenskomst. Om det lykkes at bringe Forhandlingerne til en gunstig Afslutning, er naturligvis en anden Sag.

A.

L. P. Olsen 60 Aar.

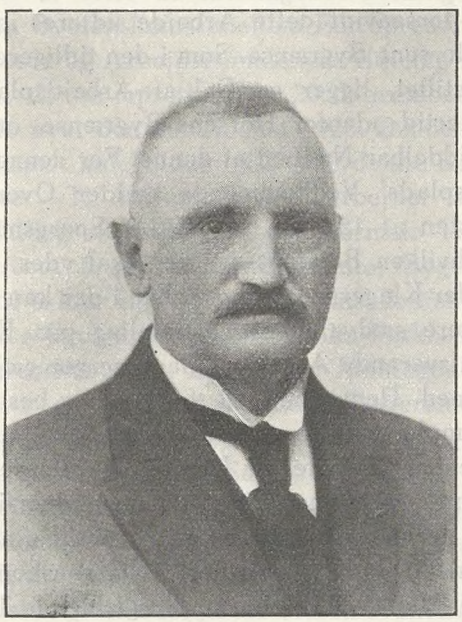

Den 1. August fejrede Forbundssekretær *L. P. Olsen* sin 60aarige Fødselsdag. Som det vil erindres har Olsen for nogle faa Maaneder siden holdt 25 Aars Jubilæum som Sekretær i D. A. F. Vi havde dengang Lejlighed til at mindes ham som den dygtige Arbejder i vor Sags Tjeneste og som den gode Kammerat, og vi vil derfor nu indskrænke os til at udtale Haabet om, at «Volle» endnu i mange Aar maa være i Stand til at udfylde sin Plads paa vort Forbunds Hovedkontor.

Til Lykke med de 60!

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. Juni 1926 i Sag Nr. 995: Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne.

Efter at Den faste Voldgiftsret i Kendelse, afsagt den 21. April 1926 i Sag Nr. 981, der angik Spørgsmaalet om, efter hvilken Pris et Jordarbejde, der af Horsens Kommune var sat i Gang som Nødhjælpsarbejde, skulde aflønnes, havde statueret, at en af Dansk Arbejdsmands Forbunds Ardeling i Horsens overfor Entreprenørfirmaerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen, der havde faaet Arbejdet overdraget, etableret uvarslet Arbejdsstandsning var ulovlig, kom Arbejdet i Gang, men allerede den 24. April fremsendte Dansk Arbejdsmands Forbund første Strejkevarsel. Andet Strejkevarsel fremkom den 1. Maj, og den 8. Maj ved normal Arbejdstids Ophør traadte Strejken i Kraft, skønt Arbejdsgiverne paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. Maj havde henstillet, at Strejken udsattes, indtil Den faste Voldgiftsret havde afgjort Spørgsmaalet om dens Lovlighed.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og nedlagt Paastand paa, at den ovennævnte Strejke kendes ulovlig, og at der herfor paalægges Dansk Arbejdsmands Forbund en alvorlig Bod. Endvidere paastaar Klagerne statueret, at den i den tidligere Sag omhandlede Overenskomst af 15. Maj 1922 mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund vedblivende er gældende ogsaa forsaavidt angaar Horsens, og at Entreprenørerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen er berettigede til ved Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer at faa det under Sagen omhandlede Nødhjælpsarbejde udført til den ved Overenskomsten af 15. Maj 1922 til enhver Tid gældende Timeløn.

Til Støtte for, at Strejken er ulovlig, har Klagerne henvist til Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring af 4. Marts 1924 § 32, Stk. 5, der bl. a. foreskriver følgende:

«Naar et Nødhjælpsarbejde udføres direkte af en Institution eller for denne ved en Entreprenør (Arbejdsgiver), der for den paagældende By eller Egn har Overenskomst om Arbejdsbetalingen, bliver Nødhjælpsarbejdet at udføre efter dennes Satser, og hvor saadan Overenskomst ikke foreligger, betales der efter den for tilsvarende Arbejde paa Egnen sædvanemæssige Betaling.»

Efter Klagernes Mening fremgaar det af denne Bestemmelse, at en Strejke i Anledning af Uoverensstemmelse om Betalingen maa være ulovlig, idet Spørgsmaalet, hvis en Overenskomst er gældende, kun kan være, hvad denne indeholder, og hvis en Overenskomst ikke er gældende, kun bliver, hvilken Betaling, der er sædvanemæssig. I begge Tilfælde er Parterne ikke stillet frit overfor

hinanden med Hensyn til Krav og Tilbud, og Stridsspørgsmaalet skal ikke afgøres ved Magtmidler, men efter de mellem Parterne eksisterende Regler for faglig Strid.

I det foreliggende Tilfælde er Forholdet, efter hvad Klagerne hævder, det, at der gælder en Overenskomst mellem Parterne, nemlig Overenskomsten af 15. Maj 1922. Dette gjorde Klagerne allerede gældende under Sag Nr. 981, men Retten fandt dengang ikke Anledning til at tage Stilling til Spørgsmaalet. Klagerne har nu under denne Sag gentaget, hvad de under den tidligere Sag har anbragt angaaende dette Spørgsmaal. De henviser til, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 udtrykkelig betegner sig som indgaaet imellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsmands Forbund og forskellige af dets Afdelinger og Entreprenørforeningen samt Entreprenørforeningerne i ..... Horsens ..... og som vedrørende Arbejdsforholdene i ..... Horsens ..... Der fandtes dengang en lokal Entreprenørforening i Horsens, men denne var ikke Medlem af Entreprenørforeningen, men vel af Arbejdsgiverforeningen. I December 1922 udmeldte Horsens lokale Entreprenørforening sig af Arbejdsgiverforeningen og opløstes senere. I 1923 enedes Entreprenørforeningen med Dansk Arbejdsmands Forbund om at foretage en «Udskrift af Vedtagelsen af 15. Maj 1922». Denne Udskrift, der den 10. April 1923 blev forsynet med Parternes Underskrift, betegner sig som gældende mellem Entreprenørforeningen og dens Lokalforeninger og Dansk Arbejdsmands Forbund og dets Lokalafdelinger for Arbejdsforholdene i Aalborg, Helsingør, Holbæk, Horsens, Kallundborg, Odense, Randers, Svendborg og de sønderjydske Landsdele. Entreprenørforeningen havde paa det paagældende Tidspunkt kun følgende Lokalforeninger: Lokalentreprenørforeningen i Helsingør og Omegn og Brolæggerentreprenørforeningen for Sjælland og Lolland-Falster. Overenskomsten gælder imidlertid for Arbejdsforholdene i samtlige de i Udskriften nævnte Byer, og det kan paa ingen Maade paastaas, at Overenskomsten ikke skulde være gældende for Horsens. Dansk Arbejdsmandsforbund har da ogsaa i en Skrivelse af 12. Juli 1924 selv i en anden Sag hævdet, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 var gældende for Horsens. Det maa herefter være de Betalingsbestemmelser, der er fastsat i denne Overenskomst, som skal være gældende for Aflønningen af det omtalte Jordarbejde, i al Fald forsaavidt dette Arbejde udføres indenfor Horsens Bygrænse. Som i den tidligere Sag fremstillet, ligger en Del af Arbejdspladsen imidlertid udenfor Horsens Bygrænse, omend i umiddelbar Nærhed af denne. For denne Arbejdsplads' Vedkommende gælder Overenskomsten af 15. Maj 1922 ikke. Spørgsmaalet om, hvilken Betaling der her skal ydes, maa, hævder Klagerne, bero paa, hvad der kan siges at være sædvanemæssig Betaling paa Egnen for tilsvarende Arbejde. Klagerne gør gældende med Henvisning til forskellige bestemte Eksempler, at den sædvanemæssige Betaling er den samme udenfor Horsens Bygrænse som indenfor Bygrænsen, og at Entreprenørfirmaerne derfor er berettigede til i det hele at faa udført Arbejdet til den ifølge Overenskomsten af 15. Maj 1922 til enhver Tid gældende Timeløn, for Tiden 1 Kr. 06 Øre.

De Indklagede har nedlagt Paastand paa pure Frifindelse og derhos særlig nedlagt Paastand paa, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Overenskomsten af 15. Maj 1922 vedblivende er gældende for Horsens afvises.

Denne sidste Paastand, der støttes paa, at Spørgsmaalet af Retten blev afvist i Sag Nr. 981, kan Retten ikke tage til Følge, da Grunden til Afvisningen i den tidligere Sag laa i, at Spørgsmaalet dengang ikke var tilbørlig oplyst.

De Indklagede gør nærmere gældende til Støtte for deres Frifindelsespaastand, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 er bortfalden. Der gælder ikke nogen Overenskomst mellem Parterne, men Entreprenørfirmaerne er indgaaet paa at udføre Arbejdet bl. a. efter «Betingelser for Arbejder og Leverancer til Horsens Kommune». Disse Betingelser indeholder bl. a. i § 15 følgende Bestemmelser: «Entreprenørerne er forpligtet til at overholde de Priskuranter og Overenskomster, der i Horsens normalt gælder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i vedkommende Fag, og til under Forudsætning af at der foreligger tilstrækkelig Tilbud af Arbejdskraft fra Horsens kun at benytte Arbejdere her fra Byen, saafremt Arbejderne er villige til at arbejde sammen, uden Hensyn til om de staar i nogen Organisation eller ikke .....» Ved Overenskomster,

der i Horsens «normalt gælder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i vedkommende Fag,» er efter de Indklagedes Mening sigtet til en Overenskomst mellem Entreprenørerne i Horsens og Arbejdsmændenes Afdeling i Horsens, der er oprettet den 20. November 1924 og fornyet den 13. August 1925. Denne Overenskomst indeholder i § 5 saalydende Bestemmelse: «Til nedenstaaende Arbejder betales et Tillæg af 15 pCt. til den normale Timeløn ..... 5. For Arbejder udenfor Bygrænsen indtil 4 km. Undtagen fra denne Bestemmelse er dog Grusgraven ved Bygholm Park.» Denne Overenskomst er, hævder de Indklagede, den eneste gældende Arbejdsmandsoverenskomst for Entreprenørarbejde i Horsens, og efter denne bør det under Sagen omhandlede Jordarbejde aflønnes. Firmaerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen hører ganske vist ikke til Entreprenørerne i Horsens, men Overenskomsten giver Udtryk for den sædvanemæssige Betaling, og det vilde være urimeligt, om tilrejsende Arbejdsgivere kunde faa Arbejdet billigere udført end de lokale Arbejdsgivere. Da nu Firmaerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen har nægtet at præstere sædvanemæssig Betaling, maa det efter de Indklagedes Mening være fuldt berettiget, at Arbejdsmændene etablerer Strejke for at opnaa det Tillæg af 15 pCt. udenfor Bygrænsen, som Striden drejer sig om. Derved kommer Arbejdsmændene ikke i Strid med Lov af 4. Marts 1924. Til Støtte for, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 ikke længere er gældende i Horsens, har de Indklagede henvist til deres Procedure under den tidligere Sag, og navnlig gentaget at det, da Vedtagelsen af 15. Maj 1922 kom i Stand, var en Forudsætning, at der i Horsens eksisterede en lokal Overenskomst gældende for en lokal Forening. Arbejdsgiverne ønskede en Landsoverenskomst, men herpaa vilde Arbejderne netop ikke gaa ind. Følgen af, at Entreprenørernes Lokalforening i Horsens blev ophævet, var, at ogsaa den lokale Overenskomst faldt bort, men herved faldt ogsaa Forudsætningen for 15. Maj-Overenskomsten for Horsens Vedkommende bort. Der kan ikke lægges nogen Vægt paa, hvorledes Overenskomsten af 15. Maj 1922 eller den senere Udskrift betegner sig, idet Dansk Arbejdsmands Forbund ikke har været kendt med, i hvilket Omfang Entreprenørforeningen havde Lokalforeninger, eller om disse muligt stod udenfor Entreprenørforeningen og direkte under Arbejdsgiverforeningen.

Hvad angaar det almindelige Spørgsmaal, om Overenskomsten af 15. Maj 1922 vedblivende er gældende for Horsens, maa dette Spørgsmaal efter Rettens Mening besvares bekræftende. Ganske vist maa den Omstændighed, at der eksisterede en Lokalforening i Horsens, antages at have haft Betydning for, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 blev gældende for Arbejdsforholdene i Horsens, men Overenskomsten indeholder intet, der viser, at det skulde være en Forudsætning for dens Gyldighed, at der vedblivende bestaar en Lokalforening eller Lokaloverenskomst i Horsens, og mod Klagernes Benægtelse er det ej heller godtgjort, at der udenfor Overenskomsten er truffet nogen Aftale paa dette Punkt. Dansk Arbejdsmands Forbunds ovennævnte Brev af 12. Juli 1924 viser tværtimod det modsatte. At en saadan lokal Overenskomst skulde være en Nødvendighed for, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 i det hele kan praktiseres, ses heller ikke godtgjort. Dertil kommer, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 ogsaa efter 1923, da Lokalforeningen blev opløst, er fornyet gennem de generelle Forlig og stadig betegner sig som gældende for Arbejdsforholdene bl. a. i Horsens. Naar det saaledes maa antages, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 er gældende for Parterne under nærværende Sag, bliver det næste Spørgsmaal, om Firmaerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen ved at underkaste sig «Almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer til Horsens Kommune» eller af andre Grunde er pligtige til at rette sig efter den af de Indklagede fremhævede Overenskomst mellem Entreprenørerne i Horsens og Arbejdsmændenes Afdeling i Horsens af 13. August 1925. Klagerne gør her gældende, at denne Overenskomst, der er underskrevet af 3 lokale Entreprenører «for Entreprenørerne», har været dem ganske ubekendt, og de er ikke fra Kommunens Side gjort bekendt med, at der i det hele taget eksisterede en saadan Overenskomst. De har som Medlemmer af Entreprenørforeningen paataget sig Arbejdet i Tillid til, at Reglerne i Overenskomsten af 15. Maj 1922 var gældende for Horsens, og at samme Betalingsregler efter Sædvane gjaldt ogsaa udenfor Bygrænsen. Klagerne har i den-

ne Forbindelse fremhævet det urimelige i, at de skulde være bundne ved Aftaler, som lokale Entreprenører, som de ingen Forbindelse har med, maatte finde for godt at træffe.

Efter de Oplysninger, der foreligger for Retten, vil Klagernes Paastand om, at Entreprenørfirmaerne ikke har været kendt med, at der eksisterede en Overenskomst for Entreprenørerne i Horsens, ikke kunne forkastes, og da det saaledes ikke er godtgjort, at de oftnævnte Entreprenørfirmaer er gaaet ind paa at rette sig efter andre Overenskomster end Overenskomsten af 15. Maj 1922, kan der ved nærværende Sags Paakendelse ikke tillægges Overenskomsten af 13. August 1925 nogen Betydning. Hvad angaar Forholdene udenfor Bygrænsen maa Retten efter alt foreliggende antage, at det som af Klagerne hævdet, er Sædvane, at der her — naar ikke andet er vedtaget — betales efter samme Regler som fastsat i Overenskomsten af 15. Maj 1922. Idet det saaledes statueres, at Firmaerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen har været berettigede til at aflønne efter Overenskomsten af 15. Maj 1922, bliver Følgen, at den etablerede Strejke er ulovlig, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad Parterne iøvrigt har anført paa dette Punkt. Naar imidlertid henses til de uklare Overenskomstforhold og til, at Klagerne kunde have tilrettelagt den første Sag saaledes, at hele Spørgsmaalet dengang blev afgjort, finder Retten ikke tilstrækkelig Anledning til at ikende nogen Bod; man kan dog ikke billige, at Klagernes Henstilling om Strejkens Udsættelse, til Den faste Voldgiftsrets Kendelse forelaa, ikke er blevet fulgt. Sagens Omkostninger betaler de Indklagede.

Kendelse:

Den etablerede Arbejdsstandsning overfor Entreprenørfirmaerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen er ulovlig og bør ophøre. Den ovenomtalte Overenskomst af 15. Maj 1922 mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund er vedblivende gældende ogsaa forsaavidt angaar Horsens, og Entreprenørerne Wright, Thomsen & Kier og Carl Jensen er berettiget til ved Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer at faa det under Sagen omhandlede Nødhjælpsarbejde udført til den efter Overenskomsten af 15. Maj 1922 til enhver Tid gældende Timeløn.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Form. N. Christiansen, privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Priv.-Tlf. Hellerup 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensgade 9, St.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. B. Kass. Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.

Brændselsafbærernes Afdl. Form. Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. Telf. Vester 9252 v. Kasserer: A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. Central 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N., privat Sindshvilevej 23, 2., F. Telf. 3404. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund. Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v, Skydebanegade 7, 1., B., Sommeradresse: Hagbardvej 25, Sundby. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2. Tlf. Taga 32 v.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. t. h. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nyelandsvej 63, 3. F. Telf. Godth. 1429 v.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Hulgaardsvej 76 St., Brh.

Havnearbejdernes Fællesforbund. Form. Axel Jørgensen, Kontor Dr. Tværgade 40. K. Telf. Palæ 282. Privat: Gudrunsvej 19 Taarnby, Telf. Kastrup 260. Kasserer Th. Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat: Borgergade 69 K.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. og Kasserer Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Telf. Vester 6859.

Hærens og Flaadens Afdl. Form. A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Telf. Amager 4103 x, Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kass. J. H. Hoppe, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Telf. Vester 9316 y. Kass. V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger F. 4. V.

Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. A. C. Larsen, Saxogade 90, 2. B. Tlf. Eva 138 v. Kasserer P. M. Christensen, Malthe Bruunsvej 8, 2. tv. F.

Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. Rich. Ludwig, privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kass. Johannes Schach, Svend Dyringsvej. 5, S.

Kontor- og Forretningsbudenes Organisation. G. Madsen, Studiestræde 16, Telf. Byen 4722, Budstuen Telf. Central 14721.

Kuskenes Fællesforbund. Form. Vald. Eigtved, Larslejstræde 1, K. Telf. 5640. Kass. Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.

Københavns Banegaards priv. Arbejderes Afdl. Form. J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer Jens Hansen, Blanketforvaltningen, Hovedbanegaarden.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Tlf. 10,147. Kasserer Gottfred Petersen, St. Hansgade 4, St. N.

Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Ø. Kasserer F. Andersen, Hejmdalsgade 13, 1. L.

Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Alfred Jensen, Ndr. Fasanvej 29, 1., F. Telf. Godth. 2133 x. Kasserer M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2, F. Telf. Godth. 4784.

Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4., Ø. Telf. Str. 340 x, privat Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Clematisvej 13, S.

Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13, V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Valdemarsgade 13, St.

Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amager 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amager 3275 x.

Sandlossernes Fagforening. Form. og Kasserer: H. L. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.

Skibsværftsarbejdernes Afdl. Form. A. Adamsen, Kronprinsessegade 42, Telf. Palæ 45 y, privat Telf. Palæ 2140 y.

Støberi-, Special- og Maskinfabrikarb. Forbund. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgaden o. V. 54, 1. C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Jens L. Nielsen, Lyongade 6, 2. Telf. Amager 2536. Kasserer Holger Jørgensen, Tingvalla Alle 13, S.

Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer C. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød,, Fischersgade 21, 1. S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. privat Telf. Øbro 2664 x.

Trælager- og Pladsarb. Afdl. Kontor: Enghavevej 44, Telf. Eva 38, aabent 3-6, Fredag og Lørdag til Kl. 8. Formand Rasmus Steen, Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.

Vagtfunktionærernes Afdl. Form. H. P. Lauritzen, Nygade 6, Valby. Kasserer: H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1 Str.

Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. Central 2140, Lokal 2.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa A. Hans Henrichsen, Sønderport 5 A. 1.

Aabenraa T. Anton Iversen, Nygade 34.

Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødsgade 17. Telf. 3361.

Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb. Telf. 2849.

Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518.

Aalborg H. Søren Jacobsen, Christiansgade 3, 2. Telf. 3957.

Aalborg K. H. K. Andersen, Islandsgade 13, Tlf. 2380.

Aalbæk. Ejner Nielsen, Bannerslund Mark pr. Strandby.

Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.

Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).

Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.

Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.

Aarhus H. Anders Mikkelsen, Kontor: Børsen, Telf. 5087, privat Sønderalle 19. Telf. 6119.

Aarhus J. Hans Larsen, Max Müllersgade 18

Aarhus J. B. Poul Jensen, Kontor: Mørksgade 7, Telf. 5848, privat Dr. Margrethesvej 111.

Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.

Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Tlf. 3278.

Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.

Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.

Aarhus St. P. Thorndahl, Vestergade 25 B, II. o. G.

Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.

Aarslev-Hørning. Søren Knudsen, Hørning Volk Mølle St.

Agerbæk. Chr. Christiansen, Storup pr. Tofterup.

Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig, Jyll.

Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.

Alheden. Fr. Jensen, Skræ pr. Kjellerup.

Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.

Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.

Arrild. Nis Nielsen, Fiskholm pr. Toftlund.

Assens, Fyn. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.

Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.

Aulum. Jens Nielsen, Ljørring pr. Aulum.

Auning. S. Chr. Sørensen, Auning pr. Auning.

Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.

Beder-Malling. Andreas Petersen, Malling.

Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.

Bjerringbro. Chr. Hornbæk, Gullev Bjerringbro.

Blaahøj. Peter Petersen, Blaahøj pr. Blaahøj St.

Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej.

Bov. Rasmus Andersen, Padborg.

Brabrand. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.

Brahetrolleborg Skovarbejdere. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinth.

Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej.

Brande. Chr. Olesen, Nørregade. Telf. 162.

Bredebro. Anton Hansen, Bovej pr. Bredebro.

Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.

Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup St.

Brædstrup. Hans Peter Nielsen, Søgade 25, Brædstrup.

Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.

Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.

Bylderup. S. Hansen Jørgensen, Bylderup Bov St.

Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.

Darum. H. Madsen Sørensen, Darum pr. Bramminge.

Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.

Dybvad. Harald Larsen, Dybvad.

Ebeltoft. Carl Feldballe Pedersen, Nedergade.

Egernsund. Aug. Hilmer, Egernsund. Tlf. Broager 214 x.

Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.

Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm.
Esbjerg. Chr. Nielsen, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36.
Faarup. Rasmus Holm Christensen.
Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. H. Møller Egeskovvej 2, Telf. 574
Fredericia F. J. Norge, Kongensstræde 59.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Niels Jensen (Højen), Sønderg. 101.
Fur. Chr. A. Astrup, Debel Fur.
Fussingø. Niels Rasmussen ,Svinding pr. Randers.
Galten. Thomas Madsen, Galten St.
Gl. Ry. Andreas Rasmussen, Hjærsbæk pr. Ry St.
Give. Niels Nielsen, Torvegade.
Gjelsted: A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl-Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Karl Rasmussen, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejbjerg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejbjerg.
Gram. Peter Hansen, Gram pr. Gramby.
Graasten. Johs. Koch, Nalmadebro, Graasten.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland 35. Grenaa.
Grindsted. Martin Christensen, Nollundsvej.
Haderslev. Carl Hansen, Storegade 83.
Hadsten. Jens Sørensen, Vinterslev, Hadsten.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj pr. Viborg. Telf. Hammershøj 41.
Handsted-Lundum. Ejnar Falk, Raadved pr. Lundum.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Henry Vestentoft, Harlev St.
Haslund-Ølst. Kresten Petersen, Haslund pr. Randers.
Hee. Jesper Sørensen, Hoved, Mulbjerg St.
Hellum. Anders Hansen, Hellum St.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Niels M. Jensen, Hirtshals pr. Hjørring. Telf. Hirtshals 41.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Johan Christensen, Hjerm.
Hjørring. Otto Pedersen, Østergade 66. Tlf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73, Telf. 284.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej, Holstebro.
Holstebro St. Chr. Andersen, Skjernvej.
Holsted. Chr. Nielsen, Holsted By.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Langelandsgade 9 Telf. 459.
Horsens H. Simon Dam, Aaboulevard 102, Telf. 1183.
Horsens K. Ludvig Jørgensen. Spedalsø 2 B Telf. 1830.
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Lauerberg.
Hovedgaard. C. E. Petersen, Hovedgaard St.
Hvalpsund. Magnus Rosenvinge, Hvalpsund.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højer. Jens Fr. Hansen, Højer.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Jelling. Rudolf Elstrøm, Jelling, Jylland.
Juelsminde. Thorvald Aslak, Klakring St.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Kolding A. Frants Thomsen, Læssøgade 41, Kolding. Telf. 1305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kristiansfeld. Morten Riis.
Kvissel. Chr. Jensen, Kvissel.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Laurberg. Valdemar Gabriel, Laurberg.
Laven. Søren Sørensen, Laven St.
Lem. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej, Lemvig.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade.
Løgumkloster. Martin Outzen, Løgumkloster.
Løkken, Niels Andersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Løsning St. Telf. 67.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade.
Middelfart. Albert Madsen, Assensvej 18 y.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anton Kristensen, De jydske Kalkværker pr. Sparkær.
Mørke. Søren Nielsen, Gl. Mørke pr. Mørke St.
Nibe. Frants Holm, St. Tranegade.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. Jens Poulsen, Nørrebro, Nykøbing, Jyll.
Nykøbing, Jyll. F. Andreas Jacobsen, Niels Quistgaardsgade 22.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Telf. 133.
Nørre Sundby A. Peder Knudsen, Vestergade 1. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Vestergade 1, Telf. 4027.
Odder. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Baumgartens Alle 2, 2. Telf. 5359.
Odense F. C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62, St. Telf. 3158.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2.
Odense H. Anders Jensen, Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortebrødrestræde 6.
Odense L. P. Emil Christensen, Hjallesvej 41, Tlf. 4761.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8, Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Tlf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Otterup. Rasmus Hansen, Jernbanegade.
Oue. Marius Jensen, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Marstrup.
Pandrup. N. Steffensen, Skadebæk pr. Kaas.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordsgade 9, 1. Telf. 2208.
Randers J. S. A. Nielsen, Snaregade 1. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1.
Ranum. Julius Olsen, Ranum.
Ribe. Jørgen Johansen, Præstegade 390, Ribe.
Ringe. Johs. Hansen, Vinkelvej.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej. Telf. 233.
Romø. Viktor Nielsen, Sønderby, Romø.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren P. Jensen, Korupskov pr. Ryomgaard.
Rødding, Nørrejylland. Elfsenius Høgh, Rødding, Spøttrup St.
Rødding, Sønderjylland. Chr. Jegsen, Rødding, Sdr. Jylland.

Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Seest. Johs. Ahrendt, Vonsild ved Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33, Tlf. 659.
Silkeborg St. Charley Johnsen, Aagade 8.
Sindal. Laurits Jensen, Fredensgade 4.
Skaade. Kr. Nielsen, Langballe pr. Maarslet.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Tlf. 401.
Skarehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. A. Laursen, Ellensminde, Skelund St.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7.
Skive K. Vald. Jensen, Odsgaardsvej 2.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.
Skjød. Magnus Hansen, Haurum pr. Bødstrup.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Lystrup pr. Stenderup.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping. Ole Christensen, Vogterhus 35, Skørping St.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenstrup. Rasmus Hansen, (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Jens V. Jensen, Kni pr. Ørum.
Stevn. Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75. Kontortid 12—1 og 6—7.
Stoholm. Kr. Balling.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4.
Støvring. Otto Venneberg, Støvring.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningsholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor: Teaterpassagen. Telf. 361.
Svendstrup. P. Qvist, Svendstrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Sønderborg. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7. Telf. 16.
Sdr. Felding. Niels Kjergaard. Sdr. Felding.
Sønder Omme. Carl Hansen. Kirkeby Mark. Sønder Omme.
Taars. Chr. Risborg, Taars.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Østerbækken 17, 1. Telf. 373.
Thorsager. Vilh. Petersen, Thorsager St.
Thorsø. Alfred Thomsen, Thorsø.
Tilst. Jens Pedersen, Geding pr. Mundelstrup
Tinglev. Peter Laursen, Tinglev.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johs. Thomsen, Gaarde St.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Tolne: Elvin Andersen, Skørbæk Hede pr. Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede. Carl Bevensee, Troldhede.
Trustrup. Søren Press.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10.
Tørring. Peter Christensen, Staugaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Christensen, Floes Skov pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke.
Varde. Nikolai Toft, Kiervej 12.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. K. H. Molbeck, Vedelsgade 69. Tlf. 1422.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585.
Vejle H. Therkel Pedersen, Vedelsgade 113.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Otto Mortensen, Gormsgade 21, 3.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13, Viby Jyll.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade.
Vojens. Marius Lorenzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vraa. Niels Chr. Nielsen, Vestergade 1. Vraa St.
Ølgod. Andres Dam, Slotsgade.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Karl Christensen, Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE.

Aakirkeby. Ejnar Bohn, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig. Nicolai Hansen, Rosengade, Allinge. Tlf. 63.
Asnæs. J. P. Sørensen Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Nygaardsvej 3, Ballerup. Telf. 145
Bandholm. Henrik Ruhof, Bandholm.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Telf. 174.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Bornh. Skovarb. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Borup. Jens Ottosen, Nørre Dalby, Borup St.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Hans Bay Hansen, Egedevej, Faxe.
Faxe Ladeplads. Ole Olsen, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Hans Jakobsen, Sipperup pr. Olstrup.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Irisvej 13, Søndervang, Glostrup.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Grænge. Vilh. Olsen, Grænge pr. Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. Emil Sonne, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20, prv. Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Gram, Lille Linde, Haarlev St.
Hammersholt: Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Vald. Jørgensen, Kirkepladsen, Haslev.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hedehusene. Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene
Helsingør A. Jens Andersen, Sudergade 13, St. th Telf. 1221.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herf. 65.
Herlev. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herlev.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle
Hillerød. Richard Børgesen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby, Karleby.
Hvalsø. Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Rasmus Ryberg. Hørve.
Ivigtut. Jørgen Villumsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adr. Gl. Torv 22).
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen. Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kongsted. Oluf Jensen, Lestrup Str. pr. Faxe.
Korsør A. Alfred Sørensen, Baggade 18. Tlf. 308 (privat 411.)
Korsør H. P. Madsen, Revvej 77 A. Korsør.
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.

Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19.
Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev, pr. Storehedinge.
Lyngby. Carl Petersen, Virumstræde 7, Virum pr. Lyngby, Telf. Lyngby 519. Alle Dage 10—11.
Lynge. Nicolai Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Maarum. Vald. Petersen, Kagerup, Kagerup St.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Møen. Vald. Nordbo, Udby pr. Stege.
Nexø. Niels Koefoed, Brogade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nykøbing F. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads, Telf. 681. Kontortid 9—12 og 4—6. Privat: Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj. Fr. Petersen, Algade 74, Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11.
Næstved. Frands Petersen, Amtmandsgade 9. Telf. 880. (Privat 813).
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Odsherred. L. Bernhardt Clausen, Kildehusene pr. Nykøbing Sj. St.
Ousted. Niels Nielsen Guldbeck, Ousted pr. Lejre.
Præstø. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Reisnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup Kalundborg.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1. Telf. 419
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby. Carl Hansen, Ruds-Vedby.
Rødby. Marius Jørgensen, Sædinge pr. Rødby.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen ,Kontor Rosengade 6, Telf. 503, privat Olsgade 1, Telf. 642.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Nykøbingvej, Rørbæk pr. Sakskøbing
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skibby. Laurits Sørensen, Mandlerup pr. Skibby.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14.
Sorø. Vald. Andersen, Slagelsevejen, Sorø, Telf. 365.
Stenlille. J .P. Johansen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge. Jens P. Thomassen, Bjælkerup pr. Storehedinge.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby pr. Strøby.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum Telf Nærum 109.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup Telf. 276.
Thoreby. Jonas Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Tikøb. Vilh. Larsen, Horserød pr. Hellebæk.
Tillitze. S. P. Hjorth, Tillitze pr. Nakskov.
Tingsted. Jens Korfitsen, Taaderup pr. Tingsted.
Tureby. Ejnar Nielsen, Høstentorp pr. Tureby.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Veggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Veggerløse.
Vejby-Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vemmelev. Karl Jensen, Forlev.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viby. Anton Jensen, Øster Syv, Viby Sj.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiesensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Værløse. Elias Jørgensen, Hareskov Villaby pr. Hareskov.

HOVEDKONTOR & SEKRETÆRERNE,
H. C. Andersensgade 14.

Telf. **Central 2140** med Omstilling til samtlige Kontorer.
Formand M. C. Lyngsie, (Bolig, Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen, H. C. Andersensgade 14, Kbhvn. K. Telf. 2140, (Bolig Telf. B. 3534).
Sekretær Robert Nielsen, (Bolig Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Georg Hansen, (Bolig, Telf. Bagsværd 81).
Sekretær N. P. Hansen, (Bolig, Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen. (Bolig, Telf. Nora 4366)
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen. (Bolig, Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder Chr. Nielsen.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.

Forretningsførere: Sophus Mortensen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig, Telf. Nora 3212).
Hans Nielsen, Adrs. Hovedkontoret, (Bolig, Løkkegade 27, Aalborg, Telf. 1515).
Sekretær Otto Jespersen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

C. Brun, Admiralgade 22, K., Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Str. 340 x (Privattelf. Øbro 1054 y).
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing F., Telf. 681.
C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62, Odense, Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen.

Forretningsførere:

Carl Drejer, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig Nylandsvej 37, 2. Kbhvn. F. Telf. 11240).
Vald. Pedersen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig I. Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus, Telf. 1948).
Sekretær Niels P. Hansen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:

Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, Kbhvn. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Tlf. 457.
Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus, Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Kontor Børsen, Aarhus, Telf. 5084. Privat Sønder Alle 19, Telf. 6119.
J. H. Ravn, Danmarksgade 45, Esbjerg, Telf. 108.

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

Forretningsførere:

J. C. Larsen, Adrs. Hovedkontoret (Bolig Kildemarksvej 68, Næstved, Telf. 209).
Axel Olsen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig, Telf. Taga 3006).
Sekretær Georg Hansen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer

Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, Kbhvn. V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A, 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. Tlf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde, Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn, Telf. 347.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen.
Næstformand Chr. Iversen.
Kasserer Chr. Pedersen.
Rejsesekretær J. P. Johannesen, Nørre Søgade 29, København K., Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningkontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 9 | 11. August | 1926 | 31. Aarg.

Den 8. internationale Arbejdskonference.

Den 8. internationale Arbejdskonference afholdtes i Geneve i Dagene 26. Maj til 5. Juni. Som Repræsentanter for Danmark mødte for Regeringen Finansminister C. V. Bramsnæs, der var Delegationens Formand, og Kontorchef i Socialministeriet R. Lassen, for Arbejdsgiverne Direktør H. C. Ørsted, Bryssel, og for Arbejderne Formanden for De samvirkende Fagforbund Carl F. Madsen. Samtlige Repræsentanter var ledsaget af Raadgivere og Suppleanter; for De samvirkende Fagforbund deltog Sekretær Hans Jacobsen.

Paa Konferencen var ialt til Stede 130 Repræsentanter og 114 Suppleanter og Raadgivere, altsaa i det hele 244 Deltagere.

Som Konferencens Præsident valgtes enstemmigt den tidligere hollandske Statsminister, Magister Nolens.

Ligesom tidligere Aar havde nogle Lande ikke sendt fuldstændige Delegationer, men dels kun Regeringsrepræsentanter eller ufuldstændige paa anden Maade. Disses Antal var dog mindre end foregaaende Aar.

Under Forhandlingerne om Mandaternes Godkendelse blev disse Forhold stærkt kritiseret fra mange Sider. Nogle af de paagældende Lande hævdede, at de ikke var i Stand til at fremskaffe Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere som foreskrevet i Fredstraktatens Art. 389, da de nødvendige Organisationer ikke fandtes i de paagældende Lande, medens andre angav andre Grunde.

Der rejstes Protester mod flere af de Delegerede, bl. a. mod Repræsentanten for de fascistiske Fagforeninger i Italien Rossoni, hvor Mandatudvalget delte sig i et Flertal og et Mindretal. Som Ordfører for Mindretallet talte Jouhaux imod Mandatets Godkendelse, men det endte med, at Godkendelsen vedtoges ved Navneopraab med 70 Stemmer mod 31. De 70 var Arbejdsgiverne og en Del af Regeringsrepræsentanterne, de 31 var samtlige Arbejderrepræsentanter. I de øvrige Tilfælde forelaa enstemmig Indstilling fra Mandatudvalget om Godkendelse, og dette fulgte Plenarforsamlingen.

Konferencens egentlige Dagsorden omhandlede Spørgsmaalet *Indførelse af Forenklinger i Tilsynet med Udvandrere ombord i Skibe.*

Fra Arbejdsgiverne viste der sig straks en stærk Modstand overfor det foreliggende Udkast til Forslag, og man bestred overhovedet den internationale Arbejdsorganisations Kompetence til at vedtage noget herom, idet man hævdede, at Begrebet Udvandrere ikke kunde opfattes som ensbetydende med Arbejdere, og der stilledes Forslag om ikke at behandle Spørgsmaalet.

Fra Ledelsens og anden Side gjordes opmærksom paa, at i Henhold til de gældende Vedtægter tilkom det ikke Arbejdsgivernes Repræsentanter at gøre Indsigelse imod de Spørgsmaal, der sattes paa Dagsordenen, da denne Ret alene tilkom de tilsluttede Regeringer, og fra ingen af disse var der rejst Tvivl om Kompetencen. Ved den foretagne Afstemning forkastedes Arbejdsgivernes Afvisningsforslag med 77 Stemmer mod 23. Selve Forslaget blev vedtaget som Overenskomst med 72 Stemmer imod 35.

Enkelte Punkter opnaaede ved Afstemningen over disse ikke tilstrækkelig Stemmetal til at komme med i Overenskomsten, men det ene, der handlede om et særligt kvindeligt Tilsyn,

naar mere end 15 unge Kvinder overførtes som Emigranter, blev senere vedtaget under Formen Henstilling med 89 Stemmer imod 19, og det andet, der omhandlede Tilstedeværelsen af en Tolk, naar mere end 50 Emigranter talte et særligt Sprog, vedtoges som Resolution med 75 Stemmer imod 19.

Forholdet er jo dette, at saavel Overenskomster som Henstillinger skal være vedtaget med ⅔ Stemmers Majoritet, og for vedtagne Overenskomster og Henstillingers Vedkommende har de tilsluttede Stater Pligt til at forelægge disse for de respektive Myndigheder inden 12 Maaneder (i visse Tilfælde 18 Maaneder), men aldrig herudover. I Tilfælde af Tilslutning fra disse indtræder for Overenskomster den saakaldte Ratifikation, og for Henstillingernes Vedkommende skal der gives det internationale Arbejdsbureau Meddelelse om de Forholdsregler, der er taget.

Nedenstaaende gengiver vi Ordlyden af det vedtagne Forslag:

Konvention om Indførelse af Forenkling i Tilsynet med Udvandrere ombord i Skibe.

Artikel 1.

Betydningen af Ordene «Udvandrerskib» og «Udvandrer» i nærværende Konventions Forstand fastsættes for hvert Land af dette Lands kompetente Myndigheder.

Artikel 2.

Ethvert Medlem, der ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til under Forbehold af nedenstaaende Bestemmelser, at tiltræde, at det officielle Tilsyn, der har til Opgave at sikre Udvandreres Beskyttelse ombord paa et Udvandrerskib, ikke skal organiseres ved mere end een Regerings Mellemkomst.

Denne Bestemmelse hindrer ikke, at et andet Lands Regering lejlighedsvis paa egen Bekostning kan lade sine Udvandrere ledsage af en Repræsentant som Iagttager og paa den Betingelse, at han ikke gør Indgreb i den officielle tilsynsførendes Forretningsomraade.

Artikel 3.

Naar en officiel tilsynsførende med Udvandrere ansættes ombord paa et Udvandrerskib, skal han som Hovedregel udpeges af Regeringen i det Land, under hvis Flag Skibet sejler; dog kan denne tilsynsførende udpeges af en anden Regering i Henhold til Overenskomst, sluttet mellem Flaglandets Regering og en eller flere Regeringer, der har Undersaatter blandt Udvandrerne ombord.

Artikel 4.

Fastsættelsen af den tilsynsførendes praktiske Kundskaber og hans nødvendige faglige og personlige Kvalifikationer overlades til den Regering, som skal udpege ham.

Den officielle tilsynsførende maa paa ingen Maade — hverken direkte eller indirekte — være knyttet til Rederen eller det Selskab, Skibet tilhører, eller være afhængig af disse.

Denne Bestemmelse skal dog ikke være til Hinder for, at en Regering undtagelsesvis, og hvor det er absolut nødvendigt, udpeger Skibslægen som officiel tilsynsførende.

Artikel 5.

Den tilsynsførende skal paase, at de Rettigheder respekteres, som tilkommer Udvandrerne i Henhold til dets Lands Love, under hvis Flag Skibet sejler, eller andre Love, som maatte komme til Anvendelse, eller ifølge internationale Aftaler eller ifølge Transportkontrakten.

Den Regering, under hvis Flag Skibet sejler, skal meddele den tilsynsførende — uden Hensyn til hans Nationalitet — Teksten til de gældende Love og Forskrifter, der er af Interesse for Udvandrernes Stilling, saavel som de internationale Aftaler og Overenskomster, der gælder om samme Spørgsmaal, og som er blevet nævnte Regering meddelte.

Artikel 6.

Kaptajnens Myndighed indskrænkes ikke ved nærværende Konvention. Den tilsynsførende maa i intet Tilfælde gøre Indgreb i Kaptajnens Autoritet og maa ikke beskæftige sig med Anvendelsen af nogen Lov, Forskrift eller Overenskomst, som ikke direkte angaar Udvandrernes Beskyttelse og Velbefindende ombord.

Artikel 7.

Inden 8 Dage efter Skibets Ankomst til Bestemmelseshavnen skal den officielle tilsynsførende aflægge en Rapport til det Lands Re-

gering, under hvis Flag Skibet sejler. Af denne Rapport skal nævnte Regering sende et Eksemplar til de andre interesserede Regeringer, der paa Forhaand har fremsat Ønske derom.

En Genpart af denne Rapport skal af den tilsynsførende tilstilles Skibets Kaptajn.

Artikel 8.

De formelle Ratifikationer af denne Konvention skal paa de i Versailles-Traktaten Afsnit XIII og de tilsvarende Bestemmelser i de øvrige Fredstraktater fastsatte Betingelser, meddeles Folkeforbundets Generalsekretær til Registrering.

Artikel 9.

Denne Konvention træder i Kraft paa den Dag, da to Medlemmer af den internationale Arbejds-Organisation har ratificeret Konventionen, og dette er registreret af Generalsekretæren.

Den er kun bindende for de Medlemmer, hvis Ratifikationer er blevet registrerede i Sekretariatet.

Derefter træder Konventionen i Kraft for hvert enkelt Medlem paa den Dag, paa hvilken dets Ratifikation er blevet registreret i Sekretariatet.

Artikel 10.

Saasnart to Medlemmer af den internationale Arbejds-Organisation har ratificeret Konventionen, og dette er blevet registreret af Sekretariatet, skal Folkeforbundets Generalsekretær udsende Meddelelse herom til alle Medlemmer af den internationale Arbejds-Organisation. Han skal ligeledes udsende Meddelelse om Registrering af samtlige de Ratifikationer, som senere tilstilles ham til Registrering fra Organisationens andre Medlemmer.

Artikel 11.

Med Forbehold af Bestemmelserne i Artikel 9 skal ethvert Medlem, som ratificerer denne Konventation, forpligte sig til at lade Bestemmelserne i Artikel 1—7 træde i Kraft senest 1. Januar 1928 og træffe saadanne Foranstaltninger, som er nødvendige for at gøre disse Bestemmelser effektive.

Artikel 12.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejds-Organisation, som ratificerer denne Konvention, forpligter sig til at bringe den i Anvendelse i sine Kolonier, Besiddelser og Protektorater i Overensstemmelse med Bestemmelsen i Versailles-Traktatens Artikel 421 og de tilsvarende Artikler i de andre Fredstraktater.

Artikel 13.

Ethvert Medlem, der har ratificeret denne Konvention, kan opsige den efter Forløbet af 10 Aar fra den Dag, da Konventionen først traadte i Kraft, ved at sende Meddelelse herom til Registrering i Folkeforbundets Sekretariat. Saadan Opsigelse faar først Gyldighed et Aar efter Sekretariatets Registrering.

Artikel 14.

Mindst én Gang hvert tiende Aar skal Styrelsen for det internationale Arbejdsbureau forelægge General-Konferencen en Rapport over Virkningerne af denne Konvention og træffer tillige Bestemmelse om, hvorvidt der er Grund til paa Konferencens Dagsorden at opføre Spørgsmaalet om dens Revision eller Forandring.

Artikel 15.

De franske og engelske Tekster af denne Konvention er begge fuldt gyldige.

Den vedtagne Henstilling er saalydende:

Henstilling vedrørende Beskyttelse af Kvinder og unge Piger ombord paa Udvandrerskibe.

Konferencen anbefaler:

At der, naar mindst 15 Kvinder eller unge Piger, der ikke ledsages af en ansvarlig Person, befinder sig blandt Emigranterne, ansættes en kvalificeret Kvinde, som ikke maa have anden Opgave ombord, til at yde disse Udvandrere den moralske og materielle Hjælp, som de maatte have Trang til, uden dog paa nogen Maade at gøre Indgreb i Kaptajnens Autoritet.

Hun skal aflægge Rapport til den Myndighed, som har udpeget hende, og hendes Rapport skal stilles til Disposition for de interesserede Regeringer.

Den vedtagne Resolution lyder saaledes:

Naar mindst 50 Emigranter, der taler et andet Sprog end det officielle i det Land, hvis Flag Skibet fører, transporteres ombord paa

et Emigrantskib, bør dette medføre en eller flere Personer (som kan være: enten den officielle Emigrantinspektør ombord, et Medlem af Besætningen eller en Passager), som forstaar disse Emigranters Sprog, og som, om nødvendigt, kan fungere som Tolk.

Endelig vedtog Konferencen en Anmodning til Ledelsen om, at Bureauet undersøger de nu eksisterende Forhold vedrørende Beskyttelse, Assistance og Inspektion i de forskellige Lande og de Følger, den i Overenskomsten indeholdte Forenkling vil medføre.

Foruden det behandlede Spørgsmaal behandledes en Del andre, som her skal gøres Rede for.

Det, der tog den længste Tid, var Diskussionen om Direktørens Beretning. Fra Arbejderrepræsentanternes Side rejstes der en stærk Kritik over, at der ikke var sket flere Ratifikationer, end Tilfældet er, og navnlig maatte der fra Direktørens Side arbejdes energisk for Ratificeringen af Overenskomsten om 8 Timersdagen navnlig af de 5 betydende Industrilande, der havde deltaget i Konferencen i London.

Om selve Beretningen faldt der iøvrigt i det store og hele kun rosende Udtalelser.

C. Mertens, Belgien, stillede under Beretningen følgende Resolution, der vedtoges med 64 Stemmer imod 21:

«Idet Konferencen udtaler sin Tilfredshed med enhver Bestræbelse, der udfoldes for at opnaa Ratifikation af de Konventioner, der vedtages af de forskellige internationale Arbejdskonferencer, og idet den tager den paa Mødet i London opnaaede Overenskomst til Efterretning udtaler den, at denne Overenskomst efter dens Mening betyder et Fremskridt.

Uden at ville udtale nogen Mening om den i London opnaaede Forstaaelse af Washington-Konventionen ønsker Konferencen under Hensyn til de af de i London repræsenterede Regeringer tidligere afgivne Erklæringer at fastslaa, at der for deres Vedkommende ikke længere findes nogen Hindring for Ratifikation.

Som Følge heraf opfordres det internationale Arbejdsbureaus Direktør til hos Regeringerne i de Lande, der er Medunderskrivere af London-Overenskomsten, at fortsætte sine Bestræbelser for snarest muligt at opnaa deres Ratifikation af Washington-Konventionen om 8 Timersdagen.»

En anden vigtig Sag, der behandledes, var det allerede tidligere Aar behandlede Forhold om selve Konferencens Fremgangsmaade ved Vedtagelsen af Overenskomster og Henstillinger. I 1924 vedtog man midlertidig at indføre den Praksis, at Vedtagelserne skulde ske i to paa hinanden følgende aarlige Konferencer. Denne Fremgangsmaade har imidlertid vist sig at være uheldig, og i Aar vedtoges derefter et Forslag om, at der for Fremtiden vel skal finde to Behandlinger Sted paa to forskellige Konferencer, men den første Konferences Opgave skal kun være at foretage en almindelig Behandling af det foreliggende Spørgsmaal og opstille den Spørgebog, der skal udsendes til Regeringerne. Ved den anden Behandling paa den følgende Konference sker saa den endelige Vedtagelse eller Forkastelse. Fra alle Sider var man enige om, at en dobbelt Behandling var ønskelig, men fra først af var der stor Uenighed om, hvorledes dette skulde foregaa. Det ovenfor meddelte var et Kompromis, som alle sluttede sig til, først i det herom nedsatte Udvalg og senere i Plenarforsamlingen, hvor Vedtagelsen skete med 84 Stemmer imod 0.

Til Behandling paa Konferencen forelaa Forslag om en Del Ændringer i Forretningsordenen. De fleste af disse sendtes dog af det herom nedsatte Udvalg tilbage til Bestyrelsen til nærmere Overvejelse. Der vedtoges en Ændring, der gaar ud paa, at fremtidig kan alle Konferencens Deltagere deltage i de nedsatte Udvalgs Møder, men uden Stemmeret, naar de er valgt til Udvalgene.

En vedtagen Beslutning om, at der nedsattes et Udvalg til at gennemgaa de Rapporter, der indgaar til Bureauet i Henhold til Fredstraktatens Artikel 408, vil antagelig faa stor Betydning. Disse Rapporter omhandler de Foranstaltninger, Staterne har truffet til Gennemførelse af ratificerede Konventioner.

Beslutningen, der vedtoges med 66 Stemmer imod 36, lyder saaledes:

«Konferencen anbefaler, at der hvert Aar af Konferencen nedsættes et Udvalg med den Opgave at undersøge Resuméerne af de til

Konferencen i Medfør af Artikel 408 indsendte Rapporter, og paalægger det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad forsøgsvis for en Periode paa et Aar at nedsætte en teknisk Kommission paa 6—8 Medlemmer, med den Opgave at drage disse Oplysninger til Nytte paa bedste og mest fuldkomne Maade, samt at indhente yderligere Oplysninger i det Omfang, hvori saadanne er angivne i de af Styrelsesraadet godkendte Formularer, som maatte vise sig nødvendige til Komplettering af de allerede modtagne; denne Kommission aflægger ligeledes til Styrelsesraadet en Rapport, som Direktøren efter Styrelsesraadets nærmere Forslag skal knytte til sit Resumé over de aarlige Rapporter, der i Medfør af Artikel 408 forelægges Konferencen.»

Under Diskussionen om Direktørens Beretning og ved Behandlingen af følgende to vedtagne Resolutioner fremkom der meget interessante Oplysninger om Arbejdsforholdene for farvede Arbejdere, navnlig i Østasien, Kina, Japan og Indien. Navnlig den indiske Arbejderrepræsentant gjorde opmærksom paa, at en Forbedring af Arbejdernes Kaar var stærkt paakrævet, ogsaa af Hensyn til Industriens Arbejdere i Europa og Amerika, der ellers i det lange Løb ikke vilde kunne konkurrere. I større og større Udstrækning flytter europæiske og amerikanske Kapitalister deres Virksomheder til Østasien for at indkassere den yderligere Profit, der flyder af de der bestaaende ringere Lønninger og øvrige Arbejdsforhold.

De vedtagne Resolutioner er saalydende:

«Den internationale Arbejdskonference udtaler sin Tilfredshed med den af Styrelsesraadet tagne Beslutning om at foretage en Undersøgelse vedrørende det saakaldte «indfødte» Arbejde og udtaler Haabet om, at det vil være muligt, som Resultat af den paatænkte Ekspertkomités Arbejde, at forelægge Arbejdskonferencen i 1927 en foreløbig Rapport om Spørgsmaalet.»

2. *Resolution vedrørende Ansættelse af en Korrespondent til det internationale Arbejdsbureau i Indien.*

«Den internationale Arbejdskonference henleder Styrelsesraadets Opmærksomhed paa den Resolution, der af Konferencen oversendtes det i 1922 vedrørende Oprettelsen af et Korrespondancebureau i Indien og opfordrede Styrelsesraadet til snarest muligt at tage en Beslutning med Hensyn til dette Spørgsmaal.»

(Fortsættes).

Tjæring af Veje.

Den stærke Automobiltrafik har gjort det nødvendigt at træffe Foranstaltninger med Hensyn til Vejenes større Holdbarhed end tidligere nødvendig og et af Midlerne er Overtjæring.

I Henhold til foreliggende Overenskomster dels med Murermestrene og paa et mere begrænset Omraade ogsaa med Entreprenørerne betales «Arbejde ved Tjæring» med Timeløn plus 15 pCt. Tillæg, men af enkelte Entreprenører er denne Bestemmelse fortolket saaledes, at kun de Arbejdere, der var beskæftiget med selve Tjæringen fik de 15 pCt., medens bl. a. de, der foretog den efter Tjæringen paafølgende Grusning, maatte nøjes med den bare Timeløn.

Det er imidlertid i alle de Tilfælde af denne Art, der er kommen til vort Forbunds Kundskab, lykkedes at gennemføre det naturlige og i Henhold til Ordlyden i Overenskomsten ogsaa uomtvistelige Standpunkt, at *hele* Arbejdet ved Tjæringen — altsaa ogsaa Grusningen — skal betales med de 15 pCt. Tillæg, og den seneste Ordning, der paa dette Omraade er truffet med vort Forbund, er gældende med Entreprenør Bird af København, der for Tiden har en 4—5 Tjæremaskiner i Virksomhed for forskellige Amter her i Landet.

A.

Oprøring.

Det hænder, at der opstaar Strid mellem Murermestre og vore Medlemmer om Betaling for Oprøringen, idet vore Folk undertiden giver Afkald paa Oprøringen og lader Svendene udføre dette Arbejde.

Hvor dette nu for Eksempel sker ved Pudsearbejde, hvor vore Folk lønnes procentvis af

Svendenes Fortjeneste og hvor Svendene for Oprøringen tilkommer de for dette Arbejde gældende 7 pCt., rejser der sig straks det Spørgsmaal, om Arbejdsmændene er berettiget til at faa deres Fortjeneste beregnet ogsaa af disse 7 pCt.

Medens man vil kunne hævde, at de 7 pCt. maa tages med i Beregningen, naar Arbejdsmændenes Fortjeneste skal udmaales, hvis det er Mesteren, der har forlangt, at Svendene skal udføre Oprøringen, saa vil det blive vanskeligt at hævde dette Standpunkt i Tilfælde, hvor Arbejdsmændene og Svendene frivillig er enedes om, at Svendene skal paatage sig Oprøringen, thi i saa Fald paafører man Mesteren en Udgift, som han efter Overenskomsten ikke er forpligtet at afholde.

Men iøvrigt er der jo at bemærke, at Oprøringsarbejdet *er Arbejdsmandsarbejde*, for hvilket der saavel ved Pudsearbejde som ved Murerarbejde er opført Priser i Arbejdsmændenes Overenskomst, og ikke Svendearbejde, hvorfor Arbejdsmændene selvfølgelig ikke skal forære dette Arbejde til andre, men fastholde Retten til det overalt, hvor det foreligger.

Svendene forærer selvfølgelig ikke noget af deres Arbejde bort, hverken til Arbejdsmænd eller andre og selv om der er megen Arbejdsløshed blandt Svendene, er den, saavidt vi ved, ikke mindre blandt Arbejdsmændene.

A.

Fra Udlandet.

Alle Lande for de britiske Bjergarbejdere.

(I.F.C.). I den samlede Arbejder- og Fagforeningspresse paa hele Kontinentet finder man for Tiden i Fedttryk den Appel: «Hjælp de engelske Bjergarbejdere!» I alle Lande er Indsamlingen i fuld Gang. I Holland er siden lang Tid Understøttelsesmærker a 25 Cent i Omløb. Det af Holland givne Eksempel vil nu blive fulgt af Østrig, som har vedtaget at paaligne alle Fagforeningsmedlemmer et Ekstrabidrag af 50 Groschen. For at Pengene kan blive tilsendt Bjergarbejderne saa hurtigt som muligt, skal de enkelte Forbund forskudsvis erlægge det paa hver Organisation faldende Beløb. Da de østrigske Fagforeninger tæller ialt 700,000 Medlemmer, kan der regnes med at ville indkomme et Beløb paa 350,000 Schilling. Siden I. F. C. har udsendt sit officielle Opraab om Støtte til de engelske Grubearbejdere, er der fraset de ved de tidligere Hjælpeaktioner indkomne Beløb atter indsamlet betydelige Summer i Holland, Tyskland og Sverige. I Tyskland og de andre Lande fortsættes de allerede iværksatte Indsamlinger med forøget Styrke. Bestyrelsen for den faglige Landsorganisation i Tyskland (A. D. G. B.) har udsendt et nyt Opraab, hvori det bl. a. hedder: «De engelske Bjergarbejdere fører en Kamp, hvis Udfald ikke blot vil være afgørende for den engelske Arbejderklasse, men ogsaa for Arbejderklassen i hele Europa!» Arbejderne og Arbejderskerne opfordres til at hjælpe efter bedste Evne: «Den mindste Hjælp, enhver Skærv, som I bidrager til den foregaaende Indsamling, vil styrke de engelske Kammeraters Kampvilje, vil give dem den fortrøstningsfulde Bevidsthed, at den internationale Arbejderklasse ikke lader den i Stikken!» Ogsaa i Svejts, hvor der t. Eks. i Basel paa en aaben Plads fandt en af Socialdemokratiet indkaldt og af det kommunistiske Parti understøttet Masseforsamling Sted, har Bestyrelsen for den faglige Landsorganisation paany rettet en Appel til Arbejderne om Støtte. Lignende Opraab til Arbejderne offentliggøres i alle Lande.

Den af den faglige Landsorganisation i Storbritannien og den engelske Bjergarbejder-Føderation i Fællesskab udsendte Delegation, som i afvigte Uge har haft en Sammenkomst med Den internationale faglige Centrals Sekretariat i Amsterdam, har nu paabegyndt sin Rejse gennem Europa og allerede forhandlet med det tyske Bjergarbejderforbunds Ledelse i Bochum og med de ledende Instanser i A. D. G. B. Den tyske Landsorganisations Ledelse vil i de kommende Uger foranstalte Massemøder i en Række tyske Byer, hvor Medlemmer af den britiske Delegation vil tage Ordet. Forhandlinger med De samvirkende Fagforbund i Danmark vil følge i denne Uge. Efter den 5. September vil der blive afholdt Møder i Norge, deriblandt et Massemøde i Oslo. I samme Uge vil der ligeledes blive afholdt store offentlige Møder i Amsterdam, Rotterdam, Haag og Heerlen, det hollandske Kulgrubedistrikt. Endvidere er det under Overvejelse at aflægge Besøg i Czekoslovakiet og Belgien.

De engelske Grubeejeres stejle Holdning, deres Modstand mod selv den ringeste Indrømmelse, samt den Omstændighed, at den engelske Regering nu har kastet Masken og har kastet alt, selv den af sin egen Kommission udarbejdede Reorganisationsplan over Bord, viser, at Bjergarbejderne maa føre Kampen til den bitre Ende. Fronten er urokket! Antallet af de Grubearbejdere, der vender tilbage til Arbejdet, er i Modstrid med de af den kapitalistiske Presse udspredte tendensiøse Beretninger ganske ubetydeligt, til Trods for at de mange Gange paa Fattigunderstøttelsen anviste Bjergarbejdere kun erholder Understøttelse i Form af Laan og kun for deres Koner og Børn, mens de ugifte Arbejdere, hvis Antal er meget stort, overhovedet ikke erholder nogen Fattigunderstøttelse. Naar de kæmpende Arbejdere, d. v. s. ca. 900,000 Mand blot skal erholde en Shilling Understøttelse om Ugen, saa er hertil et Beløb af £ 45,000 fornødent. Derfor bør man give store Bidrag. Der skulde ikke senere kunne gøres nogen Arbejder paa Kontinentet den Bebrejdelse, at de i en maanedlang forbitret Kamp inddragne britiske Bjergarbejdere har maattet sulte. Thi

denne Kamp drejer sig om et for alle Arbejdere vigtigt Gode: den 8 Timers Arbejdsdag.

De hollandske socialdemokratiske og kommunistiske Fagforeningers Solidaritet.

(I.F.C.). Da den kommunistiske Presse i sine markskrigeriske Beretninger om Kommunisternes Solidaritet i Reglen begrænser sig til Meddelelser om de af de russiske Kammerater ydede Beløb, maa det hilses med Glæde, at «De Strijd», den I. F. C. tilhørende hollandske Landsorganisations Organ, med Tal beviser, hvad de socialdemokratiske Fagforeninger i Virkeligheden har ydet og hvorledes det i Sandhed staar til med Kommunisternes Offervillighed.

Den kommunistiske Landscentral i Holland har nemlig i Løbet af 14 Uger ikke indsamlet mere end 18,000 Gylden til de engelske Kammerater, medens den socialdemokratiske Landsorganisation umiddelbart efter Strejkens Udbrud lagde 60,000 Gylden paa Bordet. Da derefter den specielle Indsamling til Bjergarbejderne begyndte, blev der ligeledes umiddelbart efter Bekendtgørelse af den britiske Landsorganisations Anmodning indbetalt et Beløb af 35,000 Gylden som Forskud paa det Beløb, som formentlig vil indkomme ved Indsamlingen, medens Kommunisterne som sagt brugte 14 Uger for at rejse 18,000 Gylden.

Men «De Strijd» giver endnu flere Tal: I Aaret 1920 understøttede de frie Fagforeninger den store Transportarbejderstrejke i Holland med 500,000 Gylden, Metalarbejderstrejken i 1921 med 600,000 Gylden, Tekstilarbejderlockouten i 1923—24 med 874,000 Gylden. Det nødlidende Østrig modtog i Aaret 1921—22 271,000 Gylden, Ungarn i 1921 28,000 Gylden, Rusland i 1922 104,000 Gylden, Tyskland i 1923 under Ruhrbesættelsen 100,000 Gylden. Den socialdemokratiske Landsorganisation har aldrig pralet med den saaledes ydede Hjælp, men da nu Kommunisterne stadig fortsætter med deres Stortalenhed og ved enhver Lejlighed bebrejder den moderne Fagbevægelse dens Mangel paa Solidaritet, offentliggør den disse Tal til Sammenligning samt opfordrer Kommunisterne til at anføre tilsvarende Tal for de paagældende Aktioner i Stedet for at fortsætte med falske Beskyldninger. Det samme gælder for de socialdemokratiske Fagforeninger og Kommunisterne i andre Lande.

I. F. C. og det internationale Jernkartel.

(I.F.C.). Umiddelbart efter at de første Rygter om Dannelsen af et kontinentalt Jernkartel dukkede frem, bekendtgjorde I. F. C. nærmere Enkeltheder angaaende de Forhandlinger, der var i Gang. Den 8. Februar 1925 fandt der allerede en Konference Sted mellem Bestyrelsen for I. F. C. samt de hovedsagelig i Betragtning kommende Faginternationaler og Landsorganisationer, hvor der blev nedsat en Komité, der blev sammensat af følgende Kammerater: J. W. Brown (Sekretær I. F. C.), R. Dissmann (Metalarbejder-Internationale), W. Eggert (Tyskland), L. Jouhaux (Frankrig) og C. Mertens (Belgien). Det blev paalagt denne Komité at udarbejde en Beretning om Tilstanden indenfor Metalindustrien i de forskellige vigtigste Lande samt de nationale og internationale Trustdannelser sammen med en Betænkning om den med de internationale Trustdannelser forbundne Farer.

Der blev udarbejdet en udførlig Beretning, endvidere forelagde Komitéen Bestyrelsen for I. F. C. følgende Forslag, som med Henblik paa den seneste Udvikling nedenfor gengives i deres fulde Ordlyd:

1. National Kontrol.

a) Som Arbejdere eller Producenter.

Det er Fagbevægelsens Pligt med den største Opmærksomhed at følge de nationale og internationale Trustdannelser og skabe Organisationsformer, som kan sætte den i Stand til paa virksom Maade at kunne bekæmpe de Farer, der opstaar gennem en Koncentration af det kapitalistiske System.

a) Til Gennemførelse af denne Opgave synes det formaalstjenligt at tilstræbe Oprettelsen af store Industriforbund eller Industriføderationer samt fælles permanente Komiteer for de Industriforbund, for hvilke lignende eller ligelydende Fordringer kommer i Betragtning eller betinges af de samme økonomiske Vekselforhold.

b) Indførelse og Anerkendelse af Bedriftsraad (Arbejderudvalg) ved alle industrielle Foretagender.

c) De lokale Bedriftsraad skal grupperes i Distriktsraad og Distriktsraadene sammenfattes i et nationalt Raad.

2. Som Forbrugere og Statsborgere.

Handels- og Erhvervslovgivningen skal ændres saaledes, at alle Forretninger, som overskrider et vist Omfang, skal tvinges til at indføre et ensartet Bogføringssystem og i Overensstemmelse hermed offentliggøre deres nøjagtig specificerede Regnskaber.

II. Der skal tilvejebringes et Organ, som under visse Omstændigheder skal fastsætte Maksimalpriser for vigtige Forbrugsgenstande samt Engrosindkøbspriser for Raastoffer og Halvfabrikata for saadanne Produkter. Fagforeningerne skal være repræsenterede i dette Organ.

III. Fagbevægelsen skal mere end hidtil understøtte Produktiv- og Brugsforeningsbevægelsen for paa denne Maade at tilvejebringe en kollektiv Kontrol med Produktionen og dens Fordeling og faa Indflydelse paa Prisdannelsen.

B. 1. Socialisering af Bankerne og Krediten i Almindelighed.

II. Socialisering af alle Raastoffer for Industrien, Jord og Grund, Mineralier og Transportvirksomheder samt Foretagender til Fremstilling af Kraft indbefattet.

III. Socialisering af Apparatet til Indkøb og Fordeling af vigtige Nødvendighedsartikler. Fagforeningernes Repræsentation i alle de Kontrolorganer, der er anført i de forskellige Programpunkter.

II. International Kontrol.

A. 1. Fagbevægelsens Koordinering og Styrkelse i hele Verden og navnlig i de Lande, der leverer store Mængder af Raastoffer samt Lande, hvor der findes Industrier eller som har Betingelser for at udvikle sig til Industrilande. Organisering af Bevægelsen i den Forstand, at den over de nationale og industrielle Enheder er i Stand til at optræde som en Enhed. Indførelse af en international Lønstandard og internationale Løn- og Arbejdsbetingelser samt Organisering af

Aktioner til Gunst for Gennemførelsen af Det internationale Arbejdsbureaus Konventioner og Anbefalinger.

2. Understøttelse af Brugsforeningsbevægelsen.

3. Gennemførelse af en udtømmende Opgørelse fra Folkeforbundets Side angaaende de forhaandenværende Raastoffer, Muligheden for deres Fremskaffelse og deres økonomiske Fordeling. I. F. C.s Repræsentation i den Kommission, der foranstalter denne Undersøgelse.

4. Fagforeningernes Repræsentation ved alle Handelsoverenskomst-Forhandlinger

B. International Kontrol med Raastoffer, Kraftværker og Transportvirksomheder.

Fagforenings-Internationalen i Billeder.

(I.F.C.). Naar man studerer den internationale Fagbevægelses Historie i de sidste 25 Aar lægger man Mærke til, at Navnene paa saa mange Førere, som ogsaa den Dag i Dag baade nationalt og interntionalt er virksomme indenfor Fagbevægelsen, allerede nævnes i den faglige Udviklings tidligste Epoker. Af den Grund kan det betegnes som en sindrig Idé, at I. F. C. foruden det af Sassenbach forfattede Skrift over den internationale Fagbevægelse i de sidste 25 Aar ligeledes udgiver en Kortserie, som i yderst vellykkede fotografiske Optagelser gengiver Portrætter af Medlemmerne af I. F. C.s Bestyrelse og Repræsentantskab samt de internationale Fagsekretærer. Paa denne Maade forbindes det skrevne Ord med en Forestilling om Personligheden. Man kan kun ønske disse Kort en stor Udbredelse, fordi Jubilæumsskriftet selvfølgelig kun udkommer paa de tre Hovedsprog, mens Billederne fører et direkte Sprog.

Portrætterne, der er samlede i et praktisk Omslag og skal spredes i Forbindelse med Jubilæumsfestlighederne i de forskellige Lande, kan bestilles direkte hos Den internationale faglige Centrals Forlagsafdeling, Tesselschadestraat 31, Amsterdam. Prisen pr. Serie a 6 Stykker andrager 25 danske Øre.

Følgerne af den økonomiske Krise i Tyskland.

Ikke blot i Tyskland, men ogsaa i Østrig førte den økonomiske Krise til en overordentlig Forøgelse i Sygdomstilfældene. I Tyskland blev det sat i Forbindelse med den Omstændighed, at der imellem Sygepenge og Arbejdsløshedsunderstøttelse er en Spænding forhaanden, der ofte udnyttes af Arbejdsløsheden. I Østrig spiller denne Kendsgerning ingen særlig Rolle, specielt ikke for Arbejdere med Familie, den kommer kun i Betragtning for ugifte Arbejdere. Sygemeldingen kan i mange Tilfælde udsætte den ventende Arbejdsløshed, Korttidsarbejdet og Tilstrømningen af Arbejdsløse til det daarligt lønnede Kvindearbejde — alt Følger af Krisen — lader Oppebæringen af Sygepenge forekomme en ønskelig. Ved Kvindearbejdet gør sig ogsaa den Omstændighed gældende, at Forskellen mellem Sygepengene og Lønnen i de lave Lønklasser er meget ringe. Af disse og lignende Grunde forklares da den stærke Tilstrømning af Sygemeldinger. Sygdom og Arbejdsudygtighed følges ikke altid ad; i Krisetider bliver ogsaa saadanne Sygdomme anvendt til Sygemeldelse, der ikke betinger egentlig Arbejdsudygtighed.

Hvad bliver der af de Arbejdsløses Børn? Rigsdagsmanden Dr. Moses bringer i Tidskriftet «Arbejderbeskyttelse» Uddrag af Resultater af en Undersøgelse, der er gennemført af Dr. Buttenwieser vedrørende Sygdomsmateriale fra Pattebørns og Smaabørnshjemmene paa Sygehuset ved Friedrichshain for at fastslaa Bolignødens og Arbejdsløshedens Indflydelse paa Berliner-Børnenes Sundhedstilstand. Dette Sygehus ligger i et Proletarkvarter, hvor Forældrene til de behandlede Børn for 45 pCt.s Vedkommende er arbejdsløse, ja, hvis man skal regne Korttidsarbejderne med, er Procenttallet endnu større. Først og fremmest anretter den Kendsgerning, at de Arbejdsløse, særligt de med børnerige Familier, ikke er i Stand til at købe Mælk til Pattebørnene, stor Skade. Mælkepriserne er for de fleste Arbejdsløse ganske uoverkommelige, og Pattebørnene ernæres i mange Tilfælde i Stedet for med Mælk med Melblandinger. Paafaldende er Forøgelsen af Sygdommene hos Pattebørnene, og disse staar som oftest i Forbindelse med Mangel paa Lintøj og Bleer De fleste Arbejdsløse med Børn klager meget over, at de ikke har Raad til at købe tilstrækkeligt Tøj og holde rent om Børnene. De arbejdsløse Forældre kvier sig ved, selv naar Børnene er blevet raske, atter at tage dem med hjem, medens det dog ellers er Regelen, at Forældrene helst tager deres Børn for tidligt hjem fra Hospitalerne. I Hjemmet indtræffer da oftest snart Tilbagefald i Sygdommene, særligt paa Grund af Ernæringsvanskelighederne, og Børnene tvinges da til atter at vende tilbage til Hospitalet efter faa Ugers Forløb, — for anden eller tredie Gang. Vedrørende Bolignødens Indflydelse taler den Omstændighed, at næsten 90 pCt. af alle Børnene bliver angrebet af engelsk Syge (Rachitis).

Siden sidst.

Storehedinge. Ingeniør Bird: Afdelingen klager over, at Firmaet for et Tjærearbejde paa Landevejen i Præstø Amt ikke betaler Timeløn plus det almindeligt gældende 15 pCt. Tillæg og anmoder om Forbundets Bistand i Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen med Henvisning til, at Firmaet ikke overholdt Ordningen af 18. August 1925 mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. afholdtes et Møde i Entreprenørforeningen, hvor Sagen henvistes til Forhandling mellem Firmaet og D. A. F. Den 10. Juni afsluttedes mellem disse Parter en Overenskomst gældende for Arbejdet ved Asfaltmaskinen. De almindelig gældende Timelønninger overholdes Landet over, og der svares et Tillæg af 15 pCt. til hele Mandskabet baade de, der arbejder ved Asfalten, og de, der arbejder ved Grusningen.

Jernbanearb. B. De danske Statsbaner: Afdelingen indberetter, at den den 22. April har fremsat Krav overfor Statsbanernes 1. Distrikt om Betaling af 1 Times Løn + Overarbejdstillæg ekstra til nogle Eks-

traarbejdere, der den 13. April arbejdede fra Kl. 6½ Morgen til Kl. 7½ Aften uden at holde de fastsatte Spisetider, men endnu intet Svar har faaet fra Statsbanerne, hvorfor de anmoder Forbundet om at paatale Sagen. Afdelingen oplyser, at Arbejderne har faaet 8 Timer betalt med normal Timeløn, 1 Time med 25 pCt. Tillæg, 1 Time med 33⅓ pCt. Tillæg, 1½ Time med 50 pCt. Tillæg og ½ Time med 100 pCt. Tillæg, ialt 13⅚ Timers Løn pr. Mand. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette den 8. Juni, at Arbejderne af Hensyn til, at der for de paagældende Arbejdere ikke har været fastsat bestemte Spisetider, i hvilke de har haft Lov til at forlade Arbejdet, vil blive aflønnet med 8 Timer med normal Timeløn, 1 Time med 25 pCt. Tillæg, 1 Time med 33⅓ pCt. Tillæg, 2 Timer med 50 pCt. Tillæg og 1 Time med 100 pCt. Tillæg; ialt 15⁷/₁₂ Timers Løn pr. Mand.

Tilst. Entreprenørfirmaet Hoffmann & Søn, Mundelstrup Grus- og Stengrav: Afdelingen der i flere Aar har haft en lokal Overenskomst med Akkordpriser gældende for Arbejdet i Stengraven, klager over, at Firmaet, der nu har anskaffet en Gravemaskine og som har opsagt den hidtil gældende Overenskomst, kræver Arbejdet udført paa Timeløn. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med at faa oprettet en ny Overenskomst. Ved et Møde den 15. Juni enedes man om, at Arbejdet i den gamle Grusgrav, der vil vare ca. 3 Uger, udføres paa Timeløn. Arbejdet i den ny Grusgrav — Nord for Borumvejen — vil være at udføre i Akkord. Akkorden skal omfatte alle Arbejderne i Graven samt dem ved Harpen og Stenknuseren. Forhandlingerne om Akkordpriserne optages straks ved Arbejdets Begyndelse og Akkordpriserne bliver gældende fra Arbejdets Begyndelse.

Lynge. Langebjerg Grusgrav, Entreprenør C. F. Nielsen, Køge: Afdelingen klager over, at 8 Mand, der arbejdede hos Entreprenøren, er bleven afskediget uden samtidig at faa udbetalt deres tilgodehavende Løn for ialt 327 Timer a 104 Øre = Kr. 340,08. Endvidere har Arbejderne Ventepenge tilgode for hver 5 Dage, som de efter Løfte af Formanden om at faa deres Penge udbetalt er mødt forgæves. Beløbet udgør Kr. 109,20. Tilsammen Kr. 449,28. Afdelingen anmoder Forbundet om at standse de Arbejder, Entreprenøren for Tiden udfører i Svendborg og Storehedinge, samt faa ham anklaget og dømt til at betale Beløbet. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen meddelte Entreprenøren den 9. Juni gennem Entreprenørforeningen, at Udbetaling var sket i sidste Uge, antagelig Fredag den 4. Juni, men at Arbejderne overfor Formanden ikke har stillet noget som helst Krav om Ventepenge ved Udbetalingen.

Fensmark. Holmegaards Mose: Overenskomst oprettet. Timelønnen er den til enhver Tid for Arbejdet paa Holmegaards Glasværk gældende. Akkordpriserne reduceret ca. 12 pCt. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April.

Jernbanearb. B. De danske Statsbaner: Afdelingen indberetter, at nogle af dens Medlemmer, der udfører Jernbetonarbejde paa Dybbølbroen, aflønnes med en Timeløn af 136 Øre plus et Tillæg af 14 Øre = 150 Øre pr. Time. Da der for et lignende Arbejde ved Kulgaarden paa Københavns Godsbanegaard blev udbetalt 50 pCt. Tillæg til Timelønnen, jvfr. Overenskomsten mellem Jord- og Betonarb.s Afdeling og Entreprenørforeningen, anmoder Afdelingen Forbundet om at paatale Sagen overfor Generaldirektoratet. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette den 18. Juni, at der i det foreliggende Tilfælde vil blive efterbetalt Differencen mellem den udbetalte Timeløn (150 Øre) og den i H. t. ovenanførte Overenskomst krævede Timeløn (105 + 50 pCt.) = 158 Øre.

Aarhus St. Mejeriernes mekaniske Kedelrensning, Randers: Afdelingen klager over, at et af dens Medlemmer for Udførelse af forskellige Arbejder har faaet Kr. 44,30 tilgode, som Firmaet nægter at skylde til Manden, idet det henviser til, dels at han har forladt Arbejdet, før han havde gjort det færdigt og dels at det udførte Arbejde ike er blevet godkendt af Tilsynet. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Ved et Mæglingsmøde den 7. Juli indgik Firmaet paa at betale 25 Kr. til fuld Dækning af Kravet.

Rønne. Rabekkeværket: Afdelingen indberetter, at den i længere Tid har forhandlet med Værkets Ledelse om Akkordpriser for Produktion af Sten ved Strygemaskinen, uden at Enighed er opnaaet. Den nuværende Betaling er Timeløn, 92 Øre + 20 Øre Tillæg pr. Time. Arbejderne har krævet 55 Øre pr. 1000 Sten, men Værket tilbyder kun 40 Øre. Endvidere klager Afd. over, at Værket har fjernet en Mand fra Tippen, hvilket har medført, at Arbejdernes Dagfortjeneste er nedsat med 2 Kr. og endelig klager Afdelingen over, at Værket kun betaler 25 pCt. Tillæg for Arbejde (Natarbejde) en Time direkte før Dagarbejdets Begyndelse. Ved et Mæglingsmøde den 10. Juni opnaaedes ikke Enighed, men ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. Juni enedes man om, at Maskinstrygning betales med Timeløn + 20 Øre Akkordafsavnstillæg pr. Time, indtil Parterne opnaar større Kendskab til Maskinernes Ydeevne og det nødvendige Mandskabsantal, under Forudsætning af, at den nuværende Produktion opretholdes. Akkord skal snarest mulig indføres. Klagen over Aftipningsforholdet toges tilbage, men Værket lovede at medvirke til, at der bliver oprettet en særlig Akkord for Afrømningsmandskabet. Værket indgik paa at betale 100 pCt. Tillæg for Morgentimer, som der var krævet.

Middelfart. A/S Nordiske Kabel- og Traadfabriker: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet ved Fabrikation af Flasketraad i Fortinneriet har nedsat Omdrejningernes Antal fra 60 til 40, hvorved Arbejdernes Fortjeneste er forringet fra 138 Øre pr. Time til 92 Øre. Afdelingen har krævet Akkordprisen forhøjet, saa Fortjenesten bliver den samme som tidligere, samt krævet Erstatning for den Mindrefortjeneste, Arbejderne har haft, siden Forandringen fandt Sted. Fabriken tilbyder Forhandling om ny Akkordpriser, men kræver nogle Akkordpriser stærkt reducerede. Afdelingen anmoder i den Anledning om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt. Ved et Mæglingsmøde den 3. Juli enedes man om at henvise Sagen til lokal For-

handling den 5. Juli, og hvis der ikke opnaaedes Enighed, gaar Sagen til Timandsmøde. Enighed opnaaedes ikke om Erstatningsspørgsmaalet, hvorimod der opnaaedes Enighed om ny Akkordpriser under Forudsætning af at der ogsaa opnaaedes Enighed om Erstatningsspørgsmaalet. Ved Timandsmødet den 15. Juli sluttede Sagen med, at Aktieselskabet ydede en Efterbetaling af 200 Kr.

Lysbro, Ørnsø Teglværk: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Timeløn 94 Øre. Brændernes Ugeløn Kr. 55,56. Murstensakkordpriserne reduceredes med 12 pCt., for Rør og Tagsten reduceredes med 6 pCt. Flytningspriserne for Sten, Rør og Tagsten reduceredes med mindre end 12 pCt. Ingen Augustregulering. Gælder for Sæsonen.

Sierslev. Fællesagenturet for Faxe-Limhamn Kalkbrud. Tillægsoverenskomst til den for Arbejde i Kridtbrudet gældende Overenskomst oprettet vedrørende Arbejdet paa Kalkværket i Kridtbrudet ved Eskesti. For Udbrydning, Læsning (Flinten skal frapilles), Transport, Knusning og Udskibning af Kalk betales pr. Ton Kr. 3,70. Sporarbejdet (undtagen Flytning af Spor til et andet Brud) paahviler Arbejderne. Fortjenesten for Arbejde i Kridtbrudet er 9 Kr. pr. Dag og for Udskibning af Gødningskalk 10 Kr. pr. Dag.

Ulstrup, Sofienlund Teglværk: Overenskomsten af 28. Maj 1924 fornyet til 1. Februar 1927. 22 Mand. Timeløn 96 Øre. Brændere Kr. 52,24 pr. Uge, pr. Vagt Kr. 8,23. Akkordpriserne reduceredes med 12 pCt.

Skibsværftsarb., Kbhvn. Baltica Værftet: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Oprettelsen af en Overenskomst. Værftet betaler 108 Øre for alt forefaldende Arbejde, medens de andre københavnske Værfter betaler 124 Øre, naar Arbejderne ikke har Adgang til Akkord ellers 106 a 107 Øre pr. Time. Ved et Møde den 20. Juni enedes man om, at der skal oprettes en Overenskomst indeholdende Bestemmelser om: at Arbejdet udføres af Medlemmer af Skibsværftsarbejdernes Afdeling, at Arbejdet betales med en Grundløn af f. T. 106 Øre, og hvor der ikke opnaas Akkord, betales et Akkordafsavnstillæg af 18 Øre pr. Time og at Ophugningsarbejde betales i H. t. Overenskomsten med Foreningen af Arbejdsgivere i Jern-, Metal- og Kludebranchen. Overenskomsten skal være underkastet Augustregulering i Aar og fremtidige Reguleringer, Arbejdstiden skal være 8 Timer, Overarbejde betales med normal Tillæg, Tillidsmandssystemet skal indføres og Arbejdet skal i videst muligt Omfang udføres i Akkord. Overenskomsten skal være formuleret og underskrevet senest den 30. Juni d. A. Den 5. August meddeler Afdelingen, at den har sluttet Overenskomst med Baltica Værftet af samme Indhold som den, der er gældende mellem D. A. F. og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. Overenskomsten gælder foreløbig til 1. Februar 1927.

Skibsværftsarb., Kbhvn. Københavns Flydedok og Skibsværft, Søndre Værft: Afdelingen anmoder om, at Forbundet begærer Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Værftet til Løsarbejderne udbetaler 150 Øre til Middag som Forskud paa deres Dagfortjeneste, i Lighed med hvad Burmeister & Wain og Flydedokkens Værft i Strandgade udbetaler til Løsarbejdere. Afdelingen har forhandlet uden Resultat. Ved et Mæglingsmøde den 19. Juni sluttede Sagen med de faldne Udtalelser, men Værftet indgik uofficielt paa en Ordning, der er tilfredsstillende for Afdelingens Medlemmer.

Bramminge, Bramminge Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværksejeren nægter at betale Ventepenge for 3 Maskinstandsninger til 10 Mand (jvfr. Overenskomsten). I Ugen fra 14.—20. Maj var der 2 Standsninger hver paa ¾ Time og i Ugen 21.—27. Maj 1 Standsning paa over ½ Time. Endvidere klager Afdelingen over for 2½ Times Overarbejde med Omlægning af Drejeskiver kun at have faaet dette betalt med Kr. 3,12 pr. Mand, medens de tilkommer Kr. 3,33 pr. Mand. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagerne. Efter at Sagen var paatalt overfor Teglværksejeren, meddelte Afdelingen den 6. Juli, at Sagerne var ordnet paa tilfredsstillende Maade, ved at Arbejderne havde faaet deres Tilgodehavende.

Gørlev. Sukkerfabriken «Vestsjælland»: Afdelingen indberetter, at Fabriken i Aar ikke har overholdt Overenskomstens Bestemmelse om, «at Arbejdere, der har været beskæftiget paa Fabriken i 6 Maaneder inden 15. August, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage», idet den har nægtet at give Sommerferie til de Arbejdere, der arbejdede paa Fabriken i Fjor, men som har været afskediget fra 1. Januar til 1. April i Aar, saaledes at de har arbejdet i 9 Maaneder paa Fabriken det sidste Aar. Fabriken har dog tilbudt at give disse Arbejdere 4 Dages Ferie. Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand til Sagens Ordning. Ved Mæglingsmødet den 23. Juni opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen gik direkte til Afgørelse af en faglig Voldgift. Den 9. Juli afsagde Opmanden følgende Kendelse: «Det af Arbejderne fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.»

Fabrikarb., Kbhvn. A/S Nordiske Kabel og Traadfabriker: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer paa Aktieselskabets Vegne Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at det ikke er lykkedes Aktieselskabet ved Forhandling at opnaa Enighed med Arbejderne om en ny Priskurant for Presning af Nokait-Formgenstande til Afløsning af den Priskurant, der af Aktieselskabet er opsagt til Ophør til 1. Marts d. A. Ved Mæglingsmødet den 25. Marts enedes man om, at henvise Sagen til lokal Forhandling og at der ved Fastsættelsen af Akkordpriser gaas ud fra en Akkordbasis af 160 Øre pr. Time. Opnaas ikke Enighed i Løbet af 14 Dage, gaar Sagen til Timandsmøde. Da Enighed ikke opnaaedes, behandledes Sagen paa Timandsmødet den 11. Juni. Her enedes man om atter at henvise Sagen til lokal Forhandling, herunder en fortsat Kontrol med Arbejdet i 4 Timer. Opnaas ikke Enighed om ny Akkordpriser i Løbet af 8 Dage, vil Fabriken i H. t. en af Den faste Voldgiftsret tidligere afsagt Kendelse, kræve Arbejdet udført paa Timeløn.

Odense St. De sydfyenske Jernbaner, Værkstedet i Odense: Afdelingen klager over, at Selskabet har nedsat Værkstedsarbejdernes Arbejdstid fra 8 Timer til 7 Timer daglig. Tillidsmanden har protesteret herimod, idet han har henvist til, at 15 Mand af de 16 Mand, der beskæftiges, er fastansatte og har en Anciennitet

af fra 12 indtil 16 Aar, og at disse Arbejdere ved Ansættelsen maatte præstere Lægeattest, Vandelsattest, Militærpapirer og meget andet; de erholder Sygeløn, Fribefordring og oppebær Pension, naar de efter et bestemt Antal Aars Arbejde bliver afskediget. Afdelingen meddeler, at de Smede og Karetmagere, som beskæftiges i Værkstedet og som ligeledes har faaet Arbejdstiden nedsat, overfor deres respektive Forbund har begæret Mæglingsmøde afholdt og anmoder derfor Forbundet om ogsaa at begære Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Ved Fælles-Mæglingsmødet d. 11. Marts og paa Timandsmødet d. 7. April opnaaedes ikke Enighed, idet saavel Jernbanens som Jern- og Metalindustriens Repræsentanter hævdede, at Jernbanen jfr. Overenskomsten havde Ret til midlertidig at nedsætte Arbejdstiden «af Hensyn til Arbejdsmængden eller af andre Grunde.» Sagen gik derefter til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret. Den 25. Juni afsagde Opmanden følgende Kendelse som Besvarelse paa det til Voldgiften rettede Spørgsmaal saalydende: «Har Det sydfyenske Jernbaneselskab været berettiget til den foretagne Nedsættelse af Arbejdstiden fra 8 til 7 Timer daglig og opretholde Nedsættelsen.» — «Det ovenanførte Voldgiftsretten forelagte Spørgsmaal maa besvares bekræftende.»

Fabrikarb., Kbhvn. Firma Petersen & Albeck: Afdelingen klager over, at Firmaet ved Opgørelsen af et Arbejde har tilbageholdt nogle Hundrede Kroner, Arbejderne havde tilgode som Overskud, for at Firmaet kunde faa Dækning for et Underskud paa 1800 Kr., som Firmaet hævder, Arbejderne har haft paa en Akkord med Demontering af et Par Søforter. Afdelingen hævder, at Firmaets Opgørelse af Demonteringsakkorden ikke passer, idet Firmaet har undladt at tillægge Akkordsummen Timeløn for alle de Timer, der er medgaaet til Transport til og fra Søforterne, for Transport af Ilt og Ventetid paa Baade. Afdelingen opgør dette Antal Timer til henholdsvis 1390 for Transport til og fra Søforterne og 449 Timer for Transport af Ilt og Ventetid paa Baade. Firmaet vil kun anerkende at Arbejderne har Krav paa 186 Timer a 123 Øre = Kr. 228,78, medens Afdelingen hævder, at Arbejderne har Krav paa 1839 Timer a 123 Øre = Kr. 2261,27. Endvidere klager Afdelingen over, at Firmaet har reduceret en indgaaet Akkordpris for Ophugning af «Harfsfjord» med 12 pCt. for den Del af Arbejdet, der er udført, siden Februarreguleringen traadte i Kraft, medens Arbejderne hævder, at det var en Aftale ved Akkordens Indgaaelse, at den ikke skulde have Februarregulering, og endelig klager Afdelingen over, at Firmaet ikke vil betale «Snavspenge» med 2 Kr. pr. Tons Snavs for det, der er over Skibets samlede Vægt, men henviser til, at en den 19. Juni 1925 truffen Aftale om «Snavspenge» ikke gælder for «Harfsfjord», hvor der er anvendt pneumatisk Værktøj. Afdelingen anmoder Forbundet om at begære Mæglingsmøde afholdt. Ved Mæglingsmødet den 29. April enedes man om at henvise Spørgsmaalet om «Snavspenge» til lokal Forhandling og henviste de 2 andre Sager samt et nyt opstaaet Stridsspørgsmaal om Betaling for «Lastning af Vinkler og Plader i Slæng» til Behandling paa Fællesmøde mellem Organisationerne. Her opnaaedes heller ikke Enighed, idet Firmaet for Lastningsarbejdet fastholdt kun at ville betale 47 Øre pr. Ton, medens Arbejderne krævede 81 Øre pr. Ton. De 3 Spørgsmaal henvistes derefter til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret. Den 18. Juni afsagde Opmanden følgende Kendelse: 1) Der tilkommer Arbejderne Godtgørelse efter Timelønsbetaling for 525 + 186 Timer eller ialt 711 Timer, 2) Akkorden er undergivet Februarreguleringen i indeværende Aar fra dennes Ikrafttræden at regne, 3) Det her omhandlede af Arbejderne paa Beddingen udførte Arbejde vil være at betale med 81 Øre pr. Ton.

Hanstholm. Vestkysthavneanlægene, Ingeniør J. Fibiger: Afdelingen indberetter, at der er opstaaet en Uoverensstemmelse, idet Havneanlægets Ingeniør nægter at betale 100 pCt. Tillæg for Arbejde udført i 1 Time af Middagspausen en Dag, da Arbejderne efter Opfordring arbejdede fra Kl. 7 Morgen til Kl. 12 Nat med ½ Time Frokost og ½ Time Middagspause. Ingeniøren vil kun betale 50 pCt. Tillæg for nævnte Arbejde, uagtet Overenskomsten fastsætter, at der for de første 3 Timer betales henholdsvis 25, 33⅓ og 50 pCt. Tillæg, og at alt Overarbejde derudover betales med 100 pCt. Tillæg. Afdelingen anmoder Forbundet om at paatale Sagen overfor Vestkysthavneanlægenes Ledelse. Efter at Sagen var paatalt, meddelte Afdelingen den 27. Juli, at Arbejderne havde faaet udbetalt det krævede Tillæg.

Aalborg A. De danske Statsbaner: Afdelingen klager over, at Overbanemesteren nægter at betale 15 pCt. Tillæg til Timelønnen for Ophugning af et gammelt Cementgulv i Forhallen til Banegaarden og anmoder Forbundet om at paatale Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette den 29. Maj, at Efterbetaling vil finde Sted i den nærmeste Fremtid.

Maribo. Murermester H. Hansen: Afdelingen klager over, at Mesteren kun har betalt en Timeløn af 112 Øre uden Tillæg for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde til 2 Mand, der i et Kalkbrænderi periodevis har arbejdet i 2 Døgns Drift a 12 Timer pr. Hold. Afdelingen er enig med den lokale Murermesterforening om at lade Hovedorganisationerne afgøre Sagen ved et Mæglingsmøde. Ved Mæglingsmødet den 20. Juli enedes man om at bilægge Striden ved, at Mesteren forsøger med 3 Holds Drift a 8 Timer pr. Hold. I Fald 3 Holds Drift i det lange Løb ikke vil kunde opretholdes, forbeholdt Mesteren sig at ændre Ovnsystemet.

Slagelse A. Murermestrene A. Nielsen og H. C. Nielsen: Afdelingen klager over, at Mestrene nægter at efterbetale Kr. 40,21 til nogle Medlemmer, der ved et Murarbejde var aflønnet med Procenter af Svendenes Fortjeneste. Arbejderne havde selv af en Fejltagelse, da de opstillede Regnskabsopgørelsen, fradraget 8 pCt. af de 35 pCt. af Svendenes Fortjeneste, som de tilkom for Arbejdet, men de henvendte sig til Mesteren straks, da de blev klar over deres Fejltagelse, og gjorde ham opmærksom paa Fejlen og krævede de fradragne 8 pCt. udbetalt, men Mestrene afviste dem. Afdelingen anmoder om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen af

Murermestre, meddelte denne den 28. Juni, at den havde meddelt Murermesterforeningen i Slagelse, at Mestrene ikke maa fradrage de 8 pCt. i Arbejdsmændenes Løn, naar Arbejdsmændene er lønnet med Procenter af Svendenes Fortjeneste.

Viborg. Murermestrene Skaarup og Vejersøe: Afdelingen indberetter, at Mestrene har nægtet at imødekomme et af Afdelingen rejst Krav om Betaling af et Tillæg af 15 pCt. for et større Nedbrydningsarbejde paa Viborg Amts Sygehus. Den gamle Hovedbygning skal omforandres og paabygges en Etage, Bygningerne skal undermures og en Del af Undermuren, der er af Beton, skal borthugges. Kældergulvene (Beton) skal ophugges, Skillerummene, Frontspids, Tag og Skorstene skal nedbrydes og en stor Gesims hele Bygningen rundt skal borthugges. Murstenene skal renses og bruges igen. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Ved et Mæglingsmøde den 6. Juni enedes man om, at den i Klagen omtalte Ophugning af Beton skal betales med 15 pCt. Tillæg. Behandlingen af Kravet om Tillæg for Nedbrydningsarbejdet førte ikke til noget Resultat, men Kravet kan eventuelt rejses senere, naar Afdelingen har udregnet, hvormange Tusinde Sten det vil komme til at dreje sig om, og hvormange Timer det omhandlede Nedbrydningsarbejde vil vare.

Ballerup. Murermestrene i Ballerup: Afdelingen indberetter, at Murermestrene, der hidtil har været uorganiserede, nu har indmeldt sig i Landhaandværkernes Organisation og som Følge deraf i Fremtiden vil betale efter den mellem denne Organisation og D. A. F. gældende Overenskomst og Priskurant i Stedet for som hidtil efter den mellem de lokale Murermestre og Entreprenører og Afdelingen gældende Overenskomst af 13. August 1925, i H. t. hvilken Murerarbejde skal betales efter Priskuranten, der til enhver Tid er gældende for Gentofte, Lyngby, Gladsaxe og Herløv Sogne, men som først kan opsiges til Udløb 1. Marts 1927. Der har været afholdt Møde mellem Murermestrene, Repræsentanter for Landhaandværkernes Hovedorganisation og Afdelingen. Enighed opnaaedes ikke, men Uoverensstemmelserne henvistes til Behandling mellem Hovedorganisationerne. Ved en Forhandling den 20. Juli oplystes det, at kun 2 af Mestrene var indgaaet paa at betale Murerarbejdet efter Lyngby-Gentofte Priskurant. Man enedes derfor om, at de 2 Mestre fortsat skal betale efter denne Priskurant, medens de andre Mestre skal betale deres Murerarbejde i H. t. den alt mellem Landhaandværkerorganisationen og Arbejdsmændene i Ballerup gældende Ordning, der er den samme som f. T. er gældende i Glostrup-Taastrup.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 10 | 25. August | 1926 | 31. Aarg.

Voldgiftskendelse i en Feriesag.

Mellem «Ringbilen» og Chaufførernes Fagforening er opstaaet en Strid om Forstaaelse af den indgaaede Overenskomsts § 2.

Da det ikke lykkedes at enes om Spørgsmaalet paa de afholdte Møder, har Sagen været for en faglig Voldgift med Hr. Landsdommer Jesper Simonsen som Opmand, der har afsagt følgende Kendelse:

VOLDGIFTSKENDELSE.

Chaufførernes Fagforening mod «Ringbilen.

Efter at der mellem Klagerne, Chaufførernes Fagforening, og de Indklagede, «Ringbilen», var opstaaet Uoverensstemmelse angaaende det nedenfor nærmere omhandlede Feriespørgsmaal, og der ikke paa Mæglingsmøde kunde opnaas Enighed, blev Sagen henvist til faglig Voldgift. Som Voldgiftsmand har Klagerne udpeget Forretningsfører Carl Drejer og Chauffør Oskar Nielsen, medens de Indklagede har udpeget Vognmændene Mikkelsen og Viktor Jensen. Parterne har derhos i Fællesskrivelse anmodet undertegnede, cst. Landsdommer Jesper Simonsen, om at være Formand og Opmand for Voldgiftsretten.

Sagen behandledes i Voldgiftsretten den 17. August 1926 og blev indladt til Afgørelse ved Opmandens Kendelse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I den mellem Klagerne og de Indklagede bestaaende Overenskomst, dateret den 4. Marts 1926, bestemmes i § 2 bl. a.:

«Der tilstaas Chauffører, der har været ansat hos samme Vognmand 3 Maaneder, en Ferie af 2 Dage med en Dagløn af 7 Kr., 6 Maaneder en Ferie af 4 Dage med en Dagløn af 7 Kr., 9 Maaneder en Ferie af 6 Dage med en Dagløn af 7 Kr. og 12 Maaneder en Ferie af 7 Dage med en Dagløn af 7 Kr.

Ferien skal falde i Tiden fra 1. April til 1. Oktober.»

Klagerne hævder, at der ved Beregningen af den Ferie, som i Henhold til den citerede Bestemmelse tilkommer Chaufførerne i Sommeren 1926, skal tages Hensyn til den Tid, hvori en Chauffør har været ansat hos samme Vognmand, selvom en Del af Tiden ligger forud for Overenskomstens Dato, den 4. Marts 1926, og de har nedlagt Paastand overensstemmende hermed.

De Indklagede gør gældende, at den Tid, der ligger forud for Overenskomstens Underskrift, ikke kan komme i Betragtning ved Beregningen af det Tidsrum, der er bestemmende for Sommerferiens Længde, og de paastaar sig frifundne for Klagernes videregaaende Krav.

Begge Parter paastaar derhos Modparten paalagt Sagens Omkostninger.

Det er oplyst, at Organisationen «Ringbilen» blev dannet umiddelbart før Overenskomstens Oprettelse, idet to forud bestaaende Organisationer, betegnet ved Telefonnumrene «1748» og «1420», og nogle udenfor Organisation hidtil staaende Vognmænd sluttede sig sammen. Chaufførernes Fagforening havde ikke før 4. Marts 1926 haft Overenskomst med nogen af de i «Ringbilen indtrædende Organisationer. Det under nærværende Sag omtvistede Punkt har ikke været omtalt mellem Parterne under de forud for Overenskomsten gaaende Forhandlinger.

Klagerne anfører, at deres Paastand maa anses hjemlet ved selve Overenskomstens Ordlyd, idet der staar «ansat hos *samme Vognmand*», og de mener derhos, at deres Forstaaelse af Overenskomsten stemmer med Praksis.

De Indklagede anbringer heroverfor, at Overenskomsten ikke kan komme til Anvendelse paa Forhold, der ligger forud for dens Underskrift. Der kan efter deres Formening intet udledes af, at der staar hos «samme Vognmand»; thi dette Udtryk er det sprogligt korrekte ogsaa efter deres Opfattelse af det omtvistede Forhold, idet Chaufførerne jo netop er ansatte hos Vognmændene og ikke hos «Ringbilen», der kun er en Forening af Vognmænd. De henviser endvidere til, at hvor Overenskomsten fastsætter en fra den almindelige Ikrafttræden afvigende Begyndelsestermin, er dette specielt udtalt i den. Forsaavidt der maatte kunne paavises en Praksis som af Klagerne anbragt, hævder de Indklagede, at den kun kan angaa Tilfælde, hvor en kollektiv Overenskomst har afløst en bestaaende kollektiv Overenskomst, men her drejer det sig om en ny Forening og en ny kollektiv Overenskomst.

Da det maa anses uomtvistet, at der ikke ved Overenskomstens Indgaaelse er forhandlet om og endmindre truffet Aftale om det omtvistede Punkt, kan den foreliggende Formulering af den ovenfor gengivne § 2 ikke være valgt for at fastslaa den af Klagerne hævdede Forstaaelse af Overenskomsten. Da dernæst den citerede Bestemmelse sproglig lader sig forene ogsaa med de Indklagedes Opfattelse, vil der ikke i Ordene alene være fornøden Hjemmel for Klagernes Paastand. Om de herefter iøvrigt i Betragtning kommende Forhold bemærkes: I Tiden forud for den kollektive Overenskomst bestod mellem de enkelte Vognmænd og deres Chauffører en Række individuelle Kontraktsforhold, og i det Vederlag, der efter disse tilkom de respektive Chauffører, indgik — i hvert Fald som aldeles overvejende Hovedregel — ikke Sommerferie; Chaufførerne fik med andre Ord gennem den af dem efterhaanden oppebaarne Løn det fulde Vederlag for Tjenesten. Den kollektive Overenskomst afløste de individuelle Aftaler for Medlemmerne af de kontraherende Organisationer; den ved Overenskomsten indrømmede Sommerferie med Løn er en Del af Chaufførernes Vederlag, som indtjenes eller, om man vil, sammenspares gennem en vis Tids Tjeneste. Da Chaufførerne, som ovenfor anført, ved den kollektive Overenskomsts Indgaaelse maa anses at have oppebaaret det fulde Vederlag for deres Tjeneste indtil dette Tidspunkt, kan denne Sammensparing først antages at begynde med den kollektive Overenskomst, og da der efter det foreliggende ikke kan anses at være truffet nogen herfra afvigende Aftale, vil der være at give Kendelse efter de Indklagedes Paastand.

Idet begge Parter skønnes at bære Ansvaret for den Tvivl i Overenskomsten, som har foranlediget Sagen, findes Sagens Omkostninger, herunder i Salær til Opmanden 100 Kr., at burde betales af Parterne med Halvdelen hver.

Kendelse:

Til de i § 2 i Overenskomst af 4. Marts 1926 mellem Klagerne, Chaufførernes Fagforening, og de Indklagede, «Ringbilen», fastsatte Tjenestetider for Ret til Ferie, kan Tiden forud for Overenskomstens Underskrift ikke medregnes.

Sagens Omkostninger, herunder i Salær til Opmanden 100 Kr., betaler Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

København, den 23. August 1926.

Jesper Simonsen.

Som det ses, er Sagen tabt, og af Præmisserne kan man maaske drage den Lære, at det for Fremtiden ikke er nok at faa Feriebestemmelsen optaget i en ny Overenskomst, men at denne ogsaa maa have tilbagevirkende Kraft, for saa vidt den skal udnyttes i sin fulde Ordlyd det første Aar.

Den faste Voldgiftsret.

Kendelse i Voldgiftssag Havnearbejdernes Fællesforbund mod Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn paa A/S Københavns Bunkerkul Depots Vegne.

Den 23. Oktober d. A. ankom S/S «Lituania» til A/S Københavns Bunkerkul Depot for at indtage Bunkerkul. Indgivningen paabegyndtes

Kl. 3,15 Eftm. den nævnte Dag og tilendebragtes Kl. 1,15 Nat. Den foregik til to fra hinanden adskilte Rum i Damperen med een Kran til hvert Rum. Til Lempningen mønstredes 6 Arbejdere til hvert Rum, og de to Hold arbejdede uafhængigt af hinanden. Der blev ialt indgivet henholdsvis 459 og 373 Tons Kul til de to Rum, og der er betalt hvert Hold Arbejdere Lemperbetaling for hele det til det paagældende Rum indgivne Kvantum, henholdsvis 375 Kr. 13 Øre og 265 Kr. 65 Øre. Havnearbejdernes Fællesforbund kræver imidlertid, at hvert Hold Lempere skal have Lemperbetaling i Forhold til, hvad der er indgivet i de to Rum tilsammen. Dette nægter Bunkerkul Depotet at gaa med til, og den saaledes opstaaede Strid foreligger nu til voldgiftsretlig Afgørelse.

Havnearbejdernes Fællesforbund paaberaaber sig følgende Bestemmelse i Fagets Overenskomst:

«Ved Indgivning af Bunkerkul, hvor mekanisk Kraft anvendes, betales der 34 Øre pr. Ton til 4 Mand.

Der betales til hver Mand for alt, hvad der indtages i de Rum, hvor Lempning foregaar.»

I en tidligere Overenskomst i Faget hed det: «Der betales for alt, hvad Skibet indtager, til hver Mand». Ved en faglig Voldgiftskendelse af 27. November 1918 blev det paa Grundlag af denne Bestemmelse fastslaaet, at hver Arbejder kunde kræve Betaling ikke blot — hvad der var Enighed om — for hele det Kvantum Kul, der indgives til Bunkerrummene, selv om Lempning kun finder Sted med Hensyn til en Del deraf, men ogsaa for det Kvantum, der indgives i Rum, hvor der slet ikke bliver Brug for Lempning, f. Eks. i Lastrummene. Under de Forhandlinger, der gik forud for den gældende Overenskomst, stillede Arbejdsgiverne nu Forslag om at erstatte den tidligere Bestemmelse med følgende nye: «Der betales til hver Mand for, hvad der lempes i Skibet i de Rum, hvor Lempning foregaar. Hvis flere Hold anvendes, betales disse hvert efter det Kvantum, der lempes af det paagældende Hold». Arbejderne gik med til, at der fremtidig kun skulde betales for, hvad der indgives i de Rum, hvor Lempning foregaar. De modsatte sig derimod, at der kun skulde betales for, hvad der faktisk lempes, og de maa ligeledes antages at have modsat sig Særbestemmelsen for det Tilfælde, at der anvendes flere Hold Arbejdere. I hvert Fald gik denne Bestemmelse ud.

Efter det saaledes foreliggende findes det at maatte fastslaas, at Arbejdsgiverne ikke ved de sidste Overenskomstforhandlinger har opnaaet anden Ændring af den tidligere gældende Ordning end den, at der nu ikke skal betales for Kul, der indgives i Rum, hvor Lempning ikke finder Sted, f. Eks. i Lastrum. Der maa derfor gives Havnearbejdernes Fællesforbund Medhold under denne Sag.

Sagens Omkostninger fastsættes til 125 Kr. at betale af Parterne med Halvdelen hver.

Kendelse:

Hver af de 12 ved Lempning af Bunkerkul til S/S «Lituania» beskæftigede Havnearbejdere har Krav paa Betaling i Forhold til hele det indgivne Kvantum.

København, den 6. November 1924.

sign. *Kristian Sindballe.*

Naar Tekniken tager Magten.

Et Bidrag til Forstaaelsen af Forsvarsproblemet.

Af Ingeniør, cand. polyt. *A. H. M. Andreasen.*

I.

Naar jeg har kaldt denne Artikel «Naar Tekniken tager Magten», maa jeg først fastslaa, hvad det egentlig er, vi forstaar ved Begrebet Teknik. I videste Forstand er Tekniken slet og ret den systematiske Tilvejebringelsesmaade af vort daglige Behov, og læg Mærke til, at jeg siger den systematiske; thi selv om et Væsen har et Behov og er i Stand til at fremskaffe dette, kan man ikke tale om Teknik, før Fornødenhedernes Tilvejebringelse foregaar paa en saadan Maade, at man kan se, hvorledes der ligger et Erfaringsmateriale til Grund, og hvorledes disse Erfaringer er resulteret i en Systematik.

Begynder vi med Begyndelsen og ser paa, hvorledes Tekniken er opstaaet, opdager vi, at Mennesket er det første Væsen, der har for-

maaet at skabe en teknisk Kultur, og spørger vi om Aarsagen dertil, bemærker vi, at Mennesket selv paa det allerlaveste Kuturtrin, har kunnet betegnes som det værktøjsbrugende Væsen eller, om man vil, det værktøjsbrugende Dyr. Men ikke nok hermed; Mennesket er det første Væsen, som har haft en Historie. Dyret har derimod ingen. Den ene Generation fødes forsaavidt ligesom hos Mennesket med den samme Udrustning og de samme Forudsætninger til at leve Livet som den anden; men medens den Verden, Dyret fødes til, er den samme som for Tusinder af Generationer siden, undergaar den Verden, Mennesket kommer til at leve i, stadig væk Forandringer. I Modsætning til Mennesket efterlader Dyret sig nemlig ingen Arv til den næste Generation, og Mennesket kan derfor overfor Dyret tillige betegnes som det arvende Væsen.

Menneskets første Historie hænger som bekendt sammen med Menneskets Værktøj. De Bedrifter, det var i Stand til at udføre, og det er om dem, Historien handler, var bestemt ved dets Værktøj, ved dets Teknik. Vi har derfor ogsaa inddelt Historien i Stenalderen, Bronzealderen og Jernalderen, og naar et førende teknisk Tidskrift har valgt at kalde sig *The Chemical Age*, d. v. s. Kemialderen, forstaar vi, at der stadig er Grunde til at bevare denne Inddelingsmaade.

Sammenligner vi det moderne Menneske med det primitive, er det vel nok Forskellen i det daglige Behov, der er den mest iøjnefaldende, og lad os se lidt nærmere paa, hvad der har været Drivfjederen i denne Forskels Opstaaen.

Ogsaa hos Mennesket finder vi for første Gang en Trang til at udskille sig fra de andre, synes større, d. v. s. stærkere, smukkere eller mægtigere end de andre. Naar Farao i gamle Dage drog ud, var hans Vogn ledsaget af to Løver, ikke fordi han havde særlig Glæde eller Nytte af dem, men for derved at udskille sig, og det er den samme Betragtning, vi maa anlægge, naar i Dag en Dame af de besiddende Klasser, naar hun gaar ud, er ledsaget af to Pekingesere, to Mynder eller deslige. Trangen til at udskille sig mærkes vel allertydeligst i den Funktion, vi kalder Moden. Denne skabes i de Klasser, hvor der er Overflod af Tid og Overflod af Penge, og kan denne Overflod ikke anvendes til andet, kan den anvendes til at skille sig ud fra de øvrige med. Alene dette Krav stilles der til Moden, og det det er for saa vidt ligegyldigt, om den er særlig praktisk eller særlig smuk, og hvor praktisk Moden end kan være, vil den dog altid til at begynde med være en Luksus; man har jo nemlig hidtil kunnet klare sig uden det nye.

I de nærmest lavere Befolkningslag viser Trangen til at udskille sig ved, at man prøver at følge med saa godt, man kan; man vil ikke vise sin Underlegenhed, og naar Moden er sunket ned til de Klasser, der arbejder med det ringeste Udbytte, maa Overklassen atter til at se sig om efter noget nyt.

Men hvad er der saa blevet tilbage af alle de tidligere Moder? De er enten glemt eller vedblevet at bestaa som et Led i det daglige Behov alt efter den praktiske Værdi, de havde, og vi indser nu, hvorledes Udviklingen viser sig i, at hvad der før var Luksus nu er blevet Behov. Vi kan nu tillige forstaa, hvorfor Datidens store Opfindere fik saa kummerlig en Skæbne. I deres Levetid var Opfindelsen endnu kun en Luksus; den naaede ikke ud til at blive et Behov.

Det, der i særlig Grad karakteriserer vor Race og Tid, er vel nok vor tekniske Kultur, og man plejer at føre den tilbage til de store Opdagelser i det 16. og 17. Aarhundrede, d. v. s. den Gang, da *Kopernikus, Bruno, Galilæi* og *Newton* stod frem. Paa den Tid var det, at man efter Middelalderens evindelige Dvælen ved det hinsidige vendte sit Blik mod denne Verden og ud fra Iagttagelser af Naturen skaffede sig en Viden om dens Love, uden hvilken Nutidens Kultur aldrig var blevet til. Naar man ser den Selvfølgelighed, hvormed Nutidsmennesket falder til Ro i Tanken om, at Jorden er en i Himmelrummet frit svævende Klode, som bevæger sig omkring Solen, der selv ligesom Stjernerne er en Klode i det uendelige Rum, kan det kun være Menneskets Overfladiskhed og Skyhed for enhver Anstrengelse, der kan forklare den Modstand, den nye Verdensanskuelse vakte; men det er de samme Mennesker, som i sin Tid brændte Bruno i Rom, fordi han ikke troede, at Jorden var Verdens Midtpunkt, og at Stjernerne sad paa en Skal, bag hvilken befandt sig de saliges Hjem, som i vore Dage sammesteds har rejst ham en Æressøjle, og dette hænger sammen med, at det kun er ved den isolerede, store

Begavelse, at de nye Baner brydes, og at det aldrig vil lykkes den store Mængde at fatte Rækkevidden af selv den tilsyneladende allerubetydeligste naturvidenskabelige Nyopdagelse. Det var fordi *H. C. Ørsted* ikke oversaa et svagt Udslag af en Kompasnaal, naar en elektrisk Strøm kom i dens Nærhed, at vi i Dag har Telegraf, Telefon, elektrisk Lys og Kraft, og det var fordi *Michelson* i Cleveland i 1885 fandt en Fejl i 8. Decimal, at vi nu staar i Begreb med at ændre Grundlaget for vor hidtidige Verdensanskuelse. — Er det kun den udvalgte, der skaber det nye, saa er det Dagligdagsmennesket, der med en forbløffende Frejdighed gør det nye til sin Ejendom. Radioamatøren bygger saaledes selv sit Apparat uden at ane, hvor mange Generationers Grublen, der muliggjorde det, og han slaar om sig med Fagudtryk uden at have det fjerneste Kendskab til disse Ords Etymologi.

At det netop var ved Middelalderens Slutning, Spirerne til vor tekniske Kultur blev lagt, hænger formodentlig sammen med, at Kirken nu ikke længer var mægtig nok til at rydde anderledes tænkende af Vejen; men det egentlige Opsving finder dog først Sted omkring Aar 1800, d. v. s. den Gang, da Dampmaskinen trængte frem i det daglige Liv. Det var saaledes ved Aarhundredskiftet, at det første brugelige Dampskib og Lokomotiv saa Dagens Lys, og i Aaret 1825 aabnedes den første Jernbane. I 1820 gjorde Ørsted sin berømte Opdagelse, og i 1858 lagdes det første Telegrafkabel over Atlanterhavet. Omkring 1880 anlagde *Edison* den første Kraftcentral i New York, hvad der stod i Forbindelse med hans Opfindelse af Glødelampen. I 1885 fremkom *Diamler* med det første Benzinautomobil; i 1903 løftede den første Flyvemaskine sig, og i 1920 rundkastedes det første Radioforedrag.

Læser man om Datidens Opfindere og deres Skæbne, kan man ikke andet end beundre disse Mænd. Af deres Samtid blev de anset for fuldkommen unyttige, ja, undertiden for ligefrem samfundsfarlige. Opfinderen af Strikkemaskinen fik saaledes to Gange sit Hus ødelagt af forbitrede Haandstrikkere, hvis Løn blev trykket af den nye Opfindelse. Da Ørsted en Gang søgte Staten om 100 Rd. til en ny Elektromagnet, blev hans Ansøgning afslaaet med den Motivering, at man ikke kunde understøtte hans private Fornøjelser. Da Tysklands første Bane Nürnberg—Fürth blev anlagt, indgav Lægekollegiet i Bayern en Kendelse, ifølge hvilken de rejsende skulde tage Skade paa Hjernen og hensættes i en Art Delerium, og det udbad sig, at Banen, saafremt den alligevel aabnedes, da maatte blive omgivet af høje Plankeværker, idet selv Tilskuere ved at se en saa voldsom Bevægelse vilde komme i en lignende Sindstilstand. Ogsaa Menigmand var uforstaaende overfor Jernbanens Fordele og ansaa den for ødelæggende for det borgerlige Erhverv, og der ankedes stadig over det meningsløse i et saadant Hastværk. Idag hyler vi derimod op, blot Jyllandsekspressen er 8 Minutter forsinket.

Idet vi hidtil kun har holdt os til Udviklingen indenfor den mekaniske Industri, vil det være naturligt ogsaa at kaste et Blik paa den kemiske. Medens den mekaniske Teknologis Opgave væsentlig er en formgivende, er den kemiske en materialskabende, og af de store Mærkeaar i denne Udvikling er det ene 1789, da det lykkedes *Leblanc* at fremstille Soda ad kunstig Vej; et Stof, som det voksende Sæbeforbrug gjorde mere og mere efterspurgt. De Grundlinier, som Leblanc, «den kemiske Industris Fader», dermed fastlagde, har i det væsentligste siden holdt sig, idet stadigvæk Svovlsyren staar som den vigtigste Repræsentant for det sure Princip, brændt Kalk for det alkaliske og Kul dels for det energetiske, dels for det reduktive Princip. Leblanc blev imidlertid ikke paaskønnet; han døde i Elendighed for egen Haand paa Fattiggaarden i Dijon i Aaret 1806. Det andet store Mærkeaar er vel nok 1865, da Staalindustrien skabtes ved Hjælp af den af *Martin* konstruerede Ovn. Martin levede i Fattigdom til sit 85. Aar, men naaede dog i 1915 at faa en pragtfuld Begravelse. Nu om Stunder trænger det nye frem med en ganske anderledes Fart, og saavel *Edison* som *Ford* har vist, at en Opfinder meget vel kan opnaa et økonomisk Resultat, naar han blot lever tilstrækkelig længe. I vor Tid er der en ganske anderledes Fart i Udviklingen, den er endog ofte kommet bag paa os. Tænk blot hvilke Bryderier Magistraten har med Færdselsproblemet. Man paatænker at bygge en Højbro over Havnen, men den skulde have været der for længe siden.

Et Billede af i hvor høj Grad Tekniken har omformet et Nutidsmenneskes Behov kan vi

faa, blot vi ser paa, hvorledes han begynder sin Dag. Lad os tænke os, at han først vaagner helt op ved Morgenkaffen. Han er ærgerlig, hvis den ikke er paa Pletten; men dens Tilvejebringelse skænker han ikke en Tanke, og dog er Kaffebønnerne dyrket paa Java, Sukkeret er ved at passere to Fabriker udvundet af hollandske Roer, ja, selv Varmen i Kaffen skyldes engelske Kul, som først er omdannet til Gas i Vigerslev. Fløden er i en tidlig Morgentime bragt til København fra en Gaard ved Korsør, og er siden ved en Centrifuge blevet skilt fra Mælken, og skal vi gøre Rede for Kaffekoppens Tilblivelse, kommer sikkert de allerfleste af os til kort. Alting tager vi med den største Selvfølgelighed, og selv om vore Oceanflyvere med 70,000 Heste installeret for hvert Kvarter bruger lige saa mange Kul som en Treværelseslejlighed i en hel Vinter, er vi endda ikke tilfreds. Herhjemme tumler vi med Planer om kommunale Varmecentraler og Lillebæltsbro. I Amerika er man paa en enkelt Automobilfabrik i Færd med at sætte Produktionen op til en Vogn hvert 5. Sekund; ja, tænk blot hvilket Gny, der staar om Foryngelsesproblemet. — Og dermed bliver det ikke staaende; der opfindes og forskes stadigvæk; alene i Tyskland udkommer der ca. 600 betydende tekniske Tidskrifter, og det var endda Goethe, der udtalte: *So weit wird man es nimmer treiben können, da wir Lichter ohne putzen brennen.* —

Ser vi paa, hvad der er sket i de sidste hundrede Aar, kan vi vel næsten sige, at vi har omskabt Verden. Kun een Ting er det ikke lykkedes os at omskabe, een Ting er forblevet den samme: Mennesket selv.

Det første Opsving af den tekniske Kultur viste hurtigt, hvad Følgen blev. Den Omstændighed, at man indenfor et ganske lille Rum kunde have lige saa mange Heste arbejdende, som ellers kræver flere Tønder Land Græsmark — den Omstændighed, at f. Eks. en Strikkemaskine kunde erstatte fyrretyve Arbejdersker og oven i Købet altid holde samme Tempo, aldrig blev syg, aldrig gjorde Krav paa Lønforhøjelse eller kortere Arbejdstid, men kun fremstillede et mere ensartet og langt finere Produkt, — havde til Følge, at Europas Befolkningstal i Løbet af en Menneskealder voksede til det dobbelte. Selv de gennemgribende Opfindelser bevirker jo nemlig hverken at Levefoden stiger, eller at Livet bliver lettere at leve. Aah nej, der skal vel omtrent samme Slid og Paapasselighed til at sikre sin Eksistens i Dag som for tre Tusind Aar siden; men for hver ny Opfindelse, vi er blevet velsignet med, er der blevet Plads for nye Millioner Mennesker. Tilmed har Lægevidenskabens Teknik gjort en Ende paa de store Epidemier, som ellers tyndede ud iblandt os, og alle disse Millioner Mennesker lever saaledes ene og alene af Teknikens Naade. Det er Tekniken, der har stillet saa mange Millioner maskinelle Heste til Raadighed, at vi, hvis de skulde fodres som andre Heste, slet ikke kunde faa Jorden til at frembringe det nødvendige Kvantum, endskønt Gødnings- og Forædlingstekniken har sat Afgrøden op til det dobbelte; men hvor meget Jorden end frembringer af Næringsmidler, er der dog blandt Menneskene stadigvæk sultne Munde nok.

Endnu en Ting har Tekniken imidlertid bevirket. Samtidig med at den hvide Race er blevet til ca. 700 Millioner Mennesker, har den gjort os til een stor Familie, hvis enkelte Medlemmer ganske vist ikke kender hinanden, men alligevel sætter hele deres Eksistens ind paa hinandens Tilstedeværelse. Vi venter, at der om Morgenen holder en Mand med en Sporvogn ved vor Dør, uden at vi kender ham; vi venter, at en Mand i Forbifarten rækker os en frisk Avis og saa fremdeles, og vi er ilde stillede, hvis blot det svigter paa et enkelt Punkt. Som det gælder i det smaa, saaledes gælder det ogsaa i det store: Jo tættere, man kommer ind paa hinanden, jo mere generende virker et Brist i den gensidige Forstaaelse, eller om man vil, i den anden Parts gode Opdragelse; men desværre er det Enkeltmenneskets Opdragelse, der er bestemmende for, om de Magtmidler, Tekniken giver os i Hænde, kommer til at mærkes som et Gode eller et Onde, og desværre viste det sig, at da Menneskeheden endelig havde faaet opført denne mægtige Teknikens Bygning, var det hele kun et Babelstaarn. Menneskene forstod ikke hinanden. Det var det gamle Menneske, vi havde for os, for hvem Brutaliteten og Hensynsløsheden bliver tillokkende, saa snart Chancen vinker; Mennesket uden anden Kultur end den tekniske. Mennesket som gerne sætter de dybeste Sandheder i sit Banner, men rigtignok kun naar de passer i hans Kram. (Forts.).

Støt de engelske Minearbejdere i deres fortvivlede Kamp mod deres Udbyttere!

Forbundsledelsens Cirkulære om Indsamling af frivillige Bidrag.

Til samtlige Afdelinger!

Ærede Forbundsfæller!

Efter Anmodning fra Englænderne selv har det internationale Sekretariat i Amsterdam sat sig i Bevægelse for at skaffe de engelske Minearbejdere en haardt tiltrængt Hjælp. Internationalen har desangaaende tilskrevet De samvirkende Fagforbund, som igen har ladet en Opfordring gaa videre til os om at skaffe Midler til Hjælp for Minearbejderne .

Vor Forbundsledelse har behandlet Sagen og besluttet at opfordre vore Afdelinger til at gøre, hvad de formaar, for ved en *frivillig* Indsamling blandt vore Medlemmer at skaffe det mest mulige til Veje, og dette beder vi Eder paa det indstændigste om at gøre under den Form, som I selv finder bedst tjenlig.

Naar de engelske Minearbejdere nu anraaber de organiserede Arbejdere over hele Verden om økonomisk Hjælp til Førelsen af den dem paatvungne Kamp, *der nu har varet i 20 Uger*, er Aarsagen hertil den grænseløse Nød og Elendighed, der hersker i de kæmpende Minearbejderes udpinte Hjem, hvor Hustruerne og Børnene er prisgivet Sult og Nød, men desuagtet udviser en eksempelløs Offervilje. Den højeste Understøttelse, Minearbejderne har faaet i den 20 Ugers Kamp, er 5 shillings pr. Uge, — i danske Penge ca. 4 Kr. 50 Øre!

Aarsagerne til denne haardnakkede Kamp er de engelske Mineejeres umættelige Profitbegær, der viser sig ved, at til Trods for, at de i de sidste 15 Aar har hævet et Udbytte af 400 Millioner Pund Sterling, eller omregnet i danske Penge 7200 Millioner Kroner, har de dog ikke benyttet noget af disse mægtige Kapitaler til Modernisering af Grubedriften, saaledes at Mineejerne nu ikke kan klare sig i Konkurrencen med de andre Landes Mineindustrier, og dette til Trods for, at den engelske Minearbejders Løn ligger lavere end Minearbejdernes i andre Lande, og med den Arbejdsgiverne egne Frimodighed har Mineejerne anset det for passende at forlange Arbejdstiden, der paa Papiret er 7 Timer daglig, men i Virkeligheden gennemsnitlig 7½ Time, forlænget til 8 a 8½ Time, og saa forlanges selvfølgelig Lønreduktioner desuden.

At den engelske Minearbejder og hans Paarørende af al Magt modsætter sig dette, forstaar man, naar man hører, at Lønnen for dette strenge, sundheds- og livsfarlige Arbejde, der hvert Aar koster 1200 Minearbejdere Livet, i Øjeblikket er 40 Shillings, eller omregnet i danske Penge *ca. 37 Kr. pr. Uge*, og da Dyrtiden i England svarer til Forholdene her i Danmark, forstaar sikkert alle herhjemme, at af en Løn paa denne Størrelse er der ikke noget at undvære, og her er da ogsaa Forklaringen paa, at Minearbejderne og deres Hustruer er fast besluttet paa at kæmpe denne gigantiske Kamp, til Anslagene imod deres Hjems og Børns Velfærd er afslaaet. Desuden føres Kampen ogsaa for at forhindre, at det i andre Lande skal kunne siges, at Minearbejderne i England har været Skyld i, at Arbejderklassens Kaar forringes; thi løbes den engelske Minearbejder over Ende, vil dette sætte sine Spor ogsaa i andre Lande, derfor: yd Bidrag af fuld Evne til den engelske Minearbejder og hjælp ham derved til at værge sig i den Kamp, der ogsaa er vor, ja hele den organiserede Arbejderklasses Kamp.

De ærede Afdelingers Ledelser bedes derfor gøre, hvad de under de foreliggende Forhold kan, for at skaffe frivillige Bidrag frem. *Bidragene sendes til Forbundets Hovedkassererkontor.*

Med solidarisk Hilsen

paa Forbundsledelsens Vegne

Lyngsie.

/ Robert Nielsen.

Fra Udlandet.

Tyskland.

Vedrørende Arbejdskampene i de senere Aar giver det tyske Industribeskyttelsesforbund, Dresden, den største paa Enkeltmedlemsskab hvilende Strejkeunderstøttelsesorganisation indenfor de tyske Arbejdsgivere, i dette Aars Beretning følgende interessante Tal:

Medens Antallet af de understøttede Strejker i Aaret 1924 androg 1212, steg disse i Aaret 1925 til 2330. Størrelsen af den i det foregaaende Aar anmeldte Skadessum androg 1,537,000 Mk., medens den i Aaret 1924 rundt anslaaet kun androg 800,000 Mk. Strejkernes gennemsnitlige Varighed har nu ikke blot naaet, men endog overskredet den gennemsnitlige Varighed fra før Krigen. Den androg i Aarene 1906 til 1914 36 Dage og dalede i Aaret 1918 — hvor enhver som helst Anledning kunde foranledige Strejke — til 4 Dage. I Gennemsnit for Aarene 1918—23 hævedes Strejkernes Varighed atter til 13 Dage og naaede i 1925 et Højestetal paa 38 Dage. Det tyske Industribeskyttelsesforbund ser i denne Strejkernes længere Gennemsnitsvarighed — saa uheldige de end kan være set fra det financielle Standpunkt — dog et Tegn paa, at et stort Antal af de kortere Strejker, der er opstaaet af en tilsvarende Nervøsitet, formindskes, og at Arbejderne og Arbejdsgiverne atter vil forsøge at udjævne Stridigheder ad Forhandlingens rolige Vej.

Den internationale Regulering af Arbejdstiden.

Under ovennævnte Titel fremkommer den bekendte svenske Nationaløkonom, Professor Gustaf Cassel, i en ledende Artikel i «Svenska Dagbladet» med Udtalelser om dette Problem, idet han giver sin Mening Udtryk paa følgende Maade:

I den socialpolitiske Verden gælder for Tiden Arbejderbeskyttelsens Internationalisering som højeste Mode. Som i alle Modespørgsmaal bliver Kritik og den sunde Fornuft skudt fuldstændigt til Side, og de, der vil være paa Højden, behøver kun at holde sig til den sidste Udvikling og saa hurtigt som muligt skaffe sig de sidste Nyheder. De erhvervsmæssige Producenter af Socialpolitik stræber naturligvis efter at se deres Mønster anvendt ensartet over hele Verden, og de vinder en kraftig Hjælp i den almindeligt udbredte Tro, at en høj socialpolitisk Standard vilde være umulig gennem Konkurrence med en lavere Standard. Dette betragtes overalt som selvindlysende, og Bestræbelsen for at internationalisere Arbejderbeskyttelsen, er i det væsentlige bestemt gennem en Bestræbelse for at udelukke den befrygtede Konkurrence. For den ene eller den anden Ideolog kan vel den Interesse at lade det størst mulige Antal Mennesker paa Jorden nyde godt af den moderne Arbejderbeskyttelses Velsigneiser være Ledemotivet. Men naar Magterne træder sammen til Konferencer vedrørende den internationale Regulering af Arbejdstiden, saa kan man være ganske sikker paa, at de ikke er besjælet af en filantropisk Velvilje overfor deres Medborgere, men at det gælder en Kamp om Markedet, og det er denne, der er den bestemmende, og de sætter alle Kræfter ind paa, at udjævne den frygtede Konkurrence.

Det betragtedes i sin Tid indenfor disse Bestræbelser som en stor Triumf, da man i Washington enedes om den internationalt regulerede 8 Timersdag. Det varede dog ikke længe, før Magterne kom efter, at Overenskomsten bød mangehaande Muligheder for at omgaa den eller udlægge den forskelligt, hvorved den ene Magt forsøgte at indvirke paa den anden, og alt dette skete samtidigt med, at den internationalt fastlagte 8 Timersdag af Navn blev opreholdt. Følgen var Udeblivelsen af de vigtigste Ratifikationer. For at bane Vejen for en virkelig Overenskomst, blev der nu afholdt en Konference i London mellem nogle af de vigtigste europæiske Industrimagter; man har her lagt en nøjere Formulering af de forskellige Bestemmelser fast, og saa troede man hermed at have gjort sine Sager godt. Idet man nu venter en Anerkendelse af Overenskomsten fra de deltagende Staters Side, regner man ogsaa med Tilslutning fra de øvrige Stater.

Enhver Diskussion om, hvad det i Grunden drejer sig om, bliver dog fuldstændig skudt til Side. Er det da egentligt fornuftigt at bestræbe sig for at bevæge alle Folkeslagene til at enes om en lige lang Arbejdsdag? Kunde det ikke, selv for en temmelig overfladisk lagttager, ligge lige for at overbevise sig om, at de forskellige Folkeslag besidder overordentlig forskellige Egenskaber og Sædvaner, og at derfor en Arbejdsdag, der passer for eet Folk, maaske slet ikke passer for et andet. Hvor Arbejdsintensiteten er højest, og Arbejdstakten raskere, kan jo en 8 Timersdag være særdeles velanbragt, og i De forenede Stater er den efter alt at dømme i det store og hele en særdeles passende Arbejdstid. Tiltræder man imidlertid en Vandring østpaa, saa synes 8 Timersdagen at være mindre og mindre egnet for de forskellige Folkeslag. I England synes den Arbejdstakt, der svarer til en kort Arbejdsdag, bedst at kunne opretholdes. I Tyskland er det allerede vanskeligere. Den tyske Arbejder er mere agtpaagivende og grundig, men dog ikke saa hurtig i sine Bevægelser; en noget langsommere Takt synes at passe ham bedre. Derfor er ogsaa en noget længere Arbejdsdag passende for Tyskland. Jo længere man kommer mod Øst, desto mindre synes Folkene at være egnet for deres vestlige Naboers Arbejdstakt; en Arbejdsdag, der trækkes mere i Langdrag, er under saadanne Forhold naturligere. Et Forsøg paa at paatvinge østeuropæiske og asiatiske Folkeslag en amerikansk Arbejdsdag, hvis man ikke samtidigt kan bevæge dem til at optage den amerikanske Arbejdstakt, er ensbetydende med en Bestræbelse for at sænke dem endnu dybere ned i Armoden, end de i Forvejen er. Arbejdstiden har aabenbart et økonomisk Optimum for ethvert Folk. Man har al Grund til at antage, at dette Optimum er ret forskelligt for de forskellige Folkeslag. Saa maa jo Bestræbelserne efter en internationalt uniformeret Arbejdsdag være skadelig for Flertallet af Landene, og mest for de Lande, for hvilke Arbejdsdagen passer daarligst. Den internationale Uniformering af Arbejdsdagen betyder derfor en hel og fuld uretfærdig Undertrykkelse af visse Nationer, og det er selvindlysende, at Verden ved en saadan Fremgangsmaade kun stadig vil blive mere og mere forarmet.

Og for nu at komme til det egentlige Kærnepunkt i Motiveringen af den internationale Regulering af Arbejdsdagen: Er det rigtigt, at i en Konkurrence mellem to Folkeslag, skal det ligge under, som har den strenge, begrænsede Arbejdstid? Det er paa Grundlag af det ovenfor sagte klart, at dette ikke kan være Tilfældet, naar den kortere Arbejdsdag bedst svarer til dette Folks Arbejds-Optimum. Bortset derfra kan man dog tænke sig to Folkeslag med omtrent den samme naturlige Arbejdstakt. Naar det ene har en 8 Timersdag og det andet en 9 Timersdag, ligger da det første Land ganske under for det andets Konkurrence? Sikkert ikke. Den fordelagtigste Arbejdstid er ret uens i forskellige Erhverv, og den forudsatte Forskellighed i Arbejdstiden fører ved en friere Konkurrence en vis Specialisering i Folkeslagenes Beskæftigelse med sig, saaledes at det ene Folk overvejende helliger sig saadanne Produktionsgrene, i hvilke 8 Timersdagen er fordelagtigst eller i hvert Fald relativt set uskadelig, medens det andet Folk hovedsageligt interesserer sig for saadanne Produktionsgrene, i hvilke 9 Timersdagen har afgørende Fordele. Man kommer da til en international Arbejdsfordeling, af hvilken begge Parter under de givne Forudsætninger kan drage Nytte, og som for begge i højest mulige Udstrækning udligner Uniformeringens Magt.

Den enkelte Arbejder har jo altid Nytte af, at Arbejdere i andre Erhverv er flittigere og derfor forarbejder mere. Thi herved bestaar der for ham Udsigt til, at han som Bytte for sit eget Arbejde kan faa flere af de andres Frembringelser. Nøjagtigt lige saadan forholder det sig med et Folkeslag. Englænderne drager uden Tvivl Nytte af, at svenske Skov- og Savværksarbejdere udfører et dygtigt Stykke Arbejde, ligesom de svenske har Nytte af, at de engelske Bjergværksfolk forhøjede deres Produktion pr. Mand og pr. Dag. At man set fra et internationalt Synspunkt skulde have nogen som helst Interesse af, at holde Produktionen tilbage i andre Lande, er altsaa aabenbar Vanvid. Industriarbejderne drager stor Fordel af, at de ved Landbruget beskæftigede Arbejdere saavel som Bønderne er villige til at tage en lang Arbejdstid. Ligeledes har Industrilandene ingen Skade af, at de egentlige Landbrugslande er villige til at forhøje deres Produktion ved Hjælp af en længere Arbejdsdag, thi derved kan de stille større Mængder til Industrilandenes Raadighed.

Ganske anderledes ser det dog ud, naar det drejer sig om Konkurrence i et og samme Fag. Da betyder det et stadigt Pres for at gøre sig større Umage. Den, der i Konkurrencen med et Land, der har længere Arbejdstid, stadig vil opretholde den kortere Arbejdstid, maa søge at opnaa større Arbejdsintensitet, bedre Organisation o. s. v. At ville udelukke denne Konkurrence ved Hjælp af internationale Aftaler, er en Bestræbelse, der i Virkeligheden tilsigter at skaffe Producenterne en behagelig Stilling paa Konsumenternes Bekostning. Saadanne Bestræbelser er slet ikke ukendte i enkelte Lande.. Gør i Grunden ikke Karteller og Truster det samme? Bestræbelserne for en international Regulering af Arbejdsdagen til Lindring af Konkurrencen indenfor et og samme Fag er hovedsageligt at betragte som et Led i den almindelige Bestræbelse for at opnaa Produktionsindskrænkninger paa alle Omraader, og dette, som synes at være Dagens Løsen, er vel nok den uhyrligste af alle de Vildfarelser, som den politiske Del af Samfundet har præsenteret os for i Aarhundredets Løb.

Det vilde være virkeligt interessant at faa et Program for Arbejdsdagens Regulering, frit for al doktrinær Uniformeringslyst, frit for den Stærkes Lyst til at ville kommandere over den Svage og frem for alt frit for protektionistiske Skuffelser og monopolistisk Produktionsindskrænkningspolitik. Da først vilde det være paa Tiden at diskutere dette Problem fra den rent sociale Forsorgs Standpunkt.»

Det vilde være os kært, hvis vi fra en eller flere Kolleger maatte modtage en lille Artikel, hvori Herr Gustaf Cassels Betragtninger kunde blive bedømt i Forbindelse med Arbejdstidens internationale Regulering.

A.

Siden sidst.

Ringsted. Entreprenør Kayser: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at betale 100 pCt. Tillæg til Timelønnen til 15 Mand, der arbejdede paa Ringsted Banegaard Søndag den 27. Juni til Kl. 12 Middag. Entreprenøren vil kun betale 50 pCt. Tillæg. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen, erkendte Firmaet, at der forelaa en Misforstaaelse fra Firmaets Formands Side og at det manglende Beløb bliver udbetalt omgaaende.

Ballerup. Entreprenør Kayser: Afdelingen klager over, at Firmaet, der har Anlæget af en Gangsti langs Landevejen fra Ballerup til Herløv i Entreprise, nægter at betale den mellem Afdelingen og den lokale Entreprenørforening gældende Timeløn 123 Øre, men kun vil betale 117 Øre i Timen under Hensyn til, at Firmaet er Medlem af Entreprenørforeningen. Afdelingen anmoder i den Anledning om Forbundets Bistand. Ved et Møde i Entreprenørforeningen den 20. Juni enedes man om at søge Spørgsmaalet løst samme Dag ved lokal Forhandling og at Entreprenørforeningen skulde interpellere Arbejdsgiverforeningen angaaende Overenskomstsforholdenes Regulering i Nordsjælland. Dette Møde endte resultatløst, men ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 14. Juli indgik Entreprenøren paa med tilbagevirkende Kraft fra Arbejdets Paabegyndelse, at betale den i Ballerup gældende Timeløn 123 Øre for det paagældende Arbejde samt paa, at Spørgsmaalet om eventuelle Akkorder henstod til senere Forhandling, hvis en af Parterne fremsætter Ønske om Akkord paa Arbejdet.

Randers J. Entreprenørfirmaet C. Brede & Søn: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at betale Dagpenge a 3 Kr. pr. Dag til et Medlem, der er kommet til Skade under sit Arbejde med Losning af Brosten til Firmaet. Afdelingen oplyser, at der i den mel-

lem Randers Vognmandsforening, af hvilken Firmaet er Medlem, og Afdelingen gældende Overenskomst ikke er fastsat Betalingsvilkaar for Stenlosning, men at det er en Aftale mellem Overenskomstens Underskrivere, at Stenlosning skal betales med de i Overenskomsten mellem Havne- og Købmandsorganisationen og Afdeling A fastsatte Priser og at Entreprenørerne ogsaa uden nogen Indvending fra deres Side har betalt disse Priser. Da denne Overenskomst indeholder en Bestemmelse om, at tilskadekomne Arbejdere erholder 3 Kr. pr. Dag fra den første Dag, Ulykkestilfældet indtræffer, og indtil Ulykkesforsikringsloven træder i Kraft; hævder Afdelingen, at Firmaet er pligtigt at yde 3 Kr. pr. Dag til Manden fra den Dag, han kom til Skade. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen med Begæring om Mæglingsmøde, foreslog Entreprenørforeningen, at Sagen straks henvistes til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret. Den 16. Juli afsagde Opmanden følgende Kendelse: «Entreprenørfirmaet C. Brede & Søn i Randers bør til D. A. F. paa vedkommende Arbejders Vegne betale Dagpenge med 3 Kr. om Dagen i de første 13 Uger efter, at det vedkommende Arbejder overgaaede Ulykkestilfælde er indtraadt.» Firmaet udbetalte derefter Kr. 273,00 til Manden.

Aarhus M. Murermester Alfred Knudsen: Afdelingen klager over, at Mesteren for et Stykke Arbejde, der bestod i at grave Huller og sætte Brøndringe (uden Karme) ned og derefter tilfylde med Beton — altsaa en Slags Funderingsarbejde — har fradraget 3 Kr. pr. Hul i den gældende Pris for «Gravning af Huller og Nedsætning af Brøndringe». Mesteren begrunder Afdraget med, at der ikke skulde anbringes nogen Karme. Afdelingen mener, at det havde været Mesterens Pligt ved Arbejdets Paabegyndelse at meddele Arbejderne, at der ikke skulde anbringes Karme og at blive enig med dem om Fradragets Størrelse og anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Ved et Mæglingsmøde den 5. Juli enedes man — under Hensyn til de under Mødet fremkomne Oplysninger — om, at Fradraget skulde sættes til 150 Øre pr. Fundament.

Holbæk. Holbæk Byraad: Afdelingen indberetter, at den har ført resultatløse Forhandlinger med Byraadet om et af den fremsat Krav om Lønforhøjelse til Gasværkets løse Arbejdere, og anmoder om Forbundets Assistance. Ved et Møde den 10. Juni enedes man om, at Afløsningsmandskabet ved Retorterne lønnes med 125 Øre pr. Time (70 Kr. om Ugen) og Pladsarbejderne med 125 Øre pr. Time (60 Kr. om Ugen). Samtlige Gasværksarbejdere erholder efter ½ Aars Arbejde 1 Uges Sommerferie. Overarbejde betales med 50 pCt. Tillæg. Overenskomsten gælder fra 11. Marts d. A.

Kolding A. Kolding Byraad: Afdelingen indberetter, at Kommunen har afslaaet at yde Erstatning for Ferie til et Medlem, der har arbejdet hos Kommunen i ca. 240 Dage, idet Manden blev afskediget i April Maaned d. A. og anmoder Forbundet om at paatale Sagen overfor Byraadet. Efter at Sagen var paatalt, meddelte Byraadet den 6. Juli, at den omhandlede Mand allerede den 21. Juni havde faaet udbetalt Erstatning for Afsavn for Ferie, men at Byraadet har tilskrevet Afdelingen, at naar en Mand mener sig berettiget til Ferie, maa dette Krav fremføres medens han er i Kommunens eller Havnens Tjeneste eller umiddelbart efter en eventuel Afskedigelse.

Hillerød. Murermester Lauritz Andersen: Afdelingen klager over, at Mesteren nægter at betale et Medlem Kr. 169,27, som han har tilgode for Arbejde paa Vandtaarnet i Frederiksborg Slotssogn, og anmoder Forbundet om Bistand med Sagens Ordning. Ved et Møde den 19. Juni godkendte Mesteren Arbejdernes Opgørelse paa nær en Post paa Kr. 39,20, stammende fra et Arbejde, der er udført for over ½ Aar siden. Mesteren fremlagde desuden et Regnskab over forskellige Materialer, som han har ladet Manden tilflyde, og mente, at Mandens Regnskab viste Underskud i Stedet for Tilgodehavende. Sagen ordnedes dog ved, at Mesteren til fuld Afregning udbetalte 135 Kr.

Hillerød. Murermester Laurits Andersen: Afdelingen klager over, at Mesteren nægter at udbetale et Overskud paa Kr. 83,81, som Arbejderne har tilgode for udført Kloakarbejde fra Hotel Kronprinsens Have til Hansens Vej. Mesteren begrunder sin Nægtelse med, at Kloaken ikke er endelig færdig. Afdelingen gør heroverfor gældende, at der har været et Mellemrum paa flere Uger mellem det Arbejde, der foreligger Regnskab for og det sidste Stykke Kloakarbejdes Paabegyndelse og at det er tildels andre Folk, der benyttes hertil. Afdelingen anmoder Forbundet om at ordne Sagen. Ved et Møde den 19. Juni enedes man om, at den første Del af Kloaken, som har givet Underskud, medregnes i Opgørelsen. Arbejderne kan selv vælge, om de vil have Hoved- og Stikledning opgjort hver for sig eller i samlet Opgørelse.

Skive. Murermestrene Nønbo og Espersen: Afdelingen klager over, at Mestrene fradrager 7½ pCt. af Akkordprisen for et Pudsearbejde, fordi Mørtelen i Stedet for at blive blandet med Haandkraft og baaret op paa Ryggen bliver blandet paa Blandemaskine og hejst op med Elevator. Endvidere klager Afdelingen over, at Mesteren ikke vil betale noget ekstra for at transportere Kalken 65 Meter fra Kalkkulen til Blandemaskinen, og anmoder Forbundet om at tage sig af Sagerne. Ved Mæglingsmødet den 6. Juni enedes man om, at Transporten af Kalk skal betales udenfor Akkorden. Enighed kunde derimod ikke opnaas om Fradraget af de 7½ pCt., da Mesteren og de paagældende Arbejdere forud for Arbejdets Paabegyndelse var enige om, at Mesteren maatte fradrage de 7½ pCt., fordi Materialerne blev hejst op med en elektrisk drevet Elevator.

Helsingør A. Ingeniør Ranesby, København: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Fastsættelse af Akkordpriser for Bygning af en Jernbeton-Kran i Helsingør Havn. Firmaet har tilbudt en Betaling af 9 Øre pr. kg Jern at bukke, binde og anbringe i Betonen. Ved Forhandling med Ingeniøren opnaaedes Enighed om, at der skal betales de københavnske Priser uden Fradrag for Støbejernet og 9 Øre pr. kg Jern for Armeringen.

Fredericia A. Entreprenør Christensens Cementstøberi: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Akkordpriser

fastsatte for Fabrikation af Cementstøbegods. Der garanteredes en Ugefortjeneste af 70 Kr. ved de maskinstampede Sten. Cementindbæring betales med 35 Øre pr. Time. Arbejderne er ulykkesforsikrede de første 13 Uger, efter at Policen er traadt i Kraft. 2 Mands-Rør betales med 25 pCt. Tillæg. For Brud paa Maskine erholdes Timeløn. For Omskiftning betales 2 Kr. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Viby, Jyll. Kommunens Gasværk: Overenskomst oprettet. 5 Mand. Retorthusarbejderne lønnes med en Aarsløn af Kr. 4200,00. Pladsarbejdere Kr. 4100,00. Overarbejde 3 Timer a 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejderne erholder efter 1 Aars Ansættelse 10 Dages Sommerferie med Løn. Arbejderne er pensionsforsikrede og de erholder under Sygdom fuld Løn ÷ Sygekasse- eller Ulykkesforsikringspenge i 3 Maaneder. Afgaar en Arbejder med over 1 Aars Anciennitet ved Døden, erholder Enken fuld Løn i 3 Maaneder. Som Erstatning for Overtrækstøj erholder Arbejderne 25 Kr. aarlig. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gensidig Opsigelsesfrist 14 Dage. Lønnen reguleres i H. t. Reguleringsbestemmelserne mellem D. A. F. og Arbejdsgiverforeningen, dog i Overenskomstperioden (1. April 1926 til 1. April 1927) med ikke udover 150 Kr. op eller ned; heraf højst med 100 Kr. til August, Resten til Februar 1927. Gælder til 1. April 1927.

Thorsager. Thorsager Bregnet Sogneraad: Overenskomst oprettet. For Grusharpning betales pr. Favn 18 Kr., for Frasortering af store Sten 9 Kr., for Slagning af 5 cm Skærver 11 Kr., for 6 cm 38 Kr., for Flækning og Stabling af store Sten 24 Kr., for Skydning af store Sten 30 Kr., alt pr. Kubikfavn. Der kan forhandles om ny Akkordpriser. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. August- og Februar-Reguleringer med 1 pCt. pr. Procent, regnet fra Pristal 184. Gælder til en 1. Maj eller en 1. November.

Frederikssund. Murermester Chr. Hansen: Afdelingen klager over, at Mesteren for et Murerarbejde, der er udført i Akkord, nægter at afregne efter Priskuranten af 1925 ÷ 3 pCt. ÷ 12 pCt., idet han kun vil betale i H. t. Priskuranten af 1924 uden Tillæg. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Sagens Ordning. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland, meddelte Afdelingen den 14. August, at Sagen var i Orden.

Ballerup og Frederikssund (Viksø Klub). Københavns Vandforsyning: Afdelingerne anmoder om Forbundets Bistand med Fastsættelse af Betalingsvilkaarene for Opgravning, Afstivning og Tilfyldning af Jord for et Vandledningsarbejde, som Vandforsyningen udfører fra Vandanlægget ved Bjellekær. Vandforsyningen har tilbudt de københavnske Priser ÷ 10 pCt. Ved Forhandling opnaaedes Enighed om, at Jordarbejdet betales efter Københavns Priskurant ÷ 5 pCt. og Afstivningsarbejdet efter samme Priskurant ÷ 8 pCt. og med tilbagevirkende Kraft fra Arbejdets Paabegyndelse.

Brønderslev. Brønderslev Mergelleje. Entreprenør P. Sørensen & C. Bach: Afdelingen klager over, at Firmaet ikke overholder Overenskomsten, idet det fradrager 1 Times Løn for Spisetid for 4 Mand, der er i uafbrudt Beskæftigelse paa Lokomotiverne som Bremsere hele Dagen. Overenskomsten fastsætter, at der i saadanne Tilfælde ikke maa fradrages for Spisetid. Afdelingen anmoder Forbundet om at paatale Sagen overfor Firmaet. Efter at Sagen var paatalt, meddelte Afdelingen den 10. August, at de paagældende Arbejdere havde faaet deres Tilgodehavende udbetalt.

Frederikshavn A. Murermester Hansen: Afdelingen indberetter, at Mesteren, der har et stort Omforandringsarbejde paa Bankbygningen i Entreprise, nægter at betale 15 Øre Tillæg til Timelønnen for Nedbrydningsarbejde og Ophugning af Cementgulve for Tiden forud for Ugen til 16. Juli, uagtet Arbejdet har varet et Par Maaneder, hvorfor Afdelingen anmoder Forbundet om at begære Mæglingsmøde afholdt. Ved Mæglingsmødet den 31. Juli enedes Afdelingen med Mesteren om, at Mesteren skal betale 15 Øre Tillæg pr. Time for 700 Timer for saavel Nedbrydnings- og Ophugningsarbejdet. Mæglingsmændene tiltraadte dette Forlig.

Esbjerg. Entreprenørfirmaet H. Hoffmann & Sønner: Afdelingen indberetter, at den den 3. April har afsluttet Overenskomst med Firmaet om, at dette betaler et Tillæg af 19 Øre pr. Time for Ramning af Træpæle ved et Bolværksarbejde paa Østre Forhavnsvej i Esbjerg Havn.

Esbjerg. Entreprenørfirmaet Hoffmann & Sønner: Afdelingen klager over, at Firmaet, der udfører et Broarbejde i Esbjerg, nægter at give Akkord eller Tillæg til Timelønnen for Rambukarbejde og Betonstøbning med og uden Indlæg af Jern, hvorfor Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen samtidig med, at der blev afgivet Strejkevarsel, afholdtes den 5. August et Møde i Arbejdsgiverforeningen. Her enedes man om: 1) Jernbetontillægget gives ogsaa for Jernarbejdet. 2) Omlægning af Vandløbet betales med et Tillæg af 12 Øre pr. Time, Antallet af Timer opgøres lokalt. 3) Krav om Tillæg for Ramning af Spunsvej med Piskebuk henvises til lokal Forhandling. Den 10. August meddelte Afdelingen, at Firmaet var indgaaet paa at betale de krævede Tillæg og Efterbetalingen for Smudsarbejde. Beløbet vil andrage 300 a 400 Kr.

Rudkøbing. Entreprenør Heinemann Larsen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet, der udfører et større Brolægnings- og Vejarbejde paa Havnepladsen, nægter at give Akkord paa Brolægningsarbejdet, uagtet Svendene arbejder i Akkord. Endvidere klager Afdelingen over, at Firmaet ikke vil betale Akkordafsavnstillæg for Jordarbejdet og for Læsning af Sten m. m. Ved et Møde den 4. August enedes man om, at alt Jordarbejde, Makadamisering, Brolægningsarbejde m. m., som Firmaet udfører for Rudkøbing Havn og Kommune skal betales med en Timeløn af 120 Øre. Ordningen gælder fra Arbejdets Paabegyndelse. Afregning af Efterbetaling sker den 13. August.

Odense A. Entreprenør H. Hansen: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren, uagtet der er truffet Aftale mellem ham og Afdelingen derom, nægter at be-

tale Ventepenge (Timeløn) ved Arbejdet paa det ny Havnespor i Aaalykemarken for Standsninger paa 2 Dage, og da Arbejderne (14 Mand) fastholdt deres Krav, blev de straks afskediget. De forlangte at faa deres Tilgodehavende udbetalt straks, men dette nægtede Entreprenøren at imødekomme; derimod tilsagde han Arbejderne til at møde næste Dag Kl. 11 Form. og hente deres tilgodehavende Løn. Arbejderne krævede nu ogsaa Ventepenge for den Dag til Kl. 11, men dette nægtede Entreprenøren ogsaa at betale. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Sagens Ordning. Ved et Voldgiftsmøde den 15. Juli opnaaedes Forlig, idet Entreprenøren indgik paa som fuld Afgørelse at betale 100 Kr.

Svendstrup og Støvring. De danske Statsbaner: Afdelingerne indberetter, at der er opstaaet en Uoverensstemmelse om Betalingen for et Vejarbejde (Viadukt) ved Ellidshøj, idet Overbanemesteren nægter at betale Akkordafsavnstillæg for selve Vejarbejdet, idet han hævder, at det er en Aftale mellem Arbejderne og ham, at Vejarbejdet skulde udføres i Akkord; derimod tilbyder han Akkordafsavnstillæg for selve Viaduktarbejdet, da dette Arbejde ikke egner sig for Akkord. Afdelingerne anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet og efter nogen Korrespondance med dette, blev Akkordafsavnstillæget for Viaduktarbejdet efterbetalt til de paagældende Arbejdere.

Odense F. Firma Odense Vinkompagni: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Overenskomsten af 15. Juni 1924 med Bilag af 30. April til 1. Juni 1927. Ugeløn Kr. 54,50. Ingen Regulering i Overenskomstperioden. Vedrører 14 Mand.

Tagpaparb., Kbh. Fabrikant Georg Becker: Afdelingen klager over, at Fabrikanten, til et Medlem, der har overstrøget et Tag med Mineral-Asfalt, nægter at betale den for «Overstrygning med Klæbemasse» gældende Betaling, der er Tjæreprisen + 75 pCt. Tillæg, men derimod kun vil betale den for almindeligt Tjærearbejde gældende Akkordpris. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening, betalte Fabrikanten, som af Afdelingen krævet.

Lysbro. Lysbro Teglværker: Afdelingen klager over, at Teglværket, uden at forhandle med Arbejderne eller med Afdelingen derom, har fastsat Prisen for Fabrikation af brede Hvælvingsten til 71 Øre ÷ 12 pCt. pr. 1000 Sten. I 1925 blev Prisen ved Forhandling mellem Teglværket og Afdelingen fastsat til 85 Øre pr. 1000 Sten for Fabrikation af 50,000 Sten. Afdelingen hævder, at Prisen er for lav og at Teglværket har begaaet Overenskomstbrud ved at undlade at forhandle med Arbejderne om den ny Pris, hvorfor den anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Ved et Mæglingsmøde den 28. Juli enedes man om, at Teglværket som Efterbetaling for Fabrikation af 75,000 Sten, der er lavede i Aar, betaler et Beløb af 90 Kr.

Havdrup. Akts. Nido Kalkværk: Afdelingen klager over, at Kalkværket ikke overholder Overenskomstens Bestemmelser. Værket har saaledes i længere Tid helt undladt at udlevere Krudt til Arbejderne, uagtet Arbejderne er berettiget til at faa udleveret 2 Skud Krudt daglig til Sprængning, saaledes at Arbejdernes Fortjeneste af den Grund er blevet væsentlig forringet. Endvidere har Værket nedsat Betalingen for Kalkudførsel fra Rampen til Køgevej fra 35 til 21 Øre pr. Tiplæs. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Ved Mæglingsmødet den 26. Juli opnaaedes ikke Enighed, men ved et Møde paa Aktieselskabets Kontor den 6. August enedes man om, at den lokale Priskurant fik følgende Tilføjelse: «Naar Storkalken ikke stables og aflæsses, fradrages Kr. 1,20 pr. Kubikfavn, uden Prisregulering August i Aar». Der efterbetales de Arbejdere, der var fradraget efter Kr. 1,40, Kr. 7,30. Til de Arbejdere, der ikke fik udleveret Krudt, ydes som Erstatning en Efterbetaling af 75 Kr.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:
Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 11 | 8. Septbr. | 1926 | 31. Aarg.

Hvor glider vi hen — — —?

Vi har tidligere i Fagbladet, i Anledning af en Strid mellem vort Forbund og Arbejdsgiverforeningen, stammende fra en Løntvist hos Tømrermester Enevoldsen i Kolding, omtalt Septemberforligets Varselsbestemmelser, hvorunder vi har fremhævet det efter vor Mening uholdbare i, at en Arbejdsgiver (Medlem af Arbejdsgiverforeningen) med hvem de paagældende Arbejdere ikke stod i *nogen Art* af overenskomstmæssigt Forhold, skulde have Krav paa Strejkevarsel fra disse Arbejderes Organisation, saafremt der om Betalingen for det Arbejde, de skulde udføre for denne Arbejdsgiver, opstod Tvist, idet der i saa Fald ikke forelaa nogen vedtagen Regel, efter hvilken en saadan Tvist skulde afgøres, da Septemberforliget, der jo i et saadant Tilfælde er den eneste Overenskomst, der kan blive Tale om, intet indeholder herom, ligesom vi paaviste, at de paagældende Arbejdere, saafremt Varselsreglerne i Septemberforliget skulde respekteres, vilde blive retsløse med Hensyn til den Løn, for hvilken de vilde sælge deres Arbejdskraft i den Tid Varslet var løbende, da de bare i disse fjorten Dage havde at arbejde væk uanset Løntvisten — siden efter kunde de jo saa prøve om en Strejke kunde klare Sagen for dem, — hvis Arbejdet da ikke forinden var færdigt.

Sagen med Enevoldsen, der i Henseende til det Tvisten omhandlede Arbejde var Entreprenør uden at være organiseret som saadan, medens han derimod var Medlem af Arbejdsgiverforeningen i Kraft af sit Medlemsskab i Provinstømrermestrenes Organisation, trak Arbejdsgiverforeningen tilbage fra Retten umiddelbart før Kendelsen skulde falde. Dette er i og for sig meget interessant. Denne Sag, denne Varselssag, hvor Arbejderne *uvarslet* havde nedlagt et Arbejde for *et Medlem af Arbejdsgiverforeningen*, og hvor Arbejdsgiverforeningen overfor Retten kraftig paaberaabte sig Septemberforligets Varselsregler, den frygter Arbejdsgiverforeningen en Kendelse i og tager Sagen tilbage i sidste Øjeblik! Thi man behøver ikke at være meget begavet for at udfinde, at det netop var Frygten for at tabe Sagen, der førte til at den blev taget tilbage, og at Frygten har været særdeles velbegrundet.

Senere har Arbejdsgiverforeningen paa deres Generalforsamling — saavidt det kan skønnes af dens officielle men taagede Meddelelse til Offentligheden — foretaget Lovændringer, der fastslaar, at Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen skal være Medlemmer for *alle* de Virksomhedsgrene, de er Arbejdsgivere i, og det er jo tænkeligt nok, at det er Tilfældet: *Enevoldsen*, der er Skyld heri, og at Arbejdsgiverforeningen ved Hjælp af denne Lovforanstaltning mener at have dækket dens Krav om Varsel i *alle Tilfælde* overfor Medlemmerne.

I denne Sag fik vi — beklageligt nok — altsaa ikke *Rettens* Afgørelse af, om der skulde have været varslet. En Kendelse her vilde sikkert kunne have bidraget sit til Belysning af Varselsspørgsmaalet i Almindelighed, selv om det foreliggende Tilfælde, hvor Arbejdsgiveren var gaaet udenfor sit specielle Arbejdsgiverfelt, jo ikke kan siges at være helt almindeligt.

Men vi fik Afgørelsen i en senere Sag, som iøvrigt ogsaa er refereret her i Fagbladet.

Vor Horsens Afd. A. havde uvarslet etableret en Arbejdsstandsning ved et Nødhjælpsarbejde (Jordarbejde) udenfor Horsens By, som var under Udførelse for Entreprenørfir-

maet Wright, Thomsen & Kiær og Entreprenør Carl Jensen, og vor Afdeling blev herfor idømt en Bod paa 500 Kr.

Med Entreprenørerne eksisterede ingen Overenskomst udenfor Horsens — det Sted hvor Standsningen blev iværksat, og i saavel den skriftlige som den mundtlige Procedure ved Retten blev det meget stærkt fremhævet, at netop denne Omstændighed maatte fritage Arbejderne for at give Varsel, thi i modsat Fald vilde Arbejderne komme til at staa ganske retsløse med Hensyn til Arbejdslønnen i den Tid, der ligger forud for Varslernes Udløb, og Arbejdstvang paa Vilkaar, *Arbejdsgiverne alene* bestemte, fandtes næppe her i Landet længere.

Men Retten tog intet Hensyn hertil. Den dømte Arbejderne — ikke for Brud paa Septemberforligets Varselsbestemmelser i og for sig, men «*Retten maa i Lighed med, hvad der Gang paa Gang er udtalt i tidligere Kendelser, senest i Sag Nr. 920, fastslaa, at den uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig ..... hvis ingen Overenskomst er gældende, burde der her, hvor begge Parter henhører under Hovedorganisationerne, være varslet i Overensstemmelse med Reglerne i Septemberforligets Paragraf 2.*»

Vel, nu har vi altsaa faaet det at vide, *at saasnart en Arbejdsgiver er Medlem af sin Hovedorganisation,* saa skal han have fjorten Dages Varsel, hvis Arbejderne mener, at den Løn, han byder dem, er for lav, og at de derfor ikke vil arbejde for ham. Det havde været ønskeligt at faa nøjagtig rede paa, om denne Varselsdom refererer sig til «*Septemberforliget*» eller til «*tidligere Kendelser*»; dette fremgaar ikke tydeligt af den i Kendelsen anvendte Sprogbrug, og man er sikkert berettiget til at mene, at det ikke vil blive nogen hel let Opgave for Retten at klarlægge velbegrundede Motiver for, at en Arbejdsgiver, blot han er Medlem af sin Hovedorganisation, i Henhold til Septemberforliget har Krav paa Iagttagelsen af de i dette indeholdte Varselsregler, naar han ikke har nogen Art af Overenskomst med sine Arbejdere og der er Uenighed mellem ham og dem om Arbejdsbetingelserne.

Hvor andetsteds i Samfundet har den ene Borger et saadant *retsmæssig* Krav paa den anden, at han uden forud aftalt Vederlag i et vist Tidsrum kan *kræve* ham til at bringe sig Ydelser, uden at der er anvist den Ydende anden Udvej end den, at han bagefter ved Forsøg paa økonomisk Tryk kan prøve, om han kan faa sin Fordring opfyldt? Sikkert ikke paa noget som helst Omraade. Thi Stillingen er jo den, at naar der ingen Overenskomst foreligger, saa foreligger der altsaa heller ingen Overenskomst om retslig Vurdering og Afgørelse af Tvisten, og tilbage er kun — saafremt Enighed ikke opnaas, Kampen.

Nej, Septemberforliget er sikkert oprindelig ikke tænkt anvendt paa denne Maade. Som eneste Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er Septemberforliget utænkeligt. Men det er maaske i Henhold til «*tidligere Kendelser*», at Dommen er faldet. Men hvad, tidligere Varselskendelser maa vel støtte sig til Septemberforliget. Nej, det hele er yderst vanskeligt at forstaa.

Naa, Strejken blev altsaa erklæret ulovlig, da den ikke var varslet, og Arbejdet blev genoptaget. Straks herefter varslede vort Forbund Strejke mod de paagældende Entreprenører, og da der ingen Enighed kunde opnaas, blev Strejken iværksat. Men nu hævdede Arbejdsgiverne, at Strejken alligevel var ulovlig. (Se Sag Nr. 995).

Saavel Klagerne (Arbejdsgiverne) som Retten erklærer, at der *ikke* foreligger Overenskomst mellem Parterne angaaende den Del af Arbejdet, der ligger *udenfor Bygrænsen,* Klagerne gør det i den foregaaende Sag, og Retten i Sag Nr. 995, og Strejken var iværksat paa og omfattede kun den Del af Arbejdet, der laa udenfor Bygrænsen, altsaa det Arbejde, hvor der notorisk *ikke* var Overenskomst.

Retten kommer imidlertid til det Resultat, at Strejken er ulovlig — Varslerne tiltrods — fordi det maa antages, at den Betaling, Entreprenørerne tilbød, var det «Sædvane» at betale udenfor Bygrænsen.

Herefter synes vi altsaa at være kommen saa vidt, at Den faste Voldgiftsret nu ogsaa diktatorisk afgør rene *Interessetvister!* Paa Strejkeomraadet foreligger ingen Overenskomst — Strejken varsles og iværksættes — Retten erklærer Strejken ulovlig, idet den skønner, at den tilbudte Løn er sædvanemæssig — — ! Indtil denne Dom har Parterne staaet frit i Interessetvister; man har forhandlet sig tilrette eller kæmpet sig tilrette — alt

som man har syntes og uden tvangsmæssig Afgørelse fra andet Hold.

Skal denne Dom konsekvensmæssig følges i kommende Tilfælde, saaledes som «tidligere Kendelser» synes at være blevet det, maa vi indrømme, at Spørgsmaalet om Varsel, hvor der ikke foreligger anden Overenskomst end Septemberforliget, og hvor der altsaa i Varselstiden er Arbejdstvang uden aftalt Lønvederlag, ikke længere kan have nogen Interesse, thi det vil vel nok volde lidt Vanskelighed at finde et Arbejdsomraade, hvor der ikke forud for en Konflikt foreligger en eller anden *sædvanlig* Arbejdsløn.

Man mindes uvilkaarlig det klassiske Ord: Hvor glider vi hen? A.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. September 1926 i Sag Nr. 1011: Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Vognmandsforenings og Den frie Vognmandsforenings Vegne mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og dette igen for Kuskenes Fællesforbund for København og Omegn.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Vognmandsforenings og Den frie Vognmandsforenings Vegne paastaaet at de Vederlag, der i Hehold til § 10 i Overenskomsten af 2. Juni 1924 mellem Vognmandsforeningerne og Kuskenes Fællesforbund for København og Omegn ydes Kuske for at undvære Hjælp til Læsning og Aflæsning, i Lighed med egentlige Lønninger undergives den sædvanlige Regulering efter Pristallene for Februar- og August-Reguleringerne 1926 i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Forliget af 5. Juni 1925 fra den Tid at regne, da disse Pristal iøvrigt indvirkede paa Lønningerne, subsidiært fra Kendelsens Dato at regne.

§ 10 i Overenskomsten af 2. Juni 1924 er saalydende:

«I alle Tilfælde, hvor der ikke ydes Kusken den i ovennævnte §§ 7 og 8 nævnte Hjælp til Læsning og Aflæsning, erholder han som Vederlag for at undvære denne Hjælp, følgende Betaling:

For Læsning af Grus, Singels, Nøddesten, Skærver, Slagger og Slemler 1½ Øre pr. hl.

Aflæsning af Mørtel og Stenkalk 1 Øre pr. hl.

Aflæsning af Kul 1 Øre pr. hl.

Aflæsning af Koks ½ Øre pr. hl.

Aflæsning af Mursten 21 Øre pr. Læs.

Læsning af Mursten 29 Øre pr. Læs.

Læsning af Vejskrab 20 Øre pr. Læs.

Aflæsning af Vejskrab 20 Øre pr. Læs.

Pumpning af Tankvogn 50 Øre pr. Tankvogn.

Læsning af Sne 10 Øre pr. Læs.

I denne Forbindelse regnes: 1 hl Kul = 75 kg — 1 hl Koks, Brænde og Tørv = 45 kg.»

Den paagældende Bestemmelse i Forliget af 5. Juni 1925 er saalydende:

«For samtlige Overenskomster saavel Landsoverenskomster som lokale Overenskomster finder i Overenskomstperioden Regulering Sted saaledes:

Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement hvert halve Aar udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Lønningerne, idet disse forhøjes eller nedsættes med en Procent for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Januar 1925 eller det Pristal, som der derefter sidst er foretaget Lønregulering efter. Regulering foretages dog kun, for saa vidt Stigningen eller Faldet i Pristallet i Forhold til det Pristal, der skal gaas ud fra ved Reguleringen, er over 6 Points.

Disse Reguleringer regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber efter 15. August og 15. Februar.»

En tilsvarende Reguleringsbestemmelse fandtes i Forliget af 24. Maj 1924.

Klagerne har til Støtte for deres Paastand navnlig anført, *at* disse Vederlag i Virkeligheden maa betragtes som Akkordsatser, idet Betalingen udredes pr. hl. eller pr. Læs, og derfor maa henregnes til eller ligestilles med Lønninger, *at* Regulering efter Pristallet har til Formaal at bringe Lønniveauet i Overensstemmelse med Prisniveauet, og at Formaalet kun opnaas, naar ogsaa Vederlagene efter § 10 reguleres efter Pristallet samt *at* Vognmandsforeningerne, da Pristallene i 1924 og 1925 steg, udsendte Cirkulærer til sine Medlemmer om almindelig

Lønforhøjelse efter Pristallet, ogsaa forsaavidt angik Vederlagene efter § 10.

De Indklagede har bestridt Vognmandsforeningernes Berettigelse til at foretage Reduktion i de heromhandlede Vederlag efter Pristallene for Februar og August 1926, idet de navnlig har henvist til en af Den faste Voldgiftsret afsagt Kendelse af 21. Februar 1923 i Sag Nr. 658 og til den dér citerede Nævnskendelse af 27. Juni 1922, medens Klagerne har bestridt, at der kan tillægges disse Kendelser Betydning udover den Overenskomstperiode, de har Hensyn til. I Nævnskendelsen blev det fastslaaet, at de tilsvarende Vederlag i Overenskomsten af 1919, som afløstes af Overenskomsten af 1924, ikke kunde henregnes til Lønning i egentlig Forstand, der kunde undergives procentvis Nedsættelse, og ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse blev det i Anledning af, at Pristallet i Februar 1923 var faldet, statueret, at den i Forliget af 4. April 1922, næstsidste Afsnit, 1. Stk., foreskrevne automatiske Regulering ikke kunde komme til Anvendelse paa de heromhandlede Vederlag, der ved Nævnskendelsen var betragtet som liggende udenfor Lønninger i egentlig Forstand.

De Indklagede har endvidere hævdet, at der under de opadgaaende Reguleringer i 1924 og 1925 ikke fra Kuskenes Fællesforbunds Side har været stillet Krav om Forhøjelse af Vederlagene, ligesom de bestrider, at der i 1924 og 1925 i Almindelighed fra Vognmandsforeningernes Medlemmers Side har været reguleret opad, forsaavidt angaar Vederlagene; men selv om dette skulde have været Tilfældet, kunde dette dog ikke være forbindende for Forbundet, der ikke har været gjort bekendt dermed.

Vel maa der nu gives Klagerne Medhold i, at de tvende nævnte Kendelser ikke kan være afgørende for Forstaaelsen af Forligene af 24. Maj 1924 og af 5. Juni 1925, ligesom det ogsaa maa erkendes i og for sig at være naturligt, at de heromhandlede Vederlag reguleres efter Pristallene i Lighed med de egentlige Lønninger. Men der findes paa den anden Side at maatte lægges afgørende Vægt paa, at Vognmandsforeningerne ikke ved Forhandlingerne om Forligene af 24. Maj 1924 og 5. Juni 1925 eller ved Forhandlingerne om Overenskomsten af 2. Juni 1924 trods den Anledning, de tvende Kendelser havde givet, bragte det Spørgsmaal frem til Drøftelse, om ikke Vederlagene efter § 10 fremtidig i Modsætning til tidligere burde undergives den almindelige Regulering efter Pristallet. Da det derhos er ubestridt fra Klagernes Side, at der ikke fra Kuskenes Fællesforbunds Side i 1924 og 1925, da Pristallene steg, har været stillet Krav om Forhøjelse af Vederlagene, kan Klagernes Paastand ikke tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde udrede med Halvdelen.

Kendelse:

En Reduktion i de ovennævnte Vederlag efter Pristallene for Februar- og August-Reguleringerne 1926 kan ikke finde Sted.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. September 1926 i Sag Nr. 1018: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening i København mod Firmaet Johs. Norsigs Fabriker.

Under 17. Maj 1926 tiltraadte Firmaet Johs. Norsigs Fabriker, der ikke er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, Overenskomsten af 4. Juni 1924 mellem Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiver-Afdeling og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening i Dansk Arbejdsmandsforbund, saaledes at Overenskomstens Lønbestemmelser blev gældende med tilbagevirkende Kraft fra 1. Maj 1926.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og Olie, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening i København anført, at Firmaet har underbetalt 2 hos dette beskæftigede Arbejdere Nielsen og Madsen, idet førstnævnte kun har faaet en Ugeløn af 50 Kr. og sidstnævnte en Maanedsløn af 200 Kr., medens Ugelønnen efter Overenskomsten androg før Augustreguleringen 1926 61 Kr. 44 Øre og nu andrager 58 Kr. 60 Øre. I Henhold hertil paastaar Klagerne Firmaet kendt pligtigt til at efterbetale de 2 Arbejdere efter Overenskom-

stens Lønningsbestemmelser fra 1. Maj 1926 at regne samt ikendt Bod for det begaaede Brud paa Overenskomsten.

Firmaet har paastaaet sig frifunden og har til Støtte herfor, forsaavidt Nielsen angaar, anført, at det ved de Forhandlinger, der gik forud for Overenskomsten af 17. Maj, udtrykkelig blev fremhævet, at Firmaet havde denne Arbejder, som det nødigt vilde afskedige, men som paa Grund af Svagelighed ikke kunde fortjene fuld Løn, og at der fra den anden Side hertil blev svaret, at den Sag kunde ordnes, naar Overenskomsten var sluttet, ved Forhandling gennem Tillidsmanden. Efter Firmaets Fremstilling henvendte dette sig derefter flere Gange til Tillidsmanden angaaende Nielsens Lønning uden at kunne faa endeligt Svar fra Fagforeningen. I Henhold hertil har Firmaet ment sig berettiget til at betale nævnte Nielsen en Løn, der vel var mindre end efter Overenskomsten, men passende for hans Arbejde.

Under Proceduren har den paagældende Tillidsmand forklaret, at Firmaet kort efter at Overenskomsten var sluttet henvendte sig til ham for at opnaa Aftale om Nielsens Løn, og at han derefter forhandlede med Forretningsføreren i sin Organisation, der ikke kunde gaa med til, at Nielsen lønnedes under Overenskomstens Tarif, hvilket Tillidsmanden straks meddelte Firmaet.

Selv bortset fra hvorledes dette nu end forholder sig, maatte Firmaet i Følge Overenskomsten være forpligtet til at lønne Nielsen efter den overenskomstmæssige Tarif, indtil der med Fagforeningen var truffet en anden Ordning, og for at søge en saadan fremkaldte kunde Firmaet have krævet Forhandling efter Reglerne for Behandling af faglig Strid. Som en Følge heraf maa der gives Klagerne Medhold, forsaavidt angaar deres Paastand om Aflønningen af Nielsen.

Ogsaa den anden Arbejder, Madsen, der er ansat som Ekspedient i Firmaet, har været paa Tale ved Overenskomstforhandlingerne i Maj 1926. Firmaets ene Indehaver har under Proceduren forklaret, at Forretningsfører Mortensen sagde, at Firmaets Ekspedienter ikke kom Fagforeningen ved, medens Forretningsfører Mortensen har forklaret, at han sagde at da Madsen udførte «Arbejde paa Lager», der af andre Farvefirmaer betaltes efter Overenskomstens Bestemmelser, kunde han ej undtages.

Under Hensyn til, at Madsen ikke efter det oplyste har været beskæftiget som egentlig Farvearbejder, og til at han ikke er Medlem af Olie-, Sæbe- og Farveindustriens Fagforening, men af Handels- og Kontormedhjælperforeningen, skønnes det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at han omfattes af Overenskomsten, og Firmaet vil derfor for denne Del af Klagen være at frifinde.

Efter Omstændighederne findes der ej Anledning til at paalægge Firmaet nogen Bod. Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde udrede med Halvdelen.

Kendelse:

Firmaet Johs. Norsigs Fabriker vil have at efterbetale Farvearbejder Nielsen Forskellen mellem, hvad han fra 1. Maj 1926 har oppebaaret, og hvad han vilde have faaet, saafremt han fra 1. Maj 1926 havde været betalt i Overensstemmelse med Overenskomsten af 4. Juni 1924.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Uddybningsarbejde m. m. for Statens Vandbygningsvæsen.

Efter at vort Forbund fra enkelte af vore Afdelinger var gjort opmærksom paa, at Statens Vandbygningsvæsen med Hensyn til saakaldt løst Mandskab, der dels som Afløsningsmandskab for de faste Folk og dels ved andre forekommende Lejligheder tages i Arbejde paa «Væsnet»s Uddybnings- og Sandsugermateriel m. v., aflønnede disse Arbejdere med almindelig Timeløn af 106 Øre (nu 101 Øre) uden Hensyn til, at der almindeligvis betales «Uddybningstillæg» af 20 pCt. for saadant Arbejde i det private Erhverv, og at «Væsnet» heller ikke betalte Overarbejdstillæg for Overarbejde til disse Folk, ligesom det ogsaa blev paaklaget, at saakaldt *Raadighedsarbejde* blev betalt med en ringere Løn, naar løst Mandskab udførte denne Tjeneste, end naar fast Mandskab udførte den, har der om disse Spørgsmaal været afholdt et Forhandlingsmøde mellem vort Forbund og Vandbygningsvæsnet, hvor man enedes om, at løst Mand-

skab skulde aflønnes som fast Mandskab, hvorefter Timelønnen ændredes fra 106 Øre til 135 Øre, og der betales samme Overarbejdstillæg som til det faste Mandskab ligesom *Raadighedstjeneste* ogsaa aflønnes som fast Mandskab.

Dette til Efterretning for vore interesserede Afdelinger.

A.

Naar Tekniken tager Magten.

Et Bidrag til Forstaaelsen af Forsvarsproblemet.

II.

Inden Krigen var alle klar over, at saafremt Afgørelsen ikke faldt straks, vilde det blive den omringede Fjende, der blev stillet paa den haardeste Prøve. De kæmpende var klar over, af hvilken Betydning det vilde være at have en Magt som Tekniken til Forbundsfælle, og de bejlede saa hidsigt til den som aldrig tilforn; men de Vidundere, Tekniken under Krigen viste at kunne præstere, havde ingen drømt om.

Tyskland er jo et rigt Land med mægtige Naturgoder og med en endnu mægtigere Industri. Tysklands Industri har saaledes tidligt været indstillet paa at dække langt mere end det hjemlige Behov og var for en stor Del baseret paa Indførsel af u- eller halvfærdige Varer og Udførsel af færdige Produkter. Eksempelvis udførte Tyskland hvert Aar for ca. 250 Mill. Mark Farvestoffer, d. v.s. de fire Femtedele af hele Produktionen, og der indførtes en Mængde Erts, som atter forlod Landet som færdige Metalgenstande, der spredtes over hele Kloden. Da Krigen kom, og Tyskland blev spærret for al Indførsel, blev Opgaven nu ved Hjælp af de hjemlige Kilder at skaffe Dækning saavel til Landets normale Forbrug som til Krigens ekstraordinære.

De Fornødenheder, som Tyskland i første Række vilde komme til at savne, var vel nok saadanne som Mineralolie, Gummi, Kobber, Svovlsyre, Salpetersyre, Glycerin, Fedtstoffer og først og sidst Næringmidler. Nu er det moderne Agerbrug imidlertid umuligt uden Gødningsstoffer, og da de vigtigste af disse, Kvælstofgødningsstofferne, hidtil væsentligst var blevet indført i Form af Chilisalpeter, var Situationen yderst kritisk, tilmed da der tillige skulde skaffes Føde til Kreaturbestanden, som nu til Dags for en stor Del opfodres med Oliekager og andet Kolonialfoder.

Over al Forventning lykkedes det ikke desto mindre Tyskland at skabe en kombineret Kvælstofgødnings- og Salpetersyreindustri med Luftens Kvælstof som Udgangsmateriale, en Industri, som bestaar den Dag i Dag, med Fabriker i Leuna og Oppau, der tilsammen beskæftiger ca. 70,000 Mand, og som formodentlig er den hidindtil største teknisk-kemiske Fabrik. — Mineralolie fremskaffedes fra det besatte Rumænien, og Automobilgummien erstattedes med fjedrende Staalkonstruktioner. Naar Tysklands faa Kobberminer ikke forslog, tog man saadanne Forraad som Kobbertage og Kirkeklokker til Hjælp. Svovlsyren fremskaffedes fra Tysklands talrige Gibslejer (Gibs = svovlsur Kalk) ved en om end kostbar saa dog ved glimrende Teknik frembragt Metode. Glycerin lykkedes det at fremstille ved Omlægning af Gæringsprocessen, ved hvilken man ellers fremstiller Alkohol, idet man ved Tilsætning af Natriumsulfit i Stedet for Alkohol opnaaede at faa Glycerin, en Fremgangsmaade, man alene havde kunnet udregne ud fra et omhyggeligt Studium af Gæringsprocessens inderste Væsen. Men ogsaa de allierede fik at vide, hvad Afspærring betyder. Forinden Krigen var Tyskland og Østrig de eneste Lande, som havde en optisk Industri, saa Hærledelsen, og i Særdeleshed Artilleriet, vilde snart komme til at staa uden Kikkerter; det lykkedes dog at reproducere en optisk Industri, som siden er vedblevet at bestaa, om den end trykkes stærkt af Konkurrencen. Da Tyskerne bragte den frygtelige Overraskelse: Sennepsgassen i Anvendelse, lykkedes det forbavsende hurtigt Franskmændene at eftergøre den paa en teknisk set langt elegantere Maade, og vi kan aabenbart forstaa, at det tekniske Forskningsarbejde, der er præsteret i Krigsaarene, har været af en enestaaende Organisation og med de aller-ypperste Hjerner i Spidsen. — Det var ved Tekniken, Tyskland holdt saa længe ud; det var ved Tekniken, de allierede sejrede; men det var tillige ved Tekniken, at det hele blev et Nederlag, selv for Sejrherren.

«Paa Tab af Guld og Blod kan Tiden raade Bod», synger en af vore Digtere, og naar man i Dag ser den nye Banegaard i Stuttgart, der

er et Vidunder af Bekvemmelighed og Arkitektur, forstaar man, at Krigen er forbi, og der er noget festligt ved at gaa igennem Rheims, som ved Fredsslutningen var en Ruinhob, og se med hvilken Liv og Lyst, der tages fat paa Genopbygningen. Hele Byen er som en stor Byggearbejdsplads, og overalt hører man Saven skære i Kalkstensblokkene. Højt over det hele hæver sig Kathedralen, maaske det skønneste Værk, Mennesket har skabt. Nu er den kun en Ruin, men stadig lige køn og mægtig hæver den sig som et Monument over Menneskeheden, stor i dens Samdrægtighed, stor i dens Splittelse. Men under Triumfbuen, dér hvor der nu hviler en fransk Soldat, død for Fædrelandet, finder man altid Mennesker med taarefyldte Øjne, og i Westminsterkathedralen, dér hvor Englands største Mænd hviler, finder vi en ny Grav med friske Blomster, som fortæller, at der er noget, som det endnu ikke er lykkedes Tiden at raade Bod paa. Og naar man kører forbi Nordfrankrigs før saa frodige Højderygge, som nu ligger hvidgule og uden Plantevækst; naar den Medrejsende peger der over med sin Skinnearm og siger sit forklarende «sousterrainnées»; naar den blinde Krigsinvalid paa «Unter den Linden» falbyder sine Tændstikker, saa forstaar man, at for hvad her er sket, nytter det ikke at spørge om, hvem der har Ansvaret. Hvad der her er foregaaet, er ikke udrettet af Mennesker, saaledes som vi kender dem; det er større Magter, som har set sit Snit til at gribe fat i de Dybder af Menneskesjælen, som vi, der ikke har været med, ingen Anelse har om, og Tekniken er en af dem.

Og den Tillid, som holder hele Livet i Gang, og uden hvilken den Kapital af Boliger, Fabriker og Samfærdselsmidler, som det har taget Generationer at skabe, og de Skatte af Erfaringer, som er opsummerede i Biblioteker og Menneskehjerner, intet er værd, — ogsaa den har Tekniken om ikke dræbt saa dog sønderlemmet, og skønt Tiden gaar, skønt Tekniken vokser og vokser, er det stadig lige vanskeligt for den nye Generation at sætte Bo.

Men hvorledes kommer vi da ud af Uføret? Af Skade bliver man klog, siger et gammelt Ord, men der er dog stadig Folk, der mener, at Tekniken er Tidens eneste Redning. De er klar over, hvilke overraskende Magtmidler Tekniken kan skabe, som for den, der først faar fat i dem, gør ham i Stand til at overrumple de andre, og der forskes og forskes, der rustes og rustes; men, som det synes, mere af Frygt for Modparten end af egentlig Erobringslyst, og man vaager skinsygt over, at Modparten intet skal faa at vide. Men naar Siegfried endelig faar Lejlighed til at prøve sit nye Sværd, vil han for sent opdage, at den, der faldt for det, var hans nærmeste Frænde.

Under disse Forhold er der ikke noget mærkeligt i, at vi heller ikke her hjemme føler os særligt trygge. Selv om vi ikke nærer Erobringsplaner, er der vel al Grund til at overveje, hvad vi kan gøre for at skaane vort Land for en kommende Krigs Rædsler, og det er vel nok vor Selvstændighed og vore nationale Værdier, det først og fremmest gælder om at beskytte. Her hører man jævnlig den Anskuelse fremsat, at vi i Fredstid skal orientere os og indlede Alliancepolitik med en Stormagt, idet vor Opgave i Tilfælde af et Angreb paa vort Land, da bliver at holde Fjenden hen, indtil Hjælpen kommer. Vore Erfaringer har imidlertid vist, at det at nære saadanne Forhaabninger om Hjælp af virkelig Betydning maa opfattes som en usømmelig Optimisme, og det at nære saadanne Allianceplaner betyder jo i Virkeligheden at opgive vor nationale Selvstændighed allerede i Fredstid. Vil vi være en selvstændig Nation, maa vi indrette os paa helt og holdent at klare os selv, d. v. s. at være neutrale, og lad os derfor se paa, hvilke Krav en saadan neutral Holdning stiller. Ifald vi vil yde aktiv Modstand mod et Overfald, er det vor Kampkraft, vi maa sætte vor Lid til, og som vi derfor maa have i den bedst mulige Orden. Der er dog vel næppe Tvivl om, at en Nation paa ca. 3½ Million Mennesker umuligt kan følge med i dette Forskningsarbejde i Ødelæggelsens Kunst. Forskningsarbejdet , der kræves, for at en selvstændig Nation kan være paa Højde med Situationen, er jo nemlig det samme, enten man er mange eller faa; men uden dette er det naturligvis ugørligt at præstere en Kampkraft, der blot kvalitativt er paa Højde med de andres. Der fremsættes jævnligt Theorier om, at i Krigsførelse stilles der ringere Krav til Forsvareren end til Angriberen, og det er muligt, at dette er rigtigt, men Forskningsarbejdet kommer man alligevel ikke uden om, og man kan vel nok sige, at de Summer, hver enkelt Stor-

magt hvert Aar ofrer i dette Øjemed, udgør en uhyggelig høj Procentdel af hele det danske Statsbudget. Men hvilke Ofre vi end maatte bringe Forsvaret allerede paa dette Stadium, har vi jo ingen som helst Garanti for, at en Fjende ikke møder op med Overraskelser af afgørende Art. Gang paa Gang hører man, at nu vil den og den Opfindelse enten humanisere eller umuliggøre al Krig. Historien har vist det modsatte, og vi kan vel snart blive enige om, at en saadan Paastand kun virker kedsommelig. Hvad Begrebet human Krig angaar, kan vel selv mindre begavede indse, at dette er en *Contradictio in adjecto* (Selvmodsigelse = f. Eks. en firkantet Kugle). Man kan vel sige, at en Opfindelse kan faa Taktiken til at stagnere, men det maa i alt Fald være en Opfindelse af en saadan Art, at den ødelægger al menneskelig Opfindsomhed, og hvem kan komme med en saadan Opfindelse? Ser vi paa, hvorledes Taktiken har forandret sig gennem Tiderne fra den Tid, hvorom Oehlenschläger skriver: Da gjældte det i Herrefærd at trænge gennem Spyd og Sværd, lægger vi Mærke til, at ogsaa her er der en uhyggelig Fart i Udviklingen. I lange Tider lærte man, at der til Krig kun krævedes Penge, Penge og atter Penge. Verdenskrigen lærte, at en gennemført Omlægning af hele Industrien tillige var nødvendig, og læg Mærke til, hvor mange Faser Taktiken gennemløb under den sidste Krig, som dog kun varede i 4 Aar. Den begyndte som Feltkrig, saa blev den forskellige Former for Skyttegravskrig, og da Afgørelsen faldt, var en hidtil uanet ødsel Anvendelse af Artilleriet Favoriten. I Forvejen at indstille et Forsvar paa en bestemt Taktik er altsaa umuligt.

Jeg haaber imidlertid med det foregaaende at have givet Dem en Anelse om i hvilken Retning de Krav gaar, som vi maa opfylde, naar vi vil optage et Forsvar. Først maa vi skaffe Dækning, saavel for det daglige Forbrug som for Krigens ekstraordinære. Lad os foreløbig se paa det daglige. Dette kommer for en væsentlig Del ind i Landet ved Bytning med Landbrugsprodukter, idet vi aarligt indfører for ca. 2½ Milliard Kroner Korn, Foderstoffer, Uld, Bomuld, Cellulose, Gødningsstoffer, Kemikalier og Medicinalvarer, Metaller, Maskiner, Olie og Kul. En Del heraf kan vel undværes, en anden Del erstattes, men hvis vi som Forraad vil nøjes med 1 Aars Forbrug, kommer vi næppe ned under 1 Milliard, og hertil kommer saa Krigsførelsens ekstraordinære Forbrug. At skaffe Midler til Forrentning og Afskrivning af disse Værdier bliver derfor den Opgave, som de Folk, der vil ruste, først maa løse. Men synderligt under 200 Mill. Kr. pr. Aar kommer vi næppe. Paa dette Punkt er det en umaadelig Fordel for et Land at have alle Raamaterialerne liggende i dets Jord i uforarbejdet Form samt en Industri, der er indstillet paa at løse alle de sædvanlig forekommende tekniske Opgaver; men saaledes er jo Forholdene netop ikke for Danmarks Vedkommende. Af de for Krigsførelsen nødvendige specielle Raavarer har vi overhovedet ingen, og af Industri har vi kun Mejeridrift, Sukker- og Cementfabriker samt lidt Maskin-, Textil- og Gødningsindustri; men Højovne, Staalværker, Soda- og anden kemisk Industri, saasom Kvælstofgødnings-, Cellulose-, Sprængstof-, Medicinal- og elektrokemisk Industri har vi ingen af. Heller ikke har vi nogen betydende Fabrikation af Transportmidler. — Men selv om vi kunstigt holdt en Del af saadanne Virksomheder i Gang, vilde det nok alligevel vise sig, at vi havde glemt noget, naar Prøvens Dag kom.

Lad os da lige saa godt først som sidst indrømme, at hvor meget vi end anstrenger os herhjemme — Sikkerhed opnaar vi aldrig. Det vil ogsaa være lærerigt at se paa, hvad vi har faaet ud af de hidtidige Anstrengelser. Desværre minder de sidste 50 Aars Forsvarsbestræbelser i en sørgelig Grad om Tegnefilmen, hvor Abekatten vil fange Egernet. Hver Gang Abekatten griber efter det Egern, som symboliserer Danmarks Sikkerhed, faar den nok fat i den Genstand, Egernet sidst sad paa, men Egernet selv er imidlertid hoppet andetsteds hen. Snart sad det paa Københavns Befæstning, dernæst paa en Undervandsbaad, saa paa et Maskingevær, saa paa en Haandgranat, og i Øjeblikket menes det snart at sidde paa Cykle, snart paa en Giftgasbombe. Er der mon nogen, der tvivler om, at denne Leg ender med at der bliver en dødtræt Abekat paa Valen? Er der stadig nogen, der tror paa et Forsvar mod en i Størrelse langt overlegen Fjende, som møder op med uanede Vaaben? Vi, der højst kan værge os mod et af hans allerede vragede Sværd. Men selv en Goethe kunde jo

udtale: «So weit wird man es nimmer treiben können, das wir Lichter ohne putzen brennen». Lad os een Gang for alle fastslaa, at Kaptajn Rovsing var den Mand, som havde Ret; at «alt, hvad der ofres til Krigsguden, maa for stedse betragtes som brændt og borte».

(Fortsættes).

Fra Udlandet.

Efterdønninger fra vor 3. Kongres i København.

I Anledning af den russiske Gæst, Dobrowolsky's Opgivender paa vor Kongres i København vedrørende Medlemstallet i den russiske Fabrikarbejderorganisation skriver «Proletarier» Nr. 30:

«Under Devisen «De lyver som bare Pokker og svindler af Princip» anfører Kollega Stühler, der var til Stede som Delegeret ved Møderne i København følgende:

Den som Gæst tilstedeværende Repræsentant for det russsiske Forbund for Kemiarbejdere og beslægtede Brancher, Herr Dobrowolsky fra Moskva, erklærede med stolt løftet Pande, at han repræsenterede 350,000 Arbejdere indenfor den russiske kemiske Industri, Papirindustrien og Sukkerindustrien. Selvbevidst føj han til, at det af ham repræsenterede Arbejdera udgjorde mere end de for Tiden i Fabrikarbejder ternationale samlede Arbejdere.

Vor Kollega Thiemig tillod sig under en Diskussi tale at stille disse Angivelser i Tvivl.

Paa den internationale Kongres var det ikke straks de tyske Kolleger muligt at føre Bevis for, at Dobrowolsky med denne Talangivelse paa de i hans Forbund organiserede Arbejdere regulært søgte at drive Svindel overfor Kongressen. Derfor fremkommer Beviset først nu:

«Papirtidende» Nr. 52, Aargang 1926, beretter ifølge det russiske Blad «Bumaschn, Promüschl.», at der i første Kvartal 1926 i 61 Virksomheder indenfor den russiske Papirindustri, hvori der er 108 Papirmaskiner i Gang, genemsnitligt er beskæftiget 29,545 Arbejdere og 3,056 Funktionærer, altsaa 32,601 ialt.

Tidsskriftet «Den kemiske Industri», Nr. 17, Aargang 1924, beretter under Overskriften «Den kemiske Industri i Sovjetrusland», at i 34 Trusts med 271 Virksomheder, hvoraf 12 Trusts og 81 Virksomheder stod under Kontrol af det øverste Økonomiraad, beskæftigedes den 15. August 1922 ialt 38,784 Arbejdere, deraf 26,399 i Kontrolvirksomheder. — Dobrowolsky kan nu maaske herimod indvende, at Tallene for Ruslands kemiske Industri er forældede. Men enhver Kender af den kemiske Industri ved, at netop denne Industri er et Produkt af Aartier lang Udvikling, og at denne ikke i Løbet af et Tidsrum paa nogle Maaneder eller Aar kan stampes op af Jorden.

Men den nuværende russiske, kemiske Industri er et «Produktionsbarn» af Efterkrigstiden, saaledes at Tallene fra 1922 stadigvæk er et godt Udgangspunkt for Udregning af det Antal, der nu beskæftiges i den russiske, kemiske Industri. Vedrørende Udviklingen af den russsiske, kemiske Industri skriver det tyske Tidsskrift «Den kemiske Industri» bl. a. følgende:

Til de alleryngste Grene af den russiske Industri hører den kemiske. For endnu ikke saa lang Tid siden fremskaffede Rusland alle sine kemiske Produkter fra Tyskland, og først faa Aar før Krigen blev der gjort alvorlige Forsøg paa i Fremtiden at udnytte de betydelige russiske Mineralrigdomme; i Aaret 1914 var Udviklingen allerede skredet betydeligt fremad, og Krigen bragte et betydeligt Opsving for de fleste Industrigrupper; indtil saa Sammenbruddet indtraf.

Desværre staar Antallet af de i Sukkerindustrien beskæftigede Arbejdere ikke til vor Raadighed. Dog lader dette sig beregne skønsmæssigt paa Grundlag af Produktionstallene.

Den tyske Sukkerindustri producerede i Forretningsaaret 1925—26 15,836,000 Dobbeltcentner Sukker og har under Kampagnen beskæftiget ca. 90,000 Arbejdere.

Ifølge Dr. Eduard Weisner andrager den russiske Sukkerproduktion 980,000 Tons eller 9,800,000 Dobbeltcentner. Den russiske Sukkerproduktion andrager altsaa rundt regnet 61 pCt. af den tyske. Hvis man vilde udmaale den russiske Sukkerindustris Ydeevne i ligefremt Forhold til den tyske, vilde den under Kampagnen altsaa beskæftige 54,900 Arbejdere. Men selv om man antager, at den russiske Sukkerindustri i teknisk Henseende staar tilbage for den tyske og som Følge deraf maa beskæftige flere Arbejdere, saa kan der dog vel næppe blive Tale om mere end 60,000 Sukkerarbejdere. Forhøjer man endvidere Antallet af de russiske Kemiarbejdere fra 38,784 i Aaret 1922 til 50,000 i Aaret 1925, saa vil der fremkomme følgende Tal:

Antal beskæftigede	Kemiarbejdere	50,000
— —	Sukkerarbejdere	60,000
— —	Papirarbejdere	33,000
	Ialt	144,000

Af denne Beregning, der i hvert Fald er meget gunstig for den russiske Industri, fremgaar det, at Dobrowolsky, selvom samtlige beskæftigede Kemi-, Sukker- og Papirarbejdere er organiseret hos ham, saa kan han altsaa i allergunstigste Tilfælde have 150,000 organiserede Arbejdere organiseret i disse Industrigrene og ikke 350,000, som Dobrowolsky paa falskelig Maade hævdede paa Kongressen i København.

Umuligheden af de af Dobrowolsky paastaaede Arbejderantal fremgaar ogsaa af en Opstilling i den tyske Erhvervsberetning for Aaret 1924. Herefter fandtes der:

Kemisk Industri	14,357	Virksomh. m.	360,930 fuldt Arb.
Papirindustri ..	1,129	—	106,919 —
Sukkerindustri	299	—	91,544 —
	15,785	—	559,393 —

Sammenligner man de fra Rusland stammende Opgivender, hvorefter der i den kemiske Industri kun findes 271 Virksomheder og i Papirindustrien ialt 81 Virksomheder, saa fremgaar det, at Dobrowolsky paa Kongressen i København ligefrem har drevet Svindel. I hvert Fald maa han gøre sig Umage for at levere Bevis paa, at de af ham opgivne Arbejderantal har et reelt Grundlag. Vi er overbevist om, at det ikke vil lykkes ham.

Kneblen af Arbejderne i Italien.

Den nye fascistiske Arbejderlovgivning, hvis Bestemmelser nylig er fremkommet, forbyder som bekendt saavel Strejker som Lockouter. I Tilfælde af Arbejdskonflikter træffes Afgørelsen af Arbejderdomstolene, hvis Afgørelser er bindende for Parterne. Det er forbudt Arbejdsgiverne at standse Arbejdet i deres Virksomheder; det vil sige, de straffes kun i Tilfælde af, at de etablerer en almindelig Lockout, der medfører fuldstændig Standsning af Virksomheden. En delvis Lockout af deres Arbejdere er dem saaledes tilladt. Strejkeforbudet for Arbejderne lyder derimod paa følgende Maade: «Arbejdere eller Funktionærer, i Antal fra 3 til flere, der forlader Arbejdet eller udfører dette saaledes, at Fortsættelsen heraf strider imod Arbejdsordenen, for derigennem hos deres Chef at opnaa andre Arbejdsoverenskomster, straffes med Fængsel fra 1 til 3 Maaneder.»

Særlig strengt straffes i saadanne Tilfælde Anstifterne og Organisatorerne, nemlig med Fængselsstraf paa ikke under 1 Aar og med Pengebøder paa 2000 til 5000 Lire. Det vil være meget let paa Grundlag af denne Lov ikke blot at straffe de virkeligt Strejkende, men ogsaa dreje de Arbejdere, som Fabrikherren ikke synes om, en Knap for paa en eller anden Maade at faa dem fængslet. Funktionærer under offentlig Tjeneste eller i Virksomheder med offentlige Interesser, som forlader Arbejdet eller udfører det paa en saadan Maade, at dets Fortsættelse forstyrrer Regelmæssigheden, straffes med Fængsel fra 1 til 6 Maaneder, hvortil ogsaa kommer Afskedigelse uden Pension. Ogsaa her vil Strejkeforbudet let kunne anvendes saaledes, at Arbejdere og Funktionærer kan afskediges af Hævn eller Ondskab af forskellig Art.

8 Timersdagens Følger i Sverige.

Den svenske Arbejdstidslov, der traadte i Kraft i 1920, havde kun en kortvarig Løbetid, og den blev i 1924 atter forlænget for 2 Aar. For nu at komme bort fra nogle Urimeligheder, der fandtes i denne Lov, blev der forrige Aar, ligesom allerede i 1922, foretaget en Udersøgelse vedrørende Virkningerne af 8 Timersloven. Undersøgelsesberetningerne, der er gengivet i «Internationale Rundschau der Arbeit», indeholder interessante Oplysninger til Bedømmelse af Arbejdstidsspørgsmaalet. Af de 1,2 Million svenske Arbejdere, der er beskæftiget ved Landbrug, Industri, Haandværk, Handel, Transportvirksomhed og husligt Arbejde, har næsten Halvdelen en Arbejdstid paa indtil 48 Timer. De øvrige Arbejdere omfattes dels ikke af Arbejdstidsloven, fordi de beskæftiges i Smaavirksomheder med 4 eller færre Arbejdere, dels tilhører de Landbruget, for hvilket 8 Timersdagen ikke er fastsat, og her arbejdes der aarligt 2700 Timer. I de Loven underkastede Virksomheder blev Arbejdstiden gennemsnitligt forkortet med 15 pCt., nemlig 12,6 pCt. ved normalt Timearbejde og 23 pCt. ved Arbejde i Holddrift. Skifteholdsarbejderne arbejder nu i Gennemsnit kun 50 Timer ugentlig. Dem har 8 Timersloven navnlig bragt Lempelser, idet den har ført til fuldstændig Opgivelse af 12 Timersskiftet og til Indførelse af 3 Holdsdriften. Ved de øvrige Industrier klagede Arbejdsgiverne over «produktionshæmmende Virkninger» fra 8 Timersdagens Side, men til Trods herfor har, som det fremgaar af den i 1924 foranstaltede Undersøgelse, ikke een af 711 Virksomheder fuldt udnyttet det lovlige Antal af Overtimer — 50 Timer maanedligt, 200 Timer aarligt. Arbejderne betragter derfor denne Overtidsydelse som værende for vidtgaaende. Hvad nu angaar Produktionen, da har 8 Timersdagen maaske givet Anledning til Indførelse af nye Maskiner og til forbedret Organisering af Arbejdet. I det store og hele har Industrien hurtigt og godt tilpasset sig efter de nye Arbejdstidsbetingelser, og i de allerfleste Tilfælde er samtidigt med Indførelsen af 8 Timersdagen den Mængde, der kan produceres pr. Time steget. Produktionen i det hele har ikke taget af som Følge af den forkortede Arbejdstid. I Bagerierne, hvor Arbejdstidsloven foruden Arbejdstidens Begrænsning til 8 Timer daglig medførte Forbud mod Natarbejde fra Kl. 8 Aften til Kl. 6 Morgen, er der indtraadt en Forøgelse af de smaa Familievirksomheder, der ikke er underkastet Loven. Denne Forøgelse føres dog ikke saa meget tilbage til Arbejdstidsindskrænkningen som til andre Aarsager, saasom Indførelse af moderne Gas- og elektriske Bagerovne, der egner sig for Smaavirksomhederne. Imidlertid kan Forbrugerne i Almindelighed ikke fra disse Familievirksomheder faa Bagværk tidligere, da jo Lukketidsbestemmelserne stadig maa overholdes.

Tysk Fabrikarbejderforbunds Stilling i 1925.

Fra vort tyske Broderforbunds Aarsberetning for 1925 tager vi følgende:

Selvom Forbundets Udvikling med Hensyn til Medlemsantallet ved Slutningen af Beretningsaaret ikke bragte det, som det første Halvaars gunstige Forløb tegnede til, saa maa dog den Kendsgerning trækkes frem i Forgrunden, at vi for første Gang efter de politiske og økonomiske Kriseaar slutter et Forbundsaar med en Forøgelse af Medlemstallet.

Det 4. Kvartal 1924 kan uden videre gælde som Nedgangstidens dybeste Punkt. Fra dette Vendepunkt begynder en fornyet Opgangsbevægelse, der i 2. Kvartal 1925 opviser en Forøgelse paa ca. 31,000 Medlemmer i Forhold til 4. Kvartal 1924. Den i Aarets anden Halvdel i stort Omfang fremstaaede økonomiske Krise og den som Ledsagefænomen parallelt løbende Arbejdsløshed fik dog Bevægelsen til atter at gaa tilbage. Det gennemsnitlige Medlemsantal i 1925 andrager 343,538. Deraf er 258,948 mandlige og 84,990 kvindelige Medlemmer. Ved Udgangen af Aaret kan noteres en Forøgelse i Forhold til 1. Januar 1925 paa 8985 Medlemmer. De kvindelige Arbejderes Antal er imid-

lertid i Sammenligning med det foregaaende Aar gaaet noget tilbage.

Medens Procenttallet i Aaret 1924 endnu androg 25,5, er det i Aaret 1925 dalet til 24,7. Medlemsbevægelsen i det forløbne Aar fordeler sig, ordnet kvartalsvis, paa følgende Maade:

	Mandl.	Kvindl.	Tilsam.
4. Kvartal 1924	242,622	83,078	325,700
1. Kvartal 1925	261,346	87,832	349,178
2. Kvartal 1925	268,579	88,571	357,150
3. Kvartal 1925	265,763	85,218	350,981
4. Kvartal 1925	254,432	80,253	334,685

Agitationsvirksomheden udviklede sig i det forløbne Aar gunstigt. Den tilbagevendende Tillid til Organisationen, dens Kampe og disses Resultater samt Arbejderstandens voksende Indsigt tilførte Forbundet ialt 130,518 Nyindmeldinger, hvor overfor ganske vist staar 92,476 Udmeldelser. I Forhold til Udviklingen i Aaret 1924 er dette ikke ugunstigt, thi i nævnte Aar var der 72,536 Nyindmeldelser overfor 232,341 Udtrædelser. Det samlede Tab i 1924 androg 37,5 pCt. Tilrejst er 6248. bortrejst er 28,296, saaledes at de bortrejstes Tal flere Gange overstiger de tilrejstes. Aarsagen hertil maa vel findes deri, at Samfundsforholdenes Ustadighed, de mange Tusinde Kollegers Fragang paa Landets Virksomheder, driver dem til nye Erhverv. Overflyttet til os er 12,424, overtraadt til andre Organisationer 19,433, ca. 1000 mere end det foregaaende Aar. Aaret 1925's samlede Tilvækst androg 149,190 Medlemmer, Fragangen 140,209. Medlemstallet var ved Aarsslutningen 334,685.

Efter Opgørelsen den 31. December 1924 androg

Forbundets anlagte Formue	696,475,37	Mk.
Beholdning den 31. Decbr. 1925 ..	1,605,586,15	—
De sociale Understøttelser fra Forbundets Side androg i Aaret 1925	2,064,632,77	—
Forøgelse i 1925	978,056,62	—
eller i Procenter regnet en Stigning paa 90 pCt.		
Strejkeunderstøttelsen androg i 1924	762,723,40	—
— — 1925	2,329,301,09	—
Forøgelse i 1925	1,566,577,69	—
eller i Procenter regnet en Stigning paa 205,39 pCt.		

Siden sidst.

Aalborg C. Cementfabriken «Rørdal»: Afdelingen klager over, at Fabriken ikke overholder Overenskomstens Bestemmelser om «Betaling for Overarbejde», idet den kun vil betale Natholdstillægget, 20 Øre pr. Time, til et Hold faste Dagarbejdere, der en Dag inden Kl. 12 Middag fik Ordre til at udføre «Ovnføring» som Natarbejde den følgende Nat. Arbejderne kunde selv bestemme, om de vilde arbejde eller holde fri om Eftermiddagen. Arbejdet varede kun 10 a 11 Timer og blev udført af samme Hold Arbejdere. Afdelingen hævder, at Arbejderne i saadanne Tilfælde har Krav paa almindelig Overarbejdsbetaling og anmoder Forbundet om at paatale Sagen i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Da Enighed ikke opnaaedes hverken ved Mæglingsmødet eller ved Fællesmødet mellem Organisationerne, indbragte Forbundet Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Ved Voldgiftens Møde den 23. Juni enedes man om, at de 2 hidtil gældende Akkordsatser paa 15 Kr. og 17 Kr. forhøjedes til henholdsvis 18 Kr. og 21 Kr. Strækker Arbejdet sig udover 8 Timer betales et Tillæg af 60 Øre pr. Time pr. Mand. Der ydes ingen Erstatning for Over-, Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde. Akkordpriserne skal have alle de i Overenskomstperioden forefaldne Reguleringer. Tillægget af 60 Øre skal kun have fremtidige Reguleringer. Gælder fra Klagen blev rejst den 25. Maj d. A.

Aarhus St. De forenede Jernstøberier: Afdelingen klager over, at et Medlem, der har arbejdet i Fællesakkord med en Smed, og som har en Timeløn af 104 Øre, naar han arbejder ved Timelønsarbejde, har faaet sit Akkordoverskud beregnet efter en Grundløn af 72 Øre, medens han har krævet Overskudet beregnet efter en Grundløn af 94 Øre, der svarer til en samlet Timeløn paa 104 Øre. Aktieselskabet henviser til, at de 5 Øre af Mandens samlede Timeløn er personligt Tillæg, der først skal fradrages den samlede Timeløn for at finde Grundlønnens Størrelse og at 72 Øre Grundløn svarer til en samlet Timeløn paa 99 Øre. Heroverfor hævder Afdelingen, at de 5 Øre er fremskaffet paa Mæglingsmøder i 1924, uden at det i Mæglingsreferatet er blevet indført, at Forhøjelserne var personligt Tillæg og derfor er en Del af Mandens Grundløn. Afdelingen anmoder Forbundet om at foranledige Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Ved Mæglingsmødet den 19. Maj enedes man om, at Spørgsmaalet optages til Forhandling mellem Fabrikens Ledelse, den paagældende Smed og den paagældende Arbejdsmand. Opnaaedes ikke Enighed, forbeholdt Forbundet sig at føre Sagen videre. Da Timandsmødet ogsaa endte resultatløst, indbragtes Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 22. Juli afsagde Opmanden en Kendelse, hvorefter Akkordoverskudet skal beregnes efter en Grundløn af 91 Øre, idet de 2 Gange 2 Øre (4 Øre), som Manden i 1924 paa Mæglingsmøder har faaet forhøjet Timelønnen med, skal medregnes til Grundlønnen, hvorefter Grundlønnen skal beregnes af en samlet Timeløn af 103 Øre, altsaa til 91 Øre.

Strøby og Holtug. Gjørslev Skovdistrikt, Kammerherre Tesdorff: Afdelingen klager over, at Skovdistriktet midt i December Maaned 1925 reducerede Arbejdernes Akkordfortjeneste med 10 pCt. regnet fra 17. November s. A. Lønnen var, da den tidligere Ejer af Skovdistriktet var Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, reguleret i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925 med 5 Øre Tillæg til Timelønnen og 3 pCt. Forhøjelse af Akkordpriserne og da Augustpristallet ikke medførte Forandring i Lønforholdet, protesterede Afdelingen mod Lønreduktionen, men hertil svarede Skovejeren, at han ikke var Med-

lem af Arbejdsgiverforeningen og at han derfor havde Ret til at trække af Lønnen, naar det passede ham. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Forbundet paatalte derefter Sagen overfor Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, hvoraf den tidligere Skovejer var Medlem. Arbejdsgiverforeningen svarede os, at Skovejeren gør gældende, ikke foreløbig at vilde være Medlem af Arbejdsgiverforeningen, hvorfor den henviser os til at ordne Sagen direkte med Ejeren. Da Enighed ikke opnaaedes ved Forhandling med Skovejeren, indbragtes Sagen for Den faste Voldgiftsret med Paastand om, at Skovejeren skal overholde den Overenskomst, som den forrige Ejer som Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug var indgaaet paa, og som den nuværende Skovejer har betalt efter, fra han i Juli-August Maaned 1925 overtog Godset, til December 1925. Den faste Voldgiftsret afsagde den 24. Juni følgende Kendelse: Kammerherre Tesdorff bør til Skovarbejderne udbetale Differencen mellem det, Overenskomsten fastsætter, og det, der er udbetalt, og herefter i det hele overholde Overenskomsten. (Differencen udgjorde Kr. 1094,22 til 34 Mand).

Hillerød, Robinson Andersen & Co.: Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 51,40. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12 Middag. Arbejderne erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent, forsaavidt Svingningen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til 1. Juni 1927.

Fredericia A. Dansk Købestævne: Overenskomst oprettet gældende for Løsarbejdere under Stævnet og Dagene direkte før og efter Stævnet. Timeløn for Arbejde fra Kl. 7 Morgen til 5 Eftm. 132 Øre, fra Kl. 5—11 Aften 154 Øre og fra Kl. 11 Aften til Kl. 7 Morgen 189 Øre. Løsarbejdere, der antages af Udstillere, aflønnes med 154 Øre pr. Time.

Mælkeriarb., Kbh. Frederiksdal Mejeri: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Kuske ved Detailsalg pr. Uge Kr. 20,00 + 10 pCt. af Salget; Mejerister og Hjemmearbejdere pr. Uge Kr. 70,05. Unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar kan arbejde for Kr. 56,90. Arbejdstid for Hjemmearbejdere 8 Timer. Overarbejde 50 pCt. Tillæg. Hjemmearbejdere og Mejerister har Fridag hver 12. Dag. Arbejderne erholder 7 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen. Kuskene erholder i Flaskegodtgørelse 10 Kr. aarlig. Højere Lønninger maa ikke nedsættes som Følge af Overenskomsten. 8 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Mejeriarb., Kbh. Sloths Mejeri i Taastrup: Overenskomst oprettet. 14 Mand. Ugelønnen er: Mejerister og Hjemmearbejdere Kr. 70,05. Unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar Kr. 60,12. Kuske, der fordeler Mælk til Kunderne (er ansvarlige) Kr. 70,05 + 1 Kr. pr. Dag. Kuske ved en gros Kørsel Kr. 53,81. Reservekuske Kr. 57,87. Detailkuske lønnes med 12 pCt. af Salget. Kuske ved en gros Kørsel og Reservekuske erholder desuden 1½ pCt. af Salget af Mælk og Fløde og ½ Øre pr. kg solgt Smør. Arbejdere, der antages til kortere Arbejdstid end 8 Timer, betales med 175 Øre pr. Time. Hjemmearbejdernes Arbejdstid er 8 Timer daglig. Overarbejde 4 Timer a 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Alle Kuske har Fridag hver 7. Dag samt 7 Dages sammenhængende Sommerferie. For tabte Fridage og Feriedage erholder Kuskene den garanterede Minimalløn. Gratis Arbejdstøj. Nødvendig Medhjælp betaler Forretningen. Hjemmearbejdere og Mejerister erholder Fridag hver 8. Dag, naar Arbejdet falder mellem Kl. 6 Morgen og 6 Aften samt 8 Dages Sommerferie. Arbejde paa Fridag betales første Fridag med 50 pCt. Tillæg, de efterfølgende med 100 pCt. Tillæg. Falder Arbejdsdagen udenfor 10 Timer, dog ikke udover 12 Timer, betales 3 Kr. ekstra pr. Uge. Erstatning for Arbejdstøj 25 Kr. pr. ½ Aar. 8 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Arbejderne er ulykkesforsikrede jvfr. Loven med Dagpenge fra Tilskadekomsten indtræffer. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Firma C. J. Carøe: Overenskomst oprettet. 5 Mand. Ugeløn Kr. 66,25. Arbejdstid 8½ Time. Overarbejde 3 Timer a 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har arbejdet hos Firmaet uafbrudt fra 1. Januar erholder 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage og uden Afkortning i Lønnen. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne i 4 Uger Forskellen mellem Sygehjælp og Ugeløn. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger, derefter i H. t. Loven. 8 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Det danske Petroleums Aktieselskab: Overenskomst oprettet. 100 Mand. Ugeløn Kr. 62,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For en Række Rensearbejder samt for indvendig Mønjemaling betales 1 Kr. ekstra pr. Dag (½ Dag 50 Øre). Overtræksstøj udleveres til smudsigt Arbejde. For Maling af tomme Tønder betales 1 Øre ekstra pr. Tønde. Arbejdet ved Tappemaskiner udføres i Akkord. Udearbejdere, der maa indtage deres Maaltider ude, erholder 125 Øre pr. Maaltid. Arbejderne er ulykkesforsikrede; de erholder fuld Løn for de 2 første Uger, 4 Kr. pr. Dag i de næste 11 Uger, derefter i H. t. Loven. Arbejdere, der har været beskæftiget uafbrudt siden 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage. Regulering August 1926 med 1 pCt. pr. Procent, dog kun hvis Svingningen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til en 1. Juli.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:
Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 12 | 29. Septbr. | 1926 | 31. Aarg.

Meddelelser fra Arbejdsløshedskassen.

I Henhold til Bestemmelserne i vore Vedtægters § 7, Stk. 8 og 11, skal der i visse Forhold ved Udbetaling af Understøttelse tages Hensyn til Medlemmernes Fortjeneste og til den almindelige Dagløn, og er der i Henhold hertil hidtil regnet med, at en almindelig Dagløn var 10 Kr.

Efter de Reguleringer af Lønningerne, der har fundet Sted ved Pristallet, har Forretningsudvalget ment ogsaa at maatte foretage Regulering af Beløbet, der er fastsat som Dagfortjeneste, og har derefter vedtaget, at den almindelige Gennemsnitsfortjeneste herefter maa fastsættes til 9 Kr. pr. Arbejdsdag.

Bestemmelsen træder i Kraft straks, og vi beder vore Kontorbestyrere være opmærksom paa dette Forhold.

Postgiro.

Arbejdsløshedskassen har fra Dags Dato for alle Indbetalinger, der sker gennem Postvæsenet, indført Postgiro. Der opnaas derved en betydelig Besparelse i Portoen for vore Afdelingers Vedkommende. Portoen ved Indbetalingerne til Postgiro er følgende:

5 Øre for indtil 25 Kr.,
10 Øre for over 25 Kr. og indtil 100 Kr. og
20 Øre for alle Beløb, der er derudover.

Til vore Afdelingskasserere har vi til Brug ved de fremtidige Pengeforsendelser fremsendt Indbetalingsanvisninger. Disse udfyldes paa almindelig Maade som en Postanvisning, og ved Indlevering til Postvæsenet vil dette foretage det videre fornødne.

De fremtidige Indbetalinger kan ikke alene ske paa Postkontorerne, men for Landets Vedkommende ogsaa til Landpostbudene, der har Bemyndigelse til at kvittere for Beløbets Modtagelse.

Med Hensyn til Kvitteringerne herfra Hovedkontoret vil disse som hidtil blive fremsendt paa almindelig Maade.

Vi erindrer om, at Maanedsopgørelserne maa afsendes tillige med, at I sender Pengene for Kontingent, saaledes at begge Dele er os i Hænde samtidig.

Vort Postgiro-Nummer er 4081.

Med Hensyn til Benyttelsen af Giro ved Udbetaling af Understøttelse har vi ikke opnaaet Enighed med Postvæsenet, der ikke mener at kunne ekspedere os paa en Maade, der er tilfredsstillende, men vi fortsætter Forhandlingerne, og det er ikke udelukket, at vi ogsaa kan komme til at benytte Postgiro ved Udsendelse af Understøttelse.

Overflytningsreglerne mellem statsanerkendte Arbejdsløshedskasser:

Til Overflytningsreglerne har Arbejdsnævnet vedtaget et Par Tilføjelser, saaledes angaaende Medlemmer, der under en Overflytningsperiode en kort Tid maa afbryde Arbejdet grundet paa Reparation el. lign. Her har Nævnet vedtaget følgende:

«Hvis et Arbejdsforhold ikke er ophørt, men kun midlertidigt afbrudt ved Arbejdsstandsninger paa Grund af Statusopgørelse, Ferie, Istandsættelse af Arbejdsredskaber og Lokaler el. lign., afbrydes den i Overflytningsreglernes 2. Stk. omhandlede 13 Ugers Arbejdsperiode ikke, saafremt der mellem de interesserede Parter foreligger Aftale om, at vedkommende overflyttede Medlem paany til en bestemt

fastsat Dato skal tiltræde det afbrudte Arbejde umiddelbart efter Arbejdsstandsningens Ophør, og saafremt Arbejdsstandsningen ikke strækker sig udover et Tidsrum af 3 Uger.

Det overflyttede Medlem skal ikke frameldes den tilflyttede Kasse, men skal under Arbejdsstandsningen fremdeles betale Kontingent til denne.

Kontrol og Udbetaling af eventuel Understøttelse foretages af den tilflyttede Kasse, men den Understøttelse, der udbetales, skal refunderes af den fraflyttede Kasse, efter hvis Regler Understøttelsen fastsættes og udbetales.

De ved Arbejdsstandsningen fremkomne arbejdsløse Dage medtages ikke ved Beregningen af den omhandlede 13 Ugers Arbejdsperiode; denne forlænges derimod med en Periode svarende til det Antal Dage, Arbejdsstandsningen har varet.»

Nødhjælpsarbejde.

Angaaende Overflytning ved Nødhjælpsarbejde har Nævnet vedtaget, at for Medlemmer fra et Fag, der anvises Arbejde ved Nødhjælpsarbejde indenfor et andet Fags Arbejdsomraade, skal der overhovedet ingen Overflytning finde Sted. Medlemmet skal fortsat betale Kontingent til sit Fag og ogsaa ved Nødhjælpsarbejdets Ophør melde sig ledig der.

Vi beder alle vore Tillidsmænd — særlig Formænd, Kasserere og Kontorbestyrere — være opmærksom paa nærværende.

København, den 6. Oktober 1926.

Johannes Nielsen.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 7. Side 284—285.

Aar 1926 den 2. Oktober Kl. 9½ Fm. holdt Retten Møde paa Raadhuset til Behandling af *Sag Nr. 1032:*

Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne

mod

De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg,

i hvilken Sag forberedende Møde afholdtes i Gaar.

Retten beklædtes af følgende Dommere: Næstformand, Vicepræsident Edw. Ipsen og de Herrer: Martin Petersen, Henriques, Arnold Nielsen, Bergsøe, Johansen og Elmquist.

For Klagerne mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Kontorchef C. Plum, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer ved Direktør J. Schrøder, Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne ved Formanden, Direktør Ørum-Petersen, Ingeniør Eugen Schmidt og Overingeniør Kr. Warming.

For de Indklagede mødte: De samvirkende Fagforbund ved Sekretær Hans Jacobsen, Dansk Arbejdsmands Forbund ved Forretningsfører C. Drejer og Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling i Aalborg ved Formanden Søren Jacobsen.

Der fremlagdes. Erklæring fra Formand N. C. Christensen samt Skrivelse fra Kaptajn A. P. Ankersen.

Arbejdsgiverne ønskede en foreløbig Udtalelse om Strejkens Ulovlighed, og da Sagen var procederet, afsagde Retten følgende foreløbige

Kendelse:

Den iværksatte Arbejdsstandsning er ulovlig og Arbejdet bør straks sættes i Gang.

Retten hævet.

Edw. Ipsen.

/ Aase Kaarsberg-Jensen, fung.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. September 1926 i Sag Nr. 1025 og 1026: Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Dansk Sojakagefabrik mod De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og dette igen for Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening og omvendt.

A/S Dansk Sojakagefabrik fremstiller bl. a. Foderkager i et Etagepresseanlæg. Efter Overenskomst af 16. Juni 1925 mellem Fabriken

og Oliemøllernes Fagforening arbejdes der i 3 Vagts Drift i Presseanlæget med 30 Mand pr. Vagt, hvoraf 22 Mand pr. Vagt er beskæftiget i Pressesalen ved ialt 4 Batterier, hvert Batteri bestaaende af 8 Presser, hver Presse indeholdende 16 Kager; der arbejdes paa den Maade, at Kagerne indsættes i Presserne og henstaar i disse i en Pressetid af 40 Minutter, saaledes at alle et Bateris 8 Presser omtrent samtidigt tømmes og fyldes igen saa hurtigt, som Arbejderne formaar det.

Overenskomsten indeholder derhos Regler om Produktionstillæg, forskelligt efter det forskellige Materiale (Sojabønner, Hørfrø, Hampefrø, Bomuldsfrø (afskallede og uafskallede), Solsikkefrø (uafskallede), Jordnødder (afskallede), idet der er fastsat en vis Minimumsydelse, forskellig efter Varesorten og et vist Tillæg, forskelligt for de forskellige Arbejdere, for hvad de producerer derudover.

Da Fabriken i de sidste Aar paa Grund af Konkurrencen har maattet nedsætte sin Produktion betydeligt — i den forløbne Del af 1926 har Etagepresseanlæget saaledes kun været i Gang i omtrent den halve Tid — paatænkte man fra Ledelsens Side Forandringer med Hensyn til Produktionen af Bomuldsfrøkager.

For at forbedre Kvaliteten lod Fabriken indrette et Anlæg, hvor Bomuldsfrøene kunde afskalles fuldstændigt, medens man hidtil kun har benyttet uafskallede Frø til Fremstilling af Bomuldsfrøkager. Efter at dette Anlæg nu var færdigt, og man saaledes kunde fremstille et nyt og forbedret Raamateriale, ønskede man tillige at forsøge en ændret Arbejdsmetode, hvorved Driftsomkostningerne kunde nedsættes samtidig med, at man kunde opnaa et bedre Olieudbytte. Forandringen fra den tidligere benyttede Metode skulde bestaa deri, at hvert af Batteriets 8 Presser tømmes og fyldes med et over hele Pressetiden jævnt fordelt Mellemrum af ca. 5 Minutter, hvorved Driften bliver mere kontinuerlig end før, da samtlige et Batteris Presser tømtes og fyldtes omtrent samtidigt.

Da Bearbejdelsen af et Parti uafskallede Bomuldsfrø vilde blive tilendebragt den 24.—25. August og normalt Arbejde først kunde fortsættes, naar en Skibsladning Jordnødder, der ventedes til København den 28. August, var blevet udlosset, besluttede Ledelsen at benytte de mellemliggende Dage, hvor Fabriken ellers maatte standses, til at foretage Forsøg med Presning af afskallede Bomuldsfrø efter den paatænkte kontinuerlige Arbejdsmetode. Da man af Hensyn til Risikoen ved et saadant Forsøg kun ønskede at arbejde med et af Anlægets 4 Batterier og tillige ønskede at forsøge at arbejde med noget mindre Arbejdskraft paa Pressesalen end sædvanlig, udtoges af den samlede Arbejdsstyrke paa ca. 100 Mand 24 Mand, nemlig 8 til hver af Døgnets 3 Vagter.

For at skaffe en Sammenligningsbasis behandlede man først de afskallede Bomuldsfrø efter den gamle Metode. Dette paabegyndtes Torsdag den 26. August Kl. 6 Morgen, men Arbejderne klagede i Løbet af Dagen over for lidt Mandskab. Fredag den 27. August Kl. 2 gik Fabriken over til at forsøge den kontinuerlige Pressemetode, men i Stedet for som paatænkt at skifte Presser hvert 5. Minut, mente Arbejderne kun, at de kunde naa at skifte hvert 8. Minut. Om Aftenen Kl. 10, da det nye Arbejdshold skulde begynde, meddelte Tillidsmanden efter Ordre fra Fagforeningen, at Arbejderne kun maatte arbejde efter den gamle Arbejdsmetode, men at Fagforeningen var villig til nærmere at forhandle, og da Ledelsen herefter ikke kunde fortsætte Forsøget, blev Arbejderne anmodede om at forlade Fabriken, og Arbejdet ophørte. Den 30. August, da den ovennævnte Skibsladning Jordnødder var udlosset, blev Arbejdet genoptaget paa sædvanlig Maade, indtil Produktionen heraf var tilendebragt den 13. September, hvorefter Etagepresseanlæget siden har været standset.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Dansk Sojakagefabrik indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds og dette igen paa Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforenings Vegne for Overtrædelse af Septemberforligets Punkt 2, fordi Fagforeningen den 27. August har iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning, for Overtrædelse af Septemberforligets Punkt 4, fordi Arbejderne har nægtet at rette sig efter Ledelsens Anvisning paa, hvorledes Arbejdet skulde udføres, og for at have handlet i Strid med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, idet Arbejderne, hvis de mente, at der forelaa Grund til Klage, burde have rejst Krav om organisationsmæssig Behandling. I Henhold hertil har

Arbejdsgiverforeningen nedlagt Paastand paa, at Arbejdsvægringen kendes ulovlig, og at der paalægges Modparten Bod derfor.

De samvirkende Fagforbund har paa Dansk Arbejdsmands Forbunds og Fagforeningens Vegne paastaaet sig frifunden for Modpartens Klager og har under en Kontrasag indklaget Modparten for Brud paa bestaaende Overenskomst og Etablering af uvarslet Lockout, idet de har anført, at det har været i Strid med den gældende Overenskomst, at Fabriken den 24.—25. August uden videre reducerede Mandskabet i Etagepresseanlægget med 22 Mand pr. Vagt, og at Ledelsen den 27. August anmodede de tilbageværende 8 Mand pr. Vagt om at forlade Fabriken. I Henhold hertil har De samvirkende Fagforbund paastaaet Modparten dømt til at betale fuld Erstatning for det Arbejderne paaførte Arbejdstab og idømt Bod for det begaaede Brud paa den bestaaende Overenskomst.

Dansk Arbejdsgiverforening har paa Fabrikens Vegne paastaaet sig frifunden i Kontrasagen.

Hvad først angaar Paastanden om, at Fabriken har iværksat uvarslet Lockout af 22 Mand pr. Vagt, bemærkes, at der ikke kan gives De samvirkende Fagforbund Medhold heri, allerede fordi der den 24.—25 August forelaa en normal Arbejdsstandsning, idet Fabriken ikke paa det Tidspunkt laa inde med Materiale til normal Produktion, men blot med et Kvantum Bomuldsfrø, der skulde anvendes til det paatænkte Forsøg og ikke til normal Drift af Fabriken.

Hvad Sagen iøvrigt angaar, har Fabriken anført, at den ikke, medens det omhandlede Forsøg med et hidtil uanvendt Raamateriale og med den nævnte kontinuerlige Arbejdsmetode foretoges, var bundet af Overenskomstens Bestemmelser om en vis Arbejdsstyrke pr. Vagt, idet Forsøget kun kunde foretages med 1 Batteri af Anlægets 4 Batterier, og Overenskomsten alene har Hensyn til den normale Drift med 4 Batterier i Gang samtidig og til den hidtil benyttede Arbejdsmetode. Fabriken har endvidere anført, at det var nødvendigt i nogle Dage at anstille Forsøg med de afskallede Bomuldsfrø efter den nye Arbejdsmetode, dels for at danne sig et Skøn over, om den ny Produktionsmaade var fordelagtig, dels for at faa en Basis for de Forhandlinger om en ændret Overenskomst, som maatte ske, hvis Fabriken efter Forsøget bestemte sig til fremtidig at gaa over til den kontinuerlige Arbejdsmetode. Under Forsøget har Fabriken aflønnet de tilbageværende 24 Arbejdere efter den almindelige Overenskomst af 24. Juni 1925 mellem Landets Oliemøller, derunder ogsaa A/S Dansk Sojakagefabrik og Dansk Arbejdsmands Forbund med de i § 2 fastsatte Timelønninger og Akkordafsavnstillæg. De 24 udtagne Arbejdere har derfor været uberettigede til som sket at vægre sig ved at arbejde forsøgsvis med den nye Arbejdsmetode, da de har faaet overenskomstmæssig Løn. Fabriken har været villig til at forhandle med Fagforeningen om et Produktionstillæg, men Forhandlinger kunde ikke optages, før den nye Metode var gennemprøvet, da ingen af Parterne forinden vilde være i Stand til at bedømme Produktionsmængden.

Fagforeningen har derimod anført, at Overenskomsten af 16. Juni 1925 om Mandskabets Antal og Størrelsen af Produktionstillæg ogsaa gælder under det anstillede Forsøg med afskallede Bomuldsfrø og har særlig henvist til, at der i Overenskomsten under Produktionstillæg staar anført «Bomuldsfrø (afskallede og uafskallede)». Fabriken har derfor været uberettiget til ensidigt at tilsidesætte Overenskomsten og aflønne Arbejderne med Timeløn og Akkordafsavnstillæg efter § 2 i den almindelige Overenskomst af 24. Juni 1925. Fagforeningen har videre henvist til, at sidstnævnte Overenskomst i § 8 indeholder følgende Bestemmelse:

«Aftaler om Akkorder og Produktionstillæg samt andre Vedtagelser, gældende for de enkelte Fabriker, godkendes af Organisationerne og underskrives senest sammen med nærværende Hovedoverenskomst og forbliver gældende sammen med denne, hvilket dog ikke udelukker, at der i Overenskomstperioden kan optages Forhandlinger om ny Akkorder og Produktionstillæg.»

og at det i Henhold hertil maatte være Fabrikens Pligt, naar den ønskede Ændringer indført i de bestaaende Overenskomstsforhold, forinden Ændringerne gennemførtes, at søge Forhandling herom. Der foreligger ikke — som af Fabriken paastaaet — nogen ulovlig Arbejdsvægring fra Arbejdernes Side, idet de netop erklærede sig villige til at fortsætte Ar-

bejdet paa de i Overenskomsten fastsatte Vilkaar, og kun har vægret sig ved, som af Fabriken forlangt, at arbejde paa andre Vilkaar end de overenskomstmæssige, forinden der ved Forhandling var opnaaet Enighed, eller Sagen var gjort til Genstand for Behandling efter Reglerne for faglig Strid.

Der foreligger Enighed mellem Parterne om, at der kun var Tale om et Forsøg med et nyt Materiale og efter en ny Arbejdsmetode, med kontinuerlig Drift og med en noget mindre Arbejdsstyrke for det igangværende Batteri end sædvanlig, og at dette Forsøg kun skulde strække sig over nogle Dage, højst en Ugestid. Det er ligeledes ubestridt, at der forelaa en normal Arbejdsstandsning af Fabriken i de Dage, Ledelsen paabegyndte det omhandlede Forsøg. Det synes nu uantageligt, at Ledelsen under en saadan normal Arbejdsstandsning skulde være afskaaret fra at anstille et kortvarigt Forsøg som det omhandlede, der havde til Hensigt at undersøge Mulighederne for en mere rentabel Drift uden forinden at opnaa Samtykke fra Fagforeningens Side om de nærmere Vilkaar for et saadant Arbejdes Udførelse. Særlig maa der gives Fabriken Medhold i, at Produktionsordningen i Overenskomsten af 16. Juni 1925 ikke uden videre vilde kunne anvendes, naar kun et Batteri var i Gang. Under de foreliggende Forhold tør Retten heller ikke statuere, at Overenskomstens Bestemmelser om en vis Arbejdsstyrke, der bl. a. har Betydning for Produktionstillægets Fordeling mellem de forskellige Arbejdere, kan være bindende for Fabriken under en saadan kortvarig Forsøgsperiode med indskrænket Drift, idet man ogsaa ønskede at prøve, om den ændrede kontinuerlige Arbejdsmetode vilde faa Indflydelse paa Arbejdsstyrkens Antal og Fordeling. Hvad endelig angaar De samvirkende Fagforbunds Henvisning til den almindelige Overenskomsts § 8, har den efter sit Indhold kun Hensyn til Forhandlinger om nye endelige Akkorder og Produktionstillæg, men indeholder ingen Forpligtelse til at optage Forhandlinger om Aflønningen i en kortvarig Forsøgsperiode med indskrænket Drift under en normal Arbejdsstandsning. Fabriken har under disse Forhold ikke været uberettiget til at lønne Arbejderne efter den almindelige Overenskomsts § 2, og den stedfundne Arbejdsvægring har som Følge deraf ikke været lovlig. Der findes dog under Hensyn til de anførte Forhold ikke Anledning til at paalægge Fagforeningen no gen Bod, medens Sagens Omkostninger findes at burde paalægges den med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsvægring har været ulovlig.

Sagens Omkostninger udredes af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforenings Vegne med 300 Kr.

Den internationale Regulering af Arbejdstiden.

Naar Professor Gustaf Cassels Artikel med ovennævnte Titel fremkommer i Arbejdsmændenes Fagblad, gaar jeg ud fra, at Emnet fra Arbejderklassens Side kun kan diskuteres i Organisationens Interesse og ikke som en Samfundssag i sin Helhed, for saa længe der er Udbyttere og Udbyttede, vil en Regulering af Arbejdstiden for hver af disse have højst forskellig Betydning.

For hvad er eller burde være den bestemmende Faktor for Arbejdstiden?

Uvilkaarlig vil Svaret blive Produktionsevne og Forbruget.

Men deler vi Forbruget i et Nødvendigheds- og et Luksusforbrug, vil vi hurtig opdage, at det i Virkeligheden er Luksusforbruget, der bestemmer Arbejdstiden.

Med den moderne tekniske Udvikling ser vi, at Produktionen af Nødvendighedsforbruget ikke tager sin store Del af Arbejdstiden. Forøgelsen sker først ved det uproduktive Arbejde, der gennem Reklame og al Produktion i sammes Øjemed, der paaføres Varen, og da ikke mindst den Vare, der kommer ind under Begrebet Luksusvare, for at faa den afsat.

For at tage et Eksempel, har Chevrolet Motor Company i Maj Maaned paa 3700 Skoler begyndt at uddanne 17,000 Chevrolet-Sælgere. Produktionen af Chevroletbilen til Nødvendighedsforbrug tager kun en Brøkdel af Tid, men gennem Reklame og de 17,000 Sælgere er der paaført den et Ekstraarbejde, og samtidig er Restproduktionen af Chevroletbiler blevet til

Luksusforbrug. Altsaa en stor Forøgelse af Arbejdstiden, uden at det er kommen den arbejdende Del af Befolkningen tilgode.

Vi ser saaledes, at Professor Cassels Paastand, at den enkelte Arbejder har Nytte af, at Arbejdere i andre Erhverv er flittigere — og den samme Sammenligning mellem Folkeslag — ikke holder Stik.

Arbejderklassen har da heller ikke trods stærkt forøget Produktionsevne hidtil kunnet tiltvinge sig mere end sit Nødvendighedsforbrug.

Men dermed er ogsaa enhver Diskussion om en international Regulering af Arbejdstiden fra Arbejderklassens Side en Absurditet.

Først naar Udbyttersystemet er afskaffet, kan der blive Tale om en saadan for Nødvendighedsforbruget, og Luksusforbruget vil da tilfalde den flittige, der arbejder længere end den regulerede Tid.

Indtil da og som et af de vigtigste Led i Kampen maa Parolen for Arbejderne være kortere og kortere Arbejdstid.

P. Petersen.

Voldgiftskendelse.

Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg mod Firmaet Svendborg Cementstøberi.

I Anledning af, at en mellem Klagerne, Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg, og de Indklagede, Firmaet Svendborg Cementstøberi, der er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, opstaaet Uoverensstemmelse efter resultatløs Forhandling er henvist til faglig Voldgift, har Klagerne som Voldgiftsmand udpeget Forretningsfører Axel Olsen og de Indklagede Fabrikant C. Haugsted, hvorhos Formanden for den faste Voldgiftsret i Skrivelse af 16. August 1926 har udnævnt undertegnede cst. Landsdommer Jesper Simonsen til at fungere som Opmand i Voldgiftsretten.

Sagen blev procederet for Voldgiftsretten den 28. August 1926 og indladt til Afgørelse ved Opmandens Kendelse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Mellem Parterne bestaar en kollektiv Overenskomst af 12. Juni 1924, i hvis § 2 der fastsættes en Ugeløn dels for «ugelønnede Arbejdere» og dels for «Kuske», hvorhos der i § 6 er fastsat en Række Akkordsatser for Arbejder vedrørende de Indklagedes Cementstøberi. I Foraaret 1926 paatog de Indklagede sig for Svendborg Amt at køre ca. 11,000 Tons Brosten, der ankom pr. Skib til Svendborg Havn, fra Skibene til Svendborg—Odense Landevej, hvor Stenene skulde anvendes. Et Par af de Indklagedes Arbejdere bistod ved Stenenes Aflæsning paa Landevejen, og Sagen drejer sig om, hvilken Betaling der tilkommer Arbejderne herfor. Klagerne anbringer, at dette Aflæsningsarbejde falder udenfor den ovennævnte, kollektive Overenskomst, og at de Indklagede derfor ingen Ret har til at paalægge deres Arbejdere at udføre det for den i Overenskomsten fastsatte Løn. De anbringer dernæst, at Svendborg Amt og Svendborg Kommune gennem mange Aar har betalt saadan Hjælp ved Aflæsning af Brosten, der pr. Vogn kom direkte fra Skib, med samme Løn som den, hvormed de Arbejdere, der udførte selve Losningen, blev aflønnet, hvilken Løn for Tiden er 40 Øre pr. Ton pr. Mand; Forholdet skal nærmere være dette, at Losningsarbejderne og Medhjælpet ved Aflæsningen fra Vognen betragtes som et «Sjak», og hver enkelt Arbejder i «Sjakket» faar da den stipulerede Pris pr. Tons, og da der i det foreliggende Tilfælde ikke er truffet Aftale om nogen anden Betalingsmaade, maa den anførte, sædvanlige gælde, og de paastaar derfor de Indklagede tilpligtet at betale Aflæsningsarbejdet med 40 Øre pr. Ton pr. Mand.

De Indklagede anbringer, at de kun har paataget sig Kørslen, ikke Losningen. De hævder i og for sig ikke, at Aflæsningen af Vognene falder ind under den ovennævnte Overenskomst, men de anfører, at de, da de skulde bruge Medhjælp ved Vognenes Aflæsning, spurgte et Par af deres Arbejdere, om de vilde udføre Arbejdet, og da de erklærede sig villige dertil, uden at der blev talt om Betalingsspørgsmaalet, anser de Indklagede sig berettigede til at gaa ud fra, at Arbejderne vilde udføre Arbejdet for den Løn, der sædvanlig oppebæres hos de Indklagede for Arbejde, som ikke er akkordtarifferet, altsaa Uge-Lønnen efter § 2 i Overenskomsten, og dette Beløb har de udbetalt Arbejderne. De anfører yderligere, at de 40 Øre pr. Ton pr. Mand for Aflæsning kun betales af Svendborg Kommune, naar Stenene køres fra Skibet til den nær-

liggende Plads for at oplægges (stables) dér og samme Betaling vilde i det under denne Sag omhandlede Tilfælde blive for høj, idet Aflæsningen ude paa Anvendelsesstedet (Landevejen) lettedes derved, at Vognsiderne løftedes, saa at de fleste Sten af sig selv faldt af Vognen. I Henhold til det saaledes anførte paastaar de Indklagede sig frifundet. Hver af Parterne har paastaaet Modparten paalagt Sagens Omkostninger.

Stads- og Havneingeniøren i Svendborg har oplyst, at Kommunen, naar Sten køres fra Skib til Stenplads, betaler samme Pris pr. Ton til hver Arbejder indenfor «Sjakket», som udfører Losning og Aflæsning fra Vogn paa Stenpladsen; om Sten er kørt lige fra Skib til Anvendelsessted, og om i saa Fald samme Pris ogsaa er betalt, er ikke oplyst. For Svendborg Amts Vedkommende gaar de foreliggende Oplysninger ud paa, at Amtet for nogle Aar siden tog Sten direkte fra Skib til et Vejarbejde (Færgevejen) paa lignende Maade som i det under denne Sag omhandlede Tilfælde; de Indklagede besørgede ogsaa den Gang Kørslen, og de udbetalte da paa Amtets Vegne de Arbejdere, der var antaget til Aflæsning, samme Betaling som Losningsarbejderne; da Amtet imidlertid fandt Betalingen for høj, ophørte det med at antage Arbejdere til Aflæsningen, men lod den udføre ved egne Vejmænd. Endelig er der om nærværende Sag oplyst, at de Indklagede har anvist den Mægler, der varetog Amtets Interesser ved Losningen, Folk til Losningsarbejdet.

Der maa gives Klagerne Medhold i, at Overenskomsten af 12. Juni 1924 ikke omfatter Arbejdet, idet dette ligger udenfor, hvad Kontrahenterne ved Overenskomstens Indgaaelse kan antages at have haft for Øje, og de Indklagede saavelsom de paagældende Arbejdere har følgelig været fritstillede med Hensyn til at træffe Aftale om Arbejdet og Betalingen for det. Da imidlertid ingen udtrykkelig Aftale om Betalingen er truffet, bliver Spørgsmaalet, om de Indklagede alligevel er berettigede til at afregne efter Overenskomsten, eller om Arbejderne har Ret til at kræve højere Betaling, specielt den som tidligere er betalt for Aflæsningsarbejdet. Herom bemærkes: Det er Reglen i dansk Ret, at den som efter Anmodning udfører et Arbejde, uden at Aftale er truffen om Betalingen, har Ret til at faa, hvad der i Almindelighed betales for Arbejdet, og vil den, der lader Arbejdet udføre, sikre sig, at det gøres for en bestemt Pris, paahviler det altsaa ham at sørge for forudgaaende Aftale. Denne Regel er her i Klagernes Favør; og naar hertil kommer, at de Indklagede efter det oplyste maatte være bekendt med, at ganske tilsvarende Arbejde tidligere er blevet betalt overensstemmende med Klagernes Krav under denne Sag, burde de Indklagede saa meget mere forud have truffet klar Aftale med Arbejderne om Betalingsspørgsmaalet. Herefter og under Hensyn til, hvad ovenfor er anført om den kollektive Overenskomsts Gyldighedsomraade, savner de Indklagede Hjemmel til at kræve Arbejdet aflønnet efter Overenskomsten, og der vil i Henhold til det anførte være at give Kendelse overensstemmende med Klagernes Paastand.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede som den tabende Part at burde betale, herunder 175 Kr. til Opmanden som Salær og til Dækning af Rejseomkostninger til Svendborg m. m.

Kendelse:

De Indklagede, Firmaet Svendborg Cementstøberi, bør anses pligtig at betale det ovenommeldte Aflæsningsarbejde med 40 Øre pr. Ton pr. Mand.

Sagens Omkostninger, herunder til Opmanden i Salær og Rejseomkostninger m. m. 175 Kr., betaler de Indklagede.

København, den 6. September 1926.

s. *Jesper Simonsen.*

Voldgiftssag

om en Uenighed opstaaet mellem Odense Kommune og Afdeling A. i Odense angaaende *dels* Sommerferie for Løsarbejdere ved Elektricitesværket, *dels* Betaling for Oprensningsarbejde i Munkemose i Odense.

Ved et mellem Parterne foranstaltet Forhandlingsmøde, hvorved Dansk Arbejdsmands Forbund medvirkede, drøftedes de foreliggende Uoverensstemmelser, uden at Enighed opnaaedes, hvorimod Parterne enedes om at henskyde Sagen til Voldgift uden forudgaaende Mægling.

Under Sagens Behandling tog Arbejderne deres Krav om Feriegodtgørelse tilbage; dette Spørgsmaal var derved bortfaldet, og Kravet kan ikke rejses paany.

Angaaende det rejste Krav om Tillægsbetaling for Oprensning af Munke Mose udtaler Voldgiftsretten, at man ikke kan erkende, at der i dette specielle Tilfælde og efter de foreliggende Oplysninger foreligger et Vandbygningsarbejde.

Efter at det under Sagen blev oplyst, at Arbejdet, der var udført ved Vintertide, har været af en særdeles ubehagelig Art, idet Folkene bl. a. har været udsat for at falde i Mudderlaget, og efter at Parterne var enedes om at ansætte et passende Beløb for de omtalte Gener, enedes Voldgiften om at tilkende Folkene 500 Kr.

A.

Opmandskendelse

i

Voldgiftssag Nr. 4 mellem Entreprenørfirmaet H. Hoffmann & Sønner og J. Eriksen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus.

Efter at der under et Arbejde i Aarhus Havn var opstaaet Uoverensstemmelse mellem Entreprenørfirmaet H. Hoffmann & Sønner og J. Eriksen og Firmaets Jord- og Betonarbejdere angaaende Betaling:

1) For Jernarbejde ved Sænkekasser og

2) Vandtillæg, naar Kasserne er sænket ude paa Vandet,

blev der i Henhold til «Overenskomst mellem Aarhus Entreprenørforening og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus af 15. Maj 1924» § 2 nedsat et Mæglingsudvalg, hvor Sagen behandledes, uden at der opnaaedes Enighed. Sagen blev derefter henvist til en Voldgiftsret, hvortil Aarhus Entreprenørforening og Entreprenørforeningen samt Jord- og Betonarbejderne i Aarhus hver valgte to Voldgiftsmænd, som derefter i Forening anmodede undertegnede Dommer John Knox, Aarhus, om som Opmand at lede og deltage i Voldgiftssagen fra første Møde og eventuelt afgøre Uenigheden.

Der afholdtes derefter Møde i Voldgiftsretten den 17. August 1926, ved hvilken Lejlighed Retten med Opmanden og Sagens Parter tog Arbejdsforholdene paa Stedet i Øjesyn. Ved Sagens Forhandling for Voldgiftsretten opnaaedes der ikke Enighed eller Stemmeflerhed for noget Resultat, hvorefter Sagen blev indladt til Opmandens Afgørelse i alle Henseender. Samtidig henstillede Voldgiftsmændene med Parternes Samtykke til Opmanden at fremsætte et Mæglingsforslag til eventuel Afgørelse af Stridsspørgsmaalet under 1) Betaling for Jernarbejde ved Sænkekasser, og efter denne Foranledning fremsatte Opmanden i Skrivelse til Parterne af 20. August d. A. det Mæglingsforslag, at ommeldte Jernarbejde betales med en Pris af 7 Øre pr. kg, og dette Mæglingsforslag har begge Sagens Parter ved Skrivelser til Opmanden af 24. August d. A. akcepteret, saaledes at Striden herefter alene drejer sig om Pkt. 2) Vandtillæg, naar Kasserne er sænket ude paa Vandet.

I den ovenanførte Overenskomst mellem Aarhus Entreprenørforening og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus hedder det i § 3, b, 3. sidste Stykke: «For den Del af et Vandbygningsarbejde — Kaj-, Bolværks-, Bro- og Dæmningsarbejde o. l. — der udføres i og udover Vandet (altsaa ikke i tørlagt Grube) ydes, naar Arbejdet udføres i Timeløn, et Tillæg til Timelønnen (Normaltimelønnen) af 25 Øre, hvori er inkluderet de i denne Paragraf nedenfor angivne Tillæg». Det er oplyst under Sagen, at der er ydet det omtalte Løntillæg for Arbejdet med at bringe Sænkekasserne ud paa det Sted i Vandet, hvor de skal anbringes, og med at sænke dem, og der er Enighed mellem Parterne om, at det omstridte Arbejde, som altsaa er Arbejde, der udføres efter at Sænkningen har fundet Sted, maa karakteriseres som et Vandbygningsarbejde, saaledes at Striden alene drejer sig om, hvorvidt Arbejdet kan siges at udføres i eller udover Vandet, og som saadant berettige til Vandtillæg. I «Hovedoverenskomst mellem Entreprenørforeningen og Dansk Tømrerforbund af 15. April 1925» karakteriseres Vandbygningsarbejde saaledes: «Ved Vandbygningsarbejde forstaas saadant Arbejde ved det aabne Vand — saavel Hav som Fjorde og Søer — hvor Arbejderne paa Grund af Vandet ofte er udsat for at blive oversprøjtede eller miste Arbejdsdage», og *da* Opmanden, der som anført har set det omstridte Arbejde udført paa

Sænkekasserne, maa formene, at i alt Fald den første af de ovenfor anførte Grunde til at karakterisere et Arbejde som Vandbygningsarbejde, nemlig at Arbejderne ofte er udsat for at blive oversprøjtede, her foreligger, hvorved det bemærkes, at det ogsaa er oplyst, at Arbejderne ved Lejligheder er blevet stærkt oversprøjtede, og *da* Opmanden endvidere skønner, at det Arbejde, som blev paavist ham, nemlig at fylde Sand i Kasserne gennem Huller i disse, maa siges efter de foreliggende Forhold at være et Arbejde, der udføres i og udover Vandet, vil den af Arbejderne fremsatte Paastand om Vandtillæg være at give Medhold.

Sagens Omkostninger, som udgør 550 Kr., udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

For Udførelse af det omstridte Arbejde paa Sænkekasserne, efter at disse er sænket ude paa Vandet, vil der være at yde Tillæg til Timelønnen for Vandbygningsarbejde overensstemmende med Overenskomstens § 3, b, 3. sidste Stykke.

Sagens Omkostninger, 550 Kr., betaler Parterne hver med Halvdelen.

Aarhus, den 27. August 1926.

s. *John Knox.*

Siden sidst.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn., Firma Bruno Kuba: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Ugeløn de første 2 Maaneder Kr. 57,40, derefter Kr. 60,00, der kan stige til Kr. 64,00. Arbejdstid er 5 Dage 8½ Time, Lørdag 5½ Time. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., alt Arbejde derudover 100 pCt. Tillæg. Mindre arbejdsdygtige Arbejdere kan arbejde for en lavere Løn, men Organisationen har Paataleret overfor Misbrug. For en Del Arbejde betales et Tillæg af 18 Øre pr. Time. For Arbejde udenfor Arbejdspladserne betales 1 Kr. pr. Dag. Arbejdere, der har arbejdet i 6 Maaneder, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Arbejdere, der har arbejdet 4 Maaneder, erholder 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag med fuld Løn. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere, der har arbejdet 13 Uger, 6 Kr. om Dagen i indtil 4 Uger. Ved Ulykkestilfælde ydes 6 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist en Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. Maj.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn., Redningskorpset for København og Frederiksberg: Overenskomst oprettet. 5 Mand. Ugeløn 75 Kr. Ekstra-Vagter om Dagen betales med 16 Kr., om Natten med 24 Kr. Arbejde i Middagspausen 140 Øre pr. Time. Arbejdstiden er 24 Timer Vagt og 24 Timer fri. Overarbejde 3 Timer a 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. For uforudset Arbejde, som varer udover 6 Timer, betales i Tærepenge 225 Øre. I Syge- og Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 5 Kr. pr. Dag. Nødvendige Uniformsgenstande m. m. udleveres. Arbejderne erholder 10 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Maaned fra den 1. i en Maaned. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten er ogsaa underskrevet af Chaufførernes Afd. Vedrører 6 Mand.

Hadersiev. Skibsreder C. Clausen: Overenskomst oprettet. De i Overenskomsten med den lokale Havne- og Købmandsorganisation gældende Akkordforhold er ogsaa gældende for Firmaet. For Varer, som ikke er nævnt i Overenskomsten betales en Timeløn af 105 Øre. Pakhusarb. 105 Øre pr. Time. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Chaufførerne, Kbhvn., Automobiles Citroën, Akts.: Afdelingen klager over, at Akts., der beskæftiger 6 af Afdelingens Medlemmer væsentligt med at køre, og som lønner disse med Timeløn (vistnok Jern- og Metalindustriens Minimalløn) nægter at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om at aflønne de 6 Mand efter Standard-Overenskomsten. Afdelingen oplyser, at paa alle andre Virksomheder af lignende Art lønnes efter Standard-Overenskomsten, hvorfor den anmoder om Sanktion til at erklære Arbejdsstandsning overfor Firmaet. Aktieselskabet hævder, at de 6 Mand er antagne som Arbejdsmænd, da deres Hovedbeskæftigelse falder ind under denne Kategori og at de 3 Mand, det endnu beskæftiger, aflønnes de 2 Mand med en ugentlig Løn, der ligger over Tariffen, medens den 3. Mands Løn er forandret i H. t. Afdelingens Tarif. Efter at Sagen var paatalt overfor Aktieselskabet, afholdtes den 14. Juli et Møde, ved hvilket Aktieselskabet tiltraadte Standard-Overenskomsten af Marts 1926 samt Tillægget af 20 December 1919 omfattende Motorbranchens Arbejdsgivere.

Københavns Banegaards private Arbejdere. Dragerforeningen. Østerbro Station: Overenskomst oprettet. Daglønnen er den samme, som betales af de øvrige Entreprenører for Arbejde paa Stationerne (f. T. 1088 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været beskæftiget uafbrudt 1 Aar, erholder 3 Dages Sommerferie med fuld Løn. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven samt for en Dagpenge af 3 Kr. de første 13 Uger. Arbejdere, der er antagne før Kl. 9 Formiddag, erholder fuld Dagløn. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Februar.

Nyborg. Det danske Petroleums Aktieselskab: Afdelingen anmoder Forbundet om at indlede Forhandling med Aktieselskabet om at faa Timelønnen forhøjet fra 117 Øre til 200 Øre for Losning af Stykgods fra Selskabets Dampere paa Avernakø. Efter nogen Korrespondance afholdtes den 2. Juli et Møde, ved hvil-

ket man enedes om at forhøje Timelønnen med 15 Øre til 132 Øre.

Sandlosserne, Kbhvn. Aktieselskabet Carl Nielsen: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Timelønnen er: For Pladsarbejde og Arbejde ved Skibenes Vedligeholdelse 141 Øre, for Indkørsel paa Broen, Arbejde i Lasten ved Dampere og Sejlere, hvor Grib anvendes, Kulfyldning samt Kedelrensning 152 Øre, for Arbejde ved Ballast 160 Øre. Losning af Dampere, Sejlere og Lægtere med Tippekasser udføres i Akkord efter Havnens Takster. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde til Kl. 9 Aften 40 pCt., fra Kl. 9 Aften til Kl. 5 Morgen 80 pCt., fra Kl. 5—7 Morgen 50 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. 1. Maj fra Kl. 12 Middag til Kl. 9 Aften 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Efter 1 Aars Arbejde erholder Arbejderne 6 Dages Somerferie i Forbindelse med 1 Søndag. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, derefter i H. t. Loven. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Gælder til en 15. April.

Aalborg A. Entreprenørfirmaet Andersen & Cortes: Afdelingen klager over, at Firmaet ved Losning af en Skibsladning Støbegrus, hvortil anvendtes 6 Mand, af hvilke 4 var Havnearbejdere, der arbejdede ombord i Skibet og blev aflønnet efter den for Havnearbejde gældende Pris, 38 Øre pr. Tons pr. Mand ÷ 22 pCt., nægter at aflønne de 2 Mand (Medl. af Afd. A.), som arbejdede i Land med Borttrilning af Gruset til ca. 8 Meter fra Skibssiden efterhaanden, som det blev losset, med samme Akkordfortjeneste som Havnearbejderne oppebar. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Efter nogen Korrespondance med Entreprenørforeningen afholdtes den 22. Juni et Mæglingsmøde. Enighed opnaaedes ikke, men Arbejdernes Mæglingsmand forbeholdt sig at føre Sagen videre i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Den 20. Juli meddeler Afdelingen, at Sagen er i Orden, idet Firmaet har udbetalt det af Afdelingen krævede Beløb.

Kalundborg, Akts. Handelskompagniet: Samenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer klager over, at Arbejderne, der var beskæftiget paa S/S «Liv» med Losning af Foderbyg, har nedlagt Arbejdet foranlediget ved, at et af dem fremsat Krav om Tillægsbetaling til den overenskomstmæssige Takst, fordi der kun kunde rummes 90 kg i Sækkene, ikke blev imødekommet. Arbejderne hævder, at Taksten er sat til en Vægt af 100 kg pr. Sæk. Modtageren indgik dog under Protest samme Dags Eftermiddag paa at imødekomme Arbejdernes Krav og Arbejdet blev genoptaget. Sammenslutningen hævder, at Kravet har været overenskomststridigt og at Arbejdsstandsningen har været ulovlig, hvorfor den begærer Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Ved Mæglingsmødet den 13. April opnaaedes ikke Enighed, men ved et Forhandlingsmøde den 23. Juni indgik Afdelingen paa at tilbagebetale det for meget udbetalte. Arbejdsgiveren frafaldt Videreforfølgelse af Sagen, idet Afdelingen erkender, at den har været uberettiget til at modtage Tillægsbetalingen. Endvidere enedes man om, at der indføres i Overenskomsten, at der betales 5 Øre mere pr. Ton for ikke fuldvægtig Byg end for de øvrige Kornsorter.

Aalborg K. Fabriken «Tag-Asbest», Søborg: Afdelingen meddeler, at et af dens Medlemmer, som har udført Arbejde for Fabrikens Repræsentant i Aalborg, har et Beløb af Kr. 33,22 tilgode i Arbejdsløn, som Repræsentanten ikke vil betale, idet han siger, at Fabriken skal betale Beløbet. Da Afdelingen har tilskrevet Fabriken uden at faa Svar, anmoder den Forbundet om Bistand til Sagens Ordning. Efter at Sagen var paatalt overfor Fabriken og efter nogen Korrespondance med denne, betalte Fabriken Beløbet.

Struer, Struer Kul-Import: Afdelingen indberetter, at Firmaet til et Medlem, som er kommet tilskade under Arbejdet og som af den Grund har været syg i 43 Dage, kun har udbetalt 2 Kr. pr. Dag i Dagpenge, uagtet Overenskomsten indeholder en Bestemmelse om, at Arbejderne holdes ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog med den Forandring, at Dagpenge udbetales fra den Dag, Ulykkestilfældet er godkendt af Forsikringsraadet. Afdelingen mener, at Arbejderen har Krav paa 6 Kr. pr. Dag, medens Firmaet mener, det er en godvillig Sag, at det betaler Dagpenge til Manden og siger, at dets Ulykkesforsikring ikke er tegnet for en større Dagpenge. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Ved et Møde den 10. August tilbød Firmaet at efterbetale 1 Kr. pr. Dag under Paaberaabelse af, at Manden oprindelig kun havde forlangt 3 Kr. pr. Dag, og at andre Arbejdsgivere ligeledes har betalt 3 Kr. pr. Dag uden Paatale fra Afdelingens Side. Man enedes om, at der til fuld Afgørelse af Sagen betales 75 Kr. og at Dagpengenes Størrelse fastsættes i Overenskomsten til 3 Kr. pr. Dag.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Firma «Importkompagniet», Abraham Andersen: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at udbetale et Overskud paa Kr. 245,75, som Arbejderne (4 Mand) har tilgode for Stabling af Splitved. Firmaet har tilbudt at betale Kr. 49,07. Afdelingen oplyser, at Akkordprisen var fastsat til 7 Kr. pr. Kbfv. og omfattede 85¼ Kbfv., saaledes at den samlede Akkordsum androg Kr. 596,75. Der arbejdede 5 Mand i Akkorden, men den ene Mand — en mindre arbejdsdygtig Mand, som Firmaet havde indsat i Holdet — skulde lønnes med en Dagløn af 6 Kr. pr. Dag. Arbejderne havde a conto modtaget Kr. 356,00, deraf havde de til den 5. Mand, som hans Part i Akkorden, udbetalt Kr. 36,00. Rest Kr. 245,75. Firmaet opgør Akkorden paa den Maade, at det vil tilbageholde Differencen mellem den Part, den mindre arbejdsdygtige Mand tilkom af Akkordsummen (½ Part), og de 36 Kr., han har faaet udbetalt og desuden vil det tilbageholde Kr. 168,00 til Omstablingsomkostninger, idet det hævder, at Arbejderne ikke har stablet Splitvedet ordentligt. Arbejderne har tilbudt at stable Splitvedet om uden Ekstrabetaling. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Efter at Forbundet havde opfordret Firmaet til at imødekomme Arbejdernes Krav, hvilket det undlod, og efter at Firmaet var offentlig blokeret for Tilgang, ordnedes Sagen ved, at det til fuld Afgørelse af Sagen betalte 200 Kr., hvorefter Blokaden hævedes.

Horsens A. Akts. R. Collstrup: Afdelingen meddeler, at der er opstaaet en Uoverensstemmelse angaaende Betalingen for Imprægnering og Læsning af 1,8 Meter Fyrretræssveller, der er gennemskaarne paa langs, saaledes at der af hver Svelle er blevet 2 Stykker. Disse Stykker skal formentlig anvendes som Hegnspæle, hvorfor Arbejderne hævder, at Imprægneringen skal betales med 5 Øre pr. Stk. og Læsning paa Banevogn med 3 Øre pr. Stk. i Følge Overenskomsten. Aktieselskabet tilbyder at betale 3⅔ Øre for Imprægneringen og 1⅙ Øre for Læsning i Banevogn, og hvis Arbejderne ikke vil udføre Arbejdet for den Betaling, ønsker det Spørgsmaalet afgjort af en faglig Voldgiftsret. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand, hvis saadan bliver nødvendig. Efter nogen lokal Forhandling og nogen Korrespondance mellem Forbundet og Afdelingen, meddelte Afdelingen den 29. Juli, at Aktieselskabet, da Arbejdet snart skal paabegyndes, er villig til at betale de af Arbejderne krævede Priser, indtil endelig Ordning af Spørgsmaalet bliver truffet.

Fabrikarb., Kbhvn. Tapetfabriken «Danmark»: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 122 Øre. Tapettrykkere og Farveblandere 132 Øre, desuden erholder Tapettrykkere og Farveblandere et Tillæg af 30 Øre pr. 100 Ruller Papir. Arbejdstid 5 Dage a 8½ Time, Lørdag 5½ Time. Overarbejde 4 Timer a 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, som er antagne før 1. Januar og arbejder uafbrudt til 1. Juni, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage med fuld Løn. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne halv fast Ugeløn i indtil 13 Uger, mod at der forevises Lægeattest og Tilskadekomsten meddeles Firmaet Dagen efter, at den er indtraadt. I Sygdomstilfælde, som varer udover 3 Dage, erholder Arbejderne halv fast Ugeløn i 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist 1 Uge. Dette gælder dog ikke for Arbejdere, der ikke har arbejdet et Aar, naar disse bliver syge. Regulering hvert halve Aar med 1 pCt. pr. Procent, dog kun hvis Svingningen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til 1. Marts 1927 eller senere med 3 Maaneders Varsel.

Strøby. Firma Scheitel & Co., Dansk Flinteksport: Overenskomsten af 1. Marts 1926 reguleret ved Forhandling mellem Parterne. Timelønnen reduceredes med 4 pCt. (fra 104 til 100 Øre) Akkordpriserne reduceret med gennemsnitlig 2,4 pCt. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1927 eller senere med 3 Maaneders Varsel.

Fabrikarb., Kbhvn. Akts. De danske Cikoriefabriker: Afdelingen klager over, at Akts. har nægtet at give et Medlem, der paa Grund af Tilskadekomst var sygemeldt i Ferieperioden, de overenskomstmæssige 6 Dages Sommerferie, uagtet det opfylder de i Overenskomsten fastsatte Betingelser for at faa Ferie. Afdelingen har forhandlet med Firmaet, og der har været afholdt Mæglingsmøde uden at Enighed opnaaedes, hvorfor den anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen gik Sagen heller ikke i Orden .Den 27. August meddeler Afdelingen, at Akts. havde udbetalt 1 Uges Løn til Manden som Erstatning for Ferien.

Aabenraa. Sønderjyllands Højspændingsværk, Aabenraa: Afdelingen indberetter, at den uden Resultat har forhandlet med Værkets Ledelse om Forhøjelse af Timelønnen fra 107 til 125 Øre til 3 paa Værket beskæftigede Medlemmer, hvilken Anledning den anmoder om Forbundets Assistance i Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Værket, afholdtes den 16. August et Møde. Enighed opnaaedes ikke om Lønforholdet, men Værket indgik paa at betale 30 Kr. pr. Mand, fordi det havde forhalet Sagen. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning meddeler den 16. August, at Højspændingsværket har indmeldt sig som Medlem af denne, saaledes at opstaaede Uoverensstemmelser mellem det og Arbejderne fremtidig skal behandles i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid.

Hedehusene. Nymølle Skærvefabrik: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at den ny Leder, Entreprenør H. J. Henriksen, Korsør Skærveforretning, ikke overholder den med den tidligere Ejer indgaaede Priskurant for Læsning af Raagrus, idet han uagtet den fastsatte Betaling, Grundpris + 5 pCt. Tillæg, kun gælder for 2 Mands Hold, forøger Antallet til 6 a 7 Mand i Holdet uden at ville forhøje Betalingen, saaledes at Arbejdernes Fortjeneste nu er blevet forringet. Ved et Mæglingsmøde den 7. Maj opnaaedes ikke Enighed, væsentlig fordi en lokal Prisaftale først maatte opsiges af Arbejderne. Efter at denne var opsagt og udløben, afholdtes den 10. Juni et nyt Mæglingsmøde, hvor man enedes om, at der for det nuværende Skær ydes en Betaling af Grundprisen Kr. 2,96 + 10 pCt. Tillæg. Akkordprisen ved det lave Skær Kr. 4,00 faar intet Tillæg. Køretillæget bortfalder — Firmaet undlod at betale i H. t. denne Ordning, idet det vedblev at aflønne med Timeløn. I den Anledning afholdtes Fællesmøde den 12. August mellem Organisationerne. Her enedes man om at optage lokal Forhandling mellem Afdelingsformanden og Virksomhedens Leder om Akkorden og at den aftalte Akkord faar tilbagevirkende Kraft fra det Tidspunkt, Arbejdet blev ændret efter Mæglingsmødet den 10. Juli. Denne Forhandling bragte heller ikke Enighed mellem Parterne, der afholdtes derfor et nyt Fællesmøde mellem Organisationerne den 31. August. Paa dette Møde enedes man om følgende Ændringer som Følge af den ny Sporordning: Akkorden er Kr. 2,96 pr. Kbhvn., naar der anvendes 1 a 2 Mand, for 3—6 Mand betales et Tillæg af 5 pCt., for 7—8 Mand 6 pCt. og for 9—16 Mand 8 pCt. Tillæg. Arbejderne skal som hidtil holde Læssesporene ryddelige. Arbejderne skal kun hente tomme Vogne, hvor Nedskridning kan gøre det nødvendigt.

Odense L. P. Danske Landboforeningers Frøforsyning: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 52,33. Timeløn 109 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. For Arbejde i 2 Holds Drift betales 12 pCt. Tillæg og for Arbejde i 3 Holds Drift 20 pCt. Tillæg til Arbejdslønnen. I Sygdomstilfælde betales fuld Løn i indtil 8 Dage. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, derefter i H. t. Loven. Efter 6 Ugers Arbejde er den gensidige Opsigelsesfrist 8

Dage. Regulering som gældende mellem Hovedorganisationerne (første Gang August 1926). Gælder til 31. Juli 1927.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Det kgl. Teater (angaaende Reservefolk): Overenskomst oprettet. Aftenarbejde pr. Forestilling betales med 6 Kr. Dagpenge indtil 3½ Time betales med 7 Kr. Overarbejde ved Aftenforestilling betales som til faste Funktionærer. Overarbejde ved Dagarbejde betales med 2 Kr. pr. Time. Søndags-Eftermiddagsforestillinger betales som Aftenarbejde. Reduktionen paa Lønningerne, der ikke har været regulerede siden 9. Oktober 1924, udgør knapt 4 pCt. Kan opsiges til en 1. i en Maaned med 2 Maaneders Varsel.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Firma Kjerulfs Eftf.: Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 64,60. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Staldtjeneste, naar den besørges, betales efter Kuskenes Overenskomst. Arbejderne erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i 6 Uger. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne Løn ÷ 3 Kr. pr. Dag i de første 6 Uger og i de næste 7 Uger 3 Kr. pr. Dag, derefter i H. t. Loven. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Kan opsiges til den 1. i en Maaned med 3 Maaneders Varsel.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Firma P. A. Nielsen & Co.: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Chauffører: Ugeløn Kr. 75,00. Lagerarb.: Kr. 70,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været beskæftiget 6 Maaneder, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne halv Løn i de første 4 Uger. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne halv Løn i de første 4 Uger, 5 Kr. pr. Dag i de følgende 9 Uger og derefter i H. t. Loven. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Gælder til en 1. Juli.

Odense F. Odense Mælkekompagni: Afdelingen indberetter, at Firmaet, uagtet Overenskomsten udløb den 1. Juni, havde afdraget 12 pCt. af de 3 Hjemmearbejderes Ugeløn. Afdelingen protesterede derimod og ved Forhandling den 23. August indgik Firmaet paa at forny den tidligere Overenskomst til 1. Juni 1927, mod at Hjemmearbejdernes Ugeløn reduceredes fra 64 Kr. til 58 Kr. og der efterbetaltes 128 Kr. til hver af de 3 Mand. For de 6 Salgskuskes Vedkommende var Procentfortjenesten paa Grund af Mælkeprisernes Fald forringet mere, end Prisreguleringen medførte, hvorfor deres faste Ugeløn forhøjedes fra 15 Kr. til Kr. 20,35 plus Procenter af Salget. Iøvrigt har Arbejderne 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og under Sygdom halv Løn i 13 Uger. Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Juni 1927. Vedrører 9 Mand.

Svendborg. Odense Ægforretning: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 48,00, 1 Mand, der af og til kører, har Kr. 51,50. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter til Kl. 9 50 pCt., Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, derefter i H. t. Loven. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere, der har været beskæftiget i 3 Maaneder, fuld Løn den første Uge og derefter halv Løn i 6 Uger. Arbejdere, der har været beskæftiget i 3 Maaneder, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge. Mæglingsudvalg til Afgørelse af opstaaede Uoverensstemmelser. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel tidligst til 1. Oktober 1927.

Fredericia A. Akts. Det forenede Oliekompagni: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Ugeløn Kr. 57,50 (Timelønnen var 124 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For særligt snavset Arbejde betales et Tillæg af 15 pCt. For Rensning indvendig af Tanke og Beholdere betales 50 pCt. Tillæg til det Mandskab, der opholder sig i disse; tætte Træskostøvler eller Gummistøvler udleveres. Arbejdere, der er antagne før 1. Januar, erholder 4 Dages Sommerferie i Forbindelse med en Søndag. Arbejdere, der har været beskæftiget 2 Aar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog med Dagpenge fra den Dag, Ulykkestilfældet indtræffer. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne fuld Løn i de første 3 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering som gældende mellem Hovedorganisationerne. Gælder til en 1. Juli.

Odense C. Firma Th. B. Thrige og Akts. M. P. Allerups Aftf.: Afdelingen klager over, at Firma Th. B. Thrige nægter at betale Beklædningsgodtgørelse (Kr. 36,00 pr. Kvartal) til 2 Chauffører, og at Akts. M. P. Allerups Eftf. kun har udbetalt Kr. 20,00 til dets Chauffører og nægter at betale mere. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, meddeler Afdelingen, at Firma M. P. Allerups Eftf. havde ordnet Sagen. Ved et Mæglingsmøde hos Firma Th. B. Thrige den 8. Juni opnaaedes ikke Enighed, men efter at Forbundet havde begæret Sagen behandlet paa et Timandsmøde, indgik Firmaet paa at betale de 2 Chauffører deres Tilgodehavende med 80 Kr. pr. Mand.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 13 | 13. Oktbr. | 1926 | 31. Aarg.

Den faste Voldgiftsret.

I sidste Nr. af Fagbladet bragte vi en Kendelse, hvor københavnske Oliemøllerafdeling tabte en Sag mod Sojakagefabriken. Sagen genoptoges pa et andet Basis, og som man nu vli se, er den ført til et for vore paagældende Medlemmer tilfredsstillende Resultat.

UDSKRIFT
af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. Oktober 1926 i Sag Nr. 1037-38: De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmandforbunds Vegne og dette igen for Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening mod Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Dansk Sojakagefabriks Vegne og omvendt.

I en den 24. Juni 1925 mellem Foreningen af danske Oliemøllere, Dansk Sojakagefabrik A/S m. fl. og Dansk Arbejdsmandsforbund afsluttet Overenskomst hedder det i § 2 bl. a.:

«Timelønnen er i Dagdrift 119 Øre, i kontinuerlig 6 Døgns Drift 128 Øre..... Arbejdere, der har været beskæftiget paa Fabrikerne i mindst 3 Maaneder, og som ikke ved Akkord, Produktionstillæg eller andre Tillæg opnaar en Fortjeneste udover Timelønnen paa 7 Øre, erholder et Akkordafsavnstillæg af en saadan Størrelse, at Merfortjenesten bringes op paa dette Beløb.»

§ 8 er saalydende:

«Aftaler om Akkorder og Produktionstillæg samt andre Vedtagelser, gældende for de enkelte Fabriker, godkendes af Organisationerne og underskrives senest sammen med nærværende Hovedoverenskomst og forbliver gældende sammen med denne, hvilket dog ikke udelukker, at der i Overenskomstperioden kan optages Forhandlinger om ny Akkorder og Produktionstillæg.»

Til denne Overenskomst slutter sig en den 16. Juni 1925 oprettet Overenskomst mellem Dansk Sojakagefabrik A/S og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening, der henhører under Dansk Arbejdsmandsforbund. Afsnit A. indeholder Bestemmelser om Fabrikens Etagepresseanlæg, hvori der fremstilles Foderkager; i dette Anlæg, hedder det, «beskæftiges med 35 Minutters Pressetid 30 Mand pr. Vagt, der fordeles» paa nærmere angiven Maade, saaledes at der i hver af Døgnets 3 Vagter beskæftiges 22 Mand i Pressesalen ved ialt 4 Batterier; der er derhos fastsat Produktionstillæg, forskellige for det forskellige Materiale, Sojabønner, Hørfrø m. v., for «Bomuldsfrø (afskallede og uafskallede)» er Minimalydelsen ansat til «72 Tons Kager pr. Døgn eller 24 Tons pr. Vagt; hvad der produceres derudover, betales med 1,0 Øre pr. kg Kager, som deles ligeligt mellem de i Pressesalen beskæftigede 22 Mand; hver af de andre i Driften beskæftigede Arbejdere faar som nævnt under Sojabønner. Ved Behandling af uafskallet Bomuldsfrø faar Valseværksmanden og Kubemanden 15 pCt. til Timelønnen.»

For at forbedre Bomuldsfrøkagernes Kvalitet lod Fabriken, der i de sidste Aar under Tryk af udenlandsk Konkurrence havde maattet indskrænke sin Produktion betydeligt, indrette et Anlæg til fuldstændig Afskalning af Bomuldsfrø, medens den hidtil kun havde fremstillet Bomuldsfrøkager af uafskallede

Frø; den ønskede derhos at forsøge en ændret Arbejdsordning, hvorved Driftsomkostningerne kunde nedsættes og samtidigt et bedre Olieudbytte opnaas. Forandringen skulde bestaa i, at hvert af Batteriets 8 Presser tømtes og fyldtes med et over hele Pressetiden jævnt fordelt Mellemrum af ca. 5 Minutter, hvorved Driften kunde blive mere kontinuerlig end før, da samtlige Batteriets Presser tømtes og fyldtes omtrent samtidigt.

Efter at der den 26. August 1926 var indtraadt en normal Arbejdsstandsning, der ventedes at ville vare til den 28. s. M., blev Forsøget paabegyndt, saaledes at kun et af de 4 Batterier blev benyttet, betjent af en noget mindre Arbejdsstyrke end sædvanligt. Da imidlertid Arbejdernes Tillidsmand den 27. om Aftenen efter Ordre fra Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening havde meddelt, at Folkene kun maatte arbejde efter den hidtil praktiserede Metode, men at Fagforeningen var rede til nærmere Forhandling, blev Arbejderne anmodet om at forlade Fabriken, og Arbejdet ophørte.

Ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. September 1926 i Sag Nr. 1025-26 statueredes det, at Arbejdsvægringen havde været ulovlig, idet der til Begrundelse heraf henvistes til, at der kun havde været Tale om et Forsøg med et nyt Materiale og efter en ny Arbejdsmetode, med kontinuerlig Drift og med en noget mindre Arbejdsstyrke for det igangværende Batteri end sædvanligt, at dette Forsøg kun havde skullet strække sig over nogle Dage, højst en Ugestid, at det syntes uantageligt, at Ledelsen under den indtrufne normale Arbejdsstandsning skulde have været afskaaret fra at anstille et saadant Forsøg, der havde til Hensigt at undersøge Mulighederne for en mere rentabel Drift, uden forinden at have opnaaet Enighed med Fagforeningen om de nærmere Vilkaar for Arbejdets Udførelse, at den ved Overenskomsten af 16. Juni 1925 fastsatte Produktionsordning ikke kunde anses for anvendelig og dens Bestemmelser om en vis Arbejdsstyrke ikke bindende i en Forsøgsperiode som den omhandlede, at Hovedoverenskomstens § 8 ikke forpligtede Fabriken til at optage Forhandlinger om Aflønningen i en saadan Forsøgsperiode, og at Fabriken ikke havde været uberettiget til i denne at lønne Arbejderne efter Hovedoverenskomstens § 2.

Den 4. Oktober satte Fabriken Etagepresseanlægget i Gang til Fremstilling af Kager af afskallede Bomuldsfrø, hvorefter der i de følgende Dage arbejdedes med voksende Arbejdsstyrke efter den nye Produktionsmetode, saaledes at Folkene lønnedes efter Hovedoverenskomstens § 2. Da man den 7. s. M. var naaet saa vidt, at Forsøget antoges at kunne omsættes i effektiv Drift, optog Fabriken en Forhandling med Anlægets Tillidsmand om Fastsættelse af Produktionstillæg for Arbejde med det nye Raastof og efter den nye Metode. Dette førte til, at der Lørdag den 9. fandt en Forhandling derom Sted mellem Fabriken og Fagforeningen, men Enighed opnaaedes ikke, og Forhandlingen blev udsat til den 12.

Straks efter Mødet den 9. blev det af Fagforeningens Formand meddelt Fabriken, at Arbejderne ansaa Forsøgstiden for udløben og følgelig Fabrikens Ret til at anvende den nye Produktionsmaade ophørt fra og med Søndag den 10. Morgen, og at de derfor vilde nægte at fortsætte med denne. Fabriken fastholdt, at de skulde møde Mandag Morgen til saadan Fortsættelse, idet den tilbød at lade de Bestemmelser om Produktionstillæg, hvorom Enighed senere maatte blive opnaaet, faa tilbagevirkende Kraft. Mandag Morgen udeblev Arbejderne fra saavel Presseanlægget som fra det nye Afskalningsanlæg, men om Formiddagen blev det fra Fagforeningen meddelt Fabriken, at de var villige til at møde og sætte i Gang efter den gamle Metode; dertil blev svaret, at de skulde møde straks og arbejde efter den nye. Samme Dag Kl. 2 Em. meldte Folkene sig til Arbejde ved Afskalningsanlægget, medens Standsningen i Pressesalen, omfattende 75 Mand, vedvarede, indtil Fabriken den 21. Oktober lod Folkene gaa i Arbejde med et Parti andre Raavarer end Bomuldsfrø. Det til den 12. fastsatte Møde blev ikke afholdt, og Forhandlinger, som fandt Sted de to følgende Dage, førte ikke til Enighed.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og dette igen for Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Dansk Sojakagefabriks Vegne for Brud paa Overenskomsten af 16. Juni 1925 samt Iværksættelse af uvarslet Lockout og paastaaet Fabriken dels dømt til at betale Arbejderne Er-

statning for det dem paaførte Arbejdstab saavel som anset med Bod for Brud paa Overenskomsten, dels tilpligtet snarest at igangsætte Arbejdet i Etagepresseanlæget paa de i Overenskomsten fastsatte Vilkaar.

Dansk Arbejdsgiverforening har paa A/S Dansk Sojakagefabriks Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og dette atter for Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening for Brud paa Septemberforligets Punkt 2 ved Iværksættelse af uvarslet Strejke, for Brud paa Forligets Punkt 4 ved Angreb paa Fabrikens Ret til at lede og fordele Arbejdet, og endelig for Brud paa Bestemmelserne i Hovedoverenskomstens § 2 og de gældende Regler om Behandling af faglig Strid. Overensstemmende hermed gaar den af Arbejdsgiverforeningen nedlagte Paastand ud paa, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der paalægges De samvirkende Fagforbund paa deres fornævnte Underorganisationers Vegne en Bod.

Parterne har hver især paastaaet sig frifundet for hinandens Tiltale.

De samvirkende Fagforbunds Fremstilling gaar i det væsentlige ud paa følgende: Den 11. Oktober, efter at der var arbejdet dels nogle Dage i August, dels siden den 4. Oktober efter den nye Produktionsordning, altsaa i længere Tid end den, som Forsøget i Følge Kendelsen af 29. September var paaregnet højst at skulle vare, og Fabriken yderligere allerede den 7. Oktober havde kunnet erklære, at Forsøget var tilendebragt, var Arbejderne berettigede til, da en Aftale om de ved den nye Produktionsmaade nødvendiggjorte Ændringer i Overenskomsten af 16. Juni 1925 ikke var kommet i Stand, at kræve Bestemmelserne i denne overholdt, altsaa til at vægre sig ved at fortsætte Arbejdet efter den nye Metode. Kun under de i Kendelsen omhandlede Omstændigheder og inden for den der angivne Tidsgrænse har Fabriken været beføjet til at fravige Overenskomsten af 16. Juni 1925. Men iøvrigt er den, saalænge Aftale om Ændringer deri ikke er afsluttet, bunden til denne og har derfor været uberettiget til at kræve, at Folkene efter den 10. Oktober skulde arbejde paa anden Maade og paa andre Vilkaar end i Overenskomsten fastsat.

Her overfor har Arbejdsgiverforeningen tiget til at lede og fordele Arbejdet, og denne Beføjelse har den ikke fraskrevet sig ved Overenskomsten af 16. Juni 1925. Saalænge en Aftale om Vilkaar for den nye Produktionsordning ikke var tilvejebragt, maatte Fabriken være berettiget til at gøre foreløbig Brug af Hovedoverenskomstens Lønningsregler, i hvilken Henseende Bestemmelsen i § 2 om Akkordafsavnstillæg bliver af særlig Betydning; dette kunde saa meget mindre være betænkeligt, som Fabriken tilbød at give de nye, særlige Lønningsregler, hvorom Enighed maatte blive opnaaet, tilbagevirkende Kraft. Arbejdsvægringen var derfor ubeføjet, saa meget mere, som den var uvarslet. Dertil kommer, at Arbejderne har forsømt at søge Striden bilagt ved faglig Mægling eller afgjort ved faglig Voldgift, jfr. Hovedoverenskomstens § 9, i Følge hvilken «som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.»

Overenskomsten af 16. Juni 1925 er en saadan for A/S Dansk Sojakagefabrik gældende særlig Aftale, som i Følge Hovedoverenskomstens § 8 forbliver gældende sammen med denne. Deraf maa følge, at Fabriken, saa længe Hovedoverenskomsten løber, og der ikke overensstemmende med dens § 8 i Slutningen er opnaaet Enighed om ændrede Bestemmelser for Arbejdet i Etagepresseanlæget, er pligtig at lade dette foregaa paa den i Særoverenskomsten anordnede Maade og med Aflønning som deri fastsat. Den har følgelig været uberettiget til at forlange, at Arbejderne den 11. Oktober, efter at Forsøgstiden var udløben, skulde fortsætte Arbejdet paa den nye Maade og paa de i Hovedoverenskomsten fastsattte Lønningsvilkaar.

For saa vidt bliver De samvirkende Fagforbunds Paastand at tage til Følge. Da Fabriken paa den anden Side ikke har været pligtig at fortsætte Produktionen af Bomuldsfrøkager paa den i Særoverenskomsten angivne Maade og de deri fastsatte Vilkaar, saafremt den har haft Grund til at mene, at en saadan Fortsættelse ikke kunde gjort gældende, at Overenskomsten af 16. Juni 1925 ikke kan afskære Fabriken fra at gaa over til en ny og bedre Produktionsordning; den hviler paa en Forudsætning om en vis Produktionsmaade og er ikke bindende længere, end denne Forudsætning holder. I Følge Septemberforligets Punkt 4 er Fabriken beret-

telse ikke vilde give tilstrækkeligt Udbytte, finder Retten ikke at kunne tilpligte den at genoptage Driften efter den gamle Produktionsmaade eller at udrede Erstatning til Arbejderne, ligesom Retten ikke skønner at have tilstrækkelig Føje til at anse Fabriken med nogen Bod.

Af det anførte følger, at De samvirkende Fagforbund bliver at frifinde for Arbejdsgiverforeningens Tiltale.

Sagens Omkostninger vil Arbejdsgiverforeningen have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

A/S Dansk Sojakagefabrik har været uberettiget til at kræve, at Arbejdet i Etagepresseanlægget den 11. Oktober 1926 skulde fortsættes efter den foran omhandlede nye Produktionsmetode og efter Lønningsreglerne i § 2 i Overenskomsten af 24. Juni 1925.

Iøvrigt frifindes Parterne for hinandens Tiltale.

Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Dansk Sojakagefabriks Vegne med 300 Kr.

Arbejdsraadet gennem 25 Aar.

Det var den 30. Oktober 25 Aar siden, Arbejdsraadet afholdt sit første Møde.

Raadet blev oprettet i Henhold til den første egentlige Fabriklov af 11. April 1901 med den Opgave som paritetisk sammensat Institution at være raadgivende for Ministeriet og for Arbejds- og Fabriktilsynet i Spørgsmaal om Arbejderbeskyttelseslovgivning og at være Appelinstans for Fabriktilsynets Afgørelser om Virksomhedernes Inddragelse under Tilsynet.

Raadet har Ret til af egen Drift at foretage Overvejelser af og give Indstillinger til Ministeriet om Spørgsmaal, der falder ind under nævnte Lovgivning.

I sin første Skikkelse bestod Raadet af 1 Formand og 8 Medlemmer. Formanden udnævntes af Kongen og 2 af Medlemmerne af Ministeren. De øvrige 6 udnævntes ligeledes af Ministeren, men efter Indstilling af henholdsvis De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening.

Ved Bagerilovens Vedtagelse den 6. April 1906 udvidedes Medlemmernes Antal med 2 Repræsentanter for Bagerfaget, henholdsvis Arbejder og Arbejdsgiver, og endelig udvidedes Raadet yderligere ved Fabrikloven af 29. April 1913 med en Repræsentant for Sundhedsstyrelsen, valgt af dennes Lægeraad indenfor dets Midte, og endelig blev ved Ulykkesforsikringsloven af 6. Juli 1916 et af Arbejderforsikringsraadets Medlemmer eller en ved Raadet ansat Tjenestemand tilforordnet Arbejdsraadet.

Raadets første Formand var afdøde Raadmand *Gustav Philipsen,* paa hvis Grav paa Vestre Kirkegaard der i Løbet af Jubilæumsdagen nedlagdes en Krans af Raadets nuværende Formand og Sekretær. Efter Philipsen var Stabslæge Holger Rørdam i nogle Aar Formand for Raadet.

Formand og Medlemmer af Raadet vælges for 6 Aar ad Gangen, og det nuværende Arbejdsraads Medlemmer er følgende: Stiftamtmand *Svend Neumann,* Odense, der beklæder Formandspladsen, Professor *I. T. Lundby,* København, forhenværende Landbrugsminister *P. Christensen,* Ødemark, samt for Dansk Arbejdsgiverforening Direktør *H. Vestesen,* Aarhus, Direktør *A. Baeck Hansen,* Aalborg, og Oldermand *Th. Køhn,* København, for De samvirkende Fagforbund Hovedkasserer *Alfred Christiansen.* Kommunalrevisor *Chr. Sørensen* og Fabrikarbejderske Fru *Fanny Jensen,* Horsens. SomRepræsentant for den danske Bagerstands Fællesorganisation Folketingsmand *I. Pitzner* og for Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund Formand *Zackarias Friis.* Sundhedsstyrelsens Repræsentant er Professor Dr. med. *L. S. Fredericia* og Arbejderforsikringsraadet repræsenteres af Kontorchef *A. Birkemose.* Raadets Sekretærpost indehaves af Fuldmægtig i Socialministeriet *H. de Jonquieres.*

I de 25 Aar har Raadet medvirket ved Forberedelse af en Række betydningsfulde Love, f. Eks. Bageriloven af 6. April 1906 og 8. Juni 1912 samt den meget betydningsfulde Ændring af denne Lov af 9. Juni 1920, ved hvilken Forbudet mod Natarbejde i Bagerier indførtes. Desuden Forberedelse af Fabrikloven af 29. April 1913 og Døgndriftloven af 12. Februar 1919.

Endelig har Raadet bistaaet Ministeriet med Hensyn til Gennemførelse af de paa de aar-

lige internationale Arbejdskonferencer i Géneve vedtagne Konventioner om Arbejdsbeskyttelse. En Række Regulativer for en Del Industri- og Haandværksfag skyldes ligeledes Raadets Initiativ. Dette gælder til Eksempel Papirindustrien og de Virksomheder, hvor Faren for Blyforgiftning truer Arbejderne.

Sidst, men ikke mindst betydende af Raadets Virksomhed skal nævnes, at Raadet i de forløbne Aar stadig har været raadgivende for Ministeriet med Hensyn til Gennemførelsen af Fabriklovgivningen og Formerne for denne Lovgivnings Overholdelse, og navnlig har Raadet her som paritetisk sammensat og med fornøden Sagkundskab udrustet Organ haft en Opgave at løse med Hensyn til de meget talrige Ansøgninger om Dispensation fra Lovgivningen.

Raadet har vist sig særligt egnet til at løse disse sine Opgaver paa en overfor Erhvervene baade forsvarlig og forstaaende Maade og har været et Mellemled mellem Administrationen og Erhvervene, der har muliggjort en harmonisk administrativ Løsning af ofte meget vanskelige og saarbare Spørgsmaal.

Af Raadets Medlemmer har kun De samvirkende Fagforbunds Hovedkasserer *Alfred Christiansen* haft Sæde i Raadet i samtlige 25 Aar.

Hans Dygtighed, saglige Grundighed og vindende personlige Egenskaber har gjort ham til et særlig værdifuldt og højt skattet Medlem af Raadet, som han omfatter med stor Interesse.

Christiansen var paa Jubilæumsdagen syg, men heldigvis i fremadskridende Bedring, og han modtog paa Øresundshospitalet, hvor han var indlagt, Besøg af Raadets Formand og Sekretær, der overbragte ham dets Tak for de 25 Aars Arbejde.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Oktober 1926 i Sag Nr. 1032: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg.

Efter at S/S «Niord» var ankommet til Aalborg med en Ladning løs Kali til Firmaet Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik A/S, paabegyndtes Losningen den 24. September Kl. ca. 1½ Eftm. med 18 Havnearbejdere. Nogen Tid efter, — ifølge de Indklagedes Fremstilling Kl. ca. 2½, ifølge Klagernes Fremstilling Kl. ca. 3½ — anmodede de to i Skibets to Luger arbejdende Hold Formanden om, at der maatte blive antaget en Nedhakker i hver af Lugerne. Formanden svarede hertil, at han maatte tale med Ingeniør Schmidt om Sagen. Ingeniør Schmidt var imidlertid paa Besøg hos en syg Funktionær og kom først tilstede Kl. 4,20. I Mellemtiden var Formanden for Havnearbejdernes Fagforening Søren Jacobsen blevet underrettet og havde to Gange i Telefonen forlangt Sagen ordnet. Ved halvfem Tiden kom han tilstede ved Skibet og havde nu en Samtale med Ingeniør Schmidt. Der er Uenighed mellem Parterne om, hvad der passerede ved denne Lejlighed. Ingeniør Schmidts Fremstilling gaar ud paa, at Søren Jacobsen i stærke Udtryk beklagede sig over, at en Fabriksformand ikke kunde tage Stilling til et saa ubetydeligt Spørgsmaal, og at Søren Jacobsens Ordstrøm var saa voldsom, at Schmidt ikke kunde faa sagt andet, end at han jo ikke havde nægtet Nedhakkere, samt tilsidst, da Søren Jacobsen sagde, at nu stoppede han Arbejdet, at det blev paa hans eget Ansvar. Søren Jacobsens Fremstilling gaar ud paa, at Schmidt udtalte, at han i det hele taget ikke vilde forhandle om Spørgsmaalet. Resultatet af Samtalen blev, at Ingeniør Schmidt gik ind paa Kontoret, idet han vil have tænkt sig, at Søren Jacobsen ogsaa var kommet derind for at fortsætte Forhandlingerne. Søren Jacobsen talte med Folkene, og Arbejdet blev derefter med hans Billigelse standset. Arbejdsstandsningen blev indberettet til Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne, og Lørdag den 25. blev der fra Foreningen givet officielt Tilbud til Havnearbejdernes Fagforening om 2 Nedhakkere. Fra Arbejdsgiverforeningens Side hævdes det, at Søren Jacobsen afslog dette Tilbud med den Motivering, at nu drejede Sagen sig ikke længere om Nedhakkere, men han vilde have en hel anden Ordning med

Fabriken. Søren Jacobsen hævder imidlertid, at Grunden til Afslaget var, at Arbejdsgiverforeningen nægtede at betale Ventepenge. Sagen blev derefter behandlet først Mandag den 27. paa et Møde mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne og Havnearbejdernes Fagforening, derefter den 28. paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Paa det første Møde tilbød Arbejdsgiverne for at faa Arbejdet genoptaget at deponere et Beløb svarende til de af Fagforeningen forlangte Ventepenge, paa det andet Møde at betale Beløbet under Protest, men Fagforeningen afslog begge Tilbud og krævede Beløbet skulde betales uden Protest, og saaledes at der ikke senere maatte rejses Sag for Den faste Voldgiftsret.

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne, indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg, for Brud paa Septemberforligets Punkt 2 og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Klagerne har nærmere gjort gældende, at Arbejdsstandsningen er ulovlig, og dette saa meget mere som det fra Arbejdsgivernes Side slet ikke er nægtet at antage de to Nedhakkere. Særlig graverende er det, at Arbejdsstandsningen er blevet opretholdt, ogsaa efter at man officielt havde tilbudt at antage de to Nedhakkere og at deponere eller under Protest betale Ventepenge. Klagernes Paastand gaar ud paa, at Strejken kendes ulovlig, og at der paalægges de Indklagede en meget alvorlig Bod. De henviser til, at Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg gentagne Gange er idømt Bod for at have handlet i Strid med Overenskomstens Regler for Behandling af faglig Strid, hvilket nærmere er omtalt i Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Februar 1925 i Sag Nr. 832, ved hvilken Kendelse der paalagdes Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg en Bod paa 1000 Kr. Endvidere henviser de til, at der ved Arbejdsstandsningen er forvoldt vedkommende Arbejdsgiver et betydeligt Tab bl. a. i Form af Overliggedagspenge til Rederiet. Naar Klagerne har paastaaet ogsaa De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund paalagt Bod, er Grunden, at disse Hovedorganisationer efter Klagernes Mening ikke tilstrækkelig effektivt har taget Afstand fra Fagforeningens Holdning.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De gør gældende, at Arbejdsstandsningen skyldes Overenskomstbrud fra Arbejdsgivernes Side, og at der i hvert Fald foreligger saadanne formildende Omstændigheder, at der ikke bør paalægges de Indklagede Bod. Den gældende Overenskomst indeholder om Losning af Kalisalt i Skibe følgende: «Naar Varen fremkommer i haard Tilstand, skal der i Sejlere ansættes en Mand ekstra; ved Dampere forhandles i hvert enkelt Tilfælde.» Denne Bestemmelse maa efter de Indklagedes Mening forstaas saaledes, at der ved Dampere altid skal ansættes i hvert Fald én Mand ekstra, og at Forhandlingen kun skal dreje sig om, hvorvidt der skal ansættes flere Ekstramænd. Der burde derfor i det hele ikke have været Diskussion om Ansættelsen af de to Nedhakkere, og navnlig burde Ingeniør Schmidt ikke, hvad de Indklagede hævder, han gjorde, have nægtet Forhandling om dette Punkt. Til Forsvar for, at Arbejdet ikke senere er blevet genoptaget, har de Indklagede anført, at Funktionærer ved Dansk Svovlsyre- og Supherphosphat Fabrik gentagne Gange har udvist en saadan Optræden overfor Havnearbejderne, at disse med Rette føler sig krænkede, og at Sagen nu var kommet saa langt, at den hellere maatte føres til Ende. De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund har videre særskilt paastaaet sig frifundne, idet de gør gældende, at de ikke har noget Ansvar for Arbejdsstandsningen; tværtimod har de søgt at bringe den til Ophør, men dette er stødt paa Modstand fra Havnearbejdernes Fagforening.

Efter at Sagen var mundtlig procederet, afsagde Retten den 2. Oktober den foreløbige Kendelse, at Arbejdsstandsningen var ulovlig, og at Arbejdet straks burde genoptages. Retten skal herved bemærke følgende: Som allerede nævnt er der Uenighed om, hvad der passerede mellem Ingeniør Schmidt og Formand Søren Jacobsen den 24. September. Paa dette Tidspunkt synes Stridsspørgsmaalet at kunne være løst ved en fornuftig Forhandling mellem disse 2 Mænd, men hvor Fejlen nu end maatte ligge for, at en saadan Forhandling ikke kom

i Stand, har det i hvert Fald ikke været berettiget fra Fagforeningens Side med Tilsidesættelse af Reglerne for Behandling af faglig Strid at standse Arbejdet, som sket. Fagforeningen har imidlertid ikke indskrænket sig hertil, men har opretholdt Arbejdsstandsningen, ogsaa efter at Stridsspørgsmaalet om de to Nedhakkere var ude af Verden, og efter at Arbejdsgiverne havde tilbudt at deponere eller under Protest betale de senere krævede Ventepenge. Denne Fremgangsmaade er absolut fordømmelig, og Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg, der tidligere Gang paa Gang er dømt for Overenskomstbrud, har herved paany gjort sig skyldig i en Ulovlighed, denne Gang af saa graverende Art, at den herfor forskyldte Bod findes at burde sættes til 3000 Kr. Derimod findes der, under Hensyn til hvad der er oplyst om Søren Jacobsens og Fagforeningens afvisende Holdning overfor deres egne Hovedorganisationer, ikke tilstrækkeligt Grundlag til at paalægge De samvirkende Fagforbund eller Dansk Arbejdsmandsforbund Bod. Sagens Omkostninger udredes af de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning er ilovlig og bør ophøre. Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg bør til Klagerne, Dansk Ar- Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne, betale 3000 Kr.

Sagens Omkostninger betales af de Indklagede med 300 Kr.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Oktober 1926 i Sag Nr. 1036: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg.

Efter at der den 2. Oktober d. A. for Den faste Voldgiftsret havde fundet mundtlig Domsforhandling Sted i Sag Nr. 1032, der angik en af Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg iværksat og opretholdt Arbejdsstandsning under Losningen af S/S «Niord», afsagde Retten paa given Anledning samme Dag en foreløbig Kendelse, der gik ud paa, at Strejken var ulovlig, og at Arbejdet straks burde genoptages. I Overensstemmelse med denne Kendelse afsagde Retten den 6. Oktober endelig Kendelse, ved hvilken Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg yderligere blev tilpligtet at betale en Bod, stor 3000 Kr. Paa Trods af Kendelsen har Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg først sat Arbejdet i Gang fra og med den 8 ds. at regne, og Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne, har nu under nærværende Sag indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg for at have siddet den af Den faste Voldgiftsret den 2. ds. afsagte foreløbige Kendelse overhørig. Paastanden gaar ud paa, at de Indklagede idømmes en særdeles alvorlig Bod, jfr. Lov af 4. Oktober 1919, § 5 A, Punkt 3. Under Domsforhandlingen har Klagerne udvidet Paastanden derhen, at ogsaa Formanden for Havnearbejdernes Fagforening Søren Jacobsen personlig idømmes en Bod, samt at Dansk Arbejdsmandsforbund, hvis dette ikke idømmes Bod paa Havnearbejdernes Fagforenings Vegne, særskilt idømmes Bod.

Klagerne gør gældende, at Arbejdet burde være sat i Gang senest Mandag den 4. Oktober om Morgenen. Dette skete imidlertid ikke, og Arbejdsgiverforeningen opfordrede derfor endnu den 4. ds. saavel De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg som Dansk Arbejdsmandsforbund til at tage de mest yderliggaaende Forholdsregler for øjeblikkelig at skaffe Overenskomsten og den af Den faste Voldgiftsret afsagte Kendelse respekteret. Endnu Onsdag den 6. havde Arbejdsgiverforeningen imidlertid ikke modtaget nogetsomhelst Svar paa deres Henvendelse, og først Fredag Morgen kom Arbejdet i Gang. Efter Klagernes Mening har hverken De samvirkende Fagforbund eller Dansk Arbejdsmandsforbund foretaget virkelig effektive Skridt for at faa Arbejdet sat i Gang. De samvirkende Fagforbund har kun rettet Anmodning i saa Hen-

seende til Dansk Arbejdsmandsforbund, og Dansk Arbejdsmandsforbund har vel skrevet og telegraferet til Aalborg, men har ikke, hvad Klagerne mener Forbundet burde have gjort, sendt en Repræsentant til Aalborg og har heller ikke offentlig bekendtgjort, at Arbejdet var frit. De hos Ladningsmodtageren, A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphat Fabrik, ansatte Fabriksarbejdere var, hævder Klagerne, ikke uvillige til at overtage Losningsarbejdet, hvis de kunde faa Instruks fra Dansk Arbejdsmandsforbund, men en saadan Instruks vilde Dansk Arbejdsmandsforbund ikke give. Forbundet har herved efter Klagernes Mening paadraget sig Medansvar for, at Rettens Kendelse ikke blev efterkommet, og bør idømmes Bod enten særskilt eller paa Havnearbejdernes Fagforening i Aalborgs Vegne. At Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg har gjort sig skyldig i et Forhold, for hvilket de bør idømmes Bod, behøver, hævder Klagerne videre, ikke nærmere Paavisning, og Boden bør være af meget alvorlig Karakter baade efter Karakteren af det begaaede Lovbrud og paa Grund af det meget betydelige Tab, den fortsatte Arbejdsstandsning har forvoldt Arbejdsgiverne. Men dernæst bør der efter Klagernes Mening særskilt ikendes Fagforeningens Formand Søren Jacobsen Bod. Han har intet foretaget sig for at faa Arbejdet sat i Gang, skønt dette i første Række maatte paahvile ham.

De Indklagede procederer alle til Frifindelse. Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg har anført, at de gennem længere Tid har følt sig krænkede over den Behandling, de har været Genstand for fra Funktionærer hos A/S Dansk Svovlsyre- og Supherphosfat Fabrik, og at dette maa være tilstrækkelig Undskyldning for, at Arbejdet ikke straks kom i Gang. Søren Jacobsen har anført, at han har gjort Fagforeningens Medlemmer bekendt med, hvilke Følger det vilde have, at Den faste Voldgiftsrets Kendelse ikke straks blev efterkommet, og at han ikke har ment sig pligtig at foretage videre. De samvirkende Fagforbund har anført, at de efter deres Love maatte indskrænke sig til indtrængende at anmode Dansk Arbejdsmandsforbund om at faa Arbejdet sat i Gang, og denne Henvendelse har ogsaa fundet Sted hurtigst muligt. Endelig har Dansk Arbejdsmandsforbund anført, at de lige fra det Øjeblik, Rettens foreløbige Kendelse forelaa, meget energisk har virket for at faa Arbejdet sat i Gang. Endnu den 2. Oktober skrev Forbundet, at de gik ud fra, at Søren Jacobsen foretog det fornødne med Hensyn til at faa Arbejdet genoptaget. Da Forbundet den 4. fik at vide, at Strejken vedvarede, forlangte de telegrafisk og ved Ekspresbrev Arbejdet genoptaget og paalagde Søren Jacobsen, hvis han ikke kunde faa Arbejderne til at gaa i Gang, at erklære Arbejdet for frit. Den 5. kunde Forbundet ikke faa Telefonforbindelse med Havnearbejderne i Aalborg, men den 6. om Morgenen erklærede Søren Jacobsen, at det ikke var muligt for ham at faa sine Folk til at gaa i Arbejde. Samme Dag iltelegraferede Forbundet til Kontorbestyreren for Arbejdsmændenes Arbejdsanvisnings Kontor, med hvem man havde haft telefonisk Forbindelse, følgende: «Da vi i Eftermiddag erfarer, at I forgæves har anvist Folk til Losning af S/S «Niord», skal vi meddele, at ifølge Voldgiftskendelse er Arbejdet frit, og de Arbejdsløse maa ikke nægte at tage det.» Herved stoppede man videre Understøttelse til de Folk, der blev anvist, men ikke mødte paa Arbejde. Endelig foranledigede Forbundet den 7., at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark stoppede Arbejdsløshedsunderstøttelsen til samtlige Havnearbejdere i Aalborg. Forbundet maa herefter tilbagevise enhver Beskyldning for ikke at have optraadt med al fornøden Kraft. Forbundet har efter nøje Overvejelse valgt de Forholdsregler, det fandt mest hensigtsmæssige for, at Arbejdet kunde komme i Gang hurtigst muligt, og uden at man risikerede senere Gnidninger. Offentlig Bekendtgørelse og et Paalæg til en anden Klasse Arbejdere om at overtage Havnearbejdernes Arbejde var efter Forbundets Mening lidet heldige Foranstaltninger, og at sende en Repræsentant til Aalborg vilde næppe heller have hjulpet.

Retten kan ikke tillægge de Undskyldninger, Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg har anført til Støtte for deres Fremgangsmaade, nogen som helst Betydning. Foreningen har paany gjort sig skyldig i Lovbrud, og efter hele Forholdets graverende Karakter findes Boden at maatte sættes til 6000 Kr. Hvad Søren Jacobsens Forhold angaar, kan der vel ikke være Tvivl om, at han personlig har et meget stort Ansvar for, hvad der er passeret, men da han udelukkende er optraadt i Egenskab af For-

mand for Fagforeningen og paa dennes Vegne, finder Retten at maatte blive staaende ved den Bod, der er paalagt Fagforeningen. Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Hovedorganisationernes Ansvar, maa Retten udtale som et selvfølgeligt Krav, at der i et Tilfælde som det foreliggende, hvor Sagen drejer sig om at skaffe Respekt for Rettens Kendelse, fra Hovedorganisationernes Side bør gribes ind med alle Forholdsregler, som staar til Raadighed og er egnede. Retten finder ikke, at der i denne Sag kan rettes Bebrejdelser mod De samvirkende Fagforbund. For Dansk Arbejdsmandsforbunds Vedkommende er Forholdet det, at det ikke kan bestrides, at Forbundet straks har stillet sig paa den rigtige Side. Forbundet har ikke forholdt sig passivt, men straks forlangt Arbejdet genoptaget, senere givet Arbejdet frit og foranlediget Understøttelserne standset. Det kan vel siges, at der fra Forbundets Side kunde være foretaget endnu mere, f. Eks. i de af Klagerne anførte Retninger, men hertil maa dog bemærkes, at et vist Skøn over Egnetheden af de Forholdsregler, der bringes til Anvendelse, maa være overladt vedkommende Hovedorganisation, og Dansk Arbejdsmandsforbunds Paastand om i den givne Situation at have valgt de Forholdsregler, Forbundet efter Omstændighederne fandt mest egnede, kan ikke forkastes. Retten finder herefter ikke at kunne statuere, at der fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side er udvist Forhold, der gør det medansvarligt for Opretholdelsen af den ulovlige Strejke, eller Forhold, for hvilke særskilt Bod kan idømmes. Forbundet vil derfor være at frifinde. Sagens Omkostninger bør dog udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg bør til Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne, betale 6000 Kr.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales af de Indklagede.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Oktober 1926 i Sag Nr. 998: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og dette igen for Havnearbejdernes Fællesforbund i København.

Den 21. April d. A. kom Havnearbejder Holger Jensen, der var beskæftiget hos Entreprenør Holger Jørgensen ved Losning i Københavns Havn af Trælast fra Sejler «Ido» til Firmaet P. W. Jacobsen, til Skade ved, at der faldt noget Træ ned over hans Fod. Han meddelte dette til Holger Jørgensens Formand, og næste Dag meddelte en af Holger Jensens Paarørende videre til Formanden, at det var blevet værre med Holger Jensens Fod. Holger Jensen synes imidlertid ikke at have foretaget sig videre, før han den 3. Maj satte sig i Forbindelse med Formanden for Havnearbejdernes Fællesforbund angaaende Udbetaling af Dagpenge. Fra Formanden for Fællesforbundet Axel Jørgensens Side blev der derefter samme Dag rettet telefonisk Forespørgsel dels til Entreprenør Holger Jørgensen, dels til Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, men der er ikke Enighed om Telefonsamtalernes Forløb. Frøken Andersen, der er ansat hos Entreprenør Holger Jørgensen, har forklaret, at det var hende, der talte med Axel Jørgensen, og at hun udtalte, at Forsikringsspørgsmaalet skulde ordnes med Ladningsmodtageren P. W. Jacobsen, samt senere, da Axel Jørgensen ikke var tilfreds med denne Besked, at saa maatte Axel Jørgensen tale med Holger Jørgensen selv. Axel Jørgensen har derimod forklaret, at den paagældende Kontordame blot svarede, at Sagen ikke kom Holger Jørgensen ved. Direktør Schrøder, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, har forklaret, at det endnu den 3. Maj telefonisk blev meddelt Havnearbejdernes Fællesforbund, at Forsikringsspørgsmaalet skulde ordnes gennem Firmaet P. W. Jacobsen, men dette bestrides fra Forbundets Side. Den 4. Maj indeholdt «Social-Demokraten» under «Fagmeddelelser» følgende:

Til Havnearbejderne.

Da Entreprenør Holger Jørgensen nægter at assurere de af ham beskæftigede Havnearbejdere, gøres opmærksom paa, at det er forbudt vore Medlemmer fra Dags Morgen at paatage

sig nogetsomhelst Arbejde for ham, indtil nærmere Meddelelse fremkommer.

P. F. V.

Axel Jørgensen,

Formand.

Denne Meddelelse havde til Følge, at Entreprenør Holger Jørgensen ikke kunde faa nogensomhelst Arbejdskraft ved Arbejdstidens Begyndelse den 4. Maj. Han satte sig Kl. 7 om Morgenen i Forbindelse med Direktør Schrøder, og denne sidste havde nu en Telefonsamtale med Axel Jørgensen. Heller ikke om denne Telefonsamtales Forløb er der Enighed. Direktør Schrøder hævder, at Samtalen drejede sig om Spørgsmaalet om lovpligtig Forsikring, men ikke om Forsikring for de første 13 Uger, og at han udtalte, at Havnearbejderne ikke løb nogen Risiko med Hensyn til den lovpligtige Forsikring. Axel Jørgensen var imidlertid ikke til at formaa til at annullere den i «Social-Demokraten» indeholdte Blokademeddelelse, skønt Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn tilbød — indtil Forbundet selv havde overbevist sig om, at Forsikringsforholdet var i Orden — at indestaa for, at enhver af Entreprenør Holger Jørgensen antagen Havnearbejder var dækket ved indtrædende Ulykkestilfælde. Axel Jørgensen hævder, at Samtalen drejede sig om Forsikring for de første 13 Uger, og at Direktør Schrøder intet Garantitilsagn gav. Op ad Dagen blev Konflikten indberettet til Dansk Arbejdsgiverforening, der straks lod Paatale gaa videre til Dansk Arbejdsmandsforbund, og Kl. 3 om Eftermiddagen meddelte Dansk Arbejdsmandsforbund, at Arbejdet vilde blive genoptaget den følgende Dag ved Normalarbejdstids Begyndelse. Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn havde da skriftlig overtaget Garanti for Forsikringspligten.

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og dette igen for Havnearbejdednes Fællesforbund i København, og nedlagt Paastand paa, at den af Havnearbejdernes Fællesforbund i «Social-Demokraten» for 4. Maj indrykkede Blokademeddelelse og den i Tilslutning hertil overfor Entreprenør Holger Jørgensen samme Dag etablerede Arbejdsvægring kendes ulovlig, at Havnearbejdernes Fællesforbund tilpligtes at udrede en betydelig Bod efter Rettens Skøn, og at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede. Klagerne har nærmere anført, at Blokaden var ulovlig som værende i Strid med Septemberforligets Punkt 2 og med Reglerne for Behandling af faglig Strid. Blokaden har forvoldt betydelig Skade, idet Arbejdsstandsningen den 4. Maj omfattede ikke mindre end 10 Skibe, hvis Losning var overdraget Entreprenør Holger Jørgensen, samt yderligere Arbejder med Skærvelæsning (16 Vogne) og Læsning af Trælast (4 Vogne). Dertil kommer, at Blokaden var ganske ubeføjet, idet Paastanden om, at Entreprenør Holger Jørgensen nægtede at assurere de hos ham beskæftigede Havnearbejdere, var absolut urigtig. Forholdet er det, at Entreprenør Holger Jørgensen har Aftale med Tømmerhandlerforeningens Medlemmer om, at disse selv drager Omsorg for Ulykkesforsikring, herunder ogsaa Dagpengeforsikring for de første 13 Uger efter Ulykkestilfældets Indtræden. Sker et Ulykkestilfælde, har Fremgangsmaaden gennem en Aarrække været den, at den tilskadekomne Arbejder rekvirerer eller lader rekvirere fornødne Blanketter hos den Tømmerhandler, der er Modtager af Ladningen. Denne Fremgangsmaade var kendt baade af Havnearbejdernes Fællesforbund og af Holger Jensen, der selv ved en tidligere Lejlighed var kommet til Skade. P. W. Jacobsen, der er Medlem af Tømmerhandlerforeningen, havde sine Forsikringsforhold i fuldkommen Orden, og yderligere havde Holger Jørgensen selv tegnet baade lovpligtig Ulykkesforsikring og Dagpengeforsikring.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De gør gældende, at Havnearbejdernes Fællesforbund efter alt, hvad der forelaa den 3. Maj, maatte gaa ud fra, at Holger Jørgensen ikke havde Dagpengeforsikringen i Orden. Det havde været en let Sag for Holger Jørgensen at dokumentere Forsikringen, men i Stedet for mødte Forbundet kun Henvisninger til P. W. Jacobsen. De Indklagede benægter, at det har været almindelig Fremgangsmaade, at den tilskadekomne Arbejder henvendte sig hos Ladningsmodtageren. Arbejderne er antaget af Holger Jørgensen og har kun denne at holde sig til. Dertil kommer, at det i mange Tilfælde vil være vanskeligt for den paagældende Ar-

bejder at finde ud af, hvem der er Ladningsmodtager. Blokaden kunde være undgaaet, hvis Holger Jørgensen den 3. Maj havde fremskaffet Dokumentation for Forsikringen, og Blokaden kunde være tilbagekaldt den 4. om Morgenen, hvis Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn havde været villig til at give fornøden Garanti, men ingen af Delene skete. Om Eftermiddagen forelaa Garantien, og Arbejdsvægringen blev derefter øjeblikkelig bragt til Ophør.

Retten skal ikke komme nærmere ind paa Spørgsmaalet om, hvem der har Pligt til at holde Arbejderne forsikrede, idet det ikke er dette, der foreligger til Afgørelse. Om end nu — hvad Klagerne iøvrigt bestemt bestrider — de Svar, Havnearbejdernes Fællesforbund modtog den 3. Maj, kan have givet Anledning til nogen Uklarhed, har de dog ikke været af den Beskaffenhed, at Havnearbejdernes Fællesforbund med Føje kunde gaa ud fra, at Holger Jørgensen vægrede sig ved at assurere de af ham beskæftigede Arbejdere. For at fastslaa noget saadant burde Forbundet have undersøgt Forholdene paa en mere indgaaende Maade. Der kan derfor ikke gives de Indklagede Medhold i, at de har haft nogen Grund til at etablere Blokade, tilmed en Blokade, der var uvarslet og i Strid med Reglerne for Behandling af faglig Strid og allerede af disse Grunde ulovlig. Havnearbejdernes Fællesforbund findes derfor at burde idømmes en Bod, der passende kan sættes til 500 Kr. Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Blokademeddelelse og den i Tilslutning hertil etablerede Arbejdsvægring har været ulovlig.

Havnearbejdernes Fællesforbund i København bør til Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, betale 500 Kr.

Sagens Omkostninger betales af de Indklagede med 300 Kr.

Siden sidst.

Hadersley. Akts. Frichs, Aarhus: Afdelingen klager over, at Firmaet, der udfører Luftledningsarbejde for Midtsønderjyllands Elektricitetsforsyning i Agerskov paa Strækningen fra Neistrup og videre ud i Landet, aflønner de ved dette Arbejde beskæftigede Arbejdsmænd med en Timeløn af 100 Øre og nægter at imødekomme et af Afdelingen rejst Krav om at betale den for Jordarbejde gældende Timeløn 106 Øre. Firmaet henviser Afdelingen til at forhandle med dets Montør, der har faaet Arbejdet overdraget, og som skal lønne Arbejdsmændene af sin Akkord, saaledes at Firmaet kun som Forskud paa Akkorden udlægger Arbejdsmændenes Timeløn. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Da Formanden for Elektricitetsforsyningen afviste Forbundets Anmodning om Forhandling som sig uvedkommende, da Arbejdet var udliciteret til tarifmæssig Løn, begæredes Mæglingsmøde hos Jern- og Metalindustriens Sammenslutning afholdt. Ved Mæglingsmødet den 27. August opnaaedes ikke Enighed, men ved Timandsmødet den 10. September enedes man om at forhøje Timelønnen med 2 Øre pr. Mand pr. Time.

Nysted. Akts. Det lollandske Sten- og Gruskomp.: Overenskomst oprettet. Timeløn 105 Øre. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Fabriken leverer det fornødne Værktøj, men Skærpningen af det paahviler Arbejderne. Timeløn og Akkordpriser reguleres i Forhold til Pristallets Svingninger opad eller nedad. Naar Regulering efter Pristallet bortfalder, kan Overenskomsten opsiges til Udløb en 1. Januar.

Sierslev Fællesagenturet for Faxe-Limhamn Kalkbrud, Kridtbrudet Stevns Klint: Afdelingen indberetter, at Firmaet vil reducere de i Overenskomsten for Arbejdet i Kridtbrudet og Tillæget til denne Overenskomst fastsatte Priser med 5 pCt. (Aug. Regul.) uagtet der i Hovedoverenskomsten ikke findes nogen Reguleringsbestemmelse og der i Tillæget findes en Bestemmelse om, at Regulering foretages i Februar Maaned. Endvidere vil Firmaet reducere de i Overenskomsten for Arbejde i Kalkværket fastsatte Priser med 5 pCt. (Aug. Regul.), uagtet denne Overenskomst heller ikke der om Forbundets Bistand. Ved en Forhandling den 6. September enedes man om, at regulere Priserne med 2 pCt. nedad.

Svendstrup. Petersminde Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværksejeren, uden at Afdelingens Bestyrelse har sanktioneret det, har truffet Aftale med 2 Mand, der udfører Tagstensaftrækning, om en Akkordpris af Kr. 3,75 pr. 1000 Sten, medens andre omliggende Teglværker betaler Kr. 4,11 pr. 1000. Endvidere klager Afdelingen over, at den Brænder, der udfører Natarbejdet, aflønnes med Kr. 45,00 i 2 Uger og Kr. 46,00 den 3. Uge, uagtet den overenskomstmæssige Ugeløn er fastsat til Kr. 58,62 ÷ 12 pCt. ÷ 5 pCt. = Kr. 49,01 og endelig klager Afdelingen over, at Kultrilleren aflønnes med Kr. 42,00, medens de omliggende Teglværker betaler Kultrilleren med samme Ugeløn, som Brænderen erholder. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Mæglingsmøde den 10. September enedes man om, at Kultrillerens Ugeløn fastsattes til Kr. 44,00; Nattebrænderens Ugeløn fastsattes til Kr. 43,50 hele Overenskomstperioden ud og desuden fik han efterbetalt Kr. 80,00. Klagen over Betalingen for Tagstensaftrækning toges tilbage.

Nørre Aaby. Entreprenør Chr. Nielsen, Nordskov: Afdelingen klager over, at Entreprenøren, der udfører et Arbejde med Oprivning og Sænkning af Landevejen gennem Nørre Aaby Stationsby, nægter at betale Overarbejdstillæg for Arbejde udover 8 Timer daglig (der arbejdes 9 Timer daglig) samt over at Entreprenøren ved Augustreguleringen har reduceret Timelønnen fra 106 Øre til 100 Øre i Stedet for til 101 Øre. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Entreprenøren har begrundet sin Vægring mod at betale Overarbejdstillæg for den 9. Time pr. Dag med, at det var Arbejderne selv, som fremsatte Ønske om at arbejde 9 Timer daglig, uden samtidig at kræve Overarbejdstillæg. Afdelingen hævder, at ingen af dens Medlemmer har fremsat et saadant Ønske, hvis det er fremsat, maa det være af de uorganiserede Arbejdere, Entreprenøren medbragte, da han paabegyndte Arbejdet, men nu er de blevne Medlemmer af Afdelingen. Ved et Møde den 1. September enedes man om, at der betaltes Overarbejdstillæg fra den Dag (d. 15. August), da Forbundet tilskrev Entreprenøren om Sagen samt, at der betales en Timeløn af 101 Øre, der efterbetales fra Februar Reguleringen traadte i Kraft. Overarbejde betales med 25 pCt. Tillæg for den første Time, 33⅓ pCt. for den anden Time, derefter til Kl. 8 Aften med 50 pCt. Tillæg og derudover til den normale Arbejdstids Begyndelse med 100 pCt. Tillæg.

Glostrup. De danske Statsbaner: Afdelingen klager over, at Statsbanerne har reguleret Timelønnen fra 119 Øre til 111 Øre i Stedet for til 113 Øre (5 pCt.), der er den for Afdelingens Medlemmer gældende Timeløn hos private Arbejdsgivere. Afdelingen anmoder Forbundet om at paatale Sagen overfor Generaldirektoratet. Efter at Sagen var paatalt, meddele Generaldirekoratet. at der vil blive udbetalt en Timeløn af 113 Øre.

Viborg. Enreprenørfirmaerne Tholstrup & Jensen og Bodilsen & Sandager: Afdelingen klager over, at Firmaerne, der bygger en Jernbanebro paa Viborg-Faarup-Baneanlægget, og hvor der skal nedrammes 220 Træpæle i Jordbunden, der er gammel Mosebund fuld af Væld, saa Arbejderne maa gaa i iskoldt Vand til Knæene og bliver overstænket med Pløre (Firmaet udleverer ikke Træskostøvler) nægter at betale 15 pCt. Tillæg for Arbejdet. Firmaet er villigt til at betale et Tillæg for Jernbetonarbejdet, men vil kun betale 4 Mand ved Rambuksarbejdet 1 Kr. ekstra pr. Dag, medens 4 Mand intet Tillæg kan faa. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Efter nogen Korrespondance med Firmaerne afholdtes den 26. August et lokalt Forhandlingsmøde, ved hvilket man enedes om, at Jernbetonstøbningen betales efter den i Aarhus gældende Priskurant og at Firmaet for Ulemper ved Snavs og Vand under Ramnings- og Udgravningsarbejdet m. m. betaler en samlet Sum af 325 Kr.

Odense A. Odense Kommune: Afdelingen klager over, 1) at Kommunen nægter at yde Sommerferie i Aar til Løsarbejderne paa Elektricitetsværket, uagtet disse Arbejdere har haft Sommerferie hvert Aar i de senere Aar og at Overenskomsten indeholder en Bestemmelse om, at Goder, som Arbejderne hidtil har haft ikke i nogen Henseende maatte beskæres. 2) at Kommunen aflønner de Arbejdsmænd, der er beskæftiget med Oprensning af nogle Damme i Munkemose (som Nødhjælpsarbejde med 6 Timer daglig Arbejdstid) med en Timeløn af 121 Øre, trods den overenskomstmæssige Timeløn er 130 Øre. Afdelingen mener, at Arbejdet efter sin Art skal betales med 130 Øre pr. Time plus et Tillæg af 25 Øre pr. Time, da Arbejderne maa arbejde i Vand og Pladder og anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Kommunen og Forhandlingsmøde begæret afholdt, meddelte Magistraten den 11. Marts, at den har tiltraadt at betale en Timeløn af 130 Øre for Tiden indil 12. Februar og derefter 114 Øre pr. Time, medens den ikke kan erkende, at Arbejderne er berettiget til det krævede 25 Øres Tillæg pr. Time. Den 7. April anmoder Forbundet om at faa et Mæglingsmøde afholdt om Sagerne. Den 21. Maj meddeler Byraadet, at det har behandlet Sagen og slutter sig til Magistratens Beslutning om, at der ikke kan ydes Løsarbejderne paa Elektricitetsværket Sommerferie, da de aldrig har haft overenskomstmæssig Krav paa Sommerferie, og at der ikke tilkommer Arbejderne i Munkemose det krævede Tillæg af 25 Øre pr. Time. Efter at et resultatløst Møde var afholdt den 4. Maj, indbragtes Sagen for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Ved Voldgiftens Møde den 1. September trak Afdelingen Spørgsmaalet om Sommerferie tilbage. Voldgiftsretten afsagde derefter en Kendelse i Følge hvilken Arbejderne tilkendtes 500 Kr., fordi Arbejdet har været af en ubehagelig Art og er udført ved Vintertid.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Landbrugslotteriet

begynder en ny Serie i Oktober.

34000 Gevinster halvaarlig 1 Mill. 615,785 Kr.

De halve Lodsedler

er de billigste Lodsedler i Danmark

DAF

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 14 | 27. Oktbr. | 1926 | 31. Aarg.

Arbejdsmænd!

Valget den 2. December har ogsaa en mægtig faglig Betydning.

Sejrer Overklassen vil vi faa det at mærke fagligt.

Alle Arbejdsmænd bør derfor møde op den 2. December og stemme paa vort Partis Kandidater.

P. F. V.

Lyngsie

Jens Ravn død.

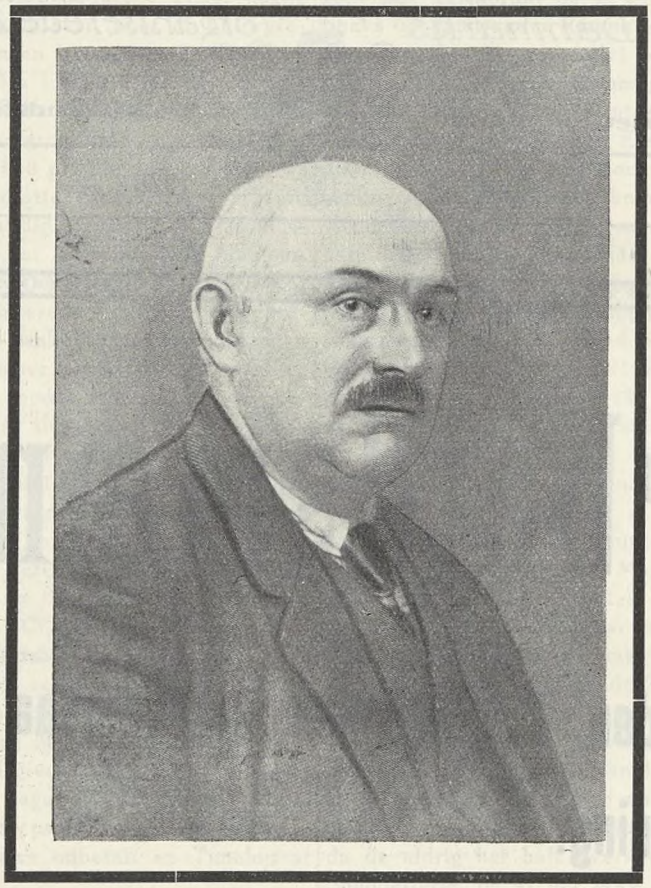

Hovedbestyrelsesmedlem i Dansk Arbejdsmands Forbund *Jens Ravn* fra Esbjerg, er den 14. Oktober afgaaet ved Døden i København.

For et Aarstid siden havde Ravn den Sorg, at hans Hustru døde, og den Sorg forvandt han aldrig, hans Helbred svækkedes mere og mere, og da han var i København for at deltage i Hovedbestyrelsesmødet, der gik forud for den ekstra Kongres, tog hans Sygdom Overhaand, og han døde efter kun nogle Timers Sengeleje.

Jens Ravn har i ca. 10 Aar været Medlem af vort Forbunds Hovedbestyrelse og i en betydelig længere Aarrække været Formand for den store Esbjerg-Afdeling. Han var en stout og trofast Vestjyde, der i alle Aarene har været sine Kammerater en djærv Fortaler, og hans Bortgang vækker Sorg i mangen en Arbejdsmands Hjem. Som Medarbejder og Kammerat kan vi give ham det allerbedste Lov. Jens Ravns Minde vil vare gennem Tiderne, naar hans Støv forlængst er hensmuldret.

Den 18. Oktober fandt Begravelsen Sted paa Assistents Kirkegaard i København, og de københavnske Afdelinger fulgte med en Skov af Faner. Ved Graven talte foruden Præsten, — der ogsaa talte over Ravns Hustru — Lyngsie og Sekretæren for Arbejdsmændenes Fagforening i Esbjerg, der begge tolkede de vemodige Følelser, der betog os alle ved Meddelelsen om Jens Ravns Død, og sluttede med et Ære være vor Kammerats Minde!

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Dansk Arbejdsmands Forbund
mod
Stenhuggermesterforeningen.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Stenhuggermester-Foreningen er der opstaaet en Uoverensstemmelse angaaende Forstaaelsen af den mellem Parterne gældende Overenskomst af 2. April 1925, for saa vidt angaar Arbejde udført udenfor Værksted eller Plads. Tvisten er forelagt en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret, og da der ikke opnaaedes Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

I Overenskomstens p. 27 hedder det:

»Den almindelige Timeløn er Kr. 1,24. For Arbejde udenfor Plads og Værksted udover 3 Timer indenfor Sporvejsgrænsen betales Timeløn med et Tillæg af 20 Øre.«

Endvidere indeholder Overenskomsten følgende Bestemmelser:

p. 13.

VI.

»*Kulørt Marmor.*

(Haandarbejde.)

Kulørt Marmor og Reparationer af saadant udføres saa vidt muligt i Akkord efter Overenskomst, kan saadan ikke opnaas, betales almindelig Timeløn med et Tillæg af 36 Øre pr. Time, hvilket Tillæg ikke er undergivet Regulering.«

p. 27.

»For alt Haandslibearbejde samt Reparationer for hvilket der ikke er angivet Akkordpriser i denne Priskurant, og Akkord ikke kan opnaas, betales et Tillæg til Timelønnen af 15 Øre.«

Hvad der tvistes om er dette: Hvorvidt de i de to sidst citerede Bestemmelser nævnte Akkordafsavnstillæg af henholdsvis 36 Øre og 15 Øre skal betales ved Udearbejde udover det i den først citerede Bestemmelse nævnte Tillæg af 20 Øre, hvilket Forbundet paastaar, eller om Foreningen har Ret, naar den hævder, at der ved alt Udearbejde alene skal betales Timelønnen med Tillæg af de ovennævnte 20 Øre og intet derudover.

Overenskomstens Tekst stemmer med Arbejdernes Standpunkt. Bestemmelsen *p. 27* siger, at udenfor Værksted eller Plads er Timelønnen 1 Kr. 24 Øre + 20 Øre, men der staar intet om, at der ikke her skulde gives de Akkordafsavnstillæg, som paa andre Steder i Overenskomsten tilsiges Arbejderne, og da Udearbejdspenge og Akkordafsavnstillæg efter deres Oprindelse og Begrundelse ikke har noget med hinanden at gøre, har det ganske Formodningen imod sig, at det ene skulde udelukke det andet. For at antage noget saadant, maatte det være udtrykkeligt udtalt, hvad det ikke er her. At der i det følgende Stykke nævnes Køre- og Rejsepenge, m. m. viser i denne Forbindelse intet, da disse Ydelser ikke er nævnt andre Steder i Overenskomsten, og det derfor var nødvendigt at nævne dem her, naar de overhovedet skulde gives.

Naar Foreningen særlig for Stk. VI.s Vedkommende fremhæver, at den tidligere Overenskomst gav Tillæg for kulørt Marmor af visse Procent til Akkordpriserne, og at disse Procent kun blev betalt ved Værkstedsarbejde, da kan dette ikke være afgørende, efter at man er gaaet over til en hel anden Lønningsform. Og naar Foreningen videre henviser til, at Stk. VI har sin Plads imellem forskellige Akkordsatser, der alene angaar Værkstedsarbejde, da er dette i sig selv ikke afgørende, ligesom Betydningen deraf yderligere svækkes, naar henses til, at et herværende større Firma for sit Vedkommende har oplyst, at dette Arbejde ogsaa udenfor Værksted eller Plads som almindelig Regel udføres i Akkord efter Aftale. Men det vilde da være i direkte Strid med Overenskomsten ikke at give Akkordafsavnstillæg i de enkelte Tilfælde, hvor saadan Akkord ikke maatte være opnaaet. Ogsaa et andet Firma, som forøvrigt kun sjældent udfører Arbejde ved kulørt Marmor udenfor Værksted eller Plads, og som ikke kan oplyse, hvorledes dette

er betalt, erindrer dog et Tilfælde, hvor det er udført i Akkord efter Overenskomst.

Hvad særlig angaar Akkordafsavnstillæget *p. 27* af 15 Øre, er ogsaa her Foreningens Standpunkt dette, at det kun gælder Værkstedsarbejde, der altsaa lønnes med 1 Kr. 39 Øre, medens det samme Arbejde i Byen betales med 1 Kr. 44 Øre. Forskellen 5 Øre, er saaledes det særlige Tillæg for Udearbejde.

Et Tillæg af denne Størrelse er imidlertid uden Holdepunkt i Overenskomsten, og iøvrigt er et Udearbejdstillæg af 20 Øre ikke ekstraordinært højt, idet det samme Beløb findes i flere andre Overenskomster.

Foreningen mener til Støtte for sin Opfattelse at kunne henvise til, at det i Overenskomstens *p. 28* udtales, at »alle Tillæg er til den almindelige Timeløn.«

Denne Bestemmelse har imidlertid intet at gøre med det her rejste Spørgsmaal, der alene er dette, om der skal gives et eller to Tillæg. Men ogsaa i sidste Fald gives begge Tillægene til den almindelige Timeløn.

Den citerede Bestemmelse har alene Hensyn til de Tilfælde, hvor der kunde spørges, om Procenterne skal beregnes efter den nøgne Timeløn eller efter Timeløn + de forskellige i Overenskomsten nævnte Tillæg. Her er Bestemmelsen paa sin Plads, men udenfor dette Omraade lader den sig ikke anvende med nogen Mening.

Endnu kan anføres, at det i Sagen er oplyst, at betydende Firmaer indenfor Faget har betalt de paagældende Akkordafsavnstillæg i hele den Tid af henholdsvis ca. 2 og ca. 7 Aar, i hvilken de har staaet i Overenskomsterne. Disse Firmaer har saaledes ikke været i Tvivl om, at Meningen med de herhenhørende Bestemmelser har været den, som Forbundet her under Sagen forfægter, og som altsaa ogsaa maa anses hjemlet ved Overenskomsten.

I Henhold til det saaledes anførte vil den af Dansk Arbejdsmands Forbund nedlagte Paastand være at give Medhold.

Honoraret til Opmanden, 150 Kr., udreder Parterne, hver med Halvdelen.

København, den 2. Novbr. 1926.

s. *Jul. Møller.*

Naar Tekniken tager Magten.

Et Bidrag til Forstaaelsen af Forsvarsproblemet.

Af Ingeniør, cand. polyt. A. H. M. Andersen.

Det er ikke de fejge Elementer, jeg gør mig til Talsmand for — jeg henvender mig kun til dem, der har Mod til at se Sandheden lige i Øjnene, og Sandheden er kun een. Det er heller ikke min Mening at laste dem i vor Hær, der vil forhindre et nyt Dybbøl. Hæren skal saamænd nok gøre sin Pligt lige saa fuldt i Dag, som den gjorde det hin 18. April, men end ikke Helteglorien vinker i den moderne Krig. Det viste sig i den sidste Krig, at Helten, d. v. s. den Mand, som gjorde Udslaget, blev den ukendte Soldat, og skal Udviklingen fortsættes, bliver det vel Tekniken, som sidder dækket inde bag Linierne, der faar Afgørelsen, men saadan en «Helt» vil vi aldrig mindes med samme Begejstring, som vi altid hilser hin Kong Kristian, der stod i Røg og Damp. Thi kun «af Farens Svælg fremblomstrer Pris og Løn.» Men de, der alligevel sidder og udtænker drabelige Forsvarsplaner med vor bestaaende Kampkraft, de, der vil tage Ansvaret for et nyt Dybbøl, lad os ikke tage dem alvorligere, end vi tager Geert Buntmager, naar han henviser til, at der «er Skove nok i Østrig eller Prag, og hvad om vi deraf gjorde en Flaade, hvormed vi kunde bekrige Paris baade til Lands og til Vands.»

Men skulde der mon ikke kunne opnaas Enighed om, hvorledes vi bedst kan forholde os under en fremtidig Stormagtskrig, hvis Mulighed vi vel ikke kan afvise? Aktiv Modstand skal vi i hvert Fald ikke indlade os paa; men heldigvis er vi fra Naturens Haand saaledes stillede, at vi ikke ejer taktisk afgørende Værdier i Form af Naturgoder eller deslige, som kan friste en Fjende til at sikre sig dem af Frygt for, at Modparten ellers vil træde til. Vi har hverken Oliekilder, Kobberminer eller kemisk Storindustri. I de Omstændigheder ligger vor bedste Sikkerhed, og indretter vi os saa blot paa at opretholde Livet, saa godt vi kan, medens de andre slaas, saa har vi udrettet, hvad udrettes kan. Staten kunde maaske til enhver Tid hjælpe Industrien til at ligge inde med Forraad, der for en passende Tid mildnede en Afspærrings Kvaler, og muligvis kunde vi i Fredstid bygge en Kvælstofgødningsfabrik,

der under Afspærringsforhold gjorde os uafhængig af Chile; men det var kedeligt at se, hvorledes Folk herhjemme under Krigen uden Skrupler solgte væk af vort daglige Behov uden at interessere sig for, hvad der kom ind i Stedet. Her var det, at vor Regering i Krigsaarene skred ind, og vi maa altid erindre, at til syvende og sidst er det alene det nødvendigste til Livets Ophold, der bliver staaende som Møntfoden.

Men altsaa, kun passiv Modstand. Lad os huske Abbed Sieyes berømte Ord, da han efter den franske Revolutions Ophør atter dukkede op i det offentlige Liv. Da man spurgte ham om, hvad han havde foretaget sig i alle de forløbne Aar, svarede han: Jeg har i alt Fald levet!

Men sæt nu, en Fjende oversvømmede vort Land; vil vi saa ikke blive udslettede som Nation? En Digter siger et Sted: Aldrig kan et Folk forgaa, som ikke vil det selv, og herefter er det altsaa som i saa mange andre Forhold Viljen, det kommer an paa. Vil vi hævde os, maa vi have Vilje til det; men nu er der kun een Ting her i Verden, der skaber Autoritet, nemlig det gode Eksempel, og det vil altsaa sige, at vi skal bestræbe os for at være et Foregangsland. Vi skal huske, at hver Gang det lykkes os at udføre et Arbejde bedre end tidligere, er der gjort en ny Landvinding, ikke alene for os selv, men for alle Nationer, en Landvinding, som betyder Plads for flere Mennesker her paa Jorden. Naar der, som Bjørnson siger, «er digtende Trang gennem Arbejdets Gang, først saa kan vi tale om at værge vort Land, om at løfte vort Land, og det er en gammel Overtro, at Dannebrog kun befinder sig vel mellem blinkende Bajonetter; den glæder sig langt mere, hver Gang der bringes noget nyt ud af den sorte Muld og de blaa Bølger.

Danmark var det første Land, som afskaffede Negerslaveriet, og Danmark er det første Land, som har fremsat Tanken om Afrustning. Rent politisk, d. v. s. økonomisk, har altsaa en Anskuelse kunnet fremsættes, efter hvilken Spørgsmaalet: kan det betale sig at give det gode Eksempel, maa vige for Spørgsmaalet: kan det betale sig at lade være? Mon den Sandhed endelig er ved at gaa op for os, at med det onde opnaas der intet? Der levede for ca. 2000 Aar siden en Mand, som satte hele sit Liv ind paa at overbevise os derom, han stillede endog det Krav, at naar nogen slog dig paa det ene Øre, saa skal du vende det andet til; men her i Europa har hans Ord ikke vundet megen Tiltro, og det er trist at se, hvorledes de Folk, der officielt har paahæftet sig hans Navn, stadig beder Gud om at være med vor Krigsmagt til Lands og til Vands. Det skal de nu ikke gøre Regning paa, han vil. Mange vil vel nok sige, at en saadan Moral er en Slavemoral; men det er ikke Slavemoral at sætte Idéen over Livet — Slavemoral er det at sætte Levebrødet over Idéen, og den Moral er tilstrækkelig udbredt. Vor gamle, prægtige *Holberg*, formodentlig den største Dansker, vi har haft, har ogsaa vist, at naar to af hans Samtid ikke kunde gaa af Vejen for en Nar, kunde han meget vel gaa af Vejen for to. *Anathole France* skal ogsaa en Gang have sagt, at han vilde ønske, England havde vundet Hundredaarskrigen i Stedet for Frankrig, saa havde nemlig England i Dag været fransk.

I vor Tid ser vi ogsaa, hvorledes den passive Modstands Talsmand, *Ghandi*, langsomt men sikkert lister Indien ud af den britiske Løves Klør, og skønt Bolchevikerne hellere end gerne vil være med, har han tydelig tilkendegivet, at han ikke ønsker Hjælp hverken fra dem eller fra andre, som arbejder efter den gammeldags Recept.

— — — —

Paa P. Munchs Verdenshistorie er der paa første Bind et Billede af Farao med hans to Løver. Paa 2. og sidste Bind er der et Billede af *Gladstone*, vel nok den største Statsmand paa det Tidspunkt, da den hvide Race gjorde sig til Jordens Herskere. Man skal maaske ikke give sig af med at spaa, men hvis vi ikke snart bliver klogere, bliver det nok en Ghandis Billede, der en Gang kommer uden paa 3. Bind, og skønt dette vilde betyde Imperialismens Fallit, er det ikke umuligt, at det vilde være det sundeste i Længden — ogsaa for os.

(«Socialisten»).

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

To Opmandskendelser.

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftsag Nr. 5.

Efter at der mellem Ingeniørfirmaet Christiani & Nielsen og Firmaets Jord- og Betonarbejdere ved et Pakhus i Aarhus Havn var opstaaet Uenighed om Betaling for et Støbearbejde paa Pakhusets Tag, blev Spørgsmaalet med Henhold til Overenskomst mellem Aarhus Entreprenørforening og Jord- & Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus af 15. Maj 1924 § 2 henvist til Behandling i et Mæglingsudvalg og da Mæglingen ikke førte til noget Resultat blev Sagen ligeledes med Henhold til Overenskomstens § 2 henvist til Behandling ved en faglig Voldgift, hvortil hver af Parterne valgte 2 Medlemmer, som derefter i Forening anmodede undertegnede Dommer John Knox, Aarhus, om at tiltræde Voldgiftsretten fra første Møde og eventuelt afgøre Uenigheden. Voldgiftsretten holdt Møde Tirsdag den 5. Oktober 1926, ved hvilken Lejlighed Retten, derunder Opmanden, samt Parterne i Forening tog Arbejdsstedet og det omstridte Arbejde i Øjesyn. Der blev derefter givet Parterne Lejlighed til at afgive Sagsfremstilling og nedlægge Paastand, hvorefter Sagen gik til Votering. Under denne opnaaedes der ikke Enighed eller Stemmeflerhed for noget Resultat, hvorfor Sagen i sin Helhed blev indladt til Opmandens Afgørelse.

Arbejderne har ved Jord- & Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus nedlagt Paastand om, at det ommeldte Arbejde aflønnes efter foran omtalte Overenskomsts § 6, Pos. 1300, Litra f, idet Foreningen hævder, at Arbejdet falder ind under Akkorden, og at man ikke kan unddrage en enkelt Del af Arbejdet fra Akkorden, hvorhos Fagforeningen navnlig har henvist til oftnævnte Overenskomsts § 1, Punkt a. Den nævnte Pos. 1300 i § 6, Litra f, hjemler for Afrivning af Beton af raa og uharpet Grus (Kies) en Betaling af 22 Øre (nu formentlig 21 Øre) pr. m^2.

Ingeniørfirmaet hævder, at det aldeles ikke har tilsigtet at unddrage nogen særlig Del af Arbejdet fra Akkorden, men at det maa formene, at det omstridte Arbejde var en Reparation og ikke en Afrivning, hvorfor man havde været berettiget til at lade Arbejdet udføre som sket ved timelønnet Arbejdskraft.

Om det principielle Spørgsmaal, hvorvidt en Del af Arbejdet har kunnet unddrages fra Akkorden, er der som anført ikke Strid mellem Parterne, og Opmanden har derfor ingen Anledning til at tage Stilling til dette Spørgsmaal.

Sagens nærmere Omstændigheder er følgende:

Taget er støbt, og det er oplyst, at der er betalt den i Overenskomstens § 6, Litra e, Pos. 1299, hjemlede Betaling for Afretning af Overfladen med Retholdt, Taget skal belægges med Tagpap, og Firmaet hævder, at Pudsning eller Afrivning ikke er nødvendig til dette Formaal, at de i adskillige lignende Tilfælde ikke har ladet foretage Afrivning, og at de ej heller i dette Tilfælde har forlangt eller ladet foretage Afrivning, Forholdet var det — hævder Firmaet — at Bygherrens Tilsynsførende paa Arbejdsstedet paa et vist Tidspunkt klagede til Firmaets ledende Ingeniør over en Del af Arbejdet paa Taget, og det viste sig da ogsaa, at Arbejdet delvis var meget mangelfuldt. Firmaet kunde — hævder det — have forlangt det paaklagede Arbejde omgjort uden særligt Vederlag til Arbejderne, men Firmaet valgte — for at undgaa Vanskeligheder og Rivninger — at lade det mangelfuldt udførte Arbejde reparere ved timelønnet Arbejdskraft.

Fra Fagforeningens Side hævdes, at Arbejdet var saa godt udført, som det var muligt ved Afretning med Retholdt. Det senere udførte Arbejde var faktisk Afrivning, omend det som saadant kunde forlanges bedre udført, og Arbejdet maa derfor aflønnes efter Overenskomsten som ovenfor paastaaet. Fagforeningen henviser som anført til Overenskomstens § 1 a, der lyder saadan: «Saafremt der ikke forud træffes anden Overenskomst mellem Entreprenøren og de paagældende Arbejdere, bliver de i Prisfortegnelsen omhandlede Arbejder at udføre i Akkord til de i denne fastsatte Priser, idet dog de i § 6, Stk. III, opførte Arbejder udføres efter Entreprenørens frie Valg efter Prisfortegnelsen eller som Timelønsarbejder til en Timeløn af..... Betalingen for andre Akkorder, som ønskes af begge Parter, fastsættes ved Overenskomst, der træffes mellem Organisationerne.

I andre Tilfælde udføres Arbejdet i Timeløn.

Parterne er iøvrigt enige om, at der tilstræbes Akkord saavidt muligt.»

Det paagældende Arbejde faldt ikke ind under Overenskomstens § 6, III, som omhandler Jernarbejder. Firmaet har ikke angaaende det omstridte Arbejde søgt eller opnaaet særlig Overenskomst og maa derfor betale efter den almindelige Overenskomst, hævder Fagforeningen.

Om Spørgsmaalets økonomiske Betydning har intet bestemt kunnet oplyses, men efter Arbejdets Omfang, og de øvrige Forhold maa det antages, at Spørgsmaalet i saa Henseende ikke er af særlig Betydning.

Opmanden, der som anført har taget Arbejdet i Øjesyn, kan ikke anse det for bevist, at det omstridte Arbejde efter sin Art og sit Omfang kan karakteriseres som Afrivningsarbejde, men finder at maatte karakterisere det som Reparationsarbejde. Opmanden maa formene, at det havde været rettest, om Arbejdsgiverne havde søgt Lønspørgsmaalet ordnet, inden Arbejdet blev udført, men Opmanden kan dog ikke anse Firmaet for uberettiget til at lade Arbejdet udføre i Timeløn som sket og maa derfor afgøre Sagen derhen, at det omstridte Arbejde vil være at aflønne som Timelønsarbejde.

Voldgiftssagens Omkostninger, 550 Kr., udredes af Parterne hver med Halvdelen.

Kendelse:

Det omstridte Arbejde paa Taget af et ved Ingeniørfirmaet Christiani & Nielsen i Opførelse værende Pakhus ved Aarhus Havn aflønnes som Timelønsarbejde.

Voldgiftssagens Omkostninger, 550 Kr., udredes af Parterne hver med Halvdelen.

Aarhus, den 9. Oktober 1926.

sign. *John Knox.*

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftssag Nr. 6.

Efter at der mellem Entreprenørfirmaerne N. M. Bak & A/S Danalith og deres Jord- og Betonarbejdere paa Jydsk Andels Foderstof-Forretnings Silopakhus ved Aarhus Havn var opstaaet Uoverensstemmelse i Anledning af Afskedigelse af en Arbejder, blev Sagen behandlet overensstemmende med den mellem Aarhus Entreprenørforening og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus under 15. Maj 1924 afsluttede Overenskomst § 2 i et Mæglingsudvalg, og da der derved ikke blev tilvejebragt noget Resultat, blev Sagen overensstemmende med den nævnte Overenskomsts § 2 henvist til Behandling ved en faglig Voldgift, hvortil hver af Parterne valgte 2 Medlemmer, som derpaa i Forening anmodede undertegnede, Dommer John Knox af Aarhus, om som Opmand at tiltræde Voldgiften fra første Møde og eventuelt afgøre Uenigheden.

Voldgiften har derefter holdt Møde den 5. Oktober 1926, hvor der blev givet Parterne Lejlighed til Sagsfremstilling og til at nedlægge deres Paastande, hvorefter Sagen gik til Votering. Ved denne Votering opnaaedes der ikke Enighed eller Stemmeflerhed for noget Resultat, hvorfor Sagen i sin Helhed blev indladt til Opmandens Afgørelse.

Sagens nærmere Omstændigheder er følgende:

Under 12. Juni 1926 blev mellem en Gruppe Jord- og Betoarbejdere og fornævnte Firmaer indgaaet en Overenskomst om «Udførelsen af Jernarbejdet til Siloanlægget paa Aarhus Havn». Overenskomsten blev efter Begæring af en af Firmaets Ingeniører underskrevet for Arbejderne af 5 af disse og for Firmaet af 2 Ingeniører. Jord- og Betonarbejder Viggo Jensen, som i ca. 15 Aar har arbejdet som saadan og ved flere Lejligheder arbejdet hos nævnte Firmaer, var ikke med blandt dem, der underskrev Overenskomsten, men det er ubestridt under Sagen, at han var med blandt den Gruppe af Arbejdere, formentlig 7, som afsluttede foranomtalte Overenskomst. Noget senere gik Firmaet over til 2 Holds Drift, hvad der medførte en Forøgelse af Arbejdsstyrken, men paa Grund af Aarstiden gik man senere igen tilbage til 1 Holds Drift, hvad der medførte, at der under 20. August 1926 blev afskediget 18 Mand, hvoraf 4 Jernarbejdere, og blandt disse sidste var Viggo Jensen, og det er ubestridt, at Viggo Jensen var den eneste af den Gruppe, som havde afsluttet Overenskomsten af 12. Juni 1926, som blev afskediget, og det er endvidere ubestridt, at der var yngre Jernarbejdere end Viggo Jensen, som forblev i Arbejde hos Firmaet. Senere er der paany

taget enkelte Mænd i Arbejde, men ikke Viggo Jensen.

Fagforeningen hævder nu paa Arbejdernes Vegne, at Viggo Jensens Afskedigelse har været uberettiget, og Fagforeningen paaberaaber sig i saa Henseende særlig Septemberforligets Punkt 4. Fagforeningen paastaar Firmaet tilpligtet at betale Viggo Jensen Erstatning for Arbejdstab i 4 Uger, beregnet efter Akkordfortjenesten, og derhos tilpligtet at genantage ham.

Firmaerne hævder, at de har været berettigede til at afskedige Viggo Jensen ligesom enhver af de andre Arbejdere og paaberaaber sig ligeledes Septemberforligets Punkt 4, særlig 1. Punktum.

Septemberforligets Punkt 4 lyder saaledes:

«Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter deres Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft anerkendes, eventuelt støttes, af Arbejdernes Hovedorganisation. Overfor Arbejdere, en eller flere, hvem et bestemt Arbejde mod aftalt Vederlag (Akkord) uden noget Forbehold er overdraget, og som gør deres Skyldighed, ere Arbejdsgiverne dog ikke berettigede til at forandre de Forhold, under hvilket saadant Arbejde udføres, til Tab for Arbejderne, uden samtidig at godtgøre dem det derved lidte økonomiske Tab. Er der Uenighed i saa Henseende, afgøres den ved faglig Mægling, eventuelt Voldgift, som ogsaa afgør Klager fra Arbejdsgivere eller Arbejdere over Brud paa Hovedreglen eller Misbrug af den.»

Angaaende Aarsagen til Viggo Jensens Afskedigelse er intet bestemt oplyst, det fremgaar dog af Oplysningerne, at der mellem Viggo Jensen og en af Firmaets Ingeniører har været Ordveksling eller en vis Uenighed om visse Stilladsforhold, og Arbejderne har hævdet som deres bestemte Opfattelse, at denne Uenighed var Aarsagen og ene Aarsagen til Viggo Jensens Afskedigelse, hvad Firmaet dog bestrider. Opmanden lægger ikke Vægt paa dette Forhold.

Det bemærkes, at det ikke fra Firmaets Side er paastaaet, at Viggo Jensen har forset sig paa nogen Maade, og der maa gaas ud fra, at Viggo Jensen har gjort sin Skyldighed ved Arbejdets Udførelse.

Opmanden maa formene, at en Arbejdsgiver aldrig direkte kan tvinges til at tage eller beholde en bestemt Arbejder i sin Tjeneste, ligesom paa den anden Side en Arbejder ikke kan tvinges til at tage Arbejde hos en bestemt Arbejdsgiver. Dette stemmer fuldtud med Indholdet af Septemberforligets Post 4, ligesom det ogsaa er i Overensstemmelse med almindelige Retsgrundsætninger, hvorefter Udførelse af paataget personligt Arbejde udenfor særlige bestemt afgrænsede Forhold, hvor særlige Hensyn gør sig gældende, ikke kan direkte gennemtvinges, men Opmanden maa paa den anden Side ligesaa bestemt antage, at en Arbejdsgiver, naar han som i nærværende Tilfælde har sluttet særlig Overenskomst med Arbejdere om et bestemt Arbejdes Udførelse, ikke uden at yde Erstatning kan — forinden Arbejdets Fuldførelse — afskedige en af disse Arbejdere, som har gjort sin Skyldighed, med mindre Arbejdsforholdene, derunder navnlig Indskrænkning af Arbejdsstyrken, hvorover Arbejdsgiveren maa være raadig, gør det nødvendigt at afskedige netop denne bestemte Mand. At noget saadant har foreligget i nærværende Tilfælde, er ikke bevist og ej heller paastaaet, ogsaa dette Resultat angaaende Erstatningspligt ved Afskedigelse stemmer fuldtud med Indholdet af Septemberforligets Post 4, som netop maa antages at have haft til Hensigt, samtidig med at den fastslaar Arbejdsgiverens Ret til at lede Arbejdet og fordele Arbejdsstyrken, at sikre Arbejdere i Akkord mod vilkaarlig Behandling ved Afskedigelse, og Resultatet stemmer endvidere med almindelige Retsgrundsætninger. Opmanden maa herefter afgøre Sagen derhen, at Firmaerne vel ikke kan tilpligtes at genantage Viggo Jensen i deres Arbejde, men at Firmaerne tilpligtes at yde ham Erstatning for hans Afskedigelse, og da der ikke fra Firmaernes Side er rejst særlige Indsigelser mod den af Fagforeningen i saa Henseende nedlagte Paastand om Erstatning for Arbejdstab i 4 Uger beregnet efter Akkordfortjenesten, hvorved bemærkes, at det under Sagen er oplyst, at Viggo Jensen har gaaet ledig i saa lang Tid, vil denne Paastand være at give Medhold.

Voldgiftssagens Omkostninger, 550 Kr., udredes af Parterne hver med Halvdelen.

Kendelse:

Entreprenørfirmaerne N. M. Bak og A/S Danalith kan ikke tilpligtes at genantage Jord-

& Betonarbejder Viggo Jensen i deres Tjeneste, men tilpligtes at betale ham Erstatning for Arbejdstab i 4 Uger beregnet efter Akkordfortjenesten som foran nærmere anført.

Voldgiftssagens Omkostninger, 550 Kr., udredes af Parterne med Halvdelen hver.

Aarhus, den 9. Oktober 1926.

sign. *John Knox*

Fra Udlandet.

Sammenligning af Reallønningerne for faglærte og ufaglærte Mænd og Kvinder.

I den sidst fremkomne Undersøgelse fra det internationale Arbejdsraad vedrørende Svingningerne i Lønningerne i de forskellige Lande i Tiden mellem 1914 og 1925 anstilles bl. a. Sammenligninger mellem Lønudviklingen for faglærte og ufaglærte Arbejdere saavel Mænd som Kvinder. Ved begge Sammenligninger blev Lønforholdene i et stort Antal Lande taget i Betragtning, og det viste sig, at Udviklingstendenserne overalt var de samme. Reallønnen for de ufaglærte Arbejdere steg i Inflationsperioden i samtlige Lande i højere Grad end for de faglærte. Det samme gælder for Kvindernes Realløn i Forhold til Mændenes. Denne Udjævning gik til Tider saa vidt, at f. Eks. i Østrig var Reallønnen for de ufaglærte i Aaret 1920 95 pCt. af de faglærtes, i Tyskland var den 90 pCt. Efter Stabiliseringen af Kurserne, henholdsvis Nedgangen i Prisniveauet, har Stillingen ændret sig. Forskellen mellem de faglærtes og de ufaglærtes Realløn blev stadig større, selv om den ikke naaede Forskellen fra før Krigen. Saaledes androg i Slutningen af 1924 Reallønnen for ufaglærte i Forhold til de faglærte i Danmark 81 pCt., Sverige 91 pCt., Norge 90 pCt., henholdsvis 83 pCt., England 69 til 75 pCt., Tyskland 75 pCt., Østrig 81 til 83 pCt., Polen 62 pCt., De forenede Stater 71 til 75 pCt., Australien 78 til 84 pCt. Stigningen i Reallønnen til de ufaglærtes Fordel set i Forhold til Førkrigstiden var størst i Slutningen af 1924 i England, Sverige og Norge. Kun i Frankrig og i Ungarn forblev ved Slutningen af 1924 Førkrigsforholdet bestaaende. — Reallønnen for Kvinder steg i højere Grad end for Mændene, og dette Forhold er i Modsætning til Reallønnen for de ufaglærte Arbejdere forblevet bestaaende endnu i Aaret 1925, med enkelte Undtagelser. Den her skildrede Udvikling hænger sammen med Prisudviklingen siden Krigen. Under en Inflation plejer Lønningerne som bekendt at falde efter Priserne. Hvis nu Lønningerne i denne Tid blot var blevet forhøjet for de ufaglærte og Kvinderne med samme Procentsats som for de faglærte, henholdsvis Mændene, saa vilde der heraf være opstaaet en ganske utaalelig Nedsættelse, under Eksistensminimum. Saa snart Lønningerne i Almindelighed steg sammen med Kursernes Stabilisering, gjorde den Tendens sig gældende atter at genoprette de tidligere Forskelligheder. Naar dette ikke ganske blev naaet indtil 1925, d. v. s. at Førkrigsforskelligheder ikke atter helt var genoprettet, saa ses heraf som et Spejlbillede, at Lønningerne for de ufaglærte og Kvinderne før Krigen har været overordentlig lave i de fleste Lande, og desuden ses heri disse Arbejdergruppers stærke Organisering, som har formaaet at holde en yderligere Dalen af Reallønnen fra Livet.

Arbejde og Lønninger.

En Udsendelse fra Det britiske Arbejdsgiverforbund besøgte for nylig De forenede Stater for at undersøge, hvorledes det kunde være muligt, at Arbejdsgiverne i Amerika udbetaler højere Lønninger end de britiske Konkurrenter og trods det leverer billigere. Den har fastlagt sine Undersøgelser i følgende Bemærkninger:

1. Naar en Arbejder i Amerika naar frem, sker det kun efter hans Fortjeneste.

2. I De forenede Stater arbejdes der efter Grundsætningen «lille Fortjeneste og hurtig Afsætning», og Rigdommen opstaar gennem smaa Overskud, men ved kæmpemæssig og hurtig Afsætning.

3. Den hurtige Afsætning iettes gennem Simplificering og Billighed i Produktionen, hvorved der til en bestemt Produktion kun nødvendiggøres forholdsvis ringe Kapital.

4. De forenede Stater er meget opfindsom, hvad angaar tids- og arbejdsbesparende Foranstaltninger.

5. Den amerikanske Arbejdsgiver er ingen Fjende af høj Løn.

6. De amerikanske Fabrikanter arbejder Haand i Haand med hverandre og udveksler Ideer.

7. I De forenede Stater agtes der meget paa, at Affald og Spild undgaas og paa at der spares paa saavel Tid, Energi og Rumforhold.

8. De amerikanske Velfærdsforanstaltninger forøger Ansporingen efter højere Lønninger, derigennem at Arbejderne er omgivet af Renlighed og Lys, og der forsøges paa alle Maader at skabe dem de mest behagelige og tilfredsstillende Arbejdsbetingelser, som tænkes kan.

9. Industriherrerne i De forenede Stater hjælper Forskningsarbejdet og opsøger sig de største Dygtigheder indenfor Forskerne i hele Verden og forstaar at udnytte dem.

Til Trods for Prisnedgang i Engroshandelen gaar Priserne paa Livsfornødenhederne ikke ned.

I det forløbne Aar kan der i hele Verdensøkonomien betragtes en nedadgaaende Pristendens. Ganske vist er Korn- og Levnedsmiddelpriserne i nogen Tid atter gaaet i Vejret, hvorfor f. Eks. i Tyskland Engrospristallet i de sidste Maaneder har været i Stigen. Takket været Nedgangen i Priserne paa Industriprodukterne og navnlig Færdigvarerne er Prisudviklingen i Engroshandelen dog stadig for Nedadgaaende. Denne Udvikling svarer dog ikke paa nogen Maade til Priserne paa Livsfornødenhederne. Detailhandelen

følger kun langsomt Engroshandelens Bevægelser; hertil kommer ogsaa i de fleste Lande forhøjede Lejeafgifter. Saaledes ser vi, at i Tyskland har en Dalen paa ca. 4 pCt. i Engrospristallet, fra Januar til April 1926, (hvor det atter begyndte at stige) ikke vist nogen nævneværdig Nedgang i Priserne paa Livsfornødenheder. Pristallet paa Livsfornødenheder androg i Januar 139,8, i Maj 139,9. Paa lignende Maade ser det ud i andre Lande. I England er i Løbet af et Aar, siden Indførelsen af Guldindløseligheden, Engrospriserne dalet med 13 pCt., Livsfornødenhederne derimod kun med 4 pCt. I Schweiz faldt Engrospriserne fra Maj 1925 med 13 pCt., Livsfornødenhederne med 6 pCt. I Østrig dalede fra Januar til Maj Engrospriserne med næsten 10 pCt., Livsfornødenhederne kun med 5 pCt. I De forenede Stater dalede Engrospriserne siden Maj 1925 med 8 pCt., men derimod er Livsfornødenhederne i Stedet for dalet, tværtimod steget med ca. 1½ pCt

Argentina som Indvandrerland.

Den tiltagende Arbejdsløshed i de europæiske Lande forøger Kravet til Udvandringen. For Tyskland danner Argentina et vigtigt Optagelsesomraade for Udvandrerne 10 pCt. af de tyske Udvandrere gaar til Argentina. Har dette Land da virkelig gode Muligheder for Udvandrerne?

Paa dette Spørgsmaal søger en Artikel i Tidsskriftet for Geopolitik at svare.

Hvad for det første de sociale Forhold angaar, saa staar Arbejderen i Argentina overfor væsentlig ringere Betingelser end i Tyskland, da der hverken findes social Forsikring eller Forsorg, hverken for Arbejdsløse, Syge, Gamle eller Invalider. Den eneste Understøttelse den argentinske Stat yder Indvandrerne, er gratis Ophold i Indvandringshavnens Indvandrerhotel i 5 Dage og gratis Jernbanebefordring til et hvilket som helst Sted i Landet. Indvandrerhotellet er udstyret med Arbejdsanvisningskontor, Vekselkontor og gode sundhedsmæssige Forhold. Dette Agrarlands økonomiske Samfundsforhold byder kun i ringe Grad paa Eksistensmuligheder indenfor de mere aandelige Erhverv, d. v. s. for Læger, Ingeniører, Købmænd, Kunstnere o. l. Ligeledes har de kvalificerede Industriarbejdere ogsaa kun ringe Muligheder for Fortjeneste, da Argentina endnu kun har en meget ringe Industri. Derimod er Landets Arbejdsmarked i Stand til at optage en Masse Arbejdere saasom Byggearbejdere, Tjenestepersonale og Landarbejdere, sidstnævnte særligt i Høsttiden. Lønningerne betegnes som gode, dog svarer de kun forholdsvis til den lavere Levestandard, som indtages af de italienske og spanske Arbejdere, og der stilles store Krav til dem. Slutteligt kommer som økonomisk Eksistensmulighed endvidere Koloniseringen i Betragtning. Nu kan Kolonisterne ikke mere som tidligere gratis tage Land i Besiddelse, men Landet maa nu købes enten af Private eller af Staten, — for det sidste Tilfældes Vedkommende til lave Priser, og der kan betales i Rater, men det gælder dog kun for mere begrænsede Jordstykker (50—100 ha), med Forpligtelse til personlig Bearbejdning og med indskrænket Ejendomsret. Saadan Overtagelse af Jord er dog kun mulig for de Bemidlede, da der maa regnes med Fremskaffelsen af en Kapital paa 3—4000 Pesos, d. v. s. 5100 til 6800 Mark. Svingninger i Priserne paa Landbrugsprodukter, ugunstigt Vejr og lignende uheldige Forhold kan dog let gøre Kolonistvirksomheden mindre eftertragtelsesværdig.

Understøttelse af de engelske Kulgrubearbejdere.

(F.S.I.) Siden Iværksættelsen af den specielle Understøttelsesaktion til Fordel for de engelske Grubearbejdere, d. v. s. siden Midten af August, har I. F. C. hidtil som Bidrag fra de tilsluttede Landsorganisationer sendt rundt 250,000 hollandske Gylden til England. De før Generalstrejken indsamlede samt de som Laan ydede Summer til et samlet Beløb af 1½ Million hollandske Gylden er ikke iberegnet i denne Sum.

Da Arbejdsgiverforeningerne i alle Distrikter med Undtagelse af Warwickshire har gjort bekendt, at de ikke vil gaa med til nationale Forhandlinger og ikke kan give Grubeejernes Nationalforening Bemyndigelse til at repræsentere dem ved saadanne Forhandlinger, er Situationen nu yderst vanskelig. Grubeejerne er aabenbart fast besluttede paa at sprænge den i aarlangt haardt Arbejde opbyggede Bjergarbejderføderation. Bjergarbejderne kan kun besvare deres Arbejdsgiveres Beslutning med en Fortsættelse af Strejken. Ansvaret for den videre Udvikling falder paa Grubeejerne. Dette indrømmes endda i «Times», som skriver, at det er en meget ulykkelig Beslutning, da den umuliggør Oprettelse af en Overenskomst, der garanterer en varig Fred og det i Interesse af Industriens Trivsel fornødne Samarbejde.

For Arbejderne paa Kontinentet gælder det derfor efter bedste Evne og med forøget Styrke at fortsætte Indsamlingen.

Den faglige Virksomhed i Luxemborg i det første Halvaar 1926.

(I.F.C.) Af en udførlig Beretning fra den luxemborgske Landsorganisations Sekretær, P. Krier, gengiver vi følgende Enkeltheder vedrørende den faglige Virksomhed i Luxemborg i det første Halvaar 1926:

I Luksemborg, der har indgaaet en økonomisk og Møntunion med Belgien, er Stillingen paa Arbejdsmarkedet ligesom i Belgien meget usikker. Arbejderne har i de sidste Maaneder lidt meget grundet paa Valutasvingningerne. Der maatte føres talrige Lønbevægelser, og selv om de fleste Strejker blev ført tilende med et heldigt Resultat, kan det dog siges, at Værdien af de gennemførte Forbedringer blev paavirket af Faldet i Francen, der foregik i et hurtigere Tempo end Lønforhøjelserne. Da den stigende Dyrtid utvivlsomt vil nødvendiggøre talrige videre Lønbevægelser, har Landsorganisationen paa ny rettet en Henstilling til Regeringen om Nedsættelse af en paritetisk Lønkommission. Ikke blot Haandens Arbejdere, men ogsaa de offentlige Tjenestemænd og de private Medhjælpere er i høj Grad interesserede i Løn- og Stabiliseringsspørgsmaalet. Disse to Kategoriers Organisationer kan dog ikke tiltræde den faglige Lands-

organisations Program, hvorfor der efter Landsorganisationens Tilskyndelse er blevet afsluttet en Kartel-overenskomst med de to paagældende Forbund, som i det mindste sikrer en fælles Optræden efter nærmere fastsatte Retningslinier. Samtlige interesserede Forbund har givet deres Tilslutning til den foreliggende Arbejdsplan, saaledes at Samarbejdet kan begynde i den allernærmeste Fremtid, hvad der er saa meget mere paakrævet, som Belgien nu ganske energisk synes at tilstræbe en Stabilisering af sin Valuta.

En af det sidste Halvaars Opnaaelser er Indførelsen af Syge-, Ulykkes-, Alderdoms- og Invalideforsikringsloven. Med Henblik paa de til Lovens Gennemførelse fornødne Valg af Delegerede i samtlige 23 Sygekasser har Fagforeningerne ført en levende Propaganda i ca. 180 Møder og Konferencer, hvad der har haft til Følge, at samtlige af de frie Fagforeninger foreslaaede Kandidater er blevet valgte. Det samme var Tilfældet ved Bestyrelsesvalgene. De frie Fagforeninger har nu Flertal i alle Sygekassebestyrelser. Dette gælder ligeledes for det paritetisk sammensatte Centraludvalg, som fører Tilsyn med samtlige Sygekasser.

Med Hensyn til lovordnede Arbejderferier har Parlamentet i første Behandling vedtaget et Lovforslag, som rigtignok ikke fuldt ud svarer til Fagforeningernes Fordringer, men dog for alle industrielle Foretagender med over 20 Arbejdere fastsætter en obligatorisk Ferie paa fire Dage efter et Aars uafbrudt Beskæftigelse og 12 Dage efter 12 Aars Beskæftigelse.

Takket være Arbejderpartiets Indflydelse forudser de nye Skattelove betydelige Lettelser for alle Indtægter under 20,000 Franc, medens Skatten paa de større Indtægter bliver tilsvarende forhøjet. Fagforeningerne vil sætte alt ind paa at disse Love træder i Kraft i indeværende Aar.

For Luxemborg, der selv har en stor Industri og er beliggende midt inde i det vesteuropæiske Industriomraade, er Ind- og Udvandringsspørgsmaalet af ganske særlig Betydning. Landsorganisationen har derfor allerede i Februar 1926 i Indforstaaelse med I. F. C. og under Forsæde af Sekretær J. W. Brown fra I F. C. foranstaltet en Konference af Repræsentanter for Fagbevægelsen i Belgien, Frankrig og Italien, der vedtog en Resolution angaaende Nedsættelse af et under I. F. C.s Kontrol staaende internationalt Udvalg til Organisering og Beskyttelse af Indvandrere.

Alt i alt er det første Halvaar forløbet forholdsmæssig roligt. Da den demokratiske Regering, der kom til Roret i 1925, fornylig er blevet styrtet og har givet Plads for en Borgerblok-Regering, maa Arbejderne efter alt at dømme være forberedt paa at møde kraftig Modstand. Ogsaa paa det social-politiske Omraade forestaar der sikkert haarde Kampe.

Siden sidst.

Holbæk. Holbæk Byraads Vej- og Brolægningsudvalg. Afdelingen indberetter, at den har afsluttet Overenskomst om Betaling for Skærveslagning. For Slagning af 5 cm Skærver betales pr. m³ Kr. 11,00. Gælder indtil videre.

Hammersholt. Nr. Herløv Sogneraad. Overenskomst oprettet for Skærveslagning m. m. Timeløn-Teglværksarbejdere Timeløn 89 Øre. For Flækning af Sten til Slagning 39 × 23 cm pr. m³ Kr. 3,00. For Slagning af Stenene pr. cm³ Kr. 0,90. Slagning af Skærver pr. m³: 4 cm Kr. 10,00, 4½ cm Kr. 9,00; 5 cm Kr. 8,00; 6 cm Kr. 7,00; Underlagssten pr. m³ Kr. 3,75. Harpning af Sten og Grus pr. m³ Kr. 1,50. Bestemmelser vedrørende Anskaffelse og Vedligeholdelse af Værktøj. Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Oktober.

Vejen. Vejen Sogneraad. Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Sogneraadet om Betaling for Skærveslagning er enedes med dette om følgende Priser: For Slagning af 4 cm Skærver pr m_3 Kr. 10,00, for 5 cm pr m_3 Kr. 9,00.

Skive. Murermester Nonbo og Espersen. Afdelingen klager over, at Mestrene nægter at udbetale et Beløb af Kr. 288,00 til nogle Medlemmer, der har udført Arbejde, for hvilket de blev aflønnet med Procentbetaling af Svendenes Fortjeneste. Arbejderne havde ved deres Opgørelse fradraget 8 pCt. af Fortjenesten, uagtet Fradraget var sket ved Opgørelsen af Svendenes Akkordfortjeneste. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen af Murermestre, meddelte denne den 2. Oktober, at Mesteren allerede den 24. September havde udbetalt de Kr. 288,00 til de paagældende Arbejdere.

Langaa. Murermester Larsen. Afdelingen klager over, at Mesteren har fradraget 8 pCt. af en Pudseakkord, som et Medlem har udført som Hjælper for 2 Murersvende. Svendenes Akkordsum var Kr. 968.00. Vort Medlem har krævet 46 pCt. af dette Beløb. Kr. 445,00, minus Kr. 321,00, der er udbetalt som Timeløn, saaledes at Restbeløbet udgør Kr. 124,00; men Mesteren vil kun betale 46 Kr. i Overskud. Efter at Sagen var paatalt overfor Hovedorganisationen af Mesterforeninger og Entreprenører paa Landet og efter at der mellem denne og Hovedkontoret var udvekslet nogen Korrespondance om Sagen, meddelte Afdelingen den 19. September, at Sagen var i Orden, da Manden havde faaet udbetalt sit tilgodehavende Overskud Kr. 124,00.

Jernbanearbejderne T. Overpostmesterembedet. Overenskomst oprettet. Stedfortrædertjeneste for et Postbud pr. Dag Kr. 9,75. For al anden Tjeneste 140 Øre pr. Time. Mindstebetaling for et Tjenesteafsnit er Kr. 4,20. For Tjeneste i Dagene 20.—26. December betales Kr. 1,00 ekstra pr. Dag. For rorgæves Møde i Dagene 20.—26. December betales Kr. 2,00. Gælder fra 1. Oktober 1926 til 31. Marts 1927.

Ringkøbing. Statns Vandbygningsvæsen. Afdelingen indberetter, at Vandbygningsvæsenet ikke overholder den mellem dette og D. A. F. gældende Overenskomst. Der betales ikke Overarbejdstillæg for Arbejde udover 8 Timer daglig og ikke Vandtillæg (20 pCt.) til de Arbejdere, der beskæftiges ombord paa eller i Tilslutning til Gravemaskinen i Fjorden og de ved Raadighedstjeneste beskæftigede Arbejdere aflønnes med almindelig Timeløn for alt Arbejdet. Af-

delingen har krævet, at Arbejderne paa og ved Gravemaskinen skal betales med Overarbejdstillæg for Arbejde udover 8 Timer daglig, og at der udbetales 20 pCt. Tillæg jvfr. Overenskomsten samt at Raadighedstjeneste skal betales med almindelig Timeløn plus 20 pCt. Tillæg for ⅓ af Tiden og med overenskomstmæssigt Overarbejdstillæg for Arbejde derudover. Afdelingen har forhandlet med Ingeniøren uden at Enighed kan opnaas, da han hævder, at Arbejdet ikke falder ind under Betegnelsen »Kystsikringsarbejde«, hvorfor den anmoder om Forbundets Bistand med Sagens Ordning. Efter at Sagen var paatalt overfor Vandbygningsdirektøren, afholdtes den 14. September et Møde, ved hvilket Sagen gik i Orden. De løse Folk lønnes som de faste Folk, alt med tilbagevirkende ves til 135 Øre. Overarbejde og Raadighedstjeneste betales som til faste Folk, alt med tilbagevirkende Kraft til den 24. Juni, da Afdelingen fremsatte Kravene.

Aarhus J. B. Entreprenørfirmaet Hoffmann & Sønner & Eriksen: Afdelingen indberetter, at den har forhandlet med Firmaet om Akkordprisen for Jernarbejdet ved Sænkekasserne i Aarhus Havn, uden at Enighed er opnaaet. Firmaet har derefter skriftligt meddelt Tillidsmændene for Jernbinderne, at det ønsker Arbejdet udført efter Aarhus Priskurant, og at det for de Arbejder, der ikke er nævnt i Priskuranten betaler Timeløn + 15 pCt. Firmaet har for en Uges Arbejde afregnet i Henhold dertil, men har som Akkord medregnet 16 mm Jernet. Afdelingen har protesteret mod denne Afregningsmaade, dels fordi den ikke erkender, at de i Priskuranten fastsatte Priser er gældende for den Art Arbejde her udføres, da de er beregnet for lige Jern og dels fordi det vil blive umuligt at holde Regnskab over Fortjenesten, naar Akkord- og Timelønsarbejde blandes sammen. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand, hvis Sagen ikke gaar i Orden ved et Mæglingsmøde. Da Mæglingsmødet ikke bragte Enighed tilveje mellem Parterne, indbragtes følgende Spørgsmaal for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse:

1) Betaling for Jernarbejde ved Sænkekasser?

2) Betaling af Vandtillæg, naar Kasserne er sænkede ude paa Vandet?

Med Hensyn til Jernarbejdet stillede Opmanden med Parternes Tiltræden et Mæglingsforslag, hvorefter Jernarbejdet betales med 7 Øre pr. kg. Forslaget tiltraadtes af begge Parterne.

Med Hensyn til Vandtillægget afsagde Opmanden en Kendelse, hvorefter Firmaet skal yde Vandtillæg for det omstridte Arbejde.

Odder. Entreprenør Tang: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren, der har paabegyndt Arbejde ved et Mergelleje i Byens Omegn, har dikteret en Arbejdstid paa 10 Timer daglig og fastsat en Akkordpris af 40 Øre pr. m³ for Afrømning og Læsning af Overjorden. Da Akkorden kun giver en Fortjeneste af 6 a 7 Kr. pr. Dag har Afdelingen forhandlet med Entreprenøren om, dels at faa Arbejdstiden nedsat til 8 Timer daglig, dels at faa fastsat en højere Akkordpris. Entreprenøren har stillet sig fuldstændig afvisende, hvorfor Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Forhandlingsmøde den 6. September opnaaedes ikke Enighed. Efter at Arbejderne havde standset Arbejdet, meddelte Afdelingen den 7. September, at Entreprenøren var indgaaet paa en 8 Timers Arbejdsdag og en Akkordpris af 50 Øre pr. Vogn beregnet til 1 m³.

Svendborg. H. Hansens Cementvarefabrik: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at udbetale til en ugelønnet Arbejder, der har aflæsset ca. 1100 Tons Brosten læsset fra Skib til Amtets Landevej, et Overskud paa Kr. 250,00, hvilket Beløb er Forskellen mellem den udbetalte Ugeløn og den i Overenskomsten mellem Importørforeningen og Afdelingen fastsatte Akkordpris for Losning af Stenene. Afdelingen henviser til, at naar Amtet eller Kommunen selv udfører Arbejdet, aflønnes Aflæsningsmandskabet efter samme Akkordbetaling som Losningsmandskabet og endvidere til, at Overenskomsten med Importørforeningen indeholder Bestemmelse om, at naar ugelønnede Arbejdere deltager i Akkordarbejde, skal de aflønnes efter de gældende Takster. Afdelingen anmoder Forbundet om at paatale Sagen overfor Arbejdsgiverforeningen. Ved et Mæglingsmøde den 9. Juli opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen indankedes for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 6. September afsagde Voldgiftsrettens Opmand Kendelse i Følge hvilken Firmaet anses pligtig at betale Arbejdet med 40 Øre pr. Ton pr. Mand (den samme Betaling som Losningsmandskabet havde faaet).

Dansk Arbejdsmands Forbund og Landarbejderforbundet. Foreningen af Dræningsmestre og Entreprenører paa Landet i Sydsjælland: Overenskomsten af 26. Februar 1926 fornyet til en 1. Juni. Timeløn = Centralforeningen (101 Øre). Akkordpriserne for Spidning som Specialarbejde forhøjet med fra 43 pCt. til 55 pCt., gennemsnitlig 51 pCt. Akkordpriserne for Sløjfning af Grøfter reduceret med fra 18 pCt. til 30 pCt., gennemsnitlig 23 pCt. Bestemmelsen om, at der skal være 12 cm Vand for at erholde 25 pCt. Tillæg til Timelønnen udgik. Regulering 16. Februar og 16. August med ½ pCt. pr. Points, Pristallet falder eller stiger.

Til Afdelingsformændene

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)

København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 15 | 10. Novbr. | 1926 | 31. Aarg.

Ærede Fagfæller!

Som organiserede Arbejdere har vi den største Interesse i det **Folketingsvalg,** som finder Sted den 2. December.

Tro ikke, at det er **ligegyldigt,** hvem der sejrer den Dag.

Tro ikke, at det gaar nok uden **vor** Stemme.

Det gælder vore Arbejds- og Livsvilkaar.

Tænk blot paa, hvorledes Argrarministeriet Madsen-Mygdal-Kragh svang Pisken over os fra 1920—24.

Brutalt stillede denne Regering, støttet af de Konservative, sig paa **Arbejdsgiverforeningens** Side og søgte ved en Nedskæring af Arbejdsløshedsunderstøttelsen at hjælpe Arbejdsgiverne i Kampen for Lønreduktioner.

Hvor de kunde komme til — f. Eks. overfor **Statens Skovarbejdere og Tjenestemændene — dikterede de store Lønreduktioner,** selvfølgelig ogsaa til Skade for Arbejderne i de private Erhverv.

De **nedsatte Aldersrenten** og Tilskudene til **Hjælpekasserne.**

De tvang ved hele deres kyniske Overklassepolitik **10,000 Familier over paa Fattigvæsenet,** medens de holdt Haanden over de store Skatteydere.

Tag Arbejdet for, hvad Herren vil byde — spænd Livremmen ind — og gaa forøvrigt til Fattigvæsenet. Det var **Overklassepolitik** af en saadan Brutalitet, at vi ikke kan tro, at vore Kammerater kan have glemt det den Dag i Dag.

Vi rejste et Bolværk

mod Reaktionen ved Valget i April 1924.

Den socialdemokratiske Regering har alene ved sin Eksistens forhindret en Fortsættelse af disse onde Anslag paa os og vore Hjem.

Den har gjort Uretten mod **Skovarbejderne og Tjenestemændene** god igen og dermed ogsaa hjulpet os andre i vor Lønkamp.

Den har gennemført **Eftergivelsen af Fattighjælpen** for de 10,000 Familier.

Den har under de andre Partiers rasende Protest udnyttet **Arbejdsløshedslovens** Bestemmelser fuldt ud.

Den har fremtvunget Millionbevillinger til fortsat **Bekæmpelse af Bolignøden.**

Den har fremsat Forslag om Understøttelse til dem af vore Kammerater, der helt har **opbrugt** Understøttelsen og om **Ændring i Arbejdsløshedslovens** urimelige Bestemmelser.

Men baade disse Forslag og Forslagene om Støtte til **Fremskaffelse af Arbejde** er brutalt slaaet ned af de andre Partier, **dels** for at skaane de stakkels 500 Millionærer for en Formueafgift, og **dels** for at **yde deres Haandrækning til Arbejdsgiverforeningens Krav om store Lønreduktioner.**

Vor Nutid og Fremtid.

Men vor Regering har ikke alene søgt at staa Vagt om Arbejderklassens dyreste Interesser i vor Kamp for ordentlige Livsvilkaar.

Den har ogsaa **stillet de andre Partier overfor de organiserede Arbejderes Krav til Fremtiden**.

For første Gang er et dybtgaaende og omfattende Program om en **moderne Arbejderlovgivning** fremsat af en dansk Regering. Vi minder blot om de vigtigste Lovforslag:

8-Timers Dagens Lovfæstelse.
Oprettelse af Bedriftsraad.
Barselshvile for arbejdende Kvinder.
Ugentlig Hviledag.
Lærlingelovens Revision.
Love til Fordel for Søens Arbejdere,

og en Række andre Forslag om at indføre **Forbedringer i Arbejderlovningen** i Henhold til internationale Beslutninger.

Føj hertil Forslagene om skærpet Kontrol med **Banker, Aktieselskaber** og **Prisforhold,** og Regeringens ihærdige, men hidtil forgæves Kamp for at skabe **Samfundets Gamle** en blidere Livsaften og de **fader- eller moderløse Børn** en lykkelig Barndom og Ungdom samt Kampen for at sikre vort Land og vore Hjem mod **Krigens Rædsler** ved at **afruste vort Land** — ja, er der da en eneste af vore Kolleger eller deres Hustruer, der et Øjeblik kan være i Tvivl om, at **Pligten overfor os selv og vore Børn** byder os

enstemmig Samling om den socialdemokratiske Regering.

Vore Modstandere har hidtil kunnet triumfere i Kraft af deres Flertal i Landstinget.

Men **den største Triumf** vilde være, om de kunde paavise, at de danske Arbejdere ikke interesserede sig for den Kamp, som vor Regering har ført.

Overklassens Damer og Herrer skal nok være klar paa Valgdagen. Selvejerbilernes Rækker vil rulle til Valgstederne Dagen lang den 2. December.

Lad os da vise dem, at vi kan **marschere dem ned,** naar vi **alle som en** rykker ud for **Socialdemokratiet.**

Saa indtrængende, som det er os muligt, opfordrer vi da vore Fagfæller og deres Hustruer til **ikke at svigte paa Valgdagen,** men møde op og give **Socialdemokratiet** deres Stemme.

Gør I det, da sejrer vi saa eftertrykkeligt, at Modstanderne for stedse skal komme til at opgive Haabet om at standse os paa Vejen frem mod vort endelige Maal.

Og da er i med til at bygge eders Børn en bedre **Fremtid** end den **Nutid,** som I selv har oplevet.

Med solidarisk Hilsen

P. F. V.

Lyngsie.

Rob. Nielsen.

Krav til Regeringen.

Alle vore Tillidsmænd ved hvor haardt, vor Arbejdsløshedskasse sidder i det. Vi arbejdede os gennem forrige Regnskabsaar med et Underskud paa ikke mindre end 2,800,000 Kr. og med et optaget Laan paa 1,000,000 Kr., og det nye Aar har ikke bragt bedre Beskæftigelsesforhold for vore Medlemmer, tværtimod har Stillingen i Sommer været saadan, at medens vi ellers normalt i Perioden fra 1. April — 1. November har en Understøttelsesudbetaling paa ca. 1,735,000 Kr., har Udbetalingerne i Aar været ikke mindre end 3,970,000 Kr., altsaa 2,235,000 Kr. mere, end vore normale Udgifter plejer at beløbe sig til.

At vor Arbejdsløshedskasse altsaa i Aar er spændt umaadelig haardt for, og at den ikke kan klare sig over den kommende Vinter uden store ekstraordinære Indtægter, er selvsagt, og da det drejer sig om adskillige Millioner Kroner, er det ogsaa selvsagt, at vi ikke kan skaffe dem allesammen frem ved Paaligning af et Ekstrakontingent paa Medlemmerne.

Der er ogsaa andre Arbejdsløshedskasser, som sidder svært i det paa samme Maade som vi, og paa et samlet Møde for alle Arbejdsløshedskasserne, som blev afholdt forleden, vedtoges enstemmig følgende Henvendelse:

«Til Regering og Rigsdag.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde den 20. November 1926 retter en indtrængende Opfordring til Lovgivningsmagten om at komme Kasserne til Hjælp under den forhaandenværende Situation, saaledes at det kan blive dem muligt at opfylde deres lovmæssige Forpligtelser overfor deres Medlemmer.

Gennem en nu snart lang Aarrække har en overordentlig Arbejdsløshed krævet saa store Ofre af den Del af Medlemmerne, der har haft nogen Beskæftigelse, at Betalingsevnen ofte har været ved at briste, og overfor det sidste voldsomme Udslag af Arbejdsløshedskrisen staar Kasserne i den Situation, at deres Midler enten er udtømte eller i den nærmeste Tid vil være det, uden at Kasserne vil kunne paaligne deres Medlemmer et til Behovet svarende Ekstrakontingent.

Aarsmødet maa derfor henstille, at der tilvejebringes dels en øjeblikkelig Hjælp, t. Eks. i Form af Laan hos Staten, for de Kasser, som ingen Midler har mere, og dels en varig forøget Støtte til Kasserne gennem Forhøjelse af det aarlige Statstilskud.

Endvidere maa Aarsmødet henstille til Lovgivningsmagten at komme de Arbejdsløse til Hjælp, som har opbrugt den af Arbejdsløshedsloven omfattede Understøttelse og derefter er ganske uden Eksistensmuligheder. Den af Rigsdagen den 30. Marts d. A. vedtagne Lov med foranførte Formaal har dels Størstedelen af Kasserne været ude af Stand til at tage i Brug, og dels har Lovens Bestemmelse i meget stort Omfang udelukket Kassernes Medlemmer fra at nyde godt af den. Ogsaa her gælder det, at hurtig Indgriben er i højeste Grad paakrævet.»

Henstillingen taler sit tydelige Sprog om den forhaandenværende Situation.

Arbejdsløshedskasserne maa, som Krisesituationen har formet sig, kræve ikke alene Hjælp for at kunne klare sine Forpligtelser med Hensyn til vedtægtsmæssig Understøttelse, men maa ogsaa forlange, at de af deres Medlemmer, der har været saa længe arbejdsløse, at de har opbrugt al Understøttelse, enten det er vedtægtsmæssig eller Fortsat Hjælp, maa have Støtte fra Lovgivningsmagtens Side for at kunne opretholde Livet uden Henvendelse til Fattigvæsenet, og Situationen er saadan, at der maa kræves hurtig Indgriben.

Vi kender alle Regeringens gode Vilje og kraftige Indgriben for at faa Erhvervene i Gang, og giver vi allesammen Regeringen øget Styrke og øget Kraft, tror vi, at den nye Rigsdag, som fremkommer nu efter Valget den 2. December, ikke tør vove at sidde vore Krav overhørig. Vi kender Feltraabet fra den anden Side, om at Livremmen skal spændes ind, men for de Arbejdsløse og Arbejdsløshedskasserne er Livremmen allerede spændt ind til allerinderste Hul, og vi har Tusinder af Medlemmer, der er paa Sultegrænsen.

Derfor er det alle vore Tillidsmænds absolutte Pligt baade for Kammeraternes og for vor egen Skyld at bidrage vort til, at Regeringen faar den nødvendige Kraft bag sig til at kunne gennemføre de Foranstaltninger, der er nødvendige for, at Tusinde smaa Hjem ikke skal gaa til Grunde.

Det maa staa os allesammen klart, at sker der Regeringsskifte nu efter Valget, saa vil den Regering, der kommer efter den nuværende, blive værre for os. Husk det, Kammerater! Hvad enten vi faar en Højre- en Venstre- eller en Radikal-Regering — eller om vi muligt faar en Samlings-Regering — saa vil den Regering, der kommer efter, blive værre for Smaakaarsfolkene i vort Land.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, den 24. November 1926.

Johannes Nielsen.

Fra Udlandet.

Fagbevægelsen i Portugal.

(I.F.C.) Den portugisiske Fagbevægelse, der endnu er temmelig ung, har fra sin første Begyndelse af haft en anarkistisk-syndikalistisk Karakter og var i lang Tid stærkt paavirket af Bakunins Lære. Derfor findes der endnu heller ingen arbejdsdygtige og omfattende Organisationer. De syndikalistiske Forbund viser ingen større Interesse for praktiske Resultater og indskrænker sig til at føre Propaganda for revolutionær Terror. Lønnen er lav og Arbejdsbetingelserne daarlige. Tiltrods for at t. Eks. Landarbejderne har en forholdsvis stærk faglig Organisation, fortjener de med en daglig Arbejdstid paa 10—12 Timer kun 10—15 Escudos daglig. Da det anarkistiske portugisiske Fagforbund kun tæller ca. 30,000 og den socialdemokratiske Landsorganisation kun ca. 10,000 Medlemmer, mens Antallet af de uorganiserede Arbejdere i Portugal andrager ca. 700,000, er ogsaa de andre Arbejderkategoriers Lønninger meget lave. Saaledes fortjener de forholdsmæssig bedst betalte Jernbanemænd og Søfolk kun 25—30 Escudos om Dagen (1 Escudo = 17 danske Øre). Tidligere søgte man gennem Strejker at gennemføre Lønforhøjelser, men kun de mindre Fagorganisationer som t Eks. Sporvejsfunktionærer var i Stand til at opnaa Fordele ad den Vej. Flertallet af Arbejdere i Portugal, hvoraf 60 til 70 pCt. er Analfabeter, er fuldstændig indifferent baade i politisk og faglig Henseende.

Dertil kommer saa det religiøse Spørgsmaal. Kirken udøver en vældig Indflydelse paa de brede Masser, hvorfor det er forbunden med store Vanskeligheder at sprede de faglige Organisationstanker blandt Arbejderne.

Det socialdemokratiske Parti og den socialdemokratiske Landsorganisation, der har 2 Sekretariater, et i Lissabon for den sydlige Del og et i Porto for den nordlige Del af Landet, lægger da ogsaa Hovedvægten paa Arbejdernes Oplysning og Organisering. I alle større Byer findes der Arbejderskoler med Dag- eller Aftenkursus. Udgifterne til disse Skoler afholdes af Parti- og Fagbevægelsen i Fællesskab. Et udholdende og haardt Arbejde turde dog endnu være nødvendigt, forinden den portugisiske Arbejder er nogenlunde faglig og politisk oplyst, særlig ogsaa af den Grund, at Fagforeningerne og Partiet, som tidligere havde en vis Indflydelse i forskellige Kommunalbestyrelser, siden Indførelse af Militærdiktaturet og Parlamentets Opløsning befinder sig i en yderst vanskelig Stilling.

Statistik over Overenskomsterne i Tyskland.

(I.F.C.) Sammenholdt med 1922 er Antallet af Overenskomster i Tyskland gaaet betydeligt tilbage. Saaledes bestod der ved Udgangen af 1922 10,768 Overenskomster for 890,237 Virksomheder, medens der den 1. Januar 1925 kun taltes 7099 Overenskomster for 785,945 Virksomheder. Ved Udgangen af 1922 arbejdede 14,3 Millioner Arbejdere under en Overenskomst, ved Udgangen af 1924 endnu kun 13,1 Millioner. Nedgangen i Antallet Overenskomster og Virksomheder turde væsentlig kunde føres tilbage paa den indenfor Industrien foregaaende Koncentration og den økonomiske Krise, mens Tilbagegangen i det Antal Arbejdere, der omfattes af Overenskomster, væsentlig skyldes Indførelse af arbejdssparende Maskiner, driftsorganisatoriske Forandringer, Afskedigelse af de under Inflationstiden ansatte Funktionærer o. s. v.

Som Overenskomstpartner kommer paa Arbejdernes Side kun Organisationer i Betragtning, mens der paa Arbejdsgivernes Side foruden Organisationerne ogsaa findes enkelte Firmaer. I Almindelighed kan der dog noteres en yderligere Stigning i Antallet rene Forbundsoverenskomster, saaledes at 86,7 pCt. af alle Personer, der omfattedes af Opgørelsen den 1. Januar 1925, falder paa Forbundsoverenskomster. Ogsaa Antallet af Lokaloverenskomster er gaaet stærkt tilbage. Paa første Plads staar Distriktsoverenskomsterne. Af de 11,9 Millioner Lønarbejdere, som omfattedes af den statistiske Opgørelse den 1. Januar 1925, arbejdede de 10,66 Millioner eller 89,6 pCt. under Distrikts- eller Rigsoverenskomster. Lærlingevæsenet var ordnet i 16,5 pCt. af de i 1924 afsluttede Overenskomster. Den 1. Januar 1925 indeholdt 86,7 pCt. af alle Overenskomster for 91,3 pCt. af Virksomhederne og 93,5 pCt. af de beskæftigede Arbejdere Bestemmelser om en aarlig betalt Ferie. Feriens Længde varierer mellem 3 og 18 Dage.

Arbejdsløsheden i forskellige Lande.

(I.F.C.) I Sommermaanederne har Omfanget af Arbejdsløsheden næsten været uforandret i de fleste Lande. Selv om der sammenholdt med Tallene for de første Maaneder af Aaret har været nogen Nedgang, er i de europæiske Lande de arbejdsløses Stilling

endnu stadig haabløs. Ligeledes vil de ivrige Bestræbelser i forskellige store Industrilande for at gennemføre drifftsorganisatoriske Ændringer og maskinelle Forbedringer sikkert ikke bidrage til at skaffe Arbejde til de talrige ledige Hænder. Paa Grundlag af de os foreliggende Oplysninger giver vi følgende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i forskellige Lande:

Australien: I det andet Kvartal 1926 var Fagforeningernes Arbejdsløshedsprocent 6,7 mod 8,2 i det første Kvartal og 10,2 i det andet Kvartal 1925.

Belgien: I Belgien er Arbejdsløsheden endnu stadig meget ringe. Efter de foreliggende Beretninger fra 147 Arbejdsløshedskasser med ialt 596,802 Medlemmer var den 31. Juli 5133 eller 0,9 pCt. helt og 10,233 eller 1,7 pCt. delvis arbejdsløse. I den foregaaende Maaned var de tilsvarende Tal 0,9 resp. 2,2 pCt., i Juli 1925 1,11 resp. 4 pCt.

Danmark: Efter de gennem Fagforeningerne og de offentlige Arbejdsanvisninger tilvejebragte Oplysninger var Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af Juli 17,4 mod 16,3 den foregaaende Maaned og 8,3 ved Udgangen af Juli 1925. I Midten af August var Antallet arbejdsløse i hele Landet 48,779 mod 25,800 i Midten af August 1925.

Tyskland: I Tiden fra 15. August til 1. September er Antallet af understøttede arbejdesløse gaaet ned fra 1,604,278 til 1,549,000 eller med rundt 55,000. Den 1. August var Tallet 1,652,492. Efter de foreliggende Beretninger fra 40 tyske Fagforbund med ialt 3,398,003 var den 31. Juli 599,917 eller 17,7 pCt. af Medlemmerne helt arbejdsløse, mens 563,823 eller 16,6 pCt. arbejdede paa forkortet Arbejdstid. Den 26. Juni var de tilsvarende Tal 627,287 eller 18,1 pCt. resp. 596,973 eller 17,2 pCt., ved Udgangen af Juni 1925 3,5 resp. 5,2 pCt.

Frankrig: Frankrig hører sammen med Belgien til de faa Lande i Europa, hvor der næsten ikke findes nogen Arbejdsløshed. Aarsagen hertil er tilstrækkelig bekendt. Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisninger indtegnede arbejdsløse var ved Udgangen af Juli 7682 mod 8272 den foregaaende Maaned og 10,548 ved Udgangen af Juli 1925.

Finland: Efter de af Arbejdsanvisningerne i de større Byer indsendte Beretninger var i Midten af Juli Antallet indtegnede arbejdsløse ganske forsvindende. Ved Udgangen af Juni var der indtegnet 887 Personer, i den foregaaende Maaned 1273 Personer.

Storbritannien: Efter de af Fagforeningerne indsendte Beretninger var ved Udgangen af Juli 108,038 eller 13,2 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse, mod 107,597 eller 12,9 pCt. ved Udgangen af Juni og 107,531 eller 11,2 pCt. ved Udgangen af Juli 1925. Af de omtrent 11,900,000 Personer, der var forsikrede mod Arbejdsløshed, var ved Udgangen af Juli 1,664,000 eller 14,6 arbejdsløse mod 1,699,000 eller 14,7 pCt. den foregaaende Maaned og 1,262,000 eller 11,2 pCt. i Juli 1925. Den 30. August var Tallet gaaet ned til 1,549,000. Den i Forhold til Juli Maaned i Fjor indtraadte Opgang i Arbejdsløshedstallet skyldes væsentlig Bjergarbejderstrejkens Virkninger.

Holland: Ifølge Beretning fra subventionerede Ar- pCt. arbejdsløse mod 1,699,000 eller 14,7 pCt. den foreved Udgangen af Juni 16,868 eller 6,5 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse mod 6,3 pCt. den foregaaende Maaner og 6,6 pCt. ved Udgangen af Juni 1925.

Italien: Antallet af indtegnede helt arbejdsløse var ved Udgangen af Juli 78,000. Ved Udgangen af Juni var der indtegnet 83,264 helt og 6650 delvis arbejdsløse. De tilsvarende Tal var i Maj 98,490 resp. 8600, i Juni 1925 85,532 resp. 6944.

Kanada: Efter Fagforeningernes Opgørelser var ved Udgangen af Juni 4,1 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse mod 4,9 pCt. den foregaaende Maaned og 6,1 pCt. ved Udgangen af Juni 1925.

Norge: Den 15. August var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger indtegnet 16,658 arbejdsløse mod 16,344 den 15. Juli og 9231 den 10. August 1925.

Østrig: Antallet understøttede arbejdsløse var ved Udgangen af Juli 137,908 mod 150,981 den foregaaende Maaned og 111,886 i Juli 1925. Desuden findes der endnu 14,600, der faar ekstraordinær Hjælp og ca. 20,000 arbejdsløse, der ikke oppebærer nogensomhelst Understøttelse. Ialt findes der altsaa i Østrig over 175,000 arbejdsløse.

Polen: I Begyndelsen af Juni fandtes der i hele Landet 282,236 indtegnede arbejdsløse mod 320,512 den foregaaende Maaned og 171,340 i Juni 1925.

Rusland: Ifølge de officielle Beretninger stiger Arbejdsløsheden ogsaa i Rusland. Efter Indberetninger fra 250 Arbejdsanvisninger var Antallet indtegnede arbejdsløse den 1 Januar 1925 901,600, den 1. Oktober 1925 1,055,000 og den 1. Maj 1926 1,091,000. Den paa de vigtigste Kategorier faldende Arbejdsløshedsprocent var 18,3 for faglærte Arbejdere, 18 for intellektuelle Arbejdere og 43 for Arbejdsmænd. Efter de nyeste Meldinger i «Trud» hersker der for Tiden en overordentlig stor Arbejdsløshed i Byerne Leningrad og Moskva.

Svejts: Ved Udgangen af Juli var der i hele Landet indtegnet 11,013 arbejdsløse mod 10,272 den foregaaende Maaned og 9751 ved Udgangen af Juli 1925.

Sverige: Af de 238,119 Medlemmer af de Fagforeninger, der havde indsendt Oplysninger om Arbejdsløsheden, var ved Udgangen af Juni 22,715 eller 9,5 pCt. arbejdsløse mod 9,9 pCt. den foregaaende Maaned og 8,2 pCt. ved Udgangen af Juni 1925.

Czekoslovakiet: Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisninger indtegnede Arbejdsløse var ved Udgangen af Maj 68,991 mod 66,098 den foregaaende Maaned og 44,567 i Maj 1925. Fra Arbejdernes Side anføres der overfor disse Tal, at Arbejdsløsheden for Tiden har taget et forfærdende Omfang og at omkring 200,000 Arbejdere er uden Beskæftigelse. Navnlig Tekstil- og Glasindustrien er haadt ramt.

Ungarn: Ved Udgangen af Juni Maaned var af Fagforeningernes Medlemmer 25,558 eller 16,7 pCt. arbejdsløse mod 27,598 eller 18 pCt. den foregaaende Maaner og 34,015 eller 19 pCt. ved Udgangen af Juni 1925.

Forenede Stater: Efter den af Arbejdsministeriet offentliggjorde Beretning, som er udarbejdet paa Grundlag af en 10,004 Foretagender i 54 Industrier med 2,981,672 beskæftigede Arbejdere om fattende Statistik,

er Antallet beskæftigede Arbejdere i Juni aftaget med 0,4 pCt. Beskæftigelsesprocenten (1923 = 100) var i Juni 1926 91,3, i Maj 1926 91,7 og i Juni 1925 90,1.

»Fra Krigsskuepladsen.«

(I.F.C.) Den Omstændighed, at Bestyrelsen for det engelske Bjergarbejderforbund har konstitueret sig som »Centralt Krigsraad« er betegnende for Situationen i England. Det kan vistnok tilskrives den samme Stemning, naar Arbejdernes og Modstandernes Presse ligesom under Krigen bringer Meldinger om selv de mindste Enkeltheder ved »Fronten«, og naar der føres nøjagtig Bog over hver Mand, som træder i Strejke eller genoptager Arbejdet. Det samme kan til en vis Grad ogsaa siges om Udlandets Presse. Den kapitalistiske Presse gengiver med opriglig Tilfredshed alle Tal, som kunde tyde paa en Svækkelse af Grubearbejdernes Front, idet den samtidig undertrykker alle andre Meldinger, der kunde afsvække disse Tal. I Virkeligheden gaar det til som i enhver anden Krig: Tab paa nogle Steder af Fronten, Gevinst paa andre. Fremgang hovedsagelig der, hvor de siden Maaneder fra By til By omrejsende Bjergarbejderførere er i Stand til at gribe personlig ind. I de to Distrikter, som Krigsraadet først har taget under Behandling, er Antallet af de arbejdende Grubearbejderes Antal derimod steget i de sidste Dage. Netto-Tallene stiller sig vistnok saaledes, at man **talmæssig** set kan betegne Stillingen i de to sidste Uger som temmelig stabil. **Afgørende** er imidlertid den moralske Tilstand blandt de strejkende, og denne er efter 25 Ugers Kamp ligefrem glimrende. Ved hele Konfliktens Udvikling har det vist sig, hvilken Betydning Førernes Arbejde har og hvor stor deres personlige Indflydelse i Virkeligheden er. Deres Anstrengelser er næsten overmenneskelige og deres Udholdenhed spiller en Hovedrolle.

Ligesom under Krigen er Stillingen i »Oplandet«, som jo under Verdenskrigen endda skal have givet Udslaget, af ikke ringe Betydning. I denne Henseende kan det siges, at den er ligefrem katastrofal for Grubearbejdernes Modstandere. Fra alle Dele af Storbritannien indløber der Meldinger om standsede Skibsværfter, slukkede Højovne, lukkede Tekstil- og andre Fabriker. En særlig Korrespondent til »Daily Herald« anfører i en almindelig Oversigt Tal, der taler for sig selv. Saaledes var ved Kampens Begyndelse i Vest-Skotland 85 Højovne i Virksomhed, for Tiden ikke en eneste. Den skotske Jern- og Metalindustri ligger nu stille i 5 Maaneder. De paa Grund af Kampen tabte Lønbeløb og Arbejdsdage er saa enorme, at de ikke kan beregnes. I Industrien i Middlesborough, hvor der under normale Forhold beskæftiges 25,000 Mand, arbejder nu blot 5000. Af 13 Jernværker er kun et eneste i Drift. Ifølge Meddelelser fra Arthur Pugh, Jern- og Staalarbejderforbundets Generalsekretær og for Tiden de engelske Fagforeningers Repræsentant ved den amerikanske Fagforeningskongres, er af ialt 470 Højovne indenfor Metalindustrien nu kun 5 i Virksomhed. Børsen melder om en skarp Baisse paa engelske Industripapirer.

Ogsaa Udlandet hører i denne Kamp til Oplandet. I Frankrig vil forskellige Højovne om kort Tid være tvungne til at standse Driften. Kulmanglen har antaget et saadant Omfang, at en tilstrækkelig Forsyning af Industrien ikke mere er muligt. Med Hensyn til Skibsfarten hersker der allerede Stagnation i forskellige Havne. Selv i Tyskland lyder der Røster til Gunst for et Kuludførselsforbud. Det vil sikkert glæde de engelske Grubeejere at høre, at de tyske Gruber gør sig de største Anstrengelser for at afslutte Kontrakter paa langt Sigt med Englands tidligere Kunder, endda til lavere Priser, end de ellers vilde opnaa. I Belgien er Kulsituationen siden enkelte Uger ligeledes blevet truende. Ikke blot Storindustrien, men ogsaa den mindre Industri og Statsvirksomhederne begynder at lide under Kulmanglen. I Østrig har Kulgruberne i Fohndorfer-Distriktet indtaget saa store Ordrer fra Udlandet, at de nu atter er i Stand til at arbejde paa fuld Tid.

Med Hensyn til Udlandet drejer det sig nu om, ogsaa at kunne bringe gode Efterretninger med Hensyn til Arbejderne samt at kunne meddele om Indsamlingernes Fortsættelse og gode Forløb. Det af Holland, Østrig og andre givne gode Eksempel er nu blevet fulgt af den tyske Landsorganisation i Czekoslovakiet, der i Tilknytning til den hidtil ydede Hjælp, der nærmest blev ydet direkte af de enkelte Forbund, har vedtaget at foranstalte en almindelig Indsamling.

I England vil Spørgsmaalet om Udskrivning af et Ekstrabidrag blive behandlet ved et den 3. November stedfindende Møde af Bestyrelserne for de under den faglige Landsorganisation hørende Forbund. A. Pugh sagde i et Brev til »Times« bl. a.: »Naar Grubeejerne og Regeringen har regnet med Bjergarbejdernes Kapitulation som Følge af Udmattelse, har de forregnet sig.« Det samme bør senere kunde siges til de Folk, som haaber, at Understøttelsesaktionen vil løbe ud i Sandet. Derfor bør Indsamlingen overalt fortsættes. At den britiske Fagbevægelse kæmper for et Maal, som er i hele Landets og navnlig i Kulindustriens Interesse, har Arthur Pugh ogsaa bevist ved en anden Lejlighed, hvor han udtalte sig for, at Konflikten skulde afsluttes paa Grundlag af den Betænkning, som den af Regeringen nedsatte Kulkommission i sin Tid har forelagt.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Siden sidst.

Dansk Arbejdsmands Forbund, Landarbejderforbundet og Det lollandske Forbund. Udvalget for Sogneraadsforeningen for Maribo Amt og Maribo Amts Vejudvalg: Overenskomst oprettet. Timeløn hos Sognekommunerne hele Aaret 80 Øre. Hos Amtet 101 Øre,

Pasning af Tjære- og Fejemaskiner Timeløn plus 40 pCt. = 141 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Flækning af Sten til Slagning (39 × 23 cm) pr. m³ Kr. 3,15, Søsten (30 × 25 cm) pr. m³ Kr. 3,35, Stabling af Sten (39 × 23 cm) i enkelt m³ Kr. 0,75, i flere m³ Kr. 0,65 Slagning af Reparationsskærver pr. m³ 4 cm Kr 10,50, 4½ cm Kr. 9,25, 5 cm Kr. 8,25, 6 cm Kr. 7,25. Underlagssten af Granit Kr. 3,15, af Flint efter Aftale. Slagning af usorterede Grusgravsten og Sankesten i Størrelse 20 × 20 cm til Skærver betales med 80 Øre pr. m³ under ovenanførte Priser. Sortering paa Rundharpe med Opstilling af Harpeprodukterne pr m³ Kr. 1,75. Udlægning betales efter Aftale. Lempning af Betalingsvilkaarene for Anskaffelse af Værktøj. Regler for Behandling af faglig Strid. (Akkordpriserne af 1925 reduceres med fra 10 til 18 pCt.). Gælder uden Regulering til 1. Oktober 1927.

Tagpaparb., Kbhvn. Københavns Tagdæknings Kompagni: Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at betale et Medlem, der har tjæret Tage paa A/S Nielsen & Winthers Maskinfabrik, et Tilgodehavende paa Kr. 19,00, idet Firmaet ikke vil betale for Lys. Afdelingen hævder, at Manden har Krav paa Beløbet, da det er Kotume, at Tjærearbejde betales for hele Tagets Flademaal. Da Afdelingen har klaget til Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening uden at faa noget Svar, anmoder den Forbundet om at tage sig af Sagen. Ved et Mæglingsmøde den 16. September tilbød Firmaet i Betragtning af Sagens ringe Omfang at betale 10 Kr. som et ekstra Honorar til Manden. Dette Tilbud accepteredes af Mæglingsmændene mod, at der bliver foretaget en ny Opmaaling af Arbejdet paa det Grundlag, at Lysene fraregnes. Iøvrigt fastholdt hver af Parterne deres prinipielle Standpunkt.

Horsens A. Gummifabriken «Jylland»: Overenskomst oprettet. 15 a 20 Mand. Timeløn 105 Øre. I Blandingskammer, Valserum og ved Slangemaskinen 114 Øre. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Akkordpriserne af 1925 reduceret med gennemsnitlig 13,3 pCt., for Tørring af Lærred dog med 15 pCt. De ny Akkordpriser giver en Akkordfortjeneste af 140 Øre pr. Time. Gælder til 1. September 1927 uden Regulering.

Fredericia F. A/S Fredericia Svovlsyre- og Superphosphatfabrik: Industrifagene begærer paa Fabrikens Vegne Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at det ikke er lykkedes ved lokal Forhandling at opnaa Enighed med Arbejderne om Akkordpris for Betjeningen af en ny Ekspeditionsmaskine, som giver en anden Arbejdsmaade og fordrer andet Betjeningsmandskab end de øvrige Maskiner. Der har været foretaget Forsøgsarbejde, der har vist, at Maskinen kan præstere 2000 Sække pr. 8 Timer. Arbejderne har i den Tid været lønnet med 134 Øre i Timen plus 6,69 Øre pr. Sæk udover 1200 Sække til Deling mellem 8 Mand. Fabriken har tilbudt Arbejderne en Akkordpris af 6,4 Øre pr. Sæk a 100 kg til Deling mellem 8 Mand. Arbejderne kræver 8 Øre pr. Sæk og Betjeningsmandskabets Antal ansat til 9 Mand. Fabriken har desuden tilbudt, at der ved Trilning udover 20 Meters Afstand regnet til Vognkant, tilsættes en ekstra Mand for hver 15 Meter, og at denne Mand lønnes med Akkord som Sækkefyldningsholdet. Ved et Mæglingsmøde den 15. September opnaaedes Enighed om Akkord for Arbejdet ved den ny Ekspeditionsmaskine med samtidig Indlæsning i Banevogn. Betalingen fastsættes til 7 Øre pr. Sæk a 100 kg for Hold a 8 Mand. Ved Trilning udover 12 Meters Afstand tilsættes en ekstra Mand for hver 12 Meter. Denne Mand lønnes med samme Akkord som Sækkefyldningsmandskabet. Arbejdets Omfang er fastsat. Rangeringer bør saavidt muligt foretages udenfor Arbejdstiden, og Rangeringer af over 15 Minutters Varighed betales med Timeløn.

Oliemøllerne, Kbhvn. Fm. Nordsig & Dyrup: Afdelingen indberetter, at Firmaet, med hvilket Afdelingen den 17. Maj d. A. afsluttede Overenskomst, idet det tiltraadte den mellem Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiverafdeling og Oliemøllernes Afdeling gældende Overenskomst, og samtidig indgik paa at betale et Beløb af 200 Kr. til Afdelingen, ikke overholder Overenskomsten, idet det aflønner en af Arbejderne med 50 Kr. pr. Uge og har sluttet Kontrakt med en anden Arbejder om en Ugeløn ligeledes paa 50 Kr. samt at det heller ikke har været at formaa til at betale de 200 Kr. til Afdelingen. Denne anmoder derfor Forbundet om at foranledige Firmaet indklaget for Den faste Voldgiftsret. Forinden Sagens Behandling i Den faste Voldgiftsret betalte Firmaet imidlertid de 200 Kr. Den 22. September afsagde Den faste Voldgiftsret Kendelse, hvorefter Firmaet frifandtes med Hensyn til den Mand, det havde Kontrakt med, da han betragtedes som værende Ekspedient hos Firmaet; derimod idømtes Firmaet at efterbetale den anden Mand Forskellen mellem den Løn, han fra 1. Maj har faaet udbetalt, og hvad han vilde have faaet, saafremt han fra 1. Maj 1926 havde været betalt i Henhold til Overenskomsten.

Fuur. A/S Fuur Molerkompagni: Ved et Mæglingsmøde den 8. Juli hos Firmaet, der nu var blevet Medlem af Kalk- og Teglværksforeningen og som Følge deraf er Landsoverenskomstens Bestemmelser underkastet, enedes man om, at Værkets Timeløn ansættes til 96 Øre. Forbundet forbeholdt sig Ret til efter 1. September at begære optaget Forhandlinger om Akkord. Forsaavidt der ikke i September Maaned opnaas Enighed om Akkord, betales fra den 1. Oktober og indtil Akkord indføres et Tillæg af 4 Øre pr. Time for Udskibningsarbejdet. Regulering i H. t. Landsoverenskomsten.

Paa et den 18. September afholdt Møde om Akkord opnaaedes ikke noget Resultat.

Middelfart. A/S Nordiske Kabel- og Traadfabriker: Afdelingen indberettede den 30. Maj, at den havde opsagt samtlige Akkorder til Udløb den 1. August for at undgaa Augustreguleringen. Den 8. September anmoder Afdelingen om Forbundets Bistand med at faa afsluttet ny Akkorder. Den havde forhandlet over 1 Maaned, men Forhandlingerne var strandet, idet Firmaet hævdede, at de Priser, der var opnaaet Enighed om var fastsat paa Basis af den nuværende Arbejdstid af 4 Dage ugentlig, der havde været gældende i over 1 Aar, medens Afdelingen hævdede, at de ny Priser var fastsat paa Basis af en 6 Dages Arbejdsuge. Afdelingen gør endvidere opmærksom paa, at Arbejderne i September 1925 frivillig gik med til en

Akkordreduktion af 5 a 8 pCt., fordi Firmaet lovede at tage flere Folk i Arbejde, hvilket det ikke holdt, men i Stedet for afskedigede flere Arbejdere. Ved et Mæglingsmøde den 27. September opnaaedes ikke Enighed om, at alle de Akkorder, som i April Kvar-Enighed, men ved et Timandsmøde d. 16. Okt. opnaaedes Enighed om, at alle de Akkorder, som April Kvartal d. A. har givet en saadan Fortjeneste, at de, efter at Augustregul. er fradraget, kommer under 130 Øre pr. Time, forhøjes med 5 pCt., dog saaledes at Gennemsnitsfortjenesten ikke kommer over 130 Øre regningsmaade giver en Gennemsnitsfortjeneste af 145 Øre pr. Time, reduceres med 7½ pCt., dog saaledes at de ikke kommer under 145 Øre pr. Time. Vedrørende Beitseriet, Vaskeriet og Gløderiet regnes med en 5 Øres højere Gennemsnitsfortjeneste. Bestemmelserne vedrører dog ikke alle Afdelinger i Fabriken, da der i nogle Afdelinger skal optages særlige For-pr. Time og alle de Akkorder, som efter samme Behandlinger. Forhøjelserne finder Sted straks, men Fradrag maa ikke finde Sted i nogen Afdeling, før Arbejdstiden er 6 Dage ugentlig.

Odense St. A/S. Det sydfynske Jernbaneselskab: Afdelingen klager over, at Selskabet uberettiget har reduceret nogle i Januar 1924 oprettede Akkordpriser for Rensning af Vogne, saaledes har det i et Tilfælde reduceret. Akkordprisen fra Kr. 13,85 til Kr. 10,29, hvorfor Afdelingen anmoder Forbundet om at foranledige Mæglingsmøde afholdt snarest. Ved et Mæglingsmøde den 12. Oktober enedes man om at fastsætte følgende Grundpriser: Vognkasse udvendig samt Dørkanter, Stel og Bufferender ind- og udvendig, Hjul Akselkasser, Fjedre og Gafler alt renset til Maling betales med ialt Kr. 12,06. For Vogne med Bremsetøj betales Kr. 1,50 mere og Bremsekupeen renses indvendig.

Rødvig. Stevns Andelsfoderstofforretning, Storehedinge: Overenskomst oprettet den 6. September. Akkordpriser fastsatte for Losning af Majs og andre Kornsorter, Kager, Gødning, Ammoniak, Chili-Salpeter og Kul. Losning af Norgessalpeter: Timeløn 150 Øre. Gælder til 1. August 1927.

Roskilde. Danske Landboforeningers Frøforsyning: Overenskomst oprettet den 1. September. Ugeløn Kr. 53,62. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Opfyring om Morgenen samt for Arbejde i Spisetiden betales 25 pCt. Tillæg. Ved Indførelse af 2 Holds Drift betales 12 pCt. og ved 3 Holds Drift 20 pCt. Tillæg, saafremt Holdarbejdet strækker sig udover 14 Dage; for kortere Perioder betales almindeligt Overarbejdstillæg. I Sygdomstilfælde betales Løn i indtil 3 Dage efter Sygdommens Indtræden. Gensidig Opsigelsesfrist er efter 6 Ugers Arbejde en Uge. Regulering som mellem Hovedorganisationerne. Gælder til 30. Juni 1927.

Randers K. Automobilejer S. D. Jacobsen: Overenskomst oprettet den 4. Oktober. 4 Mand. Ugeløn Kr. 71,25. Arbejdstid som hidtil (56 Timer). Lønnen reguleres 1. April og 1. Oktober i H. t. Pristallet, dog højst med 5 Kr. i et Aar. Overarbejde 170 Øre pr. paabegyndt Time. For Selskabsture, der udføres i Frivagten, betales ligeledes 170 Øre pr. paabegyndt Time. Chaufførerne erholder 25 Kr. pr. Kvartal i Uniformsgodtgørelse, 6 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen, og under Ulykkestilfælde en Dagpenge af 3 Kr. fra første Dags Tilskadekomst. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Oktober 1927.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

KØBENHAVN OG OMEGN:

Belysningsarbejdernes Fagforening for København og Omegn. Kontor Vesselgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Form. N. Christiansen, privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Priv.-Tlf. Hellerup 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensensgade 9, St.

Brænderiarbejdernes Afdl. Form. J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. B. Kass. Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.

Brændselsafbærernes Afdl. Form. Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. Telf. Vester 9252 v. Kasserer: A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.

Brødkuskenes Afdl. Form. H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.

Chaufførernes Afdl. Form. Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. Central 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.

Fabrikarbejdernes Afdl. Form Chr. Gram, Kontor Blaagaardsgade 4 A, N., privat Sindshvilevej 23, 2., F. Telf. 3404. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.

Film- & Forlystelsesfunktionærernes Forbund. Form. Th. Lindberg Pharsen, Telf. V. 1326 v, Skydebanegade 7, 1., B. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2., Telf. Taga 32 v.

Frederiksberg komm. Arbejdsmænds Org. Form. G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. t. h. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nyelandsvej 63, 3. F. Telf. Godth. 1429 v.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Form. Johannes Nielsen, Nørre Søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Hulgaardsvej 76, St., Brh.

Havnearbejdernes Fællesforbund. Form. Axel Jørgensen, Kontor Dr. Tværgade 40. K. Telf. Palæ 282. Privat: Gudrunsvej 19 Taarnby, Telf. Kastrup 260. Kasserer Th. Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat: Borgergade 69 K.

Hotelfunktionærernes Afdl. Form. og Kasserer Lauritz Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. B. Telf. Vester 6859.

Hærens og Flaadens Afdl. Form. A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Telf. Amager 4103 x, Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.

Isoleringsarbejdernes Afdl. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. Form. Niels Rasmussen, Kontor H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kass. J. H. Hoppe, sammesteds.

Jærnbanearbejdernes Afdl. B. Form. Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S.

Jærnbanearbejdernes Afdl. M. Form. H. P. Hansen, Victoriagade 30. Telf. Vester 9316 y. Kass. V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger F. 4. V.
Jærnbanearbejdernes Afdl. T. Form. A. C. Larsen, Saxogade 90, 2. B. Tlf. Eva 138 v. Kasserer P. M. Christensen, Malthe Bruunsvej 8, 2. tv. F.
Kastrup. Afdelingens Kontor: Kastruplundsgade 11. Telf. Kastrup 18. Form. Rich. Ludwig, privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kass. Johannes Schach, Svend Dyringsvej 5, S.
Kontor- og Forretningsbudenes Organisation. G. Madsen, Studiestræde 16, Telf. Byen 4722, Budstuen Telf. Central 14721.
Kuskenes Fællesforbund. Form. Viggo Eigtved, Larslejstræde 1, K. Telf. 5640. Kass. Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.
Københavns Banegaards priv. Arbejderes Afdl. Form. J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer Jens Hansen, Blanketforvaltningen, Hovedbanegaarden.
Lager- og Pakhusarbejdernes Afdl. Form. Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Tlf. 10,147. Kasserer Gottfred Petersen, St. Hansgade 4, St. N.
Marmor- og Granitslibernes Fagforening. Form. Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Kasserer: F. F. Andersen, Hejmdalsgade 13, 1. L.
Mælkeriarbejdernes Afdl. Form. Alfred Jensen, Ndr. Fasanvej 29, 1., F. Telf. Godth. 2133 x. Kasserer M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2, F. Telf. Godth. 4784.
Oliemøllernes Afdl. Form. Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4., Ø. Telf. Str. 340 x, privat Telf. Øbro 1054 y. Kasserer C. Jensen, Clematisvej 13, S.
Remissearb. Fællesafdl. Form. O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y. Kass. C. Rasmussen, Danmarksgade 13, V. — Københavns Afdelings Formand: O. F. V. Heintze. Kasserer C. Jakobsen, Valdemarsgade 13, St.
Renovationsarb. Afdl. Form. A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amager 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amager 3275 x.
Sandlossernes Fagforening. Form. og Kasserer: H. L. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.
Skibsværftsarbejdernes Afdl. Form. A. Adamsen, Kronprinsessegade 42, Telf. Palæ 45 y, privat Telf. Palæ 2140 y.
Støberi-, Special- og Maskinfabrikarb. Forbund. Form. C. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Kass. C. Madsen, Overgaden o. V. 54, 1. C.
Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Edv. Svkes, Vigerslev Alle 66, St. tv., Valby. Kasserer Holger Jørgensen, Parmavej 23, 1.
Tagpaparbejdernes Afdl. Form. Carl Hegelund, Ryesgade 66 B, 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer C. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.
Toldbodarbejdernes Fagforening. Form. C. O. Rød,, Fischersgade 21, 1. S. Kass. Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. privat Telf. Øbro 2664 x.
Trælager- og Pladsarb. Afdl. Kontor: Enghavevej 44, Telf. Eva 38, aabent 3-6, Fredag og Lørdag til Kl. 8. Formand Rasmus Steen, Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.
Vagtfunktionærernes Afdl. Form. H. P. Laurizen, Nygade 6, Valby. Kasserer: H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1 Str.
Øl- og Mineralvandsarb. Afdl. Form. L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. Central 2140, Lokal 2.

JYLLAND OG FYN:

Aabenraa A. Hans Henrichsen, Sønderport 5 A. 1.
Aabenraa T. Peter Nissen, Ramsherred 2.
Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødsgade 17. Telf. 3361.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalb. Telf. 2849.
Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518.
Aalborg H. Søren Jakobsen, Øster Alle 73. Tlf. 3957.
Aalborg K. H. K. Andersen, Islandsgade 13, Tlf. 2380.
Aalbæk. Ejner Nielsen, Bannerslund Mark pr. Strandby.
Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.
Aarhus A. Johannes Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Privat: Sølystgade 38).
Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.
Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.
Aarhus H. Anders Mikkelsen, Kontor: Børsen, Telf. 5087, privat Sønderalle 19. Telf. 6119.
Aarhus J. Hans Larsen, Max Müllersgade 18
Aarhus J. B. Alf. Pedersen, Kontor: Mørksgade 7, Tlf. 5848, privat Clausensgade 3.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.
Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Tlf. 3278.
Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.
Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.
Aarhus St. P. Thorndahl, Vestergade 25 B, II. o. G.
Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.
Aarslev-Hørning. Søren Knudsen, Hørning Volk Mølle St.
Agerbæk. Chr. Christiansen, Storup pr. Tofterup.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig, Jyll.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Alheden. Aage Sørensen, Havredal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Arrild. Nis Nielsen, Fiskholm pr. Toftlund.
Assens, Fyn. Laurits Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Aulum. Jens Nielsen, Ljørring pr. Aulum.
Auning. S. Chr. Sørensen, Auning pr. Auning.
Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Beder-Malling. Andreas Petersen, Malling.
Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.
Bjerringbro. Chr. Hornbæk, Gullev Bjerringbro.
Blaahøj. Peter Petersen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej.
Bov. Rasmus Andersen, Padborg.
Brabrand. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg Skovarbejdere. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinth.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade. Telf. 162.
Bredebro. Anton Hansen, Bovej pr. Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup St.
Brædstrup. Hans Peter Nielsen, Søgade 25, Brædstrup.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. S. Hansen Jørgensen, Bylderup Bov St.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Darum. H. Madsen Sørensen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Harald Larsen, Dybvad.
Ebeltoft. Carl Feldballe Pedersen, Nedergade.
Egernsund. Aug. Hilmer, Egernsund. Tlf. Broager 214 x.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm
Esbjerg. Chr. Nielsen, Danmarksgade 45. Telf. 108. Kontortid 9—12 og 3—7.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36.
Faarup. Otto Pedersen, Faarup St.
Ferring. Andreas Christensen. Ferring pr. Bonnet.
Fredericia A. H. Møller, Egeskovvej 5, 1. Telf. 574.
Fredericia F. J. P. Jensen, Nørrevoldgade 40.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Einer Andersen, Bovensgade 13.
Fur. Chr. A. Astrup, Debel, Fur.

Fussingø. Niels Rasmussen ,Svinding pr. Randers
Galten. Niels Jørgensen, Galten St.
Gl. Ry. Andreas Rasmussen, Hjærsbæk pr. Ry St.
Give. Laurids Rabæk, Allegade.
Gjelsted: A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl-Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By, Gjørding St.
Glamsbjerg. Karl Rasmussen, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejbjerg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejbjerg.
Gram. Hans Peter Christensen, Gram pr. Gramby.
Graasten. Johs. Koch, Nalmadebro, Graasten.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland 35, Grenaa.
Grindsted. Martin Christensen, Nollundsvej.
Haderslev. Carl Hansen, Storegade 83.
Hadsten. Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hammel. P. S. Dyhr, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj pr. Viborg. Telf. Hammershøj 41.
Handsted-Lundum. Ejnar Falk, Egebjerg pr. Horsens.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Henry Vestentoft, Harlev St.
Haslund-Ølst. Kresten Petersen, Haslund pr. Randers.
Hee. Jesper Sørensen, Hoved, Mulbjerg St.
Hellum. Anders Hansen, Hellum St.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Niels M. Jensen, Hirtshals pr. Hjørring. Telf. Hirtshals 41.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade.
Hjerm. Martin Kjeldsen.
Hjørring. Otto Pedersen, Østergade 66. Tlf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73, Telf. 284.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej, Holstebro.
Holstebro St. Frederik Frederiksen, Østergade 8.
Holsted. Chr. Nielsen, Holsted By.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Langelandsgade 9 Telf. 459.
Horsens H. Simon Dam, Jyllandsgade 35, Telf. 1183.
Horsens K. Ludvig Jørgensen. Spedalsø 2 B Telf. 1830.
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Lauerberg.
Hovedgaard. C. E. Petersen, Hovedgaard St.
Hvalpsund. Magnus Rosenvinge, Hvalpsund.
Hvornum. Andreas Hansen, Hvornum pr. Hobro.
Højer. Martin Larsen, Højer.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Jelling. Rudolf Elstrøm, Jelling, Jylland.
Juelsminde. Thorvald Aslak, Klakring St.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Kolding A. Frants Thomsen, Læssøgade 41, Kolding. Telf. 1305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kristiansfeld. Morten Riis.
Kvissel. Chr. Jensen, Kvissel.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Laurberg. Ditlev Due, Laurberg.
Laven. Jens Jensen, Alling pr. Laven St.
Lem. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej, Lemvig.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade.
Løgumkloster. Martin Outzen, Løgumkloster.
Løkken, Andreas Pedersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Elmeby, Sebberup pr. Løsning.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade.
Middelfart. Albert Madsen, Assensvej 14 æ.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anton Kristensen, De jydske Kalkværker pr. Sparkær.
Mørke. Søren Nielsen, Gl. Mørke pr. Mørke St.
Nibe. Frants Holm, St. Tranegade.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing, Jyll. A. Jens Poulsen, Nørrebro, Nykøbing, Jyll.
Nykøbing, Jyll. F. P. Laursen, Markedsgade 10.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nr. Aaby St. Telf. 133.
Nørre Sundby A. H. Chr. Nielsen, Vestergade 1. Telf. 3549. Pri vat Østergade 4, privat Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Vestergade 1. Telf. 4027.
Odder Skovarb. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odder. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Baumgartens Alle 2, 2. Telf. 5359.
Odense F. C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62, St. Telf. 3158.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2.
Odense H. Anders Jensen. Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortebrødrestræde 6.
Odense L. P. Emil Christensen, Hjallesvej 41, Tlf. 4761.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1. Sal.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. Sal tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8, Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Tlf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Otterup. P. C. Pedersen, Bryggerivej.
Oue. Laurits Lausten, Houtved, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Marstrup.
Pandrup. N. Steffensen, Skadebæk pr. Kaas.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringsø pr. Pindstrup.
Randers A. S. Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordsgade 9, 1. Telf. 2208.
Randers J. S. A. Nielsen, Snaregade 1. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1.
Ranum. Poul Holm, Ranum.
Ribe. L. Chr. Jacobsen, Klostergade.
Ringe. Johs. Hansen, Vinkelvej.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej. Telf. 233.
Romø. Chr. Andersen, Adr.: Chr. Pedersen, Juvre, Romø.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren P. Jensen, Korupskov pr. Ryomgaard.
Rødding, Nørrejylland. Elfsenius Høgh, Rødding, Spøttrup St.
Rødding, Sønderjylland. Chr. Jegsen, Rødding, Sdr. Jylland.
Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Seest. Johs. Ahrendt, Vonsild ved Kolding.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33, Tlf. 659.
Silkeborg St. Charley Johnsen, Aagade 8.
Sindal. Laurits Jensen, Fredensgade 4.
Skaade. Kr. Nielsen, Langballe pr. Maarslet.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Tlf. 401.
Skarehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. A. Laursen, Ellensminde, Skelund St.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7.
Skive K. Vald. Jensen, Odsgaardsvej 2.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.
Skjød. Magnus Hansen, Haurum pr. Bødstrup.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Lystrup pr. Stenderup.

Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skørping. Søren Jensen, Skørping.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenstrup. Rasmus Hansen, (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Jens V. Jensen, Kni pr. Ørum.
Stevn. Karl M. Christensen, Ringelvig pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75. Kontortid 12—1 og 6—7.
Stoholm. Niels P. Nielsen.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4.
Støvring. Anders Sørensen, Støvring.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningsholmsvej 33. Tlf 457. Kontor: Teaterpassagen. Telf. 361.
Svendstrup. P. Qvist, Svendstrup.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby-Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Sønderborg. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7. Telf. 16.
Sdr. Felding. Niels Kjergaard. Sdr. Felding.
Sønder Omme. Carl Hansen, Kirkeby Mark, Sdr. Omme.
Taars. Chr. Risborg, Taars.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Thisted. Chr. Iversen, Østerbækken 17, 1. Telf. 373.
Thorsager. Vilh. Petersen, Thorsager St.
Thorsø. Alfred Thomsen, Thorsø.
Tilst. Marius Pedersen, True Mark pr. Mundelstrup.
Tinglev. Peter Laursen, Tinglev.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johs. Thomsen, Gaarde St.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Tolne: Elvin Andersen, Skørbæk Hede pr. Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Troldhede. Carl Bevensee, Troldhede.
Trustrup. Søren Press.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10, Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Staugaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Christensen, Floes Skov pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen.
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke.
Varde. Nikolai Toft, Kiervej 12.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. J. P. Pedersen, Vedelsgade 101.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36. Telf. 1585.
Vejle H. Therkel Pedersen, Vedelsgade 113.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf 1094.
Vejle M. Madvig Pedersen, Kiddisvej 22.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4.
Viby, Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13, Viby, Jyll.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade.
Vojens. Marius Lorenzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vraa. Niels Chr. Nielsen, Vestergade 1. Vraa St.
Ølgod. Andreas Dam, Grønfeldt, Ølgod.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Karl Christensen. Øster Vraa.

SJÆLLAND OG ØERNE.

Aakirkeby. Ejnar Bohn, Aakirkeby.
Allinge-Sandvig. Nikolaj Hansen, Rosengade, Allinge, Telf. 63.
Asnæs. J. P. Sørensen Aasevang pr. Asnæs.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Nygaardsvej 3, Ballerup. Telf. 145.
Bandholm. Henrik Ruhof, Bandholm.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Telf. 174.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Bornh. Skovarb. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Borup. Kai Jacobsen, Dalby, Borup St.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faxe. Hans Bay Hansen, Egedevej, Faxe.
Faxe Ladeplads. Aug. Hansen, Dannebrogsvej, Faxe Ladeplads.
Fensmark. Hans Jacobsen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36.
Frederiksværk. P. Larsen. K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Gadevang. Jens Jensen, Gadevang, Hillerød St.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Irisvej 13, Søndervang, Glostrup.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Grænge. Husejer Jens Pedersen, Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. P. A. Petersen. Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20, prv. Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Grønn, Lille Linde, Haarlev St.
Hammersholt: Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Vald. Jørgensen, Kirkepladsen, Haslev.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hedehusene. Lars Petersen, Fabriksvej, Hedehusene
Helsingør A. Jens Andersen, Sudergade 13, St. th Telf. 1221.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herf. 65.
Herlev. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herlev.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle
Hillerød. Richard Børgesen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby, Karleby.
Hvalsø. Niels Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Rasmus Ryberg. Hørve.
Ivigtut. Jørgen Villumsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adr. Gl. Torv 22).
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Anton Rasmussen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kallundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kongsted. Oluf Jensen, Lestrup Str. pr. Faxe.
Korsør A. Vilh. Pind, Krusesvej 12 A.
Korsør H. Alf. Sørensen, Baggade 18, (privat Tlf. 411).
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19.
Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev, pr. Storehedinge.
Lyngby. Carl Petersen, Virumstræde 7, Virum pr. Lyngby, Telf. Lyngby 519. Alle Dage 10—11.
Lynge. Nicolai Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Maarum. Vald. Petersen, Kagerup, Kagerup St.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Møen. Vald. Nordbo, Udby pr. Stege. Telf. Stege 164.
Nexø. Niels Koefoed, Brogade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.

Nykøbing F. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads, Telf. 681. Kontortid 9—12 og 4—6. Privat: Lollandsgade 6.
Nykøbing Sj. Fr. Petersen, Algade 74, Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11.
Næstved. Frands Petersen, Amtmandsgade 9. Telf. 880. (Privat 813).
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Odsherred. L. Bernhardt Clausen, Kildehusene pr. Nykøbing Sj. St.
Ousted. Niels Nielsen Guldbeck, Ousted pr. Lejre.
Præstø. Ole Chr. Petersen, Grønnegade 151.
Refsnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup Kalundborg.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1. Telf. 419
Roskilde. Axel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Ruds-Vedby. Carl Hansen, Ruds-Vedby.
Rødby. Marius Jørgensen, Sædinge pr. Rødby.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen ,Kontor Rosengade 6, Telf. 503, privat Olsgade 1, Telf. 642.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Nykøbingvej, Rørbæk pr. Sakskøbing
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade.
Skibby. Laurits Sørensen, Mandlerup pr. Skibby.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14.
Slagelse F. Hans P. Kristensen, Østergade 3.
Sorø. Vald. Andersen, Slagelsevejen, Sorø, Telf. 365.
Stenlille. Niels Olsen, Stenlille, Stenlille St.
Storehedinge. Jens P. Thomassen, Bjælkerup pr. Storehedinge.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby pr. Strøby.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum Telf Nærum 109.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup Telf. 276.
Thoreby. Jonas Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Tikøb. Vilh. Larsen, Horserød pr. Hellebæk.
Tillitze. S. P. Hjorth, Tillitze pr. Nakskov.
Tingsted. Jens Korfitsen, Taaderup pr. Tingsted.
Tureby. Ejnar Nielsen, Høstentorp pr. Tureby.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Veggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Veggerløse.
Vejby-Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vemmelev. Karl Jensen, Forlev.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viby. Anton Jensen, Øster Syv, Viby Sj.
Viksø. M. Laugesen, Viksø.
Villingebæk. Villiam Olsen, Villingebæk, pr. Hornbæk.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiesensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Værløse. Elias Jørgensen, Hareskov Villaby pr. Hareskov.

HOVEDKONTOR & SEKRETÆRERNE, H. C. Andersensgade 14.

Telf. **Central 2140** med Omstilling til samtlige Kontorer.
Formand M. C. Lyngsie, (Bolig, Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen, H. C. Andersensgade 14, Kbhvn. K. Telf. 2140, (Bolig Telf. B. 3534).
Sekretær Robert Nielsen, (Bolig Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Georg Hansen, (Bolig, Telf. Bagsværd 81).
Sekretær N. P. Hansen, (Bolig, Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen. (Bolig, Telf. Nora 4366)
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen. (Bolig, Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder Chr. Nielsen.

Valgt af den samlede Kongres.

Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.

Forretningsførere: Sophus Mortensen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig, Telf. Nora 3212).
Hans Nielsen, Adrs. Hovedkontoret, (Bolig, Løkkegade 27, Aalborg, Telf. 1515).
Sekretær Otto Jespersen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:
C. Brun, Admiralgade 22, K., Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Str. 340 x (Privattelf. Øbro 1054 y).
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing F., Telf. 681.
C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62, Odense, Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen.

Forretningsførere:
Carl Drejer, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig Nylandsvej 37, 2. Kbhvn. F. Telf. 11240).
Vald. Pedersen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig I. Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus, Telf. 1948).
Sekretær Niels P. Hansen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer:
Th. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, Kbhvn. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Tlf. 457.
Johs. Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus, Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Kontor Børsen, Aarhus, Telf. 5084. Privat Sønder Alle 19, Telf. 6119.
Axel Jørgensen, Kontor: Dr. Tværgade 40, Telf. Palæ 282. Privat: Gudrunsvej 19, Taarnby, Telf. Kastrup 260.

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

Forretningsførere:
J. C. Larsen, Adrs. Hovedkontoret (Bolig Kildemarksvej 68, Næstved, Telf. 209).
Axel Olsen, Adrs. Hovedkontoret. (Bolig, Telf. Taga 3006).
Sekretær Georg Hansen.

Hovedbestyrelsesmedlemmer
Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, Kbhvn. V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A, 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, B. Telf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde, Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn, Telf. 347.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Formand Johannes Nielsen.
Næstformand Chr. Iversen.
Kasserer Chr. Pedersen.
Rejsesekretær J. P. Johannesen, Nørre Søgade 29, København K., Telf. 9961.

Samtlige Afdelinger er tillige Afdeling af »Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark«. Der er i alle disse Afdelinger oprettet Arbejdsanvisningkontorer med Kontrol og Udbetaling af Understøttelse til Kassens arbejdsløse Medlemmer.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)

København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 16 | 24. Novbr. | 1926 | 31. Aarg.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres

(ekstraordinær)

den 29. Oktober 1926.

Da Tiden var inde til at træffe endelig Afgørelse om, hvorvidt samtlige til 1. Februar udløbende Overenskomster burde opsiges, afholdtes der, som vi ved, Kongres til Afgørelse af dette og endnu et Par Spørgsmaal. Kongressen afholdtes i Dagene 29., 30. og 31. Oktober og havde til Huse i Tivolis ombyggede Koncertsal.

Formanden aabnede Kongressen og bød Velkommen. Han udtalte Haabet om, at de Beslutninger, der her blev taget, maatte blive til Gavn for vore Medlemmer.

Til midlertidig Dirigent valgtes *Jens Larsen.*

Jens Larsen takkede for Hvervet og oplæste Dagsordenen saalydende:

1. Kongressens Konstituering. a) Forslag til Forretningsorden. b) Valg af Dirigent og Sekretærer.

2. Vore Overenskomstforslag.

3. Forslag fra Hovedbestyrelsen vedrørende Stillingen til De samvirkende Fagforbund.

Dagsordenen godkendtes.

Forretningsordenen godkendtes.

Til Dirigenter valgtes *Axel Olsen, Carl Drejer* og *Vald. Petersen.*

Til Sekretærer valgtes *Otto Jespersen,* Hovedkontoret, *N. C. Christensen Voldby,* Hovedkontoret, *Frants Petersen,* Næstved, og *Th. Gath,* Fabrikarb.

Dirigenten *Carl Drejer* foreslog af Hensyn til Mandatudvalget at holde Frokostpause.

Dette vedtoges.

Mødet hævet Kl. 11.

Kongressens 2. Møde aabnedes den 29. Oktober Kl. 1:

Dirigent *Carl Drejer.*

Dirigenten gav Ordet til Mandatudvalgets Formand, *Niels Hansen,* der oplyste, at der kunde fremmøde 393 Repræsentanter; der var mødt 392 Repræsentanter, idet Sekretær Georg Hansen var syg.

Samtlige Mandater godkendtes.

Man gik til Behandling af Dagsordenens Punkt 2, Overenskomstsituationen.

Formanden udtalte, at det Kongressen skulde beskæftige sig med var Spørgsmaalet om, hvorvidt vi skal opsige de gældende Overenskomster eller ej. Aarsagen til at dette Spørgsmaal bliver forelagt denne Kongres er den, at man ikke indenfor Hovedbestyrelsen havde kunnet samle et Flertal for at opsige eller lade være. Formanden kom ind paa en Omtale af den Krise, hele det danske Erhvervsliv var inde i for Tiden, og ved at opsige aabner vi Vejen for mulige Konflikter og paatager os et meget stort Ansvar. Det synes som om Arbejdsgiverne er veget for dette Ansvar. Hvis vi skulde paatage os Ansvaret for at opsige, maa vi først se paa, hvilke Chancer der er for at opnaa nogen Fordel for vore Organisationer og vore Medlemmer. De Erfaringer, vi har høstet i den forløbne Overenskomstperiode, tyder ikke paa, at vi kan opnaa noget ved Imødekommenhed fra Arbejdsgivernes Side, vi har haft det største Besvær med at faa dem til at overholde de bestaaende Overenskomster, og saa kommer Spørgsmaalet om, hvad vi kan

opnaa ved Tvang. Her er Forholdet det, at en Trusel om Arbejdsstandsning sikkert aldrig vil være mindre effektiv end i Øjeblikket, særlig under Hensyn til den for Tiden herskende store Arbejdsløshed, idet det kan komme til at ligge saadan, at alle de Arbejdsløse bliver overført paa de Strejkende, og en saadan Kamp er der jo ikke megen Udsigt til at vinde. Vi maa ikke være blinde for, at her ligger et stort Risikomoment, hvis Arbejdsgiverne giver Kampen et større Omfang, end vi kan magte, og vi kunde blive tvunget til at slutte Kampen paa Vilkaar, som vi aldrig tidligere har været ude for.

Dette er Grunden til, at der i Hovedbestyrelsen ikke har kunnet samles et Flertal for at paatage sig Ansvaret og opsige. Nu er det Kongressen, der skal tage Beslutning, og ved en saglig Drøftelse naar vi nok til det for vore Medlemmer bedste Resultat.

Forretningsfører *Axel Olsen* var enig med Formanden i, at vi skal drøfte Spørgsmaalet grundigt og sagligt. Han har malet Billedet af Situationen i mørke Farver, hvad der maaske er hans Pligt. Vi maa indtil videre drøfte Sagen ud fra det Synspunkt, at der er Tale om Opsigelse af samtlige Overenskomster. Jeg har sluttet mig til Tanken om Opsigelse, fordi jeg tror, der er Mulighed for at opnaa Forbedringer for visse Grupper af vore Medlemmer. Var enig med Formanden i, at der altid er en Risiko ved at opsige, men kunde ikke se, at den var større i Aar end f. Eks. til næste Aar. Mente iøvrigt, at Risikoen var lige saa stor hos vore Modstandere, saaledes at Styrkeforholdet i Virkeligheden var det samme, som under den sidste Storkamp. Vilde dog pege paa, at en Opsigelse ikke behøvede at føre os ud i en Konflikt. Kom ind paa en Omtale af Overenskomstforholdet for Murerarbejdsmændene i Provinserne, hvor Overenskomsten i Henhold til Formandens Udtalelse vilde blive opsagt af Arbejdsgiverne. Vi risikerer jo alligevel at komme ud i en Konflikt, affødt af at andre Fags Overenskomster opsiges. Ud fra Talerens her fremsatte Betragtninger kunde han ikke se, at der var nogen Grund til ikke at opsige.

Diskussionen fortsattes nu med adskillige Talere for og imod Opsigelsen og endelig efter 1½ Dags Forløb var Talernes Række udtømt, og man skred til Afstemning.

For at opsige stemte 249, mod stemte 112; 1 var syg og 25 fraværende.

Kongressens 3. Møde aabnedes den 30. Oktober Kl. 9 Form.

Dirigent *Axel Olsen.*

Otto Jespersen oplæste Protokollen over Kongressens 1. og 2. Møde.

Protokollen godkendtes.

Dirigenten oplyste, at der var indkommet følgende Forslag.

Forslag fra Hovedbestyrelsen.

Under Hensyn til de foreliggende vanskelige Forhold vedtager Kongressen, at der ikke i Aar afholdes Delegeretmøder, men at de eventuelle Krav opstilles af de senest valgte Forhandlingsudvalg i Forbindelse med Hovedbestyrelsen, og paalægges det den samlede Hovedbestyrelse ved sin Sanktionsbehandling at drage Omsorg for, at Kravene holdes indenfor saadanne Grænser, at en Forhandling med Arbejdsgiverne ikke paa Forhaand gøres resultatløs.

Med Hensyn til Overenskomstafslutning har den samlede Hovedbestyrelse Bemyndigelse.

Forslag Nr. 2.

Saafremt Overenskomsterne opsiges, kræver vi fra Skibsværftsarbejdernes Afdeling, at der umiddelbart efter Kongressen afholdes Delegeretmøde i Jernindustrien.

Chr. Sørensen. *L. Cordes.*
Nr. 216. Nr. 217.

Forslag Nr. 3.

Kongressen bemyndiger Hovedbestyrelsen til at opsige samtlige Landsoverenskomster, og til at føre de kommende Forhandlinger indkaldes de i 1925 valgte Forhandlingsudvalg til sammen med Hovedbestyrelsen at forhandle og afslutte Overenskomster og at arbejde for, at det officielle Pristal bortfalder som Lønregulator.

C. Høglund,
Oliemøllernes Afdeling, Kbhvn.

Man gik derefter over til Behandling af Forslagene.

Formanden redegjorde for Forslag 1 og anbefalede, at man lod være at indkalde til Delegeretmøder og benyttede de sidste valgte

Forhandlingsudvalg til sammen med Hovedbestyrelsen at føre Forhandlingerne. Med Hensyn til Forslag 2 maatte Formanden anbefale, at man frafaldt det. Forslag 3 kunde Hovedbestyrelsen eventuelt gaa med til at arbejde for, men maatte fraraade at stille særligt Forslag derom.

L. P. Poulsen, Helsingør, kunde ligesom Formanden gaa med til at stryge Forslag 2 og kunde slutte sig til Hovedbestyrelsens Forslag.

Cordes, Skibsværftsarbejderne, motiverede Forslag 2 og henviste til, at Skibsværftsarbejderne havde de laveste Lønninger og ikke i 1925 var repræsenteret i det nedsatte Forhandlingsudvalg; anbefalede at afholde Delegeretmøde i Jernindustrien.

Dirigenten oplyste, at der var indkommen følgende

Ændringsforslag til Hovedbestyrelsens Forslag.

Under Hensyn til de foreliggende vanskelige Forhold vedtager Kongressen, at der ikke i Aar afholdes Delegeretmøde, men at de eventuelle Krav opstilles og eventuelle Forhandlinger føres af de paa Branchemøderne i 1924 valgte Forhandlingsudvalg i Forbindelse med Hovedbestyrelsen. Med Hensyn til Overenskomstafslutningen har den samlede Hovedbestyrelse Bemyndigelse.

C. C. Olsen,
Støberiarbejderne.

Fra *Harald Petersen,* Oliemøllerne, var indkommet følgende

Ændringsforslag til Forslag 1.

Efter Ordet «resultatløs» tilføjes «samt at Pristallet afskaffes».

Harald Petersen,
Olie-, Sæbe- og Farveindustriarb. Afd.

Harald Petersen motiverede Forslaget; anbefalede iøvrigt Hovedbestyrelsens Forslag.

Formanden vilde i Anledning af C. C. Olsens Udtalelser angaaende, hvordan Hovedbestyrelsens Forslag skulde forstaas, slaa fast, at det skulde forstaas saaledes, som C. C. Olsen, Støberiarbejderne, ønskede det, saaledes at Forhandlingsudvalgene selvfølgelig ogsaa skulde være med at forhandle. Formanden maatte meget anbefale, at Hovedbestyrelsen fik Bemyndigelse til at afslutte, vi kan ikke have det paa en saadan Maade, at nogle faa Mand paa en enkelt Plads kunne kuldkaste det hele. Angaaende Pristallet maatte Formanden oplyse, at alle de Fag, der havde stillet Krav om at faa slettet Pristallet i Overenskomsterne, havde staaet overfor det Krav fra Arbejdsgivernes Side at tage en Nedgang i Lønningerne, fraraadede derfor at vedtage dette Forslag.

Dirigenten satte herefter Chr. Larsens Ændringsforslag under Afstemning.

Forslaget forkastedes.

Man stemte derefter over Hovedbestyrelsens Forslag med den af C. C. Olsen stillede Ændring.

Forslaget vedtoges.

Dirigenten fremsatte følgende Udtalelse.

Idet Kongressen udtaler, at Pristallets Betydning som Lønregulator bør modvirkes, opfordrer den Hovedbestyrelsen til at arbejde herfor.

Axel Olsen.

Udtalelsen tiltraadtes.

Mødet hævet Kl. 11 Form.

Kongressens 4. Møde aabnedes den 30. Oktober Kl. 2.

Dirigent *Vald. Petersen.*

Sekretæren oplæste Protokollen over Kongressens 3. Møde.

Protokollen godkendtes.

Man gik derefter over til Behandling af Punkt 3, Stillingen til De samvirkende Fagforbund.

Formanden oplyste, at Hovedbestyrelsen havde modtaget en Skrivelse fra Fællesledelsen i København, hvori denne meddelte, at Fællesledelsen ved et Møde i Juni Maaned havde vedtaget en Resolution, hvori man anmodede Hovedbestyrelsen om at indkalde til ekstraordinær Kongres til fornyet Behandling af Spørgsmaalet om Stillingen til de samvirkende Fagforbund.

Hovedbestyrelsen havde behandlet Sagen og var kommen til det Resultat, at man ikke uden videre kunde tage dette Spørgsmaal op paany, hvorimod Hovedbestyrelsen vedtog at

bemyndige Forretningsudvalget til at optage Forhandling med De samvirkende Fagforbund.

De samvirkende Fagforbund var indgaaet paa denne Forhandling.

Da denne Kongres blev indkaldt, laa Sagen saaledes, at der vel ikke var opnaaet noget endeligt Resultat, men der var dog nogen Anledning til at sætte dette Spørgsmaal paa Dagsordenen. Forhandlingerne drejede sig om 3 Spørgsmaal:

1. Grænsespørgsmaalet med Landarbejderforbundet.

2. Forholdet til Kommunalarbejderforbundet.

3. Det økonomiske Mellemværende efter Konflikten i 1925.

Med Hensyn til Punkt 1 var der under Forudsætning af Dansk Arbejdsmands Forbunds Forbliven i De samvirkende Fagforbund opnaaet en Grænseoverenskomst og med Hensyn til Punkt 2 og 3 havde De samvirkende Fagforbund erklæret sig villige til at forelægge dem for et Repræsentantskabsmøde.

Hovedbestyrelsen havde derefter behandlet Sagen og var kommen til det Resultat, at vi ved at udmelde os af De samvirkende Fagforbund mistede vor Indflydelse under Sagens Behandling, hvorfor Hovedbestyrelsens store Flertal havde vedtaget at anbefale Kongressen at vi forbliver i De samvirkende Fagforbund.

Forskellige Talere havde nu Ordet, hvorimellem Forretningsfører *Hans Nielsen*, der citerede sine Udtalelser fra Kongressen i 1925 med Hensyn til, at Spørgsmaalet om Udmeldelse ikke kunde optages til fornyet Behandling før næste ordinære Kongres og beklagede, at han lod sig bevæge til ikke at fastholde denne Bestemmelse i Forslaget.

Omtalte de førte Forhandlinger med De samvirkende Fagforbund og udtalte vedrørende Forholdet til Landarbejderforbundet, at den eneste fornuftige Løsning var den, at Landarbejderforbundet overgik til Dansk Arbejdsmandsforbund.

Det, der skiller os og De samvirkende Fagforbund, er ikke Understøttelsesforhold eller deslige, men det Modsætningsforhold, som opstaar paa Arbejdsmarkedet mellem faglærte og ufaglærte Arbejdere. Udtalte endvidere, at hvis Arbejdsmændene nu tog Udmeldelsen tilbage, vilde vi blive til Grin for hele Offentligheden. Kunde ikke se, at de Delegerede, som sidst stemte for Udmeldelsen, havde nogen Motivering for nu at stemme for Forbliven.

Mødet hævet Kl. 5 Eftm.

Kongressens 5. Møde aabnedes den 31. Oktober Kl. 10 Form.

Dirigent *Carl Drejer*.

Protokollen over Kongressens 4. Møde oplæstes og godkendtes.

Man fortsatte Diskussionen om vor Stilling til De samvirkende Fagforbund.

Efter at en Række Talere havde haft Ordet stilledes følgende Forslag:

Kongressen vedtager, at Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund udsendes til Urafstemning iblandt Forbundets Medlemmer.

Bernt Jensen,
Aarhus Komm.

Den ekstraordinære Kongres vedtager at lade Spørgsmaalet om Udmeldelsen af De samvirkende Fagforbund afgøre ved Urafstemning blandt Dansk Arbejdsmandsforbunds samtlige Medlemmer, saa snart dette er muligt, og henstiller til De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, at Udmeldelsen stilles i Bero til denne Afgørelse foreligger.

Groos Nielsen,
Kuskene, Kbhvn.
A. Vilhelmsen. *N. Hansen.*
Chr. Frederiksen.
Chr. Larsen, Vordingborg. *Vald. Jørgensen*, Haslev.
Chr. Jensen, Hadsund. *Viggo Eigtved*, Kuskene, Kbhvn.

Idet Kongressen udtaler, at Arbejderklassens fagorganisatoriske Enhed, nationalt som internationalt, er af den største Værdi i Arbejdernes Bestræbelser for at tilbageslaa de Angreb, som Overklassen for Tiden og overalt fører mod Arbejdernes Løn og Levevilkaar, og at De samvirkende Fagforbund af den Aarsag bør gøres til et skarpt og kraftigt Vaaben i Arbejderklassens Kamp, bl. a. ved en Demokratisering ved en forøget Indflydelse fra de menige Arbejdermasser, beslutter Kongressen, at Dansk Arbejdsmands Forbund forbliver som Medlem af De samvirkende Fagforbund.

Harald Olesen, Frederikshavn A. *Arthur Christiansen*, Aalborg A.

Formanden udtalte, at sikkert ingen vilde beskylde ham for at være nogen begejstret Tilhænger af D. s. F. og han vilde bede Kongressen bedømme hans Udtalelser paa Grundlag heraf. Naar han og Hovedbestyrelsens Flertal stod paa det Standpunkt, at vi bør forblive, var dette Standpunkt dikteret af Hensynet til det Princip, vi selv skal leve paa. Vi kan ikke anerkende det Synspunkt, at naar man staar i en Organisation, kan man udmelde sig, fordi der er noget, man er misfornøjet med. For hele Organisationsprincipets Skyld og for vor egen Skyld maa vi blive staaende, og selv om vi udmelder os, vilde vi alligevel ikke kunne unddrage os de uheldige Virkninger af D. s. F.s Dispositioner. Tilbageviste, at han ved sin Kritik af D. s. F. havde bevirket, at Udmeldelsen i 1925 vedtoges, det maa være saaledes, at vi kan kritisere uden at vi derfor behøver at løbe vor Vej. Vilde tillige pege paa, at Beslutningen om at opsige Overenskomsterne kunde bringe os i den Situation, at vi, hvis vi udmelder os, kunde komme til at kæmpe mod alt og alle. Sluttede med at rette en indtrængende Opfordring til de Delegerede om at stemme for at forblive i D. s. F.

Forslaget om Urafstemning forkastedes.

Det vedtoges at afgøre Spørgsmaalet ved Navneopraab, og dem, der ønsker at forblive, stemmer Ja, og dem der ønsker at komme ud, stemmer Nej.

Afstemningen gav følgende Resultat:
Ja stemte 188.
Nej stemte 194.
Fraværende var 4.

Protokollen oplæst og godkendt.

Formanden udtalte, at efter at Afstemningen nu havde givet til Resultat, at vi skal fastholde Udmeldelsen, maa vi gøre os klart, at Sammenholdet mellem de danske Arbejdsmænd maa være mere ubrydeligt end i Fortiden, idet vi nu i mange Tilfælde vilde komme til at staa med Front til alle Sider. Han udbragte et Leve for D. A. F.

Formanden sluttede med nogle Mindeord om vort afdøde Hovedbestyrelsesmedlem Ravn. Forsamlingen paahørte dem staaende.

Dirigenten erklærede derefter Kongressen for hævet.

Arbejdslønnen i Industrien.

Januar Kvartal 1926.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser af Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Efter de for Januar Kvartal 1926 foreliggende Lønoplysninger er Gennemsnitsfortjenesten pr. Time paa sædvanlig Maade for de fleste Fags Vedkommende beregnet efter den samlede Udbetaling i Kvartalet, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller i Akkord.

Lønstatistiken omfatter denne Gang kun godt 91000 Arbejdere, beskæftigede hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, mod ca. 98000 Arbejdere i Oktober Kvartal 1925, ca. 110000 Arbejdere i Juli Kvartal og godt 104000 i Januar Kvartal; i 1914 omfattede Lønstatistiken 98 a 110000 Arbejdere, i 1923 97 a 106000 Arbejdere, i 1922 95 a 100000 Arbejdere, i 1921 kun 85 a 90000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for Industriens Arbejdere.

En Sammenligning af Lønstatistikens Arbejdertal i Januar Kvartal 1926 og Oktober Kvartal 1925 viser, at Nedgangen fra Udgangen af December til Udgangen af Marts skyldes Nedgang i Arbejdertallet i de fleste Industrier. Særlig stærk var Nedgangen paa Sukkerfabriker som Følge af Kampagnens Ophør (godt 3000 Arbejdere), medens der til Gengæld var Stigning for enkelte andre Fag, saaledes f. Eks. for Murerfaget i Provinsen og teknisk kemisk Industri i Provinsen.

En Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet meddeles nedenfor. Ved Sammenligning mellem de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger maa det haves i Erindring, at det ikke er et lige stort Antal Arbejdere og ikke ganske den samme Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes, der ligger til Grund for de beregnede Gennemsnits-

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1925	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1925
		Øre	Øre		Øre	Øre
Murersvende	935	259	285	1366	152	176
Murarbejdsmænd	645	208	230	1383	124	141
Stukkatørsvende	50	201	209	5	139	168
Tømrersvende	606	232	262	1178	143	161
Arbmd. hos Tømrere	19	142	159	51	121	131
Linoleumspaalæggere	47	179	206	—	—	—
Isoleringsmontører	48	196	199	14	171	194
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	115	182	196	259	161	171
Børstenbindersvende	44	168	176	21	134	145
Billedskærersvende	10	173	178	24	138	151
Drejersvende	42	158	166	49	144	158
Forgyldere	32	204	235	29	145	162
Karetmagersvende	34	197	216	—	—	110
Kurvemagersvende	17	140	138	4	144	148
Møbelsnedkersvende	439	173	183	86	138	149
Maskinsnedkere	323	167	177	996	134	143
Træindustriarbejdere, ufagl.	290	134	145	498	115	121
Træindustri, Kvinder	115	89	95	37	83	89
Pianoarbejdere	192	199	212	15	151	172
Sadelmager- og Tapetserersvende	150	174	192	110	151	162
Ler-, Sten- & Glasindustrien:						
Jord- og Betonarbejdere	1114	181	198	1094	120	132
Brolæggersvende	53	236	355	27	145	187
Stenhuggerier, Svende	70	188	203	325	126	136
— ufagl. Arb.	58	143	160	140	125	134
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	—	—	—	305	122	135
Teglværker —	50	148	153	1885	122	134
— Kvinder	—	—	—	91	74	77
Cementfabrikker, Arbm.	—	—	—	1360	141	153
Keram. Industri, fagl. Arb.	216	190	198	40	130	150
— ufagl. -	333	147	156	78	116	122
— Kvinder	459	114	123	27	84	81
Terrazzoarbejdere	46	171	183	7	125	136
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	136	194	204	115	157	172
Elektrikere	485	166	180	501	154	170
Formere	365	216	221	458	176	189
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	223	158	169	76	151	164
Gørtlere	121	172	181	48	152	160
Kobbersmede	78	209	223	44	179	208
Malersvende	189	215	222	212	168	190
Metalslibere	125	192	206	64	156	170
Metaltrykkere	49	197	216	21	156	170
Skibstømrere	183	201	213	242	158	171
Smede- og Maskinarbejdere	5270	189	201	4432	157	168
Træarbejdere	330	182	194	626	152	166
Div. fagl. Arbejdere	59	194	203	44	158	170
Arbejdsmænd	3708	144	154	3324	130	137
Kvinder	1549	90	96	383	84	87
Kemisk Industri:						
Farversvende	29	160	165	4	155	166
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	172	129	138	8	121	129
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	88	168	179

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1926	Oktober Kvt 1925	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1926	Oktober Kvt. 1925
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustrien:						
Bagerier, Svende	830	162	186	5	141	156
Møllere, —	68	156	169	181	130	139
— ufagl. Arb.	29	148	157	94	118	125
Chocoladefabr., fagl. Arb.	65	170	187	19	157	167
— ufagl. Arb.	82	133	144	9	131	144
— Kvinder	507	82	91	82	69	73
Margarinefabr., ufagl. Arb.	56	133	142	272	129	138
— Kvinder	39	76	78	123	74	76
Bryggerier, ufagl. Arb.	1886	148	155	470	140	144
— Kvinder	792	109	112	433	92	95
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	36	141	150	245	141	150
— Kvinder	43	117	116	13	106	115
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	369	162	174	589	119	149
— Kvinder	201	90	94	40	65	75
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	39	146	158	9	124	134
— Kvinder	107	98	98	24	79	76
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	38	157	156	15	111	117
— Kvinder	136	89	88	21	64	67
Mælkekondens.fabrikker, ufagl. Arb.	—	—	—	77	130	132
— Kvinder	—	—	—	283	102	112
Tobaksindustrien:						
Cigarfabr., Cigarmagere	812	152	161	797	154	160
— ufagl. Arb.	116	158	164	147	132	140
— Kvinder	2014	112	117	1547	94	102
Tekstilindustrien:						
Tekstilfabr., Mænd	609	130	142	1410	118	136
— Kvinder	1718	92	104	2453	81	92
Rebslagerier, Svende	8	125	135	12	122	129
— ufagl. Arb.	40	117	127	8	110	118
— Kvinder	196	79	82	26	62	67
Possementfaget, Svende	22	164	180	3	207	190
— Kvinder	19	90	90	5	88	96
Sejlmagersvende	17	214	226	17	147	151
Beklædningsindustrien:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	121	166	173	2	147	148
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	98	170	174	10	153	156
Tilskærere i Konfektionsindustrien	117	198	200	6	147	144
Syersker i Konfektionsindustrien	892	85	89	346	74	78
— andre	31	93	103	49	72	76
Skomagersvende	27	147	166	—	—	—
Skotøjsarb., Mænd	948	173	182	99	147	145
— Kvinder	790	102	105	71	75	80
Hattearbejdersker	311	86	87	12	80	87
Læderindustrien:						
Garverier, Svende	103	200	212	53	168	191
— ufagl. Arb	74	163	181	160	155	173
Lædervare- og Portefeuillearb.	51	177	184	—	—	—
Bygningsindustrien:						
Blikkenslagersvende	250	205	221	114	143	154
Bygningssnedkersvende*)	703	191	211	868	143	156
Glarmestersvende	102	154	167	79	128	136
Malersvende	976	202	246	241	147	172

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1926	Oktober Kvt. 1925	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefortj Januar Kvt. 1926	Oktober Kvt. 1925
		Øre	Øre		Øre	Øre
Jern-, Metal- og Kludebranchen:						
— ufagl.	80	148	166	12	127	134
— Kvinder	70	78	84	19	78	79
Oliemøller, ufagl. Arb.	490	146	154	684	148	161
— Kvinder	25	90	95	30	81	88
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	39	154	152	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	145	176	172	448	159	156
Sæbefabrikker, ufagl. Arb,	46	124	131	50	122	132
— Kvinder	45	85	90	58	72	74
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	42	150	175	12	110	119
Tændstikfabr., Arbejdsmænd	70	140	156	—	—	—
— Kvinder	153	92	94	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	103	135	146	77	119	129
— Kvinder	837	82	85	138	73	74
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	175	133	143	881	124	133
— Kvinder	40	94	102	302	79	86
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1583	191	207	1053	180	197
Stentrykkere	144	180	198	79	152	168
Kemigrafer	76	172	183	16	175	171
Ufagl. Arb.	144	148	159	62	144	159
Kvinder	306	95	104	97	78	89
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	32	140	156	14	118	142
— Kvinder	45	93	101	12	80	81
Bogbinderier, Svende	319	195	210	107	141	152
— Kvinder	380	102	111	59	73	77
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	54	134	139	—	—	—
— Kvinder	212	90	89	72	79	78
Æskefabrikker, Kvinder	241	95	99	114	84	90
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	1005	125	136	1959	121	129
Havnearbejdere	—	180	199	—	170	188
Kvinder	65	76	81	15	76	83
Forskelligt:		Kr. pr. Uge			Kr. pr. Uge	
Formænd	556	100.81	109.39	603	77.76	84.08
Fyrbødere	335	68.00	75.39	647	62.44	69.92
Chauffører	861	63.95	70.70	489	56.70	63.69
Kuske	951	61.09	69.05	883	53.77	60.40

tal. Der bliver derved nogen Ulighed mellem disse Gennemsnitstal, men den vil sikkert kun være af forholdsvis ringe Betydning, da hvert enkelt af Oversigtens Tal er fremgaaet af store Arbejdertal fra mange forskellige Fag. Det skal tilføjes, at Gruppen «Formænd» er udskilt af Materialet, og deres Løn indgaar saaledes ikke i de beregnede Gennemsnitstal. For dem var den gennemsnitlige Timefortjeneste i Januar Kvartal 1926 i Hovedstaden 217 Øre, i Provinsen 167 Øre og i hele Landet 191 Øre. Deres Antal er imidlertid saa forholdsvis lille, at Udeladelsen af deres Lønninger kun betyder en ringe Ændring i de samlede Gennemsnit.

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Januar Kvartal 1926 var 142 Øre.

For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 174 Øre, for Arbejdsmænd 138 Øre og for Kvinder 92 Øre. For de i København beskæftigede ca. 47,000 Arbejdere udgjorde Timefortjenesten 152 Øre, for faglærte Arbejdere var den her 188 Øre, for Arbejdsmænd 148 Øre og for Kvinder 96 Øre. For Provinsens Vedkommende omfatter Opgørelsen ca. 44000 Arbejdere, hvis gennemsnitlige Timefortjeneste var 131 Øre; for faglærte Arbejdere i Provinsen var Lønnen 154 Øre, for Arbejdsmænd 130 Øre og for Kvinder 84 Øre. Forskellen i Arbejdslønnen i København og Provinsen var saaledes gennemsnitlig 34 Øre for faglærte Arbejdere, 18 Øre for Arbejdsmænd, 12 Øre for Kvinder og 21 Øre for samtlige Arbejdere. Det maa dog fremhæves, at de for København og Provinsen beregnede Gennemsnitslønninger for samtlige Arbejdere under et paavirkes af Arbejdertallets forskellige Fordeling mellem faglærte og ufaglærte og mellem Mænd og Kvinder, og indenfor disse Grupper øver den forskellige Fordeling mellem Fagene Indflydelse paa Gennemsnitstallene.

Sammenlignet med Oktober Kvartal 1925 viser Gennemsnitstallet for Timefortjenesten for alle de i Statistiken indbefattede Arbejdere for Januar Kvartal en Nedgang paa 11 Øre (142 Øre mod 153 Øre i Oktober Kvartal). Dette svarer ret nøje til den Forandring, man skulde vente i Henhold til de i det omhandlede Tidsrum stedfundne Forandringer af de overenskomstmæssige Lønninger. Disse gik nemlig for Størstepartens Vedkommende ned med 12 pCt. fra Midten af Februar som Følge af den automatiske Lønregulering efter Pristallet, der fandt Sted i Henhold til de 2aarige Overenskomster, der for de fleste Fag traadte i Kraft efter Afslutningen af den store Arbejdskonflikt i 1925, og da Pristallet faldt med 12 pCt. fra Januar 1925 til Januar 1926 (fra 221 til 194), gik Lønningerne ned med samme Procent. For enkelte Fag var Lønnedsættelsen dog noget mindre (f. Eks. for Skrædere og for forskellige kvindelige Arbejdere), og for et enkelt Fag (Malere) fandt der endog slet ikke Lønnedsættelse Sted; naar Nedgangen i Lønnen for samtlige Arbejdere fra Oktober til Januar Kvartal dog var noget større end Halvdelen af de 12 pCt. (Lønnedsættelsen virkede jo nemlig kun i Halvdelen af Kvartalet: fra Midten af Februar) skyldes dette den Nedgang i Lønningerne i Byggefagene, der altid normalt finder Sted fra Oktober til Januar Kvartal som Følge af forholdsvis faa Udbetalinger af Akkordoverskud i Januar Kvartal, Nedgangen fra Oktober til Januar Kvartal, der for samtlige Arbejdere som ovenfor nævnt udgjorde 11 Øre pr. Time eller lidt over 7 pCt., androg for faglærte Arbejdere 7 pCt., for ufaglærte Arbejdere 8 pCt. og for Kvinder lidt over 5 pCt.

	Ant. Arb. pr. 31/3 1926	Gennemsn. Timefort. Januar Kvartal 1926	Oktbr. Kvartal 1925	Juli Kvartal 1925	Januar Kvartal 1925	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arb. ..	19185	188	204	201	199	67,1
Ufagl. — ..	15712	148	161	161	157	47,5
Ialt Mænd..	34897	170	184	183	179	61,0
Kv. Arbejdere	12577	96	101	102	97	32,3
Samtl. Arb ..	47474	152	163	162	158	54,4
Provinsen						
Fagl. Arb. ..	15380	154	166	164	160	54,8
Ufagl. — ..	21226	130	143	141	136	40,8
Ialt Mænd..	36606	140	152	151	146	48,2
Kv. Arbejdere	7196	84	90	91	87	25,7
Samtl. Arb...	43802	131	143	141	137	44,9
Hele Landet						
Fagl. Arb. ..	34565	174	187	184	181	61,3
Ufagl. — ..	36938	138	150	149	145	45,5
Ialt Mænd..	71503	155	167	165	162	55,0
Kv. Arbejdere	19773	92	97	98	94	29,6
Samtl. Arb...	91276	142	153	152	148	50,2

Af foranstaaende Tabel over Arbejdslønnen i enkelte Industrier m. v. vil Lønbevægelsen fra Oktober til Januar Kvartal kunne ses for de enkelte større Fag. For de fleste Fag har der været Lønnedgang af omtrent samme Størrelse som for Arbejderne som Helhed, men for adskillige Fag gør sig dog Afvigelser gældende herfra. Saaledes er Lønnedgangen for nogle Fag adskilligt større end den gennemsnitlige; dette gælder saaledes — som foran anført — Byggefagene paa Grund af Aarstiden, og ogsaa for Teglværksarbejderne er Lønnedgangen forholdsvis stor som Følge af, at det ganske overvejende er i Kvartalets sidste Halvdel — efter Lønnedsættelsen — der er arbejdet paa

Teglværkerne. Endelig er der nogle Fag, hvor hele den stedfundne Lønnedsættelse kommer til Udtryk i Statistiken, idet denne for disse Fags Vedkommende ikke er beregnet paa Grundlag af den samlede Udbetaling i Kvartalet, men paa Grundlag af Udbetalingen i den sidste Maaned i Kvartalet, hvilket gælder Tekstilindustrien, eller paa Grundlag af den sidst i Kvartalet gældende Ugeløn, hvilket er Tilfældet for Bagersvende, Typografer, Stentrykkere, Arbejdere i litografiske Etablissementer samt de under «Forskelligt» anførte ugelønnede Fag.

Ved Sammenligning mellem Fortjenesten i de to her omhandlede Kvartaler maa det iøvrigt erindres, at for de Fag, der overvejende arbejder paa Akkord, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel i Akkord som paa Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste. Saaledes har der for Arbejdere paa Chokoladefabriker i København været meget stærk Lønnedgang fra Oktober til Januar Kvartal som Følge af stærkt formindsket Akkordfortjeneste, medens der paa Svovlsyrefabrikerne endog har været Stigning i Fortjenesten — til Trods for den stedfundne Nedgang i Satserne — som Følge af forholdsvis betydelig større Anvendelse af Akkordarbejde i Januar end i Oktober Kvartal.

Siden Januar Kvartal har der atter fundet Nedsættelse Sted af langt det overvejende Flertal af Arbejdslønningerne, idet Pristallet faldt fra 194 i Januar til 184 i Juli 1926, eller med 5 pCt., hvorefter Lønningerne fra Midten af August faldt med samme Procent. For nogle enkelte Fag har Lønnedgangen været noget ander'des, saaledes for Skrædderne, hvor Nedgangen kun androg 2 pCt., og Malerne, hvor Nedsættelse slet ikke har fundet Sted. — Arbejdslønnen i Øjeblikket kan anslaas til at udgøre ca. 156 Øre for faglærte mandlige Arbejdere, ca. 124 a 125 Øre for ufaglærte mandlige Arbejdere og ca. 83 Øre for kvindelige Arbejdere.

Internationalt Transportarbejder-Forbunds Beretning om Virksomheden 1925 og 1926.

Internationalt Transportarbejder Forbunds Virksomheds-Beretning, som forelaa paa Kongressen i Paris, er et Bevis paa en glædelig Udvikling. Den 1. Januar 1926 var 83 Organisationer med tilsammen 2,140,123 Medlemmer tilsluttet I. T. F. mod 72 Organisationer og 1,958,617 Medlemmer den 1. Januar 1925 og 56 Organisationer med 2,036,958 Medlemmer den 1. Januar 1924.

Særlig Opmærksomhed fortjener den store Forøgelse af Antallet af tilsluttede Organisationer. Dette er et Bevis paa, at Forstaaelsen af Nødvendigheden af en international Sammenslutning mellem Transport- og Trafikarbejderorganisationerne vinder større og større Tilslutning og at I. T. F.s Tiltrækningskraft uafbrudt forøges. Det samme fremgaar ogsaa af den Omstændighed, at Antallet af Lande, som I. T. F. har Forbindelse med, bestandig forøges. I de to sidste Virksomhedsaar er imidlertid kun ni nye Lande kommet til, hvorved deres Antal steg til 35. Hvad Europa angaar er de moderne Transport- og Trafikarbejderorganisationer temmelig godt tilsluttet til I. T. F. Udenfor staar egentlig kun Rusland og den lille Del af Fagforeningsbevægelsen, som er tilsluttet den røde Fagforeningsinternationale. Mangelfuld er imidlertid Forbindelserne med den udeneuropæiske Fagforeningsbevægelse. I. T. F. har alligevel gjort bemærkelsesværdige Fremskridt ogsaa i denne Henseende. . Virksomhedsaaret er nemlig Organisationer fra Australien, Brasilien, Brittisk Indien, Hollandsk Indien og Teneriffa blevet optaget i I. F. T. Desuden er de skriftlige Forbindelser med de udeneuropæiske Organisationer (hovedsagelig de forenede Stater og Australien) yderligere forbedret, saa at man kan regne med nye Tilslutninger inden en altfor fjern Fremtid.

Medlemsantallets Fordeling paa de forskellige Sektioner var den 1. Januar 1926:

Jernbanefolk	1,298,151	Medlemmer
Transportarb.	731,090	—
Sømænd	110,892	—

Den største Forøgelse af Medlemsantallet opviser Jernbanefolkenes Sektion. Saaledes

kan den den 1. Januar 1924 notere en Fremgang i Medlemsantallet fra 1,106,790 til 1,298,151, medens Sømændenes Sektion paa samme Tid opviser en Stigning i Medlemsantallet fra 54,581 til 110,882. Derimod er Formindskning fra 874,587 til 731,090 indtraadt i Transportarbejdernes Sektion. Sammenligner man imidlertid dennes Medlemsantal med Antallet den 1. Januar 1925, udviser det atter en Stigning paa ca. 25,000 Medlemmer.

Som Følge af de tre Sektioners forskelligartede Udvikling har i procentvis Henseende en Forskydning fundet Sted til Jernbanefolkenes Fordel. Den 1. Januar 1926 talte den 60,6 pCt. af samtlige Medlemmer mod 54,3 pCt. den 1. Januar 1924 og 35,7 pCt. den 1. Januar 1920.

Sammenligner man imidlertid de forskellige Sektioners Medlemsantal, faar man en næsten ensartet Udvikling. I Tiden fra 1. Januar 1924 til 1. Januar 1926 er Antallet af tilsluttede Jernbanefolksorganisationer forøget fra 26 til 37, Antallet af Transportarbejderorganisationer fra 21 til 34 og Antallet af Sømandsorganisationer fra 13 til 20. (Ved Sammenlægning af disse Tal vil man se, at de i nogen Grad afviger fra de ovenfor anførte Tal. Dette beror paa, at forskellige tilsluttede Organisationer organiserer baade Jernbanefolk og Sporvognspersonale eller saavel Transportarbejdere som Sømænd).

Transportarbejdersektionens Medlemmer fordeltes den 1. Januar 1926 som følger:

Havnearbejdere	198,727
Personale ved Sporvogne og Lokalbaner	147,713
Chaufførere	41,626
Indsø-, Kanal- og Flodfart	26,970
Kuske og Formænd	95,773
Lager- og Pakhusarb.	16,029
Flyvepersonale	37,337
Øvrige	203,875

For de to andre Sektioners Vedkommende var Opgivelserne ikke tilstrækkelige til at faa et Overblik over deres Medlemsantals særlige Fordeling.

Samtidig med Forøgelsen af Antallet af tilsluttede Organisationer indtraadte en Forøgelse af Sekretariatets Arbejde. En vigtig Del af dette er Publikationsvirksomheden. Bulletinen udvidedes og udkommer fra og med den 1. Januar foruden paa tysk, engelsk og fransk ogsaa paa svensk. Samtidig forøgedes dens Omfang fra 12 til 16 Sider. Totaloplaget gik fra Begyndelsen af 1926 op til 6000 Eksemplarer.

De fleste betalende Abonnenter faldt paa det svenske Oplag (1,284). Det tyske Oplag talte 953 betalende Abonnenter, det franske 148 og det engelske 115.

Pressemeddelelserne udkommer hveranden Uge paa samme Sprog som Bulletinen. Oplaget er forhøjet fra 500 til 700 Eksemplarer. Det tyske Oplag havde i Aaret 1924 146 Sider og i Aaret 1925 126 Sider.

Desuden blev der i Virksomhedsperioden udgivet en lille Brochure angaaende automatisk Kobling og to Brochurer (paa tilsammen ca. 300 Sider) angaaende Jernbanepersonalets Arbejdsvilkaar i forskellige Lande. Disse Brochurer udkom paa de tre Hovedsprog.

Af andre større Arbejder var en omfangsrig Rapport angaaende forskellige Jernbanefolksspørgsmaal, forelagt den Internationale Jernbanefolks Kongres i Bellizona i Sommeren 1925, en Rapport angaaende Sporvognsfolksspørgsmaal, forelagt Sporvognsfolkskonferencen i Brüssel i Efteraaret 1925, en hidtil 5 Lande omfattende Redegørelse for Foranstaltninger til Hjemmearbejderes Beskyttelse, Protokollen fra Kongressen i Hamborg, Jernbanefolkskongressen i Bellizona, Sporvognsfolkskonferencen i Brüssel o. s. v.

Hyppigere end tidligere er Sekretariatet anmodet om Bistand ved aabne Konflikter. Man begærede Blokade mod Fartøjer, Forhindring af visse Transporter, økonomisk og moralsk Understøttelse. En yderst værdifuld Hjælp ydedes i Foraaret 1925 i Forbindelse med Storkampen i Danmark.

Regnskabsberetningen udviser for Aaret 1924 en Indtægt af Medlemskontingent paa 99,458,81 Gylden og for Aaret 1925 109,398,55 Gylden. Medens Aaret 1924 udviste et Underskud paa 2000 Gylden, udviser Regnskabsberetningen for Aaret 1925 et Overskud paa 8400 Gylden.

For at forhøje Virksomhedsberetningens Overskuelighed er den forsynet med en Del grafiske Fremstillinger. Disses Værdi forøges desuden ved Bilag og Oversigter over de tilsluttede Organisationers Medlemskontingenter, finansielle Stilling o. lign.

Siden sidst.

Kontor- og Forretningsbudene. Magasin du Nord, Vesterbro Afdeling: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn: For Bude fra 18—21 Aar Kr. 42,00, fra 21—24 Aar Kr. 46,00, over 24 Aar Kr. 48,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Bude ansat før 1. Februar erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Under Sygdom erholdes Forskellen mellem Sygekassehjælpen og Ugelønnen i indtil 6 Uger. Ved Ulykkestilfælde, der er af en saadan Art, at det skal anmeldes til Ulykkesforsikringsselskabet, erholdes 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til Ophør en Lønningsdag. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør den 1. i en Maaned.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Københavns Kommunes Fiskehal: Overenskomst oprettet. 15 Mand. Timeløn 136 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde i Hallen ved Christiansgade 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. I Filialerne ydes der Forretningsbestyrerne — i Stedet for Overtidsbetaling — et Tillæg af 2 pCt. af en aarlig Omsætning paa over 40,000 Kr., er Omsætningen under 40,000 Kr., yder 1½ pCt. af Omsætningsbeløbet. Tillægget ydes maanedvis. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Gælder til en 1. April.

Odense L. P. Jess Jensens Ægeksport og Dansk Andels Ægeksport: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 49,92. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter til Kl. 9 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage, 75 pCt. Tillæg. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag, i de første 13 Uger. Arbejdere, der har været ansatte ved Firmaet i 6 Maaneder eller derudover, erholder 6 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen. Regulering som fastsat mellem Hovedorganisationerne. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Januar.

Odense L. P. Odense Ægforretning: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 50,08. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter til Kl. 9 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været ansatte i Firmaets Tjeneste i 3 Maaneder og derudover, erholder Ferie fra en Fredag Aften til en Torsdag Morgen uden Afkortning i Lønnen og desuden en Lørdag eller Mandag paa Skift. I Sygdomstilfælde erholdes fuld Løn den første Uge, derefter halv Løn i 6 Uger. Regler for Afgørelse af faglig Strid. Regulering Februar 1927 med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. Januar.

Chaufførerne, Kbhvn. Vognmændene Pechüle & Luck m. fl.: Overenskomst oprettet. Lønnen er Kr. 2,50 pr. Dag—Nat, der køres, samt 20 pCt. af det indkørte Beløb. Arbejdstiden er 20 Timer i Døgnet, der fordeles mellem 2 Mand. Overarbejde efter Ordre betales med 125 Øre pr. Time, der afregnes i halve Timer. Udelukkende Natkørsel kan ikke finde Sted, medmindre Forholdet er godkendt af Afdelingen. Bestaaende højere Lønninger kan ikke nedsættes som Følge af Overenskomsten. Naar Vognen ikke benyttes som Følge af Reparation tilkommer der Chaufføren 5 Kr. den første Dag eller Nat, medmindre Chaufføren selv er Skyld i Brækagen. Chaufførerne skal selv holde sig med Uniform. Gensidig Opsigelsesfrist er 2 Dage = 10 Kr. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. April 1927.

Kolding H. Foreningen af Arbejdsgivere ved Kolding Havn: Ved et Mæglingsmøde den 13. Oktober i Anledning af en Uoverensstemmelse angaaende Losning af Tjære fra Sejlere enedes man om en Betaling af 40 Øre pr. Mand pr. Tons. Der anvendes 1 Mand ombord, 2 Mand i Land til Kørevogn, 3 Mand i Land til Banevogn; alt plus og minus de gældende Procenter.

Hadsund. Entreprenørfirmaet Kampmann, Kierulff & Saxild: Afdelingen indberetter, at Firmaet, der har et større Ombygningsarbejde af Broen over Fjorden i Entreprise, nægter at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om en Timeløn af 200 Øre. Arbejdet bestaar i Udgravning af Fjordbunden for at de nu Piller kan komme paa fast Bund og foregaar i store Cementbeholdere og under saa højt et Lufttryk, at Vandet presses ud nedenunder Beholderen. Lufttrykket er paa 0,75—0,8 Atmosfærer, og Temperaturen er 20—25 Grader. Arbejdet er som Følge deraf meget ubehageligt. Firmaet har tilbudt at betale en Timeløn af 170 Øre, hvilket Afdelingen hævder er for lidt, hvorfor den anmoder Forbundet om at foranledige Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Ved et Møde i Entreprenørforeningen den 22. Oktober henvistes Sagen til lokal Forhandling. Den 8. November indberetter Afdelingen,, at Enighed er opnaaet. Firmaet udbetaler 170 Øre pr. Time for Arbejdet i Trykluft. Endvidere 175 Kr. ekstra for hver Pille. Dette kan i Gennemsnit give en Fortjeneste af 200 Øre pr. Time.

Gjørding. Entreprenør Karl Nielsen, Odense: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren, der har et Dobbeltspor-Anlæg mellem Holsted og Gjørding Stationer i Entreprice, den 3. November nægtede 14—15 Mand at gaa i Arbejde, fordi disse først mødte til Arbejde til Frokost, fordi det nævnte Dag var Regnvejr om Morgenen. Da det, saalænge dette Arbejde har været under Udførelse, har været Kotume, at der ikke blev arbejdet før efter Frokost, naar det regnede om Morgenen, selv om det blev Tørvejr forinden, henvendte en af Arbejderne sig til Firmaets Ingeniør og paatalte Sagen, men han blev øjeblikkelig afskediget. Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Firmaet, afholdtes den 15. November et Møde med Entreprenøren, ved hvilket der opnaaedes Enighed om, at de 14—15 Mand, der var mødt til Frokost den nævnte Dag, men blev sendt hjem, hver faar udbetalt 2 Timers Løn.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 17 | 8. Decbr. | 1926 | 31. Aarg.

Fra den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 3. December 1926 i Sag Nr. 1039: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn og for Foreningen af Arbejdsgivere i Hobro mod De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus og for Arbejdsmændenes Fagforening i Hobro.

Under denne Sag indklager Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn og for Foreningen af Arbejdsgivere i Hobro De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus og for Arbejdsmændenes Fagforening i Hobro for at høre to under 15. September d. A. overfor henholdsvis Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn og Foreningen af Arbejdsgivere i Hobro udstedte 1. Strejkevarsler kendte ulovlige.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I.

I Overenskomsten mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn og Havnearbejdernes Fagforening sammesteds indeholdes bl. a. følgende Bestemmelser:

«§ 13.

Det kan ikke formenes Arbejdsgiverne at indføre mekaniske Hjælpemidler eller nye, arbejdsbesparende Metoder. De nye Akkordtakster, der vil blive nødvendige i et saadant Tilfælde, fastsættes ved Forhandling mellem Foreningernes Bestyrelser paa en saadan Maade, at Arbejderne sættes i Stand til at tjene samme Dagløn som efter de før benyttede Arbejdsmetoder og dels efter, hvad der tjenes ved de tilsvarende Arbejder. Det samme bliver Tilfældet, hvis nye Varer fremkommer til Losning, eller ekstra Forhold er til Stede.

Indtil Akkordtaksterne er fastsat, udføres Arbejdet paa Dagløn + 25 pCt., der dog fradrages ved eventuel Efterbetaling.

.....

§ 33.

Alt Arbejde (jfr. § 1), der ikke er særlig nævnt i Overenskomsten, betales med Dagløn, dog nyt fremkommende jfr. § 13.»

Da der ved Aarhus Havn i Begyndelsen af indeværende Aar var blevet installeret to nye elektriske Stykgodskraner til Brug ved Losningsarbejdet i Land, blev der straks optaget Forhandlinger mellem de nævnte Foreninger om nye Akkordtakster. Som Grundlag for Forhandlingerne foretoges Losning med Kran fra S/S «Hassel» fra 12.—14. Januar, og i Overensstemmelse med forannævnte § 13 udførtes Losningen paa Dagløn plus 25 pCt. Der fremkom under Arbejdets Udførelse Protester fra Fagforeningens Side i Anledning af Mandskabsantallet om Bord, og da S/S «August Thyssen» indkom den 18. s. M. til Aarhus Havn til Losning, uden at der var opnaaet Enighed om en ny Akkordsats, nægtede Ar-

bejderne at gaa i Arbejde paa Dagløn plus 25 pCt., men stillede forskellige Krav, som Arbejdsgiverne under Protest indgik paa, hvorefter Losningen paabegyndtes den 19. s. M. Ved Rettens Kendelse af 20. Maj d. A. i Sag Nr. 985 blev det fastsat, at Arbejdsgiverne efter Indholdet af nævnte § 13 havde været berettiget til ogsaa at kræve Lossearbejdet paa S/S «August Thyssen» udført paa Dagløn plus 25 pCt., og at den nævnte Arbejdsnægtelse havde været ulovlig, hvorhos de øvrige i Sagen foreliggende Spørgsmaal om, hvorledes Bestemmelsen i Overenskomstens § 13 nærmere var at forstaa, og de dermed i Forbindelse staaende Erstatningskrav fra Arbejdsgivernes Side afvistes som henhørende under faglig Voldgift. Disse Spørgsmaal behandledes derefter ved en faglig Voldgiftsret, og ved Opmandskendelse af 17. September d. A. blev der tillagt Arbejdsgiverne en Erstatning af 357 Kr. 31 Øre af et paastaaet Erstatningsbeløb af ialt 488 Kr. 71 Øre. De nævnte Kraner har i Aarets Løb ialt været benyttede en halv Snes Gange, og Arbejdet er stadig blevet aflønnet med Dagløn plus 25 pCt. Da Arbejderne imidlertid stadig har været utilfredse med denne Betaling, og da det trods fortsatte Forhandlinger ikke er lykkedes at opnaa Enighed om nye Akkordtakster, har Dansk Arbejdsmands Forbund under 15. September tilstillet Dansk Arbejdsgiverforening et første Strejkevarsel for at frigøre sig for at udføre Losningsarbejdet ved Kranerne for Dagløn plus 25 pCt. og for derved at opnaa, at der fastsættes en ny Akkordpris.

II.

I Overenskomsten mellem Arbejdsgiverforeningen og Arbejdsmændenes Fagforening i Hobro indeholdes bl. a. følgende Bestemmelser:

«§ 1.

For al Losning og Ladning, der ikke udføres i Akkord, betales 116 Øre pr. Time, derunder Det forenede Dampskibs-Selskabs Losning.

. . . . . .

§ 9.

Det kan ikke formenes Arbejdsgiverne at indføre mekaniske Hjælpemidler eller nye arbejdsbesparende Metoder.

De nye Akkordtakster, der vil blive nødvendige i saadanne Tilfælde, og Takster for Arbejder, der ikke er nævnt i Overenskomsten, fastslaas ved Forhandling mellem Foreningernes Bestyrelser paa en saadan Maade, at Arbejderne sættes i Stand til at tjene samme Dagløn, som efter før benyttede Arbejdsmetoder, og dels efter, hvad der tjenes ved tilsvarende Arbejder,»

hvorhos der i «Akkordsatser» er fastsat Takst for Losning af Melasse i Sække.

Da der i Hobro forelaa Uoverensstemmelse om Betaling for Losning af Melasse i Tønder, for hvilken ingen Takst findes i Overenskomsten, idet Arbejdsgiverne mente sig berettigede til at aflønne efter Timeløn, medens Arbejderne mente sig berettigede til at kræve Akkordbetaling, har Dansk Arbejdsmands Forbund under 15. September overfor Dansk Arbejdsgiverforening afgivet et første Strejkevarsel, hvorefter Losning af Melasse i Tønder nægtes udført, indtil en ny Akkordpris er fastsat.

Efter at Dansk Arbejdsgiverforening havde protesteret overfor de ovennævnte tvende Strejkevarsler, meddelte Dansk Arbejdsmands Forbund den 23. September, at man vilde afvente Udfaldet af en Sag for Den faste Voldgiftsret, inden andet Strejkevarsel blev afgivet. Der har derefter været ført forskellige Forhandlinger, men uden Resultat, hvorefter Sagen er indbragt her for Retten af Dansk Arbejdsgiverforening, der som nævnt paastaar de tvende afgivne første Strejkevarsler kendt ugyldige, medens de Indklagede paastaar Varslerne kendt gyldige.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne navnlig anført, at den overenskomstmæssige Timeløn netop har til Hensigt at fastsætte Betaling for alt Arbejde, for hvilket der ikke er opnaaet Enighed om en Akkordpris, og at Følgen heraf maa være, at Arbejderne ikke i Overenskomstperioden kan vægre sig ved at udføre nyt Arbejde for Timeløn. Hvis Arbejderne skulde have Ret til, naar der ej kunde opnaas Enighed om Akkordpris for en ny Arbejdsmetode eller for en Vare, for hvilken der ej er fastsat Akkordtakst i Overenskomsten, at etablere Strejke i Løbet af en Overenskomstperiode, for derved at frigøre sig for at arbejde paa Timeløn, vilde dette være en Kilde til stadig Uro og være i Strid med Hensig-

ten med hele Overenskomsten, som netop er at skabe Fred mellem Parterne, saalænge Overenskomsten gælder. Klagerne benægter ikke, at det efter Aarhus-Overenskomstens § 13 og Hobro-Overenskomstens § 9 er en Forudsætning, at nye Akkordsatser fastsættes, naar der indføres nye Arbejdsmetoder eller fremkommer nye Varer, og gør gældende, at der fra Arbejdsgivernes Side er stillet rimelige Forslag i saa Henseende, men hævder paa den anden Side, at saalænge disse Forhandlinger ikke har ført til noget Resultat, maa Overenskomstens Timeløn gælde for alt saadant Arbejde. — Hvad særlig Aarhus-Overenskomsten angaar, henviser Klagerne til, at der gennem det Tillæg af 25 pCt., der ydes til Timeløn, gives Arbejderne et Akkordafsavnstillæg, der netop skal dække Tabet for Arbejderne ved, at de ikke længere lønnes efter Akkord, og for Hobro-Overenskomstens Vedkommende til, at Melasse i Tønder er af flydende Konsistens og derfor en hel anden Vare end Melasse Sække, og at denne Vare stadig har været losset til Spritfabriken i Hobro, uden at der i Overenskomsten er blevet fastsat nogen Takst derfor.

De Indklagede benægter ikke, at Overenskomsterne hjemler Arbejdsgiverne Ret til, naar der indføres nye Hjælpemidler eller Arbejdsmetoder, eller der fremkommer nye Varer, at kræve Arbejdet udført for Timeløn (i Aarhus plus 25 pCt.), indtil Parterne er enedes om nye Akkordtakster, hvorved Arbejderne sættes i Stand til at tjene samme Dagløn som tidligere. Men Tanken med de tvende Paragraffer (§ 13 og § 9) er, at Arbejdet skal udføres paa Akkord, saaledes at den ene Part ikke ved at indtage en afvisende Holdning eller ved at stille uantagelige Forslag, kan kræve Arbejdet udført paa Timeløn for Resten af Overenskomstperioden. Arbejdsforholdene i de danske Havne hviler i alt væsentligt paa Akkordsystemet, idet ca. 9/10 af alt Arbejde betales efter Akkord. Men herefter er det ogsaa fuldt ud lovligt, naar intet Resultat kan naas ved Forhandling, under Iagttagelse af Varselsbestemmelserne at frigøre sig for et Arbejde mod Timelønsbetaling, naar Forudsætningen er, at Arbejdet er Akkordarbejde. De Indklagede har ogsaa henvist til, at dette er fastslaaet af Den faste Voldgiftsret i Kendelserne Nr. 790, Nr. 840 og Nr. 1038 samt har fundet Udtryk i den ovennævnte faglige Voldgiftsretskendelse af 17. September d. A., der er bindende for Parterne, og hvori det bl. a. hedder, at «det ikke kan have Formodningen for sig, at Bestemmelsen i § 13 skulde indeholde Hjemmel for Arbejdsgiverne til at lade Arbejde, der ifølge Overenskomsten er lønnet i Akkord, til Stadighed gaa over til Dagløn.» — Hvis Arbejderne ikke under saadanne Forhold kunde frigøre sig for Arbejde paa Timeløn, vilde Følgen kunne blive, at Arbejdsgiverne blot ved at foretage en eller anden mindre Foranstaltning i vidt Omfang kunde faa Akkordarbejde overført til Timelønsarbejde, uden at Arbejderne havde noget Retsmiddel til at værge sig mod Arbejdsgivernes Overgreb.

Til de saaledes fra begge Sider fremsatte Betragtninger skal Retten bemærke følgende.

Efter Indholdet af de nævnte Overenskomstbestemmelser skal nye Akkordtakster fastsættes ved Forhandling mellem de paagældende Organisationer, naar de tidligere ikke længere er anvendelige paa Grund af Forandringer i Arbejdsmetoden, eller naar nye Varer fremkommer, for hvilke der ikke tidligere har været fastsat nogen Takst. Indtil Enighed gennem Forhandling naas, aflønnes Arbejdet vel med Timelønsbetaling (i Aarhus plus 25 pCt.), men efter Indholdet af og Tanken med de nævnte Bestemmelser maa Meningen være, at hver af Parterne har Krav paa, at der, selv om Enighed ikke naas, dog fastsættes nye Akkordtakster. Der maa derfor være et Retsmiddel til Opnaaelse heraf for den af Parterne, der ønsker ny Akkordtakst fastsat. Hertil er Strejken, selv om den er begrænset til et bestemt enkelt Arbejde, et lidet egnet Middel. Medens Overenskomsten netop tilsigter at skabe Arbejdsfred i Overenskomstperioden, vil en Konflikt, selv om den er begrænset til et enkelt Arbejde, ofte være i Stand til at skabe Uro i det gensidige Forhold mellem Parterne. Naar de Indklagede til Støtte for deres Paastand navnlig henviser til Kendelse i Sag Nr. 840, skal hertil bemærkes, at Forholdene i denne Sag forelaa ganske anderledes, idet hele Lønningsgrundlaget hvilede paa Værkstedsprislister, der helt bortfaldt under Overenskomstperioden, hvorefter Arbejdsgiveren mente sig berettiget til nu at aflønne Arbejderne efter Timeløn, hvormed de ikke tidligere havde væ-

ret aflønnet, medens de her omhandlede Overenskomster indeholder dels en Række Akkordser, dels almindelig Timeløn, der anvendes, hvor Akkordtakst ej er fastsat. — Formodningen maa i det hele være for, at Uoverensstemmelser mellem Parterne i Overenskomstperioden saavidt muligt skal løses ad fredelig Vej (Mægling, eventuelt Voldgift) uden Arbejdsstandsning. Dette stemmer ogsaa bedst med Aanden i Septemberforliget og med den af Parterne vedtagne Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Hvor Spørgsmaalet er, om Arbejdsgiveren har forandret de Forhold, under hvilke et Akkordarbejde skal udføres, til Tab for Arbejderne, skal dette efter Septemberforligets Pkt. 4 og Normen afgøres ved faglig Mægling, eventuelt Voldgift. I denne Forbindelse kan ogsaa nævnes, at der i Aarhus-Overenskomstens § 13, som denne var gældende fra 1908 til 1922 som sidste Pkt. i første Stykke var fastsat følgende: «Opnaas Enighed ikke, skal Sagen indankes for Voldgiftsretten jfr. § 12,» hvoraf fremgaar, at Parterne tidligere har ment, at saadanne Spørgsmaal, som de under denne Sag foreliggende, netop egnede sig til Løsning ad Fredsvejen. Bestemmelsen er vel senere udgaaet, men heraf kan ikke sluttes, at det nu skulde være udelukket at anvende denne Afgørelsesmaade, for saa vidt Overenskomsten iøvrigt afgiver tilstrækkeligt Grundlag for en voldgiftsretlig Afgørelse. I saa Henseende bemærkes, at der i de nævnte §§ 13 og 9 indeholdes den Bestemmelse, at den nye Akkordtakst skal fastsættes saaledes, at Arbejderne sættes i Stand til at tjene samme Dagløn som efter de før benyttede Arbejdsmetoder og som for tilsvarende Arbejder, hvorved der er givet en bestemt Anvisning ved Fastsættelsen af nye Takster. Endvidere skal anføres, at Striden i Aarhus ikke drejer sig saa meget om Akkordlønnens Størrelse for de Arbejdere, der er beskæftigede ved Kranerne, som om hvormange Mand der er nødvendige til Betjening af dem, og at Striden i Hobro vel drejer sig om Taksten for Losning af Tønder, men at der gennem Overenskomstens stærkt specificerede Takster for lignende Arbejder let vil kunne fastsættes en passende Takst for dette mindre Arbejde.

Herefter findes de afgivne Strejkevarsler ikke at være lovlige, men det staar hver af Parterne frit for at begære Sagen indbragt for en faglig Voldgiftsret.

Sagens Omkostninger findes at burde paalægges hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

De ovennævnte tvende Strejkevarsler er ulovlige.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Internationale Transportarbejderkongres i Paris September 1926.

I Overværelse af over 200 Delegerede aabnedes Internationale Transportarbejder Forbunds Kongres Onsdag den 15. September Kl. 11 Formiddag. Organisationer fra 24 forskellige Lande, repræsenterende over 1,700,000 Medlemmer, deltog i denne.

Cramp, der i sin Egenskab af Præsident for I. T. F. fungerede som Kongressens Formand, gav først Meddelelse om en sørgelig Hændelse, idet den polske Delegation paa Rejsen til Paris havde mistet et af sine Medlemmer, Kollega Staniewicz, for stedse. Dødsaarsagen var et Hjerteslag.

I de franske Transportarbejderorganisationers Navn bød *Bidegaray* Kongressen hjertelig velkommen. Med de beskedne Midler, der stod til Raadighed, havde man forsøgt at gøre det saa behageligt som muligt for de Delegerede i Kongresdagene samt sørget for at Kongressen kunde faa et godt og gavnligt Forløb. Her og der sporedes en vis Uvilje mod Udlændinge, men Taleren haabede at de Delegerede ikke skulde blive udsat derfor. I hvert Fald kunde han forsikre, at de franske Arbejdere ikke havde nogen Andel i Fremmedhadet, men tværtimod bekæmpede det. B. sluttede sin korte Velkomsttale med et Ønske om, at Kongressens Arbejde maatte blive frugtbringende for Arbejderklassen, og forsikrede de Delegerede om, at den franske Arbejderklasse var besjælet af en fast Vilje om for sit Vedkommende at tage Del i Kampen for virkelig Frihed, Lighed og Broderskab.

Tom Shaw bragte Textilarbejderinternationalens Hilsen. Han udtalte, at det var med en vis Misundelse, at han saa hvormange Lande,

der var repræsenterede paa Kongressen. For Textilarbejdernes Vedkommende led deres internationale Sammenslutning under forskellige Vanskeligheder, men mer og mer begynder de at indse Afhængigheden af hverandre og Nødvendigheden af en enig Optræden. Det internationale Sekretariat er for Tiden beskæftiget med at organisere Arbejderne i det fjerne Østen. Textilarbejderne kommer til at følge I. T. F.s Eksempel.

Wilhelm sluttede sig som Repræsentant for Levnedsmiddelarbejdernes Internationale til den foregaaende Talers Berømmelse af I. T. F. og udtalte, at ogsaa hans Internationale ivrigt bestræber sig for at følge I. T. F.s Eksempel. Kun den størst mulige organisatoriske Enhed saavel natinonalt som internationalt kan sætte Arbejderbevægelsen i Stand til med Held at føre Kampen mod Arbejdsgiverne. I denne Henseende var Levnedsmiddelarbejderinternationalen naaet betydelig videre end I. T. F., idet den havde vedtaget den russiske Organisations Optagelse. Da denne Beslutning toges, blev Levnedsmiddelarbejderinternationalen udsat for heftige Angreb fra næsten alle internationale Arbejdssekretariater og ogsaa fra Fagforeningsinternationalen, men Russernes Optagelse havde vist sig at være rigtig, og de havde ingen Anledning til at angre dette Skridt. Ganske vist var der forekommet Meningsforskelligheder med de russiske Organisationer, men senere er der skabt en saglig Atmosfære.

Derpaa bød Formanden de Delegerede Velkommen i en længere Tale. Han henviste til den efter Kongressen i Hamborg forøgede Styrke hos I. T. F. og saa heri et Bevis paa, at man alt mer og mer begynder at indse Nødvendigheden af ubetinget faglig Sammenslutning. Taleren berørte i Korthed I. T. F.s Virksomhed i den forløbne Periode og betonede, at I. T. F. med uformindsket Styrke maatte fortsætte sine Bestræbelser for at formaa de udeneuropæiske Transportarbejderorganisationer til Tilslutning. Organisationer, som udsattes for fascistisk eller anden reaktionær Forfølgelse, har I. T. F. stedse bistaaet efter bedste Evne. Cramp udtalte sin Beundring for de tyske Organisationer, som havde reddet sig ud af den næsten haabløse Situation, hvori de var bragt som Følge af Inflationen, og nu tiltog i Styrke. Endvidere fremførte Cramp sin Tak til I. T. F. og de tilsluttede Organisationer for den Hjælp, som var ydet England under den store Strejke i Maj Maaned i Aar. Naar man tog Hensyn til de Vanskeligheder, som for Tiden er forbundne med at føre internationale Aktioner, maatte man erkende, at I. T. F. havde udført et udmærket Arbejde. I hvert Fald har I. T. F. endnu givet et Bevis paa, at dets Anseelse som det mest fremskridtsvenlige og nyttigste af alle internationale Arbejdssekretariater ikke er ubeføjet. Den viste Sympati skal bidrage til at forstærke den internationale Solidaritet blandt Transportarbejderne i endnu højere Grad end aarelang Propaganda. Til Slut udtalte Cramp den Forhaabning, at Kongressen maatte faa et udbytterigt Resultat.

Sekretær *Nathans* gav en Mængde udtømmende saglige Meddelelser. Blandt andet var saavel fra I. T. F. som fra de fleste internationale Arbejdssekretariater ingaaet Lykønskningsskrivelser. Det internationale Arbejdsbureau i Geneve meddelte, at dets Direktør som Følge af en Konference var forhindret i at deltage i alle Kongressens Møder. Derimod havde I. A. sendt to Medarbejdere til Kongressen. Fra de estlandske Organisationer var indgaaet Meddelelse om, at Regeringen havde forbudt dem at tilslutte sig I. T. F. Taleren anmodede Kongressen om at protestere mod dette Brud paa Foreningsfriheden og fremsatte følgende Resolution:

«Kongressen protesterer eftertrykkelig mod den estlandske Regerings Optræden, naar den med Støtte af gamle russiske Love og i Strid med Forfatningen forbyder Estlands Jernbanemandsforbund at tilhøre I. T. F. og tilsiger de estlandske Jernbanemænd sin Sympati og varmeste internationale Solidaritet.»

Endvidere meddelte Nathans at en Skrivelse var indgaaet fra Sporvejs- og Lokalbanepersonalernes Organisation i Italien i Anledning af, at Myndighederne med Vold havde opløst denne Organisation. I den Forbindelse fremsatte Taleren en saalydende Resolution:

«Kongressen har med Afsky faaet Kundskab om den af de italienske Myndigheder paa Forslag af de fascistiske Organisationer og under deres Ledelse foretagne brutale Opløsning af «Sindacato Transporti Secondari,

protesterer paany eftertrykkeligt mod dette

den italienske Regerings Brud paa Fredstilstanden og Foreningsretten,

udtaler sin varme Solidaritet med de forfulgte Kammerater og erklærer sig rede til fuldtud at understøtte ethvert Skridt, som den internationale faglige Central maatte foretage for at gengive de italienske Arbejdere Foreningsretten.»

Begge Resolutionerne vedtoges enstemmigt.

Derefter valgte Kongressen Medlemmer til Mandatkommitéen og ansatte Kongressens næste Møde til Lørdag den 18. September.

I Mellemtiden samledes de forskellige Specialkonferencer for at tage Stilling til Arbejdsspørgsmaalene.

Mødet den 18. September.

Den 18. September samledes Kongressen for anden Gang til Møde. Generalsekretæren *Edo Fimmen* aflagde Rapport over Generalstrejken i England samt de Forholdsregler, som af den Grund var truffet af I. T. F. I Hovedsagen indskrænkede Rapporten sig til at omfatte I. T. F.s og de tilsluttede Organisationers Virksomhed under Stridens forskellige Faser. Samtidigt paapegede Fimmen nogle Skrøbeligheder i Kampmaaden og gav nogle Fingerpeg om, hvorledes disse kunde undgaas og Solidaritetsaktionernes Virkning for Fremtiden kunde forhøjes.

Bevin fra Engelsk Transportarbejderforbund var af den Mening, at det endnu var for tidligt at drage almindelige Slutninger om Storstrejken i England. Med Hensyn til at Grubearbejderne stadig befinder sig i Konflikt, kunde den engelske Delegation heller ikke udtale sig om alle Stridens Detaljer. I Modsætning til Fimmen var Bevin bange for, at den Hjælp, som de til I. T. F. tilsluttede Organisationer havde ydet Engelskmændene under Storstrejken, forringedes. I England havde Arbejderne en stærk Tiltro til Værdien af denne Hjælp. Ogsaa den engelske Regering tænkte anderledes i denne Henseende end Fimmen. Det bedste Bevis paa, hvordan de engelske Myndigheder frygtede I. T. F.s Hjælpeaktion, og hvilke Vanskeligheder den beredte dem, var den Kendsgerning, at den engelske Regering kort efter Generalstrejkens Afslutning forbød Fimmen at betræde britisk Statsomraade. Bevin foreslog, at Sekretariatet senere, naar alle Oplysninger er tilgængelige, skulle udarbejde en fuldstændig Redegørelse for Storstrejken i England og de I. T. F. tilsluttede Organisationers Andel deri, og takkede paa Opfordring af den engelske Delegation Sekretariatet og de tilsluttede Organisationer for den Hjælp, som disse havde ydet under Konflikten. Den internationale Solidaritet var derigennem naaet et længere Stykke frem, end den vilde have været efter et halvt Aars ivrig Agitation.

Schumann (Tyskland) havde samme Opfattelse som Bevin, at Konflikten først kunde bedømmes efter Grubearbejderkonfliktens Afslutning. Med Hensyn til de tyske Organisationer kunde han oplyse, at disse ikke havde undladt at foretage noget, der kunde være til Fordel for de engelske Arbejderes Kamp. Schumann havde taget Anstød af et Sted i Rapporten, af hvilket man kunde faa den Opfattelse, at Fimmen var en Modstander af kollektive Aftaler. Han anmodede Fimmen om at give en Forklaring i den Anledning.

Fimmen meddeler, at Rapporten ikke var afsluttet; ogsaa han var af den Mening, at I. T. F. senere burde beskæftige sig mere indgaaende med Begivenhederne i England, men at den foreliggende Rapport indtil videre kunde være til Nytte. I Anledning af Schumanns Bemærkning oplyste Fimmen, at han ingenlunde undervurderede Betydningen af kollektive Aftaler, men at han samtidig som international Sekretær maatte vaage over, at internationale Solidaritetsaktioner ikke besværliggjordes eller maaske umuliggjordes derved. Ved Afslutningen af nye Overenskomster burde man gøre sig Umage for, at Organisationerne sikrede sig en vis Frihed for om nødvendigt at kunne udøve international Solidaritet. I Danmark havde man under den sidste Storkamp faaet et praktisk Eksempel herpaa. Fimmen foreslog, at Rapporten godkendes, og sluttede sig forøvrigt til Bevins Forslag om, at Sekretariatet maatte faa til Opgave at udarbejde en fuldstændig Rapport over Storstrejken i England.

Jouhaux byder derpaa Kongressen Velkommen i den franske Landsorganisations Navn. Han henviste til Paris' storslaaede Fortid og dens Betydning for den franske Arbejderklasses Befrielseskamp. Arbejderklassens Kamp havde ikke alene til Formaal at forbedre sin

egen Stilling, men at virkeliggøre hele Menneskehedens Frihed og sociale Ligestillethed.

* * *

Ved Eftermiddagsmødet afgav *Nathans* først Rapport fra Mandatkommitéen. Repræsenteret var 54 Organisationer med tilsammen over 1,800,000 Medlemmer, fordelt paa 22 forskellige Lande. De Delegeredes Antal var 132 ekskl. Gæster. Endvidere meddelte Nathans, at der var indløbet en Del Skrivelser med Hilsen til Kongressen.

Derefter bød Formanden Direktøren for Internationale Arbejdsbureau, Albert Tomas, Velkommen. Denne takkede I. T. F. for Indbydelsen til Kongressen og udtalte, at det var med den største Glæde, han havde modtaget denne. Dette var ikke alene fordi, I. T. F. var en af de stærkeste og mest velorganiserede Internationaler, men ogsaa fordi Internationale Arbejdsbureau derved fik Lejlighed til at udviske visse Misforhold, som var raadende mellem de to Sammenslutninger. Siden Internationale Arbejdsbureaus Oprettelse havde der stadig været Optimister og Pessimister. Optimisterne havde haabet, at I. A. skulde fremskaffe social Retfærdighed, medens Pessimisterne mente, at Arbejderne selv var i Stand til at naa dette Maal. Sandheden var, at de organiserede Arbejdere maatte støtte Internationale Arbejdsbureau, hvis dette skulde være til Gavn for Arbejderne. Thomas berørte derpaa I. A.s Bestræbelser for at hjælpe Arbejderne i Almindelighed og Transportarbejderne i Særdeleshed. Ganske vist befandt Arbejdet sig kun paa Begyndelsesstadiet, men det var heller ikke nogen let Sag, at ophæve Arbejdsgivernes Eneherskervælde og sikre Arbejderne tilbørlig Indflydelse i alle Spørgsmaal. Thomas konstaterede med Glæde, at Forbindelsen mellem I. T. F. og Internationale Arbejdsbureau i den sidste Tid var blevet bedre og anmodede I. T. F. om at støtte Internationale Arbejdsbureaus Virksomhed.

Cramp indstillede derpaa Virksomhedsberetningen til Diskussion.

Eneste Taler i denne Sag var *Alberti* (Norge). Han udtalte sig erkendende om det Arbejde, som var udført af I. T. F. i de sidste to Aar og beklagede, at der stadig fandtes Organisationer, der ikke var tilsluttet I. T. F. De russiske Organisationers Tilslutning ansaa han for yderst nødvendig.

Paulis (Belgien) mente, at Generalsekretæren Edo Fimmens Virksomhed burde behandles i Forbindelse med Diskussionen om Virksomhedsberetningen. Han tænkte herved hovedsagelig paa Fimmens Virksomhed som Privatperson. Paa Opfordring af de belgiske Jernbanefolks Delegation oplyste han, at Fimmen ikke havde holdt det Løfte, han afgav i Hamburg, og at han stadig samarbejdede med Personer, som skadede Amsterdamretningen indenfor Fagforeningsbevægelsen. Blandt andet henviste Paulis til, at Fimmen var Indehaver af Aktiemajoriteten i et Selskab, «Enhed», som var startet i Belgien og udsendte Blade og Brochurer o. lign. mod Amsterdamretningen. De belgiske Jernbanefolks Delegation protesterede mod Fimmens Optræden og havde faaet til Opgave at meddele, at Belgisk Jernbanemandsforbund i Tilfælde af, at Fimmen genvalgtes, saa sig nødsaget til at forelægge næste Kongres Spørgsmaalet om dets Udtrædelse af I. T. F.

Cramp (Formand) bemærkede, at Fimmens Person ikke forelaa til Diskussion. Dette Anliggende kunde behandles i Forbindelse med Valget af Sekretærer. Virksomhedsberetningen var en Rapport fra Eksekutivkommitéen og ikke fra Sekretærerne.

Fimmen udtalte sin Forbavselse og Overraskelse over, at kun en Delegeret havde begæret Ordet i Anledning af I. T. F.s Virksomhedsberetning, som jo dog strakte sig over to Aar. Kun en norsk Delegeret havde fremsat en kort Bemærkning om Virksomhedsberetningen, og af de Delegeredes Tavshed drog han den Slutning, at der intet var at indvende mod I. T. F.s Virksomhed i den forløbne Periode. Med Hensyn til Russernes Tilslutning udtalte Fimmen, at han var af den Opfattelse, at Internationalen ikke var fuldstændig, saa længe de russiske Organisationer ikke havde indtaget deres Plads indenfor denne.

Virksomhedsberetningen godkendtes derpaa.

Ligeledes godkendtes Regnskabsberetningen, hvilken ikke gav Anledning til nogen Diskussion.

Kongressens næste Møde ansattes til den 20. September.

Mødet den 20. September 1926.

Ved Mødets Aabning bragte Sekretæren for Søofficerernes Internationale, *Brandt*, sin

Hilsen til Kongressen. Taleren mindede om det gode Samarbejde mellem I. T. F. og hans Internationale samt udtalte Haabet om, at dette Samarbejde i Fremtiden maatte blive endnu bedre til Gavn for begge Parter. Tidligere havde Rederne altid anset det for naturligt, at Befalingsmændene i Tilfælde af Konflikt stillede sig paa deres Side og optraadte mod Besætningerne. Dette var imidlertid nu forandret. Officererne havde indset, at de i alle Stridsspørgsmaal maatte stille sig Side om Side med de øvrige Sømænd.

Umiddelbart derefter aflagde *Nathans* Rapport over Jernbanemandssektionens Konference. Rapporten saavel som de udarbejdede Resolutioner angaaende Jernbanernes Elektrificering, Indførelse af automatisk Kobling samt Repetation af Signaler godkendtes.

Derpaa fik Formanden for de tyske Jernbanemænds Enhedsforbund, *Scheffel*, Ordet for at motivere et Forslag, som var stillet af hans Organisation. Punktets Indhold var, at de tilsluttede Organisationer i de Lande, som var delagtige i Dawesplanen, skulde paavirke deres Regeringer i den Retning, at det medførte en Forandring af Rigsbaneloven, saa Personalet ved det tyske Rigsbaneselskab ikke udsattes for større Nedsættelser end Tjenestemændene og Arbejderne ved de øvrige tyske Foretagender. I et længere Foredrag skildrede Scheffel, hvorledes Forholdene stillede sig for det tyske Jernbanepersonale, siden Dawesplanen var godkendt og dens Virkeliggørelse paabegyndt. Rigsbaneselskabet forsøger at give Loven den Fortolkning, at det selvstændigt kan afgøre alle Personalespørgsmaal uden at tage Hensyn til Landets sociale Lovgivning. I den Anledning havde Rigsbanetjenestemændene, hvis Løn- og Arbejdsforhold tidligere reguleredes af Regeringen og Rigsdagen, mistet deres Tjenestemandskarakter, saaledes at Arbejderne og de ansatte ikke var ens for Rigets Love. Deri laa en Fare ikke alene for Jernbanemændene i Tyskland, men for Jernbanepersonalerne i alle Lande. Alene af denne Aarsag var det nødvendigt at de tilsluttede Organisationer virkede i den Retning, som var angivet i Forslaget.

Maxamin (Polen) paapegede, at de polske Jernbanemænd allerede sporede Virkningerne af Udviklingen i Tyskland og at ogsaa Regeringen i Polen forsøgte at berøve Jernbanemændene allerede opnaaede Rettigheder samt forringe deres økonomiske og sociale Stilling.

Jarrigion (Frankrig) forklarede at den tyske Rigsbanelov ikke paa noget Punkt var andet end en Kopi af, hvad man i Aaret 1921 havde paatvunget de franske Jernbanemænd. Den tyske Jernbanebestyrelses Begrundelser var præcis de samme, som den franske Direktions. Rigsbaneloven, som var paatvunget de tyske Jernbanemænd, burde bekæmpes af de franske Jernbanemænd ligesaavel som af de tyske. I øvrigt hørte man baade i Tyskland og Frankrig de samme Indvendinger mod 8 Timersdagen. Den eneste Forskel var, at man i Tyskland henviste til Dawesplanen, medens man i Frankring støttede sig til Nødvendigheden af at stabilisere Valutaen.

De tyske Jernbanemænds Forslag vedtoges enstemmigt.

Fimmen aflagde Rapport fra Havnearbejder- og Sømandssektionernes Konferencer. Begge Rapporter samt de udarbejdede Resolutioner godkendtes enstemmigt.

* * *

Ved Eftermiddagsmødet aflagde *Rathmann* (Tyskland) Beretning om Chaufførernes og Sporvejsfolkenes Konference. Beretningen og Resolutionerne godkendtes enstemmigt.

Rudolp (Tyskland) aflagde derpaa Beretning om Konferencen for Personalerne ved Flod-, Indsø- og Kanalflaaden. Konferencen havde udarbejdet en Resolution, i hvilken denne Gruppes Krav var optaget med en Opfordring til de tilsluttede Organisationer om at kæmpe for deres Opfyldelse. En længere Debat opstod angaaende en teknisk Detalje og tilsvarende Formulering i Resolutionen. I Debatten deltog *H. Klebe* fra Maskinist- og Fyrbøderforbundet i Tyskland og *van Krieken* fra Holland. Paa Formandens Forslag udsattes Debatten indtil videre for at give de stridende Parter Lejlighed til selv paany at behandle Spørgsmaalet. Den følgende Morgen meddeltes, at man var enedes om den foreslaaede Formulering.

Til Medlemmer af Generalraadet valgtes: Cramp, Henson (England), Döring, Jochade (Tyskland), Mahlman (Belgien), Tomschik (Østrig), Bidegaray (Frankrig), Lindley (Sverrig), Gomez (Spanien), Maxamin (Polen) og Sardolli (Italien).

Til Suppleanter valgtes: Walkden, Clatworthy (England), Schumann, Scheffel (Tyskland), Romain (Belgien), Bratschi (Schweiz), Vignaud (Frankrig), Pedersen (Danmark), Calda (Italien).

Til Medlemmer af Eksekutivkommitéen valgtes: Cramp, Döring, Tomschik, Lindley og Bidegaray.

I Spørgsmaalet om Valg af Sekretærer fik *Chapelle* (Belgien) først Ordet. Chapelle meddelte, at den belgiske Delegation i Formiddagens Løb havde behandlet dette Spørgsmaal og vedtaget at afholde sig fra at stemme ved Valget af Sekretærer samt kræve, at Generalraadet maatte foretage en Undersøgelse af de Anklager, som den belgiske Repræsentant Paulis havde fremsat mod Fimmen. Chapelle betonede udtrykkeligt, at den belgiske Delegation intet havde at indvende mod Fimmens Person eller mod hans Virksomhed som Sekretær for I. T. F., men at man tværtimod var af den Opfattelse, at Fimmen var den rette Mand paa den rette Plads. Anklagen var rettet mod Fimmens Virksomhed udenfor I. T. F., der indeholdt en Fare for Fagforeningsbevægelsens normale Udvikling. Om seks Maaneder skulde de belgiske Organisationer saa tage Stilling til Fimmen paa Basis af Generalraadets Beretning. Taleren sluttede med at udtale Haabet om, at Fimmen til den Tid skulde have indset sit Fejltrin.

Fimmen takkede Chapelle for hans sympatiske Udtalelser og udtalte, at han intet havde at indvende mod den foreslaaede Undersøgelse. Hvad den Beskyldning angaar, som den belgiske Repræsentant Paulis havde rettet imod ham, at han ikke havde holdt sit Løfte fra Kongressen i Hamborg, kunde han henvise til, at Spørgsmaalet siden var behandlet i Generalraadet og at dette med Undtagelse af Bidegaray var af modsat Opfattelse. I Hamborg havde Taleren udtrykkelig krævet fuld Tankefrihed. Nu forklarer man, at herimod har man intet at indvende, men Tankefrihed gavner ikke, naar man ikke har Mulighed for at anvende den. Med Hensyn til Paulis Meddelelse om, at Fimmen sammen med nogle andre skulde have startet et Forlag i Belgien, meddelte Fimmen, at dette var rigtigt. Forlaget havde imidlertid ikke paabegyndt sin Virksomhed og havde intet at gøre med det belgiske Blad «Enhed». Ikke heller havde Taleren noget at gøre med de øvrige eksisterende Enhedsblade. Taleren havde kun Forbindelse med de i Holland og England udkommende Enhedsblade og havde aldrig været Medarbejder ved andre. Forøvrigt betonede Fimmen udtrykkeligt, at han stadig vilde holde sig til den Forklaring, som han gav i Hamborg.

Mødet den 21. September 1926.

Efter at den franske, svenske og engelske Oversættelse af Fimmens Tale fra den foregaaende Aften var foretaget, fik *Niels Hansen* fra Danmark Ordet. Taleren udtalte, at den skandinaviske Delegation ikke kunde forstaa, hvorfor man kritiserede Fimmen paa denne Maade grundet paa visse olitiske Opfattelser. Fimmen udførte et stort og godt Arbejde for I. T. F. og det kunde for Størstedelen tilskrives Fimmen, at Forbindelsen mellem de forskellige Organisationer var saa god. I Særdeleshed vurderede den danske Delegation Fimmens Virksomhed saaledes, at det var ham, som under Storkampen i Danmark havde faaet iværksat en international Solidaritetsaktion til de danske Arbejderes Fordel, hvorved deres Kamp sluttede med en Sejr. Taleren haabede, at Fimmen maatte blive genvalgt med Akklamation.

Moltmaker (Holland, Jernbanemand) betegnede det som et beklageligt Forhold, at Spørgsmaalet om Fimmen igen beskæftigede Kongressen. Ogsaa I. T. F.s Forretningsudvalg havde ved sine Maanedsmøder hver Gang set sig nødsaget til at beskæftige sig med Fimmen. Siden Kongressen i Hamborg, paa hvilken særlig de tyske Delegerede skarpt kritiserede Fimmen, havde Fimmen ændret sin Holdning, forsaavidt at han lod Tyskerne i Fred og forlagde sin Enhedspropaganda til Lande som Holland og Belgien. Engang maatte det komme til et Brud mellem Fimmen og I. T. F. Taleren haabede at dette kunde undgaas, men hans Haab var kun svagt. Den hollandske Delegation kunde ikke stemme paa Fimmen.

Brautigam (Holland, Transportarbejderne), bestrider, at Fimmen har ændret sin Holdning siden Kongressen i Hamborg. Paa de fleste af Generalraadets Møder var dette Spørgsmaal debatteret. Ogsaa den Kendsgerning, at Kongressen anvender en hel Dag til at diskutere dette Spørgsmaal, beviser tydelig Urigtigheden af Fimmens Paastand. Ganske vist har

Fimmen holdt sig borte fra de store Lande, men hans Løfte paa Kongressen i Hamborg gjaldt ikke udelukkende de store Lande, men ogsaa de smaa.. Fortsætter Fimmen paa den Vej, han er slaaet ind paa, er der intet andet at gøre, end at fjerne ham fra I. T. F.

Paulis (Belgien) udtalte sin Beundring med Hensyn til I. T. F.s Virksomhed. Oplysningsvirksomheden var udmærket, og han vidste af Erfaring at bedømme dens Værdi. Fimmens Virksomhed udenfor I. T. F.s Sekretariat var imidlertid til Skade for Fagforeningsbevægelsen og nedbrød Fimmens Arbejde som Sekretær.

* * *

Ved Eftermiddagsmødet talte om samme Spørgsmaal Bidegaray (Frankrig), Gilles (England), Scheffel (Tyskland) og Jarrigion (Frankrig).

Bidegaray rettede sig ligeledes mod Fimmens Virksomhed udenfor I. T. F. Man kunde ikke paa den ene Side tilhøre Amsterdam og paa den anden Side høre hjemme i Moskwa. Enten det ene eller det andet. I. T. F., som er vort største og vigtigste Arbejderinternationale, havde et Virksomhedsomraade, der var stort nok for Fimmen. Fimmen havde virkelig sammen med Nathans været til stor Nytte for I. T. F. Taleren anmodede Fimmen om at følge de Retningslinjer, der var angivet i vore Resolutioner.

Gilles (England) udtalte, at der manglede Beviser for, hvad der var anført mod Fimmen. Saa længe disse Beviser manglede, stod den engelske Delegation paa Fimmens Side, hvilket dog ikke var ensbetydende med, at man godkendte alle Fimmens Forklaringer. Fimmen har fuld Ret til Meningsfrihed. Men en Funktionær i hans Stilling, burde imidlertid ved alle sine Udtalelser stedse tænke paa det Ansvar, som var forenet med hans Stilling. Fremfor alt burde Sekretæren altid holde sig til Kongressens Beslutninger. Taleren kunde imidlertid ikke sige, at dette ikke hidtil var sket.

Scheffel (Tyskland) oplæste en af Delegationerne fra Tyskland, Østrig, Schweiz, Czeko-Slovakiet, Polen og Luxemburg tiltraadt Erklæring, hvori udtaltes, at slige Debatter om Generalsekretærens Person i højeste Grad maatte skade I. T. F.s Anseelse. De fra belgisk Side fremsatte Anklager var ikke bevist med Kendsgerninger. Eksekutivkommitéen og Generalraadet maatte have til Opgave grundigt at undersøge Spørgsmaalet. Bekræftedes Anklagerne og det viste sig, at Fimmens Virksomhed ikke kunde forenes med I. T. F.s Virksomhed, skulde disse Instanser forberede Nyvalg og søge at finde en brugelig Efterfølger. Paa disse Vilkaar kunne de ovennævnte Delegationer stemme paa Fimmen.

Jarrigion (Frankrig) meddelte, at de franske Jernbanefolk delte de hollandske og belgiske Delegeredes Opfattelse. Trods al Sympati for Forfatterne af den af Scheffel oplæste Erklæring maatte den franske Delegation afholde sig fra at stemme.

Fimmen betonede endnu en Gang, hvad Gilles havde konstateret, at Anklagerne mod ham ikke var baseret paa Kendsgerninger. Kunde man granske Anklagernes Hjerte, vilde man ganske simpelt opdage, at det var Tendensen i Fimmens Optræden, som ikke passede dem. Det var ikke sandt, at han støttede Splittelsesbestræbelserne. Den hollandske Delegation kunde bevise lige det modsatte. Fakta var, at det hollandske Blad «Enhed» nærmest angreb Splittelsesforsøgene. Hvad den af Scheffel oplæste Erklæring angik, var denne alt andet end et Tillidsvotum. Ogsaa Fimmen var af den Opfattelse, at disse Debatter paa Kongresserne maatte ophøre med eller uden ham. For Størstedelen kom Indvendingerne ikke fra de til I. T. F. tilsluttede Organisationer, men indførtes udefra. Man havde med Vilje udspredt en Mængde Rygter om ham, som umuligt kunde være sande, da han ingen Muligheder havde for at kunne udføre saadanne Ting. Talerens første Indtryk af Scheffels Erklæring var, at denne var et Mistillidsvotum, og han vilde bøje sig for dette paa den Betingelse, at Generalraadet, naar Undersøgelsen var afsluttet, ikke blot fremlagde et kortfattet Resultat af denne, men ogsaa oplyste, hvor Ansvaret for den mod ham iværksatte Kampagne laa.

Ved Afstemningen godkendtes Scheffels Erklæring. Den franske Delegation deltog ikke i Afstemningen, medens Belgisk Jernbaneforbund stemte mod Forklaringen.

Cramp konstaterede derpaa, at *Fimmen* og *Nathans* var valgte til Sekretærer.

Et af det franske Transportarbejderforbund indleveret og af *Guinchard* motiveret Forslag om Forandring af den nuværende Beregnings-

maade for Medlemskontingentet afvistes, idet et af Balkanstaterne indleveret Forslag om at opretholde de nuværende Kontingenter vedtoges. Imod dette Forslag stemte Frankrigs og Belgiens Repræsentanter.

Lindley (Sverrig) motiverede et af Svensk Transportarbejderforbund indbragt Forslag, i hvilket de tilsluttede Organisationer anmodedes om at oprette Kampfond.

Døring, som havde overtaget Formandens Plads var af den Opfattelse, at Kongressen ikke kunde tage en saadan Beslutning og foreslog at Forslaget overgaves til Generalraadet.

Forslaget vedtoges imidlertid enstemmigt i Form af en Henstilling. Et Forslag angaaende Oprettelse af et Solidaritetsfond indenfor I. T. F. tilstilledes Generalraadet.

Et Forslag fra Belgisk Jernbanemandsforbund, i hvilket de tilsluttede Organisationer fik til Opgave at virke for Vedtagelsen af Love, i hvilke Washingtonkonventionen ubetinget ratificeres, godkendtes enstemmigt.

Paulis (Belgien) bemærkede som Repræsentant for den Organisation, der havde indbragt Forslaget, at man særlig vilde betone Udtrykket «ubetinget Ratificering», thi Londonoverenskomsten var en Fare og stod i Modstrid med Washingtonkonventionens Tekst.

Sardelli (Italien) motiverede ganske kort et af Italiensk Sporvejsmandsforbund indbragt Forslag, hvori der toges Stilling til Internationale Arbejdsbureau og Foreningsfriheden. Da Sardelli besteg Talerstolen hilstes han med livligt Bifald. Taleren var af den Mening, at I. T. F. maatte forberede sig paa kommende Kampe ved næste Aars internationale Arbejdskonference. Man forsøgte fra Geneve at henvise til Versailles, men Arbejderne maatte kræve, at man henviste til Washington. Taleren foreslog at Forslaget tilstilledes Generalraadet og takkede de I. T. F. tilsluttede Organisationer for den Solidaritet, som de havde udvist mod de italienske Transportarbejdere i deres haarde Kamp. De italienske Arbejdere vilde aldrig glemme dette og skulde, saasnart Lejlighed gaves, ogsaa vise, at de viste, hvad international Solidaritet var.

Til Slut godkendtes enstemmigt nogle af Eksekutivkommitéen foreslaaede Lovændringer af rent formel Beskaffenhed.

Paa Lindleys Forslag besluttedes at afholde næste Kongres i *Stockholm*.

Til Arbejdsløshedskassens Kontorbestyrere.

Arbejdsdirektoratet har anmodet os om at henlede Opmærksomheden paa, at forskellige Arbejdsløshedskasser udbetaler Arbejdsløshedsunderstøttelse efter de for Forsørgere gældende Regler ogsaa til Enkemænd, der har egen Husstand, men ikke har Forsørgerpligt overfor nogen, og om at meddele, at saadan Udbetaling er i Strid med de gældende Regler, idet den Omstændighed, at de paagældende Medlemmer har egen Husstand, ikke medfører, at de kan betragtes som Familieforsørgere i Lovens Forstand.

Kun Medlemmer, der faktisk forsørger en eller flere af dem økonomisk afhængige Personer, kan betragtes som Familieforsørgere, (jvf. Haandbogens Side 172 ff.) og faa Adgang til Understøttelse som saadanne.

Samtidig anmoder Direktoratet os om at lade følgende Henstilling gaa videre til vore Tillidsmænd:

«Som det er Kasserne bekendt, sker Udbetalingen af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse efter forskellige Regler for Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser og for Personer, der ikke er Medlemmer, idet Understøttelsen til Medlemmer som Hovedregel udbetales efter faste Regler, medens Understøttelsen til Ikke-Medlemmer udelukkende sker efter Skøn og med mindre Beløb end de for Medlemmer gældende. Det har imidlertid gentagne Gange vist sig, at der til *tidligere Medlemmer* er udbetalt for megen Understøttelse derved, at paagældende Personer, hvis Understøttelse ved Ansøgningsskemaets Indgivelse er bleven fastsat udelukkende paa Grundlag af deres Medlemsskab i en Arbejdsløshedskasse, har undladt i Strid med Ansøgningsskemaets Bestemmelser at give de udbetalende Institutioner Meddelelse om deres Medlemsskabs Ophør, saaledes at Ændring i Understøttelsen kunde foretages.

Da man maa anse det for ogsaa at være i Kassernes Interesse, at omhandlede Personer, der i de fleste Tilfælde er slettede, fordi de ikke har opfyldt deres Forpligtelse mod Kasserne, ikke tilvender sig en Fordel, der kun er tiltænkt Medlemmer, skal man anmode Hovedlederne om at være Direktoratet behjælpe-

lig med at hindre Misbrug i nævnte Henseende.

Direktoratet skal derfor henstille, at der til *samtlige* Afdelinger fra Hovedledelserne udgaar Underretning om, *at Afdelingerne til de Institutioner,* der indenfor vedkommende Afdelings Omraade udbetaler ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse, *omgaaende sender Meddelelse, naar et til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse berettiget Medlem bliver slettet eller udmelder sig af Kassen.*»

Da vi selvfølgelig er indforstaaet med, at Folk, der bliver slettet af Arbejdsløshedskassen, ikke skal snylte paa deres Medlemsskab, henstiller vi til vore Tillidsmænd, at de ved Samarbejde med dem, der foretager Udbetalingen af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse til saadanne tidligere Medlemmer, bidrager til at hindre saadant Misbrug.

Johannes Nielsen.

Lommebog for Arbejdere 1927.

Paa Socialdemokratiets Forlag «Fremad» foreligger i det sædvanlige bekvemme Format og praktiske Udstyr 14. Aargang af denne ypperlige lille Haandbog.

Man maa forbavses over, hvad Redaktøren, Folketingsmand Harald Jensen, formaar at samle af nyttigt og alsidigt Stof paa den dog begrænsede Plads, en Lommebog byder. Foruden det sædvanlige, righoldige Kalenderstof bringer Lommebogen i Aar en interessant Artikel: «Fagbevægelsen i Europa efter Verdenskrigen» af Sekretær i De samvirkende Fagforbund, Hans Jacobsen. En anden Artikel om det sørgeligt aktuelle Spørgsmaal «Arbejdsløsheden» behandler denne indgaaende baade i økonomisk, statistisk og politisk Belysning, og endelig i en tredie Artikel om «Arbejderferier i Danmark og andre Steder» behandles et Emne, som ikke før har været fremme herhjemme.

En Fylde af Oplysninger om vigtige sociale Institutioner, om Skoler, Biblioteker og Organisationer findes, ligesom Aldersrentetabeller, Posttakster og Skatteskemaer har fundet deres Plads. Lommebog for Arbejdere bringer en Mængde Stof, som ellers maa søges i mange forskellige og dyre Haandbøger, og netop det Stof, som Arbejderen fagligt, politisk og kulturelt har Brug for.

Intet Under at Lommebog for Arbejdere gerne er udsolgt hvert Aar før Jul, det vil sikkert gaa ligesaa med denne Aargang, og vi kan kun anbefale Købere at sikre sig i Tide. Prisen Kr. 1,60 er, som sædvanlig, yderst lav i Forhold til, hvad der bydes, og kun mulig ved den store og fortjente Tilslutning, Lommebogen nyder.

Siden sidst.

Løsning. De danske Statsbaner: Afdelingen indberetter, at der er opstaaet en Uoverensstemmelse mellem Overbanemesteren og nogle af Afdelingens Medlemmer om Betalingen for Nedgravning af et Kabel paa Løsning Station, idet Arbejderne hævder, at der var Enighed mellem Overbanemesteren og dem om, at Arbejdet skulde udføres i Akkord for en Betaling af Kr. 2,00 pr løbende Meter, men Overbanemesteren tog det Forbehold, at han først skulde have Akkordprisen godkendt af Generaldirektoratet. Dette tilbyder nu en Betaling af 88 Øre pr. løbende Meter, idet det henviser til en for Aarhus gældende Priskurant. Afdelingen mener, at Arbejderne har Krav paa enten en Akkordpris af 2 Kr. pr. løb. Meter eller 25 pCt. Akkordafsavnstillæg til Timelønnen samt til et Smudstillæg, fordi det er tjærede Kabler, der nedlægges, og anmoder om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet og efter nogen Korrespondance saavel med dette som med Afdelingen, afholdtes den 15. September et Møde, hvor Sagen ordnedes ved, at der foruden de 25 pCt. Akkordafsavnstillæg, der var udbetalt, yderligere udbetaltes et Beløb af ialt Kr. 280,00 til de paagældende Arbejdere.

Ringsted. Entreprenør Kayser: Afdelingen klager over, at Firmaet, der har Arbejde paa Ringsted Banegaard i Entreprice, kun har udbetalt et Tillæg af 50 pCt. til 16 Mand, der har udført Søndagsarbejde, og anmoder Forbundet om at paatale Sagen overfor Entreprenørforeningen, da Arbejderne har Krav paa 100 pCt. Tillæg. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen, meddelte Afdelingen den 16. November, at Arbejderne har faaet de resterende 50 pCt. Tillæg udbetalt.

Svendborg. Entreprenør H. Melchior, Nyborg: Afdelingen klager over, at Entreprenøren nægter at betale det almindelige Overarbejdstillæg for 2 Timers daglig Overarbejde ved et Vandbygningsarbejde ved Vindeby og Lyneborg. Det Beløb, Arbejderne i den Anledning har faaet tilgode, udgør Kr. 1094,85. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen, da Entreprenøren ved Forhandling med Arbejderne er indgaaet paa at betale det omstridte Beløb, men desuagtet undlader at udbetale Pengene. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen og efter nogen Korrespondance mellem Parterne henvistes den til Behandling af en faglig Voldgiftsret. Ved Voldgiftsrettens Møde den 6. November enedes Parterne efter Voldgiftsrettens Anbefaling om, at Entreprenøren til fuld Afvikling betaler Arbejderne som Godtgørelse for Overtidsbetalingen et Beløb af Kr. 694,85.

Husk ved Telegrammer til Forbundets Hovedkontor at benytte Telegramadressen:
Arbejdsmændene, København.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 18 | 22. Decbr. | 1926 | 31. Aarg.

Forhandlingerne om vore store Landsoverenskomster er bristede.

Alle 6 Fabrikantforeninger kræver Lønreduktioner.

I Løbet af December Maaned har vi haft Forhandlinger med de forskellige Fabrikantforeninger vdrørende vore store Industrioverenskomster, men uden at opnaa Enighed noget Steds. Skønt vore Forhandlingsudvalg, under Hensyn til de foreliggende vanskelige Erhvervsforhold, har resigneret og kun krævet nogle ganske minimale Tillæg, har det ikke været muligt at komme igennem, idet Fabrikantforeningerne har stillet sig paa Standpunktet, Lønreduktion, saaledes at Forhandlingerne *maatte* briste.

Vi skal her ganske kort og nøgternt referere det Basis, paa hvilket Forhandlingerne er sprængt:

I Cementindustrien har vort Forhandlingsudvalg stillet Krav om en Forhøjelse af Timelønnen paa 6 Øre, saaledes at vore Medlemmer kom op paa en Timeløn af 1 Krone. Fabrikantforeningen erklærede, at den ikke vilde give nogen Forhøjelse, men tværtimod maatte kræve Timelønnen, der altsaa kun er 94 Øre, *reduceret med 9 Øre.* Der opnaaedes Enighed om visse Smaaændringer i de almindelige Bestemmelser, men om Lønningerne var det umuligt at enes.

Vedrørende Grusgrave og Skærvefabriker var der slet intet Udkomme, og der opnaaedes her hverken Enighed om de almindelige Bestemmelser eller om Lønningerne. Vort Udvalg krævede en Forhøjelse af Timelønningerne med henholdsvis 5 og 6 Øre, idet Timelønningerne her staar paa 98 og 99 Øre, og vi tilstræbte at komme paa en Timeløn af 104 Øre. Arbejdsgiverne krævede en *Reduktion paa 5 pCt.* over hele Linjen.

Vedrørende Kalk- og Teglværksindustrien opnaaedes der Enighed om de almindelige Bestemmelser, men ikke om Lønningerne. Vort Udvalg krævede en Timelønsforhøjelse paa 5 Øre, medens Arbejdsgiverne krævede en *Reduktion af samtlige Lønninger paa 5 pCt.*

Vedrørende Olieindustrien opnaaedes der hverken Enighed om de almindelige Bestemmelser eller om Lønningerne. Vi krævede en Timelønsforhøjelse paa 5 Øre, medens Fabrikantforeningen krævede en *Reduktion af alle Lønninger paa 3 pCt.*

Vedrørende Sukkerfabrikerne opnaaedes der Enighed om enkelte Ændringer i de almindelige Bestemmelser, men ikke om Lønningerne.

Vi havde ogsaa her krævet en Timelønsforhøjelse paa 5 Øre, medens de knippelrige Sukkerfabriker erklærede, at *de var nødt til at kræve samtlige Lønsatser nedsat med 5 Øre.*

Vedrørende Overenskomsten i Jernindustrien opnaaedes der heller ikke Enighed om noget. Vort Forhandlingsudvalg krævede en Forhøjelse af Minimallønnen paa 9 Øre (fra 63 til 72 Øre) og af Mindstelønnen paa 5 Øre (fra 91 til 96 Øre). Jernfabrikanterne hængte sig fast i «Smedelinjen», hvilket vil sige den Ordning, de har faaet med Smedene og Metalarbejderkartellet, dog saaledes, at medens de har forhøjet Metalarbejdernes Minimalløn fra 68 til 76 Øre — altsaa et Tillæg paa 8 Øre — vilde de kun forhøje vor Minimalløn med 5 Øre, nemlig fra 63 til 68 Øre, og medens de har givet Metalarbejderne en Forhøjelse paa Mindstelønnen af 5 Øre, nemlig fra 91 til 96 Øre, vilde de ikke give os nogen Forhøjelse paa Mindstelønnen, trods vi i Øjeblikket har den samme Mindsteløn som Metalarbejderne.

Endelig forlangte Jernfabrikanterne at komme bort fra den hidtidige Pristalsordning paa samme Maade som med Metalarbejderne, men herfor skulde vi betale endnu mere, end Metalarbejderne har gjort, idet vi skulde modtage en Lønreduktion paa 4 pCt. paa alle Lønninger og Timefortjenester paa *130 Øre og derover* og 3 pCt. paa alle Lønninger *mellem 130 og 105* Øre, medens Metalarbejdernes 4 pCt.s Lønreduktion gjaldt for Lønninger paa *150 og derover* og den 3 pCt.s Lønreduktion paa Lønninger *mellem 150 og 115 Øre.* Vi skulde altsaa have den 4 pCt.s Lønreduktion til at gælde 20 Øre længere ned og den 3 pCt.s 10 Øre længere ned end Metalarbejderne, og herom vilde vi naturligvis ikke høre Tale, og skønt man her forsøgte Forhandling i et helt Par Omgange, bristede det Hele altsaa ogsaa her.

Saa vidt om Industrioverenskomsterne.

Vedrørende Murermestrenes Centralforening har der været afholdt et Møde, hvor vi krævede den 101 Øres Timeløn forhøjet med 5 Øre og forskellige daarlige Akkordsatser forhøjet paa tilsvarende Maade, ligesom vi ogsaa forlangte vore Akkordbestemmelser tydeliggjort, saaledes at Priskurantsatserne virkelig skulde anvendes (tvungen Akkord).

Murermestrene krævede vel ikke nogen Reduktion af Timelønnen, men de tog i Stedet for fat paa vore forskellige Timelønstillæg for Nedbrydningsarbejde, Jernbetonarbejde, Kilometerpengene o. s. v., som de forlangte skulde bortfalde, og hvad Akkordbestemmelserne angaar vilde Mestrene lige den modsatte Vej som vi, idet de forlangte Ændringer i modsat Retning af vore, og endelig forlangte de, at vore Medlemmers Arbejdstid i November og Februar Maaneder skulde fastsættes som for Murersvendene, dog uden nogen som helst Godtgørelse til os.

Her er jo altsaa ogsaa store Divergenser, men man enedes dog om at fortsætte Forhandlingerne paa et nyt Møde, der berammedes til den 5. og 6. ds i Aarhus.

Vedrørende Entreprenørerne har der ogsaa været afholdt et Møde med Entreprenørforeningen, der væsentligst kom til at dreje sig om det gamle Spørgsmaal om Landspriskurant og om tvungen eller frivillig Akkord, og her gaar Entreprenørernes Krav jo noget nær i stik modsat Retning af vore, men ogsaa her enedes man om, at de direkte Forhandlinger skulde fortsættes, og at Entreprenørforeningen skulde deltage i det fortsatte Møde med Murermestrene den 5. og 6. Januar.

Vi skal ikke i denne foreløbige, korte Beretning komme ind paa Kommentarer, men nøjes med at meddele, at vi herefter har sat os i Forbindelse med Arbejdsgiverforeningen og med den har aftalt, at Forhandlinger om Industrioverenskomsterne optages mellem Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund som Hovedorganisation (jfr. vor Udtrædelse af De samvirkende Fagforbund). Disse Forhandlinger er berammet til at skulle finde

Sted i første Halvdel af Januar Maaned og tager deres Begyndelse med Tegl- og Kalk den 6. ds.

Vedrørende de lokale Overenskomster er der opnaaet Enighed nogle Steder, men hvordan Landet ligger der, savner vi endnu tilstrækkelige Oplysninger om.

Storindustriens foran refererede Stilling skal vi ikke i Dag karakterisere, — den karakteriserer jo for Resten sig selv, men hvis det virkeligt er d'Hrr.s Mening at fastholde deres Standpunkt om Lønreduktion, saa skal vi altsaa atter have Krig paa den gamle Facon, til Skade for Landet og Industrierne selv, og vi kan kun trøste os med det gamle Ordsprog, at «ingen har jo Fred længere, end hans Nabo vil.»

Nytaarskrav.

Arbejdsløsheden er Øjeblikkets mest brændende Spørgsmaal. Det er det altoverskyggende, der trænger paa med Krav om Løsning, og som ikke lader sig tilbageholde, eller som, hvis det ikke bliver løst, vil trække vort Land og vort Folk i Afgrunden.

De Arbejdsløses Tal var for Juleugen oppe paa 80,000 Mand, d. v. s. 80,000 Arbejdsløshedskassemedlemmer, men foruden dem, er der mange Tusinde Mennesker ledige, der ikke er Medlemmer af nogen Arbejdsløshedskasse. 80,000 Arbejdsløshedskassemedlemmer betyder det samme som, at 29 Mand af hvert Hundrede er ledige, og hvad denne Ledighed betyder i Tab for Samfundet er saa indlysende, at det ikke behøver at kommenteres. Alle disse Arbejdsløse vilde, hvis de var i Arbejde, producere til Samfundets Gavn hver eneste Dag; i Stedet for spilder man 480,000 Arbejdsdage om Ugen, og ikke nok hermed, men de Arbejdsløse, der jo dog skal leve, tærer under deres Ledighed paa Samfundet.

Vi Arbejdsmænd er iblandt de Fag, der særlig er ramt af Arbejdsløsheden og har været det i over Aar og Dag, og for at give et klart Billede heraf skal vi anføre den Arbejdsløshed, vi har haft i de sidste 12 Maaneder, og sammenligne den med et Normalaar, regnet paa Grundlag af 14 Aars Gennemsnitsledighed:

		Antal Arbejdsløse	Gennemsnitsledigheden
Januar	1926.....	26586	18240
Februar	—	29440	21283
Marts	—	23584	18365
April	—	19238	10722
Maj	—	14663	7240
Juni	—	13170	5477
Juli	—	13758	4170
August	—	14186	3946
Septbr.	—	14661	3991
Oktober	—	15602	4689
Novbr.	—	18788	7249
Decbr.	—	23561	12172

Naar man ser paa disse Tal, ser man, at vor normale Ledighed om Sommeren skulde ned paa ca. 4000 Mand, medens det laveste Tal i Aar ligger mellem 13—14,000 ledige, og at det absolut højeste Tal, vi har i Vinterstrengheden normalt er 21283, medens vi i Aar er oppe paa 29440, og man vil forstaa den forfærdelige Brist, der er i Samfundsmagtens Funktion.

Overfor dette maa der kræves Handling, der først og fremmest skal være til Gavn for de Arbejdsløse, men ogsaa Handling, der skal lette de arbejdende Medlemmer de Byrder, de maa bære, dels for at sikre sig selv, dersom Arbejdsløshed rammer dem, og dels for at hjælpe Kammeraterne, der allerede er slaaet ud af deres Erhverv.

For vor Arbejdsløshedskasse ligger Stillingen saaledes, at vi sluttede sidste Aars Regnskab med et Underskud paa 2,800,000 Kr., og at vi i Aar maa regne med en samlet Udgift paa mindst 10,000,000 Kr.

Hovedbestyrelsen har derfor maattet gøre Skridt til at sikre, at de nødvendige Midler kan skaffes frem, uden at vi skal tvinges til at udskrive Ekstrakontingent nu i Vinter. Grundlaget for vor Financiering hviler paa samme Princip som i Fjor, nemlig at vi til Sommer skal udskrive Ekstrakontingent med en Kvotadel i samme Forhold som sidste Aar, dog er der den Bedring i Forholdene, at der i Aar ikke er Tale om nogen Kontingentforhøjelse, men derfor er Vilkaarene jo strenge nok og forsaavidt ogsaa for strenge, og det er alene — ganske alene — Hensynet til vore mange Tusind arbejdsløse Kammerater, der har været det afgørende for Hovedbestyrelsens Vedtagelse.

Vi udbetalte i Ugen før Jul i vedtægtsmæssig Understøttelse over 225,000 Kr., og dette Beløb vil i den første Uge i det nye Aar være vokset til mindst 280,000 Kr. Det vil med andre Ord sige, at nogle og tyve Tusinde smaa Arbejderhjem, spredt rundt om i hele Danmark, har deres hele og deres eneste Indtægtskilde fra Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, og er denne Indtægt end ringe, saa er det dog Livet for dem, og vi maa derfor holde den rindende og opfylde vore Forpligtelser, selv om vi, for at kunne gøre dette, maatte gaa ind paa Vilkaar, vi gerne vilde have holdt vore Medlemmer fri for.

Hertil kommer ogsaa, at dersom Kassen nu stoppede op i sin Virksomhed, saa vilde samtidig al ekstraordinær Understøttelse stoppe op af sig selv, og den ekstraordinære Understøttelse udgør i Øjeblikket betydelige Beløb. Hvor meget er vi ikke i Stand til at opgive nøjagtigt, da vi ikke mange Steder har Adgang til at kontrollere, hvad der udbetales, men vi kan som et Fingerpeg dog anføre, at i København ligger den ekstraordinære Understøttelse for en Uge ca. 10,000 Kr. over den vedtægtsmæssige Understøttelse, og i en Købstad i Jylland er den ekstraordinære Understøttelse ca. 5000 Kr. om Ugen mod 4000 Kr. i vedtægtsmæssig Understøttelse. I en lille Købstad paa Sjælland er Tallene henholdsvis 1100 Kr. mod 800 Kr., men der er naturligvis ogsaa Byer — særlig de reaktionært styrede Byer — hvor Forholdet er omvendt til Skade for vore Medlemmer, men meget ved Siden af det virkelige Tal kommer vi ikke, naar vi opgør den ekstraordinære Understøttelse til at udgøre et Beløb, der er lige saa stort som det, vi bruger til vedtægtsmæssig Understøttelse, men selv om Forholdene ogsaa er saadan, at vore arbejdsløse Medlemmer ialt faar en Udbetaling paa 500,000 Kr. om Ugen, saa er dog Stillingen ganske uholdbar. Vore Arbejdsløse kan ikke blive ved at leve paa de Vilkaar, der bydes, og vore arbejdende Medlemmer, der nu for de flestes Vedkommende er kommet ned paa en meget lille Løn, kan heller ikke blive ved at bære de Byrder, som Arbejdsløshedsforsikringen vælter over paa dem. Der maa og der skal ske en Forandring.

Dette skal ikke ske ved, at vi splittes ad og render fra hinanden og lader de arbejdsløse Kammerater i Stikken, nej tværtimod, vi vil holde sammen og vinde i Styrke og bruge vor Magt til at fordre en Plads i Samfundet, der kan give Erhverv og gode Levekaar for os.

Den nu afgaaede socialdemokratiske Regering havde udarbejdet et Forslag, der klart belyste og klart anviste Midler mod Maalet ud af Uføret. Dette Forslag kunde have skaffet Arbejde, kunde have aabnet Fabrikens Port og sat Maskinerne i Gang, skaffet Liv i Handelen, i Haandværk og i Industri til Gavn for alle i vort Land, men Forslaget blev mødt med Haan og med Sabortage for sluttelig at blive ødelagt, og vi fik en ny Rigsdag og en ny Regering. Ogsaa til denne Regering og til denne Rigsdag stillede vi det samme Krav om Plads ved Samfundets Bord. Vi vil arbejde, og vi vil have Erhverv med Levekaar for os og vore Hjem, og om dette Krav vil vi holde sammen og kæmpe Kampen, til Sejren er vundet.

København, den 28. Decbr. 1926.

Johannes Nielsen.

Den faste Voldgiftret

paalægger Bøde for Underbetaling uagtet de paagældende Arbejdere ikke var organiserede.

UDSKRIT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. November 1926: Forbundet af Urmagersvende i Danmark mod Urmagerlauget i København.

Den mellem Urmagerlauget i København og Forbundet af Urmagersvende i Danmark under 23. Oktober 1921 indgaaede Overenskomst, bl. a. indeholdende Bestemmelser om faglig Voldgift, blev med nogle Ændringer under 8. Marts 1926 fornyet som gældende fra 1. April 1926 til 1. April 1927. Samtidig vedtoges det, at de af Forbundet rejste Voldgiftssager bortfaldt, dog saaledes at Brud paa Overenskomsten, begaaet af et Medlem efter en vis Dag — hvorom der mellem Parterne er Enighed om, at den skal regnes fra 3. Maj 1926 — vilde bevirke, at ogsaa tidligere af paagældende Medlem begaaede Brud indankedes for Voldgift.

Under Anbringende af, at Urmager H. Thorsen efter 3. Maj 1926 havde begaaet Brud paa Overenskomsten ved at have underbetalt 3 Svende, K. A. Sabinsky, L. Berthelsen og C. Rosenmeier, begærede Forbundet i Medfør af Overenskomstens § 11 en faglig Voldgiftsret nedsat til Afgørelse heraf og af, om Thorsen ogsaa før 3. Maj havde begaaet Overenskomstbrud ved i en Aarrække at have underbetalt sine Svende. Ifølge en af vedkommende Opmand under 13. August afgiven, for Retten godkendt Erklæring, nægtede han imidlertid paa det foreliggende Grundlag at afsige Opmandskendelse i Sagen under Henvisning til, at Thorsen «i et af Voldgiftsretten den 19. Juli 1926 afholdt Møde gennem sine usikre, vaklende og — efter min Opfattelse — vildledende Forklaringer vedrørende det paaklagede Forhold lagde Hindringer i Vejen for Sagens Oplysning.»

Under denne Sag har Forbundet derefter indklaget Urmager Thorsen eller Urmagerlauget i København paa hans Vegne for begaaet Brud paa Overenskomsten, idet Thorsen ved sit Forhold har umuliggjort en Afgørelse af Sagen ved faglig Voldgift, og dels har underbetalt sine nævnte 3 Svende i Tiden efter 3. Maj 1926 og dels har underbetalt Sabinsky i Tiden fra 23. Marts 1925 til 3. Maj 1926. Det Beløb, Sabinsky saaledes har faaet for lidt, er, beregnet efter Timeløn, opgjort til ca. 3800 Kr. + 1200 Kr., som Sabinsky skal have modtaget i Løn for nævnte Tidsrum. I Henhold hertil paastaar Forbundet Urmager Thorsen eller Urmagerlauget ikendt Bod og Erstatning.

De Indklagede paastaar sig frifundne, idet de anfører, at Thorsen ikke har underbetalt de nævnte 3 Svende efter 3. Maj 1926. Forøvrigt indrømmer de, at Sabinsky vel ikke for Tiden før 3. Maj har faaet tarifmæssig Svendeløn, men hævder, at han blev antaget som Forbundter til fortsat Lære og ikke som Svend, og at han for nævnte Tidsrum i Akkordbetaling har faaet udbetalt ialt ca. 2800 Kr.

For Retten har Sabinsky, Berthelsen og Rosenmeier afgivet Vidneforklaring, hvoraf i Forbindelse med det iøvrigt fremkomne, derunder Thorsens Partsforklaring, fremgaar, at Thorsen i hvert Fald har underbetalt Berthelsen og Rosenmeier i Tiden efter 3. Maj 1926.

Thorsen har forklaret, at han ikke kendte den i Faget gældende Tarif og udbetalte den Løn, han ansaa for passende, og som han kunde enes med sine Svende om. For Berthelsen, der arbejdede hos Thorsen i Akkord fra 3. Maj til 12 Juli 1926, er der ført en Afregningsbog, hvori Prisen for de enkelte Arbejder gennemgaaende er anført med et betydeligt mindre Beløb end efter Tariffen. Berthelsen har ialt kvitteret for 351 Kr., medens den tarifmæssige Betaling nu er udregnet til ialt 546 Kr. Thorsen har imidlertid anført, at Berthelsen faktisk har faaet, hvad han efter Tariffen har Krav paa, idet Thorsen i April 1926 efter Berthelsens Anmodning købte en Drejestol m. m. til ham for 165 Kr. Lægges dette Beløb samt 43 Kr. for Varer, Berthelsen skal have købt hos Thorsen, til de ovennævnte 351 Kr., har Berthelsen ikke Krav paa mere efter Tariffen. Rent bortset fra, hvorledes det nu forholder sig med Ejendomsretten til den nævnte Drejestol, der stadig beror hos Thorsen, er det en Mesters Pligt baade at kende Priskuranten i sit Fag og klart lade det fremgaa af sine Regnskaber, at han har beregnet sin Svend tarifmæssig Betaling, og hvis Svenden skal betale Afdrag for mulige Forskud og Udlæg, da hvormeget der ved hver Afregning med Svenden er afdraget.

Hvad Rosenmeier angaar, har han siden om-

kring Midten af Juli 1926 været antaget for en Ugeløn af 60 Kr., medens denne efter Tariffen udgør 72 Kr. 96 Øre, beregnet efter en Timeløn af 1 Kr. 52 Øre i 6 Dage a 8 Timer. Ogsaa her hævder Thorsen, at Rosenmeier faktisk har faaet, hvad der kan tilkomme ham, idet han ikke kom præcis og undertiden blev borte i længere eller kortere Tid. Bortset fra det ganske ubestemte i denne Forklaring, maa det anses for at være stridende mod Overenskomsten at aftale en lavere Løn end den tarifmæssige; da der i Overenskomsten kun er fastsat Timeløn, var det unødvendigt at træffe nogen særlig Aftale med Rosenmeier, idet Thorsen ved de ugentlige Afregninger kunde have fradraget de Timer, Svenden i Ugens Løb havde forsømt.

Som Sagen saaledes foreligger, vil ogsaa Forholdet vedrørende Sabinsky for Tiden før 3. Maj 1926 være at tage under Paakendelse, og da der ikke kan tages Hensyn til Thorsens Anbringende om, at Sabinsky var antaget som Forbundter, idet han som Mester bør skaffe sig Oplysning om de af ham beskæftigede Arbejderes Stilling, findes den Bod, Thorsen for dette Forhold og for Underbetalingen efter 3. Maj vil have at betale til Forbundet, at kunne fastsættes under Et til 800 Kr.

Endvidere finder Retten, at Urmagerlauget i nogen Grad maa bære Ansvaret for, at Sagens Behandling for den faglige Voldgiftsret blev resultatløs. Lauget burde paa Grund af det overenskomstmæssige Forhold, hvori det staar til Forbundet, have gjort sit til, at de Udregninger, som i sidste Øjeblik blev fremskaffet for Den faste Voldgiftsret, allerede havde foreligget for den faglige Voldgiftsret, og vilde derved have sparet Modparten for Besværet og Udgiften ved nærværende Sag. I Henhold hertil findes der at burde paalægges Lauget en Ordensbod paa 200 Kr., hvorhos Lauget paa Thorsens Vegne vil have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

KENDELSE.

Til Forbundet af Urmagersvende i Danmark betaler Urmager H. Thorsen en Bod af 800 Kr. og Urmagerlauget i København en Bod af 200 Kroner.

Sagens Omkostninger betaler Urmagerlauget paa H. Thorsens Vegne med 300 Kr. — — —

Voldgiftskendelse

i en Sag om indenbords Arbejde.

Sagen er opstaaet i Fredericia, hvor nogle Lægtere for at kunne udføre det indenbords Arbejde samlede Mandskab sammen for flere Lægtere og Slæbebaade, og hvor Havnearbejderne saa vægrede sig ved at arbejde i Land.

Paa Trods af, at der i Forligsmandens Forslag staar, at det er en Forudsætning, at Havnearbejderne skal have det indenbords Arbejde, og paa Trods af, at der i Præmisserne staar, at Arbejdsgivernes Repræsentant havde forhandlet med Lægterne om at samle sig for at kunne udføre det indenbords Arbejde, og altsaa formentlig havde brudt Forudsætningerne, blev Havnearbejderne alligevel dømt. —

Det drejer sig her særlig om tyske Baade, der ligefrem, har lavet et med de danske Overenskomstforhold for Øje nyt Certeparti:

OPMANDSKENDELSE.

Mellem Foreningen af Arbejdsgivere i Fredericia og Havnearbejdernes Fagforening sammesteds opstod der i afvigte Sommer en Uoverensstemmelse angaaende Losning af Lægterne «Max Trees 6» og «Max Trees 7». Til Bilæggelse af denne Uoverensstemmelse blev der den 19. Juli d. A. afholdt et Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne, hvor man enedes om følgende:

«Arbejderorganisationerne erkender, at Standsningen ved Losning af «Max Trees 6 og 7» ikke burde have fundet Sted. Spørgsmaalet om, hvorvidt det er i Overensstemmelse med Forliget af 24. Maj 1924 ved den oven omhandlede Losning at suplere Mandskabet paa den ene Lægter med Mandskabet fra den anden og fra Bugserbaaden, henvises til Afgørelse ved en faglig Voldgiftsret mellem Sammenslutningen og Dansk Arbejdsmandsforbund. Opmand udpeges af den faste Voldgiftsret.

Denne Voldgiftsret afgør tillige, hvorvidt — eventuelt i hvilket Omfang — Havnearbejderne i Fredericia skal tilsvare A/S Fredericia Svovlsyre- & Superfosfatfabrik Erstatning for de ved den fremtvungne Losningsmaade paadragne forøgede Udgifter.»

Til Opmand i den i denne Anledning mellem

Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund opstaaede Voldgiftssag har den faste Voldgiftsret udmeldt undertegnede Professor, fhv. Landsdommer Oluf H. Krabbe, og da der ikke mellem de af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd har kunnet opnaas Flertal for en Afgørelse, paahviler det Opmanden at afgøre Sagen ved Kendelse.

Sagens nærmere Omstændigheder er følgende:

I Juni d. A. indkom 2 Lægter «Max Trees 6» og Max Trees 7» slæbt af en Bugserdamper til Fredericia med 700 Tons Ammoniaksalt solgt «cif» til «A/S Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik». Mandskabet bestod af Kaptajn og 4 Mand paa hver af Lægterne og Kaptajn plus 6 Mand paa Bugserdamperen, alle Tyskere, og alle paamønstrede særskilt paa hvert Fartøj.

Lægterselskabet ønskede det indenbords Arbejde ved Losningen af Lægterne udført uden Anvendelse af Havnearbejdere, oprindelig — efter Aftale med Svovlsyrefabrikens Driftsingeniør — saaledes, at den ene Lægter først skulde udlosse med 2 Gæng med Anvendelse af begge Lægteres og Bugserdamperens Mandskab til det indenbords Arbejde, hvorefter den anden Lægter skulde losses paa samme Maade, naar den første Lægter var udlosset.

Imidlertid stillede Havnearbejdernes Fagforening i Fredericia Krav om, at saafremt der ikke til det indenbords Arbejde i Lægterne antoges Havnearbejdere, maatte i den enkelte Lægter kun anvendes vedkommende Lægters *eget* Mandskab; da dette Krav ikke straks blev imødekommet, iværksatte Havnearbejderne Arbejdsstandsning, og Lægterselskabet saa sig herved, da en Henvendelse til Dansk Arbejdsmandsforbund viste sig frugtesløs, nødsaget til at losse hver af Lægterne for sig med eet Gæng og med Anvendelse udelukkende af vedkommende Lægters eget Mandskab til det indenbords Arbejde. Dette havde imidlertid til Følge, at det — da en større Damper samtidig var under Losning til Svovlsyrefabriken — blev umuligt paa samme Tid at losse begge Lægterne til Fabrikens Tipvognsspor, hvorfor den ene Lægter maatte losse til Kørevogn ved en anden Kaj, hvilket medførte en Merudgift for Fabriken paa ca. 200 Kr.

Under denne Voldgiftssag paastaar Sammenslutningen det kendt uberettiget, at de 2 Arbejderorganisationer har modsat sig Udførelsen af de to Lægters indenbords Arbejde med Benyttelse af Lægternes og Slæbedamperens samlede Mandskab i den enkelte Lægter, hvorhos Sammenslutningen paastaar Dansk Arbejdsmandsforbund paa Havnearbejdernes Fagforening i Fredericias Vegne tilpligtet at betale Aktieselskabet Dansk Svovlsyre- og Superfosfat-Fabrik 200 Kr. i Erstatning for den ovennævnte Merudgift.

Dansk Arbejdsmandsforbund paastaar Frifindelse saavel paa egne som paa den lokale Fagforenings Vegne.

Tvistens Afgørelse beror paa Forstaaelsen af et mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Arbejdsgiverforening den 24. Maj 1924 ved Forligsinstitutionen indgaaet Forlig, hvori det hedder:

«Forsaavidt angaar det indenbords Arbejde i Dampere, Lægtere og de Sejlere, der ifølge Overenskomst losses som Dampere, er det en Forudsætning for de fastsatte Akkordsatser, at ogsaa Bordarbejdet udføres af Havnearbejderne.

Skulde et Skib bestemt vægre sig ved at lade Havnearbejdere udføre det indenbords Arbejde, forhøjes Betalingen for Arbejdet i Land med 15 pCt. af den for Bord- og Landarbejdet fastsatte samlede Takst. Delvis Bordarbejde kan ikke finde Sted . . .»

Der findes nu at maatte gives Sammenslutningen Medhold i, at disse Bestemmelser ikke afgiver Hjemmel for det af Havnearbejderne rejste Krav.

Der er Enighed om, at det, forinden Forliget af 24. Maj 1924 blev vedtaget, stod Rederne frit for til det indenbords Losningsarbejde at anvende hvilken Arbejdskraft de fandt for godt, og at den citerede Bestemmelse havde til Formaal at gøre Rederne økonomisk interesserede i at anvende Havnearbejderne til dette Arbejde, og navnlig *danske* Havnearbejdere til det indenbords Lossearbejde i *fremmede* Skibe. Til at opnaa dette Formaal indføres Bestemmelsen om de 15 pCt. Tillæg til Havnearbejderne, *for det Tilfælde*, at et Skib skulde vægre sig ved at lade Havnearbejderne udføre det indenbords Arbejde, men det fremgaar heraf, at Skibets *Ret* til at vægre sig ved at benytte Havnearbejderne *iøvrigt* bestaar uindskrænket som hidtil. Havnearbejderne har naturligvis det samme Krav paa Tillæg i et Tilfælde som det

foreliggende, hvor Mandskabet fra *flere Skibe* udfører det indenbords Arbejde i et af disse, men Overenskomsten afgiver ingen Hjemmel for, at Havnearbejderne skulde kunne *modsætte sig*, at Losning paa denne Maade finder Sted, eller for, at Retsvirkningen af at undlade at benytte Havnearbejdere i et Tilfælde som det foreliggende skulde være en anden end, hvor det kun drejer sig om at benytte Mandskabet fra et enkelt Skib. Det maa derfor være uden Betydning, at Mandskabet paa Slæberne og Bugserskibet var paamønstret særskilt paa hvert Fartøj, ligesom det overfor Vedtagelsens Indhold maa være uden Betydning, at Arbejderne muligvis ved Overenskomstens Indgaaelse er gaaet ud fra den af dem hævdede Forstaaelse som en selvfølgelig Forudsætning for Overenskomsten, idet Sammenslutningen benægter for sit Vedkommende at have tiltraadt Overenskomsten ud fra den samme Forudsætning.

Da den oprindelig paatænkte Losningsmaade af en enkelt Lægter med Mandskabet fra de andre Fartøjer herefter ikke har været overenskomststridig, kan det heller ikke anses stridende mod Overenskomsten, at Fabrikens Driftsingeniør har truffet Aftale herom med Fartøjernes Førere, og da det er tilstrækkelig oplyst, at Havnearbejdernes Vægring ved at deltage i den oprindelig paatænkte Losning har paaført Fabriken den paastaaede Merudgift, vil Sammenslutningens Paastand om, at de 200 Kr. tilkendes Fabriken, være at tage til Følge, medens Voldgiftssagens Omkostninger vil være at betale med Halvdelen af hver af Parterne.

Herefter afsiges følgende

KENDELSE:

Havnearbejdernes Fagforening i Fredericia og Dansk Arbejdsmandsforbund har været uberettigede til at modsætte sig Udførelse af de ovennævnte to Lægters samlede Mandskab i den enkelte Lægter.

Dansk Arbejdsmandsforbund bør paa Havnearbejdernes Fagforening i Fredericias Vegne til A/S Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik betale en Erstatning paa 200 Kr.

Voldgiftssagens Omkostninger: 150 Kr. i Honorar til Opmanden plus 59 Kr. i Godtgørelse til Samme for Rejseudgifter og Udgifter til Maskinskrivning af Kendelsen, ialt 209 Kr., betales med Halvdelen af Sammenslutningen af Havne- og Købmadsorganisationer i Danmark og med Halvdelen af Dansk Arbejdsmandsforbund.

København, den 20. Oktober 1926.

Oluf H. Krabbe.

Dommen mellem Kammerherre A. Tesdorph og Dansk Arbejdsmands Forbund endelig afsluttet.

Dansk Arbejdsmands Forbund fik Ret ved Den faste Voldgiftsret.

Østre Landsret omstødte Den faste Voldgiftsrets Kompetence til at dømme i Sagen.

Men Højesteret gav Dansk Arbejdsmands Forbund Ret i sin Ankesag, og Kammerherren maa betale sine Skovarbejdere efter Overenskomsten med D. A. F.

Ved at gennemlæse de efterfølgende Udskrifter af Domsbøgerne vil man let sætte sig ind i Sagerne, hvis principielle Betydning er, at selv ved et Ejerskifte kan ingen af Parterne fri sig for en løbende Overenskomst.

UDSKRIFT
af Østre Landsrets Dombog for II. Afdeling.

Aar 1926 den 20. September blev afsagt følgende Kendelse i Sagen II. Nr. 289/1926: Kammerherre Ad. Tesdorph, Pandebjerg, mod Dansk Arbejdsmands Forbund.

I Juli Maaned 1925 købte Kammerherre Ad. Tesdorph Gjorslev Gods. Medens den tidligere Ejer af Godset var Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug og følgelig pligtig at overholde denne Forenings Overenskomst med Dansk Arbejdsmands Forbund af 14. Oktober 1924, var Tesdorph ikke Medlem af nævnte Arbejdsgiverforening; alligevel traf han den Beslutning, at Godsets Skovarbejdere indtil videre skulde lønnes som hidtil d. v. s. efter den nævnte Overenskomst. Fra den 1. December s. A. at regne blev imidlertid Landarbejderforbundets Tarifer nedsat med 10 pCt., hvorfor Tesdorph lod Skovarbejderne tilflyde Meddelelse om, at deres Løn vilde blive nedsat med disse 10 pCt. Arbej-

derne rejste ingen Indvending herimod og fortsatte Arbejdet, men den stedlige Afdeling af Dansk Arbejdsmands Forbund henvendte sig til Forbundet med Klage over denne formentlige uberettigede Lønnedsættelse. Den 8. December s. A. henvendte Forbundet sig til Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark og fremsatte Krav paa, at Tesdorph som hidtil skulde lønne efter Overenskomsten med Forbundet. Den 11. Januar 1926 svarede Foreningen, at Tesdorph ikke var Medlem af denne og derfor ikke mente sig forpligtet til at overholde Overenskomsten.

Efter at et paa Forbundets Begæring afholdt Forligsmøde havde vist sig frugtesløst, fremsatte De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne den 28. April 1926 Klage til Den faste Voldgiftsret, hvor der blev nedlagt Paastand paa, at Tesdorph blev kendt pligtig til at efterleve Bestemmelserne i Overenskomsten af 14. Oktober 1924, til at efterbetale Skovarbejderne det for lidt betalte samt til at betale Bod for Brud paa Overenskomsten.

Tesdorph paastod principalt Sagen afvist fra Voldgiftsretten, idet han, der ikke havde indgaaet nogen Overenskomst med Dansk Arbejdsmands Forbund, ikke kunde indklages for Den faste Voldgiftsret; subsidiært paastod han Klagen kendt ubeføjet.

Ved Kendelse af 24. Juni 1926 erklærede Voldgiftsretten sig kompetent til at paadømme Sagen, idet den statuerede, at Tesdorph maa anses stillet, som den, der har tiltraadt fornævnte Overenskomst, hvorhos Tesdorph blev dømt til herefter at overholde Overenskomsten samt til at betale Skovarbejderne paa Gjorslev Gods det Beløb, hvormed de i Overenskomsten fastsatte Takster overstiger, hvad de har oppebaaret siden Lønnedsættelsen i December 1925 og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Tesdorph har herefter, under Reservation, betalt Dansk Arbejdsmands Forbund 1094 Kr. 22 Øre og Sagens Omkostninger 300 Kr.

Under Anbringende af, *at* Den faste Voldgiftsret har overskredet sin Kompetence ved at paadømme Sagen, har Sagsøgeren, Kammerherre Ad. Tesdorph, Pandebjerg, under denne Sag paastaaet den under 24. Juni 1926 afsagte Kendelse kendt ugyldig og Sagsøgte Dansk Arbejdsmands Forbund kendt pligtig at betale 1394 Kr. 22 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Sagens Berammelse den 29. Juli 1926.

Sagsøgte har, under særskilt Procedure af Formaliteten, paastaaet Sagen afvist som endelig afgjort ved Voldgiftsrettens Kendelse.

Til Støtte herfor anføres, at Den faste Voldgiftsret, der er organiseret som en med de ordinære Domstole ligeberettiget Ret, ligesom disse selv bedømmer sin Kompetence.

Den faste Voldgiftsret har efter § 4 B i L. Nr. 536 af 4. Oktober 1919 til Opgave at afgøre, om der foreligger Brud paa en Overenskomst mellem en Arbejderorganisation paa den ene Side og en Arbejdsgiverorganisation eller en enkelt Arbejdsgiver paa den anden; men den Ret, der har faaet tildelt denne Opgave, maa først og fremmest afgøre, om der foreligger en gyldig Overenskomst. I modsat Fald vil Den faste Voldgiftsret, naar Kompetenceindsigelsen blev fremsat, have at lade dette Spørgsmaal afgøre ved de ordinære Domstole, for saa senere eventuelt at afgøre Sagens Realitet. Om Forholdet mellem Den faste Voldgiftsret og de ordinære Domstole har Sagsøgte videre udviklet, at naar Voldgiftsretten ved at statuere, at der foreligger en Overenskomst, har erklæret sig kompetent, er denne Afgørelse bindende for Domstolene; omvendt, hvis en Domstol har statueret, at der ikke foreligger nogen Overenskomst, maa den respekteres af Den faste Voldgiftsret.

Det skulde herefter være afgørende for Kompetence-Spørgsmaalets Løsning, for hvilken Ret Sagen først blev indbragt, men saaledes kan og bør det ikke være. Denne Konsekvens viser formentlig, at Udgangspunktet er urigtigt. Der maa være et Sted, hvor dette Spørgsmaal endelig løses uden Hensyn til, hvor Sagen først rejses, og dette Sted synes paa Forhaand kun at kunne være de almindelige Domstole, allerede fordi Den faste Voldgiftsrets Kendelser er inappellable. Den fornævnte Lov af 4. Oktober 1919 indeholder intet Bidrag til Afgørelsen af Kompetence-Spørgsmaalet. Efter den Stilling, de almindelige Domstole indtager i Forhold til alle øvrige Myndigheder i Staten, kan det kun tillades Den faste Voldgiftsret selv at afgøre sin Kompetence, forsaavidt dette maatte være en Konsekvens af den Opgave, der er tillagt denne Ret, eller en nødvendig Forudsætning for, at den paa forsvarlig Maade kan udføre

sit Arbejde. Ingen af Delene skønnes at være Tilfældet.

Forsaavidt Sagsøgte har henvist til det upraktiske i, at Kompetence-Spørgsmaalet skulde henvises til de almindelige Domstole, og at Den faste Voldgiftsret først, naar dens Kompetence var anerkendt af Domstolene, skulde kunne tage Sagen under Paakendelse, da beror dette paa et Fejlsyn. Naar der her tales om Kompetence-Afgørelsen, menes hermed den endelige Afgørelse. Den faste Voldgiftsret bestemmer ligesom alle andre Myndigheder foreløbig selv sin Kompetence og behandler Sagen videre efter den Stilling, som den mener at maatte indtage. At Kompetence-Spørgsmaalet senere kan indbringes for de almindelige Domstole medfører ikke nogen Forsinkelse i Den faste Voldgiftsrets Arbejde. Vel maa det anerkendes, at denne Kompetence-Fordeling kan medføre nogen Usikkerhed for Den faste Voldgiftsret, men dette opvejes af den derved tilvejebragte Betryggelse mod urigtige Afgørelser. Dette er i Virkeligheden Sagens Kærnepunkt. Den faste Voldgifftsret er organiseret til at afgøre et bestemt Spørgsmaal, Brud paa en Overenskomst, dertil er der tilvejebragt den fornødne Fagkundskab, men den er ikke beklædt af juridisk uddannede Fagdommere, og da der ikke er nogen Mulighed for at indbringe dens Afgørelser for højere Instans, kan det ikke overlades den at afgøre andet og mere end, hvad der udtrykkelig er henlagt til den.

At Den faste Voldgiftsrets Kendelser er exigible og inappellable taler formentlig ikke mod det antagne Resultat; thi Kendelser afsagte af en Overlandvæsenskommission er ligeledes exigible og inapellable, men dog kan Overlandvæsenskommisionens Kompetence paadømmes af Højesteret.

Den nedlagte Afvisningspaastand vil herefter ikke kunne tages til Følge.

Thi bestemmes:

Den nedlagte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Østre Landsrets Kontor, den 21. September 1926.

(sign.) *B. M. Jensen.*
/ Hallund.

Som det ses, underkender Landsretten Den faste Voldgiftsrets Kompetence til at afgøre Sagen og ophæver saaledes Dommens Virkninger.

Forbundet apellerede denne Afgørelse til Højesteret, der ganske gik mod Landsretten, idet den fastslog, at Den faste Voldgiftsret, hvis Domme i Forvejen er inappellable ogsaa bestemmer sin egen Kompetence:

UDSKRIFT
af Højesterets Dombog for Kæremaalsudvalget i borgerlige Sager.

I Sagen Nr. 257/1926: Dansk Arbejdsmands Forbund mod Kammerherre Ad. Tesdorph blev Tirsdag den 14. December 1926 afsagt saadan

Kendelse:

Den af Østre Landsret i denne Sag afsagte Kendelse er paakæret af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Ved Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919 er der tillagt Den faste Voldgiftsret Beføjelse til endeligt og upaaankeligt at afgøre visse Sager om Brud paa de i Lovenes § 4 nævnte Overenskomster, og da Den faste Voldgiftsret herefter findes at have haft Beføjelse til endeligt og upaaankeligt at afgøre det Spørgsmaal, om Kammerherre Tesdorph var bundet ved Overenskomsten af 14. Oktober 1924, vil Sagen overensstemmende med Arbejdsmandsforbundets Paastand være at afvise fra Landsretten.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi bestemmes:

Denne Sag afvises fra Landsretten. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Højesterets Justitskontor, den 14. December 1926.

(sign.) *Birger Clausen.*

Til Afdelingsformændene

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele,

Siden sidst.

Ringsted. Entreprenør Kayser: Afdelingen klager over, at Firmaet, der har udført Tjærearbejde paa Ringsted Banegaard, nægter at betale 15 pCt. Tillæg til Timelønnen til de ved dette Arbejde beskæftigede Arbejdere. Entreprenøren tilbyder at betale 15 pCt. Tillæg til de 2 Mand, der har været beskæftiget ved Tjæremaskinen, men Afdelingen kræver 15 pCt. Tillæg til alle Arbejderne, der har deltaget i Tjærearbejdet, og anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen. Efter nogen Korrespondance om Sagen meddelte Afdelingen den 2. November, at Sagen var gaaet i Orden, idet Firmaet havde udbetalt det krævede Tillæg til de paagældende Arbejdere.

Uggelhuse. Rørtagsfabrikanterne P. Jespersen, Søren Sørensen og B. Vistoft: Overenskomst oprettet angaaende Betalingen for Skæring af Rørtag i Efteraaret 1926 og Vinteren 1927. For Flag og blandet Rørtag 126 Øre, for Rørtag inden 1. November 1926 155 Øre, efter 1. November 180 Øre. Alt pr. Trave a 20 Neg, og hvert Neg skal være 24 Tommer i Omkreds ved nederste Baand. Arbejdslønnen skal udbetales hver Lørdag Aften enten paa Arbejdspladsen eller paa Arbejdsgiverens Bopæl.

Jydstrup. Valsølille Sogneraad: Overenskomst oprettet for Skærveslagning m. m. gældende fra 1. Oktober 1926 til 30. September 1927. For Skærver ikke over 5 cm betales pr. m³ Kr. 8,50. For Skærver ikke over 3 cm pr. m³ Kr. 10,00. Udlægning paa Vej pr. m¹ Skærver fra Vogn 40 Øre, fra Bunke 65 Øre. Grusharpning efter Aftale. Udlægning af Grus paa Vej pr. m³ 45 Øre.

Nysted. Murermester Jens Hansen: Afdelingen klager over, at Mesteren har afskediget en Mand, der arbejdede i Akkord ved Opførelsen af en Gaard i Nysted, 6 Dage før Akkorden var færdig, og satte en anden Mand til at fuldføre Akkordarbejdet. Afdelingen har krævet af Mesteren, at denne skal erstatte Mandet det Tab af Akkordfortjeneste, han har lidt ved at blive afskediget. Da Mesteren har nægtet at betale, og en Forhandling med den lokale Mesterorganisation heller ikke har ført til noget Resultat, anmoder Afdelingen om, at Sagen bliver paatalt overfor Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet. Ved et Forhandlingsmøde den 2. Oktober hævdede Mesteren, at der kun havde været arbejdet 4½ Dag paa Bygningen, efter at Afskedigelsen havde fundet Sted, hvorefter Murermesteren og den paagældende Arbejder enedes om at afgøre Sagen ved, at Mesteren betalte Manden Kr. 26,00.

Aarhus A. Akts. Magnus Nielsens Isoleringsforretning: Isoleringsfabrikantforeningen klager paa Aktieselskabets Vegne over, at Arbejderne ved et Arbejde i Viby (4,8 Kilometer Jernbanekørsel fra Aarhus) forlanger Rejsetid betalt med 1 Time, endskønt der i Henhold til Overenskomsten kun skal betales Rejsetid efter Togplan, 20 Minutter, samt over, at Arbejderne forlanger Fyrtid betalt med Timeløn for Reparationsarbejde, 12 6Øre, medens Aktieselskabet hævder, at Betalingen er 97 Øre, hvilket er i Overensstemmelse med, hvad der er betalt tidligere. Da Enighed ikke har kunnet opnaas ved lokal Forhandling, begæres Mæglingsmøde afholdt. Ved et Mæglingsmøde den 19. Oktober stillede Mæglingsmændene følgende Forslag: 1) Den hidtil gældende Kotume angaaende Betaling for Rejsetid ved Arbejde i Viby bibeholdes, dog optages ved førstkommende Overenskomstforhandling Spørgsmaalet til reel overenskomstmæssig Afgørelse. 2) Betaling for Fyrtid skal ligeledes optages til Forhandling ved førstkommende Overenskomstfornyelse. Naar Enighed om Betaling for dette Arbejde er opnaaet, udbetales der Arbejderne Forskellen mellem den almindelige Timeløn og Reparationstimeløn for den Tid, hvor den almindelige Timeløn er betalt, idet denne Timeløn fortsat udbetales for Fyrtid. Efterbetaling kan dog kun forlanges fra 1. April 1926.

Isoleringsarbejderne, Kbhvn. Ingeniør J. N. S. Frydenlund: Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand i Anledning af en mellem denne og Firmaet opstaaet Uoverensstemmelse om Betaling for Tjæring af Flanger. Ved et Mæglingsmøde den 22. September fastholdt begge Parter deres principielle Opfattelse af Sagen, men da den drejede sig om et meget lille Beløb, enedes man om for det foreliggende Arbejdes Vedkommende at dele Differencen lige over, uden at dette maa danne noget Præcedens for andre Arbejder.

Skive. De danske Statsbaner: Afdelingen indberetter at Statsbanerne overfor nogle Ekstraarbejdere under Telegraf- og Signaltjenesten har nægtet at betale Timeløn for den Tid, Arbejderne efter Arbejdets Ophør maa vente for at blive befordret med Toget hjem. I nærværende Tilfælde holdt Arbejdet op Kl. 5½ Eftm. men Toget kom først Kl. 7. Statsbanerne betaler for den Tid (½ Time), der medgaar til Befordringen fra Arbejdsstedet og til Hjemstedet, men vil intet betale for den 2 Timers Ventetid. Afdelingen anmoder Forbundet om at paatale Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet og efter nogen Korrespondance og et Forhandlingsmøde den 15. September meddelte Generaldirektratet den 23. September, at det kan indgaa paa at den gældende Overenskomst suppleres med følgende: «For Ventetid, hvorved forstaas den Tid, der ligger mellem Ankomsten til Arbejdspladsen og Arbejdets Paabegyndelse samt mellem Arbejdets Ophør og Afrejsen fra Arbejdsstedet, ydes alene Normaltimeløn og saaledes, at Ventetiden ikke medregnes ved Beregning af Overarbejdsbetaling.»

Nykøbing Jyll. A. Ingeniør Galsgaard, København: Afdelingen indberetter, at Firmaet, der med Gravemaskine foretager Uddybningsarbejder i Havnen, arbejder 10 Timer daglig og at de aflønner Arbejderne med en Timeløn af 103 Øre uden at betale Overarbejdstillæg for de 2 Timers Arbejde pr. Dag. Afdelingen har krævet Overarbejdsbetaling for Arbejdet udover 8 Timer daglig samt Vandbygningstillæg, 20 pCt. til Timelønnen, men Firmaet har nægtet at imødekomme Kravene. Efter en kortere Arbejdsstandsning meddelte Afdelingen den 4. Oktober, at Arbejdet var genoptaget, da Firmaet var indgaaet paa at betale

saavel den krævede Overarbejdsbetaling som Vndbygningstillæget (20 pCt.).

Haslev. Murmester Chr. Jensen: Afdelingen klager over, at Mesteren nægter at betale den i Priskuranten fastsatte Tillægspris af 150 Øre pr. 1000 Sten for Anvendelsen af 27900 Sten, der er medgaaet til Skillerum i en Højde udover de overenskomstmæssigt fastsatte 4 Meter og anmoder derfor Forbundet om enten at paalægge Mesteren at betale Beløbet, Kr. 41,85, eller foranledige Mæglingsmøde afholdt. Da Sagen trods Paatale overfor Mestrenes Hovedorganisation ikke gik i Orden, afholdtes den 1. Oktober et Mæglingsmøde, ved hvilket Murermesteren og Afdelingens Formand enedes om, at Beløbet halveredes, saaledes at Arbejderne faar udbetalt Kr. 20,92, idet den saaledes trufne Ordning ikke i nogen Henseende maa være vejledende for eventuelt senere forekommende Tilfælde om Forstaaelsen af omhandlede Paragraf (Priskurantens Post 12).

Romø. Entreprenørfirmaet Styrup & Jensen: Afdelingen indberetter, at Firmaet, der har et Jordarbejde i Entreprice, og hvor 12 Mand ved Gravemaskinen arbejder i 2 Holds Drift a 12 Timer pr. Hold, kun betaler disse med en Ugeløn af 80 Kr. Afdelingen har krævet 3 Holds Drift indført med en Arbejdstid af 8 Timer pr. Hold og krævet det hidtil udførte Arbejde betalt i H. t. Overenskomsten med Entreprenørforeningen med overenskomstmæssig Overarbejdsbetaling for Arbejde udover 8 Timer daglig, men dette nægter Firmaet at imødekomme, hvorfor Afdelingen anmoder om Sanktion til at standse Arbejdet. Den 30. August indberetter Afdelingen, at de 12 Mand har arbejdet 3 Timer hveranden Søndag Formiddag uden Ekstrabetaling udover de 80 Kr. om Ugen, men at Firmaet fra 13. August har ændret Arbejdstiden fra 12 til 8 Timer daglig. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen, afholdtes den 6. September et Møde, paa hvilket Kravet om Efterbetaling for Over- og Søndagsarbejde behandledes og hvor Firmaet indgik paa at betale de paagældende 12 Mand hver et Beløb af Kr. 199,91. Den 9. Oktober indberetter Afdelingen, at Firmaet har afregnet med Arbejderne, men dog med et noget mindre Beløb pr. Mand, idet der i den ene af de 11 Uger, der arbejdedes i 2 Holds Drift, kun blev arbejdet i 8 Timer pr. Hold pr. Døgn.

Horsens A. Horsens Byraad: Ved en Forhandling den 27. September angaaende Lønvilkaarene for Kommunens løse Arbejdsmænd opnaaedes Enighed med Lønningsudvalgets Flertal om, at..... Lønningsudvalgets Flertal om, at dette gør Indstilling til Byraadet med Anbefaling af følgende fremtidige Lønvilkaar:

1) Alle løse Arbejdsmænd under Kommunen lønnes som Arbejderne i 10. Lønningsklasse.

2) Der indføres Akkordarbejde i saa høj Grad som muligt beregnet efter den gældende Overenskomst med de private Entreprenører i Horsens. Med Hensyn til Arbejde, for hvilket der ikke findes Akkordpriser, optages der Forhandling mellem Kommunens Lønudvalg og Fagforeningen sigtende til Oprettelse af saadanne Akkordpriser. Den i Overenskomstens § 14 optagne Ordning med H. t. Fastansættelse udgaar og erstattes med en Udtalelse gaaende ud paa, at Kommunen i Fremtiden ligesom hidtil ved Fastansættelse vil tage Hensyn til den Anciennitet, de paagældende Arbejdere efterhaanden har erhvervet sig hos Kommunen. Den nugældende Overenskomst forlængedes til 31. Oktober d. A. for at der kunde blive Lejlighed til en nærmere Udformning af nærværende Overenskomst og til Forelæggelse af samme for Byraadet. Med Hensyn til Spørgsmaalet om en Arbejders, Sørensens, Afskedigelse fra Elektricitetsværket opnaaedes Enighed om, at Afskedigelsen var uberettiget og at Sørensen genantages med Bebeholdelse af den af ham erhvervede Anciennitet.

Herved opnaaedes en Lønfremgang for ca. 25 Mand fra 117 Øre til 139 Øre i Timen og for ca. 30 Mand fra 132 Øre til 139 Øre i Timen.

Haderslev. Murermester Nielsen: Afdelingen klager over, at Mesteren, der havde Arbejdet med Opførelse af en Gasværksmur, nægter at betale 1) Tillæg for Aftagning af Sten, 185 Øre pr. 1000 Sten, for et Parti, der er taget fra Stabel, og dels sat hen paa Stilladset, og dels er trillet hen og sat op paa Stilladset (Krav Kr. 56,43), 2) for Oprøring af Kalk, 140 Øre pr. 1000 Sten, uagtet Arbejdsmændene har tilbragt Svendene Kalken fiks og færdig, (Krav Kr. 42,70), og 3) for Overtransport af Mørtel og Kalk (Transport udover 20 Meter) (Krav Kr. 54,90). Tilsammen Kr. 154,03. Mesteren hævder, at da Stenene ikke er baaret paa Brædt, har Arbejderne ikke Krav paa Aftagningstillæg, og at Svendene har faaet Betaling for Oprøring af Ballien samt, at der højst kan blive Tale om en Godtgørelse, fordi Hvidkalken laa langt borte. Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Murermestrenes Centralforening, afholdtes den 13. November et Mæglingsmøde, ved hvilket Sagen ordnedes ved, at Mesteren betalte Kr. 36,00.

Kalundborg. Ubberup Skærvefabrik: Overenskomst oprettet. Timeløn 101 Øre. Akkordpriser fastsatte for Udbrækning af Sten samt for Knusning af Sten. Regulering Februar 1927 med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er højere eller lavere end det var August 1926. Traadt i Kraft den 1. November og gælder til 15. August 1927.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

DANMARK

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 19 | 12. Januar | 1927 | 31. Aarg.

Skibs-, Fabrik- og Støberiarbejdsmændenes Fagforening i Helsingør holder 40. Aars Jubilæum.

Under Navnet „Arbejdsmændenes Fagforening for Helsingør og Omegn" stiftedes den 15. Februar 1887 den nuværende „Skibs-, Fabrik- og Støberiarbejdsmændenes Fagforening" som Moder til alle Arbejdsmændenes Organisationer i Helsingør.

Det var for alle Arbejdsmændene, som for alle Arbejdere, en trang Tid. Lønnen var meget lille, en Arbejdstid paa 10 Timer og derover.

Dette i Forbindelse med, at den sociale Lovgivning endnu havde ladet meget tilbage at øn-

ske, var Grunden til, at Arbejdsmændene saa Nødvendigheden af at organisere sig for derigennem at skaffe en stærk Front mod Kapitalismen, til Kamp for Brød og bedre Levevilkaar.

Som alle andre Foretagender, havde den nyskabte Fagforening ogsaa sine Børnesygdomme at kæmpe med.

Den første Bestyrelse, der bestod af Formand C. Hansen, Kasserer P. Larsen, Repræsentanterne C. Andreasen, S. Jensen, P. Hansen, S. Th. Hansen af Helsingør og P. Rasmussen Gurre, blev, grundet paa de mange Vanskeligheder, kun 3 Maaneder gammel. Men man lagde ud paany, og paa den først afholdte Generalforsamling den 15. Maj 1887 blev der valgt en hel ny Bestyrelse med V. Bartholin som Formand. Samtidig blev det vedtaget at anskaffe en Fane.

Fra dette Tidspunkt kan man sige, har der stadig været Fremgang at spore, men det har ogsaa kostet meget Arbejde, som man dog tog fat paa med en Energi, som mangler sit Sidestykke nu om Stunder.

Kampen var næsten alsidig og kostede baade megen Tid og mange Penge.

Man afholdt hver Maaned et offentligt Agitationsmøde, hvortil man trak fremmede, betydende Talere for derigennem at oplyse hele Arbejderstanden om Maalet for Organisationen.

Virkningen af dette var ogsaa tydelig at spore, idet man kort Tid efter var med til at oprette nye Afdelinger i Hillerød, Mørdrup og andre Steder.

Hvad de økonomiske Ofre angaar, man paa den Tid ydede, var disse i Forhold til den ringe Arbejds-Fortjeneste, Arbejdsmændene havde, meget store. Ved Strejker og Lock-outer, som ikke var helt sjældne, omend de dog ikke antog saa kolossale Former, som nu om Stunder, gik man frem paa den Maade, at man valgte op til 10 Medlemmer, der modtog Kuponbøger og paa disse indsamlede frivillige Bidrag hos Medlemmerne.

Hvor alsidigt Arbejdet var, fremgaar bl. a. deraf, at man paa en Generalforsamling, afholdt den 29. Oktober 1888, grundet paa den mangelfulde sociale Lovgivning, oprettede en Sygekasse og senere en Begravelseskasse.

Sidstnævnte er den Dag i Dag sit Formaal tro indenfor Helsingør A.-Afdeling.

I Løbet af 1889 — samme Aar, som Fagforeningen talte 200 Medlemmer — begyndte de forskellige Fratrædelser med Formaalet at danne nye Afdelinger. De første, som gjorde dette Skridt, var „Broarbejderne", nu „Kul- og Havnearbejderne". Senere er fratraadt Byarbejderne, Kuskene og Murarbejdsmændene. Man mente igennem disse Adskillelser bedre at kunne varetage de forskellige Branchers Interesser.

I Februar 1891 vedtog man at oprette et Fagblad, som ved Oplysninger fra Ind- og Udlandet kunde holde Medlemmerne a jour med Arbejderbevægelsen.

Paa samme Tidspunkt enedes man ogsaa om at skaffe sig et Kuloplag, for derved at undgaa de lokale Kulimportørers Aager. Dette blev igennem Samarbejde med den øvrige Fagbevægelse her i Byen den første Spire til vor Fællesforretning.

Ved en den 11. Oktober 1891 afholdt Kongres her i Byen vedtog man at tilslutte sig „Dansk Arbejdsmands Forbund", et Skridt, man i Dag ved at vurdere efter Fortjeneste. Dette var Begyndelsen til vor store, stærke Hovedorganisation i H. C. Andersensgade.

Fra nu af kan man tydelig følge den sukcessive Udvikling, som Afdelingen har haft.

Den 1. April 1896 fik man saaledes sit eget Kontor, som lejedes paa Stengade 33 hos en Kammerat, Sørensen, for en maanedlig Leje af 6 og 8 Kr. for henholdsvis Sommer- og Vinterhalvaaret, og den 15. Juli s. A. iværksattes den første effektive Strejke paa Værftet grundet paa, at nogle Arbejdsmænd var afskediget, fordi de ikke vilde udføre Nitterarbejde.

Man satte Pres paa fra Arbejdsmændenes Side, og Strejken resulterede da ogsaa i, at de Afskedigede kom i Arbejde, og at man over hele Linien fik hævet Lønnen med et Par Øre i Timen, — et Resultat, som efter Datidsbegreber var meget fint og som man berettiget var stolt af.

1899, under Stor-Lockouten, gav selvfølgelig ogsaa de helsingørske Arbejdsmænd deres Læs at trække, og man sukkede svært under de haarde Bidrag, som var paalagt hver enkelt.

Aaret 1901 bragte Oprettelsen af Værftsklubberne, som endnu bestaar i samme Skikkelse.

Bortset fra de allerede nævnte Adskillelser i nye Afdelinger, gaar det nu støt fremad.

Medlemantallet er fra nu af stadig voksende og den 3. Marts 1905 oprettedes en lokal Arbejdsløshedskasse, som dog heldigvis i 1907 afløses af den anerkendte „Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse", thi kort efter kom man ud i en stor Arbejdsløshed, som ganske vilde have gjort det af med den lokale Kasse.

Begrundet paa en altid forsigtig valgt Ledelse, er det lykkedes Skibs-, Fabrik- og Støberiarbejdsmændenes Fagforening at arbejde sig frem til det Stade, den nu indtager.

Det fortjener at noteres, at Fagforeningen, siden den har arbejdet som Helsingør S, kun har haft 2 Kasserere, nemlig Kontorbestyrer P. Hansen, Arbejdsanvisningskontoret, og den nuværende Kasserer Kontorbestyrer J. Nielsen, hvorimod Formandsrækken fra 1887 til Dato ser saaledes ud: Chr. Hansen, W. Bartholin, J. Hansen, H. Johannsen, P. Rasmussen, Alex. Johansen, R. Hansen, L. P. Jensen, N. Nielsen, S. Andersen, S. Arvesen, C. Dyrbye, V. Andersen, P. Sørensen, Rasmus Rasmussen, Martin Hansen, R. Rasmussen, N. Jensen, Bendix Hansen, Chr. Sørensen, J. Nielsen og L. P. Poulsen.

Sidstnævnte har været Formand uafbrudt siden den 27. Oktober 1915.

Der er kun tilbage at nævne, at man i 1906 var med til at oprette Helsingør Fællesbageri, og at man iøvrigt støttede al Kooperation, og ellers varetog sine Medlemmers Interesser paa det bedste baade i faglig, politisk og økonomisk Henseende.

Den nuværende Bestyrelse bestaar af:

Formand: L. P. Poulsen.

Kasserer: J. Nielsen.

Næstformand og Sekretær: And. Laursen.

Repræsentanter: J. Bruun, P. Petersen, Chr. Jensen, Laur. Larsen, Ax. Jensen og Bror Jönsson.

Foreningen har altid afholdt Stiftelsesfest og Juletræ og agter ogsaa i Aar, i Anledning af sin 40aarige Stiftelsesfest, at indbyde sine Medlemmer med Damer til en selskabelig Sammenkomst, som afholdes i Arbejdernes Forsamlingsbygning den 12. Februar d. A.

Helsingør, i Februar 1927.

L. P. Poulsen,
Formand.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Januar 1927 i Sag Nr. 1045: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn mod Dansk Arbejdsmands Forbund for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus.

Under Losningen i Aarhus Havn af et Parti Byg fra Østasiatisk Kompagnis Motorskib „Annam" den 16. Juli 1926 ønskede Ladningsmodtageren, Korn- og Foderstofkompagniet, ved 9-Tiden om Aftenen, at Losningen fra Agterlugen, der indtil dette Tidspunkt for et bestemt Losseholds Vedkommende var udført i Originalsække, nu for ca. 60 Tons Vedkommende skulde ske i indsendte Køber-Sække. Losseformanden henvendte sig i den Anledning til de 2 Mand, der arbejdede i Lasten. Der er nogen Uenighed om, under hvilken Form denne Henvendelse fandt Sted, idet de to Mand hævder, at Henvendelsen havde en saadan Karakter, at det blev lagt dem i Munden at svare Nej. Hvorledes dette nu end forholder sig, maa det imidlertid antages, at der senere blev givet en Ordre af mere bestemt Karakter, og at de to Mand hertil svarede, at de ikke vilde paabegynde Losningen i Modtagersække før næste Morgen. Skibet skulde afgaa den følgende Dags Morgen, og efter Arbejdsgivernes Fremstilling ansaa man det ikke for forsvarligt at lade Arbejdet ligge stille; man lod derfor vedblivende Losningen foregaa i de originale Sække, og Ladningsmodtageren maatte saa efter endt Udlosning lade Varerne omemballere i de indleverede Købersække, som skulde have været anvendt ved Losningen. Arbejdsgivernes Fremstilling gaar videre ud paa, at man straks indberettede Arbejdsvægringen til den lokale Arbejdsgiverforening, og at man herfra ad telefonisk Vej søgte at komme i Forbindelse med Fagforeningens Formand, men uden Resultat, idet der ikke skal være blevet svaret i Telefonen.

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, indklaget Dansk Arbejdsmands Forbund for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus og

nedlagt Paastand paa, at Arbejdsvægringen kendes ulovlig, og at det paalægges Dansk Arbejdsmands Forbund og Forbundet igen paa Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus' Vegne dels at refundere Ladningsmodtageren den med Omemballeringen forbundne Udgift, der er opgivet til 153 Kr. 72 Øre, dels at betale Bod for den uvarslede Arbejdsvægring. Endvidere paastaas Sagens Omkostninger paalagt de Indklagede.

Klagerne gør gældende, at Arbejdsvægringen har været ulovlig, idet Mandskabet ikke har haft Ret til at modsætte sig Losningen i Modtagersække. Dette Arbejde kræver ganske vist noget mere Mandskab, men saadant var ogsaa tilstede. Klagerne hævder videre, at Fagforeningen maa være ansvarlig for Arbejdsvægringen. I et Tilfælde som det foreliggende, hvor der maa handles hurtigt, maa det gaa ud over Fagforeningen, naar man ikke har kunnet komme i Forbindelse med Formanden; det er vel senere oplyst, at der den paagældende Aften andetsteds i Skibet arbejdede Medlemmer af Fagforeningens Bestyrelse; men det vidste Arbejdsgiverne den paagældende Aften ikke. Fagforeningen maa efter Klagernes Mening saa meget mere være ansvarlig, som den senere saavel under Mæglingsmøde i Aarhus som paa et afholdt Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne har taget Arbejdernes Parti.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne. De hævder, at Folkene overhovedet ikke har haft Forstaaelsen af, at Losseformanden gav nogen bestemt Ordre. Folkene var heller ikke paa det rene med, at der var tilstrækkeligt Ekstramandskab parat, og hele Henvendelsen havde en usædvanlig Karakter, dels fordi den skete midt i en saakaldt Kvart, dels fordi Ordren ikke fremkom gennem Lugemanden, men direkte til Folkene i Lasten. Under alle Omstændigheder bestrider de Indklagede, at de kan gøres ansvarlige for, hvad der er sket, idet de først, efter at Losningen var færdig, har faaet Kendskab til det af Arbejdsgiverne paaklagede Forhold, og at de senere har stillet sig paa Folkenes Side, kan ikke paadrage dem noget Medansvar.

Efter de foreliggende Oplysninger, derunder forskellige Vidneforklaringer, maa Retten gaa ud fra, at der fra Folkenes Side har foreligget en uberettiget bArejdsvægring, om end under Forhold, der indeholder forskellige formildende Omstændigheder. Retten finder imidlertid ikke Anledning til at komme nærmere ind herpaa. Sagen er ikke rettet mod de paagældende Folk, men mod Fagforeningen, men denne, der ikke har kendt noget til Arbejdsvægringen før efter Losningen, kan ikke gøres ansvarlig for det passerede. At Fagforeningens Formand ikke blev antruffen i Telefonen, maa være uden Betydning, allerede fordi der ikke er mindste Holdepunkt for, at dette skulde skyldes andet end et rent Tilfælde. De Indklagede vil herefter være at frifinde. Klagerne findes dog at have haft Grund til at besvære sig over, at Fagforeningen først saa sent som paa det forud for Domsforhandlingen afholdte forberedende Møde har fremsat den Indsigelse, at Fagforeningen ikke var medansvarlig. Hvis Indsigelsen var blevet fremsat før, vilde Klagerne, efter hvad de hævder, have overvejet at anlægge Sag direkte mod Folkene, og mulig var Sagen helt blevet undgaaet. Retten finder derfor efter alt foreliggende, at Dansk Arbejdsmands Forbund paa Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus' Vegne bør betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være, dog at Dansk Arbejdsmands Forbund paa Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus' Vegne betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Januar 1927 i Sag Nr. 1046: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn og Havne- og Købmandsorganisationen i Sønderborg mod Dansk Arbejdsmands Forbund for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus og Dansk Arbejdsmands Forbunds Sønderborg Afdeling.

Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn og Havne- og Købmandsorganisationen i Sønder-

borg, har under nærværende Sag indklaget Dansk Arbejdsmands Forbund for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus Havn og Dansk Arbejdsmands Forbunds Sønderborg-Afdeling i Anledning af følgende Arbejdsvægringer i Aarhus og Sønderborg den 1. Maj 1926.

I.

Den 21. April 1926 tilskrev Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn, at man i Lighed med tidligere Aar ønskede, at der overalt ved Havnen, som overalt, var Arbejdshvile fra Middag Kl. 12 den 1. Maj. Arbejdsgiverforeningen svarede samme Dag, at man var villig til at imødekomme Ønsket i saa stor Udstrækning, som det var Foreningen muligt, uden at det medførte Tab eller Skade for Medlemmerne eller deres Mandanter. Foreningen forbeholdt sig derfor at faa nødvendige og presserende Arbejder udført, saaledes som Tilfældet altid havde været hidtil, medmindre Fagforeningen vilde paatage sig Betaling af de ved Indstilling af saadanne Arbejder opstaaede Tab. Lørdag den 1. Maj 1926 forelaa det Tilfælde i Aarhus, at den under Losning værende Rutedamper „Kanal III" Kl. 12 Middag kun manglede ca. 18 Tons i at være udlosset, og vedkommende Arbejdsgiver forlangte derfor, at Arbejderne skulde møde efter Middagshvilen for at tilendebringe Losningen, hvilket Arbejde vilde vare ca. 1 Time. Den tilstedeværende Repræsentant for Fagforeningen nægtede imidlertid at lade Arbejderne fortsætte Arbejdet efter Middag, og Arbejdsgiveren saa sig derfor, for ikke at være udsat for at lade Damperen henligge til om Mandagen, nødsaget til at lade etablere Arbejde i Middagstiden. Herfor maatte han imidlertid betale Procenttillæg 53 Kr. 12 Øre.

II.

Den 20. April 1926 tilskrev Dansk Arbejdsmands Forbunds Sønderborg Afdeling Havne- og Købmandsorganisationen i Sønderborg, at Arbejderne betragtede 1. Maj som en Helligdag, og at som Følge deraf kun det allernødvendigste Arbejde vilde blive udført. I sin Svarskrivelse af 21. s. M. protesterede Havne- og Købmandsorganisationen mod, at Arbejdet blev nedlagt denne Dag. Den 1. Maj 1926 var M/S „Methan" under Losning i Sønderborg Havn med Briketter til Kulhandelen A/S; trods Protest standsedes Arbejdet Kl. 12 Middag. Arbejdsgiveren fortsatte dog med Kranlosning af Rumlasten, indtil Rummet næsten var tomt, men Følgen heraf var, at Dækslasten, der for at kunne losses med Kranen maatte lempes ned i Rummet, tog Skade ved Lempningen, da denne genoptoges den følgende Arbejdsdags Morgen. Arbejdsgiveren har anslaaet denne Skade til et Beløb af 135 Kr.

Klagerne gør gældende, at Arbejderne har været uberettiget til at iværksætte Arbejdsstandsning eller -Vægring i de nævnte Tilfælde, og de har under Sagen nedlagt Paastand paa, at det kendes ulovligt, at Havnearbejderne i Aarhus og Sønderborg har nægtet at udføre det krævede Arbejde ved Losning af henholdsvis S/S „Kanal III" og M/S „Methan", samt at der i den Anledning paalægges Dansk Arbejdsmands Forbund paa de respektive Fagforeningers Vegne en Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for de lidte Tab.

Klagerne har henvist til, at der ikke i de for de to Byer gældende Overenskomster med Havnearbejderne findes Hjemmel til at holde Fridag den 1. Maj , og at noget saadant heller ikke i nogen af Byerne har været Praksis. Arbejdsgiverne gør, hvad de kan for at imødekomme Arbejdernes Ønske om at deltage i 1. Maj Demonstrationen, men de maa fastholde Kravet om at faa presserende Arbejde udført. Med Hensyn til „Kanal III" henviser Klagerne til, at dette var en Rutebaad, der nødvendigvis maatte ekspederes om Lørdagen, og dette presserende Arbejde har Arbejderne været uberettigede til at nægte. For M/S „Methan"s Vedkommende hævder Klagerne, at Losningen paa Grund af Liggedagene har været nødvendig, og de henviser til, at Spørgsmaalet om Arbejdsstandsning den 1. Maj for Sønderborgs Vedkommende allerede var fremme i 1923. Dansk Arbejdsmands Forbund tilskrev dengang — den 16. Juni 1923 — Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark følgende Brev:

„I Anledning af den ærede Sammenslutnings Skrivelse af 12. f. M. angaaende Arbejdsstandsningen i Sønderborg den 1. Maj har vi korresponderet med vor paagældende Afdeling, der hævder, at saavidt dem bekendt, har Arbejdet ikke været standset den 1. Maj, og under alle Omstændigheder er en mulig Udeblivelse fra

Arbejdet hverken en Følge af Ordre fra Fagforeningen eller sket i Henhold til nogen Art fælles Beslutning.

Vi har imidlertid i Henhold til den ærede Sammenslutnings derom udtalte Ønske meddelt vor Afdeling, at skønt det ogsaa er Forbundets Maal at helligholde 1. Maj Dagen, saa maa man, hvor der ikke overenskomstmæssigt er fastsat noget herom, søge at ordne sig med de stedlige Arbejdsgivere, og idet vi gaar ud fra, at en kollektiv Udeblivelse fra Arbejdet den 1. Maj ikke fremtidig vil finde Sted, forudsætter vi, at den ærede Sammenslutning henstiller til Arbejdsgiverne i Sønderborg at tage paa dette Spørgsmaal, som de allerfleste andre Arbejdsgivere gør, nemlig saaledes at der ikke arbejdes 1. Maj — under alle Omstændigheder ikke om Eftermiddagen — uden strengeste Nødvendighed, f. Eks. Rutebaades Ekspedering o. l.

Vi forudsætter hermed at kunne betragte denne Sag som værende ude af Verden."

Klagerne gør gældende, at det af denne Skrivelse fremgaar, at Arbejderne ikke uden efter Aftale med de stedlige Arbejdsgivere har Ret til at standse Arbejdet den 1. Maj.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at det i en Række Aar har været anerkendt af Arbejdsgiverne, at 1. Maj Dagen er en Slags international Helligdag for Arbejderne, og de henviser til, at Den faste Voldgiftsret i en den 27. Juni 1923 afsagt Kendelse (Sag Nr. 688) har statueret, at de københavnske Bogbindersvende ikke havde handlet ulovligt ved i Henhold til Generalforsamlingsbeslutning at standse Arbejdet hele Dagen den 1. Maj. For „Kanal III"s Vedkommende har de Indklagede særlig anført, at det er Kotume i Aarhus, at Rutebaade gøres færdig, ved at der arbejdes igennem i Middagstimen, men at Arbejderne selvfølgelig maa have Krav paa overenskomstmæssigt Tillæg for dette Arbejde. For M/S „Methan"s Vedkommende har de Indklagede anført, at dette ikke var nogen Rutebaad, eller en Baad, der kunde blive færdig i Løbet af 1. Maj om Eftermiddagen, men derimod en Baad, der skulde fortsætte Arbejdet efter 1. Maj. Det var derfor ingen Nødvendighed, at der blev arbejdet paa denne Baad 1. Maj om Eftermiddagen. Under alle Omstændigheder har Klagerne ikke godtgjort, at de har lidt noget Tab ved, at der ikke blev arbejdet. Der er ikke betalt Overliggedagspenge, og det Tab paa 135 Kr., som Klagerne paastaar godtgjort for beskadigede Briketter, er hverken dokumenteret eller sandsynliggjort.

Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Arbejderne er berettigede til at standse Arbejdet den 1. Maj, findes at maatte bero paa, hvilken Kotume der i saa Henseende har udviklet sig. Oplysningerne herom i den foreliggende Sag er imidlertid noget mangelfulde. For Aarhus' Vedkommende maa det dog antages, at Rutebaade altid ekspederes færdig 1. Maj, ogsaa efter Kl. 12 Middag, og Spørgsmaalet drejer sig da ogsaa for „Kanal III"s Vedkommende mere om, hvorvidt Arbejderne er berettigede til at forlange Procenttillæg for at arbejde i Middagstiden. Nogen bestemt Kotume — det drejer sig her om Akkordbetaling — synes ikke at foreligge. Naar imidlertid henses til, at det er Arbejderne, der i egen Interesse har forskudt Arbejdstiden, findes de ikke med Billighed at kunne forlange, at denne Forskydning yderligere skal medføre højere Løn for dem, og det maa derfor for „Kanal III"s Vedkommende statueres, at de 53 Kr. 12 Øre er oppebaaret med Urette og bør tilbagebetales. Derimod findes der ikke Grundlag for nogen særlig Bod.

For Sønderborgs Vedkommende er Spørgsmaalet om Kotume meget uklart, dels fordi Sønderborg i forholdsvis faa Aar har hørt til Danmark, dels fordi Havnen ikke er stor, saaledes at der ikke hvert Aar er Skibe, der losser den 1. Maj. Fra Arbejdsgivernes Side hævdes det, at nødvendigt Arbejde skal udføres efter Kl. 12, men selv om man lægger dette til Grund, er der ikke forelagt Retten saadanne Oplysninger, at man i det hele kan skønne over, hvorvidt Losningen af „Methan" den 1. Maj om Eftermiddagen kunde siges at være nødvendig. Noget direkte Tab har Arbejdsstandsningen ikke forvoldt, idet der f. Eks. ikke er betalt Overliggedagspenge, og der maa gives de Indklagede Medhold i, at Anbringendet om, at Briketterne har lidt Skade til Beløb 135 Kr. er saa løst, at der helt maa bortses herfra. For Forholdet med Hensyn til M/S „Methan" vil de Indklagede derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmands Forbund for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus bør til Dansk

Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn betale 53 Kr. 12 Øre. Iøvrigt bør de Indklagede under denne Sag for Klagernes Tiltale fri at være.

Sagens Omkostninger betales af hver af Parterne med 150 Kr.

Dansk Arbejdsmands Forbund
mod
A/S Aarhus Oliefabrik.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og A/S Aarhus Oliefabrik er der opstaaet de nedenfor nærmere angivne Uoverensstemmelser, der er henviste til en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret. Da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed imellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

I.

Den gældende Overenskomst bestemmer, at enhver Arbejder i Nummer, der i det foregaaende Aar før 1ste Maj har arbejdet i Nummer i 6 eller 12 Maaneder, kan i Løbet af Maanederne Maj—Oktober erholde henholdsvis 3 og 4 Dages Ferie med overenskomstmæssig Dagløn. To af Fabrikens Arbejdere i Nummer afskedigedes paa Grund af Arbejdsmangel, den ene den 9. December 1925, og den anden den 1ste Februar 1926, men blev begge paany antagne den 8. August 1926 ved Pakhusarbejde, hvorfra de efter 3½ Dags Forløb afskedigedes. Den ene af dem er senere paany ansat paa Fabriken, hvor han for Tiden arbejder i Nummer. Tvisten drejer sig om, hvorvidt disse 2 Arbejdere har Krav paa Feriepenge, hvilket Forbundet paastaar, men Fabriken bestrider.

Der er Enighed om, at begge Arbejderne har været mere end 6 Maaneder i Nummer i Aaret før 1. Maj 1926 og saaledes har den Anciennitet, som foreskrives i Overenskomsten, og der er endvidere Enighed om at forstaa denne saaledes, at Feriekravet ikke forudsætter, at Vedkommende skal være ansat paa Fabriken den 1. Maj. Men det gøres fra Fabrikens Side gældende, at Arbejdet i August 1926 var rent midlertidigt og kortvarigt, hvad de begge har været klare over, og at Betingelsen for at yde Ferie maa være, at den Vedkommende i Ferieperioden er eller bliver ansat som fast Arbejder paa Fabriken. Dette sidste er naturligvis rigtigt, idet Fabriken, der helt kan undlade at genantage en før 1. Maj afskediget fast Arbejder, ogsaa maa kunne genantage ham til et rent midlertidigt Arbejde med samtidig Tilkendegivelse af, at dette ikke medfører den de faste Arbejdere tillagte Ferieret. Imidlertid har de 2 Arbejdere, som denne Sag angaar, ikke faaet nogen saadan Tilkendegivelse, idet de tværtimod ved Antagelsen i August har modtaget det graa Kort, der alene gives de faste Arbejdere — løse Arbejdere har gult Kort, ligesom de ogsaa har faaet deres tidligere faste Nummer. De kan derfor ikke siges helt at have savnet Føje til at tro, at Fabriken vilde behandle dem som faste Arbejdere og give dem det Gode, som de ved deres tidligere Arbejde paa Fabriken i Aaret før den 1. Maj havde optjent, og under disse Omstændigheder findes Forbundets Paastand at burde gives Medhold.

For dette Resultat kan ogsaa anføres følgende, mere almindelige Betragtning: At lade Afgørelsen af, om en Mand er antaget som fast Arbejder med de dertil knyttede Goder eller kun som løs Arbejder bero paa det paagældende Arbejdes Art, om dette efter sin Beskaffenhed fremtræder som midlertidigt eller ikke, er for begge Parter en ufuldkommen Regel, der vil kunne give Anledning til Misforstaaelser og Tvist. Naar man da, som her er Tilfældet, har et saa klart Udtryk for Sondringen mellem faste og løse Arbejdere, som den, der ligger i Forskellen mellem de graa og gule Kort i Forbindelse med de faste Numre, bør man holde sig til dette Kendemærke, der giver en nem og klar Regel at arbejde med, hvilket altid er i begge Parters Interesse.

II.

Arbejderne klager over, at Fabriken ved Frasorteringen af ikke salgbare Varer gaar for skarpt frem, hvilket faar Indflydelse paa Beregningen af deres Produktionstillæg. En lignende Sag har tidligere været for Voldgiftsret, idet Arbejderne klagede over, at Fabriken frasorterede til Ommaling ikke blot for tykke Kager, men ogsaa saadanne, der var plettede, skæve, hullede og ikke fuldkantede. Ved den i Sagen

den 6. November 1922 afsagte Kendelse blev Fabriken frifunden. Under nærværende Sag er man i Princippet enige, for saavidt som Forbundet anerkender Fabrikens Ret til at frasortere Kager, der ikke er salgbare paa Grund af Fejl fra Arbejdernes Side, men Klagen, der væsentligst har Hensyn til Frasortering af ikke fuldkantede Kager (manglende Hjørner), støttes paa, at dette ikke skyldes Arbejderne, men Omstændigheder, som de ikke er Herre over.

Til Grund for Betalingen af det paagældende Arbejde ligger en Tillægsoverenskomst af 27. Januar 1926 om Kokosautomatmel og fra Forbundets Side gøres det nu gældende, at Fabriken forringer Kvaliteten ved at blande andre Melsorter deri, hvilket gør det vanskeligt at fremstille fuldkantede Kager. Dette kan imidlertid ikke anses begrundet, for saavidt angaar Mel, der i visse Perioder kommer fra almindelige Batterier, da dette efter det oplyste maa antages at være mindst lige saa godt og fordelagtigt at arbejde med. Men Paastanden tager da ogsaa formentlig Sigte paa det saakaldte Returmel, det vil sige Mel, der ved Presningen er medrevet Olien og i Fabrikens Raffinaderi fraskilles denne Olie. Fabriken har her oplyst, at dette Mel i al den Tid, Fabriken har eksisteret, er bleven tilblandet det Mel, der gaar til Presserne, og under disse Omstændigheder kan Arbejderne ikke gøre Indsigelse imod, at man fortsætter hermed, og de kan da ikke paa dette Grundlag paastaa nogen Ændring i Voldgiftskendelsen af 1922.

Endelig — og dette er Forbundets væsentligste Klage — gøres det gældende, at Vandtilsætningen til Melet, som de ved Pressen beskæftigede Arbejdere tidligere selv besørgede, nu efter en i Foraaret 1926 sket Forandring i Anlægget, foregaar uafhængig af dem, og at dette kan medføre, at Melet ikke altid har den rette Fugtighedsgrad, hvilket atter har til Følge, at der ikke lader sig fremstille fuldkantede og gode Kager deraf. Fabriken har heroverfor hævdet, at den kun frasorterer Kager, der er mangelfulde paa Grund af Fejl fra de vedkommende Arbejderes Side, og at det nye Anlæg betyder en teknisk Forbedring, der gør Vandtilsætningen, hvorved der tages Hensyn til Melets Fugtighedsgrad, mere jævn og konstant, ligesom Ordningen tillader de ved Presserne beskæftigede Arbejdere udelukkende at passe dette Arbejde uden samtidig at skulle være optagne af Vandtilsætningen, hvorfor det tidligere ogsaa kunde hænde, at de kunde glemme at lukke for Vandet. Reguleringen sker i Henhold til foretagne Analyser, og den Mand, der i Henhold til disse passer Vandtilsætningen, er selv Deltager i Akkorderne og saaledes interesseret i et godt Resultat, hvilket sidste ogsaa gælder om Fabriken, for hvem det er dyrere at lade de frasorterede Kager presse om end at betale Akkorden.

Betingelsen for, at Arbejderne skulde kunne høres med den her fremsatte Indsigelse, maatte være den, at det var sandsynliggjort, at det nye Anlæg havde været til deres Skade, idet den havde forøget Procenten af daarlige, det vil sige ikke fuldkantede Kager, hvorved bemærkes, at saadanne ogsaa fremkom under den tidligere Ordning, hvilket Voldgiftskendelsen af 1922 viser. At nu dette skulde være Tilfældet, har paa Forhaand ikke Formodningen for sig, idet en paa Grundlag af Analyser foretagen Vandtilsætning, der foretages jævnt over hele Produktionen, synes at maatte give Betingelser for det gennemsnitlig bedste Produkt. Dette bekræftes da ogsaa af de Oplysninger, der foreligger om Procenten af kasserede Kager, idet denne i Tiden fra August forrige Aar har været forholdsvis lav og betydeligt under det tilsvarende Tal i 1922.

Der er herefter ikke oplyst at foreligge Forhold, der kunde berettige en Ændring i Voldgiftskendelsen af 1922, naar det deri er fastslaaet, at Fabriken ogsaa har Ret til ved Beregningen af Produktionstillægget at fradrage ikke fuldkantede Kager.

Kendelse:

ad. I. Der tilkommer de 2 Arbejdere Erstatning for Sommerferie.

ad. II. Arbejdernes her fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.

København, den 18. Januar 1927.

s. *Jul. Møller.*

Fra Udlandet.

Den britiske Landscentral og »Aagerrenterne«.

(I.F.C.) Den britiske Landsorganisations officielle Organ »Industrial News« gaar i sit sidste Nummer nærmere ind paa den af Kommunisterne i forskellige Lande mod de tyske Fagforeninger rejste Beskyldning for at have fordret Aagerrenter for det internationale

Laan til de engelske Fagforeninger og siger i denne Sammenhæng: »Gennem I.F.C. har den tyske og belgiske Landscentral energisk protesteret mod Kommunisternes usandfærdige Beskyldninger, i Følge hvilke de tyske Fagforeninger skulde have krævet 10—11 pCt. Renter, da de engelske Fagforeninger gennem I.F.C.s Mellemkomst optog et internationalt Laan, for derigennem at sætte de engelske Fagforeninger i Stand til at efterkomme de overordentlig store finansielle Forpligtelser, der paahvilede dem grundet paa Generalstrejken. I Virkeligheden krævede de tyske Fagforeninger kun en Rente af 4½ pCt., det vil altsaa sige betydelig mindre, end de vilde have faaet, saafremt Pengene var anbragte i Tyskland.«

Vand i Vinen.

(I.F.C.) De paa den konservative Partikongres i England holdte Taler viser ikke blot, at de fleste Delegerede var altfor optimistiske med Hensyn til Angrebsmulighederne overfor Fagbevægelsen, men at de tillige ikke havde det fjerneste Kendskab til de paagældende Love og Fagforeningernes virkelige Funktion. Baldwin var derfor tvungen til at hælde Vand i Vinen, idet han lod skinne igennem, at Fagforeninger og Kollektivoverenskomster er nødvendige selv under et konservativt Regime. Han rettede derfor bl. a. følgende Ord til sine Partifæller: »De kan ikke skaffe dette System ud af Verden, og hvis De kunde, vilde det være en Fejl at foretage et saadant Skridt.« Dette viser tydeligt, at de ansvarlige Ministre i Grunden har liden Lys til, paa Lovgivningsomraadet at gribe til drastiske Forholdsregler mod Fagforeningerne.

Godmodighed spiller herved vistnok ingen stor Rolle, men kun den egen velforstaaede Interesse. Thi almindelige Bestemmelser paa dette Omraade kunde ogsaa ramme Arbejdsgiverorganisationerne.

Et andet Medlem af det konservative Parti, Leslie Scott, bad derfor Kongressen om at vise en Smule sund Menneskeforstand, forinden den fordrede af det konservative Parti, at det skulde gennemføre Kravet om en hemmelig Afstemning i Fagforeningerne forinden Iværksættelse af Strejke. I Virkeligheden kunde der i denne Sammenhæng opstaa talrige Spørgsmaal. Skal der ogsaa foretages Afstemninger ved smaa Strejker eller i de talrige Tilfælde, hvor uorganiserede Arbejdere træder i Strejke? Hvem skal foretage og kontrollere saadanne Afstemninger? Skal de maaske gennemføres af Bureaukratismens omstændige Vej. Hvem betaler Omkostningerne: Regeringen, Arbejdsgiverne eller Arbejderne?

Saadanne Afstemninger fortsatte Scott, kan i Henhold til mange Arbejdsgiveres Udsagn falde mere ugunstig ud for Arbejdsgiverne end hvis man lader Tingene frit Løb. Endvidere rejser der sig det vigtige Spørgsmaal, om der ogsaa skal afholdes Afstemning blandt Arbejdsgiverne i Tilfælde af Lockouter og hvilke Arbejdsgivere der da skal deltage i en saadan Afstemning, kun organiserede eller alle i den paagældende Industri virksomme Arbejdsgivere. Dette Punkt er af særlig Vigtighed, da det ved de større Arbejdskampe i de senere Aar — ligesom nu ved Kampen i Grubeindustrien — drejer sig om Lockouter.

Hvad angaar Betalingen af det politiske Bidrag til Fagforeningerne findes der allerede en lovlig Ordning, som efter de foreliggende Omstændigheder maa betegnes som den bedste Løsning. Intet Fagforeningsmedlem kan tvinges til Betaling af Bidraget, da hvert Medlem i Følge den gældende Lov har Ret til at nægte Betalingen af det politiske Bidrag. Ifølge Indenrigsministerens Oplysninger har der i de sidste 12 Aar kun kunnet konstateres 66 Tilfælde, hvor Fagforeningsmedlemmer har ført Klage over at skulle betale Bidrag, og kun 33 af disse Klager blev betragtet som begrundet.

Med Henblik paa de ovenfor anførte Faktorer og i Betragtning af den britiske Lovgivnings komplicerede Maskineri kan det næppe antages, at de paa det konservative Partis Kongres fremførte fromme Ønsker uden videre vil gaa i Opfyldelse.

De amerikanske Fagforeningers Styrke og Struktur.

(I.F.C.) Der findes i De forenede Stater ca. 25 Millioner Lønarbejdere. Deraf tilhører c. 3 Millioner Arbejdere de den amerikanske Landscentral (A.F. of L.) tilsluttede Organisationer. Dertil kommer endnu fire store Jernbaneforbund og enkelte Særorganisationer for Jernbanepersonalet. De amerikanske Fagforeninger omfattede saaledes i 1925 ialt 3½ Millioner eller 12—13 pCt. af samtlige Lønarbejdere. Det kort efter Krigen naaede Højdepunkt var ca. 5 Millioner eller 20 pCt. Derimod er t. Eks. Organisationsprocenten i Tyskland ca. 50 pCt. og noget lignende er Forholdet i England. For Danmarks Vedkommende kan man endda anslaa Antallet fagorganiserede Arbejdere til 90 pCt. Den amerikanske Fagbevægelses forholdsvis svage Stilling skyldes for en ikke ringe Del Befolkningens Sammensætning. Af 1000 valgberettigede Personer er 146 naturaliserede Indvanderer. Ved Mobiliseringen under Krigen viste det sig, at af de 1,566,000 militærisk undersøgte Mænd fulde 25 pCt. var ude af Stand til at skrive Engelsk og læse engelske Aviser. Af 13½ Millioner over 10 Aar gamle Indbyggere, som var født i Udlandet og altsaa indvandrede var 11 pCt. ude af Stand til at læse og skrive Engelsk. Endnu for nogle Aar siden var 6 pCt. af den samlede Befolkning Analfabeter, en Tilstand, som rigtignok er blevet væsentlig bedre siden Krigen. Paa Fagforeningsmøderne tales der ofte paa 4 til 6 forskellige Sprog. De amerikanske Fagforeninger taler til deres Medlemmer i ca. 25 Sprog.

Fagforeningernes Udviklingsstadium er meget forskellig i de forskellige Fag. Stærkt organiseret er t. Eks. Arbejderne ved Stenkulsgruberne, som ofte har gennemført resultatrige Strejker. Endvidere er Fagforeningerne i Bygningsindustrien, som for en stor Del endnu lever i laugsmæssig Isolation, temmelig betydelige. Meget stærkt er endvidere det udenfor den amerikanske Landsorganisation staaende Konfektionsskræderforbund, der ogsaa er et af de faa Forbund, der staar paa Socialismens Grund.

Med Hensyn til Organisationsformen kan det siges, at der hersker en temmelig stærk Decentralisationstendens indenfor den amerikanske Fagbevægelse. Da de

enkelte Fag i Reglen ikke er stærke nok til at udstrække deres Agitation til hele Landet, findes der mange Organisationer, der omfatter Medlemmer fra forskellige Fag og arbejder lokalt sammen. Hvor enkelte Organisationer ikke har Lejlighed til i deres Distrikt at danne en saadan Sammenslutning eller til at tilslutte sig et Landsforbund, er de i Reglen direkte tilsluttet Landsorganisationen, der saaledes omfatter talrige saadanne selvstændige Lokalorganisationer, der altsaa ikke er Medlem af et Landsforbund. Alt i alt kan Organisationsforholdene i Amerika sammenlignes med Forholdene i de europæiske Lande for ca. 20—30 Aar siden.

Siden sidst.

Marmor- og Granitsliberne, Kbhvn. Københavns Marmorvarefabrik: Afdelingen anmoder Forbundet om at begære Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Firmaet for et «Reparationsarbejde ude i Byen» kun har betalt Udearbejdstillæg, men nægter at betale Akkordafsavnstillæg, 15 Øre pr. Time, samt nægter at betale 36 Øre Tillæg pr. Time for «Reparation af kulørt Marmor og Afpudsning af samme» ligeledes udført ude i Byen, uagtet disse Tillæg er fastsatte i Overenskomsten. Firmaet hævder, at Arbejderne kun har Krav paa Udearbejdstillægget, idet det henviser til en Bestemmelse i Overenskomsten om, at Akkordafsavnstillægget og Tillægget for Reparation af kulørt Marmor betales til den almindelige Timeløn og derfor ikke skal betales, naar Arbejderen har Udearbejdstillæg. Da der ikke opnaaedes Enighed paa Mæglingsmødet eller paa Mødet mellem Organisationerne, indankedes Spørgsmaalene for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 2. November afsagde Voldgiftens Opmand følgende Kendelse: I Henhold til det saaledes anførte (Præmisserne) vil den af Dansk Arbejdsmands Forbund nedlagte Paastand være at give Medhold.

Skarrehage. A/S Skarrehage Molerværk: Afdelingen klager over, at Firmaet, der efter Forhandling med Arbejderne i længere Tid har betalt 20 pCt. Tillæg til Timelønnen for Fabrikation af Sten S. P. 2, fordi der ikke var fastsat Akkordpris for dette Arbejde, nu efter at Forhandling har været ført om Oprettelse af Akkordpris, uden at Enighed derom tilvejebragtes, har meddelt Arbejderne, at for Fremtiden skal Arbejdet udføres for almindelig Timeløn med Bortfald af de 20 pCt. Tillæg. Den 16. September indberetter Afdelingen, at Arbejderne har fabrikeret S. P. 2 Sten i 14½ Time, men kun faaet udbetalt almindelig Timeløn for 14 Timer, og anmoder om Forbundets Bistand. Under nogen Korrespondance om Betimeligheden for Afholdelse af Mæglingsmøde hævdede Teglværksforeningen paa Molerværkets Vegne, at det var Forsøgsfabrikation, der var foretaget, og fra Afdelingen fremkom en ny Klage over, at Firmaet for Udskibningsarbejde har aflønnet 7 Mand med Timeløn plus 20 pCt. Tillæg for hver 6½ Times Arbejde i Stedet for efter den gældende Akkordpris, idet Firmaet hævder, at det har indført «Ny Arbejdsmetode» ved at transportere Stenene pr. Motorkøretøj imod som tidligere med Hestekøretøj. Ved et Mæglingsmøde den 6. November opnaaedes intet Resultat, men ved et Fællesmøde af Repræsentanter for Organisationerne den 12. November enedes man om, at Akkordprisen for Fabrikation af Sten af Format S. P. 2 fastsattes til Kr. 1,30 pr. 1000 Sten med tilbagevirkende Kraft for 14 Timer efter Bestemmelse i Overenskomstens § 3, 2. Stk., samt at Akkorden for Udskibning af Sten fastsattes til 30 Øre pr. Mand pr. 1000 Sten til 7 Mand.

Fredericia F. og Kolding A. A/S «Vølund», Kbh.: Afdelingerne anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at A/S, der opstiller nye Gasbeholdere i Fredericia og Kolding, nægter at imødekomme et af Forholdere og Naglevarmere fremsat Krav om Akkord paa Arbejdet, da Smedene, der nitter, arbejder i Akkord, samt Krav om Smudstillæg, 15 pCt. Tillæg til Timelønnen, til de øvrige ved Opstillingen beskæftigede Arbejdere, da Arbejdet er meget smudsigt. Endvidere har A/S nægtet at imødekomme et fremsat Krav om Indførelse af 2 Holds Drift i Stedet for den hidtidige 11 a 12 Timers Arbejdsdag. Ved Mæglingsmødet den 28. Oktober opnaaedes ikke Enighed, men ved Timandsmødet den 2. November enedes man om, at Forholdernes og Naglevarmernes ekstra Akkordafsavnstillæg forhøjedes til 29 Øre og at Lønningerne ved andet Arbejde forhøjedes til 110 Øre fra den da indeværende Lønningsuges Begyndelse. Den saaledes trufne Ordning gav et Tillæg af 9 Øre pr. Time til samtlige Arbejdsmænd.

Svinninge. Nordvestsjællands Højspændingsværk: Afdelingen indberetter, at den har forhandlet med Højspændingsværkets Ingeniør om at faa Timelønnen, der er 96 Øre, forhøjet, og at Værket har erklæret sig villigt til at forhøje Lønnen til 101 Øre i Timen, naar Ordningen finder Sted med Bistand af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, hvorfor den anmoder Forbundet om at foranledige et Mæglingsmøde afholdt. Ved Mæglingsmødet den 6. November enedes man om, at give det Mandskab af Linieafdelingen, som efter Ledelsens Skøn gennem længere Tids Arbejde har erhvervet sig særlige Kvalifikationer som Linieafbejdere, et personligt Tillæg af 3 Øre pr. Time. Traadt i Kraft 1. Oktober.

Underhaanden indgik Værket paa at udbetale Arbejderne et aarligt Beløb svarende til yderligere 2 Øre pr. Time. Angaar 10 Mand.

Aalborg C. Cementfabriken «Rørdal»: Afdelingen indberetter, at Firmaet har afskediget Tillidsmanden, i Strid med Tillidsmandsbestemmelserne i Overenskomsten, idet han er blevet afskediget sammen med 19 andre Arbejdere fra en Afdeling af Virksomheden paa Grund af Indskrænkning af Driften, uagtet 53 Arbejdere ikke blev berørt af Afskedigelserne. Firmaet hævder, at have haft Ret dertil. Afdelingen har krævet ham genantaget og Firmaet forpligtiget til at yde ham Erstatning for Arbejdstab for den Tid, han har maattet gaa ledig af den Grund. Den 15. September meddeler Afdelingen, at Tillidsmanden er genantaget og anmoder Forbundet om at foranledige Mæglings-

møde afholdt i Anledning af Erstatningskravet, som Firmaet nægter at imødekomme. Ved et den 30. September afholdt Mæglingsmøde opnaaedes ikke Enighed. Sagen behandledes derefter ved et Fællesmøde af Organisationerne den 13. Oktober ligeledes uden Resultat, idet den henvistes til fornyet lokal Forhandling. Den 5. November meddeler Afdelingen, at Sagen er i Orden, idet Firmaet ved at udbetale Tillidsmanden Kr. 53,00 som Arbejdstab for 7 Dage har erkendt dets Erstatningspligt.

Taarnborg. Aktieselskabet Svendstrup Teglværk. Afdelingen indberetter, at den har forhandlet med Teglværket om Akkordpris for Fabrikation af røde Maskinsten, men der kan ikke opnaas Enighed om Prisen, den begærer derfor Mæglingsmøde afholdt om Fastsættelse af Akkordpris eller om Krav paa 20 pCt. Tillæg til Timelønnen. Mæglingsmødet blev begæret afholdt, men Teglværksforeningen hævdede, at det kun var Forsøgsfabrikation, der var foretaget og at der ikke skulde laves flere røde Maskinsten, da Forsøget ikke var faldet tilfredsstillende ud. Heroverfor hævdede Afdelingen, at der i 1925 ogsaa var prøvet at fabrikere røde Maskinsten, dengang fik Arbejderne 20 pCt. Tillæg til Timelønnen og Værket lovede at forhandle om Akkord i Aar, hvis der skulde laves flere røde Maskinsten. Arbejderne maatte derfor fastholde Kravet om 20 pCt. Tillæg for 18 Dages Arbejde i Aar paa hvilke der er fabrikeret ca. 9000 Sten pr. Dag. Efter en Del Korrespondance afholdtes den 4. Oktober et resultatløst Mæglingsmøde, men ved Fællesmødet mellem Hovedorganisationerne den 23. Oktober enedes man om at afgøre Uoverensstemmelsen ved, at der betaltes de paagældende Arbejdere et Beløb af 200 Kr.

Aarhus A. Kastrup Glasværk. Aktieselskab. Afdelingen indberetter, at Aktieselskabet har nægtet at betale Overtidsbetaling for Tiden fra Kl. 5 Efm. til Kl. 11½ Aften til nogle Arbejdere, der i Dagene 30. og 31. August og 1. September arbejdede i 2 Holdsdrift ved Udtagning af Glas fra den standsede Ovn samt at Aktieselskabet har nægtet at imødekomme Krav om Forhøjelse af Lønningerne for Smelterne, Schürerne og Mængemagerne dels fordi Blandingerne, da Glasmagerne arbejder 242 Timer i Døgnet imod sædvanlig 176 Timer, er noget større end almindeligt og dels fordi Glasmagernes Produktion pr. Time grundet paa den kortere Arbejdstid er større end sædvanlig. Afdelingen har korresponderet med Aktieselskabets lokale Afdeling uden Resultat, hvorfor den anmoder Forbundet om at foranledige Mæglingsmøde afholdt. Ved et Mæglingsmøde den 26. Oktober opnaaedes Enighed om, at der til de Arbejdere, der den 30. og 31. August og 1. September d. A. har arbejdet udenfor den normale Arbejdstid, betales et Tillæg af 2 Kr. pr. Dag pr. Mand; endvidere enedes man om, at saalænge Glasmagerne ved Enkelt-Ovnen arbejder i 11 Timer daglig ydes der Smelterne 6 Kr. Tillæg, Schürerne 4 Kr. Tillæg pr. Mand og Mængemagerne 4 Kr. Tillæg, alt pr. Uge. Disse Tillæg faar tilbagevirkende Kraft fra det Tidspunkt, 11 Timers Driften paabegyndtes.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Aktieselskabet Kaffesurrogatfabriken «Skandia». Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 54,00. Brænderne erholder i Brændertillæg Kr. 4.00 ekstra pr. Uge samt 2 Sæt Overtrækstøj aarlig. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage med 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har opnaaet et halvt Aars Anciennitet, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne i de første 13 Uger en Dagpenge af samme Størrelse som i Henhold til Ulykkesforsikringsloven. Tillidsmandsregler. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. December 1927.

Fredericia A. Troldenæs Stenleje. (C. Neergaard). Overenskomst oprettet. 14 Mand. Timeløn 101 Øre (var 65 Øre). Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt for Søn- og Helligdagsarbejde: 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde (den tidligere Akkordfortjeneste var 4 Kr. pr. Dag, nu kan Timelønnen holdes ved Arbejde i Akkord). Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Støberi-, Special- og Maskinfabrikarbejderne, København. Ford Motor Company. Overenskomst oprettet. 270 Mand. Daglønnen i de første 2 Maaneder en Arbejder er beskæftiget er Kr. 18,75. Derefter forhøjes den til at være for Rengøringsarbejdere, Ind- og Udpakkere og Elevatorførere Kr. 22,50; for Arbejdere ved Emaille Ovn samt Chaufører og Aflæssere forhøjes Daglønnen efter 2 Maaneders Arbejde til Kr. 22,50 og efter 12 Maaneders Arbejde til Kr. 24,00 pr. Dag. For alle andre Arbejdere er Daglønnen efter 2 Maaneders Arbejde Kr. 22,50, efter 5 Maaneder Kr. 24,00 og efter 12 Maaneders Arbejde Kr. 25,50. Arbejdstid 44 Timer ugentlig (5 Dage a 8 Timer, Lørdag 4 Timer). Arbejde paa Lørdage fra Kl. 12 til 4 Eftermiddag betales med et Tillæg af 25 pCt., efter Kl. 4 Eftm. betales for de første 4 Klokketimer: 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Procenttillægget beregnes efter 200 Øre pr. Time. Overarbejdet beregnes med mindst 2 Timers Løn. Over- og Natarbejde udover den normale Arbejdstid betales for 1. og 2. Time med 30 pCt., 3. Time 50 pCt. Tillæg, 4. Time og derudover 100 pCt. Tillæg, Søn- og Helligdagsarbejde indtil Kl. 4 Eftm. 50 pCt. Tillæg, derefter 100 pCt. Tillæg. I Skifteholdsarbejde betales 1. Hold med almindelig Dagløn, 2det og 3die Hold erholder almindelig Dagløn + 20 pCt. Tillæg. Tillidsmandsregler. Regler for Afgørelse af faglige Uoverensstemmelser o. fl. a. Bestemmelser. Gælder fra 25. November og kan opsiges med 1 Maaneds Varsel til den 1. i en Maaned.

Odder. Firma Ladegaard & Co. Afdelingen klager over, at Firmaet for Overarbejde ved Timelønsarbejde kun beregner Tillægget efter Grundlønnen i Stedet for efter Grundløn plus Skalatillæg samt over, at det ikke vil betale 100 pCt. Tillæg for Natarbejde selv om Arbejderne har arbejdet 4 Timer til de øvrige overenskomstmæssige Overtidstakster og anmoder Forbundet om at foranledige Mæglingsmøde afholdt. Efter at Sagen var paatalt overfor Jern- og Metalindustriens

Sammenslutning, meddelte denne den 13. November, at Forholdet var i Orden. Den 23. November indberetter Afdelingen, at Arbejderne har faaet deres tilgodehavende Procenttillæg udbetalt.

Lager- og Pakhusarbejderne, Kbhvn. Firma Ohlsen & Ahlmann. Imellem Afdelingen og Firma var opstaaet Uoverensstemmelse om Betalingen for Arbejde, der udføres paa Helligdage, der ikke er Søndage («Søgne-Helligdage»), idet Firmaet ikke vilde betale Arbejderne, **der er ugelønnet** med 1/48 Ugeløn pr. Time, plus Procenttillæg, men deimod kun Procenttillægget regnet efter 1/48 Ugeløn, ligesom det kun vilde betale 50 pCt. Tillæget for Arbejde til Kl. 12 Middag og først derudover 100 pCt. Tillæget. Afdelingen hævdede derimod, at Arbejderne har Krav paa 1/48 Ugeløn pr. Time plus 100 pCt. Tillæg for samtlige Arbejdstimer. Overenskomsten fastsætter følgende: For Overarbejde betales: 1. Time efter normal Arbejdstids Ophør 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., Søndage indtil Kl. 12 Middag 50 pCt. **For alt Arbejde derurover 100 pCt. Tillæg.** Parterne enedes om at lade Spørgsmaalet afgøre af en faglig Voldgift. Voldgiftsmændene var enige om at give Forbundet Medhold i dets Paastand om, at Arbejderne har Krav paa Timeløn plus Overarbejdsbetaling og at Tillæget for Arbejde efter Kl. 12 Middag skal være 100 pCt., derimod var de ikke enige om Procenttillægets Størrelse for Formiddagsarbejdet. Opmanden afsagte derefter følgende Kendelse: «Arbejde paa Helligdage, der ikke er Søndage, bør i Medfør af Overenskomstens Par. 4 (Bestemmelserne om Overarbejdstillæg) betales med Timelønnen med Tillæg af 100 pCt. ogsaa forsaavidt Arbejdet udføres inden Kl. 12 Middag.»

Horsens A. Aktieselskabet R. Colstrop. I Juli Maaned opstod der Uoverensstemmelse mellem Arbejderne og Firmaet om Betalingen for Imprægnering og for Læsning af 1,8 Meter Fyrretræssveller, der blev gennemskaarne paa langs, saaledes at der af hver Svelle blev 2 Stk. Da disse Stykker formentlig skulde anvendes som Hegnspæle, krævede Arbejderne 3 Øre pr. Stk. for Læsning i Banevogn og 5 Øre pr. Stk. for Imprægneringen. Aktieselskabet tilbød at betale henholdsvis 1,6 Øre og 3⅔ Øre. Arbejderne vilde ikke udføre Arbejdet for den Betaling, men da det ret snart skulde paabegyndes, indgik Aktieselskabet paa at betale de af Arbejderne krævede Priser mod, at Betalingsspørgsmaalet blev afgjort af en faglig Voldgiftsret. Ved Voldgiftsrettens Møde den 26. Oktober afsluttedes følgende Forlig: Imprægnering og Læsning paa Banevogn af Fyrretræs Hegnspæle betales af R. Collstrup, Aktieselskab med henholdsvis 5 Øre og 2 Øre pr. Stk. Det af Arbejderne herefter for Læsning paa Banevogn af det i Sagen omhandlede Parti, 13367 Stk. Fyrretræs Hegnspæle, formeget betalte Beløb af 133 Kr. 67 Øre tilbagebetales af de paagældende Arbejdere til R. Collstrup, Aktieselskab, som derefter indbetaler Beløbet til Hjælpekassen i Horsens. Tilbagebetalingen finder Sted ved, at Imprægneringsanstaltens Bestyrer tilbageholder det Beløb, hver enkelt Arbejder skal tilbagebetale, i det Beløb, han tjener i den første Uge i hvilken han herefter arbejder paa Imprægneringsanstalten.

Fredericia A. Entreprenør Heinemann Larsen, Kolding. Overenskomst oprettet angaaende Kabelarbejdet i Fredericia. 35 Mand. Timeløn 116 Øre. For Opgravning, Tilfyldning, Stampning samt Kabeltrækning og Paalægning af Sten: Grøften er 20 cm bred, for 50 cm Dybde 50 Øre pr. løbende Meter, for 65 cm Dybde 60 Øre pr. løbende Meter. Hvor der findes Skærvebelægning betales Tillæg efter Aftale.

Tilst. Mundelstrup Grusgrav. Entreprenørfirmaet Hoffmann & Sønner. I Henhold til Resultatet af Mødet den 15. Juni er oprettet følgende Overenskomst, som traadte i Kraft den 16. Juli. Der betales 60 Øre pr. Mand pr. Kolonna a 14 Vogne a 10 Td. Vedligeholdelse af Sporet mellem Stengrav og Harpeværk er Akkorden uvedkommende. August Regulering med 1 pCt. pr. Procent. Vedrører 31 Mand.

Films- og Forlystelsesfunktionærerne. Aladdin Teatret. Afdelingen indberetter, at Teatrets Direktion, (A. C. Meyer og F. Salomonsen) nægter at underskrive den mellem Biografteaterejerforeningen og Afdelingen gældende Overenskomst og anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Forbundet havde paatalt Sagen overfor Direktionen og tilkendegivet Muligheden for, at der vilde blive etableret Blokade overfor Teatret, meddelte Direktionen den 10. December, at Teatrets Ejere samme Dag har indmeldt Teatret i Biografteater-Foreningen for København og Omegn saaledes, at Sagen om overenskomstmæssigt ordnede Forhold hermed har fundet sin naturlige Løsning.

Films- og Forlystelsesfunktionærerne. A/S. Rialto-teatret. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Teatret paa Grund af, at det skulde lukke formentlig en Maanedstid — har opsagt 5 Funktionærer Onsdag Aften den 30. Juni til Fratræden den efterfølgende Tirsdag Aften; men kun udbetalt dem 2 Dages Løn. Afdelingen har overfor Biografteaterejerforeningen hævdet, at Arbejderne i Henhold til Opsigelsesbestemmelsen kun kan opsiges til Fratræden en Lønningsdag — altsaa Fredag den 9. Juli, og at de derfor har yderligere Krav paa hver 3 Dages Løn. Efter at Sagen var paatalt overfor Biografteaterejerforeningen afholdtes den 9. December et Mæglingsmøde i Arbejdsgiverforeningen, ved hvilket man enedes om følgende Afgørelse: «I Erkendelse af, at Opsigelsesvarslet den 1. Juli burde have været tilkendegivet de enkelte Funktionærer paa en tydeligere Maade, og idet Organisationerne med Hensyn til Funktionærernes rettidige Fratræden forbeholder sig deres pricipielle Standpunkt, enedes man om, at Teatret til fuld Afgørelse betaler Fagforeningen en halv Ugeløn (3 Dage) for de 5 Kontrollører. Fagforeningen frafalder Kravet paa Operatørens Vegne, saafremt han, som af Teatret hævdet, har forladt sin Stilling i Utide.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 20 | 26. Januar | 1927 | 31. Aarg.

Overenskomstsituationen.

Første Afsnit af indeværende Aars store Lønkampagne er jo nu bragt saa langt frem, at vi er færdige med de 6 sore Lands-Industrioverenskomster, forsaavidt som der her er afsluttet Overenskomster.

Tilbage af Februar-Overenskomsterne har vi nu Landsoverenskomsten med Murermestrene i Provinserne (Centralforeningerne) og Entreprenørforeningen, og her er det Hele jo bristet, hvad vi nedenfor vender tilbage til. Endvidere har vi jo ca. 60 større eller mindre Lokaloverenskomster vedrørende mange forskelligartede Virksomheder; om disse sidste ved vi ikke ret meget, hvad vi ogsaa skal vende tilbage til senere.

Det var ikke let at faa Industri-Overenskomsterne i Orden, forsaavidt som det jo viste sig rigtigt, hvad man fra flere Sider forudsagde under vor sidste Kongres, nemlig at Arbejdsgiverne placerede sig paa Kravet om Lønreduktion paa fra 3 til 10 pCt. over hele Linjen.

Vore Forhandlingsudvalg, der jo forhandlede i de første Omgange direkte med den modstaaende Arbejdsgiverorganisation, naaede ikke gennem dette første Brystværn, — det blev først væltet ved en Forhandling direkte mellem Forbundsledelsen og Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg, og det til Trods for, at Venstre-Regeringen ved sine enestaaende, offentlige Provokationer søgte at forlede Arbejdsgiverne til at holde fast paa Lønreduktionen.

Den Situation, der da forelaa for vor Forbundsledelse, var kort og godt den: at enten maatte vi resolut kvittere vore Krav om almindelig Forhøjelse af Timelønninger og sætte ind paa andre Omraader eller ogsaa lade det hele briste og rulle videre paa det Grundlag, at Arbejdsgiverne fastholdt Reduktioner og vi Lønforhøjelser, — et saa skrigende stort Modsætningsforhold, at Resultatet paa Forhaand maatte blive ganske uberegneligt. Vi valgte derfor ufortøvet det første, hvorved vi heldigt opnaaede, at Arbejdsgiverforeningen tog mere Hensyn til vor Organisations Styrke end til den „stærke" Regerings Lokketoner.

Og her endnu mere end nogensinde høstede de danske Arbejdsmænd Gavn af de Kampe, vi gennem Tiderne har ført, og som viste, hvad vi orkede.

Saa kom der Fart i Forhandlingerne om de indirekte Forbedringer gennem de almindelige Bestemmelser, hvor der i de fleste Industrier ogsaa blev taget adskilligt hjem af betydelig Værdi for vore Medlemmer.

Værst og sidst holdt det haardt at komme igennem Jernindustriens Sager. Her var Forholdene jo foregrebet ved Metalarbejderforbundets Overenskomstafslutning, idet Industriens Faglærte her havde anlagt den Linje: at købe sig fri for Pristalsreguleringen imod en øjeblikkelig Reduktion af Lønningerne allerede fra 1. Februar d. A. At vi Arbejdsmænd alene kørte videre med Pristallet i samme Industri, hvor de Faglærte havde købt sig fri for det, vilde sikkerligt have fremkaldt mange forskellige Vanskeligheder, og vi valgte derfor at følge den anlagte Linje. Men denne Vej blev gjort uhyre vanskelig derved, at Jernindustrien mødte op med „matematisk nøjagtige Beregninger" gaaende ud paa, at naar de Faglærte havde opnaaet en Forhøjelse af „Minimalløn" og „Mindsteløn" paa saa og saa *meget*, saa skulde Arbejdsmændene kun have et Tillæg af saa og saa *meget mindre*, og naar de Faglærte havde

modtaget et Lønreduktion af Akkorder og Timelønninger paa saa og saa meget, saa skulde Arbejdsmændene have saa og saa *meget mere*. Og dette, at vi, hvor der var Tale om Tillæg (Minimalløn og Mindsteløn), skulde have *mindre* end de andre, og hvor der var Tale om Reduktioner (Akkorder og Timelønninger), skulde have *mere* end de andre, var jo ikke saa gunstigt, men det var ikke let at komme udenom, fordi Forholdet jo faktisk var det, at de Forhøjelser af Minimalløn og Mindsteløn af henholdsvis 8 og 5 Øre, som de Faglærte havde faaet, kun var effektive for et ringe Antal Folk og derfor kostede Jernfabrikanterne faa Penge, medens det vilde koste dem mange Gange flere Penge at give vore Folk disse Forhøjelser. Og det samme Faktum forelaa i Virkeligheden ogsaa hvad angaar Lønreduktionerne, idet disse var lagt paa Satser, der ramte mange Faglærte og gav Jernindustrien mange Penge, medens de som Helhed taget kun vilde faa en Brøkdel ud af det hos os i Kraft af, at vore Folk stod paa andre og lavere Satser.

Jernindustrien krævede derfor af os, at vi skulde nøjes med 5 og 1 Øre paa henholdsvis Minimalløn og Mindsteløn, hvor de Faglærte havde faaet 8 og 5 Øres Tillæg, og at Fradragene for os skulde ligge paa 4 pCt. af Timelønninger til og med 130 Øre og 3 pCt. mellem 130 og 100 Øre, hvor de Faglærte havde faaet 4 pCt. indtil og med 150 Øre og 3 pCt. mellem 150 og 115 Øre.

Efter en 22 Timers energisk og enerverende Kamp ved Forhandlingsbordet, hvor vi mere end een Gang sprængte Forhandlingerne, lykkedes det slutteligt at naa til, at vi fik vore Minimalløns- og Mindsteløns-Tillæg op til henholdsvis 8 og 4 Øre og Reduktionen af Timelønssatserne nedbragt til: 4 pCt. til og med 150 Øre, 2½ pCt. mellem 150 og 115 Øre og 2 pCt. mellem 115 og 105 Øre. Et meget energisk og længe vedholdt Krav om, at vore Provinsfolk skulde have mindre Løn end Københavnerne, tilbageviste vi.

Det Resultat, vi sluttede paa, er faktisk saaledes, at Jernfabrikanterne maa betale os mange flere Penge ved Forhøjelsen af Minimalløn og Mindsteløn og faar mange, mange færre Penge af os ved de stipulerede Reduktioner, og vore ærede Afdelingsledelser og Pladsrepræsentanter, der nu i den kommende Overenskomstperiode skal modvirke de Faglærtes Anglen efter vore Medlemmer, skal her ikke lade sig fiksere af den Omstændighed, at vi har taget Fradrag paa Timelønningerne mellem 115 og 105 Øre.

Vi havde haabet, at den Omstændighed, at det lykkedes os at gennemtvinge en Ordning af de 6 Industri-Overenskomster, skulde have formindsket Vanskelighederne med Hensyn til Løsarbejder-Gruppen, der er beskæftiget hos Murermestrenes Centralforeninger og Entreprenørforeningen; men indtil nu *synes* dette Haab at være glippet, idet disse Forhandlinger er infamt bristede, — ogsaa under vor Forbundsledelses Indgriben. Her lykkedes det ikke vor Forbundsledelse at stramme Arbejdsgiverforeningen op til at tage de „sære" Murermestre og Entreprenører i Nakken og stille dem paa et nogenlunde fornuftigt Standpunkt.

Det, der brænder her, er 1) at Murermestrene, der i 1925 aftalte en Forkortelse af Arbejdstiden i Februar og December Maaneder med een Time daglig for Murersvendene og samtidigt gav disse et Timelønstillæg paa 4 Øre, som de kaldte „Værktøjstillæg", nu vilde have os ind paa den samme Forkortelse, men ikke vilde give os nogen som helst Erstatning derfor, og at Murermestrene endvidere fastholder, at de Tillæg, vi har for Nedbrydningsarbejde, Jernbeton o. s. v., skal bortfalde, og at vi paa dette Grundlag skal have Overenskomst paa 2 Aar, og 2) at vi har sat særligt ind paa nogen Forhøjelse af Timelønnen og absolut Gennemførelse af tvungen Akkord, medens baade Murermestrene og Entreprenørerne, ogsaa ved det sidste Møde i Arbejdsgiverforeningen, vilde lige den stik modsatte Vej ud i det sidste Spørgsmaal.

Følgen er bleven, at vi nu har modtaget baade 1ste og 2det Lockout-Varsel for alle de Medlemmer, vi har beskæftiget hos Murermestrenes Centralforeninger i Provinserne, og her har vor Forbundsledelse altsaa endnu ikke kunnet vinde Fodfæste for en Indgriben gennem et Kompromis.

De af vore Afdelinger, der har Medlemmer beskæftiget *hos Murermestrenes Centralforeninger i Provinserne*, maa altsaa være forberedt paa, at deres Medlemmer kommer paa Gaden.

Med Hensyn til Februar-Overenskomsterne har vi iøvrigt saa kun de forskellige Lokal-Overenskomster tilbage, og her maa vi atter anmode de ærede Afdelingsledelser om at søge

at faa disse Forhandlinger i Gang, hvor det endnu ikke er sket, og tilendebringe dem snarest muligt, og hvor Arbejdsgiverne maatte være eller hidtil har været vrangvillige med Hensyn til at optage Forhandlingerne, maa Afdelingsledelserne henholde sig til, at Dansk Arbejdsmands Forbund har truffet Aftale med Arbejdsgiverforeningen om, at disse Forhandlinger skal optages lokalt og om muligt tilendebringes lokalt og Indberetning snarest afgives til os.

Idet vi iøvrigt henviser til, hvad der er opnaaet i Industri-Overenskomsterne, slutter vi med at udtale Haabet om det bedste, og beder vi alle vore Afdelinger og Medlemmer iøvrigt i nogen Grad være forberedt paa det værste i de kommende Dage; men, naar vi i denne vanskelige Situation har vovet os ud paa Overenskomstopsigelsens trange Vej, maa og skal vi ogsaa alle være enige om gennem Sammenhold og den nødvendige Disciplin at klare Codillen!

— — —

I det efterfølgende aftrykker vi de Ændringer og Forbedringer til Landsoverenskomsterne, hvorom man ved Forhandlingerne er enedes.

Cementindustrien:

Her er opnaaet en Ændring til § 3 saaledes, at Fabrikerne ikke kan etablere Natholdsarbejde for kortere Tid end over 2 Nætter i Træk. Hvis Natholdsarbejdet er mindre end 2 Nætter, betales det som Overarbejde.

I § 5 er det fastsat, at alt nyt Arbejde, som fremkommer i Overenskomstperioden, skal betales med et Tillæg af 15 Øre pr. Time, indtil Akkord er fastsat.

Grusgrave og Skærvefabriker:

Her er den Tid, i hvilken vore Medlemmer er forpligtet til at arbejde efter Overenskomstens Timelønninger ved Arbejde, for hvilket der gælder andre Overenskomster, nedsat fra 50 til 40 Timer.

Kalk- og Teglværksindustrien:

I § 3 er indført en Tilføjelse, der sikrer, at de i de lokale Priskuranter fastsatte Akkordpriser gælder, uanset hvem der udfører Akkordarbejdet.

Endvidere er det i samme Paragraf slaaet fast, at hvis man ikke enes om en Akkordpris, skal de fastsatte 20 pCt. Tillæg til Timelønnen udbetales, naar det paagældende Arbejde ophører.

Endeligt har Forbundet forbeholdt sig at rejse Spørgsmaalet om Lønningerne for saadanne Dele af Virksomheder under Kalk- og Teglværksforeningen, som efter Forbundets Mening ikke falder ind under den almindelige Overenskomst. Dette tager særligt Sigte paa saadanne Virksomheder under Kalk- & Teglværksforeningen, der ved Siden af deres Kalk- eller Teglværk har en Grusgrav og Skærvefabrik og her aflønner vore Medlemmer efter Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Her er altsaa forbeholdt vore Medlemmer Ret til at rejse Krav om at blive aflønnet efter Overenskomsten med Grusgrave og Skærvefabrikerne.

Olieindustrien:

Her er indført en Del Ændringer i Overenskomsten, hvorom man var blevet enige i Overenskomstperioden, endvidere er der i § 3 skaffet Sikring for, at Fabrikerne ikke uden videre kan sætte en Natholdsarbejder til fortsat Overarbejde om Søndagen, og i § 8 er det fastsat, at nye Akkorder, hvorom man enes, faar tilbagevirkende Kraft fra Arbejdets Paabegyndelse.

Endelig er der fastsat en hel Del Bestemmelser vedrørende de lokale Priskuranter, som vi dog ikke her skal komme nærmere ind paa.

Sukkerindustrien:

Her er opnaaet en Forbedring med Hensyn til Arbejdernes Spisetid i kontinuerlig Drift.

I § 3 er Bestemmelsen om Udlevering af Overtrækstøj udvidet til ogsaa at omfatte Arbejdet ved Kalklæskning.

I § 5 er Betalingen for Rensning af Kedler m. m. forhøjet fra 33⅓ til 50 pCt. Tillæg til Timelønnen, ligesom der er opnaaet andre Smaaforbedringer.

Om Tillidsmandssystemets Indførelse skal der snarest optages Forhandling.

Jernindustrien:

Ifølge den afsluttede Overenskomst reduceres alle Akkorder og Bonus-Ordninger med 4 pCt. (ligesom for Smedene). Alle Fortjenester ved Procent-Akkorder og Timelønsbetalinger (incl. Akkordafsavnstillæg) over 150 Øre reduceres ligeledes med 4 pCt. (ogsaa som Smedene). Alle Fortjenester ved Procent-Akkord og

Timelønsbetalinger (incl. Akkordafsavnstillæg) over 105 og til og med 115 Øre reduceres med 2 pCt.

For Minimallønnen gælder det, at den er forhøjet fra 63 til 71 Øre, og Mindstebetalingen er forhøjet fra 91 til 95 Øre.

Endvidere er Tillidsmandsreglerne ændret paa samme Maade som i Smedenes Overenskomst, og den betydningsfuldeste Ændring, der er sket, er den, der forpligter Arbejdsgiverne til paa Opfordring af Tillidsmændene at tilkalde Tillidsmændene en Gang om Maaneden for med disse at drøfte værkstedstekniske og lignende Forhold.

Selve de nye Overenskomster er sendt i Trykken, og de vil blive fremsendt snarest.

Forhandlingerne om Skærveslagning med Amter og Kommuner.

Vi meddelte i Juli Maaned i Fjor her i Fagbladet, at vort Forbund agtede at søge Forhandling med Landets Amter om Betaling og Vilkaar iøvrigt ved Skærveslagningsarbejde, fordi Skærveslagningspriserne mange Steder i Landet var trykket ned til et fuldkomment meningsløst lavt Niveau, der i flere Tilfælde endog ikke en Gang gav sin Mand en Fortjeneste, der svarede til Størrelsen af hans Arbejdsløshedsunderstøttelse, og dels fordi dette Forhold førte til Konflikter, der igen greb ind i Arbejdsløshedsunderstøttelsen, idet flere Kommuner simpelthen stoppede for al Understøttelse til Arbejdere, der nægtede at paatage sig Skærveslagningsarbejde til saadanne lave Priser, som disse Kommuner egenmægtig, og i visse Tilfælde endog uden Forhandling med de paagældende Arbejdere eller deres Organisation, selv fastsatte.

Paa Initiativ af vort Forbund vaktes Arbejdsdirektoratets og det tidligere Socialministeriums Interesse for Sagen, og dette sidste udsendte til Amterne en Skrivelse med Opfordring til at træde i Forhandling med Arbejdernes Organisationer om denne Sag, saafremt der maatte fremkomme Anmodning derom, og uagtet vort Forbund fra tidligere Forsøg med visse Amter ikke saa med særlig Optimisme paa saadanne Forhandlinger, vilde man dog ikke nu lade disse uforsøgt.

Efter indhentede Oplysninger hos vore Agitationskredsbestyrelser om de gangbare Priser og Vilkaar ved Skærveslagning for Amterne foretog vi Henvendelse til en Del af disse og til forskellige Sogneraadsforeninger, og vi skal nedenfor berette, hvordan disse Forhandlinger er forløbet.

Vejle Amt.

Aar 1926, den 10. August afholdtes paa Vejle Raadhus et af Amtmanden over Vejle Amt indvarslet Møde til Drøftelse af den i A. R. R. 1926, Nr. 222 omhandlede Sag angaaende Priser for Skærveslagningsarbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden paa Landet.

For Vejle Amtsraad mødte det almindelige Vejudvalg og Amtsvejinspektøren. Arbejdsdirektør Vater var mødt; Sogneraadsforeningens Bestyrelse var mødt; for Dansk Arbejdsmands Forbund mødte Forretningsfører Axel Olsen m. fl., for Landarbejderforbundet mødte Sekretær Hansen m. fl.

Efter Sagens Forhandling vedtog Amtsraadets og Sogneraadsforeningens Repræsentanter, da de paagældende Arbejderorganisationers Repræsentanter vedtog ikke at kunne akceptere de under Forhandlingerne anførte Synspunkter navnlig under Henvisning til, at den under Forhandlingerne foreslaaede nedennævnte Løn maatte anses for at være for lav, til Efterretning for Arbejdsdirektøren at udtale, at ihvorvel saavel Amtsraadets som Sogneraadsforeningens Repræsentanter savner Beføjelse til med forbindende Virkning for Amts- og Sogneraad at kunne afslutte Overenskomst angaaende ensartede Priser for Skærveslagning indenfor Amtet, maatte man dog formene, at en Pris af 8 Kr. pr. m³ for Slaaning af 5 cm Sten til Levering til Amtets Landeveje maatte anses for passende, hvor der ikke allerede foreligger tarifmæssige Overenskomster.

Til uøvede Folk, hvorved forstaas Personer, der ikke til et forudliggende Tidspunkt har været beskæftiget ved Skærveslagning mindst en Maaned, bør der dog gives et Tillæg, saaledes at Lønnen til disse Personer fastsættes til 10 Kr. pr. m³ for de første 12 m³'s Vedkommende og til 9 Kr. pr. m³ for de næste 12 m³'s Vedkommende.

Saafremt det foreliggende Stenmateriale er

23×39 cm eller derover, vil der være at yde et Tillæg til den forannævnte Grundpris.

Amtsraadets og Sogneraadsforeningens Repræsentanter vedtog derhos at udtale, at Kommunerne skal levere Værktøj, for hvis Afbenyttelse der enten skal betales et mindre dagligt Vederlag eller kræves et mindre ugentligt Afdrag saaledes, at Ejendomsretten til det udleverede Værktøj i sidste Fald vil være at overgaa til de paagældende Arbejdere.

De forannævnte Lønbeløb vil være at regulere overensstemmende med Pristallet, dog at Regulering, da det pr. 1. August 1926 udregnede Pristal er taget i Betragtning, første Gang vil finde Sted paa Grundlag af Pristallet pr. 1. Februar 1927.

Paa Vejle Amtsraads Vegne:

Knud Valløe. *Jacob Jacobsen.*
M. Eg. Andersen.
Jørgen Nielsen. *S. Henriksen.*

Paa Vejle Amts Sogneraadsforenings Vegne:

Georg Clausen. *M. Schytt.* *Paul Bundgaard.*
Søren A. Skousen. *M. Christensen.*

Afskriftens Rigtighed bekræftes:

Vejle Amtsraad, den 10. August 1926.

s. *Knud Valløe.*

Som det fremgaar af Referatet har Arbejdernes Repræsentanter ikke kunnet slutte sig til de anførte Priser, der, hvad enhver Skærveslager ved, knap nok til øvede Folk kan give en Fortjeneste svarende til Timelønnen, men, som det ogsaa fremgaar af Referatet, skal Vedtagelsen, som jo altsaa ikke er nogen Overenskomst, ogsaa kun tjene til Efterretning for Arbejdsdirektoratet i paakommende Tilfælde.

Herefter fulgte et Møde med Odense Amt, af hvilket vi ogsaa fremsætter Referat, der i alt væsentligt falder sammen med, hvad der skete i Vejle.

Odense Amt.

Udskrift af Odense Amtsraads Forhandlingsprotokol for Mødet den 31. August 1926.

7 f. (J. Nr. 1/36 1926). I Skrivelse af 30te Juni d. A. har Socialministeriet paa Foranledning af Arbejdsdirektoratet anmodet om, at Amtsraadets Opmærksomhed maa blive henledet paa, at det vilde være hensigtsmæssigt, om der kunde blive optaget Forhandlinger angaaende Muligheden for indenfor de enkelte Amtsraadskredse at faa fastsat *Priser for Skærveslagningsarbejder* til Afhjælpning af Arbejdsløsheden.

Paa Foranledning af „Dansk Arbejdsmands Forbund" afholdtes der den 16. August d. A. et Møde paa Odense Slot, hvor der forhandledes om nævnte Priser.

Tilstede var: Odense Amtsraads Vejudvalg, Amtsvejinspektøren samt Repræsentanter for „Dansk Arbejdsmands Forbund" og Landarbejderforbundet.

Efter nogen Forhandling, hvorunder det viste sig, at Amtsraadsudvalget ikke kunde acceptere de af Arbejderorganisationernes Repræsentanter stillede Lønkrav, vedtoges det til Efterretning for Arbejdsdirektoratet at udtale, at man ikke var stemt for, at der afsluttes Overenskomst om ensartede Priser for Skærveslagning indenfor Amtet. Vejudvalget kunde derimod efter Omstændighederne anbefale Amtsraadet at udtale som sin Formening, at en Pris af 8 Kr. pr. m³ for Slaaning af 5 cm Sten til Levering til Amtets Landeveje maatte anses for passende.

Til uøvede Folk, — hvorved forstaas Personer, der ikke til et forudliggende Tidspunkt har været beskæftiget ved Skærveslagning mindst en Maaned — bør der dog, naar disse *anvises* til det paagældende Arbejde, kunne gives et Tillæg, f. Eks. saaledes at Lønnen til disse Personer fastsættes til 10 Kr. pr. m³ for de første 8—12 m³'s Vedkommende og til 9 Kr. pr. m³ for de næste 8—12 m³'s Vedkommende.

Saafremt det foreliggende Stenmateriale er over 23×39 cm, vil der være at yde et Tillæg til den forannævnte Grundpris.

I fornødent Fald bør Kommunerne levere Værktøj, for hvis Afbenyttelse der enten skal betales et mindre dagligt Vederlag eller kræves et mindre ugentligt Afdrag. Naar Afdragene er fuldt indbetalt, overgaar Ejendomsretten over det udleverede Værktøj til de paagældende Arbejdere, der indtil da overfor Kommunen er ansvarlige for Værktøjet.

De forannævnte Lønbeløb vil være at regulere overensstemmende med Pristallet, dog at Regulering, da det pr. 1. August 1926 udregnede Pristal er taget i Betragtning, første Gang

vil finde Sted paa Grundlag af Pristallet pr. 1. Februar 1927.

Amtsraadet vedtog at tiltræde ovenstaaende Udtalelse. Flere Medlemmer af Amtsraadet var dog betænkelige ved Forslaget om, at der skal ydes et Tillæg til uøvede Folk.

Fyens Stiftamt, den 2. September 1926.

Sv. Winberg.

Holbæk Amt.

Den 11. August afholdtes Møde med Holbæk Amts Vejudvalg, hvor Repræsentanter for Sogneraadsforeningerne i Merløse-Tudse Herred (hovedsagelig Holbæk Amt) og Arbejdsdirektøren ogsaa var tilstede.

Her var Forholdet det, at der med Sogneraadsforeningerne og Dansk Arbejdsmands Forbund og Landarbejderforbundet havde eksisteret Overenskomst for Skærveslagning, hvilken imidlertid var bleven opsagt af Sogneraadsforeningerne.

Amtet ønskede ingen Overenskomst med vort Forbund. Det lod alle sine Skærver slaa af Sognekommunerne, og en eventuel Overenskomst — mente Amtet — burde derfor oprettes med Sogneraadsforeningen. Repræsentanterne for Sogneraadsforeningen vilde ogsaa gerne forny den hidtil gældende Skærveslagningsoverenskomst, men med Reduktioner langt udover Pristalsfaldet, saa at 5 cm Skærver fra en Pris af 950 Øre pr. m³ skulde gaa ned til 725 Øre pr. m³. Under saadanne Vilkaar kunde vore Repræsentanter ikke forny den hidtidige Overenskomst, og da en senere Forhandling med Sogneraadsforeningen heller ikke førte til noget Resultat, er vi nu uden Overenskomst for Skærveslagning i Holbæk Amt.

Viborg Amt.

Den 25. September afholdtes Møde i Viborg med Amtsvejudvalget, Arbejdsdirektøren og Repræsentanter for Sogneraadsforeningen uden at der kunde opnaas noget Resultat. Arbejdernes Repræsentanter fremholdt her, ligesom ved de forudgaaende Forhandlinger med Amterne, at en Overenskomst maatte være ønskelig for alle Parter, men saavel Amtsudvalget som Sogneraadsforeningen mente, at da der i Viborg Amt forelaa meget uensartede Betingelser for Skærveslagningsarbejdets Udførelse, vilde det ikke være nogen let Opgave at naa til Overenskomst om ensartede Priser for dette Arbejde, saa meget mere, som der ikke forelaa noget samlet Prismateriale til Støtte for en saadan Opgave.

Da Arbejdsdirektørens Forsøg paa, ligesom i Vejle og Odense, at tilvejebringe en „vejledende Udtalelse" ogsaa strandede, endte Mødet resultatløst.

Formanden for Sogneraadsforeningen lovede dog at foranledige, at der kom en Forhandling i Stand mellem Arbejdernes Repræsentanter og Sogneraadsforeningen alene for om mulig derved at opnaa en Fællesoverenskomst for alle Sognekommunerne. En saadan Forhandling fandt ogsaa Sted den 23. Oktober, men uden at der opnaaedes Overenskomst. Bestyrelsen for Sogneraadsforeningen henstillede dog her til de tilstedeværende Sogneraadsrepræsentanter, at optage Forhandling med Arbejdernes Organisationer Sted for Sted.

Sorø Amt.

Vort Forbunds Henvendelse til Sorø Amt resulterede i, at Amtet under 29. September meddelte os, at det paa et Amtsraadsmøde den 17. August var vedtaget, at Betalingen pr. Skærveslagning fra 1. September at regne pr 4,5 cm til 6,0 cm Skærver af Sten fra 10 cm til 35 cm skulde være 8,50 Kr. pr. m³ uden noget Tillæg for uøvede Folk og uden Tillæg af Værktøj.

Maribo Amt.

Mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet paa den ene Side og Maribo Amts Sogneraadsforening paa den anden Side har der i en Aarrække været Overenskomst om Skærveslagningsarbejde. Denne Overenskomst opsagde Sogneraadsforeningen i Fjor og Forhandlingen om en ny Overenskomst der fandt Sted den 29. September gav for Stenslagningsarbejdet følgende Resultat:

Stenslagning.

1) Flækning af Sten til Slagning 39×23 cm pr. kbm Kr. 3.15.

2) Flækning af Søsten til Slagning 30×20 cm pr. kbm. Kr. 3.35.

3) Stabling af Sten til Slagning 39×23 cm i enkelt m_3 pr. kbm Kr. 0,75.

4) Stabling af Sten til Slagning 39×23 cm i flere m_3 pr. kbm Kr. 0,65.

5) Slagning af Reparationsskærver (Sporsten) indtil 39×23 cm (4 cm) pr. kbm Kr. 10,50.

6) Slagning af Reparationsskærver (Sporsten) indtil 39×23 cm (4½ cm) pr. kbm Kr. 9,25.

7) Slagning af Lagbelægningsskærver af Sten indtil 39×23 cm (5 cm) pr. kbm Kr. 8,25.

8) Slagning af Skærver af Sten indtil 39×23 cm (6 cm) pr. kbm Kr. 7,25.

9) Slagning af Underlagssten (Pflaster: naar det er Granit) pr. kbm Kr. 3,15.

10) Naar det er Flint betales det efter Aftale.

11) Slagning af usorterede Grusgravsten og Sankesten i Størrelse indtil 20×20 cm til Skærver betales pr. kbm med 80 Øre under ovenanførte Priser.

12) Sortering paa Rundharpe med Opstilling af Harpeprodukterne pr. kbm Kr. 1,75.

13) Parterne er enige om Forstaaelsen af Skærvernes Dimensioner, saaledes, at 4 cm Skærver skal kunne passere igennem en Ring med 4½ cm Hul o. s. fr., saaledes at Ringen skal være ½ cm større end det opgivne Maal paa Skærver.

Priserne er gældende uden Pristalsregulering.

Gl. Roskilde Amt.

Ved Forhandling med Sogneraadsforeningen i Gl. Roskilde Amt enedes man den 24. November om at forny den hidtil gældende Overenskomst med visse Prisændringer, hvorefter Betingelserne for Skærveslagning blev saalydende:

Stenslagning.

§ 1.

Flækning af Sten til Slagning 39×23 cm pr. kbm Kr. 2,70, pr. Favn Kr. 18,00.

Stabling af Sten til Slagning 39×23 cm pr. kbm Kr. 0,75, pr. Favn Kr. 5,00.

Slagning af Reparationsskærver indtil 39×23 cm (4 cm) pr. kbm Kr. 8,30, pr. Favn Kr. 55,35.

Slagning af Lagbelægningsskærver indtil 39×23 cm (5 cm) pr. kbm. Kr. 7,50, pr. Favn Kr. 50,00.

Slagning af Sankesten fra Mark og Grusgrav til Skærver 4½ cm pr. kbm Kr. 6,65, pr. Favn Kr. 44,35.

Slagning af Underlagssten (Pflaster) pr. kbm Kr. 4,15, pr. Favn Kr. 27,65.

Slagning af Jernsten og Optagning af jordfaste Sten betales efter Aftale, skal Stenene trilles til eller fra Slagningspladsen, betales et Tillæg efter Aftale.

§ 2.

Hvor der i Sankesten fra Mark og Grusgrav forefindes Sten udover Størrelsen 39×23 cm er Arbejderen berettiget til et Tillæg svarende forholdsvis til Mængden, hvori de store Sten forefindes, eller han maa lade de Sten, som maaler over 39×23 cm henligge uslaaede.

Udlægning m. m.

§ 3.

Udlægning af Skærver og Grus, Grøfteoprensning, Planering af Vejrabat, Ophakning af Vejbane samt Grusharpning betales efter lokal Aftale, hvor Timelønnen anvendes som Grundlag.

Eventuelt Timelønsarbejde betales efter den mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen for Murermestre i Jylland og Østifterne til enhver Tid gældende Overenskomst.

§ 4.

Udbetaling finder Sted hver Uge og Afregning hver Maaned.

§ 5.

Arbejderne leverer og vedligeholder selv Værktøjet. Arbejdere, som ikke har Værktøj, anskaffer det for Kommunens Regning, imod at Arbejderen ved hver Udbetaling fradrages 5 pCt. af Arbejdsfortjenesten, indtil Værktøjet er betalt. — Ophører Vedkommende med Arbejdet, før Værktøjet er afbetalt, tilfalder dette Sogneraadet, hvis ikke Arbejderen ønsker at betale det resterende Beløb. Arbejderen kan i saa Tilfælde, dog med Fradrag for Slid og Værdiforringelse af Værktøjet faa udbetalt det betalte Beløb.

§ 6.

Arbejdsløse, som anvises Arbejde ved Skærveslagning, men som ikke tidligere har været beskæftigede ved saadant Arbejde, betales for de første 7 kbm Skærver et Tillæg af 25 pCt. Ved kommunalt Arbejde anvendes helst organiserede og gifte Arbejdere.

§ 7.

Uoverensstemmelser afgøres efter de mellem Hovedorganisationerne gældende Regler for Norm for Behandling af faglig Strid, idet det

tilføjes, at de Voldgiftsmedlemmer, som skal vælges af Arbejdsgiverforeningen i dette Tilfælde udpeges af Sogneraadsforeningen for Gl. Roskilde Amt.

— Vort Forbund har herudover ført Forhandling med Svendborg Amts Sogneraadsforening om Fornyelse af en med denne Forening gældende Skærveslagningsoverenskomst, som Sogneraadsforeningen havde opsagt uden at det dog endnu er lykkedes at komme til Enighed.

Resultatet.

Vi ved ikke om vore Folk efter vor Meddelelse i Fagbladet 28. Juli om, at vi agtede at optage disse Forhandlinger, har næret store Forventninger til Resultatet. — For saa vidt som det heromhandlede Arbejdsomraade af Tidernes Ugunst og tilstedeværende vanskelige og egenartede lokale Forhold befinder sig i et meget lavt Plan betalingsmæssig set, vilde det vel i og for sig ikke være saa urimeligt om der var opstaaet visse Forventninger om en Bedring af Kaarene ved Skærveslagningsarbejde; men paa den anden Side er Vanskelighederne ved at faa dette Arbejdsomraade underlagt almindelige organisatoriske og rimelige Arbejdsvilkaar saa velkendte, at vi vel tør antage, at Forventningerne ikke har været særlig højspændte. I mange Tilfælde har vi jo her at gøre med Sogneraadsrepræsentanter, der er fuldstændig døve for al Argumentation for en blot nogenlunde rimelig Arbejdsløn, og hvis eneste Opgave det er at faa Prisen saa lav som overhovedet mulig.

Denne smukke Opgave støttes stærkt i den Omstændighed, at vor Organisations Indflydelse paa Pladsen i flere Tilfælde kun er ringe paa Grund af manglende Tilslutning — ja, paa visse Pladser findes der overhovedet ingen Organisation — og der aabnes derved Adgang for lav Spekulation i billig Arbejdskraft, ja, endog Adgang til at udbyde Arbejdet i Licitation og overdrage det til den, der byder sig til med den laveste Arbejdsløn — den allergroveste Form for Udbytning.

Her møder frem mindre Jordbrugere, Landarbejdere, Haandværkere og Arbejdsmænd med deres Tilbud, og den laveste Arbejdsløn antages, og der er Tilfælde, hvor den „heldige" ved saadant Licitationsarbejde ikke har kunnet tjene mere end 2—3 Kr. om Dagen —! Det er den frie Konkurrence i Kampen for Brødet, hvor Fagorganisationen endnu ikke har magtet at gribe regulerende ind, og det er disse for fattige Arbejdere saa uheldige Forhold, der udnyttes skamløst af bedrestillede Medborgere og til Nytte for — hvem?

Hvilken Kommune, hvilket Sogneraad har virkelig Interesse i at udnytte tilstedeværende vanskelige Forhold for Arbejderne og slette Konjunkturer paa den Maade, at Arbejdslønnen egenmægtig fastsættes saa lav, at en Arbejder og hans Familie skal sidde og døje den sure Nød, uagtet Familieforsørgeren arbejder alt, hvad han orker, eller paa den Maade, at de lader fattige Arbejdere løbe Elendighedens Væddeløb i den fri Konkurrence om Skærveslagning — hvilken virkelig Interesse har man heri? Ingen, ingensomhelst Interesse, der bunder i virkelig økonomisk Tarv for Kommunen. Det kan ikke være nødvendig for en Kommune, at Arbejdslønnen ved Skærveslagning hensynsløst trykkes ned langt under det almindelige Lønniveau, thi saa fattige er vi — Kronens stigende Værdi tiltrods — dog endnu ikke i vort lille Samfund, at det skulde være bydende nødvendigt at holde en lille Brøkdel af en Kommunes Beboere, der iforvejen hører til de allervanskeligst stillede i vort Land, nede paa Sulteløn, medens de Beboere i Kommunen, der har valgt de Repræsentanter, der har sat sig denne noble Opgave, selv sidder paa det Tørre, og ellers straks raaber højt paa Samfundets Støtte, saasnart de kommer ud for lidt økonomisk Vindpres, der truer med at sænke deres „Lønniveau".

Naar alt kommer til alt, er det vel et Spørgsmaal om, der er andre end disse Repræsentanter selv, der har Interesse af et saadant Løntryk; vi har før set Folk i misforstaaet Iver misbruge deres Magt paa Opgaver, som ingen andre end de selv interesserede sig for, naar det kom til Stykket.

Men vi har altsaa denne Vanskelighed at kæmpe med, og det er jo nok trolig, at den ikke overvindes ved fredelig og fordragelig Forhandling, men kun ved Anvendelse af Arbejdernes eneste Assurance og Forsikring mod altfor grovelig Udbytning: deres Organisationer.

Støt da disse af al Magt; deres Udbredelse betyder større Indflydelse, og er end den Opgave vort Forbund her har taget op vanskelig

at løse, er et dog sikkert: at den vil blive løst, og i samme Tempo, som vore Organisationer breder sig og vokser sig stærke. Al Begyndelse er svær, men vi fortsætter Arbejdet efter Evne.

A.

En principiel Dom om rettidig Opsigelse.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. Februar 1927 i Sag Nr. 1052: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark mod De samvirkende Fagforbund paa Malerforbundet i Danmarks Vegne.

Ved Skrivelse af 30. November 1926 opsagde Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark den med Malerforbundet indgaaede Overenskomst til Ophør den 1. Marts 1927. Malerforbundet protesterede, idet Opsigelsen først var blevet præsenteret Forbundet fra Postvæsenet den 1. December 1926 Kl. 10½ Fm., hvorfor man under Henvisning til Punkt 6 i Septemberforliget ikke kunde anse den for gyldig. I Overenskomsten bestemmes følgende: „Denne Overenskomst..... er gældende, indtil den af en af Parterne opsiges til Ophør en 1. Marts", og Septemberforligets Punkt 6 bestemmer: „Opsigelsesfristen for Overenskomster angaaende Priskuranter og øvrige Prisforhold fastsættes herefter til mindst 3 Maaneder, medens Opsigelsesterminen vil være at fastsætte i hvert enkelt Tilfælde i den paagældende Overenskomst."

Under nærværende Sag har Klagerne nedlagt Paastand paa, at den af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien givne Opsigelse af Overenskomsten kendes gyldig.

De Indklagede procederer til Frifindelse.

Klagerne har anbragt, at den skete Opsigelse maa anses for gyldig efter gældende Retspraksis, idet det ved flere Domme vedrørende Engagementsforhold er statueret, at en Opsigelse afgivet den første i Maaneden under tilsvarende Forhold er gyldig. Dertil kommer, at Praksis mellem Organisationerne længe har været vaklende, idet det i mange Tilfælde er sket, at Opsigelse, afgivet den 1ste i Maaneden, er taget for gyldig.

I November Maaned f. A., da der netop forelaa flere Tilfælde, hvor Opsigelser først var modtaget den 1ste, tog Arbejdsgiverforeningen Anledning til at gøre De samvirkende Fagforbund opmærksom paa Forholdet, da man fandt det i fælles Interesse, at Spørgsmaalet blev ordnet. Man bad derfor om, at Organisationerne maatte faa indskærpet, at Opsigelsesvarsler afsendtes saa betids, at de ved normal Postgang kunde være Modparten i Hænde i god Tid, saaledes at eksempelvis Varsler om en Overenskomst, der blev opsagt til Ophør den 1. Februar, var den medkontraherende Organisation i Hænde senest den 31. Oktober, og i Tilfælde, hvor denne Dag faldt paa en Søndag, den 30. Oktober. Paa denne Henvendelse modtog Arbejdsgiverforeningen imidlertid intet Svar, og Arbejdsgiverforeningen mener derfor, at de Indklagede bør bøje sig for den Praksis, der efter deres Opfattelse hidtil har været gældende, eller i hvert Fald tolereret.

De Indklagede hævder heroverfor, at Opsigelsen er givet for sent, idet Opsigelsesfristen, da Overenskomsten udløber den 1. Marts 1927 ved normal Arbejdstids Begyndelse, ikke har været de foreskrevne 3 Maaneder, og de Indklagede henviser i denne Forbindelse til, at Septemberforliget benytter Udtrykket: mindst 3 Maaneder. De Indklagede bestrider dernæst, at Retspraksis skulde gaa i den af Klagerne anførte Retning, og de hævder, at Klagernes Standpunkt er ganske i Strid med al hidtidig Praksis for Opsigelse af Overenskomster i Malerfaget, idet Opsigelser her altid er givet rettidig forinden det 3 Maaneders Tidsrum. De Indklagede vil ikke bestride, at Arbejdsgiverforeningen mulig i andre Fag har taget Opsigelser, fremkomne den 1ste i Maaneden for gyldige, men dette maa være uden Betydning for Forholdene i Malerfaget.

Retten maa give de Indklagede Medhold i, at Følgen af, at Opsigelsesvarslet er fastsat til 3 Maaneder, maa være, at Opsigelsen skal være den anden Part i Hænde senest nøjagtig 3 Maaneder inden det Tidspunkt, hvor Overenskomsten udløber. Dette ligger i Ordene, og et andet Resultat kunde kun naas, hvis det blev godtgjort, at en herfra afvigende Fortolkning var blevet Kotyme eller i hvert Fald tolereret.

Mod de Indklagedes Protest tør Retten imidlertid ikke fastslaa, at de spredte Tilfælde, der har foreligget, kan danne Udtryk for en de Indklagede forbindende Regel. Det bemærkes herved, at de Indklagedes Anbringende om den hidtidige Praksis i Malerfaget er uimodsagt af Klagerne. Da de Indklagede ikke har faaet fuldt 3 Maaneders Opsigelsesfrist, maa Resultatet blive, at de Indklagede frifindes. Sagens Omkostninger findes, bl. a. under Hensyn til, at Arbejdsgiverforeningen kunde have Anledning til at gaa ud fra, at den i Sagen rejste Indsigelse ikke vilde blive fremsat, at burde bæres med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betales af Parterne med 150 Kr. af hver.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 12 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 8 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 5 Kr.

Kassebøger: 3 Kr. pr. Stk.

Forhandlingsprotokoller: 3 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og **Medlemsbøger:** Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 50 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker (Sølvnaale med Forbundets Symbol og smaa Rosetter til en Pris af 75 Øre pr. Stk. Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelinger gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelmuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret.

Andreas Nielsen,
Hovedkasserer.

Parikrone og Arbejdsløn.

Efter »Arbejderen«.

Overalt i den Presse, der ikke er Arbejdernes, rejses dagligt Spørgsmaalet om den danske Arbejdsløns Størrelse, og i mere eller mindre videnskabelige Udgydelser tolkes den Opfattelse, at det er Lønnen, der er Skyld i Produktionskrisen. Man hævder, at Lønnen er fastsat i Papirkroner og nu maa bringes nedad i Forhold til Kronestigningen, og i Berlingske Tidende har Hr. Departementschef *H. Waage* sluttet en Artikel om dette Emne med en Bemærkning om, at Statsmyndighederne, sikkert i en ikke fjern Fremtid, maa skride til en Ordning af Arbejdsløshedsloven saaledes, at der kun ydes Understøttelse i saadanne Fag, hvor Lønnen er nedsat i Forhold til Kronestigningen.

Allerførst er det maaske paa sin Plads at spørge Hr. Departementschefen og det Blad, han skriver i, om i hvor vide Kredse af Befolkningen en saadan Lønnedskæring bør foretages. Antageligt oppebærer ogsaa Hr. Waage Løn fastsat efter Papirkroner, og Bladet selv ses ikke at have nedsat sin Pris i Abonnement eller Annoncer efter Kronestigningen, ligesom vel Hr. Waage ogsaa faar Honorar for sin Artikel efter Inflationslønninger.

Naar det ydermere i Artiklen hedder, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at Arbejderne meget vanskeligt lader sig overbevise om det nødvendige i en saadan Lønnedsættelse, beder vi Hr. Departementschefen og hans Menings-

fæller om at betænke den Vægt, der ligger i det personlige Eksempel, og den, der ligger i de mange unødvendige Udtalelser fra Arbejdsgiversiden om ikke at kunne give Lønforhøjelser.

Op gennem Tiden aflejrer disse Eksempler en dyb og berettiget Mistro til al den Slags „Prædiken Forsagelse" blandt Arbejderne.

Men hertil kommer ydermere den Samfundsopfattelse, — som er vor, — at Samfundets hele Fremskridt, og Krav paa at høres som Institution med Hensyntagen til alles Vel, af os maales med dets Evne til at sikre dets Medlemmer Livsvilkaar, der er menneskeværdige.

Det forekommer os ikke, at det Samfundet hidtil har ydet, er saa overordentlig i denne Retning, og vel at mærke har det kun ydet det, efter at Arbejderne har kæmpet med Fortvivlelsens Energi for at tvinge Samfundet dertil.

Men Mistroen stikker endda dybere, og den bestyrkes af forskellige Fakta, som ikke er Arbejderne i Almindelighed og „Organisationsgeneralerne"(!) i Særdeleshed, ubekendte.

Det er saadanne Eksempler, som dem, Hr. Folketingsmand *Fraenckel* fremførte i Rigsdagens Aftenmøde den 21. Oktober i Aar (refereret i Folketingsforhandlinger Side 512—524), og det Faktum, at en overordentlig stor Del af det danske Samfund lever —og aabenbart har sat sig for fremdeles at leve — med Papirkronerne ubeskaaret og forrentede som Parikroner.

Thi det er jo uomtvistelig sandt, at Fraenckels Eksempler ikke kan modbevises og at enhver, — ogsaa en Departementschef, — kan supplere dem op i det uendelige. Deres Moral er den „at høj Arbejdsløn og kort Arbejdstid ikke er det, der slaar en Industri ud; men at lang Arbejdstid og lav Arbejdsløn snarere er de to Ting, der stadfæster en høj Varepris, og gør at Varen ikke er konkurrencedygtig."

Og det er lige saa uomtvisteligt sandt, at Kapitalen, den virkelige som den imaginære, ligger som en Bremseklods paa alle vore Virksomheder, og stiller sit uafladelige Krav om Forrentning først og sidst. Fra det danske Landbrugs under Krigen mangedoblede Prioritetsgæld til Aktieselskabernes i samme Tid gigantisk opsvulmede Aktiekapitaler er Linien tydeligt markeret for de danske Arbejdere.

Med den altid paaberaabte Dygtighed belaante Landbrug og Industri Virksomhederne og øgede deres Gælds- og Afhængighedsforpligtelser i de Aar, der tjentes størst Udbytte, medens vi mindre dygtige mener, den modsatte Vej — at frigøre Virksomhederne og gøre dem uafhængige — havde været at foretrække.

Med lige saa stor Kynisme doceres nu Paastanden om, at disse Forpligtelser fortsat skal indløses og forrentes til Parikroner, og det er Arbejderne, der skal indløse dem.

De er ogsaa de eneste, der kan gøre det — og de ved det. —Den eneste Klasse, der i sin Mangfoldighed frembringer Værdier, er den arbejdende Klasse.

Derfor er det naturligt at bede om Plads for den Respekt for Arbejderens fattige Løn, som Departementschefer, Storpresse og Arbejdsgiverdirektører saa aabenlyst viser ikke at være i Besiddelse af.

Det er ikke de danske Arbejdere, der lever i Sus og Dus. Vi kan nævne Lønninger, som vi betragter det som en Skam for vor Bevægelse, at vi har maattet binde os til at arbejde for. Men vi ved, at vi kun gennem vore bitreste Kampe paa Livet løs har faaet bragt dem dertil, hvor de nu ligger, og at aldrig nogen frivilligt har indrømmet Arbejderne nogen Forhøjelse til selv den laveste og usleste Løn.

Lad det derfor være sagt, *at før Arbejderne ser de Befolkningslag, der prædiker Forsagelse, selv øve denne Forsagelse, før lader vi ikke vor Mistro vige, og lad os saa se, hvor langt Forsagelsen rækker.*

Den rækker ikke saa langt, at en Departementschef ønsker at tage blot Trediedelen af sin Titusindkroners Indtægt og indbetale den til et Fond, der yder Tilskud til Arbejderen med sin Totusindkroners Sulteløn.

Nej! Den Forsagelse, der kan ydes bestaar i, at man i slige Kredse giver Afkald paa Bevidstheden om, at danske Arbejdere har retmæssigt Krav paa Hjælp til Livets Ophold, naar Produktionslivet med eller uden Parikroner ikke har Brug for ham.

Dette Retfærdighedsideal er man villig til at give Afkald paa hos Overklassen og drøfte, hvorledes man skal tvinge Arbejderne til at sulte Samfundet paa Fode igen.

Det er denne smukke Plan, der er dømt til at mislykkes.

Leis.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Siden sidst.

Aalborg H. Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer. Sammenslutningen klager den 30. Maj gennem Arbejdsgiverforeningen over, at Arbejderne ved Losning af et Parti løse Solsikkekager af Dampskibet «Atlantic» har nægtet at losse 63,000 kg Brud i Lugerne 2—3 og 4 medmindre de fik Ekstrabetaling for dette Arbejde. Sammenslutningen hævder, at Afdelingsformanden har begaaet Ulovlighed ved at paalægge Arbejderne ikke at losse Brudet og kræver en Erstatning paa 661 Kr. eventuelt Indbringelse af Sagen for Den faste Voldgiftsret. Afdelingen hævder, at der ved Damperens Ankomst til Aalborg fra Aarhus, hvor en Del af Partiet var blevet udlosset, forefandtes et lige saa stort Parti Brud i Lugerne, som da Skibet efter endt Losning forlod Aalborg. Den erkender, at Arbejderen har Pligt til at rense af i Lugerne, naar disse er renset af ved Losningens Begyndelse, men den mener ikke, Arbejderne har Pligt til at losse det Brud, der forefindes i Lugerne ved Losningens Paabegyndelse, uden at dette Arbejde betales ekstra. Afdelingen har forhandlet om Ekstrabetaling for at losse det ved Losningens Begyndelse liggende Brud, uden at Enighed opnaaedes og det Parti Brud, Arbejderne lod ligge i Skibet, var af samme Størrelse som det, der laa, da Losningen begyndte. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Juni henvistes Sagen til lokal Forhandling mellem Parterne og Arbejdsgiverforeningen indgik paa ikke at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret før efter 1. Juli selv om Enighed ikke opnaaedes. Enighed opnaaedes ikke, hvorefter Arbejdsgiverforeningen den 22. September indbragte Sagen for Den faste Voldgiftsret. Ved et Møde den 23. November blev Sagen ordnet ved, at der blev fastsat en Betaling af 425 Øre pr. Ton for Losning af Brud, der fremkommer i Lasten fra Losning i anden Havn. Arbejdsgiverne frefaldt Erstatningskravet og tog Klagen til Den faste Voldgiftsret tilbage.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. C. W. Messerschmidts Korkvarefabrik. Overenskomst oprettet. 4 Mand. Timeløn 116 Øre (var fra 73 til 95 Øre). Arbejdstid 48 Timer ugentlig (var 60 Timer, Overarbejde de første 3 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage de første 3 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg (var 25 pCt.). Arbejdere, der er antagne før 1. Januar, erholder 3 Dages Sammerferie uden Afkortning i Lønnen. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 4 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Tillidsmandssystemet. Gensidig Opsigelsesfrist 8 Dage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft den 1. December. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til Udløb 1. December 1927.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Elementfabrikken «Aga». Overenskomst oprettet 16 Mand. Timeløn 120 Øre (var 22 til 58 Øre). Arbejdstid 48 Timer ugentlig (var 54 Timer). Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter og for Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Alt Arbejde, der egner sig dertil, skal udføres i Akkord. Ved Akkordarbejde er Timelønnen garanteret. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 4 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Tillidsmandssystemet, Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Traadt i Kraft den 1. December. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 21 1927 1927 31. Aarg.

Situationen.

Vor Forbundsledelse har — i god Forstaaelse med Branchens Forhandlingsudvalg og iøvrigt i Henhold til Oktober-Kongressens Bemyndigelse — tiltraadt Forligsmandens Mæglingsforslag af 5. ds. og faaet Meddelelse fra Forligsinstitutionen om, at ogsaa Arbejdsgiverne har gjort det samme, omend med sure Miner og en stram, kritisk Skrivelse til Forligsmanden.

Vi offentliggør her Forligsmandens Mæglingsforslag af 5. Februar 1927 og de iøvrigt opnaaede Ændringer i Priskurantens og Overenskomstens Tekst med dertil hørende Vejledning.

Hermed er Mur- og Entreprenørarbejdernes Overenskomstkampagne i denne Omgang afsluttet, og Resultaternes Værdi maa ikke bedømmes paa Basis af de opnaaede Fordele, men paa Basis af de Forværrelser af Arbejdsforholdene, som Arbejdsgiverne i denne Omgang havde tilstræbt — jævnfør Tidernes Ugunst — og som vi heldigt har afslaaet pure.

Murermestrene havde jo forlangt den Lønreduktion: at de Timelønstillæg paa forskellige Arbejder, som vi gennem Tiderne har naaet, skulde stryges, at vi skulde tage en Forkortelse af Arbejdstiden i November og Februar Maaneder uden Godtgørelse, og at det gamle Stridsspørgsmaal om bunden Brug af vore Priskuranter skulde ændres i vor Disfavør, og endelig krævede de paa dette Basis en 2aarig Overenskomst, og Entreprenørerne stilede ganske naturligt mod det Maal at paatvinge os en Landsordning gaaende ud paa en Timelønsoverenskomst uden Adgang til at kræve Akkord eller Merbetaling i noget Tilfælde under Hensyn til Arbejdets Art og Beskaffenhed, og endelig mødte Tømrermestrene op og vilde have en Timelønsordning for hele Landet.

Som I vil se af Mæglingsreferatet, er disse onde Hensigter afværget, forsaavidt som hverken Murermestre, Tømrermestre eller Entreprenørerne naaede at faa vor Stilling i Overenskomstforholdet forværret.

Murermestrene maatte tværtimod gaa ind paa nogle Forbedringer af Landspriskuranten og dennes Tekst, — de fik ganske vist gennemført en Forkortelse af Arbejdstiden fra 8 til 7 Timer i November Maaned, men ikke i Februar, og de maatte herfor betale med en Forhøjelse af Timelønnen fra 101 *til 102 Øre;* Tømrermestrene fik ingen Særoverenskomst, og Entreprenørerne maatte lade de hidtidige Forhold gælde med Hensyn til Akkordspørgsmaalet, hvor jo Den faste Voldgiftsrets Kendelse Nr. 691 er dem en Torn i Øjet, idet denne bestemmer, at vi har Ret til at kræve Akkord og under visse Forudsætninger til at strejke for at gennemføre vore Akkordkrav; og endelig maatte Entreprenørerne modtage Bestemmelsen i Forligsmandsforslagets Punkt 2, der siger, at der snarest muligt skal optages en Forhandling med Forbundet om en Landsoverenskomst for Provinsen til Afløsning af den noget ejendommelige, delvise Overenskomst af 15. Maj 1922, og ingen af dem fik mere end en etaarig Overenskomst.

Forligsmandens vedtagne Mæglingsforslag slutter med en Bestemmelse om, at det udstedte Lockout-Varsel (mod Murarbejdsmændene) tages tilbage, og dette har den Virkning, at skønt Murersvendene i Provinsen har forkastet deres Forligsforslag, kan Murermestrene desuagtet ikke lockoute Murarbejds-

mændene, i hvert Fald ikke uden at give et nyt Varsel, hvis Lovlighed i nogen Grad kan bestrides.

Vi kiler nu paa med Forhandling med Landhaandværkernes Hovedorganisation og ser, hvor langt vi kan komme med den, og det er ikke udelukket, at den Omstændighed, at vi holder disse mange Smaamestre udenfor Konfliktforholdet med Murermestrene, kan faa nogen Betydning med Hensyn til at holde de første i Skak, hvis de i Anledning af Konflikten med Svendene skulde faa lavet en almindelig Lockout-Situation ogsaa overfor os Arbejdsmænd, men derom skal Afdelingerne senere høre nærmere.

Mæglingsforslag fra Forligsmanden.

Samtlige de pr. 1. Februar d. A. opsagte og endnu ikke fornyede Overenskomster mellem Centralforeningerne af Murermestre i Jylland og Østifterne, Entreprenørforeningen og Svendborg Entreprenørforening paa den ene Side og Dansk Arbejdsmands Forbund paa den anden Side fornyes paa 1 Aar fra deres Udløbstid at regne mod de Ændringer, hvorom Parterne er blevet enige og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1) Vedrørende Overenskomsten med Centralforeningerne af Murermestre i Jylland og Østifterne, Nordsjælland undtaget,

a. I November, December og Januar er den normale Arbejdstid 7 Timer daglig fra Kl. 8 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag; Middag fra Kl. 12 til Kl. 1, men ingen Frokost.

I Februar er den normale Arbejdstid 8 Timer daglig fra Kl. 8 Morgen til Kl. 5 Eftermiddag; Middag fra Kl. 12 til Kl. 1 og ingen Frokost.

I Aarets øvrige Maaneder er den normale Arbejdstid 8 Timer daglig fra Kl. 7 Morgen til Kl. 5 Eftermiddag med Frokost fra Kl. 8½ til Kl. 9 og Middag fra Kl. 12 til Kl. 1½.

b. Timelønnen fastsættes til 102 Øre.

c. I § 3, 6. Stk. ændres 10 pCt. til 8 pCt.

2) Der optages snarest muligt en Forhandling mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund om Oprettelse af en Landsoverenskomst for Provinsen. Naar Enighed herom er opnaaet, træder denne Overenskomst i Stedet for Overenskomsten af 15. Maj 1922.

3) Der optages snarest muligt en Forhandling mellem Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund om Oprettelse af en Overenskomst for Provinsen.

4) Strejken og Blokaden hos A/S Odense elektriske Sporvej hæves straks, og Arbejdet genoptages paa de hidtidige Vilkaar, idet der dog gives Arbejderne Akkord paa saadant Arbejde, som udføres i Akkord hos Entreprenørerne.

Hvor en af Parterne inden 8 Dage efter nærværende Mæglingsforslags Vedtagelse fremsætter Ønske om Forhandling angaaende lokale Overenskomster eller Priskuranter, hvorom der ikke ved Tiltrædelse af Mæglingsforslaget eller ved Partsforhandling er opnaaet Enighed, skal saadan Forhandling optages inden 8 Dage efter Fremsættelsen af Begæringen. Ved disse Forhandlinger bør det bl. a. tilstræbes, at der fastsættes rene Akkordsatser uden Tillæg eller Fradrag. Forhandlingerne skal være afsluttet senest 14 Dage efter deres Paabegyndelse.

Hvad Parterne ved saadanne Forhandlinger enes om, træder i Stedet for det hidtil gældende. Opnaas der ikke Enighed, vedbliver de hidtil gældende Bestemmelser at bestaa med de af dette Mæglingsforslag følgende Ændringer.

Foruden de i Mæglingsforslaget indeholdte Ændringer i Overenskomsten er der ved Forhandling med Mestrene opnaaet Enighed om følgende Priskurant- og Tekst-Ændringer:

Post 23 under A., Murarbejdet, udgaar og de 56 Øre optages i Grundprisen i Stk. 1, saaledes at denne ændres til 556 Øre.

Stk. 1 tilføjes: „Forstærkning af Stillads er indbefattet i Prisen".

Anm. vedr. Opbæring eller Tilbringning: Hvor Opbæring er paabegyndt i Kæde, kan Mestrene ikke senere paa samme Bygning forlange, at der skal bæres op paa Brædt eller omvendt.

Stk. 3 under A. Murarbejdet ændres saalydende:

Højden maales paa Facaden til Gaden og maales fra Kantstenen til Overkant af Hovedgesims. Hvis Stenene ogsaa er læsset af til

Gaardsiden og opbæres derfra, og disses Stabelplads er højere eller lavere end Kantstenen til Gaden, tages der for disse Stens Vedkommende Hensyn hertil ved Beregningen af Højden, idet det forudsættes, at Stabelpladsen og Opbæringsstedets (Løbebroen) Udgangspunkt ligger i samme Højde.

Side- eller Baghuse maales under Hensyn til deres særlige Gesimshøjde.

For Bygninger, der ligger tilbage fra Gadelinien eller frit paa en Grund, maales Højden til Hovedgesimsen fra Stenenes Opstillingsplads, naar denne ikke ligger højere end Terrænet umiddelbart ved Bygningen.

Priserne i Post 19, 20, 24, 25, 26 og 27 fradrages 56 Øre.

Under B. Oprøring m. v. ændres i Post 13: „30 Øre" til „35 Øre".

Under D. Indvendig Pudsearbejde flyttes Post 9 om til Post 2, og heraf følgende Ompostering foretages.

Under I. Betonarbejde ændres Post 2 saalydende:

„For hver cm tykkere Lag betales pr. m² 5 Øre",

og som ny Post 3 indgaar:

„Hvor der til Arbejder under Post 1, 2 og 8 anvendes Murstensskærver, tillægges Priserne 10 pCt."

Priskurantens Almindelige Bestemmelser 1. Stk. ændres saalydende:

„Udbetaling af muligt Overskud paa Akkordarbejde skal ske senest 12 Dage efter, at Akkorden er fuldført, — saafremt Arbejdsmændene har forelagt Mesteren Opgørelse 5 Dage forinden Udløbet af de 12 Dages Frist. Mestrene underrettes om, naar Opmaaling skal finde Sted."

Til Vejledning for vore Afdelinger skal vi give de vedtagne Ændringer en ganske kort Forklaring.

Ændringen i Arbejdstiden og den deraf følgende Forhøjelse af Timelønnen taler for sig selv og behøver ikke at ledsages med vejledende Forklaring.

Ændringen i § 3, hvor de 10 pCt. nedsættes til 8 pCt., er jo i de givne Tilfælde en Forbedring, hvis Betydning dog nærmest hører sammen med en eventuel fremtidig større Anvendelse af den københavnske Jord- og Betonpriskurant.

Forhøjelsen af Grundprisen til 556 Øre har den Betydning, at vore Folk nu i alle Tilfælde er sikre paa at faa den Tillægspris, der hidtil har staaet hengemt inde midt i Priskuranten, og hvis Anvendelse har været draget i Tvivl, hvor Stenene f. Eks. er afkastet paa Jorden.

Ændringen i Stk. 3 har kun til Hensigt at tydeliggøre, hvorledes Gesimshøjden tages ved Opgørelse af Murerarbejde.

Ændringen i Post 19, 20, 24, 25, 26 og 27 er en Følge af, at de 56 Øre er gaaet op i Grundprisen, og i Virkeligheden sker der derfor ikke noget Fradrag i disse Poster.

Ændringen i Post 13 under B. Oprøring er en simpel Forhøjelse af Satsen.

Ændringen under D. Pudsearbejde er kun en Ompostering.

Ændringerne under I. Betonarbejde er en almindelig Forhøjelse, der taler for sig selv.

Ændringen i Alm. Bestemmelser er en Tydeliggørelse af Parternes Forpligtelser ved Opgørelser.

Statsskovarbejderne.

De af vore Afdelinger, der har Medlemmer beskæftiget i Statsskovene, vil efter Februar Pristallet, som nu er 181 mod 184 Point, og efter Reguleringsbestemmelser i Overenskomsten af 4. Oktober 1924, som er saalydende:

Saafremt Det statistiske Departements halvaarlige Prisstatistik i Overenskomstperioden viser en Stigning af Dyrtidstallet, forhøjes den gældende Tidløn med 1 Øre pr. Time for hver fulde 2 Points og de gældende Akkorder med Tilsvarende Fradrag finder Sted, dersom Dyrtidstallet falder. Reguleringen træder i Kraft fra ½ pCt. for hvert Point, Dyrtidstillet stiger. Tilden førstkommende Maaneds Begyndelse at regne efter Statistikens Fremkomst.

Skal vi i Overensstemmelse hermed meddele de vedrørende Afdelinger at fra og med 1. Marts d. A. og indtil videre er Timelønnen 79 Øre pr. Time, og at Overenskomstens fastsatte Akkordpriser fradrages 16½ pCt., saaledes, at det procentiske ikke forud vel være at fradrage de enkelte Akkordpriser, men vel være at udregne for hver Arbejdsregning og at opføre særskilt i Slutningen af Regningen inden dennes Sammentælling, ligesom Fradragets Størrelse for hver enkelt Arbejder maa kunne ses paa Delingslisten.

Det tilføjes, at der indtil videre ikke vil være at foretage noget Fradrag for de i Overenskomsten fastsatte Marchpenge.

N. C. C.

Fra Arbejdsløshedskassen.

Kontorbestyrerne gøres herved opmærksomme paa, at Indenrigsministeriet i Skrivelser til Arbejdsdirektoratet og til Arbejdsnævnet har meddelt, at det er i Strid med Arbejdsløshedslovens § 20, Stk. 8 (vor Vedtægts § 10, Stk. 8) at medregne Arbejdstidsnedsættelser, der ikke er paa over en Trediedel af den normale Arbejdstid, i noget som helst Tilfælde, der vedrører Arbejdsløshedskassen.

Vore Tillidsmænd bedes være opmærksomme herpaa, og det er efter denne Afgørelse af Indenrigsministeriet forbudt ved Arbejdstidsindskrænkninger, der ikke er paa over 2 Dage om Ugen, at medregne disse Dage som Karensdage eller paa anden Maade. Saadanne Indskrænkninger, der ikke er paa over 2 Dage, er efter denne Afgørelse Arbejdsløshedskassen ganske uvedkommende.

København, d. 16. Februar 1927.

Johannes Nielsen.

Siden sidst.

Nykøbing Fl. Fabriken Guldborg. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning klager paa Firmaets Vegne over, at Afdelingen har nedlagt Forbud imod, at Fabrikens Folk udfører Losningsarbejde for den Timeløn de har for Arbejde paa Fabriken, idet Fabriken har nægtet at betale for dette Arbejde paa anden Maade end som hidtil. Sammenslutningen henstiller til Forbundet at drage Omsorg for, at Forbudet bliver taget tilbage, eller, hvis dette ikke sker, anmodes om, at Spørgsmaalet bliver gjort til Genstand for voldgiftsretlig Behandling, saaledes at Mæglingsmøde afholdes snarest. Efter at Afdelingen havde afgivet Erklæring i Sagen, afholdtes 15. Januar et Mæglingsmøde, ved hvilket man enedes om følgende: For Aflæsning af Cinders og Raajern fra Banevogn betales vedkommende Arbejdere Timelønsbetaling plus 25 Øre pr. Vognlæs plus 3 Øre. Desuden ydede Fabriken en Erstatning paa 50 Kr. for det allerede udførte Arbejde.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Københavns Papirfabrik og Papirfarveri. Overenskomsten fornyet for et Aar til 1. April 1928 med Bibeholdelse af de nuværende Lønninger og Akkordsatser uden Regulering i 1927. Regulering Februar 1928 i Henhold til Pristallet med 1 pCt. pr. Procent. Vedrører 8 Mand.

Korsør. Korsør Margarinefabrik. Overenskomsten fornyet for et Aar til 1. April 1928 med Bibeholdelse af Reguleringsbestemmelserne. Ugelønnen er: For Arbejde i Dagdrift Kr. 53,58, i Holddrift Kr. 57,28.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Elementkulfabriken i Vangede: Overenskomst oprettet. 12 Mand. Ugeløn Kr. 62.68. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. I Holddrift betales i Tiden fra Kl. 6 til 11 Aften 14 Øre og fra Kl. 11 Aften til 6 Morgen 23 Øre Tillæg pr. Time. Ved Tilskadekomst under Arbejdet erholdes fuld Løn minus 3 Kr. pr. Dag i indtil 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage fra en Lønningsuges Begyndelse. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i Henhold til Pristallet med 1 pCt. pr. Procent. Traadt i Kraft 16. Januar og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel tidligst til Udløb 1. Februar 1928.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Akts. P. Christiansens Papirvarefabrik. Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 54.13. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde: 1. Time 25 pCt. 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter og for Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, som har været beskæftiget fra 1. Januar, erholder 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med en Søndag. Ved Tilskadekomst erholdes 4 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage fra Lønningsdag til Lønningsdag. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Reguleringer i Henhold til Pristallet med 1 pCt. pr. Procent. Traadt i Kraft 19. December og gælder til en 1. Februar tidligst til 1. Februar 1928.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Akts. De danske Cikoriefabriker. Overenskomsten fornyet for et Aar mod, at Lønninger, Akkordsatser etc. ikke reguleres i Overenskomstaaret 1. April 1927 til 31. Marts 1928, men Regulering finder Sted i Februar 1927. Varslingsbestemmelsen for Overenskomstens Opsigelse til 1. April 1928 forbliver uforandret. Vedrører 32 Mænd.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Firma Petersen & Albech: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Tillidsmanden er blevet afskediget, fordi han overfor Firmaet havde hævdet, at det var i Strid med den gældende Priskurant, at en af Firmaets Formænd forsøgte at faa Arbejderne til at udføre «Skæring af et Parti Skinner» for en Betaling, der laa langt under den i Priskuranten fastsatte Pris. Ved et Mæglingsmøde den 23. November oplystes det, at Arbejdet med Renskilningen af Kondensatoren ikke var blevet fuldført. Firmaet indgik paa efter Omstændinghederne at betale de omhandlede Arbejdere tilsammen et Beløb af 110 Kr., medens Forbundet forbeholdt sig Ret til at videreforfølge Sagen om Tillidsmandens Afskedigelse. Ved et Møde af Repræsentanter for Organisationerne den 21. December enedes man om, at Tillidsmanden straks skulde genantages og Firmaet betalte ham 20 Kr.

Varde. Varde Staalværk Akts. Afdelingen klager over, at Aktieselskabet misligholder en den 29. November 1924 paa et Mæglingsmøde indgaaet Bestemmelse saalydende: «Ved uregelmæssigt Arbejde uden-

for Dagholdet betales for hver Arbejdstime følgende Tillæg: For Tiden indtil Kl. 11 Aften 40 Øre, derefter 50 Øre pr. Time», idet det har paalagt 2 Mand, der havde været beskæftiget alle Ugens 6 Dage, at fortsætte Arbejdet Løndag Aften til Søndag Morgen med Indfyring i Glødeovnen, altsaa i 8 Timer og kun aflønnet dem med Timeløn plus de i Ordningen af 29. November 1924 fastsatte Tillæg. Arbejderne har krævet Arbejdet betalt som Over- og Natarbejde, og Afdelingen er enig med dem deri, men Aktieselskabet nægter at imødekomme Kravet. Endvidere klager Afdelingen over, at Aktieselskabet har reguleret Tillægene paa 40 og 50 Øre ned med 12 pCt. og 5 pCt. i 1926, uagtet de ikke blev reguleret op i 1925. Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt om Sagerne. Efter at Sagen var paatalt overfor Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Mæglingsmødet begæret afholdt, fremkom fra Aktieselskabet en Erklæring, hvori det hævder, at det paaklagede Arbejde er udført af en Mand en Nat, men at Arbejderen overfor Mesteren var indgaaet paa at arbejde for Timeløn plus 40 a 50 pCt. Tillæg (jvfr. Ordningen af 29. November 1924), idet det var stillet ham frit, om han vilde være hjemme Dagen før Glødningen og med Hensyn til Reguleringen opad i 1925 erkendte Aktieselskabet, at det var en Forglemmelse og Arbejderne havde ikke tidligere paatalt Sagen. Tillægene vilde straks blive reguleret op fra at være 33 og 42 Øre til 34 og 44 Øre. Under den fortsatte Korrespondance med Afdelingen hævdede denne, at Sagen drejede sig om 10 Mand i Stedet for om 2 Mand, og at den maatte fastholde Kravet om Overarbejdsbetaling til de 9 Mand. Aktieselskabet hævdede derimod, at det kun drejede sig om 6 Mand af hvilke de 5 Mand var indforstaaet med Betalingens Rigtighed og at den ene Mand havde faaet Differencen udbetalt. Mæglingsmødet bortfaldt.

Knabstrup. Knabstrup Teglværk. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Oprettelse af Akkord for «Læsning af Rødler». Arbejderne har hidtil for Læsning af Rødler i den gamle Lergrav erholdt en Betaling af 48 Øre pr. Læs og Vognkolonnen bestod af 2 Vogne a ½ m³ og 1 Vogn a ¾ m³. Rødieret tages nu et andet Sted og Teglværket har tilbudt en Betaling af kun 40 Øre pr. Læs og Vognkolonnen bestaar nu af 3 Vogne a 1 m — 3 m³ pr. Kolonne imod 1¾ m³ tidligere. Afdelingen mener, at Arbejderne er berettiget til at erholde det i Overenskomstens § 3 fastsatte 20 pCt. Tillæg fra den Dag, Læsningen af de store Vogne begyndte, indtil Enighed opnaas om Akkord. Efter at Mæglingsmøde var begæret afholdt, henstillede Kalk- og Teglværksforeningen, at Mødet blev udsat, da lokal Forhandling først bør optages samt meddelte, at Teglværket har indført ny og lettere Arbejdsmetoder for Læsning af en ny Sort Rødler paa et nyt Sted og at der samtidigt er indført Transport pr. Lokomotiv i Stedet for med Hestekraft. Ved den lokale Forhandling opnaaedes ikke Enighed, da Teglværkets Tilbud, der af Funktionærer blev forelagt Arbejderne som et Ultimatum, var uantageligt. Mæglingsmøde begæredes derefter paany afholdt, men Teglværket hævdede atter, at der ingen virkelig lokal Forhandling havde fundet Sted, at dets Tilbud var intet Ultimatum og at det var villigt til at forhandle. Da denne Forhandling ogsaa endte resultatløs, afholdtes den 15. November et Mæglingsmøde. Ved dette hævdede Teglværket, at Forholdene endnu ikke var i Orden, hvorfor man enedes om at optage lokal Forhandling om 3 a 4 Uger om Akkordpriser. Forbundets Repræsentant fastholdt Arbejdernes Krav om Efterbetaling for den forløbne Tid. En ny opstaaet Uoverensstemmelse om Betaling for «Overtril ved Kørsel til Jernbanevogne» henvistes ligeledes til lokal Forhandling. Opnaaedes Enighed ikke, henvistes Sagerne til direkte Behandling paa et Fællesmøde mellem Organisationerne.

Den 28. November indberetter Afdelingen, at der er opnaaet Enighed om, at naar ved Læsning af Banevogn Trillet er over 40 Alen og indtil 60 Alen betales et Tillæg af 10 Øre pr. 1000 Sten og for hver 10 Alen her udover betales et yderligere Tillæg af 10 Øre pr. 1000 Sten, den 12. December indberetter Afdelingen, at der er opnaaet Enighed om en Betaling af 64 Øre netto for Læsning af Rødler til Deling mellem Læsserne og den 18. December indberettes, at den Mand, der kører Traktoren, faar samme Akkord som Læsserne og at Medhjælperen (Bremseren) faar et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Efterbetalingen frafaldtes.

Odense St. Maskinfabriken «Phønix». Afdelingen klager over, at Aktieselskabet aflønner en af dens Medlemmer (en ung Mand, der nylig er fyldt 18 Aar og som Fabriken har flyttet fra det Arbejde, han oprindelig var beskæftiget ved, til almindelig Arbejdsmandsarbejde) med en samlet Timeløn af kun 75 Øre, uagtet det unge Menneske er stor og kraftig bygget. Afdelingen anmoder om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt snarest. Ved et Mæglingsmøde den 29. December hævdede Fabrikanten, at den paagældende Arbejder var for uudviklet til at udføre almindeligt Arbejde i Støberiet, hvorefter man enedes om, at Aktieselskabet yderligere udbetaler et Beløb af Kr. 10.88 for 136 Timers Arbejde (= 8 Øre pr. Time).

Aarhus O. Aarhus Oliefabrik Akts. Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt snarest i Anledning af: 1) at Fabriken nægter at betale Erstatning for manglende Sommerferie til 2 Mand, som efter Afdelingens Opfattelse havde Krav paa Sommerferie sidste Sommer, da de har været antagne paa Fabriksnumre for «faste Folk», medens Fabriken hævder, at de har været antagne som løse Arbejdere, 2) at Fabriken af Akkordfortjenesten for «Presning af Automatmel» fradrager Betalingen for daarligt pressede Kager efter Vægten af disse, og derved reducerer Arbejdernes Akkordfortjeneste. Arbejderne hævder, at Aarsagen til, at Kagerne ikke kan presses hele er den, at Fabriken i Strid med Forudsætningen for Fastsættelse af Akkordprisen for «Presning af Automatmel» nu forringer Varen ved at tilsætte Automatmelet ½ Mel af en daarligere Kvalitet (Returmel). Mæglingsmødet den 16. Oktober endte uden Resultat. Efter et ligeledes resultatløst Fællesmøde den 27. Oktober mellem Organisationerne og en derefter følgende resultatløs lokal Forhandling den 2. November, indbragtes de

2 Stridsspørgsmaal for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse.

Den 18. Januar 1927 afsagde Voldgiftsrettens Opmand en saalydende Kendelse: Ad 1) Der tilkommer de 2 Arbejdere Erstatning for Sommerferie. Ad. 2) Afdelingens her fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.

(Den ad. 2 trufne Afgørelse er Konsekvensen af en den 6. November 1922 afsagt Opmandskendelse i Anledning af en Uoverensstemmelse af lignende Beskaffenhed.)

Vejle F. Akts. Steensens Margarinefabrik. Afdelingen klager over, at Fabriken afskediger Arbejdsmænd, der beskæftiges med at «snøre Æsker, køre dem til Lageret og opstable dem i Lageret» og i Stedet for antager Kvinder til at udføre dette Arbejde for den for Kvinder gældende Betaling. Afdelingen oplyser, at det omhandlende Arbejde er udført af Mænd i de sidste 4 Aar og henviser til Bestemmelsen i Overenskomsten af 1925, § 8 om, at Overenskomsten omfatter alt paa Fabrikerne forefaldende Arbejde i det Omfang, der i Øjeblikket er gældende. Afdelingen anmoder saaledes foranlediget om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt. Ved Mæglingsmødet den 25. August opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen gik til en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 27. September afsagte Voldgiftens Opmand følgende Kendelse — idet han henviser til en den 14. Oktober 1922 afsagt Voldgifts Opmandskendelse om et lignende Spørgsmaal: «Saafremt det under Sagen omhandlede Arbejde i Juli 1925 kutymemæssigt blev udført af Arbejdsmænd paa saa godt som alle under Foreningen hørende Fabriker, er Aktieselskabet Steensens Margarinefabrik uberettiget til nu at lade Arbejdet udføre af Kvinder. Men under en modsat Forudsætning vilde dette være berettige.

Efter at Resultatet af en Undersøgelse af, hvem det omhandlede Arbejde blev udført af paa de forskellige Fabriker var foretaget af saavel Fabrikantforeningen som af D. A. F. og Resultatet forelagt Opmanden, gav Opmanden den 13. Januar 1927 Kendelsen en Tilføjelse, der forklarer Ordene «saa godt som alle under Foreningen hørende Fabriker» derhen, at Arbejdernes Paastand kendtes for at være uberettiget.

Fabrikarbejderne Kbhvn. Akts. Glud & Marstrands Fabriker, Løve Alle. Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet nægter at betale den i Priskuranten fastsatte Betaling for at have «oprullet et Parti halvpressede 40 hl Transportspande» (322 Stk.) 2 Gange, idet Aktieselskabet kun vil betale 18 Kr. pr. 100 Stk., medens den fastsatte Betaling er Kr. 17.00 pr. 100 Stk. for en Gang Oprulning med et Tillæg af 50 pCt., naar Spande skal oprulles 2 Gange, altsaa Kr. 25.50 pr. 100 Stk. Ved Mæglingsmødet den 23. December kunde Firmaet ikke indrømme, at Kravet om 50 pCt. Tillæg var berettiget og hævdede, at dette Tillæg ikke eksisterede. Indtræffer lignende Krav om 2 Gange Oprulning af Transportflasker Nr. 426, skal der optages Forhandling om Fastsættelse af Prisen for dette Arbejde. Under Forudsætning heraf indgik Aktieselskabet paa at betale den paagældende Arbejder 15 Kr.

Aalborg F. Svovlsyrefabriken. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Fabriken nægter at udbetale samme procentvise Akkordoverskud til 6 Mand, der af en Murermester — efter Fabrikens Anvisning — var antaget som Haandlangere for nogle Murersvende, der ombyggede et af Fabrikens Støvkamre, uagt Fabrikens Konstruktør ved Antagelsen af de 6 Mand havde lovet dem det samme procentvise Overskud, som Svendene tjente i Akkorden. Svendenes Overskud androg 195 pCt. af Timelønnen, men Arbejdsmændene fik kun udbetalt 96½ pCt. Efter Mæglingsmødets Begæring overfor Syrefabriken, afviste denne Sagen, idet den henviste til, at Murarbejdet var bortliciteret til Murermesteren. Derefter begæredes overfor Centralforeningen af Murermestre Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Denne behandledes derefter i Henhold til de mellem Centralforeningen og Aalborg Afdeling A. gældende Voldgiftsregler, senest ved faglig Voldgift og herunder klarlagtes det, at det paagældende Arbejde ikke var bortliciteret til Murermesteren, men af denne udførtes for Fabriken efter Regning, men at Murersvendene havde et Smudstillæg paa 50 pCt. til deres Timeløn (126 Øre), saaledes, at naar dette først fradroges Akkordsummen, blev Svendenes Overskud ogsaa 96½ pCt.

Ved et derefter afholdt Mæglingsmøde indgik Syrefabriken paa at udbetale 300 Kr. til Deling mellem de paagældende 6 Arbejdere, saaledes at de fik 49½ pCt. Overskud foruden de allerede udbetalte 96½ pCt.

Horsens A. Murermester Bekker. Afdelingen klager over, at Mesteren har afregnet en Mand med 7 Timers Løn daglig for Dagene 1. til 5. November, uagtet den overenskomstmæssige Arbejdstid er 8 Timer daglig for Arbejdsmænd, og anmoder Forbundet om at paatale Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen af Murermestre, paalagte denne Mesteren at efterbetale de resterende 5 Timers Løn til Manden.

Fredericia A. Ingeniør Erik Svendsen. Overenskomst oprettet om Lønforhold m. m. for Arbejdet mellem Fredericia og Snoghøj (Entreprice Parcel I) Arbejdstid. Timeløn, Overarbejdsbetaling og Skifteholdsbetaling er den samme, som er gældende mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. for Arbejde i Provinserne eller mellem Murermestrenes Centralforening og D. A. F. De forefaldende Arbejder udføres i Akkord efter forudgaaet Forhandling mellem Parterne og med Tilkaldelse af en Repræsentant for Afdelingen. Opnaas ikke Enighed, tilkalder Afdelingen en Repræsentant fra D. A. F. til at deltage i Forhandlingerne. Traadt i Kraft 13. Januar og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Viborg. Viborg Byraad. Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Byraadet har faaet fastsat Lønnen for 2 Ekstraarbejdere ved Renovationsanstalten til Kr. 58.00 pr. Uge (havde 101 Øre pr. Time) og forhøjet Timelønnen for Snekastningsarbejde fra 101 Øre til 125 Øre pr. Time. Lønningerne reguleres i Forhold til Pristallets Svingninger. Snefogden skal fortrinsvis antage Arbejdere, der er Medlemmer af en Arbejdsløshedskasse.

Hillerød. Hillerød Cementstøberi (Ingeniør Henry Kabell). Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Firmaet har faaet revideret de hidtil gælden-

de Akkordpriser saaledes, at de kan give en Akkordfortjeneste af 12 Kr. pr. Dag. For Arbejde, for hvilket der ikke findes Priser i Priskuranten optages Forhandling straks efter saadanne Arbejders Fremkomst om Fastsættelse af Akkordpriser. Saadanne fastsatte Akkordpriser skal kunne give samme gennemsnitlige Fortjeneste som de i Priskuranten fastsatte Priser. Gælder til en 1. Februar tidligst til 1. Februar 1928.

Langebæk. Kallehave Sogneraad. Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Sogneraadet er enedes med dette om, at der for Slagning af 4 cm Skærver skal betales 9 Kr. pr m^3.

Vejle M. Murermester V. Nielsen, Sellerup pr. Børkop. Afdelingen klager over, at Murermesteren, der udfører et Byggearbejde ved Mejeriet paa Christianshaab, vægrer sig ved til 2 Mand, der har deltaget i Pudseakkord, at udbetale det af dem indtjente Overskud, idet han dels har paaført Akkorden Timeløn til en Tømrersvend, der ikke deltog i Akkordarbejdet og dels har paaført Akkorden 20 Timers Løn til en ældre Arbejdsmand fra Landet, uagtet den kun skulde paaføres de 8 Timer, som Manden har grusharpet. Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand. Efter at der var skrevet til Murermesteren om Sagen og Blokade stillet ham i Udsigt, hvis han ikke betalte de 2 Mand det dem tilkommende Akkordoverskud, meddelte Afdelingen den 19. December, at Sagen var i Orden.

Nykøbing Jyll. A. Murermester Larsen Afdelingen meddeler, at der ved Opførelsen af en Bygning er opstaaet Uoverensstemmelse med Murermesteren om Betaling af Højdetillæg. Arbejderne hævder, at de har Krav paa Højdetillæg for Opbæring af 200,000 Sten a 38 Øre pr. 1000 Sten = 76 Kr., idet Bygningens ene Ende (Gavlen, der ligger til Gaden) er opmuret fra ca. 25 cm Højde over Gadehøjden, medens den modsatte Gavl er begyndt ca. 2 Meter under Gadehøjden. Mesterens Opmaaling er paa 95 cm i Højden. Afdelingen anmoder i den Anledning om Forbundets Bistand. Ved et Mæglingsmøde den 4. Januar viste det sig, at den faktisk foreliggende Overhøjde ikke var større end 40 cm, hvorefter Sagen ordnedes ved, at Arbejderne til fuld Afgørelse af Sagen fik udbetalt 20 Kr., hvilket Beløb svarede til den foreliggende Overhøjde.

Ballerup. Dræningsmester M. Poulsen Afdelingen indberetter, at Dræningsmesteren, der udfører Dræningsarbejde for Korsvejgaard ved Maaløv, tilhørende Aktieselskabet C. Schous Sæbefabrik, anvender uorganiserede Arbejdere, som han lønner med 100 Øre pr. Time. Afdelingen har krævet, at Mesteren skal betale den almindelige Timeløn 117 Øre, men han fastholder, at han kun vil benytte uorganiserede Arbejdere og kun vil betale 100 Øre i Timen. Blokadesanktion begæres, men Afdelingen henstiller, at Forbundet, forinden Blokaden bliver iværksat, retter Henvendelse til Gaardens Ejere, for muligt at faa disse til at medvirke til en fredelig Ordning af Sagen. Ved gentagne Forhandlinger med Aktieselskabet Schous Sæbefabrik, gik dette ind paa at betale Dræningsmesteren saameget mere for Arbejdet, at han kan betale 117 Øre i Timeløn. Afdelingen er tilfreds med Ordningen og søger at faa Folkene organiserede.

Kolding A. De danske Statsbaner. Afdelingen meddeler, at D. D. S. B. udfører et større Spor—Balasteringsarbejde paa Banestrækningen mellem Kolding og Ejstrup. Sporet løftes ca. 20 cm og ny Ballast bliver paalagt. Arbejdernes Tillidsmand har forlangt Akkord paa Arbejdet eller at der skal ydes Akkordafsavnstillæg, men dette er nægtet, hvorfor Forbundet anmodes om at paatale Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirekoratet med en særlig Fastholden ved, at Aflæsningen af Ballast blev udført i Akkord, meddelte dette, at der ikke kunde gives Akkord paa Spor- og Ballasteringsarbejdet, men der kan ydes Akkordafsavnstillæg for det med Ballastaflæsningen forbundne Arbejde. Efter yderligere Korrespondance om Sagen afholdtes den 18. December et Møde i Generaldirektoratet. Her behandledes desuden Krav om Akkordafsavnstillæg for Lægning af ny Spor og Svveller paa samme Banestrækning samt Krav om Akkord for Planering af Jord paa Skraaningen af den løftede Banestrækning. Man enedes om, at Arbejderne ved Paalægning af Muldjord ved den løftede Banestrækning skal have Akkordafsavnstillæg samt om, at Arbejderne ved Aflæsning af Ballast i Stedet for Akkord skal have udbetalt dobbelt Akkordafsavnstillæg.

Esbjerg. Esbjerg Byraad. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Kommunen, som af Socialministeriet havde faaet Godkendelse af at udføre noget Arbejde som Nødhjælpsarbejde mod, at det udliciteres til en Entreprenør, at det blev betalt med den for Entreprenørarbejde gældende Timeløn, og at det blev udført med en Arbejdstid af 6 Timer daglig, alligevel undlod at udlicitere en Del af Arbejdet, som det altsaa selv ledede, men ikke desto mindre kun afregnede Arbejderne med almindelig Entreprenørtimeløn for, nægter at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om Efterbetaling af Forskellen mellem den udbetalte Timeløn og den for Kommunens Løsarbejdere gældende Timeløn. Afdelingen har klaget til Amtet, der har videresendt Klagen til Socialministeriet. Efter nogen Korrespondance med Afdelingen om Sagen, rettede Forbundet en Henvendelse til Socialministeriet, der oplyste, at det den 30. Oktober havde henstillet til Esbjerg Byraad at imødekomme Arbejdernes Krav. Derefter tilskrev Forbundet Esbjerg Byraad og opfordrede det til at imødekomme Socialministeriets Henstilling. Den 31. December meddeler Afdelingen, at Kommunen har udbetalt det omstridte Beløb, der androg 85 Kr. pr. Mand til 45 Mand.

Til Afdelingsformændene.

Paa given Foranledning bringer vi Forbundets gentagne Anmodning i Erindring, om kun at skrive om en Sag paa hvert Stykke Papir, da Sagerne ellers let vil blive forsinkede, og i enkelte Tilfælde helt kan glide ud.

Husk! For at fremme Ekspeditionen kun en Sag paa hvert Stykke Papir.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St, Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

Aabenraa A. Hans Hinrichsen, Sønderport 5 A, 1.
Aabenraa T. Peter Nissen, Ramsherred 2.
Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødgade 17. Telf. 3361.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalborg. Telf. 2849.
Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518
Aalborg H. Søren Jacobsen, Øster Alle 73. Telf. 3957.
Aalborg K. H. K. Andersen, Islandsgade 13. Telf. 2380.
Aalbæk. Ejner Nielsen, Bannerslund Mark pr. Strandby.
Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.
Aakirkeby. Harald Køhlert, Kalby pr. Aakirkeby.
Aarhus A. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Priv. Sølystgade 38).
Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.
Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.
Aarhus H. Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5087. (Privat Sønder Alle 19. Telf. 6119).
Aarhus J. A. Andersen, Sct. Poulsgade 4, 2.
Aarhus J. B. Alf. Pedersen, Mørksgade 7. Telf. 5848. Privat Clausensgade 3.
Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Telf. 3278.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.
Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.
Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.
Aarhus St. P. Thorndal, Vestergade 25 B, 2. over G.
Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.
Aarslev Hørning. Anton Andersen, Hørning Volk Mølle St.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig.
Agerbæk. Anders Andersen, Agerbæk.
Alhedens Skovarbejdere. Aage Sørensen, Havredal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Allinge. Nikolaj Larsen, Rosengade, Allingen. Telf. 63.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Assens, Fyn. Laurits Pedersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Asnæs. Ludvig Damkjær Nielsen, Asnæs.
Aulum. Carl Chr. Nielsen, Aulum.
Auning. S. Chr. Sørensen, Auning pr. Auning.
Bajstrup. A. Nielsen, Bajstrup pr. Tinglev.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Nygaardsvej 3, Ballerup. Telf. 145.
Bandholm. Henrik Ruhof, Bandholm.
Beder Malling. Andreas Petersen, Malling.
Belysningsarbejderne. Formand N. Christiansen, Vesselsgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Telf. 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensensgade 9, St.
Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Birkerød. Telf. 174.
Bjerringbro. Aage Jensen, Sønderbro pr. Bjerringbro.
Blaahøj. Peter Petersen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Borup. Karl Jacobsen, Dalby pr. Borup.
Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej, Bogense.
Bornholms Skovarbejdere. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Bov. Rasmus Andersen, Padborg.
Brabrandt. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinnth.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade, Brande. Telf. 162.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej, Bramminge.
Bredebro. Anton Hansen, Bovej pr. Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Brædstrup. J. M. Christensen, Bredgade 3, Brædstrup.
Brænderiarbejderne. Formand J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. V. Kasserer Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.
Brændselsafbærerne. Formand Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. V. Telf. Vester 9252 v. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup.
Brødkuskene. Formand H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. Albert Tastesen, Bylderup, Bov St.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Chaufførerne. Formand Thorv. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. Telf. 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.
Christiansfeld. Morten Riis, Christiansfeld.
Darum. Chr. Hansen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Harald Larsen, Dybvad.
Ebeltoft. Carl Feldballe Pedersen, Nedergade, Ebeltoft.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm.
Egernsund. August Hilmer, Egernsund. Telf. Broager 214 x.
Esbjerg. Chr. Nielsen, Danmarksgade 45. Telf. 108.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36, Faaborg.
Faarup. Otto Pedersen, Faarup St.
Fabrikarbejderne. Formand Chr. Gram, Blaagaardsgade 4 A. N. Telf. 3404. Privat Sindshvilevej 23, 2. F. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.
Fakse. Hans Bay Hansen, Egedevej, Fakse.
Fakse Ladeplads. Aug. Hansen, Dannebrogsvej, Fakse Ladeplads.
Fensmark. Hans Jacobsen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup.
Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Film- og Forlystelsesfunktionærerne. Form. Th. Lindberg Pharsen, Skydebanegade 7, 1. V. Telf. Vester 1326 v. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2. L. Telf. Taga 32 v.
Fredericia A. H. Møller, Egeskovvej 5, 1. Telf. 574.
Fredericia F. J. P. Jensen, Nørrevoldgade 40, Fredericia.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16, Fredericia.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frb. Komm. Arb. Formand G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. th. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nylandsvej 63, 3. F. Telf. Godthaab 1429 v.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Ejnar Andersen, Bovensgade 13, Frederikshavn.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36, Frederikssund.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Fussingø. Niels Rasmussen, Svinding pr. Randers.
Fuur. Chr. A. Astrup, Debel, Fuur.
Gadevang. Peter Hansen, «Vennely», Gadevang pr. Hillerød.
Galten. Niels Jørgensen, Galten St.

Garveriarbejderne. Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Hulgaardsvej 76, St. Brh.
Gjelsted. A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nielsen, Gjørding By pr. Gjørding St.
Glamsbjerg. Karl Rasmussen, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejberg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejberg.
Give. Laurits Rabæk, Allegade, Give.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Godsbanevej 11, Glostrup. Telf. 89.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Graasten. Johannes Koch, Nalmadebro, Graasten.
Gram. Hans Peter Christensen, Gram pr. Gramby.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland, Grenaa.
Grindsted. Thule Friis, Vestergade, Grindsted.
Grænge. Husejer Jens Petersen, Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. P. A. Petersen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20 Privat Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Grøn, Lille Linde, Haarlev St.
Hammel. Chr. Sørensen, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj pr. Viborg. Telf. Hammershøj 41.
Hadersley. Carl Hansen, Storegade 83.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hadsten. Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hammersholt. Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Henry Vestentoft, Harlev St.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev. Carl Jensen, Nygade 1, Haslev.
Haslund Ølst. Kresten Pedersen, Haslund pr. Randers.
Havnearbejderne. Formand Axel Jørgensen, Dr. Tværgade 40, St. K. Telf. Palæ 282. Privat Gudrunsvej 19, Taarnby. Telf. Kastrup 260. Kasserer Thomas Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat Borgergade 69, K.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hansted Lundum. Ejnar Falk, Egebjerg pr. Horsens.
Hellum. Jakob Mikaelsen, Hellum St.
Hedehusene. Lars Pedersen, Fabriksvej, Hedehusene.
Helsingør A. Jens Andersen, Sudergade 13, St. th. Telf. 1221.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13, Helsingør.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herfølge 65.
Herløv. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herløv.
Herlufmægle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hillerød. Richard Børgensen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Niels Godsk, Hirtshals.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade, Hjallerup.
Hjerm. Martin Kjeldsen, Hjerm.
Hjørring. Otto Pedersen, Østergade 66. Hjørring. Telf. 751.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73. Telf. 284.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4. Holstebro.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej Holstebro.
Holstebro St. Frederik Frederiksen, Skolegade 20, Holstebro.
Holsted. Chr. Nielsen, Holster By, Holsted.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby pr. Karleby.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Langelandsgade 9, Horsens.
Horsens H. Simon Dam, Jyllandsgade 35, Horsens. Telf. 1183.
Horsens K. Ludvig Jørgensen, Spedalsø 2 B. Telf. 1830.
Hovedgaard. C. E. Petersen, Hovedgaard St.
Hotelfunktionærerne. Formand og Kasserer Laurits Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. Telf. Vester 6859.
Houen. M P Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Laurbjerg.
Hvalpsund. Magnus Rosenvinge, Hvalpsund.
Hvalsø. Niels Larsen, Nørre Hvalsø pr. Hvalsø.
Hvornum Klejtrup. Th. Jensen, Klejtrup pr. Hobro.
Hær og Flaade. Formand A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Telf. Amager 4103 x. Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.
Højer. Martin Lassen, Højer.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Rasmus Ryberg, Hørve.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Isoleringsarbejderne. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.
Ivigtut. Jørgen Villumsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adresse: Gl. Torv 22, K.).
Jelling. Rudolf Elstrøm, Jelling, Jylland.
Jernbanearbejderne B. Formand Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S
Jernbanearbejderne M. Formand H. P. Hansen, Viktoriagade 30. V. Telf. Vester 9316 y. Kasserer V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger F. 4. V.
Jernbanearbejderne T. Formand A. C. Larsen, Saxogade 90, 2. V. Telf. Eva 138 v. Kasserer P. M. Christensen, Malthe Brunsvej 8, 2. tv. F.
Jord- og Betonarbejderne. Formand Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kasserer J. P. Hoppe, sammesteds.
Juelsminde. Kristian Hansen, Strandhuse, Juelsminde.
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Anton Rasmussen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kalundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kastrup. Formand Richard Ludwig, Kastruplundsgade 11, Kastrup. Telf. Kastrup 18. Privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kasserer Johannes Schack, Svend Dyringsvej 5. S.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kolding A. Frants Thomsen, Lykkegaardsvej 14, 1., Kolding. Telf. 1305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kontor- og Forretningsbudene. Formand Gerner Madsen, Studiestræde 16. K. Telf. Byen 4722. Budstuen Telf. Central 14721.
Kongsted. Jens Rasmussen, Rønnede Kro pr. Rønnede.
Korsør A. Vilh. Pind, Krusesvej 12 A., Korsør.
Korsør H. Alf. Sørensen, Baggade 18. Privat Telf. 411.
Kuskene. Formand Viggo Eigtved, Larslejstræde 1. K. Telf. 5640. Kasserer Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.
Kvissel. Chr. Jensen, Kvissel.
Københavns Banegaards priv. Arbejdere. Formand J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer Jens Hansen, Blanketforvaltningen, Hovedbanegaarden. B.
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19, Køge.

Lager- og Pakhusarbejdere. Formand Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Telf. 10147. Kasserer Godtfred Petersen, sammesteds.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Laurberg. Ditlev Due, Laurberg.
Laven. Jens Jensen, Alling pr. Laven St.
Lem Lihme. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangedevej Lemvig.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lynge Nicolaj Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Lyngby. Carl Petersen, Virumstræde 7, Virum pr. Lyngby. Telf. Lyngby 519.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Løgumkloster. Martin Outzen Løgumkloster.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade, Løgstør.
Løkken. Andreas Petersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Elmeby, Sebberup pr. Løsning.
Maarum. Valdemar Pedersen, Kagerup pr. Kagerup St.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade, Mariager.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Marmor- og Granitarb. Formand Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Kasserer F. Andersen, Heimdalsgade 13, 1. L.
Middelfart. Albert Madsen, Assensvej 14 a, Middelfart.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Mælkeriarbejderne. Formand Alfred Jensen, Nordre Fasanvej 29, 1. F. Telf. Godthaab 2133 x. Kasserer M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F. Telf. Godthaab 4784.
Møen. Valdemar Nordbo, Udby pr. Stege. Telf. Stege 164.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anton Kristensen, De jyske Kalkværker pr. Sparkær.
Mørke. Søren Nielsen, Gl. Mørke pr. Mørke St.
Neksø. Niels Kofoed, Brogade, Neksø.
Nibe. Frants Holm, St. Tranegade, Nibe.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing Fl. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads. Telf. 681. Privat Lollandsgade 6.
Nykøbing Jyll. A. Jens Poulsen, Nørrebro, Nykøbing Jyll.
Nykøbing Jyll. F. P. Laursen, Markedsgade 10, Nykøbing Jyll.
Nykøbing Sjæll. Fr. Petersen, Algade 74. Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11, Nysted.
Næstved. Frants Petersen, Amtsmandsgade 9. Telf. 880. Privat Telf. 813.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nørre Aaby St. Telf. 133.
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Nørre Sundby A. H. Chr. Nielsen, Vestergade 1. Telf. 3549. Privat Østergade 4. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Vestergade 1. Telf. 4027.
Odder A. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odder Skovarbejdere. Søren Rasmussen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15. Odense. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Baumgartens Alle 2, 2. Telf. 5359.
Odense F. C. Mathiasen, H. C. Andersensgade 62, St. Telf. 5359.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortbrødrestræde 6 Odense.
Odense L. P. Emil Christensen, Hjallesvej 41. Telf. 4761.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8. Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Odsherreds Skovarb. L. Bernhardt Clausen, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Oliemøllerne. Formand Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Strand 340. Privat Telf. Øbro 6871. Kasserer C. C. Jensen, Clematisvej 13.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Telf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Otterup. P. C. Pedersen, Bryggerivej, Otterup.
Ousted. Niels Nielsen Guldbeck, Ousted pr. Lejre.
Oue. Laurits Lausten, Houtved, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Marstrup.
Pandrup. N. Steffensen, Skadebæk pr. Kaas.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringø pr. Pindstrup.
Præstø. L. Chr. Larsen, Skibbinge pr. Præstø.
Ranum. Poul Holm, Ranum.
Randers A. Søren Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordgade 9, 1. Telf. 2208.
Randers J. S. A. Nielsen, Snaregade 1. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1., Randers.
Remissearbejderne. Formand O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y. Kasserer C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V.
Refsnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup, Kalundborg.
Renovationsarbejderne. Formand A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amg. 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amg. 3275 x.
Ribe. L. Chr. Jacobsen, Klostergade, Ribe.
Ringe, Johannes Hansen, Vinkelvej, Ringe.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej, Ringkøbing, Telf. 233.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1, Ringsted. Telf. 419.
Romø. Chr. Andersen, Adr. Chr. Pedersen, Juvre, Romø.
Roskilde. Aksel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Roslev. Harald Hansen Roslev.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade, Rudkøbing.
Ruds Vedby. Carl Hansen, Ruds Vedby.
Ry Gl. Andreas Rasmussen, Hjærbæk pr. Ry St.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Søren P. Jensen, Korupskov pr. Ryomgaard.
Rødby. Marius Jørgensen, Sædinge pr. Rødby.
Rødding Nr. Jyll. S. P. Jørgensen, Rødding pr. Spøttrup St.
Rødding Sdr. Jyll. Chr. Jegsen, Rødding Sdr. Jyll.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Rosengade 6. Telf. 503. Privat Olsgade 1. Telf. 642.
Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Nykøbingvej, Rørbæk pr. Sakskøbing.
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby, Samsø.
Sandlosserne. Formand og Kasserer H. J. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.
Seest. Johs. Ahrendt, Vonsild pr. Kolding.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Sindal. Niels Peter Jensen, Nørregade 44, Sindal.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33, Silkeborg. Telf. 659.
Silkeborg St. Charley Johnsen, Holbergsgade 4, Silkeborg.
Skaade. Kr. Nielsen, Langballe pr. Maarslet.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Telf. 401.

Skærrehøge. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. A. Laursen, Ellensminde, Skelund St.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade, Skelskør.
Skibby. Laurits Sørensen, Manderup pr. Skibby.
Skibsværftsarbejderne. Formand P. Hansen, Kronprinsessegade 42. Telf. Palæ 45 y. Privat Thorsgade 15, 3. L. Telf. Taga 3957 y.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7, Skive.
Skive K. Valdemar Jensen, Odgaardsvej 2.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.
Skjød. Magnus Hansen, Haurum pr. Bødstrup.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Boller pr. Horsens.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skævinge. Frits Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Skørping. Søren Jensen, Skørping.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14, Slagelse.
Slagelse F. Hans P. Kristensen, Østergade 3, Slagelse.
Sorø. Valdemar Andersen, Slagelsevejen, Sorø. Telf. 365.
Sparkær. Niels Chr. Jeppesen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenlille. Niels Olsen, Stenlille pr. Stenlille St.
Stenstrup. Rasmus Hansen (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Kristian Jensen, Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Vive pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75.
Storehedinge. Kr. Nielsen, Bjælkerup pr. Store Hedinge.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4, Struer.
Stoholm. Niels P. Nielsen, Stoholm.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby pr. Strøby St.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7, Stubbekøbing.
Støberiarbejderne. Formand Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Kasserer Chr. Madsen, Overgaden oven Vandet 54, 1. C.
Støvring. Anders Sørensen, Støvring St.
Sukkerhusarbejderne. Formand Edv. Sykes, Vigerslev Alle 66, St. tv., Valby. Kasserer Holger Jørgensen, Parmavej 23, 1. S.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor Teaterpassagen. Tlf. 361.
Svendstrup. P. Qvist, Svendstrup.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum. Telf. Nærum 109.
Sønderborg A. J. Philipsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7. Sønderborg. Telf. 16.
Sønderborg H. H. Elnef, Lyshøj 1, Sønderborg.
Sønder Felding. Niels Kjærgaard, Sønder Felding.
Sønder Omme. Carl Hansen, Kirkeby Mark, Sønder Omme.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taars. Chr. Riisborg, Taars.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup. Telf. 276.
Tagpapparbejderne. Formand Carl Hegelund, Ryesgade 66 B., 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer V. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Tillitze. S. P. Hjort, Tillitze pr. Nakskov.
Tinglev. Chr. P. Lauesen, Tinglev.
Tingsted. Jens Korfitzen, Taaderup pr. Tingsted.
Tilst. Marius Pedersen, True Mark pr. Mundelstrup.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Tomsen, Gaarde St.
Tikøb. Vilhelm Larsen, Horserød pr. Helsingør.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Thisted. Chr. Iversen, Østerbækken 17, 1. Thisted. Telf. 373.
Thoreby. Johan Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Thorsager. Vilhelm Petersen, Thorsager St.
Thorsø. Alfred Thomsen, Thorsø.
Toldbodarbejderne. Formand C. O. Rød, Fischersgade 21, 1. S. Kasserer Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. Telf. Øbro 2664 x.
Tolne. Elvin Andersen, Skærbæk Hede pr. Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Søren Press, Trustrup.
Trælagerarbejderne. Formand Rasmus Steen, Enghavevej 44. V. Telf. Eva 38. Privat Adresse Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.
Tureby. Ejnar Nielsen, Høstentorp pr. Tureby.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10, Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Stougaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Chr. Christensen, Floes Skov pr. Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen, Ulstrup.
Vagtfunktionærerne. Formand H. P. Lauritsen, Lillegade 6, Valby. Kasserer H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1. Str..
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke, Vamdrup.
Varde. Nikolaj Toft, Kjærvej 12, Varde.
Veggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Veggerløse.
Vejby Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. J. P. Pedersen, Vedelsgade 101, Vejle
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36, Vejle. Telf. 1585.
Vejle H. Therkel Pedersen, Vedelsgade 113, Vejle.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Aksel Nielsen, Tønnesgade 36, Vejle.
Vemmelev. Karl Rasmussen, Ormslev pr. Forlev St.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4, Viborg.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade, Vinderup.
Viby Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13, Viby Jyll.
Viby Sjæll. Anton Jensen, Øster Syv, Viby Sjæll.
Viksø. M. Laugesen, Viksø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard, Vildbjerg.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk pr. Hornbæk.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vojens. Marius Lorentzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel.
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiasensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Vraa. Niels Chr. Nielsen, Vestergade 1, Vraa St.
Værløse. Elias Jørgensen, Hareskov Villaby pr. Hareskov.
Øl- og Mineralvandsarb. Formand L. P. Olsen, H. C Andersensgade 14, St. Telf. 2140.
Ølgod. Andreas Dam, Grønfeldt, Ølgod.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Bech, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Karl Christensen, Øster Vraa.
Nakskov Sk. Johs. Hansen, Bulskov pr. Nakskov.

HOVEDKONTOR og SEKRETÆRERNE.
H. C. Andersensgade 14. Telf. 2140 med Omstilling til samtlige Kontorer.

Formand M. C. Lyngsie (Privat Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen (Privat Telf. Byen 3534).

Sekretær Robert Nielsen (Privat Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Georg Hansen (Privat Telf. Bagsværd 81).
Sekretær Niels P. Hansen (Privat Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen (Privat Telf. Nora 4366).
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen (Privat Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder N. Chr. Nielsen.

HOVEDBESTYRELSEN
bestaar af følgende:

Valgt af den samlede Kongres:
Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Sophus Mortensen (Privat Telf. Nora 3212).
Forretningsfører Hans Nielsen (Privat Bopæl Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515).
Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Telf. Øbro 6871.
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing Fl. Telf. 681.
C. Mathiasen, H. C. Andersensgade 62, St., Odense. Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Carl Drejer (Privat Bopæl Nylandsvej 37, 2. F. Telf. 11240).
Forretningsfører Vald. Petersen (Privat Bopæl Ivar Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus. Telf. 1948).
Thorvald Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Telf. 457.
Johannes Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5084 (Privat Telf. 6119).
Axel Jørgensen, Dr. Tværgade 40. Telf. Palæ 282 (Privat Telf. Kastrup 260).

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.
Forretningsfører Jens C. Larsen, Kildemarksvej 68, Næstved. Telf. 209.
Forretningsfører Axel Olsen (Privat Telf. Taga 3006).
Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A., 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde. Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn. Telf. 347.

Sekretærer:
Otto Jespersen, valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.
Niels P. Hansen, valgt af Transportarbejder-Gruppen.
Georg Hansen, valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

ARBEJDSMÆNDENES ARBEJDSLØSHEDSKASSE i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29. 1. K. Telf. 9961.
Næstformand H. P. Jensen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.
Kasserer Chr. Pedersen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. Byen 4353.
Rejsesekretær J. P. Johannessen, Nørresøgade 29 1. K. Telf. 9961.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 22 1927 1927 31. Aarg.

Overenskomsten
med
Landhaandværkerne i Orden.

Som det plejer at være Tilfældet ved tidligere Overenskomstforhandlinger, har Forbundet ogsaa denne Gang, umiddelbart efter Overenskomstafslutningen med Murermestrenes Centralforening optaget Forhandlingerne med Landhaandværkernes Hovedorganisation for at søge Overenskomsten med denne Forening fornyet.

Ved de Forhandlinger, der i Henhold hertil er ført, er man enedes om de Ændringer, der er aftrykt i efterfølgende Afsnit af denne Artikel og som i det store og hele er de samme Ændringer, der er gennemført ved Forhandlingen med Centralforeningen, dog med Undtagelse af, at vi har imødekommet Ønsket fra Landhaandværkerne om at renoncere paa Tillæg ved Jernbetonarbejde med Murstensskærver, imod at vi har faaet Priserne for Opbæring af Tagsten ændrede i vor Favør..

Vi har ogsaa med Landhaandværkerne faaet Klaring af Akkordspørgsmaalet, idet det nu er saa tydeligt understreget, at ingen Misforstaaelser længere er muligt, at vi ved samtlige de i Prislisten opførte Arbejder skal have Akkord, hvor Svendene arbejder i Akkord, medmindre der foreligger skriftlig Aftale om, at Arbejdet kan udføres i Timeløn.

Det fremgaar ogsaa af Overenskomsten, at vi har taget Reservation, hvis det Tilfælde skulde indtræffe, at Forhandlingerne med de lockoutede Murersvende skulde føre til et Resultat, som paavirker vore Arbejdsforhold saa stærkt, at det maa anses for paakrævet, at der sker Ændringer i vore Folks Arbejdsvilkaar, en Reservation, hvis Betydning jo først Fremtiden kan afgøre..

Overenskomsten af 28. Februar er saalydende:

Ved et Møde i Dag mellem Repræsentanter for Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund enedes man om at forny den hidtil gældende Overenskomst eet Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

§ 1 ændres saalydende:

„I November, December og Januar er den normale Arbejdstid 7 Timer daglig fra Kl. 8 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag, Middag fra Kl. 12 til Kl. 1, men ingen Frokost.

I Februar er den normale Arbejdstid 8 Timer daglig fra Kl. 8 Morgen til Kl. 5 Eftermiddag, Middag fra Kl. 12 til Kl. 1 og ingen Frokost.

I Aarets øvrige Maaneder er den normale Arbejdstid 8 Timer daglig fra Kl. 7 Morgen til Kl. 5 Eftermiddag med Frokost fra Kl. 8½ til Kl. 9 og Middag fra Kl. 12 til 1½.

Ovennævnte Arbejdstider skal være effektive og maa ikke omlægges; dog kan, naar Nødvendigheden kræver det, f. Eks. hvor Vejen til Arbejdspladsen er afhængig af Jernbaneforbindelse eller lignende, for saa vidt der mellem de lokale Mester-, Svende- og Arbejdsmandsorganisationer er Enighed derom, Arbejdstiden omlægges, naar Timetallet bibeholdes paa Arbejdspladsen."

§ 2: Timelønnen fastsættes til 102 Øre.

I § 3, 6. Stk. ændres 10 pCt. til 8 pCt.

Priskuranten.

Post 23 under A., Murerarbejdet, udgaar, og de 56 Øre optages i Grundprisen i Stk. 1, saaledes at denne ændres til 516.

Stk. 1 tilføjes: „Forstærkning af Stillads er indbefattet i Prisen."

Anm. *Vedrørende Opbæring eller Tilbringning:*

Hvor Opbæring er paabegyndt i Kæde, kan Mestrene ikke senere paa samme Bygning forlange, at der skal bæres op paa Brædt eller omvendt.

Stk. 3 under A., Murerarbejdet, ændres saalydende:

„Højden maales paa Facaden til Gaden og maales fra Kantstenen til Overkant af Hovedgesims. Hvis Stenene ogsaa er læsset af til Gaardsiden og opbæres derfra, og disses Stabelplads er højere eller lavere end Kantstenen til Gaden, tages der for disse Stens Vedkommende Hensyn hertil ved Beregningen af Højden, idet det forudsættes, at Stabelpladsen og Opbæringsstedets (Løbebroen) Udgangspunkt ligger i samme Højde.

Side- eller Baghuset maales under Hensyn til deres særlige Gesimshøjde.

For Bygninger, der ligger tilbage fra Gadelinjen eller frit paa en Grund, maales Højden til Hovedgesimsen fra Stenenes Opstillingsplads, naar denne ikke ligger højere end Terrænet umiddelbart ved Bygningen.

Priserne i Post 19, 20, 24, 25, 26 og 27 fradrages 56 Øre.

Under D., Indvendigt Pudsearbejde, flyttes Post 9 om til Post 2, og heraf følgende Ompostering foretages:

Stk. 1 under F., Tagarbejde, ændres saalydende:

„For Opbæring af Tagsten til en 1-Etagesbygning betales pr. 1000 Stk. Sten 650 Øre, for en 2-Etagesbygning 720 Øre pr. 1000 Sten, og for hver følgende Etage betales et Tillæg af 110 Øre."

Priskurantens almindelige Bestemmelser, 1. Stk. ændres saalydende:

„Udbetaling af muligt Overskud paa Akkordarbejde skal ske senest 12 Dage efter, at Akkorden er fuldført, saafremt Arbejdsmændene har forelagt Mesteren Opgørelsen 6 Dage forinden Udløbet af de 12 Dages Frist. Mestrene underrettes om, naar Opmaaling skal finde Sted."

3. Stk. ændres saalydende:

„Naar der ikke forud er truffet skriftlig Aftale mellem Mester og Arbejdsmanden om andet, bliver samtlige de i Prislisten opførte Arbejder at udføre i Akkord under Forudsætning af, at Svendene arbejder i Akkord i den vedkommende By eller paa det vedkommende Byggeforetagende.

Hvor en af Parterne inden 8 Dage efter nærværende Overenskomsts Vedtagelse fremsætter Ønske om Forhandling angaaende lokale Overenskomster eller Priskuranter, hvorom der ikke ved Tiltrædelse af Overenskomsten eller ved Partsforhandling er opnaaet Enighed, skal saadan Forhandling optages inden 8 Dage efter Fremsættelsen af Begæringen. Ved disse Forhandlinger bør det bl. a. tilstræbes, at der fastsættes rene Akkordsatser uden Tillæg eller Fradrag. Forhandlingerne skal være afsluttet senest 14 Dage efter deres Paabegyndelse.

Hvad Parterne ved saadanne Forhandlinger enes om, træder i Stedet for det hidtil gældende. Opnaas der ikke Enighed, vedbliver de hidtil gældende Bestemmelser at bestaa med de af nærværende Overenskomst følgende Ændringer.

Saafremt kommende Forhandlinger mellem Landhaandværksmestre og Svende skulde gøre det paakrævet at hidføre Ændringer i den herefter oprettede Overenskomst, er der Enighed om, at Forhandling herom optages mellem Organisationerne.

København, den 28. Februar 1927.

For Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark:
s. *H. Ehlers.* s. *Jens Andersen.* s. *Lars Nielsen.*

For Dansk Arbejdsmands Forbund:
s. *Axel Olsen.* s. *J. C. Larsen.* s. *Lyngsie.*

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Fortegnelse

over

Arbejdsløshedskassens Kontorbestyrere.

Aabenraa. Fr. Jørgensen, Gasværksvej. Telf. 187.
Aakirkeby. Aug. Marker, Smedegade.
Aalborg. Chr. Jørgensen, Søndergade 20. Telf. 2344.
Aalbæk. S. Olsen, Jerup pr. Jerup St., Jylland.
Aalestrup. N. P. Petersen, Nygade 6.
Aarhus. Chr. Storgaard, Studsgade 8. Telf. 2629.
Aars. Kr. Larsen, Tingvej.
Aarslev-Hørning. Søren Knudsen, Hørning pr. Volk Mølle St.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig.
Agerbæk. Knud Højbjerg, Starup pr. Tofterup.
Aidt. Johs. O. Kær, Drøsbro pr. Thorsø.
Alheden. Aage Sørensen, Haurdal pr. Frederiks.
Allinge Sandvig. Viggo Steffensen, Strandvejen, Allinge.
Ansager. M. P. Marcussen, Ansager St.
Arden. Jens Jensen, store Arden pr. Arden.
Asnæs. Peter Jørgensen, Asnæs St.
Assens, Fyn. L. Petersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Aulum. Carl Chr. Nielsen, Aulum St.
Avning. Joh. Kjeldsen, Avning.
Baistrup. A. Nielsen, Baistrup pr. Tinglev.
Ballerup. Fr. Lundberg, Maalevvej. Telf. 145.
Bandholm. Fritz Andersen, Bandholm.
Beder Malling. N. H. Hansen, Beder Malling.
Bindslev. Chr. Sørensen, Nr. Bindslev pr. Sindal.
Birkerød. M. Nielsen, Skolevej.
Bjerringbro. A. Larsen, R. Hansens Alle.
Blaahøj. N. P. Sørensen, Blaahøj St.
Bloustrød. Peter Hansen, Bloustrød pr. Lillerød.
Bogense. Vald. Jørgensen, Kirkestræde 38.
Bornh. Skovarb. P. Jørgensen, Springbakkehus pr. Lobæk St.
Borup. H. C. Andersen, Borup St.
Bov. Andr. Philippsen, Nørre Smedeby.
Brabrand. Chr. Rasmussen, Brabrand.
Brahetrolleborg. Mads Petersen, Mellemhaven pr. Haagerup.
Bramminge. P. J. Pedersen, Nørregade. Telf. 174.
Brande. P. Nissen, Storegade.
Bredebro. Karl Lassen, Abterp pr. Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St. Jylland.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup.
Brædstrup. Mads Møller, Søgade 23.
Brønderslev. E. Nørkjær, Vestergaardsgade 20.
Brørup. E. Christiansen, Søndergade.
Bylderup. Alb. Tastesen, Bylderup, Bov.
Bælum. C. Rasmussen, Bælum.
Christiansfeld. A. Nielsen, Tyrstrup pr. Christiansfeld.
Darum. H. Davidsen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Axel Therkelsen, Daugaard St. Jylland.
Dybvad. Aksel Pedersen, Dybvad.
Ebeltoft C. F. Petersen, Nedergade.
Egernsund. Aug. Hilmer, Egernsund.
Ejsing. J. Chr. Jensen-Back, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm.
Esbjerg. C. Madsen, Danmarksgade 45. Telf. 108.
Esrom. Ant. Hansen, Esbønderup Skovhuse pr. Esrom.
Faaborg. A. Andersen, Møllevej 84, 1. Telf. 111.
Faarup. P. Lustrup, Faarup St.
Fakse. Hans Christensen, Vestergade.
Fakse Ladeplads. Fr. Olsen, Faksevej.
Fensmark. Jens Peter Hansen, Stenskoven 9. Fensmark pr. Olstrup.
Ferring. Andr. Christensen, Ferring pr. Bonnet St.
Fredensborg. Erik Jensen, Asminderød pr. Fredensborg.
Fredericia. P. G. Jørgensen, Vesterbro 24. Telf. 496 og 572.
Frederikshavn. Lars Andersen, Svalevej.
Frederikssund. Laur. Larsen, Jernbanegade 36.
Frederiksværk. L. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Fur. O. Lindum, Debel, Fur pr. Roslev St.
Fussingø. Bernh. Nielsen, Aalum pr. Randers.
Gadevang. P. Hansen, Vennely, Gadevang pr. Hillerød.
Galten. Peter Andersen, Galten St.
Gl. Ry. J. P. Rasmussen, Gl. Ry, Ry St.
Give. P. Seidelin, Frederiksberg.
Gjelsted. A. Chr. Petersen, Taarup Mark pr. Gjelsted St. Fyn.
Gjern. Ingemann Didriksen, Gjern, Jyll.
Gjøl. Jens Knudsen, Gjøl pr. Aabybro.
Gjørding. Niels Chr. Jensen. Gjørding By pr. Gjørding St.
Glamsbjerg. J. Rasmussen, Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle St.
Glejbjerg Jyll. Jørgen Holm, Grene pr. Glejbjerg.
Glostrup. Carl Larsen, Irisvej 13, Søndervang.
Glumsø. Jens Jensen.
Graasten. P. Petersen, Ahlefeldtvej.
Gram. Iver Sørensen, Gram pr. Gramby.
Grenaa. Jens Lund. Lillegade 31.
Grindsted. Martin Dahl, Vinkelvej.
Grænge. Ove Clausen, Grænge.
Græsted. H. L. Hansen, Græsted Skole pr. Græsted.
Gudhjem. O. Jørgensen, Melsted pr. Gudhjem.
Gørløv. P. Pedersen, Rye pr. Gørløv. Telf. 20. Privat Telf. 187.
Gørslev. J. Vinberg, Gørslev pr. Østervang.
Haarlev. M. P. Madsen. Haarlev.
Haderslev. P. Olesen, Naffet 3.
Hadsten, Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hadsund. Chr. Jensen, Fuglsang. Telf. 113.
Hammel. Chr. Sørensen, Hammel.
Hammersholt. Jens Nielsen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hammershøj. D. C. Jensen, Hammershøj pr. Viborg. Telf. 41.
Hansted, Lundum. Peder Nielsen, Hansted pr. Horsens.
Hanstholm. M. Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Jens Pedersen, Harboøre.

Harlev. P. A. Krogh, Framlev pr. Harlev St., Jyll. (Hammelbanen).
Hasle, Bornholm. Jenus Espersen, Degnekrogen pr. Hasle.
Haslev. O. P. Nielsen, Torvegade.
Haslund Ølst. Kr. Petersen, Haslund pr. Randers.
Havdrup. Aug. Rasmussen, Havdrup. Tlf. Havdrup 113.
Hedehusene. Hans Thomsen, Gl. Skole, Hovedlandevejen.
Hellum, Enok Larsen, Helium St.
Helsingør. J. Nielsen, Søstræde 4. Telf. 470.
Herfølge, And. Pedersen, Svansbjerg pr. Herfølge.
Herløv. C. J. Andersen, Vandværksvej.
Herlufmagle. Hans Olsen, Herlufmagle.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hillerød. H. P. Andersen, Østergade 5. Telf. 312.
Hinnerup. Mart. Petersen, Hinnerup.
Hirtshals. J. P. Jensen, Hirtshals St.
Hjællerup. Ant. Christensen, Hjallerup.
Hjerm. M. Kjeldsen, Hjerm St.
Hjørring. Chr. Holst Christensen, Kongensgade 10. Telf. 751.
Hobro. Ant. Christensen, Vestergade 23.
Holbæk. Carl Vald. Jensen, Skolegade 23, Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holstebro. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4.
Holsted. Chr. Nielsen, Holsted By, Jyll.
Holtug. Aug. P. Nielsen, Holtug.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby pr. Karleby.
Hornslet. Jørgen Uhrbak, Hornslet.
Horsens. Anders C. Jensen, Kildegade 10. Telf. 459.
Horslunde. Jac. Andersen, Lille Utterslev pr. Horslunde.
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. N. Bengtsen, Houlbjerg pr. Laurbjerg.
Hovedgaard. F. Thygesen, Hovedgaard St. Jyll.
Hvalpsund. M. Rosenvinge, Hvalpsund.
Hvalsø. Hans Larsen, Nr. Hvalsø pr. Hvalsø.
Hvornum-Klejtrup og Omegns Fagforening. Vilh. Jensen, Klejtrup pr. Hobro.
Højer. Carl Hansen, Søndergade 29, Højer Sønderjyll.
Højslev. Jens Larsen, Søby, Højslev St.
Hørsholm. Oskar Larsen, Gasværksvej 2, St. Telf. 383
Hørve. H. Chr. Hansen, Hørve.
Ikast. M. Andersen, Kirkegade.
Ivigtut. Frode Friis, Bredegade 1 F.
Jelling. Chr. Iversen, Jelling, Jyll.
Juelsminde. Peter Jørgensen, Juelsminde.
Jyderup. N. S. Hansen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Ant. Rasmussen, Jydstrup St.
Kalundborg. Rs. Laursen, Møllestræde 2.
Karise. J. Christensen, Karise Overdrev pr. Karise St.
Karup. And. Jensen, Karup.
Kastrup. Ric. Ludwig, Kastruplundsgade 11, Amager. Telf. Kastrup 18.
Kerteminde. Jens P. Andersen, Skolegade 31.
Kjellerup. S. Overgaard, Søndergade 39.
Knabstrup. Ferd. Knudsen, Teglværket.
Kolding. H. P. Østergaard, Blæsbergsgade 42, St. Telf. 187.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongsted. Jens P. Petersen, Rønnede Kro pr. Rønnede.
Korsør. C. Larsen, Taarnborgvej 32, Tlf. 308 eller 411.
Kvissel. Jens Andersen, Kvissel.
København. C. Bjergøe, Suhmsgade 4, K. Telf. 9939.
Køge. H. N. Larsen, Tangmosevej 45.
Langaa. N. O. Jensen, Langaa St.
Langebæk. P. Larsen, Kallehave pr. Kallehave.
Laurbjerg. Søren Sørensen, Laurbjerg.
Læven. E. Eriksen, Laven St.
Lem Lihme. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Jens Dalgaard, Rødvang, Vangevej. Tlf. 263.
Lunderskov. A. Andersen, (Frederiksberggade.)
Lyderslev. Jørg. Bentsen, Frøslev pr. Storehedinge.
Lyngby. Carl Petersen, Virumstræde 7, Virum pr. Lyngby.
Lynge. Jens Larsen, Nymølle pr. Vassingerød St.
Lysbro. Jens Nørgaard, Lysbro pr. Silkeborg.
Løgstør. Carl Gronning, Vægtergade.
Løgumkloster. Laur. Petersen, Østergade.
Løkken. Niels Andersen, Løkken.
Løsning. N. J. Andersen, Løsning St.
Maarum. A. Lundkvist, Ravnebjerg pr. Helsinge.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade.
Maribo. Hans M. Andersen, Mellemgade 10. Telf. 345.
Middelfart. J. Jacobsen, Assensvej 80. Telf. 18.
Moselund. A. Nielsen, Moselund, Engesvang St.
Mou. Tegner Jacobsen, Mou, Jyll.
Møen. L. Türck, Stege.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Jens Andreasen, Jydske Kalkværker, Mønsted pr. Sparkær.
Mørke. L. Sørensen, Villa «Stenvad», Mørke St.
Nakskov. E. Clausen, Heesvej 25
Neksø. Joh. Olsen, Nordre Strandvej.
Nibe. Henrik Holm, Nordre Strandgade.
Nivaa. J. Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nyborg. Carl Larsen, Vester Voldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing F. Chr. Madsen, Nordre Havn.
Nykøbing J. J. Christen Jensen, Langebækgade 12.
Nykøbing S. Fr. Petersen, Algade 74.
Nysted. H. Hansen, Fiskergade 18.
Næstved. Frants Pedersen, Amtsmandsgade 9, St. Telf. 88 mellem 9 og 1.
Nørre Aaby. Jens H. Jensen, Nørre Aaby.
Nørre Alslev. Johs. Rasmussen, Eskildstrup pr. Eskildstrup, Falster.
Nørre Sundby. Johs. Nielsen, Grønnegade 28. Telf. 3376.
Odder. Anders Sørensen, Nørregade 23.
Odder Skovarb. A. Andersen, Fillerup pr. Odder.
Odsherred. L. Bernh. Clausen, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Odense. H. Chr. Larsen, Folkets Hus. Telf. 3281.
Onsild. A. Jensen, Dorchæusminde, Onsild St.
Ormslev. C. Vestergaard, Lemming pr. Stautrup.
Otterup. R. P. Jensen. Klintebjergvej.
Oue. A. Laustsen, Houtved pr. Hobro.
Ousted. N. Rasmussen, Allerslev pr. Lejre St.
Over Jerstal. A. Uldall, Over Jerstal St.
Pandrup Carl Olsen, Bundgaards Mark pr. Pandrup.

Pindstrup. Alfr. Fyrst, Ringsø, Pindstrup St.
Præstø. J. P. Jensen, Præstemarken.
Randers. H. Essenbæk, von Hattenstræde Nr. 3. Telf. 1067.
Ranum. Jac. Larsen, Ranum.
Refsnæs. Til Refnæs Afdeling, Chr. Nielsen, Kallerup pr. Kalundborg.
Ribe. P. Schmidt, Fiskergade, Telf. 215
Ringe. Johs. Hansen, Vinkelvej, Ringe.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej. Telf. 233.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1. Telf. 419.
Roskilde. A. Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Roslev. C. Knudsen, Roslev St. Salling.
Rudkøbing. G .Fr. Andr. Riis, Nørregade.
Ruds Vedby. H. P. Hansen, Ruds Vedby St.
Ry St. Jens Jensen, Alleen, Ry St.
Ryde. Carl Petersen, Øster Tiersted pr. Vester Tiersted.
Ryomgaard. R. P. Rasmussen, Ryomgaard .
Rødby. Axel Hansen, Vestergade 81.
Rødding, Nr. Jyll. Marinus Jensen (Bak), Rødding pr Spøttrup.
Rødding. Sdr. Jylland. Niels Nielsen, Rødding, Sønderjylland.
Rødvig. Jens Frederiksen, Rødvig.
Rømø. Arthur Dyg, Bolilmark, Rømø.
Rønbjerg. K. Eriksen, Rønbjerg pr. Rønbjerg.
Rønne. Helfred Nielsen, Rosengade 6. Telf. 502.
Sakskøbing. Vilh. Jørgensen, Lillemark pr. Sakskøbing.
Samsø. P. Christensen, Tranebjerg, Samsø.
Seest. Th. Thomsen, Seest 98, Kolding.
Sierslev. J. P. Petersen, Sierslev pr. Storehedinge, Telf. Holtug 52.
Silkeborg. Niels Kusk, Ryesgade.
Sindal. Vald. Christensen, Sindallund.
Skaade. Evald Ebbesen, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. A. Jørgensen, Gasværksvej. Telf. Staten 221.
Skanderborg. Fr. Mikkelsen, Vesterskovvej.
Skærrehage. N. Chr. Harbøll, Hesselbjerg, Nykøbing, Jyll.
Skelskør. A. Jensen, Algade.
Skelund. H. P. Hansen. Veddum St.
Skibby. L. Sørensen, Skibby pr. Skibby.
Skive. F. Villadsen, Karolinegade 7. Telf. 107.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46.
Skjød. N. Thøgersen,Skjød pr. Hadsten.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Boller pr. Horsens.
Skærbæk. Hans Lorentzen, Vestergade.
Skævinge. Fritz Madsen, Skævinge.
Skørping. Jens Storgaard, Skørping St. Jyll.
Slagelse. Hans Jensen, Fruegade 25. Telf. 249.
Sorø. Vald. Andersen. Landsognet. Telf. 365.
Sparkær. Jens Chr. Madsen. Sparkær.
Stenderup. M. Christensen, Stenderup.
Stenlille, Sj. Niels Olsen, Stenlille St. Telf. 127.
Stenstrup, Fyen. Hans Jørgen Sørensen, Kirkeby pr. Stenstrup.
Stenvæd. P. Petersen, Ulstrup pr. Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Vive Mark pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kr. Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. H. Nielsen, Stilling St.
Stoholm. N. P. Nielsen, Stoholm.
Storehedinge. Hans Larsen, Rengegade 11.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4.
Strøby. Jens F. Jensen, Strøby pr Strøby.
Stubbekøbing. E. Hansen, Ringgaarden.
Støvring. C. Christensen, Støvring.
Svaneke. Carl Jørgensen. Hullebakken.
Svendborg. Hans Hansen, Ramsherred. Telf. 361.
Svendstrup. Herm. Jensen, Svendstrup, Jyll.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Sæby. A. Nielsen, Vestergade 7.
Søby. Skovarb. Holger Jensen, Sall pr. Sall St.
Søllerød. Th. Vinsentzen, Nærum. Telf. Nærum 109.
Sønderborg. Fr. Fogh, Bjerggade 7.
Sdr. Felding. Niels Kjærgaard. Sdr. Felding.
Sønder Omme. Fr. Sørensen, Hvelpslund pr. Stakroge.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Taarnborg.
Taars. Jens Nielsen Ilbro pr. Ilbro St.
Taastrup. Lars Petersen, Køgevej 41.
Tange. Kr. Sørensen, Tange St.
Tarm. C. Jensen, Kolonihavevej.
Tavlov. Carl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang (Jylland).
Thisted. Chr. Iversen. Østerbakken 17. Telf. 373.
Thoreby. Jens Pommer, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Sofus Andersen, Kirke Saaby pr. Hvalsø.
Thorsager. S. Chr. Laursen, Thorsager St.
Thorsø. M. Steffensen, Thorsø.
Thureby. Niels Andersen, Vasermarkshus pr. Thureby.
Tikøb. A. Larsen, Birkebo, Holmene pr. Hellebæk.
Tillitze. S. P. Hjorth, Tillitze St.
Tilst. Søren A. Jensen, Tilst Teglværk pr. Mundelstrup.
Tinglev. Chr. P. Lauesen, Tinglev.
Tingsted. L. Hansen, Taaderup pr. Tingsted, Falster.
Tinning. R. Henriksen, Tinning pr. Hinnerup.
Tistrup. P. Hansen, Tistrup.
Tjæreborg. L. Bendixen, Tjæreborg St.
Tolne. Georg Hansager, Tolne St.
Toustrup. R. P. Christensen, Toustrup.
Tranbjerg. G. Møller, Sletby pr. Tranbjerg, Jyll.
Trustrup. Søren Press, Trustrup.
Tylstrup. Ant. Sørensen, Tylstrup.
Tølløse. Laur. Madsen. Trekronervej.
Tønder. P. Reddersen, Smedegade 6.
Tønder. P. Feddersen, Smedegade 6.
Udbyneder. Hans Dahl. Havndal pr. Udbyneder.
Uggelhuse. J. Hjortshøj, Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen, Ulstrup.
Vamdrup. L. Blom, Tværgade.
Varde. S. P. Dyhr. Østergade 12. Telf. 436.
Veggerløse. A. Christensen, Veggerløse.
Vejby Tibirke. Carl Larsen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vejen. J. Chr. Jensen, Baunegaardsvej 6.
Vejle. H. Kaltoft, Vedelsgade 24. Telf. 698.
Vemmelev. Peder Christiansen, Vemmelev pr. Forlev.
Vemmetofte. N. P. Petersen, St. Spjelderup pr. Karise St.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4.

Viby, Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13.
Viby, Sj. Chr. Hansen, Gl. Viby pr. Viby St., Sj.
Vigerslev. R. Jørgensen, Bredbjerg pr. Langsø.
Viksø. Niels Nielsen, Viksø
Vildbjerg. A. Lauridsen, Vildbjerg By.
Villingebæk. Oluf Pedersen, Villingebæk pr. Dronningmølle.
Vinderup. Ant. Olesen, Skolevej.
Viskinge. J. P. Olsen, Bregninge pr. Eskebjerg St.
Vojens. Hans Chr. Hansen, Vojens.
Voldby. S. Madsen, Voldby pr. Hammel.
Volstrup. Andr. Christensen, Volstrup By pr. Volstrup St.
Vordingborg. Th. Hansen, Arebovej 8.
Vraa. J. P. Petersen, Nygade 21.
Værløse. Chr. Knudsen, Ll. Værløse pr. Værløse.
Ølgod. Johs. Schmidt, Lillegade.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Beck, Grønbjerg.
Østbirk. Carl Jørgensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Karl Christensen, Højvang pr. Øster Vraa.

Fra Udlandet.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesmøde.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad afholdt sit første Møde for dette Aar i Genéve i Dagene 28.—30. Januar under Forsæde af den franske Regerings Repræsentant, M. Arthur Fontaine.

Af den af Arbejdsbureauets Direktør, M. Albert Thomas, til Styrelsesraadet aflagte Beretning om Bureauets Virksomhed i det forløbne Aars sidste Kvartal, bør fremhæves en Meddelelse gaaende ud paa, at det franske Deputeretkammers Beslutning om betinget Ratifikation af Washington-Konventionen om Otte-Timersdagen nu er oversendt til Senatet, og at et Forslag om at gøre Ratifikationen betinget af tilsvarende Foranstaltninger fra samtlige de øvrige paa Arbejdsminister-Konferencen i London sidste Foraar repræsenterede Stater (af hvilke Belgien jo allerede har ratificeret) nu er til Behandling i et Senatsudvalg. I Tyskland har Regeringen forelagt Rigsøkonomiraadet et Forslag til en ny Arbejderbeskyttelseslov, der bl. a. indeholder en Række Bestemmelser, som formenes at tilfredsstille Washington-Konventionens Fordringer. Forslaget er imidlertid ledsaget af et Memorandum, hvori Regeringen udtaler, at en Ratifikation fra Tysklands Side kun vil kunne finde Sted paa Vilkaar af Ratifikation fra de andre store europæiske Industrilandes Side. I England har som bekendt store Arbejdskonflikter stadig stillet sig hindrende i Vejen for Optagelsen af Spørgsmaalet om Ratifikation, men det bør dog nævnes, at den engelske Regering har erklæret, at den for nylig indførte Lov om Otte-Timers Arbejdsdag i Kulgruberne efter Regeringens Opfattelse ikke er i Strid med Washington-Konventationen.

Ligesom ved det foregaaende Styrelsesmøde i Oktober gav ogsaa nu Spørgsmaalet om Arbejdstids-Konventionen Anledning til en livlig Debat. Paa Oktober-Mødet havde man vedtaget Nedsættelsen indenfor Styrelsesraadet af en Kommission paa 12 Medlemmer med det Hverv nu til Januar-Mødet at aflægge en Beretning om Arbejdstidsspørgsmaalets Stilling, samt eventuelt at foreslaa saadanne Forholdsregler, som maatte være egnede til at fremskynde Washington-Konventionens Ratifikation i de forskellige Lande. Kommissionen havde ladet foretage en omfattende Undersøgelse til yderligere Belysning af Sagens Stilling i de forskellige Lande, men da det ikke havde vist sig muligt indenfor Kommissionen at naa frem til en ensartet Opfattelse med Hensyn til Arten af de Vanskeligheder, der stillede sig hindrende i Vejen for Ratifikationen, havde man ikke set sig i Stand til at foreslaa positive Skridt til Fremskyndelse af Ratifikationsvirksomheden. Kommissionen har derfor indskrænket sig til at udtale, at den ansaa de indhentede Oplysninger for egnede til at støtte Arbejdsbureauets Direktør i hans Bestræbelser for at fremme Ratifikationen. Af Styrelsesraadets Drøftelse af dette Spørgsmaal bør nævnes, at der fra Arbejdsgiverside rettedes visse Indvendinger mod Konventionens Gennemførelse i nogle af de Lande, som allerede har ratificeret den, ligesom det fremhævedes, at der stadig paa flere Punkter raader Usikkerhed eller Uenighed med Hensyn til Konventionens Fortolkning. Herimod hævdedes det fra Arbejderside, at Tilstedeværelsen af visse uløste Spørgsmaal med Hensyn til Konventionens Fortolkning ikke længere kunde anses for Hindringer for dens Ratifikation, navnlig ogsaa i Betragtning af at Konventionen var bleven vedtaget næsten eenstemmigt af Washington-Konferencen. Der er endvidere Grund til at nævne en af den britiske Regerings Repræsentant afgiven Erklæring angaaende Indholdet af den i London trufne Overenskomst; det, man var bleven enig om, tog Sigte paa Gennemførelsen af visse omstridte Bestemmelser for det Tilfælde, at Konventionen skulde blive ratificeret. Da de Vanskeligheder, som har vist sig ved Spørgsmaalet om Konventionens Gennemførelse, er fjernede, og da de af Arbejdsgivergruppen begærede Oplysninger foreligger, synes Ratifikationsvirksomheden nu at kunne foregaa i hastigere Tempo.

I Henhold til en af den internationale Søfartskonference i 1926 vedtagen Resolution paahvilede det Styrelsesraadet at tage Standpunkt til Spørgsmaalet om, hvorvidt man paa Dagsordenen for en speciel Søfartskonference i 1928 skal optage Spørgsmaalet om Regulering af Arbejdstiden til Søs. Denne Resolution var i Dagene inden Styrelsesmødet blevet behandlet af Arbejdsbureauets paritetiske raadgivende Kommission for Søfartsspørgsmaal, der med 7 Stemmer mod 5 havde vedtaget at foreslaa Styrelsesraadet at optage Spørgsmaalet paa Dagsordenen. Paa selve Styrelsesmødet var dette Genstand for en indgaaende Drøftelse, og særlig den britiske Regerings Repræsentant viste sig meget betænkelig ved dette Spørgsmaals Optagelse. Et af denne fremsat Forslag om, at udsætte Sagens Behandling til næste Styrelsesmøde, nedstemtes imidlertid med 12 Stemmer mod 9. Istedetfor vedtog man med 13 Stemmer mod 9 et af Arbejdsbureauets Direktør foreslaaet Kompromis, hvorefter Spørgsmaalet provisorisk skulde opføres paa Dagsordenen

for en Søfartskonference i 1928. Det næste Styrelsesmøde skal da træffe endelig Beslutning om denne Konferences Indkaldelse og Dagsorden.

Et af de vigtigste Punkter paa Styrelsesmødets Dagsorden var den endelige Afgørelse af hvilke Spørgsmaal, der skulde opføres paa Dagsordenen for den ordinære Arbejdskonference i 1928. Ved Oktober-Mødet havde man vedtaget et Forslag om foreløbig at opføre tre Punkter, nemlig Spørgsmaalet henholdsvis om Forebyggelse af Ulykkestilfælde, indtrufne under Arbejdet, om Arbejdsløshedsforsikring og om Lovgivningen om indfødte Arbejdere i Kolonierne. Ud fra den Betragtning, at Arbejdskonferencen i 1928 eventuelt vil kunne komme til at beskæftige sig med den endelige Behandling af to af de paa Programmet for dette Aars Konference opførte Punkter — nemlig Spørgsmaalet om Foreningsretten og om Metoder til Fastsættelse af Minimalløn — fandt Flertallet indenfor Styrelsesraadet det imidlertid mest formaalstjenlig at begrænse sig til et enkelt nyt Spørgsmaal. Arbejdergruppen insisterede paa, at ogsaa begge de to førstnævnte Punkter burde optages, og særlig de svenske Arbejderes Repræsentant henledte Opmærksomheden paa, at en Udsættelse af Spørgsmaal, der i og for sig er modne til Behandling, vil kunne medføre en Forhalelse af disse Spørgsmaals Behandling i Landenes lovgivende Forsamlinger. Meningerne stod endvidere delte med Hensyn til, hvorvidt man skulde foretrække Spørgsmaalet om Forebyggelse af Ulykkestilfælde i Arbejde eller Spørgsmaalet om Arbejdsløshedsforsikring, samt om hvorvidt man under det førstnævnte Spørgsmaal skulde inddrage Spørgsmaalet om Indførelse af automatisk Kobling af Jernbanevogne. Styrelsesraadet vedtog til Slut med 10 Stemmer mod 8 at opføre Spørgsmaalet om Forebyggelse af Ulykkestilfælde i Arbejde, derunder Spørgsmaalet om automatisk Kobling paa Dagsordenen for 1928-Konferencen.

Den tyske Regerings Repræsentant fremsatte Forslag om Indførelse af en ny Ordning, hvorefter Arbejdsbureauet ved Konferencen skulde stille Tolke til Raadighed til Oversættelse af Udtalelser, fremsatte paa andre Sprog end fransk og engelsk, til disse Arbejdsorganisationens to officielle Sprog, ligesom han foreslog, at der skulde tilvejebringes en officiel tysk Oversættelse af de vedtagne Konventionsforslag og Henstillinger. Dette Forslag, der af Styrelsesraadet henvistes til dettes Udvalg for Forretningsordenen, fremkaldte forskellige Indvendinger, især fra spansk og italiensk Side.

Den niende internationale Arbejdskonference havde besluttet at forelægge Styrelsesraadet Spørgsmaalet om, hvorvidt Protester, der fremsattes mod Gyldigheden af en paa Konferencen delegeret Persons Fuldmagt, skulde kunne optages til Undersøgelse af Konferencen ogsaa i Tilfælde af, at Protesten hidrørte fra en international Organisation og altsaa ikke fra den paagældendes eget Land. Styrelsesraadet fandt, at det maatte staa Konferencens Fuldmagtskommission frit for, om den vilde optage en saadan Protest til Behandling.

Af den italienske Regerings Repræsentant var der stillet Forslag om at oprette en permanent Komité for Spørgsmaal, der angaar de saakaldte «intellektuelle Arbejdere». Man naaede ikke frem til nogen positiv Beslutning angaaende dette Punkt men man var indenfor Styrelsesraadet enig om at fastslaa, at Arbejdsbureauet er kompetent til at beskæftige sig med Spørgsmaal af denne Art; man paalagde da ogsaa Arbejdsbureauets Direktør at foranledige tilvejebragt et nærmere udformet Forslag til Nedsættelse af en saadan permanent Komité, der var egnet til at danne Grundlag for en Beslutning paa næste Møde (dette er berammet til Dagene fra 28. Marts—2. April). Ligeledes besluttede man at udsætte et fra italiensk Side rejst Spørgsmaal om Arbejdsbureauets Virksomhed i Henseende til Anvendelse af Film i den sociale Oplysnings Tjeneste.

Endelig kan det nævnes, at Arbejdsbureauets Styrelsesraad i det heromhandlede Møde havde Lejlighed til at gøre sig bekendt med en af Bureauets Vice-Direktør, Mr. Butler, paa Grundlag af en nylig foretagen Studierejse til De forenede Stater og Kanada udarbejdet Beretning om de amerikanske Arbejdsforhold. Denne Beretning indeholder mange vigtige Iagttagelser, der vil kunne bidrage til her i Europa at fremme Forstaaelsen af de Problemer, der for Tiden søges løst i Verdens største Industriland. Beretningen blev da ogsaa modtaget med stor Interesse af Styrelsesmødet, og den vil formodentlig i Løbet af kort Tid blive gjort tilgængelig for Almenheden i yderligere suppleret Form.

Siden sidst.

Fredericia A. Entreprenørfirmaet Fibiger & Willefrance. I Anledning af, at Forbundet havde varslet Strejke overfor Firmaet ved Arbejdet ved Fredericia Banegaards Flytning, indkaldte Forligsinstitutionen Hovedorganisationerne til Forligsmøde den 28. September, hvor Enighed opnaaedes om, at der straks skulde optages lokale Forhandlinger om de foreliggende Stridsspørgsmaal og hvis Enighed ikke opnaedes lokalt, skulde Forhandlingerne tiltrædes af Repræsentanter for Entreprenørforeningen og D. A. F. Da saavel Entreprenørforeningen som Firmaet under de stedfundne Forhandlinger nægtede at forhandle om Sagens Realitet, men i Stedet for stillede en hel Række ny store og vanskelige Spørgsmaal op som Forhandlingsemner, der skulde løses først, forinden der kunde være Tale om at behandle de overfor Forligsmanden af os fremførte Stridsspørgsmaal, meddelte Forbundet den 24. November Arbejdsgiverforeningen, at vi agtede at indklage Entreprenørforeningen og Firmaet for Den faste Voldgiftsret for Brud paa Forliget samt anmodede om at faa afholdt det forud for Klagens Indbringelse almindelige Møde. Ved dette Møde, der fandt Sted den 9. December, enedes man om, at Parterne skulde forsøge at faa Stridsspørgsmaalene løst ved lokal Forhandling. Paa Forbundets Foranledning nedsattes derefter et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for de interesserede Arbejdere samt Afdelingsformanden til at optage Forhandlinger paa Basis af Oplysninger om det nøjagtige Timeantal ved de forskellige Arbejder

Den 18. December indberetter Afdelingen, at der er truffet en Overenskomst, hvorefter Firmaet udbetaler Arbejderne 2600 Kr., og den 5. Januar meddeler Afdelingen, at Firmaet har efterbetalt 2700 Kr., som gennem den Juleaftensdag blev udbetalt til de Arbejdere, der havde udført Kloakarbejde. Beløbene androg mellem 50 Kr. og 115 Kr. pr. Mand og udgjorde 15 Øre pr. Time. Overenskomsten aabner Adgang til Akkord paa de øvrige Arbejder undtagen ved Gravemaskinen.

Fredericia A. Entreprenørfirmaet Andersen & Svare, Korsør. Overenskomst oprettet om Levering af Træskostøvler til Arbejdere, der beskæftiges ved Kloakarbejde. 12 Mand. Der udleveres Træskostøvler til 6 Mand. 5 Mand erholder, naar de er beskæftiget 4 Timer ved Kloakarbejde daglig, ½ Times Løn ekstra; er de paagældende Arbejdere af de 5 Mand beskæftiget hele Dagen ved Kloakarbejde, erholder de hver 1 Times Løn ekstra. Til Arbejderne, der er beskæftiget ved Kloakarbejde, efterbetales 475 Kr. som Akkord til et 7 Mands Hold. Alt Kloakarbejde samt Betonarbejde er indbefattet i nævnte Akkordsum. Afdelingen garanterer for Ro og Orden paa Arbejdspladsen for hele Arbejdets Udførelse.

Kolding A. Kolding Byraad. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Kommunen nægter at betale det overenskomstmæssige Tillæg af 20 Øre pr. Time for «Arbejde ved Opmundring» til 20 Mand, der paa Trillebør transporterer det opmudrede Fyld ud paa Dæmningen. Da Arbejderne maa gaa i Vand og Mudder til langt op paa Benene, kan de kun arbejde i Træskostøvler og da Kommunen tidligere har betalt 20 Øre Tillæg pr. Time for lignende Arbejde, hævder Afdelingen, at Kravet er berettiget. Efter at Sagen var paatal overfor Byraadet, meddelte dette den 18. Oktober, at det ikke kunde yde det krævede Tillæg, da Arbejdet var almindelig Jordflytning. Da Afdelingen imidlertid havde fremsendt en ny Klage over, at Kommunen ogsaa nægtede at betale Vandtillæg (20 Øre pr. Time) for — foranlediget ved Bolværksskredning — at grave en 2 Meter dyb Grav af 25 Meters Længde og 8 Meters Bredde, uagtet Arbejderne i den sidste ½ Meters Dybde maa staa i Vand, afholdtes den 4. December et Møde med Byraadet. Enighed opnaaedes ikke paa Mødet, men den 13. November erklærede Byraadet sig villigt til at forhandle med Forbundets Repræsentanter om et Tillæg af 20 Øre pr. Time for en passende Del af de Timer, der er medgaaet til Udgravningen (ikke for Tilfyldningen). Da Enighed herom heller ikke opnaaedes ved lokal Forhandling, afholdtes den 28. Januar et nyt Møde ved hvilket Sagen ordnedes ved, at Byraadet akcepterede et af Arbejderne stillet Forslag om fuld Afvikling af Sagen mod Udbetaling af 200 Kr. udover, hvad der tidligere er udbetalt.

Københavns Banegaards private Arbejdere. Losse-Entreprenørforeningen: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928 med Bibeholdelse af den nuværende Løn, Kr. 8,68 pr. Dag. Ingen Regulering i Overenskomstperioden. Vedrører 75 Mand.

Kuskene Kbh. A/S C. Schous Fabrikker: Overenskomsten fornyet. 6 Mand, Ugeløn Kr. 70,79. Arbejdstid 48 Timer ugtl. Overarb. 75 pCt. Tillæg. Kuskene faar udleveret Uniformsgenstande samt erholder Ferie og Løn under Sygdom. 8 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Udløb den 1ste i en Maaned.

Aarhus A., Odense L. P. og Glostrup. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomsten vedrørende Betaling for Afvejning af Frø fornyet for Sæsonen 1927. Akkordpriserne for Aarhus og Glostrup reduceredes fra 9½ Øre til 9 Øre og for Odense fra 8½ Øre til 8¼ Øre pr. Afvejning (til og med 5½ kg). Tilkørerne erholder en Ekstrabetaling af 100 Øre pr. Dag for den Tid, de paagældende er beskæftiget ved dette Arbejde.

Rudkøbing. Akts. Langelands Kulkompagni: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Aktieselskabet endnu ikke har været at formaa til at betale Arbejderne deres Akkordtilgodehavende for Kulindgivning i 5 Tilfælde udført i December Maaned 1925 og Januar Maaned 1926, uagtet Betalingen er fastsat i Priskuranten og uagtet der ved et den 5. Marts 1926 afholdt Mæglingsmøde opnaaedes Enighed om, at Arbejdet skulde betales med 190 Øre pr. Ton (jvfr. Priskuranten). Efter at Sagen var paatalt overfor Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer d. 20. Januar, betalte Akts. det omhandlede Beløb Kr. 133,99.

Horsens A. Stevedore Søren Andersen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet ikke betaler den i Priskuranten fastsatte Betaling — 68 Øre pr. Ton — for Aflæsning af Kul kørt fra lossende Spil til Plads, idet han kun anvender 1 Mand, som han aflønner med 34 Øre pr. Ton og beordrer Kusken til at deltage i Aflæsningen for almindelig Timeløn. Ved et Mæglingsmøde den 22. Januar indgik Firmaet paa at betale 68 Øre pr. Ton og derudover at betale Kusken Timeløn for det Antal Timer, Kørslen havde varet.

Vejle A. Korn- og Foderstofkompagniet A/S: Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer klager paa Akts. Vegne over, at Arbejderne ved Losning af Oliekager i Sække fra en Damper den 13. November standsede Arbejdet paa Grund af, at Aflæserne ved Modtagernes Pakhuse har nægtet at udføre Arbejdet i 2 Mands Hold, men kræver en Ekstramand til Hjælp ved Aflæsningen. Arbejdsgiverne maatte, for at faa Arbejdet i Gang igen, sætte Ekstramanden paa Holdet uden Protest. Korn- og Foderstofkompagniet har saaledes foranlediget — haft en Merudgift af Kr. 96,56 som det kræver Afdelingen skal betale foruden en eventuel Erstatning i Anledning af Arbejdsstandsningen. Hvis Afdelingen ikke afgør dette Mellemværende med Kompagniet, kræves Sagen behandlet i H. t. Reglerne. Afdelingen hævder, at det er et enestaaende slidsomt Arbejde, som kun faa af dens Medlemmer kan udføre og at Holdet var kørt træt, da de krævede Ekstramanden og henviser til at der pr. Telefonsamtale mellem Kompagniet og Afdelingens Formand var opnaaet Enighed om, at der uden Protest fra Kompagniets Side blev sat en Ekstramand paa Holdet. Afdelingen henviser endvidere til, at en saadan Ordning adskillige Gange har fun-

det Sted i Løbet af de sidste Par Aar. Ved et Mæglingsmøde den 10. Januar beklagede man det skete og enedes om en fremtidig Ordning gaaende ud paa, at der betales 63 Øre pr. Hold a 3 Mand med Fradrag af de gældende Procenter. Ordningen angaar Oplægning indtil og med 7 Sækkes Højde og gælder til Overenskomstens Udløb den 15. April 1927.

Horsens A. Akts. R. Collstrop: Overenskomsten af 29. December 1923 fornyet 1 Aar til 1. Januar 1928. Akkordsatserne omregnes, saaledes at der bliver rene Priser i Stedet for de hidtil gældende Tillæg og Fradrag. For Stødsveller, der er 10 cm kortere end hidtil, nedsættes Prisen pr. Svelle med 2 pCt., desuden opnaaedes Forbedring af enkelte Akkordpriser. Arbejdernes Gennemsnitsfortjeneste opgives til ca. 170 Øre pr. Time. Vedrører 40 Mand.

Lager- og Pakhusarb. Kbh. Kbh's Soigneringsforretninger: Ny Overenskomst oprettet i Stedet for den hidtil gældende. Ugeløn: den 1ste Maaned en Arbejder er beskæftiget Kr. 47,11 (var Kr. 47,11), de følgende 5 Maaneder Kr. 56,37 (var de 3 Maaneder Kr. 52,04 og de 2 Maaneder Kr. 56,37) og derefter Kr. 60,72 (var Kr. 60,72). Overenskomsten kan opsiges tidligst til 1. April 1929 med 3 Maaneders Varsel; men Opsigelse kan dog, hvis Pristallet Februar 1928 viser en Forskel paa over 6 Points, finde Sted med 2 Maaneders Varsel til Udløb 1. Maj 1928. Vedrører 28 Mand.

Chaufførerne »Øbro Lillebil« Overenskomst oprettet. 17 Mand. Løn- og Arbejdsforhold m. m. er de samme, snm der er afsluttet Overenskomst om med de øvrige Lillebil-Centraler, dog med enkelte uvæsentlige Ændringer.

Fabrikarb. Kbh. Vibe Hastrups kemiske Fabrikker: Overenskomst oprettet. 14 Mand. Ugeløn de første 4 Uger Arbejdere er beskæftiget Kr. 86,00 a Kr. 91,00 derefter Kr. 91,00 a Kr. 96,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Søndage til Kl. 12: 50 pCt. derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejde paa Helligdage i Ugen 200 pCt. Tillæg. Arbejdere, antagne før 1. Januar, erholder 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage med fuld Løn. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere, der har været beskæftiget i 6 Maaneder, fuld Løn minus 20 Kr. om Ugen i indtil 4 Uger. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Marts 1928.

Horsens A. Jysk Ilt- og Acetylingasfabrik: Overenskomsten fornyet til 1. Februar 1928 og Tillæg til Overenskomsten oprettet. Ugelønnen paa Iltfabrikken: For Arbejdere i normal Arbejdstid Kr. 53,00, for kontinuerlig Drift Kr. 59,00 og for 2 Holds Drift Kr. 57,00. Timelønnen paa Gasfabrikken: 108 Øre og i 2 Holds-Drift 114 Øre for begge Hold. Lønningerne reguleres som fastsat i Overenskomst med Arbejdsgiverforeningen. (Ved kontinuerlig Drift paa Iltfabrikken f. Eks. ½ Uge betales der kun Tillæg for denne Tid, men ikke for hele Ugen).

Horsens A. Hessellund Teglværk: Overenskomsten fornyet 1 Aar. 22 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere, Ugeløn Kr. 47,50 Kusken Kr. 42,50 plus fri Bolig, Fyrbøderen, saalænge Maskinen gaar Kr. 46,00 plus fri Bolig eller Kr. 35,00 plus fri Bolig. Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og D. A. F. er gældende og dens Paragraf 4 bringes i Anvendelse for de 2 Brænderes Vedkommende. Akkordpriserne reduceret med 12 pCt.. Gælder til en 1. Februar.

Vejen. Cikoriefabriken »Nørrejylland«: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. April 1928. 6 Mand. Den nuværende Timeløn 99 Øre plus et Tillæg af 334 for Brændere bibeholdes. Reguleringerne bortfalder i Overenskomstperioden.

Fredericia A. Lyngs Odde Teglværk: Overenskomst oprettet. 16 Mand. Timeløn 92 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriserne af 1926 forbliver uforandrede, dog er enkelte Poster forbedrede og nye Akkordpriser fastsatte for »Kørsel af Sten pr. Bil«. Udføres Arbejde, som sorterer under andre Overenskomster, betales i H. t. de i disse fastsatte Priser. Arbejderne er ulykkesforsikrede med Dagpenge fra Tilskadekomstdagen. Kun Medlemmer af D. A. F. maa beskæftiges. Alt nyt Arbejde, som fremkommer, skal udføres i Akkord, men kan til Bedømmelse først udføres paa Timeløn. Gælder til 1ste Februar.

Skarrehage. Akts. Skarrehage Molerværk som Forpagter af Ejerslev Molerværk: Lokal-Overenskomst oprettet. Timeløn 91 Øre. Brændere Kr. 53,00 pr. Uge, Lokomotivføreren 115 Øre. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Sten, Kullosning, Udskibning m. m. Gælder til 1. Februar 1928.

Skarrehage Akts. Skarrehage Molerværk: Lokal-Overenskomst oprettet. Timeløn 91 Øre, Sumpning 105 Øre, Klampning 108 Øre. Nr. 29 og 30: 99 Øre. Akkordpriser fastsatte for det paa Værket forefaldende Arbejde. Gælder til 1. Februar 1928.

Fabrikarb. Kbh. Akts. Nordisk Kulsyrefabrik: Overenskomsten fornyet 1 Aar fra 1. Maj 1927 til 1. Maj 1928 uden Regulering i Overenskomstperioden. De nuværende Ugelønninger af Kr. 58,44 og Kr. 65,55 bibeholdes. Vedrører 10 Mand.

Dansk Arbm. Forbund. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning (Støberiarb. Kbh. og Foreningen af Leverandører af Bygningsstøbegods). Lokal-Overenskomst oprettet angaaende Tillæg for Udearbejde, Rejsearbejde samt for en Række »Særlige Arbejder«. Udløber samtidig med Hovedoverenskomsten. Vedrører 37 Mand.

Sønderborg. Akts. Margarinefabriken »Bona«. Overenskomst oprettet. 87 Mand. Ugelønnen for Arbejde i Dagdrift forhøjet fra Kr. 54,76 til Kr. 55,25 og i 2 Holds Drift fra Kr. 60,44 til Kr. 60,78. Chaufførerne erholder et Tillæg af Kr. 15,00 pr. Maaned. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde, 2 Timer a 30 pCt., 3. og 4. Time 50 pCt. derefter 100 pCt. Tillæg, Søn- og Helligdage 4 Timer a 50 pCt. derefter 100 pCt. Tillæg. For Kedelrensning o. l. betales 50 pCt. Tillæg til Timelønnen plus 150 Øre pr. Dag i Smudstillæg. Hvis Af- og Paalæsning i Havnen eller paa Pladsen udføres i Akkord, betales der efter de i Havnen gældende Takster. Arbejderne erholder 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag og med fuld Løn. Tillidsmandssystemet er gældende. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderen 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger.

Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. pCt. regnet fra Pristal 190 ved Regulering op ad og 170 ved Regulering nedad. Gælder til en 1ste April, tidligst til 1. April 1929.

Maarum. Maarum Teglværk: Lokal-Overenskomst oprettet. 80 Mand. Timelønnen forbliver uforandret 87 Øre og Brændernes Ugeløn uforandret Kr. 52,28. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Mur- og Tagsten samt for Drænrør og Ovnarbejdet. Forbedringer opnaaedes for Klodsning til Tagsten og for Ovnarbejdet. Gælder til 1. Febr. 1928 med Regulering som fastsat i Teglværksoverenskomsten.

Dansk Arbejdsmænds Forbund. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning: Ved en Forhandling d. 19. Februar enedes man om, at Landsoverenskomsten bliver gældende for Nakskov og Rødby Skibsværfter, dog saaledes, at den i Overenskomsten af 10. Februar 1926 fastsatte Betalingsform (for Tiden Grundtimeløn 80 Øre Akkordafsavn 20 Øre pr. Time samt Ekstra-Akkordafsavn 5 Øre pr. Time for under 32 Akkordtimer i en Uge) ogsaa hidtil bliver gældende. Vedrører 90 Mand.

Odense Sk. Odense Staalskibsværft Akts.: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mægling afholdt i Anledning af, at Værftet har afskediget nogle Borere, fordi de har knækket nogle Rivaller, idet Værftet paastaar, at Borerne knækkede dem med Forsæt. Afdelingen hævder, at Borerne er uden Skyld og har blokeret Værftet for Tilgang af Borere. Ved et Mæglingsmøde d. 2. Februar opnaaedes ikke Enighed, men ved Timandsmødet d. 4. Februar sluttede Sagen med, at Værftet indgik paa, at udbetale det tilbageholdte Beløb for knækkede Rivaller. Ved yderligere Antagelse af Borere vil Værftet tage de 4 afskedigede Borere i Betragtning sammen med de øvrige ledige Folk indenfor Branchen.

Odense St. Akts. Det Sydfynske Jernbaneselskab: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Selskabet har vægret sig ved at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om Akkord for Rensning af Motorvogne under Henvisning til, at dette Arbejde ikke egner sig for Udførelse i Akkord. Ved et Mæglingsmøde den 2. Februar opnaaedes ikke Enighed, men ved Timandsmødet d. 4. Februar enedes man om, at der for Arbejde ved Reparation af Motorvogne i Værkstederne ydes et ekstra Tillæg af 10 Øre pr. Time. Ordningen gælder til 1. Juni 1927, og har tilbagevirkende Kraft fra og med 3. Januar 1927.

Nørre Sundby A. Dansk Andels Cementfabrik: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Ordning af 3 Uoverensstemmelser, som der ikke er opnaaet Enighed om ved lokal Forhandling, nemlig: 1) Krav om flere Arbejdere ved Tipning af Kul i Fabrikens Kulskur. 2) Betaling for Rensning af Klinksiloen og Cementsilo i en ny opført Lagerbygning. 3) Udskibning (Winchmandsbestemmelserne). Ved et Mæglingsmøde d. 21 Februar enedes man om: 1) at bibeholde de nuværende Forhold ved Tipning af Kul i Kulskuret, 2) der ydes for Rensning af de ny Cementsiloer Arbejderne et Tillæg af 50 pCt. til Lagertimelønnen. 3) Fabrikken retter sig efter de Bestemmelser med Hensyn til Winchbetjeningen, som finder Sted paa Cementfabrikerne »Norden« og »Rørdal«. Desuden indgik Fabriken paa ligesom Cementfabrikantforeningen at betale det Mandskab, der arbejder i Holddrift Jule- og Nytaarsaften fra Kl. 2 Eft. til Kl. 10 Aften og fra Kl. 10 Aften til Kl. 6 Morgen, 3 Kr. pr. Mand og at rette sig efter Overenskomsten af 11. Februar 1927 med Cementfabrikantforeningen m. H. t. Fritagelse for de første 5 pCt. Regulering for de Arbejdere, der arbejder i kontinuerlig Akkord, hvis de ikke har tjent 40 pCt. eller derover til den rene Timeløn i Perioden fra 1. Februar til 1. August d. A.

Lynge. Lystrupgaard Sten- og Grusgrav: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance med Ordning af nogle opstaaede Uoverensstemmelser, nemlig: 1) Firmaet har ved Augustreguleringen 1926 reduceret en Del Akkordpriser med mere end 5 pCt., saaledes at Arbejderne har faaet 1, 1½, 2 a 3 Øre for lidt udbetalt pr. m³ Grus, Sand, Skærver, Jord eller Sten end de tilkommer; det saaledes tilgodehavende Beløb udgør Kr. 101,27, som Firmaet vægrer sig ved at betale. 2) Firmaet afdrager af Lossemandskabets Akkord uberettiget Optrækkerens Løn, hvorved disse har faaet Kr. 208,00 tilgode, som Firmaet ligeledes vægrer sig ved at betale. 3) Firmaet afskedigede den 4. December samtlige 10 Arbejdere men undlod at afregne for ca. 100 m³ Sten a 95 Øre pr. m³, hvorved Arbejderne fik ca. Kr. 95,00 tilgode som Firmaet ogsaa vægrer sig ved at betale, og 4) over at Firmaet, da det d. 11 December antog 11 Mand til Arbejde undlod at tage 5 af de afskedigede Arbejdere i Arbejde. Afdelingen har krævet disse 5 Arbejdere genantagne, da den betragter deres Afskedigelse som en Hævnakt fra Firmaets Side, eller eventuelt at Firmaet skal betale dem Erstatning for Tiden indtil de genantages. Ved et Mæglingsmøde den 11. December enedes man om, at Spørgsmaalet om Akkordberegningen samt om Efterbetaling for Frasortering af Granitsten, der var tilbageholdt de 5 afskedigede Arbejdere opgøres af Firmaet og Forskellen betales til de 5 Arbejdere senest d. 17. December, medens Spørgsmaalet om Optrækkernes Løn kan fradrages af Lossemandskabets Akkord samt om Genantagelse af de 5 afskedigede Arbejdere henvistes til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret. Den 23. Januar afsagde Voldgiften Kendelse, hvorefter Firmaet skal betale Lossemandskabet 200 Kr. inden 8 Dage fra Dato, medens Kravet om Genantagelse af de 5 Arbejdere kendtes at være uberettiget.

Glatved. Th. Robdrups Kalkbrud i Balle: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. 12 Mand. Timelønnen forhøjedes fra 92 Øre til 100 Øre med tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar d. A.

Glatved. Vesterbro Kalkværks, Aarhus, Kalkbrud: Overenskomst oprettet. Timeløn 92 Øre. For Udgravning af Kalksten betales Kr. 5,50 pr. m³. Garanti for at Arbejdet ikke standses det første Aar.

Skibsværftsarb. Kbh. Akts. Københavns Flydedok og Skibsværft: Afdelingen anmoder om, at der foranledes Mæglingsmøde afholdt i Anledning af Afdelingen

ikke ved lokal Forhandling har kunnet opnaa Enighed om følgende: 1) At Værftet skal holde de personlige Tillæg paa 2 og 3 Øre, som nogle Arbejdere har udover deres almindelige Timeløn, udenfor Akkordopgørelserne, naar disse Arbejdere arbejder i Fællesakkord med Arbejdere, der aflønnes med almindelig Timeløn, da disse Tillæg i modsat Tilfælde ikke betales af Værftet, men indtjenes af de i Akkorden kontraherende Arbejdere. 2) At Værftet, der hidtil anvendte Bukkestillads, for hvilket Arbejde der var oprettet Akkord, hvorved Arbejderne kunde tjene ca. 170 Øre pr. Time, nu nu benytter Jokkestillads, der bliver udført paa Timeløn, men for hvilket Arbejderne har krævet Akkord eller 114 Øre pr. Time, medens Værftet nægter at give Akkord, men har tilbudt 110 Øre pr. Time, som Afdelingen mener er for lidt. Ved Mæglingsmødet d. 24. Januar fremlagde Værftet Lønningsbøger, der beviste, at de paagældende Arbejdsmænds Grundløninger var forhøjede med de paaberaabte Tillæg. Værftet kunde af den Grund ikke imødekomme det rejste Krav, ligesom det heller ikke kunde imødekomme Kravet om 14 Øres Tillæg pr. Time for at rejse Jokkestillads, men vedstod et tidligere givet Tilbud paa 9 Øres Tillæg til Timelønnen. Enighed opnaaedes ikke, men Forbundets Repræsentant forbeholdt sig sin Stilling. Den 21. Februar meddelte Sammenslutningen, at Skibsværftsarbejderne har accepteret Værftets Tilbud paa Mæglingsmødet d. 24. Januar, saaledes at Betalingen nu efter Reguleringen bliver 80 Øre plus 21 Øre plus 7 Øre lig 108 Øre.

Dansk Arbejdsmands Forbund. (Rønne og Hasle Afdlg.) Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm: Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen d. 18. Februar enedes man om at forny Overenskomsten 1 Aar til 1. Februar 1928 med følgende Tilføjelser. Overarbejdsbetaling beregnes kun af den normale Timeløn, ikke af de specielle Tillæg. De nugældende Tillæg for speciele Arbejder reduceres med 7 pCt., ligesom disse Tillæg i Fremtiden underkastes Prisreguleringen. Hvis en af Parterne ønsker det, optages Forhandling om de lokale Priskuranter. Denne skal være tilendebragt senest 1. Marts d. A. De resterende Uoverensstemmelser indbringes til Afgørelse ved et Fællesmøde mellem Organisationerne, der træffer endelig Afgørelse af Stridsspørgsmaalene, der altsaa ikke maa give Anledning til Konflikt. De hidtidige Skovturspenge bortfalder. Afdelingerne har ved Afstemning tiltraadt Ordningen.

Viby Jylland. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Sæbe- teknisk-, kemisk- og Margarinefabrik i Viby. Overenskomst fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. Sæbe- og teknisk kemisk Fabrik 30 Mand Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 51,25 til 52,75. Margarinefabrikken 83 Mand. Ugelønnen for Arbejde i Dagdrift forhøjedes fra Kr. 53,51 til Kr. 55,01 og i 2 Holds Drift fra Kr. 57,29 til Kr. 58,79. Disse Lønninger betales for Tiden fra 1. Februar til 1. Juni d. A. I Maj Maaned fastsætter Parterne den Løn, der skal være gældende fra 1. Juni 1927 til 1. Februar 1928 og eventuelle Ændringer, som er opnaaet med andre Virksomheder indsættes i Overenskomstens »Almindelige Bestemmelser«. Fællesforeningen tiltraadte et af Arbejderne fremsat Forslag om Frakke, Forklæde, Haandklæde og et Stykke Toiletsæbe ugentligt eventuelt tillige et Olie- eller Sejldugsforklæde samt et Sæt Gamacher.

Lager- og Pakhusarb. Kbh. Firma Marius Andersen: Overenskomst er oprettet. 2 Mand. Ugeløn 50,00 Arbejdere, der beskæftiges som Chauffører erholder Kr. 55,50. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 1. Time 25 pCt. 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. Søn- og Helligdage de første 5 Timer, dog før Kl. 1, 50 pCt. alle andre Timer 100 pCt. Tillæg. I Tilfælde af uforskyldt Sygdom, ydes der Arbejderen fuld Løn i en Uge med Fradrag af 2 Kr. om Dagen. Ved Ulykkestilfælde, der indtræffer under Udførelse af Arbejdet, erholder Arbejderen den første Uge fuld Løn med Fradrag af 2 Kr. om Dagen og derefter i 12 Uger 3 Kr. pr. Dag. Gensidig Opsigelsefrist er en Uge til Ophør en Lønningsdag. Retten til Løn under Sygdom og til Opsigelsesfrist indtræder efter 4 Ugers Arbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Maj.

Lager- og Pakhusarb. Kbh. Firma Bakteriologisk Institut, Ratins Salgskontor: Overenskomst oprettet gældende fra 1. Maj 1927. Ugelønnen (nu Kr. 50,16) forhøjes til Kr. 50,50 før de første 6 Maaneders Arbejde og for Arbejdere, der har været beskæftiget over 6 Maaneder (nu Kr. 51,83) til Kr. 52,50. Arbejdstid 8 Timer. Overarb: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. derudover 100 pCt. Tillæg. For Beskæftigelse udenfor Storkøbenhavns Omraade betales pr. Arbejdsdag eller Del deraf et Udearbejdstillæg af 50 Øre, paa Amager dog kun 35 Øre. Arb. ansatte før 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Arb., der har været beskæftiget mindst 3 Maaneder, erholder 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag og med fuld Løn. I Sygdomstilfælde erholder Arb., der har været beskæftiget mindst 6 Maaneder, Forskellen mellem Sygekassehjælpen og Ugelønnen de første 4 Uger. Ved Ulykkestilfælde erholdes i de første 4 Uger Løn som under Sygdom og derefter 6 Kr. pr. Dag i de paafølgende 9 Uger. Cyklegodtgørelse betales med 2 Kr. pr. Uge. Efter 6 Maaneders Beskæftigelse erholder Arb. Uniform med Kasket. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering Februar 1928 med 1 pCt. pr. pCt., forsaavidt Svingningen i Pristallet udviser over 6 Points regnet fra Pristallet Februar 1927 (184 Points). Vedrører 9 Mand.

Hjørring. Hjørring Privatbane: Afdelingen anmoder om at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Driftsbestyreren kræver den hidtil gældende Betaling for Aflæsning af Kul i Kulgaarden reduceret fra 50 Øre til 37 Øre pr. Ton. Ved et Møde d. 2. Februar opnaaedes Enighed om, at der betales 45 Øre pr. Ton for almindelig Indkastning (1 Kast) og 90 Øre pr. Ton, naar Kulgaarden skal fyldes i Midten (for 2 Kast).

Hillerød. Entreprenør Georg Rasmussen: Afdelingen anmoder om Sanktion til at blokere Firmaet, fordi Entreprenøren, der har en Leverance af Underlags-

sten og Skærver til Kommunen i Entreprise. nægter at betale en paa Egnen gældende Pris af Kr. 3,75 pr. m³ for Slagning af Underlagssten, men kun vil betale 2 Kr. pr. m³, og da Arbejderne nægter at udføre Arbejdet for den Betaling, blev de afskediget. Det tilraadedes Afdelingen at forsøge ved en Forhandling under Forbundets Medvirkning at bringe Sagen i Orden forinden Blokaden iværksattes. Efter at Afdelingen med Forbundets Sanktion havde iværksat Blokaden, indberetter Afdelingen, at der paa et den 21. Januar afholdt Møde opnaaedes Enighed, idet Entreprenøren indgik paa at betale de krævede Kr. 3,75 pr. m³ og forpligtede sig til kun at anvende Medlemmer af D. A. F.

Taastrup. Murermesterforeningen for Glostrup, Taastrup, Hedehusene og Omegn: Afdelingen indberetter, at den d. 27. Januar har oprettet Overenskomst om, at den hidtil gældende Overenskomst vedrørende Priskuranten for Jord- Beton- og Murerarbejde vedblivende bliver gældende uden andre Ændringer end Regulering efter Pristallet. Varighed om Opsigelsesfrist som disse bliver gældende mellem Centralforeningen af D. A. F.

Hammel. Aarhus Amtsraads Vejudvalg: Ved et Møde d. 5. Januar mellem Vejudvalget og Repræsentanter for Afdelingen vedtog Amtets Vejudvalg at betale Entreprenørforeningens Timeløn, 101 Øre; for særlige Vejarbejder (Lagbelægning Vejoverfladebehandling) betales et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Tillægget for Arbejdet med Betjening af Tjæremaskinens Spredeanordning reduceredes fra 17 Øre til 14 Øre pr. Time. Der gives Forbundet Lejlighed til efter nærmere Tilbud at overtage Fuldførelsen af eventuelle ufuldendte Stenslagningsarbejder. Gælder for Aaret 1927.

Randers F. Randers Kommunes Gas- og Elektricitetsværker: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928. 18 Mand. Timeløn 134 Øre; for Afmontering og Nedbrydning af Ovne i det ny Retorthus 164 Øre. Der optages Forhandling om Akkordprisen for Udkøring og Opbæring af Kokes. For Rensning af Dampkedler betales et Tillæg af 25 Kr. pr. Mand pr. Rensning. Rensning og Malning i Elektricitetsværket af Kedel- og Vandkanaler betales med et Tillæg af 5 Kr. pr. Mand pr. Dag. Overtrækstøj udleveres ved Rensningen. Elektricitetsværkets Udearbejdere erholder Skindtøj. Ferieretten ændres til at indtræde naar Arbejderen har arbejdet 200 Dage i et Aar (ikke sammenhængende Dage). Regulering med 1 pCt. pr. Procent forsaavidt Differencen i Pristallet udgør over 6 Points.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet. Sogneraadsforeningen for Svendborg Amt: Overenskomst oprettet. For Flækning af Sten til Slagning betales pr. m³ Kr. 2,75. Slagning af Sten (39 × 23 cm.) til 5 cm Skærver pr. m³ Kr. 8,00; Slagning af Sten (39 × 23 cm) til 5½ cm Skærver pr. m³ Kr. 7,00. Slagning af Sankesten, der ikke skal flækkes til 5½ cm Skærver pr. m³ Kr. 6,50. Værktøj, som er anskaffet af Sogneraadet kan betales med 35 Øre pr. m³ slagne Skærver. Andre Arbejder udføres i Timeløn eller i Akkord elter Aftale. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel, tidligst til Udløb 1. Maj 1927.

Øster Vraa. Entreprenørfirmaet Andersen & Corbes, Aalborg: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet, der udfører Skærveknusningsarbejde, nægter at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om at forhøje 96 Øre Timelønnen, det nu udbetaler, til 101 Øre. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen med Henstilling til denne om at paalægge Firmaet at betale den overenskomstmæssige Timeløn, 101 Øre, for de paagældende Arbejder, meddelte denne os den 21. Januar, at Firmaet ved Antagelse af Arbejdere havde meddelt disse, at Timelønnen var 96 Øre og at Fagforeningen først 4 Uger efter Arbejdets Paabegyndelse havde fremsat Krav om en Timeløn af 101 Øre, Firmaet oplyser, at Arbejdet ligger i Jerslev Sogn og at det ligger i Forhandling med den derværende Landarbejderforening om en Overenskomst for det paagældende Arbejde samt at Landarbejderforeningen gerne vil afslutte Overenskomst om en Timeløn paa 96 Øre. Møde begæredes derefter afholdt med Tiltræden af en Repræsentant for Landarbejderforbundet. Ved dette Møde, der fandt Sted d. 23. Februar enedes man om, dels at det paagældende Skærveknusningsarbejde skal betales med en Timeløn af 101 Øre for den Del af Arbejdet, der ikke udføres i Akkord og dels at der skulde etableres Akkord paa Basis af 101 Øres Timeløn, saaledes at Arbejderne kan tjene et til denne Timeløn svarende rimeligt Overskud.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 23 1927 1927 31. Aarg.

HAD.

Hvad I saar, skal I høste!

Bladet „Skatteborgeren" har haft en af sine Medarbejdere paa Besøg paa vort københavnske Kontrolkontor. Om det Indtryk, han har faaet af sit Besøg hos os, har han skrevet en Artikel til Bladet. Denne Artikel bekræfter det gamle Ord, at „Selv en blind Høne kan finde et Korn". At denne Medarbejder er en blind Høne, vidner alt det om, han ikke har set under sit Besøg hos os.

Han har saaledes ikke set de Arbejdsløses Kamp for at komme frem i forreste Række ved den — desværre i Øjeblikket ringe — Arbejdsanvisning, vi har fra vort Kontor. Han har ikke set den Trængsel og Rift for at komme frem og faa nogle Timers — eller maaske Dages — Erhverv, og han har ikke set de mange Hun-

mefra gik de i Morges uden at faa det mindste at bide; der var ikke noget, og nu har de forgæves søgt Arbejde paa saa og saa mange Arbejdspladser, og saa at komme hjem helt med tomme Lommer til et tomt Hjem og til sultne smaa Børn. Det er saa tungt, det er saa trist, og det er saa sørgeligt, men alt dette, der i denne Tid er dagligt Liv hos os, og som sætter sit triste, haabløse Præg paa Tusinde smaa Hjem, har den blinde Høne ikke set. Nej, den har slet ikke set noget af dette, men det Korn, den har fundet, og som den straks kaglende bringer ud til Overklassen som Resultatet af sit Besøg hos de 7—8000 fattige Arbejdsmænd, det ser saaledes ud:

som hver eneste af disse ar-
jdere staar med en optrukket
Haanden, eventuelt tillige med
dito i Lommen. Af og til krum-
. . ."

nvem der har skrevet Artiklen
ed ikke, hvor langt nede Ved-
onomisk, om det er Sult, der
til at begaa sit Forfatterskab,
jeg, at han er helt nede paa
det lumpne og laveste trives,
ved jeg — og derfor vil jeg
og juridisk Ansvar give ham
er, at han er en Løgnhals.
nok, at der i Ny og Næ
Tusinde Arbejdsløse kommer
en Øl og staar ude paa Ga-

Ekstrakontingent fra 1. Maj.

Den Paaligning af Ekstrakontingent, som har dannet Grundlaget, ved hvilket det er lykkedes os at fremskaffe de meget betydelige Laan, som er optagne i Vinterens Løb til Udredelse af de kolossale Beløb, der er udbetalt til vore mange Tusinde arbejdsløse Kammerater, begynder den 1. Maj d. A. Ekstrakontingentet er 1 Kr. om Ugen for alle Kassens Medlemmer.

Der vil om Paaligningen blive udsendt Rundskrivelse til vore respektive Tillidsmænd.

Johannes Nielsen.

H. P. Jensen.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 23 1927 1927 31. Aarg.

HAD.

Hvad I saar, skal I høste!

Bladet „Skatteborgeren" har haft en af sine Medarbejdere paa Besøg paa vort københavnske Kontrolkontor. Om det Indtryk, han har faaet af sit Besøg hos os, har han skrevet en Artikel til Bladet. Denne Artikel bekræfter det gamle Ord, at „Selv en blind Høne kan finde et Korn". At denne Medarbejder er en blind Høne, vidner alt det om, han ikke har set under sit Besøg hos os.

Han har saaledes ikke set de Arbejdsløses Kamp for at komme frem i forreste Række ved den — desværre i Øjeblikket ringe — Arbejdsanvisning, vi har fra vort Kontor. Han har ikke set den Trængsel og Rift for at komme frem og faa nogle Timers — eller maaske Dages — Erhverv, og han har ikke set de mange Hundrede fattige Mænds skuffede og haabløse Blik, naar de ikke kom i Arbejde. Heller ikke har han blandt de mange Tusinde, der daglig møder, set, at der mellem dem ikke er faa, der kommer med Børn ved Haanden eller endog med et lille Barn paa Armen, og har heller ikke kunnet slutte sig til, at der hjemme, hvor disse kommer fra, er en lille, kold Stue, hvis Kakkelovn, de ikke har Raad til at fyre op, og hvor Moderen ogsaa er drevet hjemmefra, maaske paa Arbejde eller — desværre i de fleste Tilfælde — sidder paa et eller andet kvindeligt Arbejdskontor og venter paa en lille Fortjeneste ved en Dags Vask eller Rengøring.

Heller ikke har han set eller forstaaet, hvorledes mange Arbejdsløse gør Forsøg paa at faa et lille Forskud paa deres Understøttelse for dog at faa Midler til lidt Mad til Aften. Hjemmefra gik de i Morges uden at faa det mindste at bide; der var ikke noget, og nu har de forgæves søgt Arbejde paa saa og saa mange Arbejdspladser, og saa at komme hjem helt med tomme Lommer til et tomt Hjem og til sultne smaa Børn. Det er saa tungt, det er saa trist, og det er saa sørgeligt, men alt dette, der i denne Tid er dagligt Liv hos os, og som sætter sit triste, haabløse Præg paa Tusinde smaa Hjem, har den blinde Høne ikke set. Nej, den har slet ikke set noget af dette, men det Korn, den har fundet, og som den straks kaglende bringer ud til Overklassen som Resultatet af sit Besøg hos de 7—8000 fattige Arbejdsmænd, det ser saaledes ud:

> „Saa godt som hver eneste af disse arbejdsløse Arbejdere staar med en optrukket Flaskebajer i Haanden, eventuelt tillige med en uoptrukket dito i Lommen. Af og til krummes Armen....."

Jeg ved ikke, hvem der har skrevet Artiklen i Bladet, og jeg ved ikke, hvor langt nede Vedkommende er økonomisk, om det er Sult, der har drevet ham til at begaa sit Forfatterskab, men moralsk ved jeg, at han er helt nede paa Bunden, der hvor det lumpne og laveste trives, og en Ting til ved jeg — og derfor vil jeg med fuld moralsk og juridisk Ansvar give ham Attest — og det er, at han er en Løgnhals.

Det er rigtigt nok, at der i Ny og Næ blandt de mange Tusinde Arbejdsløse kommer en, der køber sig en Øl og staar ude paa Ga-

den og drikker den. At dette ser grimt ud, er ogsaa rigtigt, og vore Arbejdsløse burde selv holde Justits og forhindre dette. Det vilde sikkert ikke være svært. naar det bare blev taget paa rette Maade, men paa den anden Side saa er det da ogsaa menneskeligt at blive tørstig. Maaske har den Arbejdsløse gaaet lange Veje, maaske har han truffet en Kammerat, han skylder en saadan lille Opmærksomhed, Opgælden til Restauratøren, der jo er ret betydelig, spares, og skønt vi altsaa meget vil henstille til vore arbejdsløse Medlemmer at undlade alt Drikkeri i Gaderne omkring Kontrolkontoret, saa vil jeg dog paa den anden Side forsikre alle Skatteborgere om, at noget særligt at blive forarget over, det er der saamænd ikke.

Johannes Nielsen.

Kinas Undertrykkelse.

Af *Ernst Ejlers Jensen.*

Den Begivenhed, der i Øjeblikket stærkest samler hele Verdens Opmærksomhed, og den, der vel nok kan faa de videste verdenspolitiske Konsekvenser, er Kinas Rejsning mod et Aarhundredes Uret og Tyranni. Vel bør man ikke vurdere historiske Begivenheder moralsk, men Foreteelser, der i sin Tid har virket naturlige og fremmende paa Udviklingen, virker i Dag som snærende Baand, som Uretfærdighed og Tyranni.

Den historiske Periode, som rummer Forudsætningerne for den nuværende Krise, begynder 1842 med Opiumskrigen. De synlige Mindelser, Traktaterne, der udgør Retsgrundlaget for Forholdet mellem Kina og Udlandet, kan deles i følgende Grupper:

1) Traktater, som Kina har indgaaet *frivilligt,* og paa den fulde Ligeberettigelses Grund, fra Aarene før 1842; disse er ikke mange og kun med Rusland;

2) Traktater, indgaaet som *ensidigt* berettigende Sejrstraktater; de falder i Tidsrummet 1842—1914 og bør maaske rettere deles i to Underafdelinger: a) de, der er indgaaet under Krig, som Tvangsmiddel; de er indgaaet indtil den kin.-jap. Krig 1894—95, dog saaledes, at Boxerprotokollen ogsaa falder i denne Gruppe; b) de, som er indgaaet under økonomisk Pres efter den Tid; idet Kina da begyndte at laane hos Europa, U. S. A. og Japan. Denne sidste Gruppe er vanskeligere at eftervise; Traktaterne antager nemlig en mildere Form og faar et Skær af Frivillighed; men den økonomiske Afhængighed lader sig ikke skjule. Ganske som nu Europas til U. S. A.

3) Traktater, indgaaet under den af Verdenskrigen 1914—18 fremkaldte Magtforskydning og i Tiden derefter, der atter faar Karakteren af Frivillighed og Ligeberettigelse.

Aaret 1842 betegner et fuldstændigt Vendepunkt i Kinas Historie; Traktater fra før dette Tidspunkt kan skarpt afgrænses under 1), medens Grupperne 2) og 3) kommer til at gribe ind i hinanden saaledes, at mange Traktater, der maaske grupperes under 3) i Karakter fuldkommen minder om de under 2 b, og omvendt.

1842 tvang England ved sine Krigsskibe Kina til at ophæve det nylig udstedte Opiumsforbud, heraf Navnet Opiumskrigen. *Opium* er i det hele taget et af de sorteste Blade i den kapitalistisk-imperialistiske Historie, men Pladsen tillader desværre ikke, at vi giver den det Kapitel for sig, som den fortjener. Denne Fred i *Nanking* blev yderligere bekræftet efter en ny Krig, hvori ogsaa Frankrig tog Del, i *Tientsin-Traktaten af 1858.* Herefter hjalp England og Frankrig den kejserlige Regering at slaa *Taiping-Opstanden ned* (General Gordon).

Tientsin-Traktaten er af meget stor Betydning, idet den kom til at danne Forbilledet for en Række Overenskomster mellem Kina og de europæiske Lande (f. Eks. Danmark 13 VII 1863). Aarene 1842—1919 kaldes da ogsaa den „engelske Periode", idet England i det hele taget var førende i international Politik. I Modsætning hertil kan Tiden efter 1919, hvor U. S. A. tager Føringen, kaldes „den amerikanske Periode".

I Tientsin-Overenskomsten anerkender Kina: Ensidig Mestbegunstigelse for England; Toldtarifferne ved Ind- og Udførsel fra Kina ansattes til Maximum 5 pCt. af Værdien; de Fremmedes Exterritorialret (*Exterritorialitetsret* vil sige Fritagelse for Underkastelse under vedkommende Lands dømmende Myndighed. *Konsularjurisdiktion* vil sige, at de fremmede Konsuler, hver for sit Lands Borgere, udøver den dømmende Myndighed, Opholdslandet ikke selv kan udøve. E. og K. supplerer saaledes hinanden) og Konsularjurisdiktionen; Ukrænkelighed for Konsulerne og et vist Om-

raade omkring deres Domicil; Koncessioner, der tillader de Fremmede at slaa sig ned paa visse Omraader og dér oprette deres eget, af Kina uafhængige Styre og Forvaltning („Seetlements"), Aabning af visse Havne („Treaty ports"); Ret til at holde Gesandter i Peking; Ret til, for saavel Handelsskibe som Krigsskibe, at anløbe Traktathavnene. (Krigsskibene har mellem andre Stater ikke nogen almindelig Ret til at anløbe fremmede Havne, Tilladelse skal indhentes i de enkelte Tilfælde).

Den engelske „Generalinspektør" for Kinas Toldvæsen, hvis Stilling da blev oprettet, har, efterhaanden som Kina har maattet laane hos Udlandet, og Toldindtægterne derfor er blevet taget i Pant, faaet en meget stor Myndighed, ja, han er endogsaa blevet tillagt Ret til at kontrollere den kinesiske Regering, specielt dens Finansvæsen („Agent on behalf on the chinese government"). Saaledes blev han i hvert Fald til 1914 betragtet som Kinas „skjulte Kejser".

Af stor Vigtighed er Mackay-Traktaten af 1902, der tillægger engelske Borgere Ret til at oprette og drive industrielle Virksomheder paa kinesisk Omraade.

Hvad de andre Magter angaar, saa fulgte de i det store og hele, i hvert Fald til at begynde med, den engelske Politik. Saaledes fik *Frankrig* sin „Tientsin-Traktat" i 1858, mens fransk Fremtrængen i *Annam* og *Indokina*, med den følgende økonomiske Fremtrængen i det tilgrænsende Sunnan, skabte ganske særlige Forhold for dets Vedkommende, ja endog bragte Frankrig i Modsætningsforhold til England, der bredte sit Interessenet over Sunnan fra sin Koloni i Birma.

Tyskland behøver i denne Forbindelse ikke særlig opholde os; de Traktater, der havde ensidig Begunstigelse for Tyskland til Følge, er nemlig ophævet ved Versaillesfreden, og de tyske Besiddelser er efter i nogen Tid at have været paa japanske Hænder, tilbagegivet Kina.

Japan har en Tientsin-Traktat af 1871 og har saaledes fulgt den engelske Politik; det vedbliver hermed til den kinesisk-japanske Krig 1894—95, da det ved at erhverve Korea og Sydmansjuriet kom i Modsætningsforhold til Rusland, en Rivalisering, der ofte har ført til Konflikter (russ.-jap. Krig 1904—05) og som stadig rummer Farer, der trænger til en Løsning. At U. S. A. og Europa var optaget andetsteds i 1914—15 førte til en meget skarp japansk Politik overfor Kina og til Opstillingen af de berygtede „21 Fordringer", der, om Kina var gaaet ind paa dem, havde gjort det til en Koloni de facto af Japan. Dette gav vistnok Stødet til, at Kina for at vinde Vestmagternes Bevaagenhed gik med i Krigen.

Rusland, der som sagt er det eneste Land, med hvilket Kina havde Traktater før 1842, har iøvrigt fulgt England; men det fik en særlig Interessesfære ved Erhvervelsen af Koncession paa den østkinesiske Jernbane. Det har som omtalt ført til en Konflikt med Japan i 1904—05, og det er stadig et Sprængstof, som kan faa Verden til at fænge. U. S. A. har da ogsaa ønsket at svække den russ.-jap.-kin. Magttrekant i Mansjuriet ved at neutralisere eller internationalisere dette Omraade, Ønsker, som kom til Orde paa Washington-Konferencen, men som endnu ikke er ført ud i Livet. Iøvrigt er Rusland den første Stormagt, der frivilligt har givet Afkald paa Eksterritorialitetsret og har anerkendt Kinas Toldautonomi.

U. S. A. fulgte ligesom den øvrige Verden en Tid lang den engelske Politik, men, i Overbevisningen om „at være sig selv nok", uden synderlig Interesse. Da det derfor endelig kastede sig ind i Kampen om Verden, var de bedste Bidder borte. Den amerikanske Politik har derfor gaaet ud paa at bekæmpe alle Særrettigheder i Kolonierne, det har kæmpet for alles lige Ret til at udnytte Koloniernes Rigdomskilder, det er den saakaldte „aabne Døres Politik". U. S. A. har saaledes ikke erhvervet „Settlements" i Kina, men tværtimod betonet Kinas Urørlighed, først i en Traktat af 1868, hvilket ogsaa forklarer dets Stilling overfor Besættelserne af Kanton og Hankow og til det britiske Memorandum. Heraf maa man selvfølgelig ikke slutte sig til en amerikansk Idealisme. — Maalene er naturligvis de samme, men Midlerne er andre. Den amerikanske Metode gaar ud paa at underlægge sig Verden økonomisk ved Hjælp af Kreditgivning, dog saaledes at Staten hele Tiden skjuler sig bag private Pengemænd og Pengeinstituter, men i paakommende Tilfælde kan optræde som Foged og gøre Udlæg (Frankrigs Rolle i Marokko, U. S. A.s i Mexico).

Dette System er da ogsaa i Kina ved at afløse det engelske Kolonisystem. Den internationale Pengeverden, hvori de amerikanske Banker er de førende, har allerede længe arbejdet paa

dets Virkeliggørelse. Washington-Konferencen er et Resultat af disse Bestræbelser.

Washington-Traktaten er underskrevet af samtlige de Stater, der var med ved Boxerprotokollens Udfærdigelse, undtagen Rusland, medens Tyskland, som ikke var Deltager i Konferencen, senere har tiltraadt den. Den første af Februar 1922 gaar ud paa at garantere Kinas Integritet (Udelelighed) og alles lige Ret i alle Landets Dele.

Den anden af Oktober 1922 overlader Kina den fulde Toldautonomi efter en Overgangstid, der (ligesom den øvrige Traktat) udløber 1. Januar 1929, endvidere bestaar den af 10 Resolutioner, hvoraf her skal fremhæves:

2. Konsularjurisdiktionens Ophævelse stilles i Udsigt, og en Studiekommission nedsættes.

4. Kun Gesandtskabsvagt maa forblive i Kina, andre Tropper skal trækkes tilbage.

6. Kina skal med *fremmed* Hjælp indføre et ensartet Jernbanevæsen.

7. Kina skal senere afruste.

9. og 10. Den østkinesiske Jernbane skal forvaltes bedre og Kina er Kautionist overfor de udenlandske Kreditorer.

De to sidste Punkter er vel nok de svageste i Overenskomsten. Rusland er jo *ikke* forpligtet af den, og Japan maatte, om det fortrængte Russerne af Mansjuriet, snart give Afkald paa sine Særrettigheder dér. Rusland har da ogsaa i 1924 oprettet en Særoverenskomst med Kina om den østkinesiske Jernbane, hvorefter den skal forvaltes af en blandet russisk-kinesisk Ledelse. En Internationalisering har derefter lange Udsigter, og en russ.-jap. Overenskomst bliver sandsynligvis Følgen.

Man ser nu, at vel kan Forholdene se nok saa kaotiske ud, men med Bestemthed kan siges: Selv om Kolonihandelens Tid endnu ikke er helt forbi, saa svinder den dog mere og mere — for det første fordi de Magter, hvorunder den er opstaaet, ikke mer spiller den udslaggørende Rolle, men ogsaa under Tryk af den voksende kinesiske Industri.

Mellem Kineserne selv er naturligvis en stærk Bevægelse mod Forpligtelserne i Traktaterne fra 1842—1914. Forholdenes Udvikling i dette Tidsrum har da ogsaa medført, at Traktaterne har faaet en Rækkevidde, som ingenlunde kan være forudset og følgelig heller ikke tilstræbt. Saa meget mere mærkeligt er det da ogsaa, at man fra Modpartens Side er saa uvillig til Ændringer, især da Kina nu, som Medlem af Folkenes Forbund — i hvis Forsamling det endog en Gang har ført Forsædet —, maa betragtes som fuldt folkeretligt berettiget Samfund.

Ser vi f. Eks. paa Exterritorialretten og Konsularjurisdiktionen, saa betød den, saa længe de Fremmede var faa og deres kinesiske Tjenerskab lille, ingen synderlig Indskrænkning i Suveræniteten. Da de udenlandske Magter omkring 1902 (Mackay-Traktaten) fik Ret for deres Undersaatter til at oprette og drive industrielle Virksomheder i Landet, saa kom denne Bestemmelse til at virke uforholdsmæssigt hæmmende paa Udfoldelsen og Suveræniteten i Forhold til den Beskyttelse, den yder de Fremmede. De kinesiske Arbejdere kan saaledes ikke indklage deres fremmede Arbejdsgivere for kinesiske Domstole, hvilket atter vil sige, at Lovgivning, der tilsigter Arbejderbeskyttelse i det store og hele først faar Betydning, naar de er anerkendt af de fremmede Magter. Resultatet er da ogsaa, at der ikke findes Love i Virksomhed om *Arbejdsløshed, Kvinder og Børns Arbejde* — ja, ej engang om *Børns Natarbejde*, og de tiltrænges i allerhøjeste Grad. *Kina* er et Helvede *for den arbejdende Klasse.*

Eller et andet Eksempel. I 1870 beløb Kinas Omsætning med Udlandet sig til 64 Mill. Taels (1 Taels er ca. 2,50 Kr.), i 1924 var den 1039 Mill. Taels. Men den for Kina *ensidige* Forpligtelse til kun at kræve 5 pCt. Told bestaar endnu. Det er saaledes umuligt at beskytte den hjemlige Industri mod den overmægtige udenlandske Konkurrence.

Endvidere er de Ydmygelser, Kineserne i deres eget Land maa finde sig i, utaalelige. Saaledes findes ved Indgangen til Parkerne i det internationale „Seetlement" i Shanghai et Skilt, som lyder: „Hunde og Kinesere forbydes Adgang". I disse „Seetlements" hersker da ogsaa rent europæisk Styre; de ledes af et „Municipal Council" (Kommuneraad), der vælges af Traktatmagternes Undersaatter med en vis Skatteindtægt. Nu har Hankow-Traktaten af 19. Februar 1927 aabnet Vejen til at ende disse Forhold. — Denne Overenskomst, der er bygget over den efter Krigen indførte Ordning i de tyske „Seetlements", betyder en fuldstændig Indrømmelse fra Englands Side. Den gælder foreløbig for *Hankow* og *Kiukiang*, men den skal efterhaanden afløse det gamle System, hvor Kanton udstrækker sin Magt. Den gaar ud paa,

at det provisoriske kinesiske Styre skal overdrage Magten til en blandet kin.-eng. Kommunalbestyrelse, men om i hvilket Forhold henholdsvis Kinesere og Englændere skal repræsenteres, og hvordan de skal vælges, foreligger endnu ingen Oplysninger.

De Muligheder og de Utopier, der kan være i det, det entusiastiske Kina agter at sætte i Stedet for det gamle, skal ikke vurderes her; kun det kan siges med Sikkerhed, at med Englands Magtstilling er det ude, og dermed bliver de gamle Traktaters Betydning ikke saa stor som før. Saaledes tør den engelske Gesandt ikke mere stille den kinesiske Regering saadanne Ultimata, som det før 1914 var sket. Begivenheder som Boykottingen af engelske Varer i Kanton 1925, vilde uvægerligt før 1900 have ført til Krig, hvilket den kinesiske Presse ej heller lægger Skjul paa. En Krig udelukkes ganske simpelt af den Grund, at England ikke mere gennem en Sejr vilde kunne vinde noget for sig; de andre Stater, U. S. A., Japan og Rusland følger hver sin Retning i Kina og er i Dag England magtpolitisk overlegne. Det er ude med den europæiske Koncert.

— — —

I næste Nummer skal vi se paa Kanton-Partiet og dets Program.

(„Socialisten").

Fra Udlandet.

Arbejdsløsheden i forskellige Lande.

(I. F. C.) De forskellige Landes Arbejdsløshedsstatistik maa i de fleste Tilfælde betegnes som højst ufuldstændig. Kun i forholdsvis faa Lande giver den officielle Statistik et virkelighedstro Billede af Arbejdsløshedens Omfang. Den Beregningsmaade, der danner Grundlaget for Sammenstillingen af Arbejdsløshedsstatistiken, resp. det Antal Arbejdere, der omfattes af de statistiske Opgørelser, er som bekendt meget forskelligt og tillader kun i faa Tilfælde at drage en virkelig Sammenligning angaaende Arbejdsløshedens Omfang i de forskellige Lande. I det store hele kan det vistnok siges, at Danmark for Tiden kan opvise den største Arbejdsløshed, endskønt denne ogsaa er meget stor i Østrig, Tyskland, Norge og andre Lande. Ogsaa i Rusland giver de ca. 2 Millioner Arbejdsløse Anledning til alvorlig Bekymring. I Frankrig er Arbejdsløsheden vel steget meget stærkt, men har alligevel ikke naaet den forventede Omfatning, mens man for Belgiens Vedkommende ikke kan tale om en nævneværdig Arbejdsløshed. Det maa dog først afventes, om dette Land ogsaa fremdeles vil kunne holde sig fri af Arbejdsløsheden. Det maa haabes, at den i flere Lande begyndende Bedring i den økonomiske Tilstand ogsaa snart vil give sig Udtryk i Arbejdsløshedstallene. Paa Grundlag af de os foreliggende Oplysninger giver vi følgende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i forskellige Lande:

Australien: Efter de gennem Fagforeningerne tilvejebragte Oplysninger var i det fjerde Kvartal 1926 5,7 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse, mod 7,6 pCt. i det tredje Kvartal og 8,1 pCt. i fjerde Kvartal 1925. I **Ny-Zealand** var Fagforeningernes Arbejdsløshedsprocent i det sidste Kvartal 1926 6,7, i det tredje Kvartal 8,3 og i det fjerde Kvartal 1925 5,4 pCt.

Belgien: Efter de foreliggende Beretninger fra 144 Arbejdsløshedskasser med tilsammen 591,951 Medlemmer var den 1. Januar 15,731 eller 2,7 pCt. helt og 17,815 eller 3 pCt. af Medlemmerne delvis arbejdsløse. De tilsvarende Procentsatser var i den foregaaende Maaned 1,4 og 2,5, den 1. Januar 1926 2,8 og 4,6. Ifølge den foreløbige Opgørelse for Januar Maaned har Antallet helt Arbejdsløse holdt sig temmelig uforandret, mens Antallet delvis Arbejdsløse er fordoblet.

Danmark: Efter de gennem Fagforeningerne (271,287 Medlemmer) og de offentlige Arbejdsanvisninger tilvejebragte Oplysninger var Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af Januar 32,1, mod 32,7 den foregaaende Maaned og 30,1 ved Udgangen af Januar 1926. Ved Enden af Februar var Antallet Arbejdsløse i hele Landet 92,570 mod 92,030 den foregaaende Uge og 79,500 ved Udgangen af Februar 1926.

Tyskland: I Tiden fra 15. Januar til 15. Februar er Antallet understøttede Arbejdsløse sunket fra 1,839,875 til 1,760,949 eller med 4,3 pCt. Som bekendt omfatter disse Tal ikke alle Arbejdsløse, hvis Antal i Øjeblikket anslaas til rundt 2½ Million. Efter de foreliggende Beretninger fra 38 Fagforbund med ialt 3,557,000 medtagne Medlemmer var ved Udgangen af Januar 17,1 pCt. helt arbejdsløse, mens 6,9 pCt. arbejdede paa forkortet Arbejdstid. De tilsvarende Procentsatser var i December 16,7 og 7,3, ved Udgangen af Januar 1926 22,6 og 22,6 pCt.

Frankrig: Antallet understøttede Arbejdsløse i Frankrig var den 2. Marts 80,941 mod 56,275 den 3. Februar og kun 543 i Februar 1926. Tiltrods for denne kolossale Stigning har Arbejdsløsheden endnu ikke naaet den samme Højde som i Kriseaaret 1921, hvor der taltes 91,000 understøttede Arbejdsløse. De Arbejdsløses Antal anslaas for Tiden til rundt 300,000, mens der i Kriseaaret 1921 fandtes 537,000 Arbejdsløse i Frankrig.

Finland: Antallet af de ved Arbejdsanvisningerne i de større Byer tilmeldte Arbejdsløse var ved Udgangen af Januar 3633 mod 2876 den foregaaende Maaned og 3832 ved Udgangen af Januar 1926.

Storbritannien: Af Medlemmerne i de Fagforeninger, fra hvilke der forelaa Oplysninger om Arbejdsløsheden, var den 1. Januar 12,2 pCt. arbejdsløse mod 13,2 pCt. den foregaaende Maaned og 10,6 pCt. i Januar 1926. Af de ca. 12 Millioner mod Arbejdsløshed forsikrede Personer var ved Udgangen af Ja-

nuar 12,1 pCt. arbejdsløse, mod 11,9 pCt. den foregaaende Maaned og 11 pCt. ved Udgangen af Januar 1926. Den 21. Februar var der tilmeldt ialt 1,196,000 Arbejdsløse, d. v. s. 74,117 mindre end Ugen forud men 70,340 flere end i Februar 1926.

Holland: Ifølge Beretninger fra subventionerede Arbejdsløshedskasser med ialt 289,349 Medlemmer var ved Udgangen af December 1926 13 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse mod 7,6 pCt. den foregaaende Maaned og 13,8 pCt. i December 1925. Ved de 40 vigtigste Arbejdsanvisninger i Landet var der ved Udgangen af December 1926 tilmeldt 66,990 arbejdssøgende Mænd og 6,779 Kvinder.

Italien: Antallet tilmeldte Arbejdsløse var ved Udgangen af December 1926 191,709, mod 148,821 i November og 122,200 i December 1925.

Kanada: Efter de af Fagforeninger med ialt 150,000 Medlemmer tilvejebragte Oplysninger var den 1. Januar 5,9 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse mod 4,7 pCt. den foregaaende Maaned og 7,9 pCt. den 1. Januar 1926.

Norge: Den 15. Februar var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 30,837 Arbejdsløse, mod 29,271 i Midten af Januar og 28,185 i Midten af Februar 1926. Arbejdsløsheden er for Tiden større end i noget foregaaende Aar og de Arbejdsløses Antal anslaas til at udgøre omkring 100,000.

Østrig: Antallet understøttede Arbejdsløse i Midten af Februar var 241,617 mod 223,483 i Midten af Januar og 228,763 i Februar 1926. Dertil kommer endnu 33,000 Personer, som har opbrugt deres Understøttelse, saaledes at der i Midten af Februar ialt fandtes over 270,000 arbejdsløse Personer i hele Landet.

Polen: I Begyndelsen af Januar taltes der i Polen 236,057 Arbejdsløse mod 200,567 den foregaaende Maaned og 359,810 i Januar 1926.

Rusland: Ved de offentlige Arbejdsanvisninger var der i December 1926 tilmeldt 1,250,000 Arbejdsløse mod 1,023,000 i August og 956,000 i December 1925. Der findes over 1 Million arbejdsløse Fagforeningsmedlemmer, og det samlede Antal Arbejdsløse i hele Landet anslaas til at ligge omkring ved 2 Millioner.

Svejts: Antallet tilmeldte Arbejdsløse androg ved Udgangen af Januar 19,370, mod 17,900 i December og 20,535 ved Udgangen af Januar 1926.

Sverige: Efter de gennem Fagforeninger mel ialt 249,968 Medlemmer tilvejebragte Oplysninger var den 1. Januar 1927 47,614 eller 19 pCt. af Medlemmerne arbejdsløse, mod 13 pCt. den foregaaende Maaned og 19,5 pCt. i Begyndelsen af Januar 1926.

Ungarn: Af omtrent 153,000 Medlemmer i de Fagforeninger, der havde indsendt Oplysninger om Arbejdsløsheden, var ved Udgangen af December 1926 20,712 eller 15 pCt. arbejdsløse, mod 12,3 pCt. den foregaaende Maaned og 16,4 pCt. i December 1925.

Czekoslovakiet: Ved de offentlige Arbejdsanvisninger var der ved Udgangen af December tilmeldt 71,237 Arbejdsløse mod 64,205 i November og 48,384 ved Udgangen af December 1925.

Forenede Stater: Ifølge den af Arbejdsministeriet offentliggjorte Beretning, der er udarbejdet paa Grundlag af en 10,117 Virksomheder i 54 Industrier omfattende Statistik, er Antallet af beskæftigede Arbejdere aftaget noget i December 1926 og androg 2,974,000 mod 3,014,589 i November 1926. Beskæftigelsesprocenten (1923 = 100) var i December 90,9, i November 91,4 og i December 1925 92,6.

Korte Meddelelser.

England og Ratifikationen. (I. F. C.) Ifølge de seneste Meldinger har de i afvigte Uge i det engelske Underhus førte Forhandlinger angaaende Ratifikationsspørgsmaalet, som forløb meget uheldigt for den engelske Regering, haft det Resultat, at der nu bestaar nogen Udsigt til en Ratifikation. Efter Forlydende er nemlig Lord Robert Cecil udnævnt til Formand for den Regeringskommission, der paany skal prøve hele dette Anliggende. I parlamentariske Kredse regner man bestemt med, at Regeringen efter Cecils Hjemkomst fra Genf snarest vil tiltræde Ratifikationen.

Arbejdsløshed og Arbejdsanvisning. (I. F. C.) Bestyrelsen for den faglige Landsorganisation i Frankrig (C. G. T.) gør opmærksom paa, at Automobilfabriken Citroën gennem Annoncer i Dagspressen søger 10,000 faglærte Arbejdere, hvad der let kan have til Følge, at endnu flere arbejdsløse lokkes til Paris, hvor Arbejdsløsheden allerede nu har taget et saa stort Omfang. C. G. T. kræver derfor, at saadanne Annoncer ikke maa fremkomme i Dagpressen, men at der i saadanne Tilfælde skal ske Henvendelse til den paritetiske Arbejdsanvisning. I en anden Resolution protesterer C. G. T. derimod, at der i forskellige Industrier, navnlig i Beklædningsindustrien, trods stor Arbejdsløshed endnu stadig bliver udført saa meget Overarbejde.

Det engelske Generalraad mod Splittelsesforsøg. (I. F. C.) Generalraadet fordømmer de i Sammenhæng med Generalstrejken hist og her dannede nye Fagforeninger og vil nægte at anerkende disse Splittelsesorganisationer.

Rationalisering og Akkordarbejde. (I. F. C.) Metalarbejderkartellet i Berlin fordrer Forbud mod Akkordarbejde i alle Virksomheder med vidtgaaende Arbejdsspecialisering og forceret Arbejdstempo. Endvidere fordres ved saadant Arbejde en Pause paa 10 Minutter pr. Arbejdstime.

De organiserede engelske Kvinder og Fabriksloven. Exekutiv-Komiteen for Englands faglige Kvindeorganisationer havde (iflg. «Arbeit und Wirtschaft», Wien d. 1. 2. 27.) indkaldt til en Kvindekonference i London den 27. November 1926, for paa denne at tage Stilling til det Parlamentet forelagte Lovforslag til Fabrikslov. Da Arbejderpartiet i 1924 sad i Regeringen forelagde de Parlamentet en Fabrikslov, der imidlertid som Følge af Nyvalget og Arbejderregeringens Tilbagetræden aldrig blev gennemført. Det af den nuværende konservative Regering forelagte Lovudkast indeholder imidlertid Bestemmelser, der navnlig for Kvinder og Unge ikke blot er en væsentlig

Forringelse i Forhold til Udkastet af 1924, men ogsaa i Forhold til de allerede gældende Bestemmelser. Det blev under Diskussionen betonet, at dette Udkasts Bestemmelser i mange Forhold vilde sætte de arbejdende Kvinder tilbage til Forhold fra før 1901, ja endog fra omkring 1848. Hvor daarlige disse Bestemmelser er, og det netop i det Land, der har været det første til at indføre Beskyttelse for Kvinder og Børn, viser følgende af Konferencen stillede Forslag:

1. I Stedet for Paragrafer, der for Kvinder og Unge fastsætter en Maximalarbejdsdag paa 10 Timer uden Pauser og en samlet Varighed af Beskæftigelsen paa 12 Timer, skal fastsættes Bestemmelser, der sætter Maximalarbejdsdagen til 9 Timer, og Beskæftigelsens højeste Varighed til 11 Timer, og Maximalarbejdsugen for Kvinder og Unge til 48 Timer.

2. I Stedet for den for Kvinder og Unge bestaaende Tilladelse til Ydelse af 100 Overtimer pr. Aar uden yderligere Tilladelse og indtil 150 med særlig Tilladelse, skal Overarbejde for Unge fuldstændig forbydes, og for Kvinder skal det kun tillades med Myndighedernes Tilladelse og i Virksomheder, der er udsat for voldsomme Konjunktursvingninger, eller i hvilke letfordærvelige Varer fremstilles eller hvor det til Arbejdet nødvendige Tidsrum ikke forud kan bedømmes. Men ogsaa da maa Maximaltallet for Overtimer kun gaa op til henholdsvis 45 og 75 Timer.

3. Den Paragraf, der giver Statssekretæren Fuldmagt til der, hvor der arbejdes i Holddrift, at tillade Kvinders og Unges Arbejde at udføres paa enhver Tid mellem Kl. 6 Morgen og 10 Aften, skal stryges.

Forhaabentlig vil det gennem de engelske Organisationers Sammenhold og Magt lykkes at afværge dette Anslag mod alle de Arbejdendes og da navnlig imod Kvinder og Børns Arbejdsforhold.

8-Timersdagen i den tyske Glas- og Porcellænsindustri.

Fra den i en tidligere Ugeberetning nævnte Bog af Dr. Vilhelm Wolff har vi taget endnu følgende Kendsgerninger vedrørende 8-Timersdagen i den tyske Glas- og Porcellænsindustri.

Fabriksraadet i Køln angiver i sin Beretning for 1922, at Bedriftsledelsen i et Glasværk fastslaar, at der ved en 8-Timers Arbejdsdag opnaaes næsten samme Produktion som tidligere ved den 10 Timers.

At lignende Erfaringer ogsaa er naaet andetsteds, viser følgende Notits i «Socialer Praxis», 31. Aargang, Spalte 134.

«Arbejdstiden for Glassmeltere er gennem de respektive Organisationers Overenskomst ordnet i Dresden. Herefter bestaar der indenfor Industrien for hvidt Hulglas siden 10. December 1921 en 48 Timers Arbejdsuge for Glassmeltere. Dog maa Smelterne ikke forlade Arbejdet før Smeltningsprocessens Tilendebringelse, selv ikke, hvis 48 Timers Ugen derved undtagelsesvis skulde blive overskreden. Hidtil arbejdede Glassmelterne 10 til 12 Timer pr. Døgn og for det meste om Natten. Arbejdstiden for Glassmelterne i Vinduesglasindustrien androg endog pr. Uge indtil 96 Timer, i den bayerske Spejlindustri indtil 80 Timer, hvoraf ganske vist en betydelig Del faldt paa lettere Arbejder, resp. Arbejdsberedskab. Man regnede hidtil den korte Arbejdstid uigennemførlig, fordi man maatte afvente Smeltningsprocessen; men efter at der var blevet gjort Forsøg med 8-Timersdagen, og dette viste et gunstigt Resultat, er man gaaet over til Fastsættelse af den forkortede Arbejdstid.»

Edwin Nenninger offentliggør i sit Skrift «8-Timersdag, Merproduktion og Lønforhold i den finkeramiske Industri, 1919 til 1924» (udk. paa Wilhelm Herdens Forlag, Charlottenburg, Brahestr. 2—5) meget interessante Forhold vedrørende 8-Timersdagens produktionsforøgende Virkninger. Nenninger taler ialt om 42 Virksomheder, i hvilke 8-Timersdagen har holdt sig. Nedenstaaende er vi kun tilsinds at give enkelte Oplysninger, da Pladsen ikke tillader alt.

I en Virksomhed med 400 Beskæftigede var Ydelsen i Aaret 1914 for Drejere med en 60 Timers Uge, 5500 Skaale, 3000 Tallerkener og 7200 Kopper. I 1922 var med en 48-Timersuge de tilsvarende Tal 5000, 2900 og 7200. Der er saaledes indtraadt en Forøgelse af Ydelsen paa fra 20 til 25 pCt. I Brænderiet udførte i samme Virksomhed i 1914 med en 60 Timersuge 9 Mand Arbejdet ved 2 Ovne med hver 58 Kubikmeters Indhold, i 1922 passede ligeledes 2 Mand i kun 48 Timer 2 til 75 Kubikmeter forøgede Ovne. De øvrige Arbejdergrupper blev derved tvunget til ligeledes at forhøje deres Arbejdsydelse, thi Arbejderantallet blev trods den større Produktionsmængde fra Ovnene ikke forøget.

I en anden Virksomhed fyldte i Brænderiet 20 Mand 6 Ovne i 60 Timer, d. v. s. 200 Arbejdstimer pr. Ovn. Mandskabet blev som Følge af almindelig Indskrænkning nedsat til 14 Mand, der i 48 Timer fyldte 3½ Ovn, altsaa 192 Arbejdstimer pr. Ovn.

Arbejdstidsforkortelsen fra 58 til 47½ Time i en anden Virksomhed muliggjorde Forøgelsen af Ovntallet fra 11 til 12 uden Ansættelse af mere Personale. Der produceredes saaledes en større Mængde brændte Varer, der ogsaa blev bearbejdet af det øvrige Mandskab uden Forøgelse af Arbejderantallet.

Disse gunstige Produktionsresultater i Porcellænsindustrien ved den 48 Timers Arbejdsuge indrømmes ogsaa af andre Arbejdsgivere. Fagbladet «Keramus», Hæfte 3, 1922 skriver ordret:

«I det Store og Hele, og navnlig i den sidste Tid, er Arbejdsintensiteten steget, saaledes at der i den til Raadighed staaende Arbejdstid produceres mere, end der i Førkrigstiden og Krigstiden produceredes.»

Hertil bemærker «Die Ameise» (Nr. 43, 1922), Porcellænarbejderforbundets Organ:

«Den indrømmede Stigning i Arbejdsintensiteten lader sig se paa mange Virksomheder indenfor Porcellænsindustrien. Paa en Fabrik er Arbejdsydelsen i den 46- til 48-Timersuge i Forhold til den tidligere 57-Timersuge steget med 70 pCt. Paa denne bestaar endnu Grundpriserne fra 1914, og der kunde dengang i 47 Timer tjenes 50 Mark. Arbejdsydelsen er siden da steget saaledes, at de Arbejdende under samme Forhold nu i en Arbejdstid af 47 Timer tjener 85 Mark regnet med de daværende Grundpriser. Som det er her er det i mange Virksomheder i Thüringen, Bayern Sachsen og Schlesien. I en Virksom-

hed i Thüringen blev der i 1914 af en Vare, der betegnes med Nr. 5756, fremstillet 150 Stk. i 10 Timer, nu fremstilles under samme Betingelser 300 Stk. paa 8 Timer. Ved Vare Nr. 7082 er Forholdet som 110 til 200, ved Nr. 872 som 7 til 11, ved Isolator Nr. 85 som 1240 til 1810!

Lignende Produktionsstigninger naaedes i en anden Virksomhed i Thüringen. Tallene forholder sig der ved Artikel Nr. 5756 som 150 til 300, ved 4947 som 1200 til 2000, ved 7202 som 350 til 550, ved 8207 som 250 til 400 o. s. v. Angivelserne vedrører det virkelige Antal Genstande. I andre Grene er lignende Produktionsstigninger fastslaaet.»

Grundlæggelse af en Papirindustri i Argentina.

Dr. Albert Haas, Buenos Aires, skriver i «Wirtschaftsdienst af 4. Febr. 1927, at de tre største argentinske Dagblade har meddelt Offentligheden, at Forstudierne vedrørende Grundlæggelsen af en Papirfabrik i det subtropiske Territorium er afsluttet, og at der nu paa Grund af den paaviste tekniske Mulighed og den økonomiske Rentabilitet vil blive skredet til Virkeliggørelsen af denne Plan. De tekniske Undersøgelser har iøvrigt ligget i et tysk Firmas Hænder, og det synes, at tysk Kapital vil blive delagtigt i Virksomheden under en eller anden Form. Man paatænker at forarbejde en Naaletræsort fra en af de store Urskove ved Misione til Papir, og paa denne Maade venter man at kunne gøre de argentinske Aviser uafhængige af Papirimporten. Om hvilke Importmængder det her drejer sig, fremgaar af følgende Statistik, der støtter sig til Aaret 1925:

	1000 t.	Mill. Guldpeso
Samlet Indførsel af Avispapir	101,8	9,8
fra Tyskland	43,0	4,1
fra Finland	12,7	1,2
fra Kanada	11,1	1,1
fra Norge	12,7	1,2
fra Sverige	7,7	0,7
fra U. S. A.	7,7	0,7

Inden den planlagte Virksomhed kan optage Produktionen, vil der imidlertid gaa nogle Aar. Heller ikke Transportspørgsmaalet vil blive helt let at løse, da den Fod, der skal anvendes, ikke overalt i sit Løb er sejlbar. Naar man imidlertid ser hen paa den Grundighed, hvormed Forberedelserne bliver truffet, og den Kapital, der er tilstede i de interesserede argentinske Kredse, tør man forvente, at ogsaa Transportspørgsmaalet vil blive løst.

Amerikanske Stipendier til europæiske Arbejdersker.

(I. F. C.) Bestyrelsen for Bryn Marw-Sommerskolen i Pennsylvanien vil uddele 3 Stipendier til Arbejdersker for Deltagelse i et 2-Maaneders Kursus i Tiden fra 17. Juni—13. August d. A. Ophold og Forplejning er frit, derimod bliver Rejseomkostningerne ikke erstattet, hvad der vel er ensbetydende med, at kun saadanne Arbejdersker kan gøre Brug af Stipendiet, som samtidig rejser til Amerika i andet Øjemed. Betingelsen for at kunne komme i Betragtning ved Fordelingen af disse Stipendier er, at det drejer sig om Kvinder, der «arbejder med et bestemt Fags Værktøj og ikke beklæder nogen ledende eller kontrollerende Stilling». Ekspeditricer, Kontordamer og Lærerinder kommer saaledes ikke i Betragtning. Tekstilarbejdersker vil blive foretrukne. Ansøgerne maa være i Alderen mellem 20 og 35 Aar og mindst have arbejdet som Lønarbejder i 3 Aar, deraf mindst 2 Aar i Industrien. De maa endvidere have absolveret samtlige Klasser i en Elementarskole og udvidet deres Kundskaber gennem videre Studier. Endvidere kræves, at de kan læse og skrive Engelsk. Interesse for økonomiske Problemer og Arbejderoplysninger betragtes som specielle Kvalifikationer. Følgende Emner vil blive behandlet i dette Kursus: Samfundsøkonomi, skriftlige Afhandlinger, mundtlige Foredrag, Socialhistorie og Psykologi. Et fakultativt Kursus vil give Deltagerne Lejlighed til at øve sig i Bedømmelse af Musik. Ansøgere bedes henvende sig til følgende Adresse: Summer School Office, 218 Madison Avenue, New York City.

Bryn Mawr er en Højskole for Kvinder, hvis Ledelse i Sommertiden stiller Skolens Bygninger til Raadighed for Foranstaltning af Sommerkursus for kvindelige Industriarbejdere, hvorved Ledelsen samtidig uddeler Stipendier til Deltagere i dette Kursus. Skolen er overordentlig godt udstyret og vidunderligt beliggende. Skolen har et eget Bibliotek, Gymnastiksal samt 2 andre Bygninger, der staar til Elevernes Raadighed.

Arbejderoplysningsbevægelsen i De forenede Stater.

(I. F. C.) Det betegnende for Arbejderoplysningsbevægelsen i De forenede Stater er Manglen paa enhver Centralisation, hvad der utvivlsomt dels skyldes denne Verdensdels vældige Udstrækning og dels og maaske endnu mere Amerikanernes anglo-saksiske Individualisme. Den amerikanske Arbejderoplysningsbevægelse er imidlertid ikke som t. Eks. den engelske splittet i forskellige hinanden fjendtligsindede Fraktioner, men det drejer sig snarere om sporadiske Bestræbelser, som ikke har noget fast Centrum og afspejler den Føderalisme, der er saa ejendommelig for Amerika. Arbejderoplysningsbevægelsen er en Bevægelse, som ikke er udstrakt over hele Landet, men hvis Virksomhed er begrænset til de enkelte Stater. Stærke centraliserede Organisationer som f. Eks. i Belgien, Sverige, Østrig og andre Lande kender man ikke noget til i Amerika.

Rigtignok findes der et Arbejderoplysningsbureau for hele Landet, som blev oprettet i Aaret 1921. Denne Institution har dog ingen Myndighed til at bestemme Retningslinierne for Arbejder-Oplysningsarbejdet i hele Landet, men er kun en Studie- og Informationscentral. Med denne Bemærkning tilsigter vi dog aldeles ikke at underkende Centralens Virksomhed, der i høj Grad har bidraget til Fremme af Oplysningsbestræbelserne og til Formidling af Lærere, Organisatorer og lign. Det kan tværtimod siges, at denne Institutions Betydning tiltager i samme Forhold, som

den amerikanske Arbejderklasses Udvikling skrider fremad. Allerede nu opretholder Centralen en snæver Forbindelse med den faglige Landsorganisation, der paa den sidste Kongres forhøjede sit Bidrag til Centralen fra ½ til 1 Cent pr. Medlem og Aar. Hidtil har Centralen ialt udgivet 29 Publikationer, hvoraf der er omsat 100,000 Eksemplarer. Den tæller Lokalafdelinger i alle Stater og staar i regelmæssig Forbindelse med ikke mindre end 530 Arbejderorganisationer. I ca. 300 Industricentrer er der organiseret Skoler, Arbejderinstitutter og Sommerskoler.

Bærerne af Arbejderoplysningsbevægelsen i De forenede Stater er specielt de af Arbejderføderationerne i de enkelte Stater oprettede permanente Arbejderoplysningsafdelinger. Disse Afdelinger beskæftiger i Reglen en fuldt — eller halvtlønnet «Oplysningsdirektør». Begyndelsen blev gjort i Staten Pensylvania, derefter fulgte Kalifornia, Colorado, Ohio, Massachusetts, Wyoming og Nord-Karolina. I Arkansas og Illinois beklæder Arbejderføderationens Sekretær samtidig Stillingen som Oplysningsdirekter, i Oklahoma blev der sluttet en særlig Overenskomst med Universitetet angaaende Oplysningsarbejdet i dette Departement.

Internatsskoler. Brookwood Labour College, den eneste Kostskole, som officielt repræsenterer de amerikanske Arbejdere, talte i dette Aar 44 Elever, hvad der betyder, at Skolen var fuldt besat. Skolen agiterer kraftigt for sin Indsamling til Fordel for Byggefonden, der skal indbringe et Beløb af 2 Millioner Dollars og anvendes til Udvidelse af Skolens Bygninger, saaledes at der bliver Plads til 100 Elever. Endvidere skal en Del af Fondens Midler anvendes til Skolens Administration og til Bestridelse af Elevernes Underhold. Allerede nu bliver Undervisningsplanen og Lærerstaben betydeligt udvidet. Blandt Skolens Elever er bl. a. følgende Nationaliteter repræsenterede: Nordmænd, Englændere, Italienere, Polakker, Russere, Negre, Irlændere, Kanadier, Jøder, Tyskere og Ungarer.

Blandt de 18 Fag, som er repræsenterede, finder vi: Grubearbejdere (11), Beklædningsarbejdere (11), Tekstilarbejdere (4).

I afvigte Aar blev der afholdt 3 specielle Sommerkursus, nemlig henholdsvis for Tekstilarbejdere, Elektricitetsarbejdere og Jernbanemænd. I hver af disse Kursus deltog gennemsnitlig 100 Personer. I Dagene 18.—20. Februar fandt der en Konference Sted, hvor 30 Repræsentanter drøftede Folkeoplysningsarbejdet og Forholdet til Arbejderklassen.

Foruden Brookwood College findes der endnu 2 andre Arbejderhøjskoler: Commenwealth-College i Arkansas Dulth-College, der tilhører Organisationen Industrial Workers of the World (I. w. W.). Commonwealth-College er en fuldstændig uafhængig Institution, hvor Eleverne samtidig fortjener deres Brød og erholder Undervisning. Arbejderproblemer og andre Spørgsmaal studeres med stor Iver, hvorved man omhyggeligt søger at holde sig fri for ethvert Dogma. Skolen tæller 45 Elever fra 15 Stater og 20 Industrier, som lever i 15 enkelte Huse og en Farm. Enhver Elev maa daglig arbejde 4 Timer for paa denne Maade at fortjene sit Underhold.

Af Ikke-Internater, hvis Betydning er stærkt varierende, kan nævnes Philadelphia Labour College, endvidere Labour College i Boston samt Arbejderskolerne i Denver, Portland, Madison, Cincinnati, Colorado Springs etc. Alle disse Skoler er selvstændige.

Hvad angaar Oplysningsarbejdet indenfor de enkelte Forbund, maa i første Linie nævnes Damebekiædningsarbejdernes Internationale Forbund (Forenede Stater og Kanada) samt Beklædningsarbejdernes forenede Forbund, hvis udstrakte Oplysningsvirksomhed vi allerede tidligere har haft Lejlighed til at omtale. Endelig kan endnu nævnes «Rand School of Social Science» og den nationale Liga for fagorganiserede Kvinder. Vi vil her ikke undlade at henvise til Stiftelsen af et Skandinavisk Arbejderoplysningsforbund, hvis konstituerende Generalforsamling fandt Sted den 30. Januar 1927 og var besøgt af 30 delegerede, der repræsenterede 7454 Medlemmer. Forbundets Virksomhed er foreløbig begrænset til Staten Illinois, men Forbundet haaber senere at kunne udvide sit Arbejdsomraade.

En Regering uden Argumenter.

(I. F. C.) Det var ganske sikkert ingen Overdrivelse, naar et Medlem under Debatten i det engelske Under hus angaaende Ratifikationen af Washington Konventionen om 8 Timersdagen sagde, at det var den mærkværdigste Underhusdebat, han nogensinde havde overværet. Det maatte da i Virkeligheden ogsaa vække Forundring, at Arbejdsministerens Tale lod hans egne Partifæller absolut uberørt og endda udfordrede deres Protest eller Udtalelser, der ogsaa fandt Tilslutning hos Oppositionen og kan sammenfattes derhen, at England ikke har noget at tabe, men alt at vinde ved en Ratifikation. Thi den 48 Timers Arbejdsuge er Reglen i England, og Ratifikationen vilde efter de konservative Medlemmers Opfattelse kun kunne have til Følge, at de andre europæiske Lande vilde følge dette Eksempel.

I Betragtning af denne Kendsgerning træder det Spørgsmaal i Forgrunden, hvorfor den engelske Regering, tiltrods for at den efter Ministerkonferencen i London og den hermed tilsigtede Fjernelse af alle Misforstaaelser selv har opfyldt alle Forpligtelser for en Ratifikation, endnu stadig tøver med at ratificere. Arbejdsministerens Tale, som var et Forlegenhedsprodukt og overhovedet ikke indeholdt plausible Argumenter mod Ratifikationen, gav intet Svar herpaa. Derimod udtalte en af Ministrenes konservative Venner uden Omsvøb, at Regeringen handlede under Pres af visse Arbejdsgivergrupper, som endnu stadig nærer det Haab, at det maaske dog vil være muligt at forlænge Arbejdstiden. Et videre Argument ser Arbejderrepræsentanten Wilkinson deri, at Ratifikationen af Konventionen alligevel vilde betyde en Forkortelse af Arbejdstiden for visse Arbejdergrupper. Dette gælder t. Eks. for Grubearbejderne og Tekstilarbejderne, hvis Arbejdsgivere endnu stedse haaber paa at kunne forlænge Arbejdstiden til 55½ Time om Ugen, samt for et stort Antal kvindelige Arbejdere. At dette Argument imidlertid ikke kan være afgøren-

de, paaviser Citrine, Landsorganisationens Generalsekretær, i en Artikel i «Industrial News», hvoraf det fremgaar, at af de under Landsorganisationen hørende 133 Forbund med 4,688,609 Arbejdere det store Flertal kun arbejdede 48 Timer eller mindre ugentlig. (24,500 Arbejdere arbejdede 40 Timer; 800,000 42 Timer; 305,587 44 Timer; 8,500 46 Timer; 11,590 46½ Time; 964,224 47 Timer og 1,409,613 48 Timer).

Det eneste virkelige Argument er saaledes Arbejdsgivernes Uvilje og Intriger samt deres Solidaritet med Arbejdsgiverne i andre Lande, der ligeledes sætter alt i Bevægelse for at forpurre Ratifikationen. At Regeringen under Ringeagtelse af Stemningen blandt sine egne Partifæller gør fælles Sag med Arbejdsgiverne, er ikke underligt. Denne Holdning, der traadte særlig skarpt frem ved Debatten i Underhuset, er imidlertid kun en Fase i den af Arbejdsgiverne førte Kamp mod enhver social Forbedring af Arbejderklassens Kaar. «Manchester Guardian» giver tydeligt Udtryk for denne Opfattelse i nedenstaaende Slutningsbetragtninger i sin Ledartikel om Parlamentsdebatten, der lyder som følger: «Den Holdning, som Regeringen Baldwin i den sidste Tid har indtaget i Spørgsmaal som Ratifikation af Blyhvidt-Konventionen, Regulering af Arbejdstiden om Bord paa Handelsskibe og Ratifikationen af Washington Konventionen, kan kun erklæres paa den Maade, at Regeringen paa det internationale Omraade staar fjendtlig overfor enhver Socialreform. Dette er en sørgelig Kendsgerning for hele Verden. Thi naar England vil spille den samme Rolle i Genf som Tyskland i sin Tid i Haag, er Udsigterne til Gennemførelse af økonomiske Reformer meget daarlig. Det er et samtidigt mærkværdigt og ironisk Resultat af Krigen, naar England overfor de Reformer, som ligger det engelske Folk mest paa Sinde, indtager den samme Holdning som t. Eks. Metternich i de politiske Kampe, der fulgte ovenpaa de napoleoniske Krige. Naar Baldwin, den sociale Freds Apostel, tilbagekalder i sin Erindring den Tale, han holdt paa Ministerkonferencen i London, maa han forstaa, at en saadan Holdning maa gøre et sælsomt Indtryk paa Fagforeningsmedlemmerne i dette Land». (Baldwin sagde i sin Velkomsttale ved nævnte Konferences Aabning, at Forhandlingernes heldige Forløb eller Mislykkelse vilde have en stor Indflydelse paa Fjernelsen eller Styrkelse af Mistilliden hos Arbejderne i alle Lande. Red.). «Daily Herald» har fuldstændig Ret, naar det siger, at Baldwin nu har Ordet: «Baldwin tog ikke Ordet under Forhandlingerne. Har han Mod til at bryde Tavsheden og indtage en Holdning, der er en Statsmand værdig, idet han trodser sine Mandater?» Forhaabentlig har den fornylig besluttede Rejse af Lord Robert Cecil til Genf denne Betydning.

Den italienske Landsorganisation er ikke opløst.

(I. F. C.) Den røde Fagforenings-Internationales Organ understøtter indirekte Fascismen, idet den udspreder den Melding, at den italienske Landsorganisation har vedtaget sin egen Opløsning. Denne Meddelelse maa berigtiges derhen, at de i Italien forblevne Undertegnere af det bekendte Manifest vel har overvejet en saadan Forholdsregel, men at det til Paris flyttede Forretningsudvalg aldrig har tænkt paa at fatte en saadan Beslutning. Naar de italienske Kammerater har vedtaget at flytte deres Hovedsæde til Udlandet, gjorde de det udelukkende af den Grund, at der ikke var levnet dem nogen anden end denne i Historien aleles ikke enestaaende og Russerne ikke ubekendte Udvej for overhovedet at kunne fortsætte Virksomheden. At denne Flytning ikke er andet end Begyndelsen til et nyt og forhaabentlig ikke langt Kapitel i den italienske Fagbevægelses Historie, kom tydeligt til Udtryk i et fornyligt af Sekretær Buozzi og andre Medlemmer af Landsorganisationens Bestyrelse udsendt Manifest til de italienske Arbejdere. Dette Manifest befatter sig iøvrigt ikke blot med den faglige Virksomhed blandt italienske Arbejdere i Udlandet, men tillige i selve Italien. Thi det er indlysende, at en Virksomhed i Udlandet, saaledes som denne planlægges af den italienske Landsorganisation, ikke vilde kunne fremvise positive Resultater i Kampen mod Fascismen, hvis den ikke samtidig tager Sigte paa de i det fascistiske Helvede forblevne Arbejdere. Selvfølgelig vil man trods de fascistiske Love og Politiforanstaltninger gøre alt for at opretholde Kontakten med Arbejderne i Italien.

En national Kampagne blandt de engelske Kemiarbejderforbund. Krav om nye Arbejdsbetingelser.

«Daily Herald» af 26. Januar 1927 beretter, at 5 Fagforeninger, der organiserer Arbejdere i Droge- og den finkemiske Industri, har begyndt en Kampagne og nedsat et fælles Udvalg for derigennem at søge Medlemstallet forøget; denne Kampagne skal være en Forberedelse til en national Kamp for nye Krav fra Arbejdernes Side.

De deltagende Forbund er: 1. «National Union of Distributive and Allied Workers», 2. «National Union of General and Municipal Workers», 3. National amalgamated Union of shopassistents, Warehousemen and Clerks», 4. «Transport and General Workers' Union» og 5. «The Workers Union».

Udvalget har udarbejdet et nationalt Program, og i hele Landet skal organiseres Møder, hvor Repræsentanter fra ovennævnte Organisationer skal udfylde Programmerne.

Lønninger. Programmet omfatter tre Klasser af Arbejdere med Minimallønninger fra 60 til 70,65 Shillings. For Skifteholdsarbejdere foreslaas et Tillæg paa 16,5 Øre (2 d). Minimallønningerne for kvindelige Arbejdere skal fastsættes til 40, 37½ og 35 sh., særligt kvalificerede Arbejdersker skal have 5 sh. mere og Værkledere 10 sh. mere pr. Uge.

Det kræves dog udtrykkeligt, at overalt hvor Arbejdersker er beskæftiget, og hvor de yder det samme Arbejde som Mænd, skal de ogsaa have samme Løn som disse. Programmet omfatter ogsaa Lønordning for de Unge.

Arbejdstid. Der kræves en 48 Timers Arbejdsuge for alle Arbejdere, undtagen Skifteholdsarbejdere. Bestemmelser om Overarbejde og 14 Dages Sommerferie aarligt optages i Programmet.

Akkordarbejde skal lønnes med mindst 33⅓ pCt. mere end Timelønsarbejde.

Det er utvivlsomt en glædelig Kendsgerning, at de forskellige Fabrikarbejderforbund i England har samlet et fælles Udvalg. Det er i hvert Fald det første nødvendige Skridt i den rigtige Retning.

P. J. S.

Siden sidst.

Svendstrup. Entreprenør, Tømrermester Fisker, Raasted pr. Bjerregrav: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren, der har et Viaduktarbejde ved Ellidshøj i Entreprice, aflønner 2 af dens Medlemmer, der er kommet i Arbejde hos ham, med en Dagløn af 6 Kr. Entreprenøren beskæftiger iøvrigt 4 Landarbejdere, men disse nægter at tilflytte Afdelingen, samt en Mand, der er slettet af Afdelingen, og kun vil indmelde sig igen, naar han kan indtræde i sine tidligere Rettigheder. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenøren, afholdtes den 15. Februar et Møde paa Arbejdsstedet; ved dette fremsatte Forbundets Repræsentant Krav om, at Arbejdet blev betalt med en Timeløn af 101 Øre og med 15 pCt. Tillæg for Jernbetonarbejdet. Entreprenøren nægtede at imødekomme Kravet, idet han erklærede, at han var enig med sine Arbejdere om Betalingsvilkaarene og at Arbejdet udførtes i Akkord. Et Forsøg fra Forbundets Repræsentants Side paa at bringe Organisationsforholdet i Orden mislykkedes, da Landarbejderne stadig nægtede at tilflytte Afdelingen. Ved et nyt Møde den 24. Februar oplystes det, at det hidtil udførte Arbejde var udført i Akkord til en Betaling af 60 Øre pr. m³ Jord, og at Fortjenesten havde været ca. 10 Kr. pr. Dag. Sagen gik i Orden, idet Entreprenøren indgik paa at betale 101 Øre i Timeløn for Jordarbejdet og 116 Øre for Jernbetonarbejdet; ligeledes ordnedes Organisationsforholdet, idet Landarbejderforbundets Medlemmer lovede at indmelde sig i Svendstrup Afdeling.

Aarhus J. B. Entreprenør J. Aarslev, Aarhus: I Anledning af et opstaaet Stridsspørgsmaal om Tillægsbetaling for Regulering ved et Jordarbejde i Ejendommen Norsgade 7, Aarhus, hvilket Spørgsmaal af Parterne var henvist til Afgørelse af en faglig Voldgift, afsagde Opmanden den 20. December følgende Kendelse: Det omhandlede Opgravningsarbejde bør betales med Tillæg efter Overenskomstens § 4, Post 10 j.

Romø. Entreprenørfirmaet Prosch Jensen & Stürup: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet nægter at efterbetale tilgodehavende resterende Procenttillæg for Udpumpning af Vand til en Arbejder, der nu er afskediget. Arbejdet er udført i 312 Timer, om Morgenen i 2 Timer direkte før Arbejdets Paabegyndelse og i 66 Søndagstimer, og kun betalt med Timeløn plus henholdsvis 25 a 33 pCt. og 50 pCt. Tillæg. Endvidere nægter Firmaet til samme Arbejder at betale Tillæg for i 163 Timer som Motorpasser at have passet Betonblandemaskinen. Afdelingen har krævet 100 pCt. Tillæg for alle Morgen- og Søndagsarbejdstimer og 15 pCt. Tillæg for Pasning af Betonblandemaskinen; altsaa en Efterbetaling af henholdsvis 75 a 66⅔ pCt., 50 pCt. og 15 pCt. og opgør Mandens samlede Tilgodehavende til Kr. 281,23. Firmaet vil ikke erkende, at det skylder Manden noget, da det er lang Tid siden de paagældende Arbejder blev udført og da Manden ikke har fremsat Krav i den Tid, han arbejdede for Firmaet, men først rejser Kravet nu, efter at han er blevet afskediget. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen, meddelte Afdelingen den 2. Marts, at Sagen var ordnet ved Forhandling mellem den paagældende Arbejder og Firmaet, idet han har faaet udbetalt de resterende Procenttillæg (henholdsvis 75 pCt. og 66⅔ pCt. for Morgenarbejdet og 50 pCt. for Søndagsarbejdet) for det Antal Timer, han i Henhold til Firmaets Lønningslister havde arbejdet. Derimod erholdt han intet Tillæg for Arbejdet ved Betonblandemaskinen, da hans Arbejde udelukkende var at passe Motoren, der trækker Maskinen.

Odense A. Odense elektriske Sporveje: Afdelingen anmoder den 26. April 1926 om Forbundets Bistand i Anledning af at Selskabet nægtede at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om at betale samme Timeløn, som Odense Kommune betalte sine Løsarbejdere. Selskabet aflønnede sine Arbejdere med 106 Øre i Timeløn, medens Odense Kommune betalte 114 Øre i Timeløn. Da Selskabet vægrede sig ved at forhandle om Kravet, afgaves Strejkevarsler den 6. Maj og 21. Maj, og da et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Maj om Sagen ikke førte til noget Resultat, standsedes Arbejdet den 28. Maj. Arbejdsgiverforeningen fremsendte derefter Boykottingsvarsel overfor de 12 strejkende Arbejdere. Den 26. Oktober afholdtes Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af at Afdelingen overfor Entreprenørfirmaet Hans Jørgensen & Søn havde nægtet at lade dens Medlemmer opgrave og nedtage 2 Sporvejsmaster. Mødet endte resultatløst. Arbejdsgiverforeningen fremsendte derefter den 28. Oktober 1. Lockoutvarsel overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i det Omfang som den kompetente Forsamling maatte skønne nødvendigt for at bringe Strejken til en for Sporvejsselskabet tilfredsstillende Afslutning. Truslen bragtes dog ikke til Udførelse. Sagen bragtes til Afslutning i H. t. Forligsmandens Mæglingsforslag af 5. Februar til Bilæggelse af Murarbejdsmændenes Overenskomstuoverensstemmelser: Entreprenørtimelønnen bibeholdes ved Odense elektriske Sporveje, men der gives Arbejderne Akkord paa saadant Arbejde, som udføres i Akkord hos Entreprenørforeningens Medlemmer.

Gl. Ry. Ry Nørskov: Ved et Forhandlingsmøde den 6. Marts opnaaedes Enighed om, at Overenskomsten af Juni 1925 med senere Pristalsreguleringer bliver gældende for Sæsonen 1927 mod at der betales et Tillæg af 5 Øre pr. ren Knippel og 5 Øre pr. ren Fagot. Timeløn 75 Øre. Gælder til 1. Maj 1928. Vedrører 20 Mand.

Gl. Ry. Skovejerne i Gl. Ry: Ved et Forhandlingsmøde den 6. Marts enedes man om, at Overenskomsten af 15. November 1924 bliver gældende til 1. November 1927 med de deri fastsatte Reguleringsbestemmelser. Vedrører 20 Mand.

Jernbanearb. Afd. B .Akts. Amagerbanen: Overenskomst oprettet. 9. Mand. Timeløn uforandret 130 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓, 3. og 4. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Tjæring af Perroner og Tage samt for Rensning og Læsning af Røgkammer, Opsætning af Kul o. lign. Arbejder betales 15 pCt. Tillæg til Timelønnen. Arbejderne holder sig selv med Skovl. For Udførelse af Ny-Anlæg kan optages Forhandling om Akkord. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forligsforslaget af 3. Juni 1925. Gælder til en 1. April.

Holbæk. Forpagter N. P. Jensen: Overenskomst oprettet angaaende Renovationskørsel. 6 Mand. Ugeløn for Natkørsel i 6 Nætter Kr. 64,00. (2 Mand). Af Natrenovationskuskenes Ugeløn bliver 1 Kr. staaende til eventuel Regulering m. H. t. den Forskydning i Beholdernes Antal, som maatte fremkomme pr. 1. Marts 1928. Ugeløn for Dagkørsel i 5 Dage Kr. 53,00 (4 Mand). Dagrenovationskuskene erholder 1. Marts 1928 Efterbetaling af 6 Kr. pr. Beholder, som fremkommer udover det f. T. værende Antal. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Marts.

Fabrikarb. Kbh. Røgeriejere udenfor Røgeriforeningen: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Ugeløn: Til Arbejdere det første halve Aar, de beskæftiges, Kr. 52,25, derefter Kr. 61,75. For Søndagsstaldtjeneste betales 2 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 33 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage 50 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været beskæftiget i 6 Maaneder i Tiden 1. September til 1. Juni, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Tillidsmandssystemet gælder. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Reguleringen suspenderes i Overenskomstperioden 1. Marts 1927 til 1. Marts 1928; derefter reguleres August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, forsaavidt Svingningen fra det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, tidligst til Udløb 1. Marts 1928.

Fabrikarb., Kbh. Københavns Røgeriejerforenings faglige Afdeling: Overenskomst oprettet. 15 Mand. Lønforhold, Arbejdstid, Overarbejdsbetaling, Ferie m. m. som ovenfor. Regulering med 1 pCt. pr. Procent, dog ikke i Overenskomstperioden 1. Marts 1927 til 1. Marts 1928. Gælder til 1. Marts 1928.

Rudkøbing. Akts. Daglykke Teglværk. Overenskomst oprettet. 20 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere pr. Uge Kr. 50,00. Arbejdstid i Sommerhalvaaret 9 Timer. Overarbejde 1. Time 33⅓ pCt., 2. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for alt paa Værket forefaldende Arbejde. Regulering som fastsat i Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og D. A. F. Gælder til 1. Februar 1928.

Præstø. Snesere Teglværk: Overenskomst oprettet. 33 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere pr. Uge Kr. 47,38. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriser fastsatte. Enkelte Akkordpriser er ikke underkastet Reguleringsbestemmelsen. Iøvrigt er Overenskomsten af 19. Januar 1927 mellem Teglværksforeningen og D. A. F. gældende. Gælder til 1. Februar 1928.

Give. Akts. Give Dampteglværk: Overenskomst oprettet. 16 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere Kr. 45,98 for 8 Timers Vagt. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriser fastsatte. Teglværket holder Arbejderne ulykkesforsikrede med Dagpenge fra Tilskadekomstdagen, mod at de dertil betaler 40 Øre pr. Uge. Kun organiserede Arbejdere maa benyttes. Norm for Regler f. Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til en 1. Marts.

Nyborg. Dansk Ammoniakfabrik: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn: I Daghold Kr. 47,00 (var Kr. 46,15), i Vagthold Kr. 50,00 (var Kr. 49,74). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., herudover 100 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. For Udlægning af Hjortetakssalt og Rensning af Dampkedler betales et Tillæg af 75 Øre pr. Time. Trækrensning betales med 2 Kr. pr. Mand pr. Gang. Arbejdere, der har været beskæftiget 3 Maaneder, erholder 40 Kr. pr. Kvartaar som Erstatning for Overtrækstøj. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne fuld Løn ÷ 2 Kr. pr. Dag i 14 Dage. Arbejdere, der før 1. Juni har været beskæftiget i 3 Maaneder, erholder en Uges Sommerferie med fuld Løn. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering i Overenskomstperioden. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, tidligst til 1. April 1928.

Hvalpsund. Hvalpsund Teglværk: Afdelingen indberetter, at den har afsluttet Overenskomst med Teglværket. Brænderne erholder en Ugeløn af 40 Kr. plus Lys, Husleje og Brændsel. Maskinpasseren erholder en Ugeløn af 70 Kr. Fabrikationen udføres i Akkord og der er i Overenskomsten fastsat Akkordpriser for Fabrikationen m. m. af Sten.

Fra Forretningsverdenen.

Almindeligt dansk Vare- og Industrilotteri.

Med den 81. Serie, der begynder nu, har Varelotteriet bestaaet i 40 Aar. I den nye Serie, der indledes med 1. Trækning den 21. og 22. April, udloddes der 102,000 Gevister til Værdi ca. 1,600,000 Kr. Gevinsterne fordeles med to Tillægsgevinster for hver Hovedgevinst, saaledes at der for hvert Numer, der udtrækkes i Klasselotteriet, falder Gevinst paa tre Numre i Varelotteriet eller paa to Numre plus en Præmiegevinst.

Som Følge af denne for Varelotteriet særegne og for dets Spillere fordelagtige Gevinstfordeling har Spillerne de største Gevinstchancer og tillige en ikke ringe Mulighed for at faa deres Nummer udtrukket med Gevinst flere Gange i Seriens Løb.

Lodder fornyes og sælges, saalænge Forraad haves, hos vore autoriserede Kollektører og i Hovedkollektionen i «Møntergaarden», Møntergade 21, København, a 1 Kr. 30 Øre pr. helt Lod, halve eller endnu mindre Varelodder findes ikke. «Gennemgaaende» Sedler, gældende for hele Serien, a 19 Kr. 80 Øre. Lotteriplanen udleveres gratis hos samtlige Kollektører.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 24 1927 1927 31. Aarg.

Kommunalarbejderforbund paa Medlemsfiskeri.

Forsøg paa Tilsnigelse.

Som man vil huske, besluttede Kommunalt Arbejderforbund for nogle Aar siden at udvide sine Rammer ogsaa til Provinserne til Trods for, at Kommunalt Arbejderforbunds Optagelse i De samvirkende Fagforbund i sin Tid kun skete paa Betingelse af, at dets Organisationsomraade begrænsedes til København.

I 1922 bragtes Sagen frem paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, som vedtog, at Kommunalt Arbejderforbund skulde indstille sin organisationsødelæggende Propaganda i Provinserne, og at hvis det ikke respekterede denne Beslutning, vilde det blive ekskluderet af Fagforbundene.

I Maj 1924 vedtog De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab imidlertid en ny Beslutning, der forkludrede den rene Linje, der hidtil havde været holdt overfor Kommunalarbejderforbundet. Denne Beslutning lød saaledes:

1) Kommunalt Arbejderforbund faar Adgang til at udvide sine Rammer til Provinsen og til at optage Tjenestemænd og Arbejdere, der lønnes i Henhold til de af Byraadene vedtagne Regulativer: Gasværksbestyrere, Formænd, Raadhusbude, Skolepedeller, Vandværks- og Belysningsfunktionærer, Hospitalspersonale, Personale ved Torve- og Slagtehaller, Portnere o. l.

2) Gartnere, Værkstedsarbejdere, Kedel- og Maskinpassere, Retortarbejdere, Renovationsarbejdere, Arbejdere beskæftiget ved Opførelse af Bygninger samt ved Anlæg af Kloaker, Pladser, Veje og Gader for Kommunen skal, ligesom Arbejdere hos private Arbejdsgivere, tilhøre de almindelige Fagforeninger.

3) For Arbejdsmænd ved Gasværker o. a., som har opnaaet Rettigheder som Tjenestemænd, træffes særlig Aftale By for By, og saafremt der ikke opnaas Enighed, afgør et Voldgiftsnævn Organisationsspørgsmaalet for disses Vedkommende.

Som man vil se, har Beslutningens Punkt 3 den Skavank, at Regelen om, at Haandværkere og Arbejdsmænd, der arbejder for Kommunerne, skal tilhøre deres respektive, faglige Organisationer, brydes, hvad angaar Arbejdsmænd „ved Gasværker o. a., som har opnaaet Rettigheder som Tjenestemænd".

Om Forholdet for Gasværksarbejderne skulde der altsaa „træffes særlig Aftale By for By", og hvis der ikke opnaaedes Enighed, skulde Organisationsspørgsmaalet afgøres af et Voldgiftsnævn, der altsaa skulde etableres i hvert enkelt Tilfælde.

I Februar 1925 afsagde afdøde Landstingsmand Martin Olsen en Kendelse i 2 Tilfælde, hvor der var bleven Spektakel, nemlig for Silkeborg og Middelfart, og denne Kendelse paabød Kommunalt Arbejderforbund at tilbageflytte de kommunale Arbejdsmænd i Silkeborg til os, medens vi skulde aflevere nogle Arbejdsmænd i Middelfart, fordi vor Afdelings Generalforsamling der havde vedtaget deres Overgang.

Nu er der falden en ny Kendelse den 18. Februar d. A., afsagt af Bryggeribestyrer Ema-

nuel Svendsen, og den vedrørte Spørgsmaalet om de kommunale Arbejdsmænd i Roskilde og Frederikssund, og Kendelsen gaar mærkværdigvis ud paa, at Kommunalt Arbejderforbund skal have de kommunale Arbejdsmænd begge Steder.

Denne sidste Kendelse gør Kommunalt Arbejderforbund nu —efter hvad der meddeles os — Forsøg paa at udnytte i den Retning, at det ved denne skal være afgjort, at det har Ret til at forlange de kommunale Arbejdsmænd i alle Provinsbyer, og dette er en Tilsnigelse fra Kommunalt Arbejderforbunds Side, som vi herved beder vore Tillidsmænd tilbagevise, hvor de maatte komme til at staa overfor en saadan.

Hvis Kommunalt Arbejderforbund og deres Agitatorer ude i Provinserne paaberaaber sig De samvirkende Fagforbunds Vedtagelse af 1924, maa vi holde paa, at netop denne udtrykkeligt i sin Punkt 3 siger, at det er By for By, at der skal træffes særlig Aftale, og at Svendsens omtalte Kendelse derfor ikke kan gælde andet end Frederikssund og Roskilde.

Et sørgeligt Tidens Tegn er det iøvrigt, at der virkelig gives Kammerater, der, fordi de tror sig dækkede for Livstid ved at være blevne faste kommunale Arbejdsmænd, lader sig lokke af Sirenetoner af den alleregoistiske Art og for at spare et Par Kroner i Kontingent kan tænke sig at løbe fra arbejdende og arbejdsløse Fæller vel vidende:

1) at det er *Arbejdsmændenes* Fagorganisationer, der Sted for Sted har hævet Kommunalarbejderne ud af Trældom og elendige Lønningsforhold, og at det er det samlede Arbejderpartis Indflydelse i Kommunalledelserne, der har hjulpet med til at sikre disse kommunale Arbejdsmænd en bedre Tilværelse, end der desværre findes for adskillige andre Arbejdsmænd, og

2) at det altid har været og altid vil være saaledes, at jo højere Arbejdsmændenes faglige Organisationer kan hæve Arbejdsmændenes Løn, jo højere vil ogsaa de Kommunale komme i Vejret, og

3) at nu i Nedgangstiderne vil de kommunale Arbejdsmænds Beskyttelse mod altfor stor Nedgang i Livsvilkaarene ogsaa være afhængig af, i hvilket Omfang Arbejdsmændenes faglige Organisation kan gennemføre sin Modstand mod Arbejdslønningernes Nedskæring.

Derfor er det taabeligt af kommunale Arbejdsmænd at ville rende eller lade sig lokke ud af Arbejdsmændenes almindelige Fagforeninger, — det vil kun svække de danske Arbejdsmænds Organisation i Almindelighed, og Følgen heraf vil ogsaa — og ikke mindst — ramme de kommunale Arbejdere selv.

Voldgiftskendelse.

Dansk Arbejdsmands Forbund mod Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark.

I Anledning af nedenfor omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, hvilken Uoverensstemmelse, efter forgæves Mæglingsmøde, er henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, har Klagerne som Voldgiftsmænd udpeget Forretningsførerne C. Drejer og Vald. Pedersen og de Indklagede Direktørerne P. Ørum-Pedersen og Johan Schrøder, hvorhos Parterne i Fællesskrivelse af 24. Marts 1927 har anmodet undertegnede Byretsdommer Jesper Simonsen om at overtage Hvervet som Formand for og Opmand i Voldgiftsretten.

Sagen blev behandlet i Voldgiftsretten den 1. April 1927 og indladt til Afgørelse ved Opmandens Kendelse.

Sagen angaar Forstaaelsen af Punkt A. 3. i det efter Forslag fra Forligsmændene imellem Parterne indgaaede Forlig af 24. Maj 1924. Punkt A. 3. er saalydende:

„Forsaavidt angaar det indenbords Arbejde i Dampere, Lægtere og de Sejlere, der ifølge Overenskomst losses som Dampere, er det en Forudsætning for de fastsatte Akkordsatser, at ogsaa Bordarbejdet udføres af Havnearbejdere.

Skulde et Skib bestemt vægre sig ved at lade Havnearbejdere udføre det indenbords Arbejde, forhøjes Betalingen for Arbejdet i Land med 15 pCt. af den for Bord- og Landarbejde fastsatte samlede Takst. Delvis Bordarbejde kan ikke finde Sted. Fra denne Bestemmelse er undtaget Trælast-Skibe og andre Skibe, som overenskomstmæssigt eller cotumemæssigt selv har udført Bordarbejdet."

Klagerne gør gældende, at nogle af deres Medlemmer, som har været beskæftiget ved Indladning af Gødning i Sække i M/S „Tille" i Aalborg Havn, i Henhold til denne Bestemmelse har Krav paa Tillægget paa 15 pCt., idet Skibets egne Folk udførte det med Indladningen forbundne indenbords Arbejde, og da Arbejdsgiveren har vægret sig ved at udbetale Tillægget, fordi Bestemmelsen efter hans Opfattelse kun angaar Losning, paastaar Klagerne det ved Kendelse fastslaaet, at Bestemmelsen kommer til Anvendelse ogsaa ved Lastning.

De Indklagede, der procederer til Frifindelse, hævder, at Bestemmelsen efter sin Ordlyd kun angaar Losning, og de henviser herved til, at Tillægget i sin Tid blev givet som Modvægt mod, at tyske Skibsførere af Hensyn til den lave Markkurs tog saa meget Mandskab med til danske Havne, at de selv kunde udføre det indenbords Losningsarbejde; om Indladning var der derimod ikke Tale, idet Valutaforholdene umuliggjorde Udførsel til Tyskland, og Bestemmelsen maa derfor antages kun at have taget Sigte paa Losning. De Indklagede hævder endvidere, at det fremgaar af de henholdsvis for Losning og Lastning gældende Akkordsatser, at Bestemmelsen kun angaar Losning, idet Anvendelse paa Lastning vil føre til Resultater, som maa findes urimelige lønmæssigt set. De henpeger endelig paa Skibets Interesse i selv at besørge Stuvningen.

Klagerne har ikke bestridt, at man ved Tillægets Indførelse har haft det af de Indklagede fremhævede Hensyn til tysk Konkurrence for Øje, men de anbringer, at Tillægget, der uomtvistet kun angaar Akkordarbejde, tillige er motiveret ved, at Havnearbejderne er afskaaret fra at bestemme Arbejdets Tempo — navnlig fra at forcere det — naar Skibsmandskabet, som jo er uinteresseret i Akkorden, selv udfører det indenbords Arbejde, og denne Motivering for Tillægget gør sig gældende saavel ved Indladning som Losning. I Modsætning til de Indklagede anser de ogsaa Lastning omfattet af Bestemmelsens Ord, saaledes som Forligsmændene har formuleret dem, idet den indskudte Sætning, „der ..... losses som Dampere", ikke angiver, hvilket *Arbejde*, Reglen gælder, men kun hvilke *Sejlere*, den omfatter.

Udgangspunktet for Afgørelsen af, hvilken af de to Forstaaelser af den omtvistede Bestemmelse, der maa gives Medhold, maa søges i dens sproglige Indhold. Naar foreløbigt bortses fra den indskudte Sætning: „der ifølge Overenskomst losses som Dampere", er der sprogligt intet, der støtter, at Bestemmelsen kun skulde angaa Losning; der bruges kun Udtrykkene „indenbords Arbejde" og „Bordarbejde", og begge disse omfatter i deres Almindelighed baade Indladnings- og Losningsarbejde. Indskudssætningen siger ikke direkte, at Bestemmelsen kun skal gælde Losningsarbejde; hvis det var Meningen med den, vilde det utvivlsomt været blevet udtrykt paa anden og klarere Maade. Ordet „de" foran „Sejlere" viser, at Sætningen: „der ifølge..... o. s. v.", kun henviser til det ene Ord „Sejlere"; de under denne Betegnelse faldende Fartøjer deles ved Sætningen i to Grupper, hvoraf kun den ene skal falde ind under Reglen i den omtvistede Bestemmelse; heri ligger for en umiddelbar Læsemaade Indskudssætningens hele Hensigt. Spørgsmaalet bliver herefter, om der i Brugen af Ordet „losses" indirekte eller forudsætningsvis dog ligger, at der i det hele taget kun er tænkt paa Losningsarbejde, dengang Forligsmændene formede Bestemmelsen og Parterne vedtog den. Efter den Forbindelse, hvori Ordet som anført bruges, vil en saa vidtrækkende Betydning ikke kunne tillægges det, medmindre der kan paapeges Forhold, som giver afgørende Holdepunkter derfor. I saa Henseende kommer Bestemmelsens Hensigt, Grunden til dens Indførelse i Betragtning. Hvis denne udelukkende var at søge i den af den lave Markkurs følgende Situation, kunde heri — som af de Indklagede anført — ligge en Støtte for, at Reglen kun var tænkt at skulle gælde Losning. Denne Grund er jo imidlertid senere bortfaldet; men ikke desto mindre er Bestemmelsen opretholdt ogsaa i Overenskomster, som er fornyede efter, at den abnorme Markkurs er ophørt, og den ses forøvrigt ej heller begrænset til Skibe, der kommer fra valutasvage Lande. Det maa derfor antages, at Bestemmelsen i hvert Fald tillige har det af Klagerne hævdede videregaaende Formaal. Af væsentlig Betydning maa det dernæst være, hvorledes Bestemmelsen er forstaaet og anvendt, siden den blev vedtaget; herom er de foreliggende Oplysninger noget usikre: Klagerne har hævdet, at Bestemmelsen i Almindelighed og i alt Fald altid i København er anvendt saaledes, at de 15 pCt. er betalt ved Indladning, naar der var Akkord, og

det drejede sig om Skibe, der blev afregnede som Dampere (der er Enighed om, at M/S „Tille" hører til saadanne). De Indklagede har ikke erkendt Rigtigheden af disse Oplysninger, men henvist til, at Betaling af Tillæget ved Indladning er nægtet i et tidligere Tilfælde i Nørresundby; Spørgsmaalet blev da gjort til Genstand for Mægling, hvorved Enighed ikke opnaaedes, men Parterne forbeholdt sig deres Stilling, uden at Sagen dog blev forfulgt videre; Klagerne har protesteret imod, at der heri skulde ligge nogen Godkendelse fra deres Side af Reglens Begrænsning til Losning. Der er ikke Dokumentation for Anbringender om, hvorledes Reglen er praktiseret, men det forholder sig formentlig saaledes, at den ikke hidtil har haft videre praktisk Betydning for Indladning, bl. a. fordi det hermed forbundne Arbejde i betydeligt Omfang falder ind under specielle Bestemmelser. Det om Praksis foreliggende er herefter ikke af saadan Karakter, at det kan anses afgørende for Sagens Udfald.

Overfor de Indklagedes Argumentation hentet fra, at Tillægets Anvendelse paa Indladning i nogle Tilfælde paa Grund af de gældende Akkordsatser skulde kunne give en særlig stor Fortjeneste, staar paa den anden Side dette, at Arbejderne *er* afhængige af Skibsmandskabets Arbejdstempo, naar dette selv udfører det indenbords Arbejde, og at denne Afhængighed maa formodes at have i det væsentlige samme Betydning ved Lastning som ved Losning: naar derfor et Tillæg har haft tilstrækkelig Begrundelse i det ene af de to Tilfælde, synes det vanskeligt at bestride dets Rimelighed i det andet, selvom Grundakkordsatserne er forskellige i de to Tilfælde; thi Akkordsatserne er jo dog trods Forskelligheden gyldige, naar Arbejderne selv udfører Arbejdet saavel ombord som i Land, og der ses ikke noget almindeligt Hensyn, som kunde motivere, at Arbejderne selv skulde bære den af en Forringelse af Arbejdstempoet følgende Nedgang i Dagfortjenesten ved Indladning, naar det er givet, at de ifølge den omtvistede Bestemmelse ikke skal det ved Losning. Endelig skal tilføjes, at der ikke er oplyst at foreligge nogen særlig Kotume for Indladning af Kunstgødning i Sække i Aalborg Havn.

I Henhold til det udviklede findes det da at maatte fastslaas, at Bestemmelsen efter sit Indhold maa anses at omfatte saavel Indladning som Losning. og at der ikke i det iøvrigt foreliggende er tilstrækkeligt Grundlag for den Antagelse, at Bestemmelsen dog kun skulde have Gyldighed for Losning. Der vil herefter være at give Kendelse efter Klagernes Paastand.

Efter Sagens Beskaffenhed findes Parterne at burde betale Sagens Omkostninger, herunder i Salær til Opmanden 150 Kr., med Halvdelen hver.

Kendelse:

Den ovenommeldte Bestemmelse i Afsnit A, Punkt 3 i Forliget af 24. Maj 1924 bør anses at have Gyldighed for Lastning af M/S „Tille" med Gødning i Sække i Aalborg Havn.

Sagens Omkostninger, herunder til Opmanden 150 Kr., betaler Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, med Halvdelen hver.

København, den 12. April 1927.

sign. *Jesper Simonsen.*

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. April 1927 i Sag Nr. 1062: Dansk Arbejdsmands Forbund for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus mod Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Aarhus elektriske Sporvejs Vegne.

Vognstyrer Normand, der i en lang Aarrække havde været ansat hos A/S Aarhus elektriske Sporvej, havde herunder nogle Gange med de af ham førte Vogne haft Paakørsler med Skade af dels større, dels mindre Omfang til Følge. Efter en saadan Paakørsel i 1924 tilskrev Selskabet ham den 15. November s. A. saaledes:

„Deres Forhold i Sporvejsselskabets Tjeneste har i Dag været forelagt den samlede Bestyrelse, som er ganske klar over, at De, saavel ved den sidst forekommende Paakørsel, som ved tidligere Lejligheder, har forset Dem paa det groveste. De har da ogsaa gennem Deres Direktør modtaget flere Advarsler. Bestyrelsen har været stærkt inde paa at give Dem Afsked

af Selskabets Tjeneste, idet den ikke mente at kunne patage sig Ansvaret for at lade Dem fortsætte, men paa Direktør Schmiths Henstilling vedtoges det at sende Dem en absolut sidste Advarsel. Jeg skal derefter meddele Dem, at De uvægerlig vil blive afskediget, saafremt De atter maatte give Anledning til Klage, og saafremt De ikke i et og alt forandrer Deres Forhold i Tjenesten til det bedre."

I Efteraaret 1925 havde Normand som Vognstyrer paa et Sted, hvor Færdselsforholdene er vanskelige, atter en mindre Kollision, vistnok saaledes, at der, idet Sporvognen ikke standsede for et mødende Automobil, skete Skade paa dettes ene Hjul m. m., uden at Normand i den Anledning stoppede Sporvognen eller i det hele foretog sig noget, idet han bagefter forklarede slet ikke at have bemærket, at der var sket noget. For dette Forhold blev han ved Dom, afsagt af Aarhus Købstads Ret for Straffesager den 2. Februar 1926, idømt en Bøde og paalagt at betale en Erstatning af henimod 250 Kr. Selskabet meddelte ham derefter den 23. s. M. Afsked til Fratrædelse den 1. April s. A. Dommen blev imidlertid indanket for Vestre Landsret, der ved Dom af 7. April s. A. frifandt ham baade for Straf og Erstatning med den Begrundelse, at der ikke kunde lægges ham noget til Last m. H. t. Kollissionen, og at hans Forklaring om ikke at have bevaret nogen Erindring om det paserede ikke kunde tilsidesættes. Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus, der har Overenskomst med Selskabet, og hvoraf Normand er Medlem, fandt herefter Afskedigelsen uberettiget og søgte at faa den omgjort, og da et herom afholdt Mæglingsmøde forblev resultatløst, idet Selskabets Direktør hævdede, at man af sporvejstekniske Grunde ikke turde tage Ansvaret for at lade Normand fortsætte som Vognstyrer, anmodede Fagforeningen om at faa Spørgsmaalet om Afskedigelsens Berettigelse afgjort ved lokal Voldgift i H. t. Normen for Regler for Behandling af faglig Strid, der er gældende mellem Fagforeningen og Selskabet. Selskabet afslog imidlertid at lade Sagen behandle ved faglig Voldgift.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsmands Forbund for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus paastaaet Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Aarhus elektriske Sporvejs Vegne kendt pligtig at medvirke ved dette Spørgsmaals Behandling ved faglig Voldgift. De Indklagede har paastaaet Frifindelse for dette Krav.

Til Støtte for Paastanden gør Klagerne navnlig gældende, at uagtet Overenskomsten intet indeholder om, at Berettigelsen af Afskedigelse af Selskabets Funktionærer kan kræves prøvet ved saadan Voldgift, maa dette dog være en naturlig Konsekvens af de paagældende Vognstyreres Stilling som faste Funktionærer, der maa regne sig for varigt knyttede til Selskabet, samt navnlig en naturlig Forudsætning for hele Lønsystemet i Overenskomsten, der er bygget op med Lønsatser, stigende efter visse Aars Tjenestetid, samt med en ved Selskabets Overenskomst med Aarhus Byraad, hvortil der henvises i Overenskomstens § 3, sikret Adgang til Pension efter 25 Aars Tjeneste under nærmere angivne Betingelser. Klagerne gør gældende, at saafremt Selskabet kan hævde at have fri Afskedigelsesret, vil dette kunne benyttes saaledes, at det afskediger de ældre Funktionærer, der er naaet til de højere Løntrin og nærmer sig Pensionsalderen, og erstatter dem med nye Funktionærer og derved i større eller mindre Grad gør de nævnte Løn- og Pensionsregler illusoriske.

De Indklagede gør heroverfor gældende, at der ikke her er Tale om noget saadant Formaal, men at Normands Afskedigelse er begrundet alene i Driftshensyn — særlig ogsaa Hensynet til det vidtgaaende Ansvar for Skade ved Driften, der efter Koncessionen paahviler Selskabet — idet Normand anses for uegnet til længere at være Vognstyrer. Da Overenskomsten ikke indeholder nogen anden Bestemmelse om Afskedigelse end Bestemmelsen i § 2, der udtaler, at Opsigelse for Funktionærernes Vedkommende fra begge Sider er 1 Maaned til en Lønningsdag, hævder de Indklagede, at Selskabet iøvrigt, naar denne Regel overholdes, i Medfør af Septemberforligets Pkt. 4 har ganske fri Ret til at afskedige uden Begrundelse.

I dette sidste kan der ikke gives de Indklagede Medhold, i hvilken Henseende henvises til, hvad der af Retten er udtalt i Sagen Nr. 20. Af det dersteds udtalte fremgaar paa den anden Side, at naar, som i det foreliggende Tilfælde, driftsmæsige Grunde anføres som Motiv for Afskedigelse, og naar intet kan anføres, som tyder paa, at en saaledes anført Grund ikke er den virkelige, maa der i Almindelighed

være fri Afskedigelsesret. Klagerne har nu ikke villet gøre gældende, at den heromhandlede Afskedigelse ikke fra Selskabets Side er begrundet i Hensynet til Driften, men har, som før nævnt, hævdet, at Konsekvensen af, at man nægter Adgang til faglig Voldgift om en Afskedigelses Berettigelse, vil være, at Selskabet kan misbruge Afskedigelsesretten til at gøre Lønnings- og Pensionsbestemmelserne illusoriske. Hertil maa imidlertid bemærkes, at hvis der skulde forekomme Tilfælde, hvor Fagforeningen formener, at Afskedigelser er sket med saadant Formaal, vil det staa i Fagforeningens Magt at lade Sagen indbringe til Afgørelse for den faste Voldgiftsret under Paaberaabelse af, at der er sket et Brud paa Overenskomsten. Hvad derimod angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt Selskabet har skønnet rigtigt ved en af driftsmæssige Hensyn foretaget Afskedigelse, findes det ikke, at dette Spørgsmaal kan kræves forelagt til faglig Voldgiftsafgørelse, da dette hverken har Hjemmel i de almindelig anerkendte Grundsætninger for en Arbejdsgivers Ret til at afskedige, eller i nogen Bestemmelse i den heromhandlede Overenskomst. Forsaavidt Klagerne gør gældende, at et saadant Krav maa være en Konsekvens af og en Forudsætning for Overenskomstens øvrige Bestemmelser, maa bemærkes, at en saadan Opfattelse efter det ovenfor anførte ikke i det foreliggende Tilfælde findes at kunne give Klagerne Føje til imod de Indklagedes Protest at kræve Spørgsmaalet afgjort ved faglig Voldgift.

Herefter vil Frifindelsespaastanden være at tage til Følge, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde paalægges hver af Sagens Parter med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

I Sagsomkostninger betaler hver af Parterne 150 Kr.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Fra Udlandet.

Krisen i den østrigske Glasindustri.

Af to af de i Drift værende Ovne i Glasfabriken «Moosbrunn» vil, ifølge «Arbeiter Zeitung» af 1. Februar 1927, den ene snarest blive slukket; 150 Arbejdere er allerede blevet opsagt. Blandt dem findes ogsaa 96 særligt kvalificerede Kolbearbejdere, der fremstiller Glasset til elektriske Glødelamper. Saadant Glas produceres i Glasfabrikerne «Florisdorf» og «Moosbrunn». Begge Fabriker var indtil for nogle Uger siden forsynet med store Ordrer. Pludselig ophørte Ordrerne at indgaa, og da Arbejdet ikke kan vedblive i det sædvanlige Omfang, vil som nævnt den ene Ovn blive slukket; den skal være slukket til midt i April 1927. Saa sættes Moosbrunn-Ovnen atter i Drift, men til Gengæld slukkes en Ovn i Florisdorf, hvorved ogsaa her ca. 150 Arbejdere midlertidigt vil blive uden Arbejde. Standsningen regnes at vare til sidst i August 1927, hvorefter man atter regner med fuld Beskæftigelse, da Forretningsperioden for Vinteren 1927—28 da begynder. Ialt rammes saaledes 300 Arbejdere af Krisen i Industrien.

Sammenslutningen i den tyske Papirindustri.

Ifølge Pressemeddelelser har der den 26. Januar fundet Forhandlinger Sted vedrørende Enkeltheder vedrørende en Sammenslutning i den tyske Papirindustri.

Man tilsigter at optage Papirfabrikerne Köslin, Römer og Rube & Co. i de hannoveranske Papirfabriker Ahlfeld-Gronau.

Den nye Koncern skal udvides betydeligt. Saadanne Forholdsregler kan dog først virkeliggøres efter nogen Tids Forløb. De ledende Bankiers er Firmaet Bruno Philipp i Berlin. Firmaet Rube & Co. vil ogsaa gennem Erhvervelse af Aktier faa Indflydelse i Ahlfeld-Gronau-Firmaet.

Af udenlandske Deltagere nævnes to hollandske Firmaer og tre engelske, som har Forbindelse med Papirindustrien.

Bankierfirmaet Bruno Philipp har den 28. Januar offentliggjort følgende Erklæring:

«Aktierne i Paporfabriken Köslin er overgaaet til et under vor Ledelse staaende Konsortium. Det er rigtigt, at Paporfabriken Köslin ejer Flertallet af Ahlfeld-Gronau-Aktierne foruden vigtige Interesser i Rube & Co. Papirfabriken Köslin har som Specialitet særlige Papirsorter. Desuden ejer den Garnspinderier til Traadfabrikation for Kabel- og Textilindustrien, der ikke behøver at frygte nogen Konkurrence. Papirfabriken Köslin vil blive rationaliseret. Der vil blive taget særlige Forholdsregler i saa Henseende af et mindre Udvalg indenfor Selskabet.»

8-Timersdagen i den tyske kemiske Industri.

I Slutningen af forrige Aar er udkommet en interessant Bog af Dr. Wilhelm Wolff, hvorfra vi tager nogle Tal vedrørende Arbejdstiden i den tyske kemiske Industri.

Som Følge af en Undersøgelse af «Allgemeine deutsche Gewerkschafts-Bund i Ugen fra 12. til 17. Maj 1924 fremgik det, at af 196.080 Arbejdere i den kemiske Industri havde 106.466 en 48-Timers Arbejdsuge. 3.377 Arbejdere havde under 48 Timer ugentlig. 5,487 arbejdede over 48 til 51 Timer, 65,415 over 51 til 54 Timer og 15,335 over 54 Timer ugentlig.

I Ugen fra 3. til 8. November 1924 foranstaltede A. D. G. B. atter en Undersøgelse over den virkelige Arbejdstid i Tyskland. For den kemiske Industri omfatter denne Undersøgelse 150,669 Arbejdere, hvoraf 82,704 havde en Arbejdsuge paa 48 Timer, 1,270 havde under, 5,472 arbejdede over 48 til 51 Timer og 8,946 over 54 Timer ugentlig.

Den kemiske Industri har særligt skarpt vendt sig imod 8-Timersdagen. Det opgives, at de langvarige kemiske Processer, der er anlagt efter 10- og 12-Timersdriften, som Følge af tekniske Aarsager ikke kan afbrydes paa et hvilket som helst Stadium, hvilket vel kan være muligt i Industrier, der udfører en rent fysikalsk-mekanisk Forvandling af Materialet. Som Følge af det umulige i at afbryde Produktionen paa et hvilket som helst Tidspunkt bliver de ikkekontinuerlige Virksomheder indenfor Industrien stærkere belastet af 8-Timersdagen end de kontinuerlige Virksomheder.

Paa den anden Side findes der kemiske Processer, der kan fuldføres i Løbet af 8 Timer. Ved saadanne Processer virkede den tidligere 10-Timersdag extensivt, det vil sige, at den ikke blev fuldstændig udnyttet og ikke udfyldt med stadigt Arbejde. Et saadant Eksempel fremfører Wiedeking i sin Bog «Den lovfastsatte 8-Timersdag fra Fabrikationen af Guldorange og Naphtoorange. Denne Fabrikation kræver adskillige Dage. Det er imidlertid muligt at dele den samlede Produktion i Enkeltprocesser, der hver kræver 8 Timer, og altsaa kan udføres i et Skift. Under de tidligere 10-Timersskift kunde der heller ikke produceres mere end et «Hold» af Processen. Ogsaa ved Processer, der varer fra 13 til 17 Timer, og som tidligere blev udført ved extensiv Arbejdstid i Løbet af 2 Skifter, har man set, at 8-Timersdagen ikke er opoptraadt hindrende. Nedsættelsen af Arbejdstiden fra 12 til 8 Timer skete i den af Wiedeking undersøgte Farvefabrik i Aaret 1922. Indtil 1913 blev Ovnene paa dette Værk betjent af hver 4 Arbejdere i en 12 Timers Vagt, altsaa af 8 Arbejdere i Løbet af 24 Timer. Efter Indførelsen af 8-Timersdagen arbejdede hvert Sted to Arbejdere i 8 Timer, altsaa 6 i Løbet af 24 Timer. At sætte 3 Arbejdere paa et Skift var uøkonomisk, da tre Mand ikke kunde arbejde Haand i Haand. Nedsættelsen af Arbejdsantallet fra 4 til 2 i et Skift bevirkede en Nedsættelse af den virkelige Arbejdstid. De ufrivillige Pauser blev færre. Kraftforbruget blev ogsaa mindre. Skønt den samlede Produktivitet sank en Smule i Løbet af 24 Timer, steg Arbejdsintensiteten som Følge af Arbejderantallets Formindskelse; thi tidligere producerede 8 Mand 80 Enheder, medens nu 6 Mand fra 72 til 75 Enheder, der indtraf saaledes en Stigning i Intensiteten paa 20—25 pCt.

Fordelene ved 8-Timersarbejdet viser sig, naar man overvejer følgende. Den 12 Timers Arbejdstid for Ovnsarbejderne havde, da Arbejdet i Almindelighed var altfor langvarigt og skadeligt, til Følge, at der hyppigt skiftedes Arbejdere. Nu er Arbejdere, der i længere Tid har beskæftiget sig ved Chromfabrikationer uimodtagelige for Chromforgiftninger, hvorfor det gælder om ikke at skifte for hyppigt, og 8-Timersdagen bidrager ydermere til at bevare Arbejdernes Sundhed. Lederen af den vedrørende Virksomhed betonede derfor meget stærkt, at man ikke maatte betragte den øjeblikkelige, men den vedvarende Virkning. Som vedvarende Virkning viser det sig, at 8-Timersdagen er økonomisk med Hensyn til Udnyttelsen af den menneskelige Arbejdskraft, medens den 12 Timers Arbejdstid gennem flere Aar virkede skadeligt og var medvirkende til at undergrave Arbejdernes Sundhedstilstand.

Lader Processen sig ikke udføre i den forkortede Arbejdstid som Følge af Teknikens Standpunkt, saa indtræder der ved Indførelsen af 8-Timersdagen en Formindskelse i Produktiviteten, set pr. beskæftiget Arbejder. Disse 8-Timersdagens uheldige Virkninger søger man at kompensere ved Modforholdsregler. Her kommer først Forøgelsen af det Kvantum, der kan forarbejdes i en Produktionsproces, i Betragtning. Forøgende paa Produktionen virker ogsaa en vis Arbejdsfordeling blandt de enkelte Farvefabriker. Derfor er en Karteldannelse nødvendig. Denne vil ogsaa for den tyske Industri blive til Virkelighed indenfor et Tidsrum af 50 Aar. En anden Modforholdsregel bestaar deri, at hvis et Skift ikke helt kan udfyldes af een Proces, maa man tage fat og udfylde Resten af Tiden med en mindre. Den Kendsgerning, at netop i de kemiske Fabriker er en Forkortelse af Arbejdstiden gennemførlig — under visse Forhold uden Formindskelse af Produktionsydelsen — maa ogsaa Professor Karl Diehl, der ellers ikke er 8-Timersdagen gunstig stemt, indrømme i sin Bog «Arbejdsintensitet og 8-Timersdag», Jena 1923. Han beretter, at i de kemiske Fabriker i Schweiz har 8-Timersdagen mange Steder været gældende i de sidste 10 Aar, og Ledelserne meddeler, at de ved 8-Timersdagen kan opvise lige saa stor en Produktion som tidligere ved 10-Timersdagen.

Verdensproduktion af Kautschuck.

Verdenshøsten af Kautschuck stiller sig som følger, angivet i 1000 Tons a 1016 kg:

	1923:	1924:	1925:
Malakka	169,8	168,5	205,0
Hollandsk Indien	115,8	144,3	191,0
Ceylon	37,4	37,0	45,6
Britisk Indien	6,6	7,7	10,1
Britisk N. Borneo	4,2	4,6	5,4
Serawak	4,0	6,5	8,4
Siam	2,0	2,4	2,5
Fransk Indokina	5,6	6,7	7,9
Anden Plantningskautschuck	3,0	2,5	3,5
Plantningskautschuck ialt	348,5	380,2	479,4
Brasilien	22,6	23,5	27,4
Anden vild Kautschuck	5,4	6,1	6,7
Vild Kautschuck ialt	28,0	29,6	34,1

Anslaaet Verdensproduktion.
(i lbs.).

	1925:	1926:
De forenede Stater	51,000,000	63,400,000
Storbritannien	28,000,000	25,000,000
Tyskland	26,000,000	
Italien	24,500,000	28,000,000
Frankrig	14,560,000	
Belgien	10,000,000	
Holland	8,000,000	13,000,000

De lavere Tal i Storbritannien kan have forskellige Aarsager; maaske har Kampen i Bjergværksindustrien øvet Indflydelse, maaske har der fundet en Forøgelse af Lagrene Sted. En Del af dette er nemlig ikke toldpligtigt, saa længe det ikke har forladt Fabriken, eller ogsaa er Overslaget for 1925 for optimistisk. Selvom der endnu ikke er nogle Produktionstal for Frankrig og Tyskland, saa er det almindelige Indtryk det, at Frankrigs Produktion er steget betydeligt, medens den tyske Produktion har holdt sig konstant sammenlignet med Aaret 1925.

Efterfølgende Tabel viser Storbritanniens udenlandske Handel med Kunstsilkegarn og -produkter i 1925 og 1926:

Kunstsilkegarn (i lbs.):

	1925:	1926:
Indførsel	11,623,962	13,799,980
Udførsel	7,202,709	5,838,870

Fabrikater i Pounds:

	1925:	1926:
Indførsel	3,118,124	3,401,721
Udførsel	3,068,782	5,425,496

Paa Basis af disse Tal kan Forbruget af Kunstsilke i Storbritannien i det forløbne Aar anslaas til ca. 21,000,000 lbs.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Siden sidst.

Støberiarb., Kbh. Akts. Accumulatorfabriken i Lyngby: Ved et Møde den 11. Februar mellem Repræsentanter for Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, Aktieselskabet, D. A. F., Afdelingen og Arbejderne oprettedes, i Stedet for Overenskomsten af 25. Juni 1925 mellem Sammenslutningen og D. A. F., en Værkstedsaftale, der af hver af Parterne (Arbejderne eller Aktieselskabet) kan opsiges med 3 Maaneders Varsel. Arbejdere, der arbejder i Blanderum samtidig med Smøring af Plader, betales med samme Gennemsnitsfortjeneste, som de ved Blandingen beskæftigede Arbejdere tjener. For Arbejde ved Tørring af Blyslam ydes et Tillæg af 50 pCt. til Timelønnen. For Rensning af Kanaler fra Smelteovnen i Støberibygningen til Skorstenen ydes et Tillæg af 20 Kr. Ved Syrearbejde leveres Syretøj og Træsko. Ved Vaskning af Plader leveres 3 Par Træskostøvler pr. Aar. Til Arbejdere, beskæftiget ved Bly eller blyholdige Stoffer, leveres 1 Liter Mælk daglig. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Arbejdere, der har været beskæftiget 3 Maaneder, erholder 3 Dages Sommerferie og Arbejdere, der har været beskæftiget 1 Aar, erholder 6 Dages Sommerferie med en Betaling af henholdsvis 25 Kr. og 50 Kr. Timelønnen fastsattes til 126 Øre.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Korkvarefabriken «Danmark». Overenskomst oprettet. 7 Mand. Ugeløn Kr. 55,00 (var Kr. 50,00). Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Indskrænkes Driften til under 48 Timer ugentlig Arbejde, afregnes Arbejderne efter det Antal Timer, de har arbejdet, men Ugelønnen skal mindst være Kr. 50,00. Arbejderne erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Gørlev. Sukkerfabriken «Vestsjælland»: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Fabriken nægter at give Ferie til Arbejdere, der ikke har arbejdet fulde 6 Maaneder inden 15. August det paagældende Aar. Ved et Mæglingsmøde den 12. Marts gentog Fabrikens Repræsentant sit tidligere givne Løfte om, at give det faste Mandskab, der har været beskæftiget paa Sporet 1 Dags Ferie for hver fulde Maaned, den paagældende Arbejder har været antaget før 15. August.

Rønne. Rabækkeværket: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Ordningen af Akkordpriserne for Kaolinpresning og Kaolinlastning, hvilke Priser der ved lokal Forhandling ikke opnaaedes Enighed om. Ved et Mæglingsmøde den 10. Marts opnaaedes Enighed om ny Akkordpriser for de paagældende Arbejder.

Fabrikarb., Kbh. Skandinavisk Asfalt- og Tjæreindustri: Overenskomst oprettet. 25 Mand. Dagløn Kr. 11,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. og 4. Time 50 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Naar Skiftehold etableres, betales for Tiden indtil Kl. 11 Aften 15 Øres Tillæg pr. Time, derefter og til Normalarbejdstidens Begyndelse 25 Øre Tillæg pr. Time. Arbejderne er ulykkesforsikrede; de erholder i Dagpenge 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 15. Marts.

Laven. Anebjerg Teglværk: Overenskomst oprettet. 28 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere Kr. 44,65 pr. Uge. Arbejdstid 48 Timer ugentlig (Brændere 53⅓ Time pr. Uge). 2 Brændere erholder et Tillæg af 5 Kr. ugentlig, naar 11½ Kammer brændes pr. Uge ved 2 Brændere og mekanisk Fyreapparat; men Arbejdstiden maa ikke overstige 160 Timer i 3 Uger. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Sten, Rør m. m. Regulering, som denne er gældende mellem Teglværksforeningen og D. A. F. Gælder til 1. Februar 1928.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Hellesens Enke & V. Ludvigsen: Afdelingen anmoder Forbundets Bistand i Anledning af, at Akts., der har opsagt den mellem dette og Afdelingen hidtil gældende Lokaloverenskomst til Udløb den 1. Januar d. A. nu, efter at Overenskomstperioden er udløbet, nægter at rette sig efter dens Bestemmelser, idet det har afskediget en Arbejder efter kun 5 Dages Opsigelsesfrist, medens Overenskomsten fastsætter 8 Dages Opsigelsesfrist, og nægter at betale Dagløn til de afskedigede Arbejdere for den ene Dag, der manglede i Opsigelsesterminens Længde; endvidere nægter Akts. at betale Løn for Nytaarsdag, uagtet Overenskomsten fastsætter Betaling for Ekstra-Helligdage, og endelig har Akts. bebudet, at det ikke vil betale i H. t. Overenskomsten i Sygdomstilfælde. Ved et Mæglingsmøde i Jern- og Metalindustriens Sammenslutning den 1. Februar ligesom ved et Timandsmøde den 24. Februar opnaaedes ikke Enighed, men Forbundet forbeholdt sig sin Stilling. Efter at 1ste Strejkevarsel den 4. Marts var afgivet overfor Arbejdsgiverforeningen, afholdtes den 8. Marts et Møde i Arbejdsgiverforeningen, paa hvilket man enedes om at forsøge en ny lokal Forhandling med Tilkaldelse af en Repræsentant for hver af Hovedorganisationerne; dog fastholdt begge Parter sig deres principielle Standpunkt, saaledes at Sagen, hvis Enighed ikke opnaas, gaar direkte til Den faste Voldgiftsret. Ved det saaledes fastsatte Møde, der fandt Sted den 15. Marts, enedes man, under Forbehold af de interesserede Arbejderes Godkendelse, om følgende:

Mellem Firmaet og dets Arbejdere oprettes en Værkstedsprisliste, hvori gældende Akkordpriser og Aftaler optages. I Prislisten optages endvidere følgende Bestemmelser: 1) Timelønnen for Arbejdere, der D. D. er beskæftiget hos Firmaet og ikke har Adgang til Akkord, forhøjes med 2 Øre. 2) I Tiden 1. Maj til 1. September erholder de Arbejdere, der uafbrudt har været beskæftiget hos Firmaet siden 1. Januar, 3 Dages Sommerferie med Løn. 3) Prislisten med foranstaaende Aftale kan af hver af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør den 1. i en Maaned.

Den 23. Marts indberetter Afdelingen, at Arbejderne har tiltraadt Resultatet samt, at Akts. er indgaaet paa at betale 2 Øres Tillæget med tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar d. A., at betale Lønnen for Nytaarsdag og at betale en Dagløn til Arbejdere, der var bleven afskediget med 5 Dages Varsel.

Glostrup. Dræningsmestrene Th. Jacobsen og J. P. Nielsen: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Dræningsmestrene har fornyet Overenskomsten af 17. November 1921 med vedtagen Ændring i Fyldningsprisen 1 Aar til 1. Februar 1928 mod at det hidtil til Akkordpriserne betalte Dyrtidstillæg af 56 pCt. bibeholdes. Akkordfortjenesten pr. Dag er 12 Kr. Vedrører 5 Mand.

Stilling. Brd. Basses Cementvarefabrik: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Firmaet har fornyet Overenskomsten af 7. April 1924 1 Aar til 1. Februar 1928. Timelønnen er 91 Øre, Akkordfortjenesten pr. Dag Kr. 8,50. Vedrører 4 Mand.

Hillerød. Kommunens Gasværk: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Retorthusarbejdere Kr. 76,38 pr. Uge, hvoraf Kr. 6,38 er Dyrtidstillæg. Pladsarbejdere 128 Øre pr. Time. Afløsning i Retorthus 159 Øre pr. Time; paa Søn- og Helligdage samt mellem Kl. 10 Aften og Kl. 6 Morgen 193 Øre pr. Time. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Retorthusarbejdere betaler til Pensionskassen, hvoraf de er Medlem, de skal være Medlem af en anerkendt Sygekasse. I Sygdomstilfælde erholder de halv Løn, dog højst i 150 Dage. Gensidig Opsigelsesfrist er 3 Maaneder. Pladsarbejdere, der udfører større Ledningsarbejder, betales efter den gældende Akkordpris. Løsarbejdere betales, naar de beskæftiges udenfor Værket, med den for Kommunen gældende Timeløn. Arbejder de paa Værket, lønnes de som Pladsarbejdere. Samtlige Arbejdere erholder Fridag hver 2den Søndag samt efter 1 Aars Arbejde 12 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen. Regulering 1. Marts og 1. September med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet falder eller stiger. Gælder til en 1. April, men kan dog, naar det sker senest 8 Dage efter Pristallets Offentliggørelse i August d. A., opsiges til Udløb den 1. Oktober 1927.

Jernbanearb. Afd. M. De danske Statsbaner: Afdelingen indberetter, at Remisearbejdernes Fællesorganisation har forhandlet med Generaldirektoratet den 2. og 3. Marts om Regulering af Lønningerne. Resultatet blev en Reduktion af 4 pCt. og 7 Øre af Time-

lønnen, som fradrages Dyrtidstillægget med Kr. 3,33 pr Uge for Gifte og Kr. 3,22 pr. Uge for Ugifte. Dette udgør herefter henholdsvis Kr. 3,94 og Kr. 2,63 pr. Uge. Timelønnen er uforandret 120, 122, 124 og 126 Øre plus Dyrtidstillæg, derudover har 4 Mand et yderligere Dyrtidstillæg af 0,8 pCt., 45 Mand 5,6 pCt., 5 Mand 11,7 pCt., 5 Mand 15,4 pCt. og 5 Mand 17,8 pCt. af Timelønnen. 239 Mand arbejder i Akkord og har en Gennemsnitsfortjeneste af 153 Øre pr. Time plus Dyrtidstillæg (8,2 Øre). Reguleringerne skal fremtidig ikke finde Sted efter Pristallets Svingninger, men i Forhold til Jernindustriens Statistik for Smede- og Maskinarbejdere. Vedrører 303 Mand, deraf 24 i Nyborg.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand i Anledning af, at Fællesforeningen mod Afdelingens Protest har afdraget 1 pCt. af Lønningerne som Februarregulering, da Overenskomsten ikke hjemler Ret dertil. Ved et Møde den 21. Februar enedes man om følgende: 1) Den den 18. Februar foretagne Reduktion af 1 pCt. annulleres og det for lidt udbetalte udbetales. 2) Saafremt man ved de kommende Forhandlinger om Fornyelse af den opsagte Overenskomst maatte enes om at indføre Reguleringsbestemmelse om Regulering saavel August som Februar er man enige om at indføre den i Forligsmandsforslaget af 3. Juni 1925 fastsatte Bestemmelse.

Kuskene, Kbh. Vognmand Chr. Hansen: Afdelingen indberetter, at Vognmanden trods gentagne Henvendelser til ham derom vægrer sig ved at overholde den gældende Overenskomst bl. a. med Hensyn til Betalingen for Overarbejde, idet han nægter at efterbetale Kr. 1080,01, som 7 Kuske har tilgode for 862 Overtimer a 123 Øre pr. Time, 1 Dagløn a Kr. 8,85 samt Kr. 10,90 som resterende Afregning af en Ugeløn. Afdelingen anmoder derfor Forbundet om at indklage Vognmanden for Den faste Voldgiftsret med Krav om Efterbetaling af Beløbet. Den 28. Januar meddelte Forbundet Arbejdsgiverforeningen, at vi agtede at indklage Vognmanden for Den faste Voldgiftsret og Møde begæredes afholdt. Ved Mødet den 19. Februar enedes man om, at Vognmanden til fuld Afgørelse af ethvert Krav paa Overarbejdspenge betaler til Kuskenes Afdeling Kr. 400,00 senest den 1. Marts 1927.

Kuskene, Kbh. Tømmerhandler Høst: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Tømmerhandleren i Strid med den gældende Overenskomst der fastsætter en Uges Opsigelsesfrist til en Lønningsdag, har afskediget en Kusk med en Dags Varsel til Fratræden Onsdag Aften den 26. Maj 1926, men nægter at imødekomme Afdelingens Krav om at betale Kusken Løn for Torsdag den 27. og Fredag den 28. Maj og for den paafølgende Uge. Ialt Kr. 78,54. Ved et Mæglingsmøde den 2. Juni 1926 opnaaedes ikke Enighed om en Ordning, men Parterne enedes om at indbringe Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Voldgiftsretten enedes ikke, men den 26. Januar afsagde Opmanden følgende Kendelse: Tømmerhandler Victor Høst bør til Kuskenes Fællesforbund udrede Kr. 78,64.

Kuskene, Kbh. Vognmændene H. P. Balslev og W. Sørensen: Afdelingen klager over, at de 2 Vognmænd, med hvilke der gælder særlige Overenskomster om Ekstra-Betaling for Af- og Paalæsning, i Februar 1926 har reduceret Akkordpriserne med 12 pCt. i Strid med Den faste Voldgiftsrets Kendelse og at Vognmandsforeningen har givet sin Støtte dertil. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Den 28. Januar meddelte Forbundet Arbejdsgiverforeningen, at vi agtede at indklage de 2 Vognmænd for Den faste Voldgiftsret og begærede Møde afholdt om Sagen. Ved Mødet, der fandt Sted den 24. Marts, enedes man om følgende: Til fuld Afgørelse indtil 25. Marts d. A. inclusive af ovennævnte Klage betaler Centralforeningen af Vognmænd for København og Omegn for de 2 omhandlede Vognmænd til Kuskenes Afdeling et Beløb af 600 Kr. Fra den 25. Marts og indtil man ved de kommende Overenskomstforhandlinger er enedes om noget andet, betaler d'Herrer Balslev og Sørensen i Overensstemmelse med Satserne i Overenskomsten af 1924.

Aalborg A. Akts. Aalborg Foderstof-Import: Arbejdsgiverforeningen paaklager paa Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationers Vegne, at de Arbejdsmænd, der hos Aktieselskabet Aalborg Foderstof-Import var beskæftiget med Indbæring af Kager i Forbindelse med Losning af Bomuldsfrøkager fra Damperen «Pensylvania», under Arbejdet fremsatte Krav om Tillægsbetaling for det Parti, der lossedes fra Skibets Luge 3, idet de henviste til, at Havnearbejderne var indrømmet en Tillægsbetaling af 25 pCt. for Losningen af dette Parti Kager, fordi, Partiet var anbragt i Lasten paa en saadan Maade, at der ikke kunde losses saa hurtigt som almindeligt. Afdeling A. hævdede, at Indbærerne netop af samme Aarsag var berettiget til at kræve samme Tillægsbetaling, da Kagerne fremkom langsommere end sædvanlig og at Indbærernes Fortjeneste af den Grund blev mindre end sædvanlig. Firmaet, der imødekom Arbejdernes Krav, har nu krævet Beløbet Kr. 98,62 tilbagebetalt, men da den lokale Forhandling derom ikke har bragt noget Resultat, anmoder Arbejdsgiverforeningen om, at der forinden Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret afholdes et Fællesmøde om Sagen. Ved dette Møde, der fandt Sted den 19. Marts, stillede Arbejdsgiverne Forslag om, at Fagforeningen skulde tilbagebetale Kr. 98,62, hvorefter Sagen henvistes til lokal Forhandling mellem Parterne. Hvis Afdelingen ikke giver Svar senest den 24. Marts, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret. Den 23. Marts meddelte Afdelingen, at den tilbagebetaler Beløbet.

Herløv. Vognmand Skov: Overenskomst oprettet. Vognmanden er indgaaet paa at følge de Regler om Arbejds- og Lønvilkaar, som gælder i H. t. Overenskomsten mellem Københavns Vognmandsforening og Kuskenes Afdeling i København. Desuden er Vognman-

den indgaaet paa kun at beskæftige Medlemmer af D. A. F. Gælder til en 15. April.

Ivigtut. Kryolith Mine- og Handelsselskabet: Overenskomst oprettet gældende til 1. Skibs Ankomst til Ivigtut i Foraaret 1928. Vedrører 100 Mand.

Lyngby. Foreningen til den ædle Hesteavls Fremme: Overenskomsten fornyet. 30 Mand. Ugelønnen reduceredes fra Kr. 60,00 til Kr. 58,00. Reguleringsbestemmelser bortfalder og Udløbstiden forandres fra 1. April til 1. Februar 1928.

Mælkeriarbejderne, Kbh. Mejerierne «Trifolium», Det danske Mælkekompagni og Akts. Mejeriet «Enigheden»: Overenskomster oprettet. 700 Mand. Kuske ved Detailsalg Kr. 17,50 pr. Uge plus 6 pCt. Provision for de første 100 Kr. Salg; 6½ pCt. for de næste 10 Kr. Salg og stigende med ½ pCt. for hver 10 Kr. yderligere Salg indtil 9 pCt., alt udregnet pr. Uge samt 8 Øre pr. kg solgt Smør. Mindste Sødmælkspris beregnes til 32 Øre. I Juli og August 1927 garanteres Kuskene en Hjemmearbejders Løn plus 10 pCt. For Salg med Rabat fradrages 2 pCt. Reserve- og Kontrolkuske lønnes, naar de ikke kører Vogne, med Kr. 33,09 pr. Uge samt 6 pCt. af Vognens Gennemsnitssalg af Mælk og Fløde (ikke medregnet Forsøgsvogne). Kører de Vogne, erholder de de Procenter, Vognen giver. De er garanteret Detailkuskenes Ugeløn (Udregningstal fastsatte). En gros Kuske Kr. 57,72 pr. Uge og Reservekuske Kr. 61,22 pr. Uge plus 1½ pCt. af Salg af Mælk og Fløde og ½ Øre pr. kg solgt Smør; de er garanteret Hjemmearbejderes Ugeløn plus 6 Kr. Medhjælpere ved en gros Vogne paa over 18 Aar erholder samme Løn som Hjemmearbejdere mellem 18 og 19 Aar. Transportkuske, der er beskæftiget ved Fordeling af Mælk og Fløde i Byen, erholder Hjemmearbejderes Løn plus 7 Kr. pr. Uge. Mejerister og Hjemmearbejdere Kr. 67,56 pr. Uge, Lønnen reguleres efter Pristallet, som hidtil regnet fra Pristal 181. Arbejdstid, Overarbejdsbetaling, Betaling for forskudt Arbejdstid, Ferie, Ulykkesforsikring, Erstatning for Flasketab, Erstatning for tabte Fridage og Beklædningsgenstandes Udlevering er gældende som hidtil. 8 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder til 1. Februar 1928 eller en senere 1. Februar med 1 Maaneds Opsigelse.

Odense G. Odense Gasværk (Gaskompagniet): Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. April 1928. 70 a 80 Mand. Timelønnen uforandret, for Retorthusarbejdere 166 Øre pr. Time, for Pladsarbejdere 161 Øre pr. Time. De hidtil gældende Pensionsregler afløses af Odense Kommunes Regler for Pensions- og Sygelønsudbetaling og med Anciennitetsberegning fra 1915 og regnet efter 10. Lønningsklasse. Regulering i H. t Forligsmandsforslaget af 3. Juni 1925.

D. A. F. Cementindustrien: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. Lønninger og Reguleringsbestemmelser uforandret, men der foretoges forskellige Ændringer i de almindelige Bestemmelser. Vedrører 2000 Mand.

D. A. F. Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. Lønninger og Reguleringsbestemmelser uforandret, men der foretoges forskellige Forandringer i de almindelige Bestemmelser. Vedrører 400 Mand.

D. A. F. Kalk- og Teglværksforeningen af 1893: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. Lønninger og Reguleringsbestemmelser uforandret, men med forskellige Ændringer i de almindelige Bestemmelser. Vedrører 4700 Mand.

D. A. F. Olieindustrien: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. Lønninger og Reguleringsbestemmelser uforandret, men der foretages forskellige Ændringer i de almindelige Bestemmelser. Vedrører 1300 Mand.

D. A. F. Sukkerindustrien: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928. Lønninger og Reguleringsbestemmelser uforandret, men der foretages forskellige Ændringer i de almindelige Bestemmelser. Vedrører 967 a 1600 Mand.

D. A. F. Jern- og Metalindustriens Sammenslutning: Overenskomsten fornyet til 1. Februar 1929, medmindre en af Organisationerne senest den 1. September 1927 opsiger den til Udløb 1. Februar 1928, med følgende Ændringer: 1) Prislister, faste Akkordpriser og Bonusordninger reduceres med 4 pCt. 2) Procentakkorder og Timelønsbetalinger over 150 Øre reduceres med 4 pCt. 3) Procentakkorder og Timelønsbetalinger over 115 Øre reduceres med 2½ pCt. 4) Procentakkorder og Timelønsbetalinger paa over 105 Øre reduceres med 2 pCt. Minimallønnen fastsattes til 71 Øre og Mindste-Timebetaling til 95 Øre. Støbetillæget forhøjedes til 50 Øre pr. Støbedag og Smelteovnsfyrbødernes Tillæg til 75 Øre pr. Dag. Tillidsmandsreglerne ændredes saaledes, at Arbejdsgiverne, naar Tillidsmændene forlanger det, er pligtig til en Gang maanedlig at indkalde Tillidsmændene for med dem at drøfte værkstedstekniske og lign. Forhold. 2 Maaneders gensidig Opsigelse. Arbejderne har Ret til indtil 4 Dages Ferie uden Løn. Vedrører 6700 Mand.

D. A. F. Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928 i H. t. Forligsmandens Forslag af 5. Februar d. A. med de Ændringer, hvorom Parterne var blevne enige om og iøvrigt mod, at Arbejdstiden nedsættes med 1 Time daglig i Maanederne November, December og Januar. Timelønnen forhøjedes fra 101 til 102 Øre. Hvor der arbejdes efter Københavns Priskurant minus 10 pCt. ændres Fradraget til minus 8 pCt. Hvor en af Parterne inden 8 Dage fra Mæglingsforslagets Vedtagelse begærer Forhandling om lokale Overenskomster og Priskuranter, hvorom der ikke er opnaaet Enighed, skal Forhandling optages inden 8 Dage efter Begæringens Frem-

sættelse. Det skal bl. a. tilstræbes at fastsætte rene Akkordpriser uden Tillæg eller Fradrag. Forhandlingerne skal være afsluttet senest 14 Dage efter deres Paabegyndelse. De vedtagne Ændringer træder i Stedet for det hidtil gældende. Opnaas ikke Enighed, vedbliver det hidtil gældende at bestaa. Vedrører 5000 Mand.

D. A. F. Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Marts 1928. Arbejdstiden nedsættes med 1 Time daglig i Maanederne November, December og Januar. Timelønnen forhøjes fra 101 til 102 Øre. Hvor der arbejdes efter Københavns Priskurant minus 10 pCt. ændres Fradraget til minus 8 pCt. Der opnaaedes Enighed om forskellige Ændringer i Priskuranter. Med Hensyn til yderligere Forhandlinger om lokale Overenskomster, gælder samme Bestemmelser som mellem Centralforeningen og D. A. F. Vedrører 1500 Mand.

D. A. F. Entreprenørforeningen: Overenskomsten af 15. Maj 1922 fornyet 1 Aar til 1. Februar 1928 i H. t. Forligsmandsforslaget af 5. Febr. d. A. og paa de Begelser, som blev gældende mellem Centralforeningen af Murermestre og D .A. F. Der optages snarest muligt en Forhandling mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. om Oprettelsen af en Landsoverenskomst for Provinserne. Naar Enighed herom er opnaaet, træder denne Overenskomst i Stedet for Overenskomsten af 15. Maj 1922. Vedrører 2000 Mand.?

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 12 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 8 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 5 Kr.

Kassebøger: 3 Kr. pr. Stk.

Forhandlingsprotokoller: 3 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og **Medlemsbøger:** Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 50 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges Fagmærker (Sølvnaale med Forbundets Symbol og smaa Rosetter til en Pris af 75 Øre pr. Stk. Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelinger gennem Kassererkontoret bestille Skrivepapir, Kvart- og Oktav-Format, samt Konvolutter paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelmuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret.

Andreas Nielsen,
Hovedkasserer.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjeldent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.